Frederick Marryat

Helvedhunden

Frederick Marryat

Helvedhunden

eBibliotek 1800

2023

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Frederick Marryat: *Helvedhunden* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Frederick Marryat: *Helvedhunden* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

Indhold

Forside
Ophavsret og brugsbetingelser
1. Læseren gøres bekendt med forskellige personer og med en røget sild.
2. Som viser, hvad der blev af den røgede sild
3. Et tilbageblik og en kort beskrivelse af en ny person
4. Hvori der er en fortvivlet kamp
5. En rådslagning, hvori der er meget mytteri
6. Hvori venner skifter side, som det tit hænder til søs, når der ingen signaler er oppe
7. Mr. Vanslyperken går i land for at bejle til enkefru Vandersloosh
8. Enken lægger en snare for mr. Vanslyperken og Smallbones lægger en snare for Snarleyyow, og begge fanger deres bytte
9. Et langt kapitel, hvori der er jamren og sang, svir og dans
10. Heri forklares kølhalingens hemmelighed. – Snarleyyow frelser Smallbones fra at blive druknet, skønt Smallbones ville have druknet den
11. Snarleyyow støtter slet ikke sin herres sag hos enkefru Vandersloosh
12. Der tages beslutninger fra alle sider, og Jemmy And beskyldes for mytteri, fordi han synger en sang i en snestorm
13. Mandskabet istemmer et kor, og korporalen går ud på et krydstogt

14. Nogle nye personer fremtræder på skuepladsen, men korporalen hører man ikke noget om
15. Jungfraus mandskab går glip af en prise, og Snarleyyow forspilder sit rygte
16. Scenen forandres og dermed de optrædende personers køn
17. En stor del sammensværgelse og en lille henrettelse
18. Hele dettes indhold er blevet strøget af den engelske historie og vil derfor være splinternyt for største delen at vore læsere
19. Hvori Smallbones sendes ud for at se efter en potte med sort farve
20. Mr. Vanslyperken viser sig troløs mod enken Vandersloosh, og mange forunderlige ting indtræffer
21. Hvori de tildragelser berettes, der hændte under korporalens kryds med jollen
22. Snarleyyow viser sig at være den skinbarlige djævel, derom er der ingen tvivl
23. Mr. Vanslyperken finder højlig anledning både til at ærgre sig og glæde sig
24. Hvori Vanslyperken ikke har andet end ubehageligheder fra begyndelsen til enden
25. Mr. Vanslyperken beviser, at han har stor afsky for koldt stål
26. Mr. Vanslyperken ser et spøgelse
27. Mr. Vanslyperken lærer en hemmelighed
28. Hvori vi endelig har indført en ærbar heltinde, der imidlertid kun spiller nummer to i vor fortælling, Snarleyyow er første violin

29. Jemmy And beviser sandheden af Moggys påstand, at hans mage aldrig har været til hverken før eller siden – Nancy og Jemmy synger serenader til stjernerne
30. Mr. Vanslyperken trakterer damerne
31. Snarleyyow triumferer atter over sine fjender
32. Lurere hører aldrig noget godt om sig selv
33. Hvori der hverken forekommer noget særlig mærkeligt eller særlig interessant
34. Indeholder foruden meget andet et argument
35. En røget sild indføres atter som handlende person i vor mærkværdige fortælling
36. Skønt mr. Vanslyperken har tabt sporet, gør han dog krav på halen som sin del af byttet
37. Mr. Vanslyperken slutter en grum handel
38. Mr. Vanslyperken antages for en troldmand
39. Hvori omtales et højst barbarisk og blodigt mord
40. Et grueligt spøgelse forstyrrer mr. Vanslyperkens sindsro
41. Hvori vises, hvor farligt det er at omtale en hemmelighed
42. Hvori påvises det uforsigtige i at sove under åben himmel, selv en sommernat
43. Hvori Smallbones forvandles fra orlogsgast til smugler og tillige skifter køn
44. Mr. Vanslyperken lider dobbelt nederlag
45. Mr. Vanslyperken beviser sin undersåtlige troskab mod kong William
46. Hvori der forekommer megen forvirring og hurlumhej, planer og modplaner
47. Et meget interessant kapitel

48. Hvori der forekommer megen brevveksling, og enken jages op af sengen tidligt om morgenen
49. Hvori berettes meget, som henhører til krigens "pomp og pragt"
50. Officererne, underofficererne og samtlige menige nødes til at gøre helt omkring
51. Den jakobitiske sag sejrer både til lands og til vands
52. Hvori der vises megen undersåtlig troskab for at veje op mod Vanslyperkens forræderi
53. Det lakker ad enden
54. Hvori vi håber, at alt vil blive ordnet til vore læseres tilfredshed
Om "Helvedhunden"

1

Læseren gøres bekendt med forskellige personer og med en røget sild.

1. januar 1699 løb et enmastet skib med sorte sider langs bysten i nærheden af Beachy Head med en fart af henved fem kvartmil i timen. Vinden var nordlig, og det kulede skarpt, skuden gik for små sejl, og vandet var smult. Det var nu højlys dag, og solen steg alt mere og mere på himlen op over skyer og dampe, men den udsendte lys uden varme. De øverste dele af stængerne, finkenetslisterne og de små jernkanoner, der lå i rapperter på skibets dæk, var dækket med rim. Manden ved roret stod indhyllet i en tyk pjækkert og havde grove vanter på, så hans hænder kom til at se lige så store ud som hans fødder. Hans braknæse havde en stærk rødblå farve; det ene skær skrev sig fra den herskende kulde, og det andet fra de sikringsmidler, han så længe havde været vant til at indtage for at jage en så ubehagelig, besværlig gæst på flugt. Hans gråsprængte hår bølgede for vinden, og hans ansigt var slemt forvredet af en vældig skrå, der bragte hans højre kind til at bugne ud. Denne person var tredjekommanderende og styrmand om bord på skuden, og hans navn var Obadias Coble.

Han var for en tresindstyve år siden blevet døbt Obadias, at sige, hvis han i det hele taget var blevet døbt. Han stod så ubevægelig ved roret, at man gerne kunne have troet om ham, at han var frosset fast der, som han stod, hvis ikke hans øjne af og til havde vandret fra kompasset i rathuset til skibets bov, og

hvis ikke ånden fra hans mund, når den udsendtes i den klare frostluft, havde dannet en damp ligesom emmen fra tuden på en tekedel, der er halvt i kog.

Mandskabet, der hørte til kutteren – det var nemlig et skib i Hans Majestæt kong William den Tredjes tjeneste, som da for tiden brugtes til at beskytte Hans Majestæts indtægter mod forringelse ved indsmugling af silketøjer, taft og lystring – var alle nede om læ ved deres frokost med undtagelse af rorgængeren og den til skibschef beskikkede løjtnant, der nu gik op og ned ad skansen, om ellers en så ringe strækning planker kunne beæres med så fint et navn. Det var en mr. Cornelius Vanslyperken, en lang, mager person med meget smalle skuldre og et meget lille hoved. Ganske lige op og ned som et kosteskaft, uden nogen fremspringende legemsdel, mindede han om en høj vandpost med en stor knap foroven. Hans ansigt var indfaldent, hulkindet, næsen og hagen viste tilbøjelighed for hinanden og beklagede åbenbart, at der imellem dem var en bugt, som hindrede dem i at mødes. Begge syntes at have ærgret sig skindmagre over skuffet kærlighed, og næsen havde en perlerund tåre hængende ned fra tippen, som om den græd. Mr. Vanslyperkens dragt var skjult af en kavaj, der var meget lang og knappet helt ned. Denne kavaj havde to lommer på hver side, i hvilke dens ejermands hænder var stukket dybt ned, og hans arme lå så tæt ind til kroppen, at de ikke tog sig anderledes ud end som lister sømmet fast til en mærserå. Den eneste afvigelse fra lodlinjen var, at han havde stukket en råber ind under den venstre arm i ret vinkel med hans legeme. Den havde øjensynlig gjort megen tjeneste, den

var bulet, og lakeringen var slidt af på grumme mange steder af den.

Mr. Vanslyperken gik, som sagt, op og ned ad sin skanse. Han var mørk i hu, men udvendig blå at skue. Seks skridt bragte ham hen til skudens hakkebræt, seks andre førte ham hen til boven, så langt var hans tøjr – så vendte han om og om igen.

Men der var endnu et væsen på dækket, en krabat at ikke ringe vigtighed, da han var et og alt for mr. Vanslyperken, og mr. Vanslyperken var et og alt før ham; desuden kunne vi gerne sige, at han er helten i vor fortælling og en helt med *hale*. Det var en af de grimmeste og nederdrægtigske køtere, som nogen sinde er blevet bragt til verden – grim af farve, for den var skidengul ligesom den maling, der uddeles fra Hans Majestæts værfter til at pryde vore orlogsmænd – grim af fjæs, for den havde et glasøje og så stærkt hængende underkæbe, at det klart røbede, at en bulbider havde haft noget at gøre med dens tilblivelse – grim af legemsbygning, for skønt større end en hønsehund og stærkt bygget, var den plump og dinglevorn i sin fremtræden med forbenene bøjet stærkt ud efter. Dens øren og hale havde aldrig været studset, hvilket var skade, for jo mere man havde afkortet dens omfang, des bedre ville køteren være kommet til at se ud. Men skønt dens øren ikke var studset, var de dog flænget og flået i bare laser ved de forskellige sammenstød, den havde haft med hunde i land, og som hidrørte fra dens bidske sind. Dens hale havde mistet sine hår af indgroet skab og mindede en om det samme vedhæng hos en rotte. Mange dele af dens legeme var skaldede af den samme syge. Den bar hoved og hale lavt og havde et lumskt, skummelt blik. For den, der tilfældigt så den, havde den ikke en eneste

formildende, forsonende egenskab, der kunne retfærdiggøre, at nogen gad holde den, og for dem, der kendte den ud og ind, var der tusind grunde til, at den skulle hænges. Den fulgte sin herre med største punktlighed og nøjagtighed, idet den gik agter, når han gik agter, og fo'r efter med samme regelrethed, når herren vendte, og gjorde desuden omkring i samme retning, og ligesom sin herre syntes den at være ikke så lidt fortrædiget af den bidende kulde og ligesom han hensunken i dybe tanker. Dette sælsomme dyrs navn svarede ypperligt til dets ydre og indre, dets udseende og karakter. Den hed nemlig *Snarleyyow* eller *Knurflab*.

Omsider gav mr. Vanslyperken sine indestængte følelser luft. "Jeg kan ikke, jeg vil ikke længere finde mig i dette her," mumlede løjtnanten, idet han spankulerede sine seks skridt for efter. Ved den første lyd af sin herres røst spidsede hunden det tiloversblevne af sine øren, og begge gjorde omkring og gik agterud. "Hun har nu holdt mig for nar i hele seks år," og da denne sætning var afsluttet, havde mr. Vanslyperken og Snarleyyow nået hakkebrættet, og hunden lettede halen på halv.

De vendte, og mr. Vanslyperken holdt inde et par minutter og bed sine tynde læber sammen – hunden gjorde ligeså. "Jeg vil min sjæl og salighed have svar!" var det udbrud, der fulgte af de næste seks skridt. Løjtnanten standsede igen, og hunden så sin herre op i ansigtet, men det lod til, at strømmen i dens herres tankegang var kæntret, for den friske strøm af skarp luft mindede mr. Vanslyperken om, at han endnu ikke havde fået sin frokost.

Løjtnanten hældede sig frem over lugen, tog sin bulede råber frem under armen, satte den for munden, og dækket genlød af:

"Kald på Smallbones der for ude!" Hunden satte sig i en gøende stilling med forpoterne op på lugekarmen og bestyrkede ydermere sin herres ordre med et dybt, afmålt vov, vov, vov!

Smallbones lod sig snart se, idet han steg op af lugen som et genfærd, en tynd, ranglet, leddeløs person, efter udseendet at dømme en snes år gammel – med et ligblegt dødningeansigt, fremstående kæbeben, stilkede, stirrende øjne, tjavset hår, grumme tyndsået på et hoved, der ligesom en dårlig jordbund kun tegnede til at give en mager høst. Han lignede på en prik hungerens førstefødte, der lige var kommet til skels år og alder. Han havde jaget sine lange, magre ben så langt igennem sine bukser, at hans bare fødder og benene halvvejs op til knæene var udsatte for den isnende blæst. Hans trøjeærmer var så korte, at man så fire tommer ben oven over hans håndled – hat havde han ikke på hovedet – hans øren var meget store og rødkantede af kulde, hans hals var så umanerlig lang og tynd, at hans hoved så ud til at ville falde for over af mangel på understøttelse. Da han var kommet op på dækket, stod han med den ene hånd hævet til panden, idet han tog til håret i stedet for til hatten, og i den anden hånd havde han en halvstegt røget sild.

"Her, sir," sagde Smallbones, idet han trådte frem for sin herre.

"Rap dig!" begyndte løjtnanten, men her henledes hans opmærksomhed på den røgede sild af Snarleyyow, der hævede sit hoved og indsnøftede duften af den. Blandt dyrets andre skavanker og lyder må det bemærkes, at den ikke havde nogen næse undtagen for en røget sild eller en stolpe ved landevejen.

Mr. Vanslyperken afbrød sine befalinger, tog hånden ud af frakkelommen, tørrede dryppen bort fra næsen og brølede:

"Hvor understår du dig, lømmel, at indfinde dig på skansen af et kongeligt skib med en røget sild i næven?"

"Med forlov sir," svarede Smallbones, "hvis jeg ved min bortgang lod den ligge i kabyssen, ville jeg ikke finde den der, når jeg kom tilbage igen."

"Hvad bryder jeg mig om det, sir? Det strider imod alle tjenestereglementer og ordensbestemmelser. Vil du nu høre efter, sir –"

"O, Gud, sir! Lad mig gå fri for denne gang, det er jo kun en rødkjole," svarede Smallbones bønfaldende; men Snarleyyows madlyst var blevet meget skærpet ved dens morgenvandring, den steg ved lugten af silden, hvorfor hunden hævede sig på bagbenene, snappede silden ud af Smallbones hånd, sprang forud til den læ brygge og ville snart have gjort kål på silden, hvis ikke Smallbones var ilet efter den og havde indhentet den, ligesom den havde lagt den ned på dækket og skulle til at nyde sit måltid. Et slagsmål påfulgte; Smallbones fik et slemt bid i benet, hvilket bragte ham til at gribe en håndspage og med den at rette et slag imod dyrets hoved, og hvis han havde taget godt sigte, ville det sandsynligvis have gjort ende på al videre rapsen. Nu derimod faldt håndspagen ned på en af hundens fortæer, og Snarleyyow fortrak hylende over til den anden side af bakken, og så snart den var så langt fra Smallbones, at han ikke kunne nå den, bar den sig ad som alle køtere: den gøede udfordrende.

Smallbones tog silden op, smøgede sine benklæder op for at se efter, hvor slemt han var bidt, og udslyngede en forbandelse imod hunden sålydende:

"Gid du må blive sultet, som jeg bliver det, dit bæst!" og vendte sig derpå om for at gå agterud, men stødte imod mr. Vanslyperkens spinkle skikkelse, der, med hænderne i lommen og råberen under armen, så ubeskrivelig bister ud.

"Hvor tør du understå dig at slå min hund, din slubbert?" sagde løjtnanten til sidst, nær ved at forgå af galde.

"Den har bidt mit ben helt igennem, sir," svarede Smallbones med det ynkeligste ansigt af verden.

"Nå ja, sir, hvorfor har du sådanne tynde ben?"

"Fordi jeg ikke får noget til at udfylde dem med!"

"Har din tværfylding af en sildevom ikke der en sild, som du, til trods for alle tjenestereglementer, har bragt op på Hans Majestæts skanse, din forslugne drønnert, og af hvilken grund jeg har i sinde –"

"Det er ikke min sild, sir, det er Deres – til Deres frokost, den eneste, der er tilbage af den halve snes."

Denne sidste bemærkning syntes at berolige mr. Vanslyperken noget.

"Gå ned, sir," sagde han efter et lille ophold, "og lad mig vide, når min frokost er færdig."

Smallbones adlød øjeblikkelig, inderlig glad over at slippe for så godt køb.

"Snarleyyow," sagde dens herre, idet han så hen til hunden, som forblev ovre på den anden side af bakken, "fy, skam sig, Snarleyyow. Kom herhen, din laban, vil du nu straks komme her."

Men Snarleyyow, som var grumme fortrædelig over at være gået glip af sin forventede frokost, var genstridig og ville ikke komme. Den stod på den anden side af bakken, mens dens

herre tiltalte den og så ham i ansigtet. Efter et øjebliks rådvildhed udstødte den så en slags hylende gøen, humpede hen til storlugen og forsvandt neden under. Mr. Vanslyperken vendte tilbage til skansen og gjorde de samme vendinger som før.

2

Som viser, hvad der blev af den røgede sild.

Smallbones viste sig snart igen og meddelte mr. Vanslyperken, at hans frokost var færdig og parat til ham, og mr. Vanslyperken, som følte sig fuldt oplagt og parat til at nyde sin frokost, gik ned om læ. Et øjeblik efter at han var forsvundet, kom en anden matros for at afløse rorgængeren, der, så snart han havde afgivet rattet til sin eftermand, begyndte at varme sig på den yndede måde, der batter bedst, ved at baske armene over kors.

"Skipperen er gal i skralden igen i dag", sagde Obadias noget efter. "Jeg hørte ham mumle noget om madamen i værtshuset."

"Så får vi, Gud døde mig, en overhaling," svarede Jansen, der var en hollandsk matros med svære lemmer, som blev endnu mere kluntede ved, at han havde så mange underklæder på.

"Ja, lige så sikkert som mutter Careys kyllinger bringer storm, lige så vist får fru Vanderslooshs navn det til at blæse. Jeg vil ned og have min frokost – der kan blive kølhaling inden middag."

"Mein Gott – dat is de Tyfel."

"Hold hende nordost, Jansen, og hold skarpt udkig efter bådene."

"Ja, hvor Fanden skal jeg på en og samme tid kunne styre skuden og kigge efter bådene – det er jo rent umuligt."

"Kommer ikke mig ved. Sådan lyder ordren, og jeg lader den gå videre – du må se at overvinde umuligheden, som du bedst

kan." Med disse ord gik Obadias Coble nedenunder.

Vi må gøre ligeså og indføre læseren i løjtnant Vanslyperkens kahyt, der ikke var synderlig glimrende udstyret med bohave: Et lille bord, en stol, en madras i en standkøje med omhæng af skagdug, et åbent skab med tre tallerkener, en tekop og en sauceskål, to drikkeglas og to knive. Mere behøvedes der ikke, da mr. Vanslyperken aldrig holdt selskab. Der var imidlertid et skab til, men det var omhyggeligt aflåset. På bordet foran løjtnanten stod et hvidt vandfad, næsten halvt fuldt af *burgu*, en meget sund og meget hed hvedemelsgrød. Det var rationen fra skibskedlen til mr. Vanslyperken og hans oppasser Smallbones. Mr. Vanslyperken rørte flittigt rundt i den med en tinske for at afkøle den en smule. Snarleyyow sad tæt op til ham og ventede på sin del, og Smallbones stod hos og ventede på ordre.

"Smallbones," sagde løjtnanten, efter at have smagt på den hede ret, der stod foran ham, og befundet, at der endnu var fare for, at han kunne brænde sin mund på den, "bring mig den røgede sild."

"Den røgede sild?" stammede Smallbones.

"Ja," svarede hans herre og fæstede sine små grå øjne stift på ham, "den røgede sild!"

"Den er borte, sir!" svarede Smallbones højst forskrækket.

"Borte! – hvor er den da henne?"

"Med forlov, sir, jeg troede ikke, De ville have rørt den, efter at hunden havde haft den i sin snavsede mund, og så, sir – om forladelse, sir – –"

"Nå, hvad så?" sagde Vanslyperken og bed sine tynde læber sammen.

"Så spiste jeg den selv – om forladelse, o Gud – o Gud!"

"Nå, så det gjorde du – dit forslugne fugleskræmsel – så du spiste den? Ved du af, at du har begået tyveri – og kender du den straf, som følger efter?"

"O, sir, – det var en fejltagelse – Deres Velbårenhed," udbrød Smallbones klynkende.

"For det første skal jeg flænse dine rygstykker med katten."

"Nåde, sir – nåde, Deres Velbårenhed!" råbte knøsen, mens tårerne randt i strømme fra hans øjne.

"Tyvekatten med tre knuder på hver hale."

Smallbones hævede sine tynde arme i vejret og slog hænderne sammen, mens han bønfaldt om nåde.

"Og når du er blevet pisket – skal du kølhales."

"O Gud!" råbte Smallbones og faldt på knæ, "nåde, nåde!"

Men der var ingen nåde at vente. Da Snarleyyow så knøsen falde på næ, fo'r den løs på ham, kastede ham om på ryggen og stod knurrende over ham, idet den af og til så hen til sin herre.

"Kom her, Snarleyyow," sagde mr. Vanslyperken. "Her hen og læg sig." Men Snarleyyow havde ikke glemt den røgede sild; for at hævne sig bed den først Smallbones i låret, og lystrede så sin herre.

"Rejs dig op, slyngel!" råbte løjtnanten.

Smallbones rejste sig op, men nu kogte galden også over hos ham; af forbitrelse imod hunden glemte han alt, hvad han skulle lide; med flammende øjne og fnysende af raseri råbte han, mens tårerne randt, og han slog ud med armene: "Jeg kan ikke længere holde dette her ud – jeg springer min salighed over bord – ja, minsæl gør jeg så; fjorten gange har den hund der bidt mig i denne uge. Jeg vil før dø på en gang, end på denne måde blive gjort til hundeføde."

"Hold mund, din oprørske slyngel, eller jeg lader dig lægge i bolt og jern."

"Ja, bare De ville – bolt og jern bider ikke, selv om de holder fast. Jeg løber min vej – jeg bryder mig ikke om at blive hængt – men at blive sultet ihjel, blive bidt ihjel på denne måde –"

"Hold mund, slyngel, du bliver overfedet, det er det, der gør dig næsvis."

"Gud forlade Dem!" udbrød Smallbones forundret, "jeg har ikke fået nok til mættelse."

"Nok til mættelse, din lømmel! der er ingen, der kan fylde sådan en som dig – hul fra top til tå ligesom et bambusrør."

"Og hvad jeg får," vedblev Smallbones kækt, "må jeg betale dyrt; den nedrige hund der ryger i mig, når jeg bare tager en bid beskøjt. Jeg får aldrig en bid i min mund uden tillige at få et bid af den, og det er dog kun min egen ration."

"Et bevis på dens troskab og dig et mønster til efterfølgelse, din slyngel," svarede løjtnanten, idet han klappede hunden kærligt på hovedet.

"Ja, bare De ville afmønstre mig og lade mig gå – eller hænge mig, det er mig lige kært. De spiser så kraftigt, og hunden spiser så kraftigt, at jeg ikke får noget. Der er kun mad til to."

"Din uforskammede krabat! Husk på tyvekatten."

"Det er grumme hårdt," vedblev Smallbones, uden at ænse truslen, "at den nedrige køter skal æde min ration og have lov til halvvejs at æde mig med."

"Du glemmer kølhalingen, dit fugleskræmsel."

"Å, jeg håber i så fald aldrig mere at komme op igen, nu ved De det."

"Ud af kahytten, sir."

Denne befaling adlød Smallbones.

"Snarleyyow," sagde løjtnanten, "du er sulten, stakkels dyr." Snarleyyow lagde sin ene forpote op på sin herres knæ. "Du skal snart så din frokost," vedblev dens herre, idet han tog sig en skefuld grød, alt imens han talte til dyret. "Ja, Snarleyyow, du har opført dig dårligt i dag – du skulle i grunden ingen frokost have." Snarleyyow knurrede. "Vi har kun kendt hinanden i fire år, og hvor mange forlegenheder har du ikke bragt mig i, Snarleyyow!" Snarleyyow lagde her begge sine poter på sin herres knæ. "Nå, du er bedrøvet, min stakkels hund, du skal nok få noget frokost."

Mr. Vanslyperken satte grødfadet ned på gulvet, og hunden slubrede grådigt maden i sig.

"Nej, nej, min rare hund, ikke så forslugen; du må levne noget til Smallbones. Han trænger til lidt frokost inden sin afstraffelse. Så, nu får det være nok."

Mr. Vanslyperken ville tage fadet bort, mens der endnu var lidt grød tilbage i det. Snarleyyow knurrede og ville have snappet efter sin herre, men mr. Vanslyperken skubbede den bort med den brede ende af sin råber, og idet han således genvandt en del af maden, satte han den op på bordet til stakkels Smallbones.

"Se så, min rare hund, nu vil vi gå op på dækket."

Mr. Vanslyperken forlod kahytten, fulgt af Snarleyyow, men så snart dens herre var halvt oppe ad trappen, vendte Snarleyyow om, sprang op på stolen, fra stolen op på bordet og gjorde så kål på hele den frokost, der var sat til side til Smallbones. Efter at dette var besørget, fulgte hunden sin herre.

3

Et tilbageblik og en kort beskrivelse af en ny person.

Vi må imidlertid lade Smallbones ene om at begræde sin hårde skæbne i skibets forende og lade mr. Vanslyperken og hans hund spadsere i ro og mag på skansen, mens vi gør vore læsere lidt bedre bekendt med de tider, hvor de optrin, som vi nu skal beskrive, foregik, så vel som med mr. Vanslyperkens historie.

Den i vort første kapitel opgivne dato, årstallet 1699, vil vise dem, når de søger i historien, at William af Nassau havde siddet et par år på den engelske trone, og at der lige var blevet sluttet fred mellem England samt dets medforbundne og Frankrig. Kongen tilbragte af og til sin tid i Holland blandt sine hollandske landsmænd, og de engelske og hollandske flåder, der for kun et par år siden kæmpede så hårdnakket mod hinanden, havde for nylig sejlet i eskadre sammen og vendt deres kanoner imod franskmændene. Som alle fastlandsfyrster, der er blevet kaldet til den engelske trone, viste William sine landsmænd megen yndest, og England blev oversvømmet af hollandske yndlinge, hollandske hofmænd og pairer af hollandsk byrd. Han ville ikke engang skille sig ved sin hollandske livgarde og lå netop i den anledning i kævl med det engelske underhus. Men krigen var nu forbi, og størstedelen af den engelske og hollandske flåde lå aftaklet i havn, idet kun nogle få, små skibe var i søen for at forhindre det smugleri fra Frankrig, der til stor skade for den engelske fabriksvirksomhed blev drevet med visse varer, som den gang kaldtes *alamodes*, en

slags taft, og lystring. Kutteren, vi har beskrevet, var ude i denne tjeneste og bar det hollandske navn *Jungfrau*, skønt den var bygget i England og udgjorde en del af den engelske sømagt.

Man kan let forstå, at hollænderne melede deres kage i dette tidsrum. Således stod sagerne: De hollandske officerer og matroser, der ikke kunne anvendes i deres egen krigsflåde, anbragtes på engelske skibe til skade for vore egne landsmænd. Mr. Vanslyperken var af hollandsk byrd, men født i England, længe før prinsen af Oranien nogen sinde havde drømt om at blive kaldet til den engelske trone. Han var nærbeslægtet med kong Williams egen amme, og selv i vore dage ville dette tynge mægtigt i vægtskålen. Før statsomvæltningen var han blevet lagt på hylden for fejhed i en af træfningerne mellem hollænderne og engelskmændene, idet han den gang var løjtnant om bord i en todækker og havde allerede været længe i tjenesten, men inden han var blevet ansat på dette skib, havde han faret med småskuder, og hans mangel på den for en krigsmand temmelig nødvendige egenskab var aldrig blevet opdaget. Der blev lagt et godt ord ind for ham ved den hollandske konges tronbestigelse, og mere behøvede han ikke for atter at få kommandoen over et lille skib. I hine tider var tjenesten noget ganske andet end det, den nu er. Skibscheferne var tillige selv proviantforvaltere og kunne knibe en god slump penge ved at snyde mandskabet; desuden var mandstugten sådan, at den ville forfærde en nutidens menneskeven; underordnede kunne ikke indanke en sag for en højere domstol, og tyranni og undertrykkelse, der endog gik så vidt, at man kunne blive berøvet livet, udøvedes ustraffet. Forfatteren

Smollett har givet sine læsere en forestilling om, hvorledes det stod til med søtjenesten nogle år efter den tid, vi her skriver om, da det var mange gange værre; for hollændernes fremgangsmåde, der var bekendt for sin grusomhed, var blevet indpodet i det engelske system. Følgen heraf var, at en forening af alt det mest oprørende for menneskeligheden udøvedes mod mandskabet, uden at de højere styrende i mindste måde ænsede det, såfremt blot skibscheferne gjorde deres pligt, når det krævedes, og viste den fornødne dygtighed og mod.

Løjtnant Vanslyperkens karakter kan sammenfattes i de tre laster gerrighed, fejhed og grusomhed. Som en rigtig gniepind havde han sammensparet sig en hoben penge, da han i så mange år havde haft skib at føre, og i al den tid havde han snydt og stjålet både fra folkene og regeringen. Venner og frænder havde han ingen af på denne side af kanalen, og når han var i land, havde han levet rigtig usselt og gnierisk, skønt han mageligt havde råd til at tillade sig livets behageligheder. Han var nu fem og halvtreds år gammel. Siden han var blevet ansat på *Jungfrau*, var han blevet brugt til at overføre depecher fra kong William til generalstaterne og havde på sine besøg i Haag stiftet bekendtskab med enken Vandersloosh, der holdt "lusthaus", en slags beværtning for søfolk, hvor de drak og dansede. Da mr. Vanslyperken opdagede, at den hyggelige, tilpas trivelige værtinde også var rigtig tilpas rig, havde han gjort haneben til hende i håb om at få hendes hånd og hånd i hanke med hendes penge. Enken var imidlertid ikke til sinds at modtage tilbuddet, men var for klog til at sige ham rent ud nej, da hun vidste, at et afslag ville have til følge, at han så ville forbyde kutterens mandskab at besøge hendes hus, og derved

ville hun gå glip af for megen søgning. Hver gang han kom tilbage, modtog hun ham derfor venligt og gav ham håb, men heller ikke mere. Efter at freden var kommet i stand, var kutteren, som oven for sagt, blevet udkommanderet til at forhindre smugleri.

Når og hvorledes mr. Vanslyperken havde fået fat i sin yndling Snarleyyow, er ikke til at få rede og rigtighed på og må forblive en hemmelighed. Folkene sagde, at hunden ad overnaturlig vej havde indfundet sig på kutterens dæk, og de fleste af dem betragtede den med lige så megen rædsel som uvilje.

Så meget er vist, at der kort i forvejen havde været mytteri om bord i kutteren, og at der var blevet gjort voldeligt forsøg på ved nattetid med magt at trænge ind i løjtnantens kahyt. Det er derfor ikke urimeligt at antage, at Vanslyperken havde fået øjnene op for, at en god, vagtsom hund kunne være en meget gavnlig forøgelse af hans husstand, og havde derfor anskaffet sig en sådan. Al den ømhed og kærlighed, han nogen sinde viste noget levende væsen, var sikkert samlet under et på dette ene dyr, og næst pengene besad Snarleyyow sin herres hjerte.

Stakkels Smallbones, der var kastet ud i verden uden fader og uden moder, var blevet sultet, inden han kom ombord i kutteren, og var også blevet sultet, efter at han var kommet der ombord. Som læseren vil have set, åd hunden for det meste den ration, som han skulle have, og der var så ikke andet for, end at han måtte tiltigge sig en karrig bid af sine skibsfællers nåde og barmhjertighed, og alle disse var lige harmfulde over chefens grusomhed og hans umælende hjertensvens griskhed.

Efter dette tilbageblik, som vi har ment, vore læsere kunne have godt af, vil vi nu gå videre i vor fortælling.

Mr. Vanslyperken gik det meste af et kvarters tid op og ned ad dækket uden at mæle et ord; folkene havde spist færdig og slentrede op på dækket, for der var ikke noget for dem at gøre, undtagen at holde udkig efter, om de to både kom tilbage, som den foregående aften var blevet sendt fra borde. Løjtnantens tanker dvælede det ene øjeblik ved fru Vandersloosh, idet han grundede på, hvorledes han skulle overtale hende til at give ham sit ja, og det næste øjeblik havde de Smallbones til genstand, idet han tænkte på, hvorledes han kunne afpasse straffen til nøjagtig at svare til den efter hans formening uhyre forseelse. Mens han i sit stille sind drøftede disse vigtige emner, meldte en af folkene, at fartøjerne var ret forude, og afbrød således chefens drømmerier.

"Hvor langt borte?" spurgte mr. Vanslyperken.

"Et par kvartmils vej."

"Kommer de roende eller sejlende?"

"Roende, sir, vi styrer lige på dem."

Men mr. Vanslyperken var ikke i perlehumør og befalede, at kutteren skulle dreje bi.

"Jeg synes, at folkene har fået nok af at ro hele natten," sagde Jansen, der lige var blevet afløst ved rattet, til Obadias Coble, der stod tæt ved ham på bakken.

"Det synes jeg med; men vi får nok blæst, det kan du være vis på – nå, lige meget, Fanden tager nok, hvad der er hans, når tid kommer."

"Gott for dam," sagde Jansen, idet han ud mod Beachy Head og rystede på hovedet.

"Nå, hvad er der nu i vejen, gamle snaps?" spurgte Coble.

"Snaps – ja – for Fanden – snaps, jeg tænker på, hvordan franskmændene nappede og snappede os hollændere her, den gang I engelskmænd ikke ville slås."

"Var på din mund, tag dig i agt for, hvad du siger, du gamle rad med tyve par bukser på – ville ikke slås – hvornår ville vi ikke slås?"

"Her, hvor vi nu var, lod I os, Gud døde mig, nok så pænt i stikken og kom ikke ned til os."

"Nej, for vi kunne ikke komme ned."

"Sikke noget snak!" svarede Jansen, som hentydede til et nederlag, der tilføjedes den forenede hollandske og engelske flåde af franskmændene ud for Beachy Head, i året 1696.

"Nå, så vi ville ikke slås, hvad?" udbrød Obadias hånligt; "hvad siger du da om træfningen ved Hogue?"

"Ja, den gang sloges I bra' – det var godt gjort."

"Og skal jeg sige dig, hvorfor vi sloges godt ved Hogue, dit hollandske marsvin – så var det ene og aleneste, fordi vi ikke havde nogen hollændere til at hjælpe os."

"Og skal jeg sige dig, hvorfor hollænderne blev slået her ud for Beachy Head? – Det var, fordi engelskmændene ikke ville komme ned og hjælpe os."

Her skød Obadias sin tunge hen i højre kind, Jansen skød til gengæld sin hen i venstre, og således endte striden. Slige mundhuggerier hørtes jævnligt på den tid, men det kom kun sjældent videre end til ord, – i alt fald ikke imellem Coble og Jansen, som var meget gode venner.

Bådene kom snart om bord; fra det øjeblik kutteren havde drejet bi, havde bådsmandskabet ledsaget hvert åretag med en

sømandsed og forbandelse over deres chefs hoved. Styrmanden, der var næstkommanderende på kutteren, og som havde ført bådene, steg om bord og gik hen til Vanslyperken. Det var en undersætsig, kraftigt bygget mand, fem fod og fire tommer høj; indsvøbt i sin kalmukkesdragt lignede han meget en bjørn både i skabelon og beklædning. Han hed Dick Short, og han svarede i alle måder til sit navn, for han var kort af vækst, kort i tale og kort for hovedet, kort i råd og dåd, snar til at beslutte og snar til at handle.

Da Short nu kom hen til løjtnanten, anså han det aldeles ikke for nødvendigt at sige som sædvanlig "Kommen om bord, sir," for det var jo indlysende af sig selv, al han var kommet om bord. Han sagde derfor ikke et ord. Så kneben var han med sin tale, at han end ikke nogensinde sagde "sir", når han talte til sin overordnede, hvilket man jo kunne tro måtte være meget krænkende for mr. Vanslyperken; det var det også, men mr. Vanslyperken var bange for Short, og Short var ikke det mindste bange for Vanslyperken.

"Nå, hvad har De udrettet, Short?"

"Ingenting."

"Så De noget til båden?"

"Nej."

"Fik De nogen oplysninger?"

"Nej."

"Hvad har De da bestilt hele natten?"

"Roet."

"Gik De da i land for at få oplysninger?"

"Ja."

"Men De fik ingen?"

"Nej."

Her halede Short op i linningen på sit andet par bukser, gjorde kort omkring og var på vej til at gå ned om læ, da Snarleyyow snusede til hans hæle. Styrmanden gav den et spark bag ud med sin tunge støvlehæl, så hunden fo'r hylende og gøende hen ad dækket, og mr. Vanslyperken var nær ved at gå ud af sit gode skind af harme og forbitrelse. Da han imidlertid ikke vovede at hævne denne fornærmelse på sin næstkommanderende, randt Smallbones ham atter i hu, og han lod straks sende bud efter korporal Vanspitter, at denne skulle komme op på dækket.

4

Hvori der er en fortvivlet kamp.

Selv i dette tidsrum af den engelske historie var det skik og brug at sætte nogle få soldater om bord i krigsskibene, og kutteren *Jungfrau* var da også blevet forsynet med en korporal og seks mand, alle hørende til den hollandske marine. For et menneske, der var så lidt yndet som mr. Vanslyperken, var denne lille styrke en stor beskyttelse, og både korporal Vanspitter og hans trup blev behandlet godt af ham. Korporalen var hans proviantforvalter og køgemester og havde derved en meget god indtægt, da han kunne snyde lige så godt som sin chef. Han var desuden hans førsteminister og en lydig udøver af alt hans tyranni, for korporal Vanspitter havde ikke spor af følelse – tværtimod, han fandt en fornøjelse i at fuldbyrde en afstraffelse; og hvis Vanslyperken havde befalet ham at skyde en hvilken som helst af skibets besætning en kugle for panden, ville Vanspitter øjeblikkelig have lystret ordre uden at fortrække en muskel i sit fede, rødmossede ansigt. Korporalen var en kærnekarl at se til, høj og så drøj og svær, at han vejede henved sine atten lispund. Jansen var den eneste, der kunne måle sig med ham, han var godt og vel så høj som korporalen og lige så stærk, men han havde ikke dennes legemsfylde, så han vejede ikke så meget til.

En fem minutters tid efter at der var kaldt på ham, sås korporal Vanspitters vældige skikkelse langsomt dukke op af lugen, der næppe syntes vid nok til, at hans brede skuldre skulle

kunne komme igennem den. Han havde en flad furagerhue på hovedet, der var så stort som en bøffels, og hans underkrop var iført blå benklæder, der sluttede stramt om anklerne, men tog hurtigt til i vidde opefter, indtil de ved hofterne bredte sig til et så rummeligt omfang, at det blev både storslået og latterligt. Overkroppen var iklædt en blå trøje med blyknapper, prægede med den "stejlende løve", med et kort skød bag ud, hvilket den fremstående bagdel lod svippe op efter.

Efter at han havde nået dækket, gik han hen til Vanslyperken og førte bagsiden af sin højre hånd op til panden.

"Korporal Vanspitter, tag Deres katte frem til afstraffelse, og når De er klar, så bring Smallbones op."

Hvorefter korporal Vanspitter, uden at svare, satte sin venstre fod bag den højres hæl og drejede ved denne manøvre sit legeme rundt ligesom et spil, så at han bragte sit ansigt til at vende forefter, og marcherede derpå afsted i denne retning. Han viste sig snart igen med alle de behørige pinselsredskaber, lagde dem på en af kanonerne i læ og gik atter sin vej for at opsøge sit offer.

Kort efter hørtes liv og tummel nedenunder, men det var snart forbi, og atter viste korporalen sig med Smallbones' lange magre legeme under sin arm. Han holdt ham med et kraftigt tag om midjen, omtrent der, hvor Smallbones' mave skulle have været, og den sølle djævels hoved og ben hang lodret ned begge dele og daskede imod hinanden, idet korporalen gik agter ud.

Så snart Vanspitter var kommet hen til kanonen, lagde han sin byrde, der hverken rørte sig eller mælede det mindste. Han lod til at have hengivet sig i den skæbne, der ventede ham, og gjorde ingen modstand, da en af marinerne klædte ham af og

lagde ham over kanonen. Matroserne, der var på dækket, sagde ingenting; de så betydningsfuldt på hinanden, da forberedelserne blev truffet. At en knøs som Smallbones fik tamp, var alt for almindelig en begivenhed, til at den skulle vække forbavselse, og at tilkendegive deres afsky ville have været farligt. Smallbones' ryg var nu blottet, og et ynkeligt syn var det, skulderbladene stak så langt frem, at man fra siden kunne stikke sin hånd ind under dem, og hvert ben i rygraden, hver en hvirvellap var tydelig at følge i alle sine omrids gennem huden, der dækkede det stakkels skelet. Afstraffelsen begyndte, og knøsen fik sine tre dusin, uden at han gav et kny fra sig; svøbens taktfaste lyd afbrødes kun af Snarleyyows gøen. Flere gange ville den være faret løs på sit offer, hvis ikke en af marinerne havde holdt dem tilbage. Under afstraffelsen gik Vanslyperken op og ned ad dækket, vendte og vendte igen ligesom før.

Smallbones' bånd blev derpå løst af korporalen, som rullede sin kat sammen, – men da marineren ikke længere passede på Snarleyyow, løb denne hen til knøsen og gav ham et svært bid. Smallbones, som i det øjeblik syntes at være besvimet og ikke gav mindste livstegn fra sig – da han ikke havde rejst sig op på benene, efter at marineren havde kastet skjorten over ham – vaktes af dvale ved dette nye angreb og lod til at fyldes med liv og kraft, han sprang op, udstødte et vildt hyl og kastede sig til alles forbavselse over hunden, da denne veg tilbage, og idet han holdt den med sine nøgne arme, mødte han dyret med dets egne våben ved nemlig med en afsindig bestemthed at anfalde det med sine tænder. Alle fo'r tilbage ved denne usædvanlige kamp, og ingen lagde sig imellem.

Længe varede dysten, og en så ubændig vildskab udviste knøsen, at han bed og sled, holdt fast med en bulbiders hårdnakkethed, flængede dyrets læber og øren og begravede sit ansigt i totterne på hundens hals, mens hans tænder borede sig fast i dens luftrør. Hunden kunne ikke slippe løs, for Smallbones holdt den fast som en skruestik. Omsider syntes hunden at skulle gå af med sejren, for idet de væltede sig om med hinanden, nappede den knøsen på siden af halsen; men Smallbones tog sig sammen, og da han fik en af Snarleyyows poter mellem sine tænder, lettede hunden sit hoved i vejret og hylede om hjælp. Mr. Vanslyperken ilede den til undsætning og gav Smallbones et tungt slag i hovedet med sin råber, hvilket bedøvede ham, og han slap det tag, han havde fået.

Da Short, som var kommet op på dækket, så dette og skønnede, at hunden skulle til at forny angrebet, tildelte han Snarleyyow et spark i siden, hvilket slyngede den ned igennem lugen, der var fire-fem alen fra det sted, hvor hunden den gang stod.

"Hvor tør De vove at sparke min hund, mr. Short?" råbte Vanslyperken.

Short nedlod sig ikke til at svare, men gik hen til Smallbones og løftede hans hoved op. Knøsen vågnede igen op til live. Han var gruelig forbidt i ansigtet og på halsen, og med sårene fortil og slagene af katten bag på frembød han et ynkeligt skue.

Short kaldte på nogle af folkene, at de skulle komme og bære Smallbones ned, hvortil de redebont ydede deres bistand, de vaskede ham over det hele med saltvand, og smerten i hans forskellige sår bragte ham til sig selv igen. Han blev derpå lagt op i sin køje.

Vanslyperken og korporalen så på hinanden, alt imens Short uddelte sine befalinger – ingen af dem lagde sig imellem. Løjtnanten var bange, og korporalen ventede på ordre fra sin foresatte. Så snart matroserne havde båret knøsen ned, førte korporal Vanspitter hånden op til felthuen, og med sin kat og sine sejsinger under armen gik han ned om læ. Vanslyperken skummede endnu mere end før af raseri og med hænderne endnu længere nede i lommerne, end han plejede at have dem, og med sin råber, der nu var slået ganske flad af det nakkedrag, han havde givet Smallbones, gik han op og ned ad dækket og mumlede hvert øjeblik: "Jeg lader min salighed den slyngel kølhale. Jeg skal lære ham at bide min hund."

Snarleyyow kom ikke mere op på dækket den dag. Den havde fået en tugtelse, som den aldeles ikke havde ventet. Den slikkede sine sår, hvor den kunne komme til dem, og forblev så nede i kahytten i en slags afbrudt slummer, hvert øjeblik knurrende, som om den i søvne kæmpede dysten om igen.

5

En rådslagning, hvori der er meget mytteri.

Denne rådslagning, vi nu skal dvæle lidt ved, holdtes på bakken af Hans Majestæts kutter *Jungfrau* aftenen efter Smallbones' afstraffelse. Størstedelen af besætningen overværede den, alle, undtagen korporal Vanspitter, om hvem man vidste, at han i slige punkter var af en anden mening end mandskabet, og hans seks marinere, der udgjorde korporalens hale og altid var at finde i det nabolag. Hovedpersonen var ikke den mest veltalende, for det var Dick Short, der understøttedes af Obadias Coble, Jack Jansen og endnu en tredje, som vi her må forestille for læseren, kutterens bådsmand eller bådsmandsmat, for skønt han bar titel af det første, fik han dog kun løn som det sidste. Denne persons virkelige navn var Jones Salisbury, men af grunde, for hvilke vi senere skal gøre rede, blev han ufravigelig tiltalt eller omtalt som Jemmy And. Af skabning var han en løjerlig blanding af menneskenaturens modsætninger. Han havde et smukt ansigt med et mandigt udtryk, prægtigt, kraftigt kindskæg og en lang hårpisk, der hos ham syntes at være mere end sædvanlig lang, da den nåede indtil knap en halv alen fra dækket. Han var bredskuldret, med hvælvet bryst, og halvvejs nedefter, det vil sige, indtil bæltestedet eller der, hvor benene er indleddede på den menneskelige krop, var han en kraftig, velskabt, smuk, velproportioneret mand. Men hvilket misforhold indtrådte ikke der! – Af en eller anden grund, formodentlig ved en ulykkelig

hændelse i hans barndom, var hans ben ikke vokset i længde, siden han var tre år gammel; de var kraftige og svære som hans øvrige legeme, men ikke mere end atten tommer fra hoften til hælen. Følgelig vraltede han om, meget latterlig at se til, da han lignede et afkappet eller overskåret menneske. Hvis han var blevet stillet på en forhøjning af et par fod, og man ikke så hans ben, ville man i nogen frastand sige: "Det var dog en rigtig køn sømand!" Men hvis man lod ham træde ned derfra og gå hen imod en, ville man finde, at naturen ikke havde fuldendt, hvad den havde begyndt så godt, og at man var blevet taget ved næsen lige netop for det halve. Dette misforhold nedentil tilføjede imidlertid ikke hans styrke nogen mén, det forøgede den snarere, og der var ikke ret mange om bord i kutteren, som turde binde an med bådsmanden, der meget passende benævnedes med øgenavnet Jemmy And. Jemmy var en godmodig, lystig fyr og en flink sømand; han tog ikke nogen i mindste måde ilde op, at der blev spaset med hans udseende, han plejede selv at spase med folk. Han var i virkeligheden mandskabets spasmager og spillede altid violin for dem, når de dansede, og på det instrument var han ingen dårlig musikant, desuden ledsagede han også sin stemme med sit instrument, når han sang for dem, efter at de var trætte og kede af at danse. Vi ville blot ydermere bemærke, at Jemmy var ægtemand, og at han til hustru havde valgt sig en af de højeste blandt kvindekønnet, – om hendes skønhed er det bedst at tie – det så Jemmy ikke på, eller måske viste hendes ansigt sig i en sådan højde ikke så tydeligt for ham som for den, der var mere i højde med det. Virkningen af perspektivet er velbekendt, og selv børn har nu til dags til legetøj slotte osv. aftegnet på papir, som, set i

den rigtige retning og fra det rette synspunkt, tager sig lige så rigtige ud, som de forekommer en forvrængede og bagvendte, når de ligger fladt ned for en.

Nu traf det sig, at fra det standpunkt, hvorfra Jemmy så op i sin ægtevivs ansigt, stod hendes uharmoniske træk i fuldstændig samklang med hinanden, og således forekom hun sin mand – hvad der er meget heldigt i ægtestanden – at være fuldendtheden selv, uden at hun i andres øjne besad tilstrækkelige yndigheder til at forlokke dem Til at lokke hende bort fra sin ægteherre. Desuden må man vel erindre, at det, Jemmy *manglede*, var *højde*, og han havde hos sin kone, om end ikke hos sig selv, fundet og opnået det fornødne; hans hustru var lidenskabeligt forelsket i ham og meget skinsyg, hvilket ikke var til at undres over, for, som hun sagde, "der havde aldrig været mage til mand, hverken før eller siden."

Vi må nu vende tilbage til rådslagningen, idet vi bemærker, at alle de nævnte personer sad ned på dækket, og at Jemmy And havde sin violin i hånden, men holdt den med det brede nedefter ligesom en basfiol, for således spillede han altid på den, og af og til lod han fingrene glide hen over strengene, idet han gjorde nogle greb på dem, som man gør på en guitar, for at lyden af den kunne trænge agterud, så at mr. Vanslyperken kunne tro, at de kun var samlet til lystighed. To-tre af dem vendte deres øjne agterud for straks at opdage korporal Vanspitters eller marinernes komme, for skønt korporalen ikke var sådan skabt, at han ubemærket skulle kunne snige sig ind imellem dem, var det vel bekendt, at han var en lurer.

"Ét er sikkert nok," ytrede Coble, "at en hund ikke er en officer."

"Nej," genmælede Dick Short.

"Den står ikke medopført i skibslisten, så jeg kan ikke indse, hvorledes det kan være mytteri."

"Nej," svarede Short.

"Mein Gott – det er ikke en hund, det er Djævelen selv," bemærkede Jansen.

"Hvem ved, hvorledes den kom om bord i kutteren?"

"Der går en løjerlig historie om det," sagde en af matroserne.

Dum didelum dum, sagde Jemmy Ands violin, som om den tog del med i rådslagningen.

"Den stakkels dreng bliver taget af dage, hvis det skal blive ved at gå på den måde; skipperen føler sig ikke tilfreds, før han har pint sjælen ud af kroppen på ham – den stakkel; se bare på ham, som han ligger der i sin køje."

"Jeg har aldrig set et kristenmenneske se således ud," sagde en af matroserne.

"Hvis hunden ikke bliver slået ihjel, vil Bones blive det, det er sikkert," ytrede Coble, "og jeg indser ikke, hvorfor et menneskeligt væsen skulle have fortrinnet i den henseende, skønt hunden jo er skipperens hund – nå, hvad siger I så, gutter?"

Dum didelum dum, didelum dum, svarede violinen.

"Lad os hænge den straks."

"Nej," indvendte Short.

Jansen trak sin kniv frem, så på Short og gjorde en bevægelse med kniven, som om han lod den gå tværs over hundens strube.

"Nej," svarede Short.

"Lad os en aftenstund hive den over bord," sagde en af matroserne.

"Ja, men hvordan skal man få bæstet ud af kahytten?" sagde Coble; "skal det gøres, må det gøres om dagen."

Short nikkede.

"Jeg giver den et puf ved den første bedste lejlighed," sagde Jemmy And, "men jeg ville bare" (vedblev han i en højtidelig og mere dæmpet tone) "først gerne vide, om det virkelig *er* en hund eller *ikke*."

"En hund er en hund," bemærkede Jansen.

"Ja vel," tog en af baksgasterne til orde, "det ved vi godt alle sammen, at en hund er en hund. Men spørgsmålet er – er *denne* hund en hund?"

Her fulgte et kort ophold, som Jemmy And udfyldte ved atter at klimpre på sin violin.

Sagen var, at, skønt hver og en af matroserne gerne ville hive hunden over bord, var der ikke en iblandt dem, som gerne ville være gerningsmanden, ikke just fordi de var bange for, at mr. Vanslyperken skulle opdage, hvem der var mester for det stykke arbejde, men fordi der herskede en grumme hoben overtro iblandt dem. Det ansås som uheldsvangert at kaste en hund eller et andet dyr over bord; men de forunderlige historier, der fortaltes om den måde, Snarleyyow første gang havde vift sig på skibet på, i forbindelse med dyrets bandsat djævelske bidskhed, havde tit udgjort emnet for midnatlig samtale, og mange af dem var overbevist om, at det var en af Satans egne poder, som var blevet lånt til Vanslyperken; at skade eller forsøge på at omkomme den ville da ufejlbarligt drage skrækkelige følger efter sig for den pågældende, om ikke for skibet og hele mandskabet. Selv Short, Coble og Jansen, der var de kækkeste og hovedlederne, og som dog, da deres medfølelse var blevet

vakt ved den stakkels Smallbones' lidelser, havde den største lyst til at hævne ham, selv de havde deres egne mørke anelser, og det huede dem, efter nærmere overlæg, ikke rigtig at skulle have noget med den ting at gøre. Men enhver af dem beholdt sine betænkeligheder for sig selv, for, om de end ikke kunne nedslå dem, var de dog for stolte til at vedgå dem.

Læseren vil bemærke, at alle deres planer i øjeblikket var uudførlige, indtil det vigtige og ikke lidet vanskelige spørgsmål var afgjort: var hunden en hund?

Skønt historien var blevet tit nok fortalt, var der dog nu – eftersom kutterens besætning var blevet afmønstret, efter at hunden var bragt om bord – ikke en matros i skibet, som af egen erfaring bestemt og tilforladeligt kunne meddele de kendsgerninger, der var forbundet med hundens første fremtræden – der gaves kun en mundtlig overlevering, og for at besvare dette spørgsmål var de nødt til at holde sig til denne overlevering.

"Nå, Bill Spurey," sagde Coble, "du ved jo mere om denne ting end nogen anden, spind du os da den ende, så kan vi jo nok blive i stand til at tale fornuftigt om tingen."

"Ja," svarede Bill Spurey, "I skal få den, akkurat lige sådan som jeg selv har fået den, ord til andet, så godt som jeg kan huske. I ved jo nok, at jeg var ikke med på skuden, dengang det utyske kom om bord, men det var Joe Geary, og det var en aftenstund, da vi sad og pimpede ved et stift glas i denne hersens nye beværtning, Orange-huset, som de kalder den, på pynten ved Portsmouth, – og ser I vel, da jeg nu sådan traf ham, gad jeg dog gerne vide lidt besked om min nye skipper, og hvad det var for en slags karl, jeg ville få med at bestille. Da jeg så

havde fået alt at vide om ham, var jeg halvvejs til sinds at sætte af igen, men nu var jeg en gang i drift, og så tænkte jeg, det var dog bedst at prøve. Det nytter ikke noget at være stikken på det i fredstider, ved I jo nok, gutter, når alle de store skibe ligger og rådner op i mudderet i Southampton og Femhavnene Note 1). Nå, det han nu fortalte mig, husker jeg lige så godt, hvert evige eneste ord, som om han havde hvisket mig det i øret i dette hellige øjeblik. – Det var en stormvejrsaften, med en rigtig pibende sydvest, og toppen af bølgerne inde i havnen piskedes til skum, som vinden fejede op ad gaderne, hvor skumfnuggene jog hinanden, som om det var drenge, der legede. Det kunne vel så omtrent være to glas på hundevagten, og efter vort femte glas var det, at Joe Geary sagde som så:

"Det var en mørk vinternat, da vi lå på højden af Texel; det blæste ganske forskrækkeligt, vi havde kysten i læ af os og ville se at klare den fra os under stormsejl, og vi kæmpede med elementerne for hver tomme, vi vandt frem; vi havde en mand ude i røsterne, for vi havde ikke andet end loddet at stole på, og skuden blev så forpisket af søerne, at han blev surret fast til rigningen, for ikke at blive skyllet bort; lige med et kom vinden så med et stød, der rungede så højt, som var det den sidste basun, og bølgerne brølede, til de blev hæsere, end de nogen sinde havde været; bort gik skibets mast, skønt der ikke var mere sejldug på den end så meget som en pjalt flyver, og skuden slingrede og rullede i de dybe hulninger mellem søerne akkurat ligesom en synder, der dør i fortvivlelse; og så var den et vrag, ingen anden end Gud den almægtige kunne hjælpe os, og den førtes i rivende fart ned imod grundene, som bølgerne havde rodet op i og spredte rundt omkring, indtil de selv blev trætte af

byrden, og alle matroserne påkaldte Vorherre, det bedste de kunne.

Nu påstår man, at han ikke, således som de andre, som mænd og kristenmennesker, påkaldte ham, der havde skabt dem og vandene, som omgav og truede dem; for døden var da til stede i al sin glans og vælde og de skummende bølgekamme var som fjerbuske til knokkelmandens hoved neden under dem; men han græd som et barn og bandede grueligt, samtidig med at han flæbede – og talte om sine penge, sine kære penge, og kærede sig ikke noget om sin langt dyrebarere sjæl.

Og kutteren førtes afsted, idet hver bølge stødte den med jættekraft nærmere dens undergang, da manden i røstet pludselig råbte: 'Tre favne, Herren være vore sjæle nådig!' og hele besætningen udbrød, da de hørte dette: 'Herre, frels os, vi forgår.' De mente jo rigtig nok, at deres time var kommet, for søerne brødes i læ af dem, og de gule vande sagde dem, at skibet og alle, som var der ombord, om et par minutter ville splintres i tusinde stykker, nogle græd, og andre bad, idet de klyngede sig til skanseklædningen af det ustyrligt vuggende skib, og atter andre gennemgik i et par minutter deres hele liv og afventede i tavshed dødens komme. Men *han*, der var ikke den ting, som han ikke gjorde: han græd, og han bad, han bandede, og han tav, og til sidst blev han aldeles ubændig rasende, rent ude af sig selv, og mens folkene atter og atter sagde, 'Herren hjælpe os', brølede han til sidst: 'Vil *Djævelen* hjælpe os, for – –' I et nu, inden de første ord var vel ude af hans mund, kom der et lyn, som syntes at ramme skibet, men det gjorde dog ingen skade, og heller ikke fulgte der noget tordenskrald efter glimtet, men en blålig ildkugle satte sig på

Judas-ørene og kom derefter hoppende og dansende agterud hen til hakkebrættet, hvor han stod alene, for folkene havde ladet ham være ene om at udstøde sine gudsbespottelser. Nogle siger nu, at han hørtes mæle noget, ligesom om der var nogen, han talte med, men ingen ved, hvad der foregik. Det får nu være, som det være vil, men med et gik han forud nok så kæk på det og fulgtes så af dette kreatur, der sjokkede bagefter med ludende hoved og hængende hale, ligesom den gør endnu.

Og hunden så op og udstødte en dyb gøen, og lige så såre den havde gøet, lod vinden til at ville løje af – den gøede to gange til, og så blev det blikstille – den gøede igen tre gange, og søen lagde sig – og *han* klappede hunden på hovedet, og dyret gøede da højt et par minutter, og så skete det til alles forbavselse og frygt, at i stedet for at være en kabellængde fra Texels sandbanker i en forrygende storm og uden håb om redning, lå skuden nu således, at de havde Forelands fyr ikke mere end to mil fra vor bov med klar himmel og smult vande."

Dermed endte matrosen sin historie, og der opstod nu et par minutter en dødsstilhed, som først blev afbrudt af Jansen, der med dæmpet røst sagde: "Så er hunden jo dog ikke nogen hund."

"Nej," svarede Coble, "det er en djævleunge, som Satan sendte sin tjener i nøden."

"Ja," sagde Short.

"Ja men," sagde Jemmy And, der i nogen tid havde undladt at klimpre på sin violin, "så ville det jo være en sand kristengerning at slå det utyske ihjel."

"Den er jo ikke dødelig, Jemmy."

"Det er sandt, det glemte jeg."

"Den er skænket ham af Djævelen," ytrede Jansen.

"Ja, og af ham har den også fået navn," vedblev Coble. "Hvem har nogen sinde hørt, at noget kristent dyr har haft sådan et forbandet navn?"

"Nå ja, hvad skal vi gøre?"

"Ja," tog Jemmy And til orde, "enten bestiet så hører til Djævelens yngel eller ej, sloges da i alt fald denne her Smallbones i dag med den, og det med dens egne våben."

"Og gik også af med sejren," sagde Coble.

"Ja," genmælede Short.

"Det er nu min mening, at Smallbones ikke er bange for den," vedblev Jemmy And, "og enten den så er en djævel eller ej, slår han den nok ihjel, hvis han kan komme afsted med det."

"Han er netop den rette mand til at gøre det," sagde Coble, "og det så meget des mere, som man gerne kan sige, at han er dens *naturlige* fjende."

"Ja, mein Gott, drengen er justement manden," sagde Jansen.

"Vi vil i alt fald pudse ham løs på hunden, så snart han er vel oppe af køjen," mælede Jemmy And.

Der blev endnu talt lidt frem og tilbage, og derefter blev det da enstemmigt vedtaget, at Smallbones skulle ombringe dyret, hvis det da var muligt at ombringe det.

Den eneste, som ikke blev rådspurgt, var Smallbones selv, som lå i dyb søvn i sin køje. Derefter hævedes mødet, og de gik alle ned om læ.

Note 1: **Femhavnene:** Dover, Sandwich, Rumney, Winchelsea og Rye.

6

Hvori venner skifter side, som det tit hænder til søs, når der ingen signaler er oppe.

Til trods for alle de forsigtighedsregler, som de på bakken forsamlede havde truffet, var denne rådslagning dog blevet hørt af ingen ringere end den vældige korporal Vanspitter, der havde haft en anelse om, at noget hemmeligt gik for sig forude, og derfor set sit snit til at krybe op i borde under skanseklædningen og lægge sig ned på fokkestagsejlet, der henlå mellem lo af kanonerne. Efter at have gjort dette, uden at blive bemærket, da det skete lige idet øjeblik, alle de forsamlede lånte øre til Bill Spureys fortælling om, hvorledes hunden første gang viste sig om bord, kastede han en del af sejlet over sin brede krop og forblev således uopdaget, mens den øvrige samtale stod på. Han hørte dem alle gå ned og blev endnu liggende rolig, indtil han antog, at bakken var tom. Imidlertid var mr. Vanslyperken, som havde gået op og ned ad dækket agter ude, uden at være ledsaget af sin tro følgesvend (Snarleyyow lå nemlig sammenrullet i sin herres køje) hensunken i dybe tanker og betragtninger over, hvorledes han skulle kunne tilfredsstille de to mægtigste lidenskaber i vor natur, kærlighed og hævn. Det ene øjeblik tænkte han nemlig på den trinde, trivelige fru Vandersloosh og på at hale hendes gylden til sig, det næste øjeblik vendte hans tanker tilbage til den udhungrede Smallbones og til den glæde, det ville være at få ham kølhalet. Den lange forhandling på bakken var ikke

undgået løjtnantens høgeblik, og da folkene gik ned, spankulerede han forud for at se, om han ikke kunne fange en eller anden efternøler, der, når han ikke havde sine kammerater til rygstød, knude lade sig skræmme til at meddele ham, hvad det var, samtalen havde drejet sig om. Lige i det samme mr. Vanslyperken nu kom forud, havde korporal Vanspitter kastet sejlet af sig og skulle just til at rejse sig fra sit leje, da han så nogen komme forud. Da han ikke kunne se, at det var løjtnanten, lod han sig straks falde ned igen og trak sejlet hen over sig. Mr. Vanslyperken bemærkede denne bevægelse og tænkte, at nu havde han fanget en af de sammensvorne, og tilmed en, der viste sådan frygt, at det bestyrkede ham i den formodning, at han af ham ville kunne udpresse, hvad aftenens usædvanlig lange forhandling havde ført til.

Mr. Vanslyperken gik hen, hvor korporalen lå så rolig og stille som en mus, men ikke slet så lille. Det faldt mr. Vanslyperken ind, at en lille forsmag af en virkelig revselse ville hjælpe svært på truslerne om, hvad der muligvis var i vente; han lagde derfor råberen fra sig, så sig om, greb en håndspage og hævede den op over sit hoved, – den faldt med løjtnantens fulde armstyrke ned på korporal Vanspitter, fra hvis krop det rungede som fra en vældig pauke.

"Fanden tordne i dig!" brølede korporalen under sejlet, i den tro, at det var en af matroserne, som havde opdaget, at han lå på lur, og nu havde øvet sin hævn på ham, idet han ville benytte sig af, at han var skjult, og under foregivende af, at han ikke kendte ham. "Gid Fanden tordne i dig!" brølede korporalen, indhyllet i sejlet og mens han forsøgte på at frigøre sig; men løjtnanten genkendte ikke hans stemme, og inden han kunne

rede sig ud af sin indhylning, faldt håndspagen anden gang ned. Korporalen fo'r da op, som en bøffel af sit mudrede leje, halvt blindet og fortumlet af det sidste slag, der havde ramt ham i hovedet, løb lige lukt ind på løjtnanten og styrtede sin foresatte og skibschef ned igennem forlugen.

Vanslyperken faldt med svær kraft, bedøvedes og lå uden at røre sig ved foden af trappen, mens korporalen, hvis harme og forbitrelse aldrig kendte grænser, når hans blod først kom i kog, men hvis flegmatiske blod ikke kunne bringes i kog uden sådan et kraftigt pirringsmiddel som for eksempel en håndspage, rendte rundt på bakken ligesom en gal tyr, der ser sig om efter, om nogen vil binde an med den; men korporalen havde hele bakken ganske for sig selv, og da han lidt efter lidt blev mere og mere afsvalet, så han sin foresattes råber ligge tæt ved sig.

"Så for Fanden!" mumlede korporal Vanspitter, "så må det jo have været skipperen. Det er, Gud døde mig, halsløs gerning, som jeg godt kan blive hængt for!" Korporal Vanspitter blev lige så kold som en agurk, så snart han opdagede, hvilken fejltagelse han havde begået. Han stod ligefrem og rystede og bævede, så tyk han var. "Ja men," tænkte han, "han kendte mig måske ikke – nej, det har han umuligt gjort, ellers ville han ikke have slået mig med håndspagen." Derpå gik korporal Vanspitter ned ad lugen, hvor han forvissede sig om, al hans skibschef lå sanseløs. "Det er godt," tænkte han og gik agterud, tændte sin lanterne og bankede lumskelig på kahytsdøren. Da han ikke fik andet svar end Snarleyyows knurren, gik han ind og derfra op på skansen, så sig om og spurgte manden ved roret, hvor mr. Vanslyperken vel kunne være. Matrosen svarede, at han var gået forud for et par minutter siden, og didhen begav korporalen sig. Da han

naturligvis ikke fandt ham, vendte han tilbage, sagde til rorgængeren, at kaptajnen hverken var i kahytten eller på bakken, og undrede sig over, hvor han vel kunne være. Derefter gik han ned til næstkommanderende, Dick Short, og kaldte på ham.

"Nå?" sagde Short.

"Kan ikke finde mr. Vanslyperken nogetsteds," sagde korporalen.

"Søg!" svarede Dick, idet han vendte sig i køjen.

"Mein Gott, jeg har gennemsøgt bakken, skansen og kahytten – han er ingensteds."

"Over bord," svarede Dick.

"Jeg kommer til Dem, sir, for at få besked om, hvad jeg har at gøre," sagde korporalen.

"Tørne ud," sagde Dick, og som sagt så gjort, i samme nu sprang han ud på dækket i bar skjorte.

Mens Short klædte sig på, purrede korporalen alle sine marinere ud. Den støj, de gjorde ved denne hastige ud rykning, og de ord, som veksledes imellem dem og hørtes af de matroser, der var vågne, gav snart kutterens mandskab underretning om, at der var hændet deres chef en eller anden ulykke. Selv Smallbones fik det hvisket i sit øre, at mr. Vanslyperken var faldet over bord, og han smilede, som han lå der i mørket, forpint af sine sår, og mumlede for sig selv, at Snarleyyow snart skulle følge efter sin herre. Da Short kom op på skansen, havde korporal Vanspitter, som meget godt vidste, hvor han skulle søge, til stor bedrøvelse for mandskabet fundet den afmægtige mr. Vanslyperken, og matroserne havde båret ham ind i kahytten og ville have lagt ham op i køjen, hvis ikke

Snarleyyow, som ikke havde mindste følelse i livet, aldeles bestemt havde nedlagt indsigelse imod, at han blev lagt der.

Short kom ned og undersøgte sin foresatte.

"Er han død?" spurgte korporalen ængstelig.

"Nej," svarede Short.

"Hvad kan der da være i vejen med ham?" sagde korporalen.

"Bedøvet," svarede Short.

"Mein Gott! hvordan kunne det dog ske?"

"Faldet," svarede Short.

"Hvad skal vi gøre, sir?" spurgte korporalen videre.

"Seng," svarede Short, idet han drejede sig om på hælen og tørnede et øjeblik efter ind i sin køje.

"Mein Gott, hunden vil ikke lade ham komme i seng," udbrød korporalen.

"Lad os blot lægge ham der op," sagde en af marinerne, "hunden bider ikke sin herre."

Marinerne løftede da den endnu bevidstløse mr. Vanslyperken op og næsten kylede ham ind i hans standkøje lige ovenpå den knurrende hund, der, så snart den kunne frigøre sig for den tyngende byrde, hævnede sig ved at lade sine tænder mødes mere end en gang gennem sin herres magre kind, hvorefter den sprang op af køjen og trak sig knurrende ind under bordet.

"Nå, du er en rigtig rar hund," udbrød en af marinerne og så hen til Snarleyyow i dens skjul.

Nu var der ingen lægehjælp at få om bord i en så lille skude. Der var nok tilstået mr. Vanslyperken en ringe mængde medicin, salver osv., men dem solgte han altid til en apoteker,

lige så såre han havde fået dem udleveret fra vedkommende myndigheder.

Hundens tænder gjorde imidlertid deres virkning, og mr. Vanslyperken åbnede sine øjne og udbrød med svag stemme "Snarleyyow!" Ja, hvis hunden havde haft mindste gnist af følelse i livet, hvor måtte den da ikke være blevet pint af samvittighedsnag over sin utaknemmelighed imod så god en herre. Men den lagde ikke nogen synlig ruelse for dagen, i det mindste melder rygtet ikke noget om, at der var åbenbare kendetegn på noget sådant.

Efter at lidt brændt værk var blevet holdt ham under næsen og en vis mængde af det kolde salte vand udenbords fra havde gennemvædet hans køjeklæder, var mr. Vanslyperken fuldstændig kommet til hægterne igen og kunne tale og se sig om. Korporal Vanspitter rystede og bævede en smule, da hans chef fæstede sine øjne på ham, og han fordoblede sin opmærksomhed imod ham.

"Mein Gott, mynheer Vanslyperken, hvordan kunne det dog gå til?" udbrød korporalen i en rørende tone, – hvorefter mr. Vanslyperken befalede alle undtagen korporalen at forlade kahytten.

Mr. Vanslyperken meddelte da korporalen, at da han gik forud, havde en af folkene styrtet ham ned igennem lugen; han havde ikke kunnet skelne, hvem det var, men efter skikkelsen at dømme antog han, at det måtte have været Jansen. Glad over at mærke, at skipperen var på vildspor, bestyrkede korporal Vanspitter ham i denne formening, hvorefter en langvarig rådslagning sandt sted om mytteri, misnøje og de forholdsregler, der passende burde tages. Vanslyperken omtalte

mandskabets rådslagning på den første vagt, og korporalen var meget glad over, at han, for at indynde sig hos sin foresatte, så sig i stand til omstændeligt at meddele, hvad han havde hørt, idet han fremhævede, at han udtrykkelig havde gemt sig i det bestemte øjemed.

"Og hvor havde De så gemt Dem?" spurgte Vanslyperken med et hvast, gennemborende blik, for det faldt ham straks ind, at, hvis det ikke var under sejlet, kunne der ikke være noget gemmested for et så vældigt legeme som korporalens at skjule sig i; og han havde sine skumle anelser. Men korporalen svarede meget snu, at han stod på det nederste trin af fortrappen med sit hoved i højde med lugekarmen, og på den måde havde han ubemærket hørt samtalen og var først gået bort, da mødet hævedes. Dette genoprettede mr. Vanslyperkens tillid, og nu påfulgte en lang samtale, hvori de blev enige om, at den eneste måde at forhindre, at Snarleyyow blev taget af dage, var at forsøge et eller andet middel til i al stilhed at blive af med stakkels Smallbones. Men denne del af samtalen trak ikke videre i langdrag, for harmfuld over at være blevet så ilde tilredt i ansigtet af sin utaknemmelige køter følte mr. Vanslyperken ikke lige i øjeblikket strømmen af sin kærlighed løbe så stærkt som sædvanligt i den retning. Derpå tog korporalen til hatten, gjorde på militær vis højre omkring og forlod kahytten.

7

Mr. Vanslyperken går i land for at bejle til enkefru Vandersloosh.

Der forløb nu tre forholdsvis rolige uger, i hvilke mr. Vanslyperken kom sig af sine sår og forvandt sit uheld. Han grundede alt imens på, hvorledes han skulle skaffe sig Smallbones fra halsen. Denne sidste kom sig også af de bid, han havde fået, og grublede over, hvorledes han skulle skaffe sig Snarleyyow fra halsen. Smallbones havde atter overtaget sin daglige dont, og Vanslyperken, der havde ondt i sinde, behandlede ham mere venligt, for at han ikke skulle ane uråd. Ligeledes fornyede heller ikke Snarleyyow, som ikke havde glemt sit nederlag på skansen, sine angreb, ikke engang når den stakkels knøs kneb en beskøjt.

Jungfrau ankrede på Downs-reden ved Kent, og mr. Vanslyperken fik depecher til Haag; kong William havde nemlig skrevet nogle breve til sine venner og oversendte dem lidt engelske penge, som han vidste, ville være kærkomne; for fastlandskonger på den engelske trone har aldrig vist sig i besiddelse af klart begreb om den ære, der er blevet dem til del. England har, efter deres formening, altid været et parvenu-rige, idet dets adelsmænd ikke kan føre deres stamtræ længere tilbage end til den normanniske erobring, mens derimod i deres hjemland den ringeste baron vil kunne opvise sine seksten aner og godtgøre sin nedstammen fra de ældste tider i den grå oldtid. Men ikke des mindre, af samme bevæggrund,

som bringer den fattige adelstand til at nedlade sig til at indgå ægteskab med den rige borgerstand, således har disse stormægtigheder nedladt sig til at regere over os.

Mr. Vanslyperken modtog sine depecher og sejlede hurtigst muligt over til Amsterdam, hvor han gik til ankers, afleverede sine kreditiver og ventede der på taksigelsesbrevene fra Hans Majestæts fættere.

Men hvad er det for en ståhej og hurlumhej om bord i *Jungfrau* – Smallbones hist, og Smallbones her – korporal Vanspitter farer frem og tilbage i elefanttrav, og selv Snarleyyow ses at løbe usædvanlig tit op og ned ad lugen. Hvad skal dog alt dette betyde? Jo, mr. Vanslyperken skal til at gå i land for at hilse på enken Vandersloosh og fortsætte sit kurmageri til hende. Hans båd ligger bemandet langs siden, og der kommer han selv op på kutterens skanse.

Er det muligt, at det kan være mr. Vanslyperken? Hille død, hvor han stråler. En uniform gør visselig underværker med somme folk. Det vil sige, de, der ikke tager sig godt ud i almindelige klæder, forskønnes altid af en uniform, mens omvendt de, der ser mest ud som gentlemen, når de går i almindelige klæder, taber i samme forhold. Men hvordan det nu end er, så er Vanslyperken i alt fald blevet vidunderligt forskønnet.

Han er iført et par vide blå benklæder, og støvlerne, der er trukket uden på dem, går op over knæet; hans bentøj minder en om Carl den Tolvte. Han har en lang, skarlagenrød vest med store forgyldte knapper og overfaldslommer, og hans uniformskjole, der skjuler resten, er blå med røde opslag og giver ham et vist bydende udvortes. I et bredt sort bælte over

hans højre skulder hænger hans slagsværd, hvis skede er beslået med sølv, og håndgrebet er af ibenholt med indlagt guldtråd; men fremfor alt er hans lille hoved næsten blevet værdigt ved at dækkes med en trekantet, opkrampet, guldbræmmet hat, og trekantens ene, fortil vendte hjørne peger i samme retning som hans spidse næse. Enken bliver ganske bestemt nødt til at stryge flag for alt det skarlagen, blåt og guld. Men skønt der siges om kvinderne, at de, ligesom makrellerne, bider på slig madding, er enker dog ikke videre lystne efter en mand, der er så tynd som en sild, de ved bedre besked, de foretrækker en med kød på kroppen og lader sig ikke besnakke til at tage skyggen for virkeligheden.

Mr. Vanslyperken var ikke des mindre inderlig fornøjet med sig selv, hvilket jo altid var noget, men dog ikke fuldt tilstrækkeligt ved nærværende lejlighed; han spankulerede om på dækket med megen selvtilfredshed, gav sine sidste ordrer til Dick Short, der som sædvanlig gav et kort svar, ligeså til korporal Vanspitter, der som sædvanlig modtog dem med fuld militær honnør, og til sidst til Smallbones, der modtog dem i al ydmyghed. Løjtnanten ville lige til at stige ned i båden, da en tvivl rejste sig hos ham, og han standsede som lamslået. Det var nu heller ikke et spørgsmål af ringe vigtighed – skulle Snarleyyow følge med ham eller ej? Det var det kildne spørgsmål, og det var virkelig en sag, som krævede nogen overvejelse. Hvis han efterlod den om bord, efter den sammensværgelse, der var blevet indgået imod den, ville hunden sandsynligvis være over bord, inden han kom tilbage, at sige, hvis også Smallbones blev efterladt om bord; for mr. Vanslyperken vidste, at det var blevet afgjort, at Smallbones

alene kunne og skulle tage hunden af dage. Han kunne derfor ikke trygt lade hunden blive om bord, og tog han den med sig i land, var det også forbundet med stor fare, for enken Vandersloosh kunne ikke fordrage hunden.

Det var nu heller ikke så underligt, for den havde teet sig lige så uhøvisk i hendes dagligstue, som hunden Crab i "De to Herrer fra Verona," og fruen var meget proper og pillen og ingenlunde indtaget i hunde, som lettede deres ben op ad hendes polerede mahognitræs borde og stole.

Hvis mr. Vanslyperkens skæbne skulle afgøres efter det gamle ordsprog: "Den, der elsker mig, elsker også min hund", havde han til visse kun dårlige udsigter for enken afskyede køteren og havde bestemt forlangt, at han aldrig måtte bringe den med sig i hendes hus. Han kunne derfor ikke tage hunden med i land, men, tænkte mr. Vanslyperken, jeg kan tage Smallbones med i land, det kommer ud på et. Jeg har nogle beskøjter, som jeg vil afhænde, dem skal han gå hen og aflevere og vente, til jeg kommer ud igen.

Smallbones fik derfor ordre til at tage sin hat på og gå ned i båden med to halvsække beskøjter, som han skulle bringe op til enkens hus, for hun gjorde lidt småforretninger med mr. Vanslyperken, foruden at hun tillod ham at gøre kur til sig, og hun var aldrig så sød eller huldsalig imod ham, som når hun havde sluttet handel med ham. Mr. Vanslyperken ventede altså på Smallbones, der snart var færdig, for hele hans puds bestod kun i et par sko til hans under almindelige forhold nøgne fødder og en hat til hans for det meste udækkede hoved.

Mr. Vanslyperken, Smallbones og beskøjterne var i båden, da Snarleyyow tilkendegav sit bestemte ønske om at følge med;

dette blev imidlertid afslået, og båden satte af uden den.

Så snart mr. Vanslyperken havde sat af, mente Dick Short, som nu var øverstkommanderende, at han lige så godt kunne give sig selv orlov og ligeledes gå i land. Han gik altså ned, iførte sig sine kisteklæder og gav ordre til at bemande den anden båd, og idet han efterlod Obadias Coble om bord som den hans i rang nærmeste underbefalingsmand, tog han Jansen, Jemmy And og fire-fem andre med sig, for at gå ud på et lille kryds. Da nu Snarleyyow denne gang havde sat sig i hovedet, at den ville med i land, og Short var villig til at føje den, for han vidste, at, hvis Smallbones fik fat i den, ville han gøre sit bedste for at hive den i en af kanalerne, der så bekvemt løb midt igennem hver gade, så fik køteren lov at gå med i båden og blev landsat tillige med alle de andre, der som sædvanlig begav sig hen til enkefru Vandersslooshs værtshus, hvor vi foreløbig må forlade dem og vende tilbage til vor ven, mr. Vanslyperken.

8

Enken lægger en snare for mr. Vanslyperken og Smallbones lægger en snare for Snarleyyow, og begge fanger deres bytte.

Enkefru Vandersloosh var, som vi har meddelt vore læsere, ejerinde af et "lusthaus" eller beværtnings- og forlystelsessted for søfolk. Ved lejlighed skal vi nok nærmere beskrive denne del af hendes ejendom; for øjeblikket må vi henvende vor opmærksomhed på hendes egen privatbolig, der lå lige op til beværtningslokalet og stod i forbindelse med det ved en løndør i skillevæggen. Det var en meget lille, men bekvem og hyggelig bolig med et vindue både til gård og gade og tre stokværk høj; i stueetagen lå en dagligstue til gaden og køkkenet, på første sal fandtes to små værelser og ligeledes to på anden sal. Der kunne ikke gives en bedre ordning for en enkebolig. Desuden havde hun en gård langs hele længden af beværtningslokalets bagmur, med gode udenomsbekvemmeligheder, og en bagdør ud til den hinsides liggende gade.

Mr. Vanslyperken var kommet, havde gjort sine underdanige skrabud for enken, denne gang mere underdanige end sædvanlig, fordi han øjensynlig var vel tilfreds med sig selv og var blevet fulgt af Smallbones, der lagde beskøjterne ved dørskraberen og pligtskyldigt passede på dem. Løjtnanten bildte sig ind, at han blev nådigere modtaget end sædvanlig. Måske blev han det også, for enken havde ikke haft så megen søgning i den sidste tid og var glad over, at kutterens mandskab

var kommet for at sætte deres penge overstyr. Mr. Vanslyperken havde allerede spændt sin sabel og akselskærf af og lagt dem på sofabordet tillige med sin trekantede, galonerede hat, han havde allerede, som han plejede, sat sig mageligt til rette i enkens lille, klodsede sofa, med damen ved sin side, og han havde lige grebet hendes hånd og skulle netop til at forny sin bejlen og udøse sit hjertes uforberedte, frisk fra leveren kommende (vel at mærke på *Jungfrau*s skanse sammenbryggede) udgydelser, da – ingen andre end den uvelkomne Snarleyyow kom farende ind i stuen.

"Uf! det skidne dyr! Mynheer Vanslyperken, hvor tør De bringe den ind i mit hus?" råbte enken, idet hun fo'r op fra sofaen med sit fuldmåneansigt ildrødt af vrede.

"Jeg forsikrer Dem for, min frue," svarede Vanslyperken, "jeg lod den blive tilbage om bord, da jeg vidste, at De ikke holder af dyr; men nogen må have bragt den i land. Jeg skal imidlertid nok finde ud af, hvem det har været, og lade ham kølhale til ære for Deres yndigheder."

"Jeg holder meget af dyr, hr. Vanslyperken, men jeg holder ikke af sådanne dyr som den der – sådant et svinsk, hæsligt, ubehageligt, snerrende, knurrende dyr; jeg kan heller ikke forstå, at De kan blive ved at beholde den, efter hvad jeg har sagt Dem om den. Det tyder ikke på megen hensynsfuldhed over for mig, mr. Vanslyperken, når De holder sådan en hund som den der, ene og alene for at ærgre mig."

"Jeg forsikrer Dem, frue –"

"De skal ikke forsikre mig, hr. Vanslyperken, det behøves ikke – hunden er jo Deres – men jeg vil være Dem taknemmelig, om

De vil føre den ud af dette hus, og da den måske ikke vil gå sin vej uden i følgeskab med Dem, er det bedst, at De går med den."

Enken havde nu aldrig før talt så fortørnet; ønsker læseren at vide, hvorfor hun gjorde det nu, så skal jeg gerne meddele ham det; fru Vandersloosh havde fået øje på Smallbones, der sad som den livagtige "Tålmodighed" på et monument på de to halvsække beskøjter lige uden for hendes gadedør. Det var et spørgsmål for enken, om beskøjterne var en foræring eller en vare, der skulle købslås om; det var derfor ganske rådeligt at yppe klammeri, for at sagen kunne blive opklaret. Enkens list kronedes med alt det held, den fortjente. For det første gjorde mr. Vanslyperken noget, som han aldrig ville have troet sig selv i stand til, men enkens harme havde også bragt ham i fyr og flamme, så at han gav Snarleyyow et sådant spark i siden, at den røg hylende ud i gården; han fulgte ud efter den, og til trods for et forsøg på nødværge fra hundens side, som løjtnantens høje støvler afbødede, blev Snarleyyow, velfortjent eller ufortjent, ganske som De behager at kalde det, sparket ud i et udhus, døren blev lukket, og nøglen drejet om efter den. Derefter vendte mr. Vanslyperken tilbage til dagligstuen, hvor han traf enken stående oprejst, med ryggen vendt imod ovnen, pustende og stønnende med bølgende barm, der mindede en om bjerghøje søer, som om hun endnu var under påvirkning af en retfærdig harme over den fornærmelse, der var budt hende. Der stod hun og ventede i al sin værdighed på, at mr. Vanslyperken skulle gøre sin uret god igen, enten han nu var kommet til det uforvarende eller ej. Hun ventede kort og godt på, at beskøjterne skulle tilbydes hende som foræring. Og de blev foræret hende, for mr. Vanslyperken kendte ingen anden

måde til at formilde hendes vrede. Lidt efter lidt lagde stormen sig – vredesgløden forsvandt fra hendes kinder, de hånligt fortrukne, nedadbøjede mundvige formede sig atter til et huldsaligt smil – Cupidos bue var ikke længere spændt i harme, og enkens barm gik så stille, som når havet hviler i stille fred "lig en glut ved moders bryst." Beskøjtsækkene blev bragt ind af Smallbones, tømtes for deres indhold, og endrægtigheden genoprettedes. Mr. Vanslyperken kom atter til sæde i den lille sofa ved siden af den velnærede enke og greb atter hendes silkebløde hånd. Ak! hvorfor var hendes hjerte ikke dannet af samme bløde stof?

Men vi må ikke alene forlade Short og hans kammerater i værtshuset, men også enken og løjtnanten i deres ømme fjasen og nu beskæftige os med de to hovedpersoner i dette vort drama, nemlig Smallbones og Snarleyyow.

Da Smallbones var gået sin vej med de tomme brødsække under armen, stod han noget og grundede ude i gangen, og da han så lod til at være blevet enig med sig selv om, hvad han ville gøre, gik han hen til en detailhandel, der lå, lige som man kom over broen på den anden side af kanalen; her købte han en nål, noget stærk tråd og en røget sild. Han forskaffede sig også "uden køb", som man siger i vore krigsdepartementstidender, et par kæppe. Efter at have fået alt dette, gik han om til gårddøren bag enkens hus og lukkede sig ind. Kun lidet anede mr. Vanslyperken, hvilke onde streger andre bryggede på, mens han selv priste og drak øllet af enkens eget bryg.

Smallbones havde ingen vanskelighed ved at finde ud af, hvor Snarleyyow var indespærret, da hunden var ivrigt i færd med at gnave sig ud igennem døren, hvilket imidlertid krævede en del tid, og der var endnu ikke gået et kvarter, siden den blev stængt inde. Dens fængsel havde før været et hønsehus, og for neden på døren var der en lille lem til at disse tobenede fjerkræ kunne smutte ind og ud, en sindrig opfindelse af en eller anden påholdende gammel jomfru for at hindre pigerne i at stjæle æg. Men denne lem var lukket, ellers ville Snarleyyow kunne have undveget igennem den. Smallbones opslog sit kvarter i et andet skur, for ikke at blive opdaget, og tog fat på sine forberedelser.

Først sprættede han den ene brødsæk op i bunden og syede den dernæst til den anden for at gøre den længere; derpå trak han et snørebånd for åbningen, så at han i fornødent tilfælde kunne trække den tæt sammen, og tilskar sine stokke således, at de kunne afstive sækken og holde den åben. Da alt dette var blevet ordnet, gik han hen, hvor Snarleyyow med stor hårdnakkethed var i ufortrøden virksomhed med at gnave træ, og lod den under døren ikke alene lugte til, men endog afbide halen af den røgede sild. Derpå trak han lidt efter lidt silden af vejen, indtil han fik den til at ligge lige under lemmen midt på døren, hvor den just var så langt fra hunden, at denne nok kunne lugte den, men ikke nå den, og det gav Snarleyyow sig nu til i stedet for at gnave træ. Når man opstiller en fælde, afhænger meget af lokkemaden; Smallbones kendte sin fjendes forkærlighed for vellugtende fødevarer. Han kom da frem med sin sæk, opstillede sine støttekæppe, udspilede den tæt henne ved lemmen og lagde den røgede sild inden i. Med snoren i den ene hånd løftede han lemmen op med den anden. Snarleyyow

fo'r ud og ind i sækken, i et nu var snorene trukket sammen, og så snart det var besørget, blev de surret forsvarligt rundt om åbningen af sækken. Snarleyyow var fanget; den sprællede og spjættede, boltrede sig snart til højre og snart til venstre, mens Smallbones skoggerlo af glæde. Efter at have moret sig en kort tid over sin fanges legemsforvridninger, slæbte han den i sækken ind i skuret, hvor han havde lavet sin fælde, lukkede døren og forlod den. Nu stod kun tilbage at fjerne enhver mistanke hos mr. Vanslyperken, og i dette øjemed rev Smallbones lemmen af, brækkede den i to-tre stykker, bed med sine egne tænder stumper ud af den og lagde dem foran døren, idet han derved gav det udseende, som om hunden selv havde gnavet sig ud. Grunden til, at Smallbones endnu lod hunden være indespærret, var, at han ikke vovede at foretage sig mere imod den, før det blev mørkt, og der var endnu en times tid eller mere, inden aftenen brød frem.

Smallbones var ikke blevet mere end lige netop i rette tid færdig med sit forehavende; for da enken var blevet kaldt ind til sine gæster i beværtningen, havde hun ladet Vanslyperken alene, og løjtnanten anså dette for en god lejlighed til at se til sin firbenede yndling. Han gik ud i gården, hvor han traf Smallbones, og fattede straks mistanke.

"Hvad bestiller du her, drønnert?"

"Venter på Dem, sir," svarede Smallbones ydmygt.

"Og hvor er hunden?" spurgte Vanslyperken, da han så de spredte stumper af dørlemmen.

"Den har ædt sig selv ud, sir, tror jeg."

"Hvor er den da?"

"Det ved jeg ikke, sir; den er vel sagtens gået ned til båden."

Da Snarleyyow hørte sin herres stemme, begyndte den at hyle, og Smallbones rystede og bævede. Heldigvis viste enkens yppige skikkelse sig i samme øjeblik i gårddøren, og hun kaldte på mr. Vanslyperken. Enkens røst overdøvede hundens piben, og dens herre hørte den ikke. Da der blev kaldt på Vanslyperken, vendte han, kun halvvejs overtydet, men uden i sin elskedes nærværelse at turde vise nogen deltagelse for hunden, tilbage til dagligstuen, og snart var hunden glemt.

Men alt som støjen og drikkeriet tiltog i beværtningen, blev det mere og mere nødvendigt for enken at aflægge hyppige besøg derinde, ikke alene for at opvarte sine gæster, men for at lægge en dæmper på dem ved sin nærværelse, og jo længere det skred ud på aftenen, desto længere og hyppigere var enken borte fra sin dagligstue. Det var noget, som mr. Vanslyperken fuldt vel vidste, og derfor drev han sin bejlen så ihærdigt om eftermiddagen og vendte tilbage om bord, så snart det blev mørkt. Smallbones, som stod ved gårddøren og holdt øje med, hvad hans herre tog sig for, så, at han atter omgjordede sig med sit sværd og hængte akselskærfet over skulderen, og han vidste, at det var tegn til opbrud. Det var nu bælgmørkt, han ilede derfor hen til skuret, halede Snarleyyow ud i sækken, kastede den på nakken og gik ud ad gårddøren hen til den lige over for enkens hus liggende kanal, så sig om, kunne ikke øjne nogen og kastede da sækken med dens indhold ned i det stillestående vand neden under, i samme øjeblik som mr. Vanslyperken, der havde sagt farvel til enken, trådte ud af huset. Der hørtes et tungt plask – hvorefter alt igen blev stille. Hvis dette plump var blevet hørt ved Bosporus' kyster i sådan en stille nat, ville det have fortalt en eller anden saga om ulykkelig kærlighed og en

ægtemands hævn; men i Amsterdam havde det ikke andet at sige, end at en køter blev druknet.

"Hvem der – er det Smallbones?" spurgte mr. Vanslyperken.

"Ja vel, sir," sagde Smallbones noget urolig.

"Hvad var det for en støj, jeg hørte?"

"Støj, sir? Nå, jo, jeg sparkede en brosten ud i kanalen."

"Ved du da ikke, at der er fastsat streng bøde for det, slyngel? Og må jeg spørge, hvor er brødsækkene?"

"Brødsækkene, sir? Nå, jo, dem tog mr. Short for at binde nogle grøntsager ind i dem."

"Mr. Short! Nå, godt. Kom med, sir, og kast du blot ikke flere stene ned i kanalen; du kunne jo nemt have slået nogen ihjel – der er en båd neden under nu, jeg hører folkene tale." Mr. Vanslyperken ilede ned til sin båd, som lå og ventede på ham, nysgerrig efter at erfare, om Snarleyyow, således som han fuldt og fast ventede, var i den. Men til hans sorg og skuffelse var den der ikke, og mr. Vanslyperken satte sig på hækken, ikke synderlig glad til mode, idet han tænkte på, om det just også var en brosten, som Smallbones havde kastet i kanalen eller ikke, og besluttede, at i fald hunden ikke kom tilbage, skulle Smallbones kølhales. Der var dog imidlertid en mulighed endnu, hunden kunne jo allerede være bragt om bord.

9

Et langt kapitel, hvori der er jamren og sang, svir og dans.

Det er let at begribe, at det første spørgsmål, som mr. Vanslyperken stillede, da han betrådte skansen, var, om Snarleyyow var om bord. Han modtoges med militær hilsen af korporal Vanspitter, for da Obadias Coble havde fået kommandoen overdraget, havde han givet sig selv landlov og med et par mand slået sig sammen med Bob Short og de først ankomne i fru Vanderslooshs "lusthaus"; han beskikkede så korporalen som den ham i rang nærmeste befalingsmand til at tage vare på skuden. – Det benægtende svar, han fik, var et hårdt stød for mr. Vanslyperken, han gik meget forstemt ned i sin kahyt og kaldte på Smallbones. Men denne havde, inden der blev kaldt på ham, fået tid til at hviske til et par af de sammensvorne: *"Den er væk!"* Det var nok. På mindre end et minut gik denne hvisken fra mund til mund over hele kutteren. "Den er væk!" hviskedes der for oven og for neden, indtil det kom selve korporal Vanspitter for øre, der fik det fra en mariner, som havde det fra en anden mariner, der igen havde det fra en matros, som – men den utrættelige korporal sporede det imidlertid snart tilbage til Smallbones – og han anså det for sin pligt at melde mr. Vanslyperken det rygte, der gik. Altså gik han ned i kahytten og bankede på.

Imidlertid havde Vanslyperken ladet sit onde lune gå ud over Smallbones, idet han, mens han afførte sin person den usædvanlige stads og lagde den tilbage i sin dragkiste, uddelte

en usædvanlig stor hoben spark til den ulykkelige knøs, så vel som et vældigt slag i hovedet med sin sabelskede, og ligesom for at trøste sig gentog stymperen for sig selv de magiske ord: "Den er væk!"

"Med forlov, sir," sagde korporal Vanspitter, "jeg har hørt af mandskabet, at hunden er væk."

"Det ved jeg, korporal," svarede Vanslyperken.

"Og, sir, dette budskab er blevet sporet tilbage til Smallbones."

"Nej virkelig! – så det er dig, der har sagt, at hunden er væk – nå, slyngel, hvor er den?"

"Med forlov, jeg har nok sagt, at hunden var væk, og det er den jo; men jeg har ikke sagt, at jeg vidste, hvor den var – og det ved jeg heller ikke. Den er løbet sin vej og kommer nok igen i morgen – det er jeg vis på, den gør."

"Korporal Vanspitter, hvis hunden ikke er om bord igen klokken otte i morgen tidlig, vil De så behage at have alt på rede hånd til at kølhale denne slyngel."

"Ja, mynheer," svarede korporalen, sjæleglad over at få noget at bestille på afstraffelsens område.

Smallbones satte et ynkeligt ansigt op.

"Det er grumme hårdt," sagde han; "sæt, at hunden nu er faldet i kanalen, er det så min skyld? Selv om den også er gået til bunds i kanalen, er det da ingen gyldig grund til, at jeg skal kølhales under bunden af kutteren."

"Jo vel så," svarede Vanslyperken. "Jeg skal lære dig at kaste brosten ud fra værftet. Herud af kahytten, sir."

Smallbones, hvis skyldbetyngede samvittighed røbede sig i hans blege ansigt, da brostenene blev omtalt, forføjede sig

straks skyndsomst bort, og Vanslyperken tørnede ind i sin køje og drømte om hævn.

Vi må nu vende tilbage til "lusthauset" og de matroser, der var gået i land; men det første, vi har at gøre, er at give læseren en forestilling om, hvad et "lusthaus" vel er. Som navnet tyder på, er det et alment besøgt sted, et hjem for glæde og morskab; og i den henseende er hollænderne rigtig nok langt forud for engelskmændene, der ikke har den slags forlystelsessteder i de ølhuse og kipper, som besøges af søfolk. Der er kneben plads til, at Jack kan tumle sig i en springdans, skænkestuen er så lille, og da Jack snart bliver tummelumsk, når han kommer i land, er det en meget stor mangel. Et "lusthaus" er en hal så stor som rådhussalen i en købstad, vel oplyst med lamper og lys, godt opvarmet med ovne, hvor der er rum nok til, at, om det så skulle være et halvt hundrede, på en gang kan danse deres reel, og endda er der rigelig plads til stole og borde hele væggen rundt. For enden af salen er en forhøjning med rækværk uden om, hvor musikanterne, syv-otte stykker, har deres plads, og på forlangende vedbliver de at spille hele aftenen. Vært og værtinde udskænker vin og alle slags stærke drikkevarer, mens kager, nødder, valnødder, appelsiner osv. falbydes i kurve af en mængde unge kvinder, der bærer dem rundt og nøder deres kunder til at købe. Politibetjente fører tilsyn med disse forlystelsessteder for at bortfjerne urostiftere og dem, der forstyrrer andres morskab; i det hele går det muntert og lystigt til. Sømænd af alle verdens folkeslag samles og mødes her, desuden indfinder sig også ganske enkelte, der ikke er sømænd, men holder af morskab, og der er nok af kvindemennesker, som er villige til at danse med dem og dele deres øl eller grog.

Endvidere bør fremhæves, at der er yderst anstændigt i et "lusthaus," især blandt kvindekønnet, og i det hele er det uendelig meget mere fornuftigt og mindre nedværdigende end de simple kipper i Portsmouth eller Plymouth.

Sådan var det forlystelsessted, som holdtes af fru Vandersloosh, og i dettes store sal havde nu Dick Short, Coble, Jansen, Jemmy And og nogle andre af mandskabet på Hans Majestæts kutter *Jungfrau* siddet i flere timer.

Salen var nu fuld, men dog ikke overfyldt, det var den for rummelig til at være. En seksten par dansede en kvadrille til en livlig melodi, som musikanterne spillede, og blandt de dansende sås gamle koner og børn på ti-tolv år, for det holdtes ikke for upassende at blive set dansende i denne jævne forsamling, og naboerne kom hyppigt ind. De små borde og talrige stole langs væggen var så godt som alle optaget, øllet skummede fra halsene af de optrukne flasker, og glassene klang, idet man klinkede med hinanden. Ved flere borde sad grupper af hollandske matroser, som smøgede tobak med hele den deres nation ejendommelige adstadighed, alt imens de med den største alvor så på de dansende. Ved et andet bord sås nogle amerikanske sømænd, yderst pyntelige i deres dragt og med en vis fornem mine på grund af den bedre opdragelse, de havde nydt, men alle sammen stille og ædruelige. Sælgekonerne vimsede om og fremviste deres varer, og indbød enhver til at købe frugt, men især hårdkogte æg, som de var kommet ind i salen med på denne tid af dagen, da de, der havde spist til middag ved et-tiden, nok kunne antages at være blevet sultne igen. Der var også sømandskoner, og deriblandt måske nogle, som ikke kunne fremlægge deres vielsesattester, men da disse

ikke forlangtes fremvist ved indgangen, havde det ikke noget at sige. Omtrent midt i salen, ved to små borde, der var rykket sammen, sad matroserne fra *Jungfrau*; nogle af dem drak øl, andre grog, og Jemmy And var stablet op på bordet, hvor han som sædvanlig holdt sin violin ligesom en basfiol. Han var kendt af stamgæsterne i beværtningen under navn af *Mandslingen* og var gennemgående genstand for beundring og velvilje. Kvadrillen var endt, og musikken holdt op at spille.

"Hør nu," sagde Coble, idet han stak sit glas ud, "afløsning frem! – Lad os nu få en sang, mens de andre trækker vejret. Spil op, Jemmy."

"Hurra, ja lad os synge!" råbte Jemmy. "Så begynder vi."

Jemmy stemte da en streng på sin violin, som var blevet en smule slap, og idet han akkompagnerede sig selv, sang han, som følger, mens alle de tilstedeværende straks tav stille, da de var vant til at høre Jemmy.

Den fireogtyvende juni det var, jeg gik til søs,
Susanne sad på skødet, min egen raske tøs;
jeg vendte mine lommer, men der var ej en døjt.
"Det får så være," sagde hun, "du ved, vi leved højt.
    Ja leved højt min hjertens ven,
    og livets glæder nød,
    du lommen fylde må igen
    til Sanne på dit skød."

Nu i kor, gutter:

    Jeg lommen fylde må igen
    til Sanne på mit skød.

Ej fuldt trehundred mil vi var fra vort hjem,
da, gutter, kom et stormvejr og en torden, som var slem,
en søndag morgen fik vi så landet under læ,
jeg tænkte da på Portsmouth og Sanne på mit knæ.
    Ej søens skvulp og bølgens brod
    og stormens sang om død
    just ganske huer mig så godt,
    som Sanne på mit skød.

Kor:

    Ej ganske huer mig så godt,
    som Sanne på mit skød.

Ved Frankrigs kyst vi stranded, endnu jeg grant det ser,
vi frelste kun vort liv, men heller ikke mer.
De slæbte os i fængsel, vi stuvedes som fæ,
Jeg sukked gennem gitret for Sanne på mit knæ.
    Hver dag, der gik, en sou vi fik,
    sur vin og kulsort brød,
    Jeg tænkte da hvert øjeblik
    på Sanne på mit skød.

Kor:

    Jeg tænkte da hvert øjeblik
    på Sanne på mit skød.

En nat vi dræbte slutteren og lod stå ud fra land,
en lystig kaper traf os, ham fulgte vi på stand,
vi toge priser, gutter, og havde ingen nød,
og snart jeg genså Portsmouth og Sanne på mit skød.
    Tre hundred pund os hver tilkom,
    ret hjemmets lyst jeg nød,
    igen jeg dansed lystig om
    med Sanne på mit skød.

"Den er brillant, Jemmy. Nu, gutter, alle sammen," råbte Obadias Coble.

Kor:

Det var en god sang, den blev sungen,
som det sig hør og bør;
vi ville drikke her, til pungen
tømmes og halsen ej længer er tør.
Det var en god sang, den blev sungen,
som det sig hør og bør;
for blodet stadig varmt at holde
må vi ha endnu en bolle
rigtig stærk og liflig grog.

"Hurra! Ved du hvad, Bill Spurey, nu skal du give os et nummer. Men, hør du, Babette, du hollandsk byggede galliot, sig til gamle Frank Slush, at han skal sende os en dosis til af denne vare, og, hør en gang, lad mig få en stumppibe og en kardus tobak."

Den lille, tykke Babette, hvis omfang al den ulejlighed, hun havde med at opvarte gæsterne, ikke kunne formindske, forstod

engelsk godt nok til ikke at behøve nogen videre forklaring.

"Hør, Jemmy, hjerte ven, tag dine fingre bort fra din finkelin og lang til kruset," vedblev Coble, "og hvis de ikke skal til at danse igen, så vil vi have endnu en sang. Bill Spurey, væd din fløjte og se at få spindelvævet ud af din hals. Her er mere tobak, Short."

Short svarede ikke, men bankede asken ud og stoppede sin pibe. Musikken spillede ikke op på ny, hvorfor Bill Spurey sang, som følger:

Jeg banded en jøde, da sagde vor præst:
"Min gut! det er synd, det ved du jo bedst.
For jer søfolk jeg frygter med sorrigfuldt sind,
at St. Peter ej lukker i Himlen jer ind."
"Hr. pastor," jeg svared, "jeg mener som så,
når banked hist oppe matroserne på?
På rejsen til lands kan styres mod vind,
men i Himmerige vil lige vi ind."
    Did hen vi styre vil vor kås
    Plads er der til hver brav matros.
    – Fyld bollen og gør mig besked
    for skønhed og for kærlighed.

"Du har jo tre koner," sagde vor præst,
"min gut! det er synd, det ved du jo bedst.
Sligt liv er just ikke ret efter mit sind,
St. Peter dig lukker i Himlen ej ind."
"Hr. pastor!" jeg svared, "i hver havn har jeg én,
ej fler, gør vel det min salighed mén?
I havn kun en eneste kone er min,
men i Himmerig får jeg vel et helt dusin."
    Did hen vi styre vil vor kås
    Plads er der til hver brav matros.
    – Fyld bollen og gør mig besked
    for skønhed og for kærlighed.

"Min gut! du er drukken," så sagde vor præst,
"og det er en synd, det ved du jo bedst.
De fulde matroser går jo for en vind,
Som aldrig kan føre i Himmerig ind."
    (hikkende:)
"Hr. pastor!" jeg svared, "det er ikke så tit,
på landjord alene jeg dingler jo lidt,
men i Himmerige sejler man nok
på have af rom og af punch og af grog."
    Did hen vi styre vil vor kås
    Plads er der til hver brav matros.
    – Fyld bollen og gør mig besked
    for skønhed og for kærlighed.

"Den klarede du godt, Billy," råbte Jemmy And, idet han endte med et rask strøg hen over strengene og en slutningsstrofe. "Jeg tror ikke, vi træffer *ham* og hans hund i Himmerige – vel?"

"Nej," svarede Short, idet han tog piben af munden.

"Nej vist ikke nej, Jemmy, ved en brav matros forstås en, der er brav af hjerte og tillige forstår sin dont, men han vil ligesom en blind spillekant af sin hund lade sig lede et andet sted hen."

"Der hen, hvor hunden kom fra," ytrede Jansen.

Musikken spillede nu op igen og lod en vals klinge – en dans, som er ny i England, men dog ældre end de syv angelsaksiske riger. Med piben i munden tog Jansen en af pigerne om livet og sejlede stuen rundt omtrent lige så magelig som et spil, der hives rundt. Også Dick Short bød en anden pige op til dans, gjorde fire omdrejninger, tørnede op imod en hollænder, der svang sig med sindighed, og forlod da pludselig sin dame og kastede sig i sin stol.

"Hør, Jemmy," sagde Obadias Coble, "hvorfor giver du ikke et pigebarn en svingom?"

"Fordi jeg ikke kan, Obadias, mine undersåtter er ikke lange nok til at slå en rundkreds. Du og jeg har det bedst her, gamle dreng. Jeg, fordi jeg har grumme korte ben, og du, fordi du slet ingen har at stå på."

"Meget sandt – jeg er ikke længere slet så ung, som jeg var for fyrretyve år siden. Jeg håber også, hvordan det så går, at det skal være det sidste skib, jeg nu farer med. Så sætter jeg kurs efter et af London-værfterne som takkelmester."

"Ja, det er en god bestilling; hold dig bare klar af takkeljollerne, dem er du for stiv til."

"Å, det vil jeg dog ikke sige, jeg skal nok få arbejde, og det et, hvor jeg kan lægge mine tjærede bukser til ankers – jeg kan muse storstagene og irøre ankeret så godt som nogen. Dick, lad os få en ende tobak."

Short trak sin tobaksdåse frem uden at mæle et ord. Coble tog en skrå, og Short puttede igen dåsen ned i lommen.

Imidlertid vedblev valsen, og da det var en yndlingsdans, svang vel et halvt hundrede par sig rundt i salen. De tilstedeværende var indbyrdes så forskellige i klædedragt, fødeland, sprog og udseende, det var en så broget forsamling, at man gerne kunne have taget det hele for en maskerade. Klokken var imidlertid blevet mange, og fru Vandersloosh havde af de inspektionshavende politibetjente, der fører opsyn med disse forlystelsessteder, fået vink om, at det var på tide at lukke butikken, så at, skønt enken for sit eget vedkommende grumme nødig ville vise en så glad og så tørstig forsamling, som den nu begyndte at blive, døren, pakkede dog musikanterne deres instrumenter ned, så snart valsen var forbi, og gik.

Dette var tegn til opbrud for mange, men ingenlunde for alle, for da musikken hørte op, og gadedørene var lukket, gjorde politiet ingen ophævelser over, at nogle enkelte blev, når de blot ikke gjorde optøjer. Blandt dem, der blev, var matroserne fra *Jungfrau*, et par amerikanere og nogle preussiske sømænd. Efter at de havde rykket sig sammen, råbte Jemmy:

"Hør, nu da vi har det så stille og roligt igen, lad os så få en sang til, og hvem skal op med den – Dick Short?"

"Short, min dreng, du skal synge."

"Nej," svarede Short.

"Jo vist så, – bare ét vers," sagde Spurey.

"Han synger aldrig flere," genmælede Jemmy And, "men det må han give os. Nå, kil så på, Short."

"Javel," svarede Short, idet han tog piben ud af munden og vædede sine læber med groggen.

Kortstagvis var ankeret,
skuden flød på vandet net,
bort jeg skulle i en fart,
alt nu klappet var og klart,
kun et blik så kort jeg nød,
Polly sukked, tåren flød,
ja, et favntag fik jeg med,
og så måtte jeg afsted
ud på bølgen blå,
på de salte vande,
bort fra hjemmets strande.

"Videre, Bob."

"Nej," svarede Short, idet han atter tog sin pibe.

"Ja, så alle mand i kor, gutter."

Det var en god sang, den blev sungen,
som det sig hør og bør;
vi ville drikke her, til pungen
tømmes og halsen ej længer er tør.
Det var en god sang, den blev sungen,
som det sig hør og bør;
For blodet stadig varmt at holde
må vi ha endnu en bolle
rigtig stærk og liflig grog.

"Nu, Jemmy And, er det din tur igen. Spil op, gnid fiolen og lad sangen tone."

"Lad gå, nu skal I få en," sagde Jemmy And.

Kaptajnen stod på karronaden – "Næstkommanderende,
kom her;
kald alle mine gutter agter, de skal høre mig, enhver.
Til taler er jeg ikke skåren, men til søen blev jeg født og
båren.
Det skib derhenne er en franskmand, som med os vil slås."
Ild og blod! Tang og hammer!
Jeg er vant til, at jeg rammer,
min er sejren på den salte sø.

"Det skib der henne er en franskmand, og jeg vædder ti
mod en,
at i fald vi ej ham entrer, til at tage os han ej er sen.
Til taler er jeg ikke skåren, nu hver mand til sin kanon,
inden timen halvt er omme, må vi have den person."
Ild og blod! Tang og hammer!
Jeg er vant til, at jeg rammer,
min er sejren på den salte sø.

Kun et godt kvarter stod slaget på, vi sejer vandt,
nok den franskmand havde fået, takkede galant.
Vor kaptajn hans sværd modtog, bukked – sligt må til:
"Til taler er jeg ikke skåren, men høflig jeg mig vise vil."
Ild og blod! Tang og hammer!
Jeg er vant til, at jeg rammer,
min er sejren på den salte sø.

Kaptajnen lod os kalde sammen; han aldrig meget var for
snak;
"Til taler er jeg ikke skåren, men, gutter, jeg vil sige tak.
I gjorde flinkt jer pligt, hver mand ved sin kanon,
dog havde I det ikke gjort, jeg piske ville hver person."
Ild og blod! Tang og hammer!
Jeg er vant til, at jeg rammer,
min er sejren på den salte sø.

Kor:

Det var en god sang, den blev sungen,
som det sig hør og bør;
vi ville drikke her, til pungen
tømmes og halsen ej længer er tør.
Det var en god sang, den blev sungen,
som det sig hør og bør;
for blodet stadig varmt at holde
må vi ha endnu en bolle
rigtig stærk og liflig grog.

"Nu må vi have en af dig, Coble," sagde Jemmy And.

"Af mig! Nå ja, som I vil, men halvparten af mine toner er strandet. I vil tro, at det er Snarleyyow, der gø'r ad månen; men lige meget, tag den, som den er."

Her nytter ikke gråd, nej, højt jeg sige vil,
det vand, som øjet har, hvad duer det vel til?
Af saltvand har vi nok, der skal ej pumpes mer,
lad pigerne om det, og du kan tro, det sker.
    Ja, lad dem pumpe, vi går om bord,
    fra båden høres vort afskedsord,
    men selv at pumpe sit øjes vand
    bør ej en mand.

Da jeg gik i skole, hver evige dag
man mig prøved nok, mit hoved og min bog;
til intet jeg mig egne, så blev til søs jeg sat,
min moder græd og sukked mangen søvnløs nat.
    Ak ja, hun pumped, jeg gik om bord,
    fra båden hørtes mit afskedsord,
    men selv at pumpe sit øjes vand
    bør ej en mand.

Da jeg så kom hjem igen, gav jeg sjal og hat,
guldørenringe ny til Poll, min søde skat;
men da jeg atter gik, græd hun, stakkels tøs:
"Jeg er rent fortvivlet, når du går bort til søs."
    Så flæbed hun, men jeg gik om bord,
    fra båden hørtes mit afskedsord,
    men selv at pumpe sit øjes vand
    bør ej en mand.

Snart jeg kom tilbage, roed straks i land,
Polly stod og mig vented på den våde strand.
Hun mig rask omfavned og af bare glæde
kunne hun sig ikke holde fra at græde.
    Ja, stærkt hun pumped fra øjets grund,
    mens jeg kyssed hendes lille mund
    men selv at pumpe sit øjes vand
    bør ej en mand.

Lad kruset gå rundt, grib punge, vær ej sen,
og springer der en læk, vi pumper, hver og en.
Af saltvand har vi nok, vi vil ej have mer,
men synge, drikke, le og have lidt plasér.
    Lad pigerne pumpe, vi går om bord
    fra båden høres vort afskedsord,
    men selv at pumpe sit øjes vand
    bør ej en mand.

"Bravo, Obadias! Blot en sang endnu, så må vi om bord. Det går ikke an, at vi taljer vor flyver for stift an her," sagde Jemmy, "for det er en temmelig farlig sejlads imellem alle disse kanaler, – der er ingen plads til at gire."

"Nej," svarede Dick Short.

"Ja, lad os så," sagde Jemmy, idet han sprang ned af bordet med sin violin i hånden, "tage en rundsang til at ende med – hvad siger I, hjerte venner?"

Alle rejste de sig op og stillede sig i klynge midt i salen, undtagen Jemmy And, der gjorde nogle løb hen over strengene, inden han begyndte.

Jack er kvik og lystig nok,
nu på land vi ere,
højt han råber: mere grog!
får det, vil ha' mere.
Drik, kræv ind, gener dig ej,
til du har fået en rus,
vor liv går jo altid den våde vej,
her sidder vi tørre i hus.

"Nu alle mand i kor."

Didelumdej, om det går skidt,
livets hjul må smøres lidt.
Hurra, gutter, det er et fjog,
som ikke holder kedlen i kog.

Alle matroserne istemmede koret, som de akkompagnerede både med hænder og fødder, idet de knipsede med fingrene og klappede i hænderne, mens de på den snurrigste måde dansede rundt efter Jemmys violin og sang. Koret endte med en skoggerlatter, for nu havde de bevist, at visens ord var sande, idet de alle var kvikke og lystige nok. Efter sangens regler kaldte Jemmy nu den næste sanger frem, det var Coble.

Jack er kvik og lystig nok,
selv når stormen suser
gennem revnet klyver og fok,
og om søen bruser.
Drik, kræv ind, gener dig ej,
til du har fået en rus,
vort liv går jo altid den våde vej,
her sidder vi tørre i hus.

Kor:

Didelumdej, om det går skidt,
livets hjul må smøres lidt.
Hurra, gutter, det er et fjog,
som ikke holder kedlen i kog.

Efter at det dansende kor var holdt op, tog Jansen og Jemmy And fat:

Jack er lutter liv og lyst,
når han en kærest finder,
trykker hende til sit bryst
og kysser hendes kinder.
Drik, kræv ind, gener dig ej,
til du har fået en rus,
vort liv går jo ellers den våde vej,
her sidder vi tørre i hus.

Kor og latter:

Didelumdej, om det går skidt,
livets hjul må smøres lidt.
Hurra, gutter, det er et fjog,
som ikke holder kedlen i kog.

Så kom Bill Spurey:

Jack kan byde verden trods,
når bare han har penge,
bort med hver en døsig klods,
som lader hovedet hænge.
Drik, kræv ind, gener dig ej,
til du har fået en rus,
vort liv går jo stadig den våde vej,
her sidder vi tørre i hus.

Kor:

Didelumdej, om det går skidt,
livets hjul må smøres lidt.
Hurra, gutter, det er et fjog,
som ikke holder kedlen i kog.

"Nu skal Dick Short synge."
"Ja vel," svarede Dick.

Jack er kvik og lystig nok,
når hans skrog kasseres,
og han med Greenwichs faste stok
dovner og trakteres.
Drik, kræv ind, gener dig ej,
til du har fået en rus,
vort liv går ellers den våde vej,
her sidder vi tørre i hus.

Kor:

Didelumdej, om det går skidt,
livets hjul må smøres lidt.
Hurra, gutter, det er et fjog,
som ikke holder kedlen i kog.

Da dette kor var det sidste, blev det gentaget tre-fire gange og ledsagedes af skrig og skrål, overgiven dans og ellevilde fagter.

"Hurra, gutter," råbte Jemmy, "tre gange hurra og så et bravo."

Det var på høje tid, de gik om bord; det mente i alt fald fru Vandersloosh, som rystede og bævede for sine lysekroner; det samme mente Babette, som var begyndt at gabe før den sidste sang, og som var blevet endnu mere træt og ked af at le af den; det samme mente de alle og forlod beværtningen, Jemmy And gik i spidsen og klimprede for dem hele vejen ned til båden. Heldigvis faldt ingen af dem i kanalen, og ti minutter efter var de alle om bord; de fik imidlertid ikke lov at tørne ind i deres køjer, uden at den vigtige efterretning var blevet dem meddelt, at Snarleyyow var forsvundet.

10

Heri forklares kølhalingens hemmelighed. – Snarleyyow frelser Smallbones fra at blive druknet, skønt Smallbones ville have druknet den.

Det er en mørk, skyet morgenstund; vinden blæser frisk fra nordvest; enkelte sneflokke ses farende hid og did for kulingen, forløberne for et stærkt snefog; hele himlen er mørkegrå, og solen er skjult bag en tæt skybanke. Kutterens dæk er vådt og slibrigt at gå på, og Dick Short har dagvagten. Han er indsvøbt i en kalmukkes pjækkert og har tykke vanter på hænderne, han ser sig om, nu og da hvirvles et snefnug ham ind i øjet, han blinker det ud, det smelter og løber som en tåre ned ad hans kind. Hvis det ikke stred imod orlogs-skik, ville han stampe sig varm ved en rigtig trip-trap, men sligt ville være uhørt, selv på skansen af kutteren *Jungfrau*.

Presenningen over lugen bliver skudt til side, og rummet imellem lugekarmene udfyldes af korporal Vanspitters tyrehoved og brede skuldre; omsider når han da op på dækket; han ser sig om og er øjensynlig ikke rigtig fornøjet med vejret. Inden han giver sig i lag med sit arbejde, undersøger han ærmerne og forsiden af sin trøje, og efter med håndfladen at have afbørstet en mængde tæppehår, som hænger fast i klædet, er han tilfreds og drejer sig nu til højre og venstre, for og agter efter – på mindre end et minut gennemløber han hele kompasset. Hvad mon korporal Vanspitter vil her oppe så tidligt på dagen? Han er ikke kommet op på dækket for intet, og

dog synes han at være så underlig forstyrret: sagen er, i følge aftalen mellem ham og skipperen den foregående aften var det jo bestemt, at hvis Snarleyyow ikke kom om bord med båden, der blev sendt i land etter fersk kød til mandskabet, skulle den ulykkelige Smallbones kølhales denne formiddag.

Hvilken henrivende morgen til en kølhaling!

Denne sindrige behandlingsmåde, der imidlertid, som mange andre gode gamle skikke, er gået af brug, må forklares for den ikke søkyndige læser. Det er hverken mere eller mindre end at sende en stakkels søfarende på en opdagelsesrejse ned under bunden af skibet, idet man firer ham ned fra boven og med tove holder ham nøjagtig i samme stilling under kølen, mens han trækkes agter ud ved en agterhaler, indtil han viser sig ved rorkættingerne, for det meste ganske åndeløs, ikke af den hurtige bevægelse, men fordi han, når han har været så længe under vandet, har forbrugt alt det vejr, han havde i kroppen, og har ladet sig friste til at indtage salt vand i stedet [Note 2)].

Det er en overmåde fortjenstlig opfindelse; folk er så grumme villige til at være misfornøjede med at trave op og ned ad dækket på en orlogsmand og klage over det som over noget meget besværligt, men når de først af egen erfaring har lært forskellen at kende imellem at have det lunt og godt indenbords og den mængde savn, de må underkaste sig, når de samtidig går over bord og under borde, så opdager de, at man kan være langt værre stedt, end om man er på dækket af et skib – vi siger savn, når de komme under borde, og de er sandelig meget betydelige – den nødvendige luft til indånding berøves en, hvilket ikke engang en vismand kan bære med tålmodighed, og

man nødes til at drikke saltvand i stedet for fersk. I kølhalingens dage var skibenes bund ikke kobberforhudede, og som følge heraf var de tæt besat med en slags krebsdyr, de såkaldte andeskæl, som fæstede sig selv på dem, og da disses skaller alle havde vid åben munding med skarpe, skærende spidser, blev de, der udstod denne straf (ved reb på begge sider, der fastgjordes til deres arme, nødtes de nemlig til ligesom at omfavne kølen) skåret og flænget over hele kroppen, som om det var sket af lige så mange lancetter; for det meste kom de op igen til overfladen blødende over det hele, og ansigtet, men navnlig næsen, så ud, som om det var gnavet af rotter. Dette betragtedes imidlertid som ganske heldigt, i alle fald bedre, end om det modsatte var tilfældet, eftersom blodtabet kaldte patienten til live igen, hvis han da ikke var fuldstændig druknet, og følgen var, at, efter sigende, oplevede kun en af hver tre at komme sig igen efter den undersøiske udflugt. Hollænderne har æren, og vi vil ikke forsøge at fratage dem deres uomtvistelige ret, af at have opfundet denne overmåde behagelige straffemåde. De bliver betragtet som et dvask, tykblodet, koldsindigt folkefærd, men i alle retninger, hvor det gælder at udvise kunst i at pine rigtig snedigt, må det indrømmes, at de har taget luven fra langt livligere og i andre måder mere opfindsomme folkeslag.

Læseren vil nu kunne indse, hvorfor korporal Vanspitter var knibe. Trods den bedste vilje af verden, trods den største samvittighedsfuldhed i at ville opfylde sin pligt og lyde sin foresatte, var han dog ikke sømand og vidste ikke, hvorledes han skulle gøre sine forberedelser. Han vidste ikke noget om, hvorledes han skulle klæde bunden af et skib, langt mindre,

hvorledes han skulle beklæde den med legemet af en af sine medskabninger. Som sagt, korporalen vendte og drejede sig alle kompasstreger rundt, for at se, om han ikke kunne nå sine ønskers mål og hjælpe sig i en snæver vending; til sidst begyndte han at hale en ende tov frem på hver side; de kunne være gode nok til styre-ender på siderne, men nu skulle han have et langt tov forfra og et andet agter fra, og hvordan han nu skulle få det agter fra ind under kutterens bund, gik over hans forstand, masten og takkelagen var ham i vejen – korporalen grublede og grundede – og jo mere han overvejede sagen, des mere tummelumsk i hovedet blev han; han vidste hverken ud eller ind og opgav det hele i fortvivlelse; han stod stille, fremtog et blåt bomuldstørklæde inde fra trøjebrystlommen og tørrede sin pande, for den megen tænkning havde bragt ham i sved – sådan noget som tænkning var drøjt arbejde for korporal Vanspitter.

"Tusind tyfels!" udbrød korporalen til sidst, han standsede og slog sig med næven for sin tykke pandeskal.

"Hundred tusind tyfels!" gentog korporalen efter endnu fem minutters eftertanke.

"Tyve hundred tusind tyfels!" mumlede korporalen, idet han atter bankede sig på hovedet, men han bankede forgæves; ligesom i et tomt hus var der ingen indenfor til at svare på kaldet. Korporalen kunne ikke mere. Han stak derfor igen sit lommetørklæde ind på brystet af trøjen, og et dybt suk undslap hans eget bryst. I sit stille sind besvor og manede han alle djævle i Helvede til at komme og hjælpe ham, men de havde formodentlig noget bedre at tage sig til, for skønt det foreliggende arbejde var djævelsk nok, var dog Smallbones

sådan en sølle djævel, at han sandsynligvis kunne være blevet betragtet som langt ude beslægtet med den fæle bande.

Det spørgsmål kunne måske stilles, hvorfor korporal Vanspitter, da denne forretning var *tjenstlig*, ikke søgte hjælp hos de sømænd, der hørte til skibet, navnlig den på dækket vagthavende befalingsmand; men sagen var, at han nødig ville gøre dette, da han tænkte, det var spildt umage at henvende sig til nogen, for han vidste jo, at hele mandskabet holdt med Smallbones; det var kun som en sidste udvej, at han ville gøre dette. Og da hans forstand nu stod stille, gik han hen til Dick Short, som i tavshed havde holdt øje med alle korporalens bevægelser, og tiltalte ham.

"Med forlov, mynheer Short, mynheer Vanslyperken har givet befaling til, at drengen skal kølhales i formiddag; jeg skal have tovene og så videre i beredskab."

Short så på korporalen, men svarede ikke.

"Mynheer Short, jeg har meddelt Dem mynheer Vanslyperkens befaling."

Dick Short svarede ikke, men bøjede sig ud over lugen og råbte: "Jemmy!"

"Her!" Svarede Jemmy And, tørnede ud af sin køje og sprang ned på dækket.

Korporal Vanspitter, som bildte sig ind, at mr. Short opfyldte hans begæring på sin egen ordknappe måde, blev roligt på dækket, indtil Jemmy And viste sig.

"Folkene op!" bød Short.

Jemmy peb folkene op.

"Båd," befalede Short, idet han drejede hovedet om til jollen, der var hejset op agter.

Såsom alt dette tilsyneladende var indledende skridt til, hvad der blev forlangt udført, var korporalen tilfreds. Folkene kom snart op med deres køjer på skuldrene og stuvede dem i finkenettet, og Jemmy gav sig så til at fire jollen ned. Så snart den var i vandet og var blevet halet om på siden, vendte Short sig om imod Coble, slog ud med hånden ind ad land til og sagde:

"Oksekød."

Coble, som Til fulde forstod ham, puttede en ny skrå i munden, gik fra borde og roede i land for at hente fersk kød og grøntsager til skibets besætning, hvorefter Dick Short gik op og ned ad dækket, men ikke udstedte flere ordrer.

Da korporal Vanspitter mærkede dette, gik han igen hen til ham.

"Mynheer Short, vil De behage at gøre klar?"

"Nej!" tordnede Short og vendte ham ryggen.

"Gott for dam, det er, Gud døde mig, mytteri!" mumlede korporalen, som straks gik baglæns ned ad lugen, for at varsko sin chef om, hvorledes det stod til oppe på dækket. Mr. Vanslyperken var allerede stået op, han havde kun sovet en time hele natten, og den ene time havde været så optagen af vilde og ængstende drømme, at han vågnede uvederkvæget af sin søvn. Han havde drømt, at han gjorde alle mulige forsøg på at drukne Smallbones, men uden at det hjalp, for så snart knøsen var død, kom han til live igen. Han syntes, at Smallbones' sjæl havde taget bolig i et lille dyr, omtrent som en mus, og at han måtte udjage den af dens forgængelige støvhytte, men så snart han forjog den fra den ene del af legemet, banede den sig med magt vej tilbage igen hen i en anden; hvis han efter utrolige

anstrengelser, som bragte sveden ud af hver pore på ham, drev den ud igennem munden, løb den tilbage igen ind ad øret; jog han den bort derfra, smuttede den ind gennem næseborene, derfra ind igen ved tæerne eller et andet sted; kort sagt, det stod for ham i drømme, som om han sled og stred i år og dag, men uden held. Så skiftede drømmen om, men endda var der nogen lighed tilstede, for nu var han ved at forsøge på at proppe sin bejlen, der var blevet til en væske i en flaske, i enkefru Vandersloosh, men det ville heller ikke gå. Han forsøgte atter og atter, men det virkede som brækmiddel, og hun kunne ikke få det ned, – så syntes han at være forskudt af alle – enken sparkede til ham, Smallbones trampede på ham, selv Snarleyyow fo'r løs på ham og bed ham; til sidst faldt han med en vældig brosten om halsen på hovedet i en gruelig afgrund, og da faldet foregik med tiltagende hastighed, vågnede han skælvende og forvirret og kunne ikke sove mere. Denne drøm egnede sig just ikke til at bringe mr. Vanslyperken i godt humør, og slemme snit i kinden med ragekniven, da han prøvede på at barbere sig, idet han nemlig endnu rystede på hånden, forøgede hans mismod og gnavenhed, der nåede sit højdepunkt, da korporal Vanspitter trådte ind og afgav melding om næstkommanderendes opsætsighed. Aldrig havde mr. Vanslyperkens sind været så oprørt; han rykkede nogle hår ud af sin bæverskindshat for dermed at standse blodet, aftørrede sæbeskummet fra den øvrige del af ansigtet, idet han opsatte ragningen, til hans hånd blev mere rolig, tog i en fart sin frakke på og fulgte korporalen op på dækket; her så han sig om med en bister mine, fik øje på Jemmy Ands dværgeskikkelse og bød ham pibe "alle mand op til at kølhale".

Jemmy satte så sin pibe for munden, og efter en lang hvislen brølede han noget, der i Vanslyperkens øren lød som "alle mand op til at kølhales" men Jemmy gled rask hen over den lille ændring, som han foretog i befalingen, og skønt folkene fnisede, anså mr. Vanslyperken det dog for bedst ikke at sige noget til det. Men der er et gammel mundheld, som siger, at man jo nok kan trække en hest til vandingen, men ikke få den til at drikke. Mr. Vanslyperken havde givet befalingen, men ingen gjorde mine til at begynde på forberedelserne. Den eneste, der lagde nogen raskhed for dagen, var selve Smallbones, som, da han ikke vidste, at det var ham, der skulle straffes, og hørte, at alle mand blev pebet op til et eller andet, kom i flyvende fart op af lugen og så sig om for at få rede på, hvad det var, der skulle gøres. Han standsedes imidlertid i farten af den svære korporal Vanspitter, som i den tro, at Smallbones havde sådant jav med at indfinde sig, fordi han havde i sinde at springe over bord for at undgå sin straf, straks greb ham i kraven med den venstre hånd, drejede sig rundt på hælen hen imod mr. Vanslyperken, førte sin højre hånd op til felthuen og meldte: "Arrestanten er på dækket, mynheer Vanslyperken." Dette vakte løjtnanten til handling, for han havde i nogle minutter gået op og ned ad dækket i dybe tanker.

"Er alt klar der forude?" råbte mr. Vanslyperken.

Ingen svarede.

"Holla, bådsmand, er alt klart?"

"Nej, sir," svarede Jemmy; "der er ingen, som ved, hvordan den ting skal gribes an. Jeg ved det pinedød ikke – jeg har aldrig set sådan noget, al den tid jeg har været i tjenesten – hele mandskabet siger det samme." Men end ikke sneflokkene, som

nu faldt tæt og gjorde mr. Vanslyperkens blå trøje hvid, kunne formilde hans harme – han mærkede, at folkene var genstridige, og kaldte derfor de seks marinere frem – da disse ganske stod under deres korporals kommando.

Stakkels Smallbones havde imidlertid opdaget, hvad det var, der skulle til at gå for sig, og mente, at han jo dog lige så gerne kunne fremføre noget til sit forsvar.

"Med forlov, hvad er det, De vil gøre ved mig?" spurgte knøsen med et forfærdet blik.

"Før ham forefter," sagde mr. Vanslyperken. "Følg mig, marinere," og med løjtnanten i spidsen gik hele skaren hen foran masten.

"Klæd ham af," råbte Vanslyperken.

"Klæde mig af, skønt det er sådan et snefog! Er jeg da ikke allerede kold nok?"

"Du skal nok blive koldere, når du er nede under bunden af kutteren," sagde hans herre.

"O, Gud dog! så skal jeg altså kølhales, men hvad har jeg da gjort?" råbte Smallbones, mens marinerne afførte ham hans skjorte og udsatte hans udtærede legeme for den ubarmhjertige blæst.

"Hvor er Snarleyyow, slyngel? Bekend."

"Snarleyyow – hvor skal jeg kunne vide det, sir? Det er grumme hårdt, at, fordi Deres hund ikke er til at finde, så skal jeg hales under bunden af et skib."

"Jeg skal lære dig at kaste brosten ud i kanalen."

"Brosten, sir!" Smallbones' skyldbetyngede samvittighed afmalede sig i hans ansigt. "Ja, ja, sir, gør, som De vil, mig kan

det såmænd være det samme; hvis jeg skal omkommes, så lad det gå i en fart – jeg kommer såmænd aldrig levende op igen."

Her mindedes mr. Vanslyperken sin drøm og den vanskelighed, som han havde, med at jage Smallbones' sjæl ud af hans legeme, og han blev bange for, at ikke engang kølhaling kunne gøre det af med Smallbones.

Efter mr. Vanslyperkens anvisninger blev for- og agterhalerne og de andre reb samlet af marinerne, for matroserne stod og så til og lod alle som en til at være fast bestemte på ikke at tage en hånd i med, og i løbet af en halv times tid var alt da klart. Fire marinere bemandede agterhalerne, en blev sat ved hver af side-styrelinerne, der fastgjordes ved knøsens arme, og korporalen fik befaling til, så snart han havde løftet Smallbones ud over bagbords ræling, at betjene buglinen og ikke lade synderen blive trukket alt for hurtigt frem; der kunne ikke være truffet et bedre valg til denne forretning end korporal Vanspitter.

Mens linerne fastgjordes til Smallbones, var han blevet lagt splitternøgen på det nu ganske tilsneede dæk. Han gav ikke et kny fra sig og havde, som sædvanlig, når han blev straffet, øjnene lukket, og idet Vanslyperken betragtede ham med hadske følelser, så han af og til et smil gå hen over knøsens indfaldne træk. "Han ved, hvor hunden er," tænkte Vanslyperken, og hans længsel efter at vide, hvad der var blevet af Snarleyyow, blev stærkere end hans hævntørst – han tiltalte den af kulde sitrende Smallbones.

"Hvis du gerne vil slippe for straffen, dit æsel, sig mig så, hvad der er blevet af hunden, for jeg ser godt, at du ved det."

Smallbones grinede, mens tænderne klaprede i munden på ham – han ville hellere have udstået en halv snes kølhalinger, end han ville tilfredsstille Vanslyperkens nysgerrighed.

"Jeg giver dig ti minutters betænkningstid," vedblev løjtnanten; "hold jer nu klar, alle mand."

Sneen fygede og faldt nu så tæt, at man med nød og næppe kunne se fra den ene ende af skibet til den anden.

Smallbones' nøgne lemmer blev lidt efter lidt overfyget, og inden de ti minutter var gået, var han indhyllet i sne som i et klædebon – han virrede af og til med hovedet for at ryste sneen af ansigtet, men forblev tavs.

"Nå, sir," råbte Vanslyperken, "vil du så sige mig det, ellers går du lige på minutten over bord. Vil du sige mig det?"

"Nej," svarede Smallbones.

"Ved du det, slyngel?"

" Ja," svarede Smallbones, hvis forbitrelse var blevet vakt.

"Og du vil ikke sige det?"

"Nej," skreg knøsen, "nej, aldrig, aldrig, aldrig!"

"Korporal Vanspitter, over bord med ham," råbte Vanslyperken, fnysende vred, men pludselig hørtes støj blandt folkene agter, og da korporalen løftede synderens lette krop for at bære den hen til rælingen, viste Snarleyyow sig, til Vanslyperkens, korporalens og Smallbones' forbavselse, på bakken og fo'r løs på Smallbones, som han lå der i korporalens arme, snappede efter hans ben og udstødte da sin sædvanlige dybe gøen "vov, vov, vov!"

Hundens hjemkomst vakte ikke ringe opsigt – Vanslyperken indså, at han nu ikke havde nogen grund til at lade Smallbones kølhale, hvilket ærgrede han lige så meget, som synet af hunden

voldte ham glæde. Korporalen, der havde ladet Smallbones falde ned i sneen, var også skuffet. Ved hundens gøen fo'r Smallbones op på knæene og så på den, som om den var et spøgelse, med den største rædsel malet i sit ansigt, hans øjne stirrede på dyret med gru og forbavselse, og han segnede afmægtig om. Hele besætningen var aldeles betuttet – de så på hinanden og rystede på hovederne – den eneste ytring, der blev fremført, kom fra Jansen, som mumlede. "Så er jo, når alt kommer til alt, hunden dog ingen hund."

Mr. Vanslyperken befalede, at Smallbones skulle bæres ned, og gik så selv agter ud; da han så Obadias Coble, spurgte han ham, hvor hunden var kommet fra, og fik til svar, at den var kommet om bord med båden, der var blevet sendt i land efter fersk kød og grøntsager. Mr. Vanslyperken svarede ikke, men gik med Snarleyyow i hælene på sig ned i kahytten.

Note 2: **Kølhaling:** Forfatteren har her beskrevet kølhalingen, således som den i hine tider blev udført i småskonnerter. I store skibe blev synderen hejst op under den ene store-rånok, hvorfra man lod ham dumpe ned i søen og halede ham under skudens bund om på den anden side; men i småskibe lod dette sig ikke så let udføre, og ansås heller ikke for straf nok.

11

Snarleyyow støtter slet ikke sin herres sag hos enkefru Vandersloosh.

Det bliver nødvendigt at forklare læseren, på hvad måde vor navnkundige køters liv blev frelst. Da Smallbones havde kastet den i kanalen, indsvøbt, som han mente, i dens liglagen, var den bemærkning af mr. Vanslyperken ganske rigtig, at der var folk neden under, og at den formentlige brosten gerne kunne være faldet på dem; de stemmer, han hørte, tilhørte en fader og søn, som i en lille båd roede fra en galliot hen til trappen, hvor de havde i sinde at lande; for denne kanal var ikke som de fleste andre, hvori vandet står tilstrækkelig højt til, at folk kan træde lige fra skibets ræling op på bolværket. Snarleyyow faldt i sin sæk et par alen forud for båden, og plasket tiltrak sig ganske naturligt deres opmærksomhed; den sank ikke lige straks, men lå og spjættede og sprællede, så at den til dels holdt sig oven vande.

"Hvad er det?" udbrød faderen på hollandsk til sin søn.

"Mein Gott! hvem kan vide det? – men lad os se ad;" og sønnen tog bådshagen og halede med den brødsækken hen imod båden, lige som hunden og sækken skulle til at synke, for Snarleyyow var udmattet af sine anstrengelser. I forening halede da mændene sækken med dens indhold op i båden.

"Der er en hund eller sådant noget," ytrede sønnen.

"Nå, ikke andet, men brødsækken kan da bruges," svarede faderen, og de roede hen til landingstrappen. Da de kom

derhen, løftede de sækken ud, lagde den på stentrappen og gav sig til at sprætte den op; de fandt da Snarleyyow, der begyndte at give tegn på tilbagevendende liv. Sækken tog de med sig, efter ar have ladet den halvdøde hund trille ud og efterladt den på trinnene, for der var bøde for at kaste ting i kanalen. Køteren kom snart til hægterne igen og kunne stå opret på sine ben, og så snart den evnede at gå, styrede den sin gang hen til fru Vandersglooshs dør og hylede for at blive lukket ind. Enken var gået til ro; hun havde ligget og læst i sin bønnebog, således som alle og enhver burde gøre, der hele den udslagne dag igennem har snydt folk. Hun skulle lige til at slukke lyset, da denne aftensang skurrede i hendes øren og blev mere og mere utålelig, alt efter som hunden kom mere og mere til kræfter.

Babette havde længe ligget og sovet nok så sødeligt og blev kun med meget besvær vækket og anmodet om at jage hunden bort med nogle skrub. Hun forsøgte at udføre det givne pålæg, idet hun væbnede sig med skrubbekosten, men i samme nu som hun åbnede døren, fo'r Snarleyyow ind imellem benene på hende og væltede hende om på stengulvet.

Babette gav sig til at skrige, og hendes madmoder kom ud i gangen for at se, hvad grunden vel kunne være; da hunden ikke kunne løbe ind i dagligstuen, sprang den op ad trappen, snappede i forbifarten efter madammen og søgte sig et gemmested under hendes seng.

"O, mein Gott! Det er løjtnantens hund," råbte Babette, idet hun løb op ad trappen med endnu færre klæder på end hendes madmoder, og med kosten i hånden. "Hvad skal vi gøre – hvordan skal vi dog blive af med den?"

"Så gid da også tusind djævle tage løjtnanten med samt hans skidne hund," udbrød enken yderst fortørnet; "det skal være sidste gang, nogen af dem kommer i mit hus; se at ramme den med kosten, Babette – skub hårdt til den."

"Ja, madam," svarede Babette og stødte af al kraft til hunden inde under sengen, men køteren greb kosten med sine tænder og trak den bort fra Babette. Det blev til en styrkeprøve mellem pigen og Snarleyyow – træk, Babette, – hal til, hund – det ene øjeblik forsvandt kosten med to tredjedele af skaftet ind under sengen, og i næste minut genvandt pigen det tabte terræn. Snarleyyow blev først træt af denne kamp, men for at vise, at den dog ikke var til sinds at opgive sin stilling, slap den kosten, røg i Babettes nøgne ben, og efter at have sat sine tænder halvvejs gennem hendes ankel vendte den knurrende tilbage tit sit tidligere skjul. "O Gud, jøsses dog!" skreg Babette, lod sin kost falde og holdt sig med begge hænder på anklen.

"Hvad skal vi dog gøre?" råbte enken, idet hun vred sine hænder.

Det var sandelig også et vanskeligt tilfælde. Inden mynheer Vandersloosh havde forladt denne forgængelige verden, var han blevet lige så vel ved magt som enken selv, og sengen var blevet gjort usædvanlig stor og bred; enken beholdt endnu sengen til eget brug, for der var jo ingen, som vidste, om hun ikke igen kunne lade sig friste til at indtræde i ægtestanden. Den fyldte over halvdelen af værelset, og hunden havde indtaget en stilling, hvorfra det ikke var nogen let sag for to kvindemennesker at fordrive den, og jo mere hunden snerrede og knurrede inde under sengen, des mere steg enkens forbitrelse, idet hun stod og rystede af kulde – og hendes

fortørnelse var rettet imod hundens herre. Hun svor i sit stille sind, at lige så vist som *hunden* var under sengen, lige så vist skulle dens herre aldrig komme *i* den.

Babettes harme var også vakt, nu da den første smerte af biddet havde fortaget sig; hun greb atter kosten og gjorde nogle rasende udfald imod Snarleyyow, så rasende, at den ikke igen kunne få fat i kosten med sine tænder. Døren til værelset havde de ladet stå åben, for at hunden kunne slippe ud – gadedøren ligeså. Enken stod ved fodenden af sengen, og ventede på, at Babettes kraftige anfald dog skulle kunne gøre nogen virkning, men virkningerne blev langt fra de, som hun ventede; hunden blev mere og mere rasende, fo'r til sidst ud ved fodenden al sengen, røg på enken, flængede hendes eneste klædningsstykke og bed hende i benet. Fru Vandersloosh hvinede og skreg, vaklede – vaklede hen imod døren, der var blevet stående på halv, faldt op ad den, smækkede den i ved sin vægt og segnede hvinende om. Da Snarleyyow, som sandsynligvis havde haft i sinde at stikke af, så, at dens flugt var afskåret, trak den sig atter tilbage ind under sengen, og så snart den var dér, gjorde den et fornyet angreb på Babettes ben.

Det lader nu til, at hvad de to kvindemenneskers forenede mod ikke kunne udrette, bevirkedes endelig ved deres forenede frygt. Enkefru Vandersloosh kom skyndsomst på benene og åbnede straks døren for at løbe ud, men hendes natdragt var revet i stykker fortil. Hun så på den forfatning, hun var i – blufærdigheden overvandt enhver anden følelse – hun brast i gråd, og med udråbet: "Mr. Vanslyperken, mr. Vanslyperken!" kastede hun sig rent ude af sig selv af sorg og forbitrelse midt i sengen. I samme øjeblik havde hundens tænder igen fat i

Babettes ankler, pigen skreg ligeledes op og kastede sig i sengen, og del oven på sin madmoder. Sengen var en god seng og havde i en række af år gjort sin skyldighed, men man kan også overanstrenge selv en seng, og det viste sig i dette tilfælde. Da madmoderens og tjenestepigens forenede vægt faldt ned på den med sådan kraft og eftertryk, var det mere, end sengen kunne bære – bunden gav på en gang efter, og madrassen, de lå på, fik nu det bare gulv til underlag.

Dette uheld blev imidlertid deres frelse – for da madrassen faldt ned, faldt den ned på Snarleyyow. Dyret var heldigt nok til at få sine lænder af vejen, ellers ville det være omkommet, men den kunne ikke få sin lange, skabede hale til side; denne blev nu ramt og klemt fast i en ny slags fælde, idet nemlig enkens bredeste legemsdel havde fået hunden forsvarligt fortøjet ved halen. Snarleyyow halede og halede, men halede forgæves – den sad fast – bide kunne den ikke, da madrassen var imellem dem – den halede og halede, gøede, vendte sig hid og did til alle sider og bjæffede af fuld hals, og hvis dens hale ikke havde været så grov og tyk, kunne den let have efterladt den i klemmen, så meget anstrengte den sig for at komme løs, men nej, det var umuligt. Enken var en rigtig solid enke, som Vanslyperken jo nok havde tænkt sig, og som hun nu beviste over for hunden – den eneste forskel var, at herren nok gad være i samme stilling, som hunden nu attråede så inderligt at komme ud af – nemlig bundet til enken. Babette, som snart fik øje for, at hunden var ilde stedt, sprang nu op af sengen, bad sin madmoder om ikke at røre sig en tomme, greb kosten og tærskede ganske ubarmhjertigt løs på Snarleyyow, uden mindste frygt for, at denne skulle kunne øve gengæld. Hunden fordoblede sine

anstrengelser, og såsom Babettes ekstravægt nu var blevet fjernet, sattes den omsider i stand til at hale sit vedhæng frem, og da den sandsynligvis sagde sig selv, at der nu ikke var nogen udsigt for den til fredelig og stille nattero i dens nuværende leje, fo'r den pludselig ud af stuen, ned ad trappen og ud på gaden. Babette fulgte den ned efter, kylede den kosten i hovedet, da den sprang over dørtærsklen, og satte så lås og slå for døren.

"Sikken dog et bæst!" råbte Babette, idet hun helt forpustet gik op ad trappen igen; "nu er den da endelig borte, madam."

"Ja," svarede enken, idet hun med meget besvær rejste sig af den fordybning, som hendes tyngdepunkt havde frembragt: "og – og dens herre skal også få fødder at gå på. Jo – han vil gøre kur – sådan en benrad – vissenpind – vantrivning – tørret stokfisk. – Han kommer her og taler om kærlighed – og vægrer sig ved at hænge sådan en køter. O, Gud! o, Gud! giv mig noget at tage på. En af mine bedste særke rent i laser – og så dens skidne tænder to steder i mit ben, Babette. Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se – jeg er lige glad, jeg bryder mig ikke om deres søgning. De skal ikke tiere komme til at sidde i min sofa, mr. Vanslyperken, det kan jeg lade dem vide; – klap og kæl De for Deres skidne køter – den er mere end god nok til dem. Ja, ja, mr. Vanslyperken."

Imidlertid havde enken af Babette fået nyt linned til at skifte med, og så snart hun havde trukket det på, rejste hun sig fra sengen, hvis itubrudte tilstand genvakte hendes harme.

"I to og tredive år har jeg haft denne seng, Babette, som gift kone og i min enkestand!" udbrød enken. "I seksten år lå jeg i den seng med den salig hensovede Vandersloosh – i seksten år har jeg sovet i den som enlig enke – men aldrig før nu er den

gået i stykker. Hvor skal jeg få søvn i mine øjne? Hvad skal jeg gøre, Babette?"

"Det var endda godt, den gik i stykker, madam," svarede Babette, som stod og glattede den fnasede hud på sine ankler "ellers ville vi aldrig have fået det svinske, bidske dyr ud af huset."

"Meget rigtigt – meget rigtigt. Ja, ja, mr. Vanslyperken – gifte mig med ham – jo vist – jeg ville lige så gerne gifte mig med hans køter."

"Mein Gott!" udbrød Babette, "ved De hvad, madam, jeg tror, at hvis De gik hen og giftede Dem med ham, ville De snart finde herren lige så stram og bidsk som hunden. Men jeg må nok til at rede denne seng."

Babette gav sig til at undersøge, hvad skade der var sket, og opdagede da, at det kun var gjordene, der holdt sengebunden oppe, som var knækket, og når man ser hen til, at de havde gjort deres skyldighed i to og tredive år, og betænker den vægt, der var blevet lagt på dem i så langt et tidsrum, var der ikke skellig grund klage. Der blev hentet en ny gjorde, efter et kvarters tid var alt atter i orden, og enken, som havde siddet i lænestolen og pustet og blæst sin damp ud, gik i seng igen, så snart Babette havde redt den, alt imens hun mumlede: "Ja, ja, mr. Vanslyperken – ægteskab – jo vist. – Vi får at se. – Vent blot til i morgen, mr. Vanslyperken;" og da Babette har trukket sengeomhænget for, ville vi slutte dette kapitel.

12

Der tages beslutninger fra alle sider, og Jemmy And beskyldes for mytteri, fordi han synger en sang i en snestorm.

Hvad Snarleyyow ydermere oplevede hin nat efter denne ulykkelige indblanding i sin herres udpønskninger med hensyn til enken, indtil han sprang i båden, der kom i land efter kød, for med den at gå om bord i kutteren, det er gået tabt for mig; men troligt nok har den ikke kunnet tilbringe hele natten uden at gøre knuder et eller andet sted. Men vi ved, som sagt, intet om det og er derfor vel undskyldt, om vi ikke fortæller noget.

Enken Vandersloosh sov kun lidt den nat, hendes sjæl tørstede efter hævn, men skønt det værkede og sved der, hvor køteren havde sat sine tænder, lukkede hun dog ikke øjnene i for bedriften; den søgning, som kutterens mandskab undte hende, var ikke til at foragte, og da hun tænkte på den, blev hun lidt efter lidt mere rolig. Først hen ad klokken fire om morgenen fattede hun en afgørende beslutning, og den var meget fornuftig, idet hun nemlig ville forlange, at hundens døde krop skulle lægges foran hendes dør, før mr. Vanslyperken skulle få lov at komme indenfor. Det var ikke mere end billigt, og hvis han havde alvorlige hensigter, ville han heller ikke sige nej; sagde han alligevel nej, så var det endda slet ikke afgjort, at hun ville miste matrosernes søgning, for på størstedelen af dem lod det da for tiden til, at Vanslyperken kun havde grumme liden indflydelse, og alle, vidste hun, afskyede af hjertet både

ham og hans hund. Efter at have taget denne beslutning faldt enken Vandersloosh i en dyb søvn.

Men vi må vende tilbage om bord, hvor der herskede næsten lige så stor forvirring, som der havde været i land. Snarleyyows genkomst betragtedes som en overnaturlig tildragelse, for Smallbones havde vidtløftigt fortalt, hvordan han havde bundet den ind i brødsækkene og kastet den i kanalen. Hvisken og mumlen hørtes rundt om på kutterens dæk. Obadias Coble trak på skulderen, idet han tog sig en ekstra skrå – Dick Short gik om med sammenbidte læber, mere tavs end ellers – Jansen rystede på hovedet og mumlede: "Den hund er ingen hund" – Bill Spurey måtte atter og atter gentage for skibets mandskab sagnet om, hvorledes den var kommet om bord. De eneste, som lod til ikke at have tabt modet, var Jemmy And og stakkels Smallbones, som var blevet lagt i sin køje for at komme sig efter sin afkøling. Den førstnævnte sagde, at "om de end skulle fare sammen med Djævelen, var der ikke noget ved den sag at gøre, sold og prisepenge ville der jo dog vedblive at vanke" og den sidstnævnte, som ganske havde genvundet brugen af sine evner, bandede på, at "enten den så var hund eller djævel, ville han ikke ophøre med sine forsøg på at ombringe den – hvis det var Djævelen eller en af hans yngel, var det hans pligt at modarbejde ham, og han havde ikke nogen udsigt til bedre behandling, om han så end ville forholde sig rolig."

Snestormen vedblev, og matroserne holdt sig nede om læ, alle undtagen Jemmy And, som lænede sig op imod den læ side af kutterens mast og sang, mens sneen faldt, til en langsom melodi følgende vise, som vejrliget sandsynligvis opfriskede i hans erindring:

Ved Mount Wyse, hvor vi landed, Polly stod og var
forgrædt,
lænede sig sorgfuld op mod skilderhusets bræt,
for varmens skyld sit forklæd om armen fast hun holdt,
det var jul, og vejret med snefog blæste koldt.
Betty og Susanne
de var også der,
rystende af kulde
tavse stod enhver,
ventende på ebben, mens vinden blæste kold,
med armen i siden rolig stod min Poll,
fæstende sit øje på admiralens dør
luft hun gav hver tanke, som hun skjulte før:
"Du har udsendt skibet, hør dog stormens hvin!
Om det nu forliser, da er skylden din.
Gamle tyrk! imellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen!"

Omkvæd:

Gamle tyrk! imellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen!

Har nogen før i tjenesten vel hørt om en fregat,
der skulle sejle juledag, når sne og storm tog fat,
ja, havde jeg blot håndsret over din velbårne krop,
jeg med en glohed ildtang dig skulle varme op.
Betty og Susanne
de er også her;
rystende af kulde
i dette Herrens vejr
venter de på ebben, mens vinden blæser kold."
Med armene i siden rolig stod min Poll,
fæstende sit øje på admiralens dør
luft han gav hver tanke, som hun skjulte før:
"Med den ild, du har tændt,
er det grumme slet bevendt!
Betty, mellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen!

Omkvæd:

Betty, mellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen!

Mel jeg havde købt og svesker, hakket kødet småt,
en budding skulle laves, den ville smage godt,
ørenringene for kødet satte jeg i pant,
nu min mand er sendt til søs, ene jeg mig fandt.
Betty og Susanne,
de står begge her,
rystende af kulde
i dette Herrens vejr
venter de på ebben, mens vinden blæser kold.
Med armene i siden rolig stod min Poll,
fæstende sit øje på admiralens dør,
luft hun gav hver tanke, som hun skjulte før:
"Nu skal du vel frådse ved dit lækre bord,
spis du kun kalkunen, men mærk mine ord;
thi mellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen."

Omkvæd:

Ja, mellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen.

"Om bord i sligt et uvejr ej maden kogt de få
de juledag må spise den båden kold og rå,
lad os gå hjem, I piger, ej venten nytter mer,
men næste jul de kommer, Gud give, at det sker!
Betty og Susanne!
Stå ej længer her,
rystende af kulde
i dette Herrens vejr
ventende på ebben, mens vinden blæser kold."
Med armene i siden bort sig vendte Poll,
fæstende sit øje på admiralens dør,
luft hun gav hver tanke, som hun skjulte før:
"Mens de andre tære må det rå og salte kød,
du dig fylder nu med slikkeri og mjød;
men imellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen!"

Omkvæd:

Ja, imellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen!

"Mein Gott! Det er jo frækt mytteri, mynheer Shemmy And!" tog korporal Vanspitter til orde, som ubemærket af Jemmy var kommet op på dækket og havde lyttet til sangen.

"Er det mytteri?" svarede Jemmy, "nå, så meld også dette:

"Du fede tyv, imellem os her lyder talen:
Fanden tage korporalen."

"Det er bedre og bedre – eller hvad jeg ville sige, værre og værre," genmælede korporalen.

"Tag dig i agt, at jeg ikke hiver dig over bord," svarede Jemmy opbragt.

"Det er endnu det allerværste," sagde korporalen, idet han spankulerede agter ud og lod Jemmy And tænke, hvad han ville.

Jemmy, som af korporalen var blevet forstyrret i sine betragtninger og mærkede, at sneen trængte ham ned i nakken, tænkte, at det var lige så godt, at han gik ned.

Korporalen afgav sin melding, og mr. Vanslyperken gjorde sine bemærkninger, men heller ikke videre, for han vidste, at en ren ubetydelighed kunne vække et almindeligt mytteri. Det trøstede ham, at han havde fået Snarleyyow igen, og kun lidet anende, hvad der havde tildraget sig den foregående nat, mente han, at han jo gerne kunne vise enken sin hyldest ved at gå hen og hilse på hende i en snestorm – dog ikke i det puds, han havde iført sig dagen i forvejen, – dertil var mr. Vanslyperken alt for sparsommelig; han beholdt derfor sin lange, luvslidte stortrøje på og sin ondtvejrs-hat. Efter først at have lukket sin hund inde i kahytten og betroet korporalen nøglen, gik han i land og stillede sig op ved enkens dør, der blev åbnet af Babette, som med sin person spærrede ham indgangen; hun ventede ikke og lod Vanslyperken tale først.

"Mynheer Vanslyperken, De kan ikke komme ind. Fru Vandersloosh har det meget dårligt og ligger til sengs – doktoren siger, det er et meget alvorligt tilfælde – hun kan ikke tage imod nogen."

"Er hun syg?" udbrød Vanslyperken; "Deres kære, velsignede frue syg. Du gode Gud! Hvad fejler hun da, kære Babette?" svarede Vanslyperken med hele en fyrig elskers forstilte deltagelse.

"Det er alt sammen Deres skyld, mr. Vanslyperken," svarede Babette.

"Min skyld!" udbrød Vanslyperken.

"Ja, det hele er Deres skidne køters skyld, hvilket kommer ud på ét."

"Min hund! Jeg anede kun lidt, den var blevet tilbage her," svarede løjtnanten; "men vær så god at lade mig komme ind, Babette, sneen falder tæt, og –"

"De må ikke komme ind, mr. Vanslyperken," sagde Babette og skubbede ham tilbage.

"Du gode Gud, hvad er der da i vejen?"

Babette fortalte da, hvad der var hændet, og da hun var meget omstændelig, var mr. Vanslyperken helt hvid af sne på sin luv side, inden hun var kommet til ende, og da hun havde fået talt ud, smøgede hun sine uldstrømper ned og viste ham de sår, hun havde fået som sin part i den afvigte nats skærmydsel. Efter således at have fremvist øjensynligt bevis for sandheden af sin påstand, meddelte Babette ham den besked, han havde at sige ham fra sin madmoder, at "før Snarleyyows døde krop blev lagt for den dør, hvor de nu stod, kunne der ikke igen tilstedes ham, mr. Vanslyperken, adgang." Med disse ord smældede Babette, som ikke fandt det videre behageligt at fortsætte en samtale i en snestorm, døren meget uhøfligt i for næsen af mr. Vanslyperken og lod ham om at fordøje denne meddelelse, så godt han kunne. Til trods for det kolde vejr ilede mr. Vanslyperken fra døren fnysende vred. Sveden randt ham ligefrem ned ad ansigtet og blandede sig med den smeltende sne. "At være eller ikke være" – at opgive enken eller opgive sin kæledægge Snarleyyow – en hund, som han kom til at holde

mere og mere af, jo mere han ved den indvikledes i fortrædeligheder og forlegenheder – en hund, som alle hadede, og som han derfor elskede – en hund, som ikke havde en eneste priselig egenskab, og som han derfor hævede til skyerne – en hund, som alle var på nakken af, og især det fugleskræmsel Smallbones, for hvem dens død ville være en sejrsglæde – det var umuligt. Men så på den anden side enken – med sådan en bunke gylden i sparekassen og sådan en god indtægt af beværtningen, som han så længe havde spidset sin næse efter at få fingre i. Det var den havn, som han, i sine fremtidsdrømme, så længe havde været vant til at skue hen til, og han kunne ikke opgive håbet.

Én af dem måtte dog ofres. Nej, han kunne ikke skille sig ved nogen af dem. "Nu har jeg det," tænkte han; "jeg vil bibringe enken den tro, at jeg har ofret hunden, og når jeg så først er herre i huset, skal hunden komme tilbage igen, og lad hende så kny, om hun tør; jeg skal nok tæmme hende og betale hende gammel gæld."

Det var den beslutning, som mr. Vanslyperken fattede undervejs tilbage til båden. Han blev imidlertid afbrudt i sine drømmerier ved, at han brød næsen imod en lygtepæl, hvilken ikke bidrog til at bringe ham i godt humør. "Ja, ja, fru Vandersloosh, vi får at se," mumlede Vanslyperken, "De vil have livet af min hund, ikke sandt? De skal komme til at føre et hundeliv, når jeg først får Dem mellem hænderne, madame Vandersloosh. De snød mig for mine sidste beskøjter – men vi får at se;" og mr. Vanslyperken gik i sin båd og roede om bord.

Ved sin ankomst erfarede han, at der i hans fraværelse var kommet et sendebud om bord med taksigelsesskrivelserne fra

kongens elskelige fætre og med ordre til, at han ufortøvet skulle vende tilbage til England med dem. Dette passede godt i Vanslyperkens kram; han skrev et langt brev til enken, hvori han udtrykte sin beredvillighed til at ofre alt for hende – ikke blot hænge sin hund, men endog sig selv, om hun ønskede det – beklagede højlig, at han havde fået befaling til ufortøvet at gå under sejl, og slog på, at han håbede ved sin tilbagekomst at finde hende gunstigere stemt. Enken læste brevet og kastede der i ilden med ordene: "Jo pyt! Jeg er ikke født i går, som man siger."

13

Mandskabet istemmer et kor, og korporalen går ud på et krydstogt.

Mr. Vanslyperken er i sin kahyt med Snarleyyow; hunden sidder på sin hale og ser op i sin herres ansigt, som har et bekymret og forstemt udtryk; sagen er den, at mr. Vanslyperken er alt andet end tilfreds; han er vred på enken, på mandskabet, på hunden og på sig selv; men hans vrede imod hunden formildes dog, for han føler, at om noget i denne verden elsker ham, så er det hunden – dermed er det just ikke sagt, at denne kærlighed er så grumme stor, men dog alle dage så stor, som hundens natur tillader, og i alt fald, selv om dyrets hengivenhed for ham ikke er videre stærk, er han dog vis på, at Snarleyyow hader alle andre. Det er forbavsende, hvor mægtig den følelse er, som kommer af vane og samliv. Nu da hans køters liv krævedes af én og, som han vel vidste, efterstræbtes af mange, satte Vanslyperken en ganske overordentlig pris på den. Snarleyyow var blevet en kostelig juvel i sin herres øjne, og al den uro og skuffelse, han led, fordi dyret havde et så ondskabsfuldt sind, gjorde ham det kun så meget desto kærere. "Ja, min stakkels hund," sagde løjtnanten til den, "man står dig efter livet – ja, den hårdhjertede kvinde forlanger, at du skal lægges – død for hendes dør. Alle sammensværger sig imod dig, men vær ikke bange, min gode hund, din herre skal beskytte dig imod alle."

Vanslyperken klappede dyret på hovedet, der ikke var så lidt opsvulmet af de slag, det havde fået af Babettes kost, og

Snarleyyow gned sin snude imod sin herres benklæder og rejste sig derefter op ved at lægge sin ene pote på sin herres knæ. Dette bragte hundens hoved bedre frem for lyset, og Vanslyperken så nu, at det ene øje var svullent og tillukket. Han undersøgte det og fandt til sin rædsel, at det var slået ud af kosten. Der var ingen tvivl om det, og mr. Vanslyperkens harme kendte ingen grænser. "Så gid da også alle øjenbetændelsens forbandelser ramme det sjokketrug," råbte løjtnanten, "bare jeg havde hende her. Min stakkels, stakkels hund." Og Vanslyperken kyssede køterens pande, og, hvad der måske ikke var overgået ham siden hans barndom, og hvad intet andet kunne have fremkaldt, mr. Vanslyperken *græd* – græd ligefrem over et dyr, der ikke i kraft af nogen egenskab, som det besad, var de udgifter værd, som rebet, hvori det skulle hænges, kunne beløbe sig til. Ja, det må man rigtig nok sige, tilbøjelighed er undertiden et stykke på vejen mod galskab.

Kort efter ringede løjtnanten og forlangte noget varmt vand til at bade hundens øje med. Da Smallbones var i sin køje, var det korporal Vanspitter, der lystrede klokken, og da han kom tilbage agter med vandet, meddelte han mr. Vanslyperken Jemmy Ands oprørske ytringer. Løjtnantens lille øje blinkede af glæde og tilfredshed.

"Bad han Fanden tage admiralen! – ja men hvad for en – ham i Portsmouth eller Plymouth?"

Ja, det vidste korporal Vanspitter ikke så lige, men vist var det da, at Jemmy havde bedt Fanden tage sin foresatte.

"Og desuden," vedblev korporalen, "bad han også Fanden tage mig."

Nu nærede mr. Vanslyperken et indgroet had til Jemmy And, fordi han morede mandskabet, og han kunne aldrig tilgive nogen, som gjorde andre folk glade. Desuden trængte han til noget, som han kunne lade sin harme gå ud over; han stillede derfor endnu et par spørgsmål og lod derpå korporalen træde af, satte sin begede hat på hovedet, tog sin råber under armen og gik op på dækket, hvor han befalede korporalen at sætte en af marinerne til at vedblive at bade hans yndlings øje.

Mr. Vanslyperken kastede et blik hen til spanieren og så, at det var modvind for hans sejlads, og desuden ville det blive mørkt om to timer; han bestemte sig derfor til ikke at lette før næste morgen, og så tænkte han, at han jo imidlertid kunne straffe Jemmy And; dog påtrængte det spørgsmål sig ham, om han kunne gøre det eller ikke? Var James Salisbury rigtig velbestaltet bådsmand eller ej? Han fik kun hyre som bådsmandsmat, men på skibslisten stod han opført som bådsmand. Det var et kildent punkt, der kunne siges lige meget for og imod. Mr. Vanslyperkens egne ønsker gjorde udslaget, og han besluttede at lade Jemmy And tampe, såfremt han på nogen måde kunne. Vi siger, såfremt han kunne, for ligesom der på den tid blev set igennem fingre med tyrannisk undertrykkelse og overgreb fra de overordnedes side, og admiralitetet ikke lånte øre til klager, således var det i lige måde vanskeligt at få bugt med opsætsighed, der var den naturlige følge af de foresattes voldsfærd, og skønt magtens stærke arm var vis på at gå af med sejren om bord i større skibe, var det ikke altid tilfældet i de mindre, hvor befalingsmændene ikke havde tilstrækkelig styrke at råde over eller rygstød af en talrig trup soldater eller marinere; for den gang var der kun liden forskel

mellem de to våbenarter. Mr. Vanslyperken havde haft mere end et mytteri om bord i de skibe, som han kommanderede, og i et tilfælde havde hele hans mandskab taget bådene og var gået i land, idet de lod ham blive ene tilbage på skibet, da de foretrak at miste den hyre, der skyldtes dem, frem for at blive længere der om bord. De lod sig forhyre med andre orlogsmænd, og myndighederne brød sig ikke det mindste om, hvad de havde gjort. Sådan var den kun halvt overholdte mandstugt i kongens tjeneste i det tidsrum, vi her omtaler. Skibene var i alle andre henseender lige slet udrustede og bemandede. Alskens underslæb blev drevet til yderlighed, og de, der havde kommandoen, tænkte mere på deres egen fordel end på alt andet. Varegods og proviant solgtes stadig bort, og manglen på det første var hyppigt anledning til at skibet forliste og hele besætningen omkom. En sådan slet ledelse skal efter sigende selv nu til dags herske i nogle af fastlandsstaternes flåder. Først efter en lang årrække kunne sådanne bestemmelser og vedtægter, som nu for tiden råder, til så megen besparelse og gavn for vor flåde, til fulde bringes til udførelse.

Efter nu at have afgjort spørgsmålet så vidt, gik mr. Vanslyperken videre og overvejede i sit stille sind, om han skulle lade Jemmy tampe i havn eller efter at være gået under sejl, og da han sagde sig selv, at hvis der opstod nogen betænkelig urolighed blandt folkene, kunne de forlade skibet, såfremt de endnu lå i havn, besluttede han, at han ville vente, til han havde dem ude i rum sø. Hans tanker vendte da tilbage til enken, og mens han gik op og ned ad dækket, knyttede han sine hænder i sine stortrøjelommer, og de, der kom ham nær, hørte ham skære tænder.

Imidlertid havde marineren, der kom op af kahytten efter mere varmt vand, meddelt den nyhed, at hunden havde fået sit ene øje flået ud, og det var forunderligt, hvilken glæde denne tidende lod til at volde mandskabet. Den fo'r fra mand til mand som en løbeild, og da den blev bekendt, gik der snart ligesom en glædesstråle over hele kutteren, og det af den simple grund, at den ulykke, der var sket for hunden, fjernede frygten, som skrev sig fra mistanken om, at hunden var overnaturlig; for folkene sluttede som så, og det ganske fornuftigt, at hvis man kunne flå et øje ud på den, kunne man også gøre det helt og holdent af med den; for hvis man kunne ødelægge en del, kunne man også ødelægge det hele. Ingen havde nogen sinde hørt, at djævelens øje var blevet slået ud – altså kunne hunden ikke være en djævel eller en af hans poder; den slutning kom en del af folkene til i deres lønlige råd, og Jansen endte med at sige, "at hunden, når alt kom til alt, dog kun var en hund."

Vanslyperken vendte tilbage til sin kahyt og meddelte sin fortrolige og højre hånd, korporal Vanspitter, hvad han havde i sinde. I dette tilfælde overholdt korporalen ikke den tavshed, som pligten bød – og den eneste grund, vi kan anføre for det, er, at han nærede lige så grundigt had til Jemmy And som hans løjtnant – for korporalen lystrede ellers ordre så punktligt, at han anså det for sin pligt ikke engang at have en mening eller en følelse, der gik imod hans foresattes. Han var henrykt ved tanken om at skulle tampe Jemmy og forrådte løjtnantens hensigt til den af hans marinere, som havde den højeste stjerne hos ham. Denne fortalte ligeledes hemmeligheden til en anden, og således var det i løbet af fem minutter bekendt hele kutteren over, at så snart de kom ud i rum sø, skulle den lille bådsmand

surres til kanonen og tampes, fordi han i en snestorm havde bedt Fanden tage admiralen. Følgen heraf var, at da det den aften var lyst i vejret, flokkedes en meget talrig skare på bakken af kutteren *Jungfrau*.

"Tampe Jemmy," sagde Bill Spurey, "og Jemmy er befalingsmand."

"Ja vel er han det," ytrede en anden, "og det fuldt så god en befalingsmand som selve mr. Vanslyperken, skønt han ikke går med galoner på sin hat."

"Gid Fanden havde det – hvem står så for tur –hvad, Coble?"

Coble halede op i sine bukser. "Jeg tænker, at han går ud på at lade os være de *næste*, som han vil have tampet, Short," sagde den gamle mand.

"Ja," svarede Short.

"Skulle vi tillade, at Jemmy bliver tampet?"

"Nej," svarede Short.

"Bare disse hersens marinere og den brogede pjalt af korporal ikke var her," ytrede en af matroserne.

"Pyt, ikke andet!" sagde Jemmy, som stod imellem dem.

"Mon han ikke også vil udlægge det som mytteri?" bemærkede Spurey.

"Mein Gott! Det ville være mytteri at tampe befalingsmanden," sagde Jansen.

"Meget sandt," ytrede en anden.

"Men Jemmy kan ikke stå sig imod den tykke korporal og de seks marinere," bemærkede Bill Spurey.

"En op og en i mente, jeg tager dem alle på min samvittighed," ytrede Jemmy og brystede sig.

"Ja, men de kaster sig alle på en gang over dig, Jemmy."

"Hvis de lægger hånd på en befalingsmand," tog Coble til orde, "så er det et mytteri, og så kalder Jemmy hele mandskabet til hjælp."

"Netop," sagde Jemmy.

"Og så skal jeg, Gud døde mig, nok få ram på korporalen," erklærede Jansen.

"Jeg skal dog nok spille ham et puds."

"Men nu er det ingen nytte til at holde lang faddersladder," bemærkede Spurey, "lad os komme til en afgørelse. Obadias, sig os din mening, hvad du anser for bedst at gøre."

Coble udsprøjtede da en stråle tobakssaft, tørrede sig om munden med bagen af hånden og sagde: "Jeg mener nu, at den bedste måde til at få et menneske ud af en forlegenhed er at få alle de andre ind i den. Jemmy, ser I vel, skal lægges over kanonen, fordi han har sunget en gammel vise, hvori en tøs med fuld føje beder Fanden tage admiralen, fordi han sender et skib ud på en højhellig juledag, der, om også vi ser rent bort fra den ukristelige handling, det er, dog, som I nok ved, gutter, altid indtræffer på en fredag, der jo er en dag, på hvilken intet andet undtagen netop det, at man bliver blæst bort fra sine ankre, kan retfærdiggøre, at et skib går under sejl. Nu kan det måske nok, ser I vel, være mytteri at bede Fanden tage en levende admiral, som har sit flag hejst – jeg vil ikke sige andet, end som det er – men denne hersens admiral, som Jemmy bad Fanden tage, er ikke mere levende end en stokfisk, og desuden er det jo ikke Jemmy, som har bedt Fanden tage ham, men Poll; derfor kan det ikke være mytteri. Det, jeg nu anser for det rigtigste, det er, at hvis det så skulle stride imod rigsartiklerne, – nu vel, lad os så alle tilsammen være lige gode om det, se, så

løber Vanslyperken sur i det, og desuden vil det give ham et vink om, hvordan sagerne står, og så tager han sig nok i vare; for, skønt vi ikke vil tåle, at der bliver rørt ved Jemmy, er det dog lige så godt ikke at være rent ud på kant med de marinere, for skulle det nu træffe sig, at "Scarborough" eller et andet af kongens skibe ligger i havn, når vi lægger ind, så kan Vanslyperken løbe op under dets kanoner, hudstryge hele betrækket af os lige ind til benene, oven i købet rigtig glad over at have fået os i klemme, og det er ingen spøg. Det er nu min mening om tingen."

"Ja, men du har jo ikke sagt os, hvordan vi alle skal få med det at gøre, Coble."

"Har jeg ikke det – nå, det var da løjerligt, udeladt det, som det hele egentlig kommer an på. Jo, jeg mener, at vi gør bedst i nu lige straks at synge visen om igen, alle mand i kor, så får vi da bandet admiralen en halv snes gange ind i Helvede; og Vanslyperken hører det jo nok og siger så til sig selv: 'Det er ikke for ingen ting, de synger den sang.' Ja, hvad siger du, Short, du er jo næstkommanderende."

"Jeg siger ja," svarede Short.

"Hurra, gutter, så op med den!" råbte Bill Spurey; "spil så op, Jemmy, og lad den stryge frisk fra leveren."

Sangen, som vore læsere allerede har hørt fra Jemmy Ands læber, blev da sunget af samtlige matroser, *con animo e strepito*, og to vers var blevet brølet ud af fuld hals, da korporal Vanspitter i største ophidselse viste sig ved døren til kahytten, hvor han traf mr. Vanslyperken ivrigt sysselsat med at opsummere sine regnskaber.

"Mein Gott, Sar! Der er mytteri på *Jungfrau*," råbte korporalen.

"Mytteri!" gentog Vanslyperken, idet han greb efter en sabel, der hang på skottet.

"Ja, mynheer – mytteri – hør nu blot mandskabet."

Vanslyperken spidsede øren og lyttede, og det øredøvende kor kom rullende agter ud gennem kahytsdøren.

> Gamle gnier, mellem os her lyder talen
> Fanden tage havneadmiralen.

"Vov, vov, vov," gøede Snarleyyow.

"Men, det er jo hele mandskabet!" udbrød Vanslyperken.

"Alle undtagen korporal Vanspitter og de seks marinere," svarede korporalen, idet han på soldatervis førte hånden til hovedet.

"Luk døren, korporal. Ja, det er rigtig nok mytteri og trods," udbrød Vanslyperken, idet han fo'r op af sin stol.

"Det er Fanden til sang," svarede korporalen.

"Jeg må have fundet ophavsmændene, korporal; tror De, at de kunne liste Dem til at høre, hvad de siger, når visen er ude? De vil nok rådslå, og vi kunne da få noget opsnuset."

"Mynheer, jeg er ikke lille nok til at kunne krybe i skjul noget sted og lure," svarede korporalen, idet han så op og ned ad sin vældige krop.

"Er de alle forude?" spurgte løjtnanten.

"Ja, mynheer – ikke en moders sjæl agter."

"Der er jollen agter; tror De, at De ganske sagte kunne liste Dem op i den – hale den hen til boven og ligge bomstille der? Så ville De kunne høre, hvad de sagde, uden at de andre tænkte det mindste på det, nu da det er mørkt."

"Jeg skal se ad, mynheer," svarede korporalen, som nu forlod kahytten.

Men der var andre, som også gav sig af med at lure, lige så vel som korporalen, og i dette tilfælde blev ethvert ord, der var faldet, hørt af Smallbones, der i nogle timer havde været oppe af sin køje. Da korporalens hånd rørte ved dørgrebet, trak Smallbones sig skyndsomst tilbage.

Korporal Vanspitter gik op på skansen, som han fandt tom; han halede jollen op til gillingen og firede lidt efter lidt sin vældige krop ned i den, hvad der næsten bragte det lille fartøj til at synke. Han ventede nu lidt og varpede med megen møje båden op imod den stærke strøm i flodtidevandet, indtil han endelig nåede kutterens halsklampe, hvor han halede ind på fanglinen (rebet, der bandt båden til kutteren), gjorde den fast i en ringbolt, uden at blive set, og lå så skjult der uden at turde røre sig, for ikke at lave støj.

Smallbones havde imidlertid holdt omhyggeligt øje med ham, og da korporalen sad på den midterste tofte med sit ansigt agter efter, og kun ufuldstændigt opfangede folkenes samtale, kappede drengen fanglinen med en skarp kniv, stak i det samme sin fod ned og gav forenden af jollen et dygtigt stød, så at den fulgte med strømmen. Tidevandet havde ved den tid en fart af fem-seks kvartmil i timen, og inden korporalen i det tætte mørke kunne blive klog på, hvad der var sket, eller lette sin tunge krop for at hjælpe sig, blev han hvirvlet afsted af strømmen bort fra skibet, og Smallbones, der stod og holdt øje med, hvordan det gik ham, tabte ham snart af syne.

Ganske vist havde korporalen råbt om hjælp, da han mærkede, at han var drevet agter ud, og lige så vist er det, at

han blev hørt af folkene, men Smallbones var sprunget ind blandt dem og havde med få ord fortalt dem, hvad han havde gjort. De ænsede selvfølgelig ikke hans nødråb, men gned deres hænder af glæde ved tanken om, at korporalen var i drift som en bjørn i en vaskebalje; de bad alle til, at der måtte komme en ordentlig storm, så at han kunne gå til bunds, og de fleste af dem blev på dækket for at høre, hvad Vanslyperken ville sige og gøre, når han opdagede, at korporalen var borte. Mr. Vanslyperken blev næsten to timer nede uden at lade korporalen kalde; til sidst gik han, forundret over ikke at se ham komme tilbage, selv op på dækket. Da folkene på bakken så det, forsvandt de øjeblikkelig ganske sagte gennem forlugen. Mr. Vanslyperken gik forud og så, at alle, som han formodede, var enten til køjs eller nede om læ; for når de lå i havn, havde korporalen en af vagterne, og denne aften var det ham, der skulle have første vagt. Vanslyperken så ud over skanseklædningen hele kutteren rundt, men kunne ikke få øje på nogen båd eller nogen korporal Vanspitter; det faldt ham da lige straks ind, at korporalen måtte være gået i drift, og han var i en gruelig forlegenhed for, hvad han skulle gribe til. Det ville være flodtid to timer endnu, så ville hele ebben løbe, inden det blev dag igen. Korporalen kunne godt fare hele Zuidersøen ud, inden de kunne finde ham. Hvis han ikke havde det held at blive opfisket af en eller anden lille kystfarer, kunne han gerne dø af sult og kulde. Løjtnanten kunne ikke sejle uden ham, for hvad kunne han gøre uden korporal Vanspitter, hans værn, hans højre hånd, hans proviantuddeler osv. Tabet var uopretteligt, og når mr. Vanslyperken tænkte på tabet af enkens yndest og nu tabet af sin yndling, måtte han med bitterhed bekende, at hans

stjerne ikke var i opgående. Efter at have sundet sig lidt, mente Vanslyperken, at da der ikke kunne vindes noget ved, at han bekendtgjorde den ulykkelige hændelse, var det klogeste, som han kunne gøre, at gå til køjs og ikke lade sig forlyde med noget, idet han opsatte alle de videre skridt, der burde gøres, indtil bådens forlis blev meldt ham næste morgen. Da mr. Vanslyperken var blevet enig med sig selv om dette, foretog han endnu en to-tre vendinger og gik så ned og begav sig til køjs.

14

Nogle nye personer fremtræder på skuepladsen, men korporalen hører man ikke noget om.

Ved daggry meldte Obadias Coble bådens forlis, og mr. Vanslyperken gik straks op på dækket med sin kikkert for at se, om han ikke kunne opdage korporalen på vej ned med det sidste af ebben, men han var ingensteds at øjne. Mr. Vanslyperken gik til vejrs og spejdede i alle retninger, men han kunne ikke se noget, der lignede hverken båden eller korporal Vanspitter. Hans uro og ængstelse røbede for folkene, at han var i ledtog med korporalen, og de hviskede et og andet indbyrdes. Omsider kom mr. Vanslyperken ned på dækket og befalede, at korporal Vanspitter skulle sendes ned til ham. Naturligvis blev det snart meldt ham, at korporal Vanspitter ingensteds var at finde, og mr. Vanslyperken lod, som om han blev højst forbavset. Da løjtnanten anså det for givet, at jollen var blevet ført ud med ebben, besluttede han at lette i følge sine ordrer, opfiske korporalen, hvis han kunne finde ham, og så gå til Portsmouth, som var den havn, han var bestemt til. Smallbones opvartede sin herre og var så usædvanlig flink og rap til bens, at den mistænksomme mr. Vanslyperken straks gættede, at han havde haft en finger med i spillet; han lod sig dog ikke mærke med noget, men besluttede i sit stille sind, at Smallbones skulle med det første selv komme i drift, ligesom det var gået korporalen, men med den forskel, at der ikke skulle blive søgt efter ham. Så snart folkene havde fået deres frokost til livs,

lettede kutteren og stod til søs. Hele dagen igennem krydsede Vanslyperken i Zuidersøen og kiggede efter jollen, men uden held, og til sidst satte han, skønt grumme nødig, kurs efter England, meget betuttet og ærgerlig til mode, da han nu ikke havde en eneste, han kunne stole på, til at være hans proviantforvalter, eller ved hvis underfundigheder han kunne vedblive at snyde mandskabet; endvidere var han nødt til foreløbig at opgive enhver tanke om at straffe Jemmy And, for når de ikke havde korporalen med sig, var marinerne bange for at gøre noget skridt, der kunne udfordre skibsmandskabet. Følgen heraf var, at de tre dage, de var i søen, indesluttede Vanslyperken sig hele tiden i sin kahyt, for han var ikke ganske fri for at være bange for sin egen sikkerhed. Ankommet til Portsmouth afleverede han sine breve til admiralen og fik befaling til at vende tilbage til sin krydseplads efter smuglere, så snart han havde fået en ny jolle i stedet for den, der var gået tabt.

Vi sagde ovenfor, at mr. Vanslyperken ikke havde slægtninge på denne side af vandet; men denne bemærkning gjaldt den tid, han var i tjenesten, inden kong William kom på tronen. Senere, henved et år før den tid, som vi nu skriver om, havde han ført sin moder, som han ikke før freden havde set i flere år, over til Portsmouth og havde lejet hende ind i en lille bolig i den del af byen, der nu er kendt under navn af Midtvejshusene. Den gamle kone levede af en lille årpenge, som den hollandske regering havde tilstået hende, da hun i mange år havde tjent i en underordnet stilling i det kongelige køkken. Man sagde, at hun engang havde været smuk og i sine unge dage gavmild med sine gunstbevisninger; nu var hun en værkbruden gammel

kone, krumbøjet af alderdom og svagelighed, men lige så åndsfrisk, som om hun endnu var i sine bedste år. Intet undgik hendes små plirrende, rødkantede øjne eller hendes skarpe hørelse; hun kunne næppe humpe halvt hundrede alen, men holdt dog ingen pige til at hjælpe sig, for ligesom sin søn var hun overdrevent gerrig. Hvilken forbrydelse hun havde begået, var ikke alment bekendt, men at noget lå hende tungt på samvittigheden, var sikkert nok; men i fald hun havde gjort sig skyldig i en brøde, følte hun da ingen anger, kun frygt for kommende straf. Cornelius Vanslyperken var hendes eneste levende barn; hun havde været to gange gift. Den gamle lod ikke til at holde synderligt af ham, skønt hun stadig endnu behandlede ham som et barn og udøvede sin moderlige myndighed over ham, som om han endnu gik i sløjkjole. At hun kom over til England, var en slags gensidig overenskomst imellem dem. Hun havde lagt penge op, og dem ville Vanslyperken gerne bringe i sikkerhed og tillige have et hjem og et menneske, som han kunne stole på; og hun var så forhadt, og de rygter, der var i omløb om hende, så gruelige der, hvor hun boede, at hun var glad ved at forlade et sted, hvor alle, når hun gik forbi, så at komme af vejen for hende, ligesom for at undgå smitte. Disse rygter var dog ubestemte, skønt man ymtede om nogle gruelige og forfærdelige misgerninger. Ingen vidste rigtigt, hvori disse egentlig bestod, for den gamle kone havde overlevet sine jævnaldrende, og den mundtlige overlevering var ufuldkommen, men hun var blevet overleveret til det næste slægtled som et menneske, der måtte skys som en basilisk.

Det var til sin moders bolig, et værelse i anden etage, at Vanslyperken styrede sin gang, så snart han havde foretaget de

nødvendige skridt for at få en ny båd. Da han steg op ad krappen, hørte den gamle kones skarpe øre hans fodtrin og kendte dem igen. Det må bemærkes, at hele samtalen mellem Vanslyperken og hans moder førtes på hollandsk, hvilket vi naturligvis gengiver i oversættelse.

"Nå, er du der, Cornelius Vanslyperken; jeg hører dig komme og skønner af dine hurtige skridt, at du er ærgerlig til mode. Ja, hvorfor skulle du ikke også ærgre dig, lige så vel som din moder, i denne djævelske verden?"

Det var den gamle kones enetale med sig selv, inden Vanslyperken var trådt ind i stuen, hvor han fandt sin moder siddende ved nogle halvt udbrændte kulgløder på en meget lille rist. Karrighed bød hende ikke at bruge mere brændsel, skønt hendes lemmer rystede lige så meget af kulde som af gigt; hendes næse og hage var nær ved at mødes; hendes askegrå læber lignede gamle ar, og hendes indfaldne, sammensunkne mund mindede én om en lille, dyb, mørk grav – tænder havde hun ingen af.

"Hvordan går det, moder?" spurgte Vanslyperken, da han trådte ind i stuen.

"Jeg lever."

"Gid du må leve længe, kære moder."

"Å," svarede den gamle, ligesom tvivlende.

"Jeg bliver her kun kort," vedblev Vanslyperken.

"Nå, min søn, så meget des bedre; når du er om bord, sparer du penge, i land må du bruge penge. Har du bragt nogle med dig?"

"Ja jeg har, moder, og må overgive dem i din varetægt."

"Giv mig dem da."

Vanslyperken fremtog en pose og lagde den i moderens skød; hendes skælvende hænder talte dem igennem.

"Guld, og godt guld – så længe du lever, barn, skil dig ikke ved guld. Jeg dør ikke endnu – nej, nej, djævlene kan trække i mig og grine ad mig, men jeg er endnu ikke hjemfalden til dem."

Her holdt den gamle for et øjeblik inde og rokkede frem og tilbage i sin stol.

"Cornelius, lås dine penge inde og giv mig nøglen – så, nu da de er velforvarede, kan du gerne tale, barn, om du lyster, jeg kan høre godt nok endnu."

Vanslyperken adlød; han omtalte alle tildragelserne på hans sidste kryds, og hvorledes han var stemt imod enken, Smallbones og Jemmy And. Den gamle afbrød ham ikke, men sad med sine arme korslagte i sit forklæde.

"Det er ret, ganske ret," sagde hun omsider, da han havde holdt op at tale, "jeg følte det samme, men du har ikke det hjerte til at handle, som jeg gjorde. Jeg kunne gøre det, men du, – du er en kryster, ingen vovede at krydse min vej, og hvis de gjorde det, – nå, ja, det er mange år siden, og jeg er ikke død endnu."

Alt dette mumlede den gamle kone ligesom halvt for sig selv; hun holdt lidt inde og vedblev da: "Del er bedst at lade drengen være i fred, som han er – det får du ikke noget for – men kvindemennesket – der er der noget at arbejde for, der er penge."

"Men hun vil ikke have mig, moder, hvis jeg ikke tager livet af hunden."

"Vil ikke have dig – å! – lad mig engang se –kan du ikke ødelægge hendes rygte – bagvaske hende, så er hun din, og

hendes penge med – så – så – får du både penge og hævn – begge dele er gode – men penge – nej – jo, pengene er det bedste. Hunden må leve for at gnave den Jesabel – gnave hendes ben – men du er en kryster – der ikke tør gøre noget."

"Hvad er jeg da bange for?"

"Mennesker – galgen – og døden. Jeg er bange før den sidste, men jeg skal ikke dø endnu – nej, nej, jeg vil leve, – jeg vil *ikke* dø. Se, se, korporalen – omkommen i Zuidersøen – død mand snakker ikke over sig, og han kunne fortælle meget om dig, mit barn. Lad fiskene fede sig på ham."

"Jeg kan ikke undvære ham, moder."

"Hundred tusind djævle!" udbrød den gamle moder, "at jeg har måttet lide sådanne fødselsveer for en kryster. Cornelius Vanslyperken, du ligner ikke din moder – din fader, ja han –"

"Hvem var min fader?"

"Stille, barn – gå din vej – jeg vil være ene med erindringen."

Vanslyperken, som vidste, at modstand eller mindelige forestillinger ville være spildt ulejlighed og hidføre bitre eder og forbandelser fra den gamles side, rejste sig og gik tilbage til Sally Port, hvor han listede sig ned i sin båd og roede om bord på *Jungfrau*, som lå for anker på reden, omtrent en kabellængde fra land.

"Der kommer han," råbte et højt, knoklet fruentimmer, der ikke havde andet på hovedet end en kappe, besat med grønne falmede bånd, og som stod på bakken af kutteren. "Der kommer han – han, den nedrige skurk, der ville have ladet min Jemmy tampe." Det var Jemmy Ands ægtemage, som boede i Portsmouth, og som, efter at have hørt, hvad der var foregået, havde svoret at ville hævne det.

"Stille, Moggy," sagde Jemmy, som stod ved siden af hende.

"Ja, jeg skal nok holde min mund i, til tiden kommer, men så skal jeg kanøfle ham, den snydenstrup af landstryger."

"Ti stille, Moggy."

"Og den øretudende, gamle sladderhank, den korporalflab, ham skal jeg *vanspitre*, hvis han nogen sinde stikker næsen op igen og vil forklage min egen kære Jemmy."

"Stille, Moggy, – nu tager de årerne ind, og du har en mariner lige op ad dig."

"Lad ham tage det for sin ulejlighed," råbte Moggy, vendte sig om og gav den forbavsede mariner sådan en velment lussing, at han, der ikke skøttede om at binde an med en sådan amazone, skyndsomst fortrak ned ad foringen.

"Nå, er du der?" vedblev Moggy, da Vanslyperken steg op på dækket.

"Stille, Moggy."

"Nå så du ville tampe min egen gode, rare And – min egen Jemmy?"

"Tys, Moggy, vil du tie?" sagde Jemmy And vredt, "ellers smadrer jeg dine glugger."

"Du må krybe op på kanonen for at nå dem, lille mand," svarede hans kone. "Jo mere jeg tier nu, des mere er der til ham, når jeg får kløerne i ham. Å, han er gået ned i sin kahyt, for at kysse sin Snarleyyow, – jeg skal lave finker af det bæst, inden jeg tager afsked med ham. Tampe min Jemmy – min egen, søde, rare Jemmy – sådan en svinsk –"

"Gå nu ned, Moggy!" sagde Jemmy And, idet han skubbede hende hen imod lugen.

"Den snottede, langskødede –"

"Gå ned," vedblev Jemmy og puffede til hende.

"Den katøjede, spidssnudede –"

"Vil du nu gå ned?" råbte Jemmy og skubbede hende tæt hen til lugen.

"Den stenskallede sildevom – –"

"Så for Fanden, gå dog ned!"

"Den kæltringeagtige udhaler af en landstryger! – Men Gud forbarme sig, Jemmy, du havde jo nær skubbet mig helt ned gennem lugen! – Nå, ja, skal det være, så lad det være, min snut, lad os så gå ned og få noget aftensmad," og Moggy tog et tag i sin mand, idet hun gik ned, løftede ham med forbavsende styrke op fra dækket og bar ham ned i sine arme, således som hun ville have gjort ved et barn, til stor morskab for folkene, der stod på bakken.

I mørkningen kom en båd på siden af kutteren, og en mand steg ud af den op på dækket; her gik Obadias Coble ham i møde og spurgte ham: "Hvad er til Deres tjeneste?"

"Jeg må straks tale med chefen for dette skib."

"Tøv lidt, så skal jeg melde dem hos ham," svarede Coble, som meldte mr. Vanslyperken, at der var nogen, som ville tale med ham.

"Hvad er det for en?" spurgte løjtnanten.

"Ja, det ved jeg ikke – det er sådan en halvfin landkrabbe, han ser ud til at være en mellemting mellem en tyvetrækker og en kadrejer."

"Nå, lad ham kun komme her ned."

Manden, som kort efter trådte ind i kahytten, var en lille, tyk knort, med rød vest, knæbenklæder og en rundskåren trøje af grønt klæde. Ansigtet funklede af rubiner, nogle af dem så

store, at hans lille braknæse ikke tog sig anderledes ud end som en noget større byld blandt de andre. Hans øjne var små og hvasse, og hans bakkenbarter mørkerøde. Så snart han trådte ind i kahytten, låste han meget betænksomt døren efter sig.

"Forsigtighed er en borgmesterdyd," sagde han.

"Men hvad Fanden vil De?" udbrød Vanslyperken noget urolig, mens Snarleyyow knurrende vedblev at gå rundt om mandens tykke lægge og i mere end en forstand nok gad gøre et bid gennem hans blå uldstrømper; og dens ejendommelige skævhovedethed, nu da den kun havde et øje at se med, var ingenlunde tillidsvækkende.

"Få Deres køter af vejen, og lad os tale om forretninger, for der er ingen tid at give bort," sagde manden koldblodigt, idet han tog en stol. "Jeg håber, at der vel ikke nu kan stå nogen lurere uden for, for hvis jeg bliver opdaget, er jeg rimeligvis fortabt."

"Jeg forstår ikke et ord af alt dette," svarede Vanslyperken, højligt forbavset.

"Kort og godt, har De lyst til at stikke en fem tusind pund i Deres lomme!"

Ved dette spørgsmål blev Vanslyperken opmærksom. Han jog hunden bort og tog sig en stol ved siden af den fremmede.

"Aha! Er der noget at tjene, bliver folk altid høflige; lad os så tage fat. De er chef på denne kutter, ikke sandt?"

"Jo," svarede Vanslyperken.

"Nå, De skal ud at krydse efter smuglere?"

"Ja."

"Jeg kan give Dem oplysning om en ladning, der skal bringes i land en bestemt nat, og som er sine ti tusind pund værd, om

ikke mere."

"Nej virkelig!" udbrød Vanslyperken.

"Ja, og jeg kan lægge Deres både således i vejen for smuglerne, at de kan tage hele smørret."

"Det er jeg Dem meget taknemmelig for. Vil De ikke nyde en lille forfriskning, sir, en schiedamer?" spurgte Vanslyperken, idet han åbnede et af sine madskabe og tog en stor stendunk frem og et par glas, som han fyldte.

"Det er rigtig gode varer," ytrede manden; "De må gerne skænke mig et glas til."

Det var et glas mere, end mr. Vanslyperken havde haft i sinde at rykke ud med; men, vel betænkt, ville det måske gøre hans nye bekendt mere meddelsom, hvorfor et nyt glas blev fyldt, og så hurtig det var fyldt, blev det også tømt.

"Brillante varer!" sagde han med rubinfjæset og skød sit glas hen imod Vanslyperken, for at give ham et vink; men løjtnanten ville ikke forstå vinket, da hans nye gæst allerede havde skyllet så meget i sig, som ville have været nok for ham selv i en hel uge.

"Men sig mig nu," tog Vanslyperken til orde, "hvor er den ladning at se, og hvornår kan man komme til den?"

"Ja, se det er netop tingen."

"Det ved jeg nok; men det er De jo kommet for at sige mig, eller hvad Fanden vil De ellers?" sagde Vanslyperken, lige på nippet til at blive arrig.

"Det kommer an på det," svarede manden.

"Kommer an på hvad?"

"Delingen," svarede den anden. "Hvad byder De?"

"Byder! Hvad skal det sige?"

"Hvad part skal jeg have?"

"Part? De kan ikke få nogen part – De er jo ikke i kongens tjeneste."

"Nej, men jeg er angiver, og det er lige så godt."

"Nå, De kan stole på, jeg skal ikke være kneben."

"Hvor meget, må jeg spørge?"

"Det komme vi nok ud af bagefter, noget klækkeligt, det kan De stole på."

"Den går ikke. – Så vil jeg byde dem farvel, sir. Mange tak for schiedameren – brillante varer." Og manden rejste sig fra sin stol.

Men mr. Vanslyperken havde ikke i sinde at lade ham gå sin vej; hans kniberi forledte ham først til at forsøge, om den anden ville lade sig afspise med hans løfte om at belønne ham, et løfte, som ganske bestemt aldrig ville være blevet holdt.

"Stop, vent lidt, højstærede, De behøver jo ikke at have sådant et jav. Drik et glas endnu!"

"Med fornøjelse," svarede den anden, idet han atter satte sig og tømte schiedameren. "Det er rigtig prima varer; jeg kommer til at synes bedre og bedre om den, for hver gang jeg smager den. Nå da, skulle vi så genoptage forretningerne, hvor vi slap? Jeg vil være ganske ligefrem imod Dem. Jeg betinger mig halvparten, ellers siger jeg Dem ikke noget."

"Halvparten!" udbrød Vanslyperken, "det halve af ti tusind pund? Hvad for noget, fem tusind pund?"

"Akkurat det halve af ti er ganske rigtigt fem, som De siger."

"Hvad for noget, give Dem fem tusind pund!"

"Jeg er nær ved at tro, at det snarere er mig, som tilbyder Dem fem tusind, for De får Fanden ikke en øre uden min hjælp.

Og det vil jeg have, og dette bevis her må De undertegne i den anledning, ellers stikker jeg af. Deres skib er ikke det eneste her i havnen."

Vanslyperken prøvede nogen tid på at skrue betingelserne ned, men den anden ville ikke give sig. Så forsøgte Vanslyperken, om han ikke kunne drikke den fremmede fuld og på den måde få ham til at give bedre køb; men femten glas af hans prima schiedamer gjorde ingen anden virkning end aftvinge den fremmede en ubetinget ros over hvert glas, idet han skyllede det i sig, og til sidst gik Vanslyperken – skønt grumme nødig – ind på betingelserne, og forskrivningen blev undertegnet.

"Vi må lette med ebben," sagde manden, idet han stak forskrivningen i lommen. "Jeg bliver her om bord; vi får en måneklar nat, men selv om vi ikke fik det, skulle jeg nok kunne finde vej, og det i den tætteste tåge. Vær så god at få Deres fartøjer klare, bemandede og armerede, for det bliver måske en varm dyst."

"Men hvornår lægger de til land og hvor?" spurgte Vanslyperken.

"I morgen aften på den anden side af øen. Lad mig se," vedblev den fremmede og tog sit ur frem. "Guds død, hvor tiden dog er gået hurtigt – det er schiedamerens skyld. Om et par timer må vi lette. Jeg vil gå op og se, om vinden bliver stående i samme hjørne. Med Deres tilladelse, hr. løjtnant, vil vi drikke på et heldigt udfald. Å, det er dejlige varer, det må jeg rigtignok sige."

15

Jungfraus mandskab går glip af en prise, og Snarleyyow forspilder sit rygte.

Næste morgen passerede *Jungfrau* St. Helens og loddede sig frem langs østsiden af øen Wight, hvorefter den styrede i rum sø, for ikke at blive mistænkt af dem i land, der ventede på at modtage ladningen. Vejret var smukt, og vandet smult, og så snart kutteren var vel ude, drejede den bi. I den hast, det gik med at lette, havde mr. Vanslyperken ikke tænkt på eller havde måske ikke vidst, at Jemmy Ands kone endnu var om bord, og da han nu gjorde sine vendinger op og ned ad skansen, fik han øje på hende henne på bakken, hvor hun stod og lo og passiarede med matroserne.

"Hvad er det for et fruentimmer?" sagde han til Jansen, der stod ved roret.

"Den kone, mynheer – det er Schimmy Ands kone."

"Hvor tør hun komme om bord? Lad hende komme her agter ud, mariner."

Marineren gik forud og afleverede ordren; og Jemmy, som ventede et uvejr, sagde til sin kone, at hun skulle forholde sig rolig. Hans råd lød imidlertid ikke til at blive fulgt, som det vil vise sig i det følgende.

"Hvordan kommer de her om bord, min gode kone?" råbte Vanslyperken, idet han adskillige gange målte hende fra top til tå, som sædvanlig med sine hænder i sine stortrøjelommer og med sin bulede råber under armen.

"Hvordan jeg kom om bord! I en båd naturligvis," svarede Moggy, fast bestemt på at fremkalde uvejr.

"Hvorfor gik De ikke i land, inden kutteren sejlede?" vedblev Vanslyperken vredt.

"Lige af den modsatte grund, fordi der ingen båd var."

"Nå, ja nu skal jeg blot sige Dem, at hvis jeg nogen sinde ser Dem om bord igen, så må De tage følgerne," svarede Vanslyperken.

"Og jeg vil blot sige Dem," erklærede Moggy, "at dersom De nogen sinde kommer i land igen, så må De tage følgerne. Jeg skal nok komme efter Dem – nu har jeg advaret Dem. At ville tampe min Jemmy, min egen rare, velsignede Jemmy." Herpå strakte Moggy sin ene arm ud i en bøjet stilling og klaskede sin albue med fladen af den anden hånd. – "De kan tro, der er til Dem," råbte hun.

Hvad Jemmys kone mente med dette tegn, er det os umuligt at sige. Men at det var meget betegnende, var sikkert og vist, for mr. Vanslyperken skummede af raseri, og hele kutterens besætning fniste og lo. Det var en slags frimureri, der kun kendtes af de indviede i Sally Port.

"Lad marinerne komme agter. Før det kvindemenneske ned," råbte mr. Vanslyperken. "Jeg vil skrive alt dette på Deres mands regning, og han skal komme til at bøde for det, det kan De stole på."

"Nå, så det skal han. Bliv mig fra livet, marinere, hvis I ikke vil have brodne pander; jeg skal skrive alt dette på Deres regning, og da De siger, at min mand skal komme til at undgælde for det, så mærk mine ord, at jeg skal, min salighed, lade det gå ud over Deres – over Deres skidne køter der. Jeg skal

sende den ud på krydstogt efter korporal Vanspitter. Så sandt jeg står her, hvis De vover at røre min Jemmy med en finger, så skal jeg tage livet af køteren, hvor som helst jeg finder den, og lave pølser af den, bare for at have den fornøjelse at æde den. Jeg skal sende Dem et pund til foræring. Lad nu være at gøre Dem til nar, mariner, – jeg kan godt gå forud, uden at De har nødig at byde mig armen, gå De selv Fanden i vold." Med disse ord spankulerede Moggy forud og blandede sig imellem folkene på bakken.

"Kender De noget til den svære makeduse?" sagde mr. Vanslyperkens nye bekendt.

"Nej," svarede Vanslyperken, ikke meget glad over denne ytring.

"De kan belave Dem på en ordentlig byge, for hun står ved sit ord. Lad os kun hale fokkeskødet over og stå ind efter, hvis De ikke har noget imod det."

Det var lige i mørkningen, for dagene var nu korte, og kutteren var otte kvartmil fra land. Efter ordre af angiveren – vi har ikke andet navn at give ham – holdt de nu af og løb langs med øen, indtil de efter hans beregning, for da var det helt mørkt, var tværs for et bestemt punkt tæt ved Black Gang Chyne. Her drejede de bi, satte deres både ud, tre i tallet, og folkene beordredes ned i dem, vel bevæbnede med pistoler og huggerter. Short fik kommandoen over den ene, Coble over den anden, Vanslyperken og angiveren tog selv plads på agtersædet i den tredje. Så snart alt var klart, fik Jemmy And, der efter Vanslyperkens udtrykkelige ønske blev sat til at have opsyn med kutteren, ordre til at blive liggende, hvor han var, og først når floden indtrådte, stå tæt ind ad land til alt var rede til opbrud,

da det faldt Vanslyperken ind, at hvis han efter de trusler, Jemmy Ands kone havde udstødt, og Smallbones' velbekendte fjendskab til hunden, lod Snarleyyow blive tilbage, ville det være dens visse død. Han befalede derfor at tage den med i båden. Angiveren nedlagde indsigelser imod dette, men Vanslyperken ville ikke låne øre til hans besværinger. Hunden blev langet ned i fartøjet, og de satte af. Efter at have roet et kvarters tid ind imod land, ændrede de kurs og holdt det gående langs kysten, indtil angiveren havde fået nøjagtig rede på, hvor han var. Han befalede da de to andre både at komme på siden af dem, påbød mandskabet, at de måtte iagttage den dybeste tavshed, da det sted, hvor de nu skulle hen, lå lige under det punkt, hvor smuglerne havde folk til at modtage varerne, og den mindste støj ville forhindre dem i at gøre fangsten. Bådene roede da ind til nogle store klipper, som bølgerne skvulpede dumpt imod, skønt søen endnu var smul, og efter at være løbet ind imellem dem, befandt de sig i en lille vig, hvor søen var stille, og hvor der var dybt vande.

Vigen var ikke så meget beskyttet af klipperne over vandet, da mundingen af den var bred, men der lod til at være et stenrev nedenunder, som brød dønningen ude fra det åbne hav. Den var heller ikke dyb, da stranden ikke var mere end måske et halvt hundrede fod fra indløbet. Bådene, som havde roet ind med omviklede årer, lå stille her næsten en times tid, da der lagde sig en stærk tåge og betog dem udsigten ud til det åbne hav, som ellers var vid, og som de hidtil havde haft fri, da det var fuldmåne, og denne havde skinnet klart.

"Så meget des bedre," hviskede angiveren, "de går så lige i fælden. Tys! Jeg hører åreslag."

De lyttede alle; det var ganske sandt, der hørtes lyden af årer, og folkene holdt deres våben i beredskab.

Årernes plasken blev nu tydeligere.

"Stille og hold jer klar!" hviskede angiveren, og befalingen hviskedes videre fra mand til mand. Et minut efter sås en stor luggerbygget våd, øjensynlig bestemt både til sejlads og roning, skrålende gennem tågen, endnu større på grund af tykningen, blive roet ind i bugten.

"Stille, ikke et ord. Lad den komme forbi os," hviskede angiveren.

Luggeren nærmede sig hurtigt – den var ikke fuldt ti favne fra indløbet, da Snarleyyow, som hørte åretagene, fo'r forud under tofterne, sprang op i forenden af båden og opløftede en højst usædvanlig, langtrukken gøen: "Vov vov, vov vov, vov vov."

Ved hundens gøen skoddede smuglerne for at standse deres fart. De vidste, at der ikke var nogen hund i følge med dem, de ventede at træffe; det var derfor indlysende, at filistrene var over dem. Hunden gøede til trods for alle forsøg på at bringe den til at tie, og idet den benyttede sig af denne betimelige advarsel gjorde luggeren kort omkring, lige som der vistes lys oppe fra klinten for at tilkendegive, at en fjende var i nærheden, for hundens gøen var ikke undgået hælernes årvågenhed i land, og et par sekunder efter forsvandt den i tågen.

"Gid Fanden havde Deres køter! Det er fem tusind pund ud af min lomme," udbrød angiveren. "Det sagde jeg Dem nok. Hiv den over bord, gutter; jeres lommer ville ellers være blevet godt spækket."

Vanslyperken var lige så bister og råbte. "Hal ud, gutter, hal ud, vi kan endnu tage dem."

"Jo vist, send en ko på jagt efter en hare," svarede angiveren, idet han lagde sig bag over i agterstævnen af båden. "Jeg ved bedre besked; De kan godt spare Dem den ulejlighed og folkene al videre anstrengelse. Gid Fanden havde Dem og Deres forbandede køter med! Hvem andre end et tossehoved ville også have taget en hund med ved sådan lejlighed? Nå, jeg er gået glip af fem tusind pund, men det er da altid en trøst, at De også har fået en lang næse. Det bliver Dem et kostbart dyr, hvis De skriver alt på dens regning."

I dette øjeblik var Vanslyperken så fortrædelig over at være gået glip af, hvad der for ham ville have været en formue, at han var lige så fortørnet som angiveren. Mandskabet var ligeledes fnysende opbragt, hunden blev skubbet og sparket og puffet fra den ene til den anden, indtil den til sidst nåede agterpligten og krøb sammen imellem sin herres ben, men han sparkede den af vejen, ude af sig selv af harme, og nu søgte den at bjerge sig under benene på angiveren, som greb en pistol og gav den med kolben sådan et slag i hovedet, at intet andet end hundens forsvarligt tykke pandeskal kunne have frelst den. Det var en slem afregning, som nu blev holdt med Snarleyyow, men den søgte klogeligt igen beskyttelse hos sin herre, og denne gang slap den for videre tiltale.

"Hvad skal vi nu gøre?" spurgte Vanslyperken.

"Ro tilbage igen, som hunde med halen imellem benene; men læg mærke til, hr. løjtnant, De har gjort mig til Deres fjende, og det kan blive Dem en alvorligere sag, end De aner."

"Stille, sir, De er i en kongelig båd."

"Fanden i vold med kongen!" svarede angiveren, idet han lænede sig gnavent op til bådens ræling.

"Hal ud, folkens, og ro om bord," sagde Vanslyperken i lige så slet humør.

I lige så slet lune halede folkene ud og var en times tid efter om bord i kutteren.

Alle blev mismodige og forstemte, da udfaldet blev bekendt; men Smallbones ytrede, "at hunden dog ikke kunne være Vanslyperken så venligt sindet, som det formodedes, siden den således havde forpurret hans fordel, og den var bestemt ingen Satans yngel, der af Djævelen var sendt ham til hjælp." Mandskabet trøstede sig med denne tanke, og Jansen gentog atter, "at hunden, når alt kom til alt, dog kun var en hund."

16

Scenen forandres og dermed de optrædende personers køn.

Vi må nu lade kutteren vende tilbage til Portsmouth, mens vi forestiller vore læsere et nyt og mærkeligt selskab. Vi sagde, at bådene havde lagt sig i skjul i en meget lille vig på indersiden af øen Wight. Ud over dem hældede den frygtelige klippe Black Gang Chyne, som, efter alt at dømme, var utilgængelig. Dette var dog ikke ganske tilfældet, ellers ville smuglerne ikke være tyet derind for at losse deres ladning. Den gang – for efter den tid er meget af klippen faldet ned, og den har skiftet meget udseende, hævede klipperne sig næsten lodret op at vandet til en højde af halvtreds eller tres fod. I denne højde var der en flade, henved hundrede fod i firkant, lige ud for en hule, der gik meget dybt ind i fjeldet. Den i modsætning til den lodrette klippe såkaldte flade skrånede fra søen ned ad mod hulen, så at denne sidste ikke kunne ses hverken af forbisejlende skibe eller af folk, der kunne være dristige nok til at kigge ud over bjergkammen oven for; de hist og her på denne flade eller jævne plads spredte sten og klippestykker fik folk til at tro, at den øvre klippe var en fortsættelse af den nedre. Den nederste klippe, hvorpå denne flade foran hulen lå, var på østsiden lige så brat og stejl som på sydsiden, der vendte ud imod søen; men vester på sænkede højden sig til henved femten fod, som tilbagelagdes ved hjælp af en stige, der efter behag kunne bortfjernes. Til denne adgang op til hulen førte en bugtet sti, som kun

benyttedes af smuglerne og tog sin begyndelse nede ved den lille vig, og en anden langt besværligere vej, ad hvilken de kunne føre deres varer op til toppen af denne tilsyneladende utilgængelige klippemasse. Selve hulen var rummelig med adskillige fra midtpunktet udstrålende gange, af hvilke de fleste var tørre; men i et par af dem sivede der uafbrudt klart, rent vand gennem kalkstensmassen og samlede sig i brønde, som i dette øjemed var udgravet i grunden nedenfor; disse brønde var altid fulde af vand, og det overskydende tilløb førtes bort ad små åbne render, der lod det rinde ud over østsiden af platformen. Noget hensyn til bekvemmelighed var der dog blevet taget af beboerne af disse huler, der hist og her var afdelt ved sejldug og brædder, så at de dannede særskilte opholdsrum og varelagre. Madlavningen foregik uden for hulen på randen af klippefladen nærmest søen, under en vældig stenblok, der lå lige på randen af afgrunden, og ved en snild ordning af mindre blokke omkring arnen kunne der hverken ses ild eller røg, idet denne blev delt og tvunget til at bane sig vej gennem en mængde revner og sprækker, men aldrig i så tætte masser, at den kunne antages for andet og mere end dampene, der lokkedes frem af solheden.

Denne lønbolig tjente til opholdssted for mindst tredive personer, og, ganske almindelig talt, kunne den gerne kaldes et kloster, da det var kvinder, den husede. Deres mænd, som bragte ladningerne over vandet, vendte straks tilbage med deres båd til den franske kyst, og det af to grunde: For det første, fordi deres både kun kunne lægge til land på visse særlige tider og kunne aldrig forblive i den lille bugt uden fare for at blive flået i stykker, og for det andet, fordi fraværelsen af

alle mandfolk forebyggede mistanke; hele indenlands-smugleriet dreves således af kvindekønnet, som uden frygt viste sig overalt på øen og indkøbte deres nødvendige forsyning af levnedsmidler både her og der, uden at vække mistanke om, hvad det egentlig var for en næringsvej, de drev. Et par enlige hytter, ikke langt fra den fremspringende rand af klippen ovenover, var deres formentlige boliger; men ingen ulejligede dem nogen sinde med et besøg, og selv om nogen gjorde det og mærkede, at de ikke kunne komme ind, troede de, at beboerne for en sikkerheds skyld havde aflåset deres dør, mens de var ved deres arbejde i marken. Vante til at klatre op ad den bugtede sti fra hulen til toppen, kunne kvinderne i den mørkeste nat bære deres byrder op og henlægge dem i hytterne oven for, indtil de fik lejlighed til at aflevere smuglergodset til deres kommissionærer; og denne omsætning var foregået i mange år, uden at regeringen eller toldvæsenet havde ringeste anelse om, på hvad måde smugleriet blev drevet. Som ovenfor sagt, var de mest efterspurgte hovedvarer, som nu indsmugledes fra Frankrig, silketaft og lystring. Øvrigheden havde vel haft sin opmærksomhed henvendt på at hæmme indførslen af disse varer, men hidtil var deres bestræbelser ikke blevet kronet med videre held.

Ved daggry morgenen efter, at forsøget på at gribe smuglerne var mislykket ved Snarleyyows medvirken, stod en smuk, slank lille pige, omtrent tolv år gammel, øverst oppe på den vældige klippeblok, som vi har beskrevet som liggende på den mod søen vendende kant af klippefladen. Hun var tarveligt klædt i et kort uldskørt og et mørkfarvet livstykke; hendes hoved var bart, og håret flagrede frit for vinden; ligeledes var

hendes små fødder, til trods for vejrets barskhed, nøgne, og hendes korte skørt dækkede ikke mere af hendes ben end lidt neden for knæet. Hun stod kun nogle få tommer fra afgrunden neden under og betragtede ligegyldig bølgerne, idet de skvulpede op imod klipperne; hun ventede nemlig på, at dagslyset skulle sætte hende i stand til at se længere ud i kimingen. Af dem, der måske havde lænet sig ud over kammen ovenfor, ligesom af dem, der sejlede neden under, kunne hun godt, i fald hun var blevet set bevæge sig, være blevet antaget for en søfugl, der hvilede sig efter en flugt, så lille var hendes figur ved siden af den naturens vildhed og majestæt, der på alle kanter omgav hende. Fra barns ben af var hun vant til denne sin levevis og til dette usædvanlige opholdssted, det svimlede ikke for hendes øje, og hendes hjerte slog ikke hurtigere, når hun så ned i afgrunden nedenfor eller vendte sine øjne op ad til den fremspringende klippemasse, der hvert øjeblik syntes rede til at falde ned og knuse hende. Hun lod hånden gå hen over tindingerne for at stryge håret tilbage, som vinden havde blæst hende ned over øjnene, og spejdede så atter ud i det fjerne, da solens lys tiltog, og tågen efterhånden spredtes.

"Hold skarpt udkig, kære Lilly; du er den iblandt os, der har de bedste øjne, og vi må have redelighed på, hvorfra overrumplingen sidste nat skrev sig."

"Jeg kan endnu ikke se noget, moder, men tågen er godt på vej med at fortrække."

"Det var desværre en bedrøvelig nat, din stakkels fader havde, at måtte ro to gange over Kanalen og så alligevel være lige nær. Gud være med dem, og gid de nu må være velbeholdne i havn igen."

"Det siger jeg med, moder, og dertil amen."

"Ser du endnu ikke noget, mit barn?"

"Nej, intet, kære moder; men det klarer godt op i øst; solen er ved at bryde gennem tågen, og, jo nu synes jeg, at jeg kan se noget under solen."

"Pas godt på, Lilly," sagde konen, som nu kastede mere brænde på ilden.

"Jeg ser et skib, moder. Det er en slup, som krydser op imod øst."

"En kystfarer, mit barn?"

"Nej, moder, det tror jeg ikke. Nej, det er ingen kystfarer – det er det kongelige skib, tror jeg; men solen flimrer endnu for stærkt. Når den kommer højere op på himlen, kan jeg bedre få rede på det."

"Hvad for et skib mener du, er det den kongelige kutter her på stationen, *Jungfrau*?"

"Ja, moder," svarede Lilly, "den er det. Jeg er vis på, det er *Jungfrau*."

"Så er det fra den, at bådene kom i nat. Den må have fået noget at vide. Der må stikke forræderi under, et eller andet sted; men det skal vi snart få redelighed på."

Det kan synes underligt, at Lilly kunne fælde så bestemt en dom om et skib langt borte, men det må vel erindres, at hun var blevet oplært til det, næsten hele sit liv. Det var hendes bestilling, og hun havde levet udelukkende med sømænd og sømandskoner, hvorfor det er let forklarligt, at hun udtrykte sig så rigtigt på sømandsvis. Hvad Lilly sagde, var ganske sandt; det var *Jungfrau*, som lå og krydsede for igen at nå havn, og da

den i nattens løb havde måttet stævne en stærk udadgående ebbe, var den ikke kommet videre langt frem.

"Der er tre andre skibe ude i rum sø," sagde Lilly, idet hun så sig om, "et fuldrigget og to brigger, som begge står Kanalen ud;" og idet hun sagde dette, sprang den lille stump let fra klippe til klippe, indtil hun stod henne ved sin moder og begyndte at gnide sine hænder foran den nu rask opblussende ild.

"Nancy skal gå over til Portsmouth," ytrede moderen, "og få opklaring på alt dette. Jeg ved næppe, hvem jeg egentlig skal mistænke; men lad blot Nancy om det, hun skal nok opsnuse sandheden – hun har så mange sladdersøstre på pynten. Den, der, hvem det nu er, har angivet, at noget gods skulle landsættes, må vide besked om denne hule."

Vi må nu forestille Lillys moder for læseren. Det var en høj kone, med smukke ansigtstræk og dejligt formede bare arme. Hun var vel noget fedladen, men havde alligevel en prægtig figur. Hun var klædt i samme slags dragt som datteren, blot med den undtagelse, at hun havde et broget, strikket uldsjal over skuldrene. Hendes hele ydre bibragte én den tanke, at hun ikke fra vuggen af var bestemt til den stilling, hvori hun nu var – dog mere herom neden for. Som læseren vil have bemærket, var hendes udtryksmåde fuldstændig sprogrigtig, lige så vel som datterens, hvilket godtgjorde, at hun ikke blot selv var godt oplært, men havde tillige haft opmærksomheden henvendt på at opdrage Lilly. Den mest fuldkomne fortrolighed syntes at bestå mellem moder og datter. Den første omgikkes sit barn som sin lige og betroede hende alt, og Lilly var langt forud for sin alder i kundskaber og omtanke, kløgt og forstand lyste ud af

hendes ansigt; der har måske aldrig været en skønnere og mere lovende skabning.

En tredje person kom nu frem af hulen; skønt han ikke var i embedsskrud, betegnede hans dragt ham dog tydeligt nok som præst. Han nærmede sig moderen og datteren med ordene: "Fred være med Dem, mine damer."

"De glemmer, gode fader," svarede den ældste af kvinderne, "at mit navn er Alice – og slet ikke andet."

"Jeg beder om forladelse, fordi jeg glemte, hvem De er. Jeg skal herefter være mere agtsom. Nu vel da, Alice – men denne fortrolige tiltale lyder så underlig, og min tunge vænner sig ikke til den, om jeg så skulle blive her i ugevis i stedet for kun i to dage – jeg ville lige til at sige, at den overrumpling i aftes kom mig grumme meget på tværs. I St. Germain ønsker og trænger man højlig til min nærværelse. Det var uheldigt, fordi det viser, at vi har forrædere iblandt os, et eller andet sted; men om det og om hele den sags sammenhæng skal jeg nok i løbet af et par dage få fuldstændig besked."

"Og hvis De opdager, hvem det er?"

"Hans dom er fældet."

"Rigtigt."

"I så vigtig og retfærdig en sag må vi ikke vige tilbage for noget, der er nødvendigt til at nå vort formål. Men, sig mig, tror De, at Deres mand snart vil være her igen?"

"Jeg tror ikke, han kommer i nat, men i morgen eller i overmorgen er han nok ude på vandet, og hvis vi så kunne vise sikkerhedssignalerne, lægger han til land, såfremt ellers vejret tillader det."

"Det er rigtig nok på tide, at jeg bliver sat over vandet. Nu kunne der gøres noget."

"Det samme ville jeg også ønske for mit vedkommende, fader, det er en kedsommelig tid, jeg har tilbragt her."

"Og meget upassende for Dem, hvis det ikke var, at De arbejdede for en stor sag; men nu må den snart afgøres, og da skal denne fagre lilje omplantes, som en vild blomst fra klippen, og opelskes i et drivhus."

"Å, hvad det angår, er tiden dertil næppe kommet. Hun har det bedre her, som De ser hende, fader, end i et hofs sale. For hendes skyld blev jeg gerne her, men for min mands skyld og de farer, han udsætter sig for, ville jeg nok ønske, at det blev afgjort på den ene måde eller den anden."

"Havde der boet troskab i hin italiener, ville det for længst have været afgjort," svarede præsten, idet han skar tænder og vendte sig bort.

Men samtalen blev brat afskåret ved synet af nogle kvinder, der kom ud af hulen. De var forskelligt klædt, nogle i grove dragter og andre med større fordringer til stoffets finhed og tøjets snit; de medbragte kogekarrene og lod til at blive overraskede over, at der allerede var tændt op. Blandt dem var der navnlig en på fire-fem og tyve år, og skønt mere falmet, end hun burde være i denne unge alder, var hun dog endnu næsten vidunderlig dejlig. Hun var mere livligt klædt end de andre og havde noget vist sorgløst, frit ved sig, som klædte hendes smukke slanke figur. Det var umuligt at se hende uden at føle sig tiltrukket af hende og ønske at vide, hvem hun var.

Denne person var den Nancy, som Alice nævnede i sin samtale med Lilly. Hendes pigenavn havde været Nancy

Dawson, men hun havde ægtet en af smuglerne ved navn Corbett. Hendes oprindelige levevej, inden hun blev gift, vil vi ikke opholde os ved; det må være nok at sige, at hun var den, som stod næst i ry af den slags kvinder i Portsmouth, både for sine åndsgaver og sin overordentlige skønhed. Havde hun levet i kong Charles den Andens dage, og havde han set hende, ville hun være blevet endnu mere navnkundig end Eleanor Gwynne; selv under de forhåndenværende forhold var hun blevet besunget i en vise, som ikke er gået for efterverdenen. Efter et par års udsvævende liv gik Nancy i sig selv og blev en ærbar kvinde og en brav kone. Ved sit giftermål med smugleren var hun blevet optaget i banden og havde opslået sin bolig i hulen, hvilket ikke var hende ukært, da hun var blevet for berygtet i Portsmouth til at kunne blive der som gift kone. Dog lød hun sig en gang imellem se der og vedligeholdt til en vis grad sine gamle bekendtskaber, for at kunne opdage, hvad der var i gære – en meget nødvendig udspejden for smuglerne. Hun kunne le og spøge, slå gækken løs og sige vittigheder, som i gamle dage, men i andre henseender havde hun virkelig forbedret sig. Hun havde et så udbredt bekendtskab og var så vel set overalt, at hun var til største nytte for banden og altid blev sendt over til Portsmouth, når hun kunne gøre den nogen gavn. Der i byen troede man, for det havde hun selv sagt, at hun var flyttet over til øen Wight og boede der med sin mand, som var lods, men en gang imellem kom hun over til Portsmouth for at se til gamle venner og bekendte og afgøre forretninger.

"Nancy Corbett, jeg må tale med dig," sagde Alice. "Kom lidt til side; jeg så gerne, Nancy, at du straks tog over til

Portsmouth. Tror du, at du kan gå ind ad land til, uden at blive bemærket?"

"Ja, fru Alice, såfremt der ikke er nogen, der ser mig."

"Sagen er så vigtig, at vi må løbe den risiko."

"Vi er løbet ind med mere værdifulde ladninger end den."

"Ja, men du må dog holde tand for tunge og anvende forsigtighed, Nancy."

"Det er en egenskab, som jeg ikke har været videre vel forsynet med i hele mit liv, men jeg har i dens sted en god del forstand."

"Så må du bruge din forstand, Nancy."

"Den er som en gammel kniv, dygtig slidt, men så meget des skarpere."

Alice meddelte hende da udførligt, hvad det var, hun skulle se at få rede på, og gav Nancy sine instrukser. Det første, hun havde at gøre, var at få at vide, om det var kutteren, der havde fået angivelsen, det andet, hvem angiveren var.

Efter at Nancy havde fået sine ordrer, bandt hun sine hattebånd, tog en håndfuld af de fødevarer, der stod ved ilden, og idet hun leende sagde de andre farvel, med munden fuld af mad og den ene hånd ligeledes optaget, gik hun ned ad stigen, inden hun besteg klippen.

"Nancy," sagde Lilly, som stod ved stigen, "bring mig nogle penne."

"Ja, min lille veninde, vil du have dem levende eller døde?"

"Snak! Jeg mener fjerpenne."

"Det mener jeg med, miss Lilly; men vil du have dem døde, skal jeg bringe dem med i min lomme – i fald du derimod vil have dem levende, bringer jeg gåsen under armen."

"Jeg har blot brug for penneposerne, Nancy," svarede Lilly leende.

"Og jeg tror næsten, jeg kunne have brug for fjerene af dem, inden jeg når op til toppen," svarede Nancy, idet hun så op til den majestætiske klippe oven over hende. "Far vel, miss Lilly."

Nancy Corbett fyldte igen sin smukke mund med brød og begyndte opstigningen. Inden et kvarter var gået, var hun forsvundet på den anden side af bjergkammen.

17

En stor del sammensværgelse og en lille henrettelse.

Vi vil foreløbig følge Nancy Corbett. Nancy nåede toppen af klippen, og snappende efter vejret så hun sig om for at forvisse sig om, hvor vidt der var nogen i syne, men kysten var klar; hun ventede et minut for at komme lidt til kræfter igen og begav sig da med raske skridt hen ad landsbyen Ryde til, som den gang kun bestod af et par fiskerhytter. Det varede halvanden time, inden hun nåede dette sted, hvorfra hun tog en båd og blev velbeholden sat i land ved Portsmouths pynt. Fiskeren, som satte hende over, var en gammel bekendt af Nancy og vidste, at han skulle vente på hende for at ro hende tilbage, men han blev godt betalt for sin ulejlighed, og det var en heldig dag for ham, når Nancy havde brug for ham. *Jungfrau* havde lige klaret St. Helen's og stod ind imod Spithead, da Nancy steg i land, og den første dør, hvor hun bankede på, var hos Moggy Salisbury, som hun var godt kendt med, og af hvem hun ventede at få oplysninger. På forespørgsel erfarede hun, at Moggy endnu ikke var kommet i land fra kutteren, der meget uventet var afsejlet om natten.

Denne besked var ret efter Nancys hoved, da Moggy efter al sandsynlighed ville kunne give hende vigtige oplysninger, og hun opslog sit kvarter i Moggys stue, hvor hun utålmodigt afventede hendes komme, da Nancy ikke i mindste måde skøttede om at blive set. Det tog ikke længere tid, end det skulle, inden kutteren igen gik til ankers i havnen, og mr.

Vanslyperkens første ordre var, at Moggy Salisbury skulle sendes i land, en befaling, som også blev efterkommet, og hun forlod skibet, sværgende løjtnanten og hans hund hævn. Angiveren skyndte sig også i en båd og roede i land på østportsiden med et meget betydningsfuldt afskedsblik til mr. Vanslyperken. Moggy gik i land og ilede, yderst opbragt, hjem til sig selv, hvor hun traf Nancy Corbett ventende på hende. I førstningen var hun alt for optaget af den tort, der var overgået hende selv og det skammelige forsøg på at tampe hendes søde, velsignede Jemmy, så hun ikke lod Nancy få et ord indført. Nancy mærkede dette og lod hende løbe ud ligesom et urværk, derefter foreslog hun, at de skulle lade hente noget øl og få sig en lun passiar, hvori Moggy indvilligede, og så snart de var kommet rigtigt til sæde, og Moggy igen havde væltet sine bekymringer af sig, begyndte Nancy at udfritte hende og erfarede, hvad læseren allerede er bekendt med. Hun forlangte og fik en fuldstændig beskrivelse af angiveren, og hans person var alt for afstikkende til, at Nancy ikke øjeblikkelig skulle genkende, hvem det var.

"Nej, sikke'n skurk!" råbte hun; "var der noget menneske, vi troede at kunne stole på, så var det – ham;" Nancy havde i sin harme nær udtalt hans navn.

"Nancy," sagde Moggy, "du har med smuglerne at gøre, ved jeg, for din mand er en af dem, hvis rygtet ellers taler sandt. Jeg har nu tænkt på, at kutteren ikke er noget sted for min Jemmy, og når han skal fare med den spidssnudede skurk, er han altid udsat for at komme i fedtefadet. Sig mig, ville de optage ham imellem sig, i fald han melder sig?"

"Det tør jeg ikke sige med bestemthed, Moggy, men det kan jeg sige dig, at du kan blive dem meget nyttig ved at give os oplysninger, som du kan få gennem din mand."

"Ja, og ikke blot gennem min mand, men fra alle om bord i kutteren. Jeg er jeres, Nancy – her er min hånd på det – I skal få at se, hvad jeg kan gøre. Den landstryger, at ville forsøge på at tampe min egen kære, velsignede and – min egen Jemmy. Sig mig bare, hvad det er, I vil vide, og hvis jeg ikke snuser det op, så hedder jeg ikke Moggy. Men, hør nu, Nancy jeg slår mig nu på jeres parti med ånd og hjerte, skønt jeg ikke vinder noget ved det, og når I vil have ham, så bringer jeg jer min lille and af en mand, og han vil være lige så meget guld værd, som han vejer, skønt det skulle jeg jo ikke sige."

"Tak, Moggy, men du skal ikke arbejde for intet," og Nancy lagde en guld-jacobus på bordet. "Denne skal du have for, hvad du har meddelt mig i dag. Hold tand for tunge, pas på dine ord og løb ikke med sladder, så skal du se, du skal få alt, hvad du vil have, og endda ikke trække det korteste strå. Og nu, god nat – jeg må afsted. Du ser mig snart igen, Moggy; husk på, hvad jeg har sagt dig."

Moggy var forbavset ved synet af guld-jacobusen, som hun tog op og undersøgte nærmere, da Nancy var gået. "Nå," tænkte hun, "dette smugleri må da kaste godt af sig, og så vist som guld er guld, skal Jemmy være smugler."

Nancy drejede ned ad gaden og gik hurtigt til, indtil hun var uden for fæstningsværkerne, i retning af sydstranden. Nogle få spredte hytter var den gang bygget på dette sted. Det var bælgmørkt, da hun kom forbi udenværkerne og gik videre hen over rullestenene ved stranden. Ganske alene stod et menneske,

hvis figur hun genkendte. Det var netop den, hun så gerne ville træffe. Nancy holdt øje med ham en stund og så ham tage et papir op, rive det itu og kaste det fra sig med alle tegn på harme og forbitrelse. Hun nærmede sig da.

"Hvad er klokken?" spurgte Nancy.

"Vil du vide det bestemt?" svarede manden.

"Ja, på minuttet," svarede Nancy, som, da hun hørte løsenet blive rigtigt angivet, nu standsede og så den anden i ansigtet. "Er det dig, Cornbury?"

"Ja, Nancy," svarede manden, der var den selv samme, som gik om bord på kutteren for at angive sine kammerater.

"Jeg har gået og søgt efter dig," sagde Nancy. "Der er nogen, som har angivet os, og bådene var på et hængende hår nær blevet overrumplet. Alice vil gerne have dig til at få rede på, hvad det var for både, der havde lagt ind i bugten, hvem de tilhørte, og, om muligt, hvorledes de fik nys om vort forehavende."

"Bådene nær blevet overrumplet. – Det er da vel aldrig sandt," svarede Cornbury med påtaget forbavselse. "Ja, det må vi rigtig nok have redelighed på. – Har du ingen forestilling –"

"Nej," svarede Nancy. "Der var ingen skibe at se i morges – tågen var alt for tyk. Har du set Wahop?"

"Nej, jeg troede, han var på øen."

"Det burde han have været, men han er ikke kommet; jeg har været ved egetræet tre nætter i træk. Det er rigtig underligt. Tror du, at han kan have spillet falsk spil?"

"Jeg har aldrig rigtig kunnet lide det menneske," svarede Cornbury.

"Ja, jeg heller ikke," ytrede Nancy, "men nu må jeg afsted, for jeg skal være tilbage ved klinten inden dag. Se at komme på spor efter så meget, du kan, og lad os det vide snarest muligt. Jeg kommer her over igen, så snart ladningen er bragt i land; opdager du noget, gør du bedst i at komme i morgen aften. "

"Det skal jeg," svarede Cornbury; og de skiltes.

"Den forræder!" mumlede Nancy, da hun atter var alene. "hvis han kommer, skal det blive hans død." Nancy bukkede sig ned, samlede de papirstumper op, som Cornbury havde revet itu, og lagde dem i kurven, hun bar på armen.

Man bemærker, at Nancy forsætligt havde ladet nogle vink falde imod Wahop, for at bringe Cornbury på den tro, at det ikke var ham selv, der blev mistænkt. Hendes udsagn om, at Wahop ikke var på øen, var falsk. Han havde efter bestemmelsen været tre dage i Ryde. Cornbury bed på. Da han hørte, at mistanken var rettet imod Wahop, mente han, at det bedste, han kunne gøre, var dristigt at vise sig i hulen, hvilket ville fjerne al tvivl om hans egen troskab.

Nancy ilede ned til pynten og vendte samme nat tilbage til Ryde, hvorfra hun gik hen til hulen og var der, inden det dagedes. Hun meddelte Alice, hvad hun havde fået at vide af Moggy Salisbury og det forslag, som denne havde gjort hende, ifølge hvilket man kunne holde regnskab med alle kutterens bevægelser.

"Tror du, at den kone er til at stole på, Nancy?" spurgte Alice.

"Ja, jeg tror virkelig, hun er meget pålidelig. Jeg har kendt hende længe, og hun ønsker sin mand optaget iblandt os."

"Vi må tænke over det. Hun kan blive os til største nytte. Hvad godt siger man om den officer, der kommanderer skibet?"

"Det er en gnier og kryster. Han er godt kendt –der er hverken ære eller samvittighed i ham."

"Den første skavank er meget god, da vi kunne drage os den til nytte, men det andet gør ham tvivlsom. Du er træt, Nancy, og gør bedst i at lægge dig lidt."

Nancy Corbett leverede Lilly pennene og fulgte derpå sin overordnedes råd. Det blev et sjældent smukt vejr den dag, og vandet var smult, så at bådene ventedes om natten. I skumringen blev to små lanterner hængt i samme vandrette linje ud fra klippen for at tilkendegive bådene, at kysten var fri og at de kunne lande. Alice anvendte dog den forsigtighed at sætte vagt ved stranden, for det tilfældes skyld, at en ny overrumpling skulle blive forsøgt; men det var der kun ringe fare for, da hun vidste fra Nancy, at alle kutterens både var om bord, da den løb ind i havnen. Lilly, som regnede det for en stor fryd at komme et øjeblik før end ellers i sin faders arme, havde taget vagten ved stranden, og der forblev den lille pige siddende på en klippe, mod foden af hvilken bølgerne nu kun så sagtelig skvulpede, og natten var henrivende rolig og klar. Af en forbisejlende på havet kunne hun være blevet taget for en havfrue, der havde forladt sin våde bolig for at betragte verden ovenover.

Hvad tænkte den lille pige vel på, mens hun sad der så stiv som en støtte? Vendte hun i tankerne tilbage til den tid, i hvilken hendes barnlige erindring kunne opfriske for hende silkegardiner og marmorsale, blændende pragt, drømme om hoffets glans, eller tænkte hun på sin fader, alt imens hendes skarpe øre opfangede det mindste pust af den tiltagende brise? Sad hun, med stirrende øjne, som om hun forsøgte at trænge til

bunds i havets dyb, og grublede over, hvilke skjulte hemmeligheder det vel gemte, eller tænkte hun, idet hendes blik hævede sig op imod den med stjerner i tusindvis oversåede himmel, på den Gud, som hensatte dem der? Hvem ved? – men at dette forstandige ansigt tydede på, at sjælen var i virksomhed, er vist, og fra et så pænt og elskeligt væsen kunne ikke fremgå andet end, hvad der var uskyldigt og godt.

Men en fjern lyd falder hende i øret; hun lytter og skønner af dens afmålte takt, at det er en båd, der kommer roende; den kommer nærmere og bliver tydeligere, og nu opdager hendes skarpe øje den sorte masse, der nærmer sig i nattens mulm. Hun springer op fra klippen, rede til at ile op til hulen for at melde dem en fjendes nærhed eller, hivs det er deres forventede venner, at flyve i sin faders arme. Men hendes uro er forbi, hun ser, at det er luggeren, båden glider ind i vigen, og den første, som springer i land, trykker hende til sit bryst.

"Min egen kære Lilly, er alt vel?"

"Ja, alt er vel, fader, og du er velkommen."

"Løb op, min kære pige, og lad kvinderne holde sig rede til at hjælpe os. Vi har noget her, som snart må skaffes ud af syne. Er fader Junis her?"

"Ja, siden i torsdags."

"Det er godt, du lille, gå så. Hurtigt, gutter, og sæt ladningen i land, – hav øje med det, Ramsay; jeg må straks op til hulen."

Efter at have givet disse befalinger begyndte Lillys fader sin opstigning ad de ujævne og stejle klipper, som førte op til hulen, længselsfuld efter at få de oplysninger, som de andre havde at meddele ham vedrørende det forræderi, der havde til følge, at de med nød og næppe undslap for to nætter siden.

Alice kom ham i møde og omfavnede ham hjerteligt; men han syntes begærlig efter at frigøre sig fra hendes favntag for straks at tage fat på sager, der for ham havde en ganske anden vigtighed.

"Hvor er fader Junis, kære?" sagde han, idet han viklede sig ud af hendes arme.

"Han sover, Robert, eller gjorde det i det mindste for lidt siden; men han vil sandsynligvis nok stå op, nu da du er kommet. Imidlertid har jeg opdaget, hvem forræderen er."

"Ved alle helgener, han skal ikke undgå min hævn."

Alice meddelte da udførligt alt, hvad Nancy Corbett havde fortalt, og som læseren allerede kender. Hun havde lige netop sluttet, da fader Junis trådte ud af hulen.

"Velkommen, trefold velkommen, hellige fader."

"Det samme byder jeg dig, min søn! Sig mig, tager vi afsked i nat?"

"Nej, først i morgen nat," svarede Alices mand, som, efter at have erfaret, at Cornbury efter al sandsynlighed ville komme i denne nat, besluttede, det koste, hvad det koste ville, at bemægtige sig ham. "Vi kan næppe være ovre på den anden side af vandet før dag, og med Deres dyrebare person om bord tør jeg ikke vove for meget. De ventes med længsel."

"Og jeg har vigtige nyheder," tog præsten til orde; "men jeg vil ikke opholde Dem nu, jeg ser, at Deres folk har Deres nærværelse nødig."

Under denne samtale var kvinderne gået ned ad stigen og havde hjulpet mændene med at bære de forskellige pakker op, bådens ladning bestod af, og nu ventede de på nærmere besked om, hvor de skulle stuves hen.

"Ramsay," sagde anføreren, "vi vender ikke tilbage i nat; tag folkene og se at få båden løftet på klipperne, så at den ikke tager skade."

Det medtog en time, inden dette var besørget, og derpå søgte anføreren så vel som de andre smuglere ind i hulen for at vederkvæge sig med lidt søvn oven på deres anstrengende nat. Som sædvanlig holdt en kvinde vagt, denne gang var det Nancy Corbett. Stigen var blevet trukket op, og hun gik frem og tilbage med sine arme under et sjal, i en slags stampende trav, da vejret var bidende koldt, – pludselig hørte hun da en sagte fløjten ved vestsiden af klippefladen.

"O ho, fik jeg dig dog lokket hid, du forræderske slyngel!" mumlede Nancy, "du kommer i rette tid;" og Nancy gik hen til det sted, hvor stigen sædvanligvis blev sænket ned, og kiggede over randen. Skønt månen var oppe, var det dog for mørkt på denne side af klippefladen til at skelne mere, end at der forneden stod en menneskelig skikkelse, som gentog den samme fløjten.

"Hvad er klokken?" spurgte Nancy i en dæmpet tone.

"Vil du vide det ganske bestemt på minuttet?" svarede en stemme, der genkendtes som Cornburys. Nancy lod stigen gå ned, og Cornbury besteg klippefladen.

"Det glæder mig, at du er kommet, Cornbury. Har du hørt noget til Wahop?"

"Ingen har set eller hørt noget til ham," svarede manden, "men jeg har opdaget, hvad bådene var for nogle. Kom luggeren over i nat?"

"Ja," svarede Nancy; "men jeg må ind og lade mistress Alice vide, at du er her."

Nancys pludselige bortgang skete for at forhindre Cornbury i at spørge, om båden var blevet liggende eller vendt tilbage til den franske kyst; for hun anså det ikke for umuligt, at den usædvanlige omstændighed, at båden var blevet, kunne indgive ham mistanke om, at hans forræderi var blevet opdaget, og få ham til straks at gribe flugten, hvilket han så naturligvis kunne have gjort, og give øvrigheden fuldstændige oplysninger om hulen og de personer, som søgte tilhold der.

Nancy kom snart igen, og idet hun fortroligt tog Cornburys arm, førte hun ham hen til den østlige side af fladen og stillede ham alt imens mange spørgsmål. Så snart han var der, styrtede anføreren for banden, fulgt af en seks-syv stykker af sine folk, frem og greb ham. Cornbury var nu vis på, at alt var opdaget, og at hans liv var forbrudt.

"Bind ham," sagde anføreren, "og hold vagt over ham, – hans sag skal snart være endt. Nancy, du må kalde på mig ved daggry."

Da Cornbury var blevet bundet, vendte folkene tilbage til hulen, mens de efterlod en af deres midte med en ladt pistol til at bevogte ham. Nancy blev stadig på vagt.

"Nancy Corbett," sagde Cornbury, "hvorfor bliver jeg således behandlet?"

"Hvorfor?" svarede Nancy hånligt, "spørg dig selv hvorfor. Tror du, at jeg, den gang jeg opsøgte dig nede ved stranden, ikke vidste, at du havde været om bord på kutteren, havde ført bådene herhen, og at, hvis ikke løjtnanten havde taget sin hund med i båden, og den havde givet sig til at gø, ville du have overgivet os alle i filisternes hænder, din nedrige forræder!"

"Så til Helvede!" mumlede Cornbury, "så er det altså dig, din djævel, jeg kan takke for, at jeg er blevet således hildet?"

"Ja, ganske rigtigt mig," svarede Nancy hånligt. "Og du kan stole på, du får løn som forskyldt, inden solen har været en time på himlen."

"Mistress Nancy, jeg må bede Dem gå skildvagt som en dame og ikke på nogen måde indlade dem i passiar med min fange, enten De så taler fornuft eller forræderi, ligesom det måtte tiltale Deres smag."

"Vær du ganske rolig, min snut," svarede Nancy, idet hun vrængede efter irlænderen, "jeg skal på enhver måde være så tavs som en skade. Og, mr. Fitzpatrick, De er jo nok så god at holde Deres to øjne på Deres fange og ikke glo på mig og følge mig op og ned, som De gør, med Deres glugger."

"En kat har jo lov at se på en konge, mistress Nancy, uden at det derfor skader ham."

"De glemmer, mr. Fitzpatrick," svarede Nancy, "at jeg nu er en ærbar kone."

"Desværre, mistress Nancy, bare De også ville glemme det, jeg er færdig ved at dø af elskov til Dem."

Nancy gik sin vej hen til enden af klippefladen for at undgå videre samtale. Dagen var nu ved at gry, og da lyset efterhånden mere og mere kastedes på Cornburys ansigt, var det besynderligt at se, hvorledes hans sindsbevægelse og frygt havde afbleget alle de rubinrøde filipenser i hans ansigt til dødninghvide. Han råbte et par gange i en myg tone hen til Nancy Corbett, når hun på sin spadseren op og ned kom forbi ham, men han fik ikke andet svar end et foragteligt blik. Så

snart det var blevet rigtig lyst, gik Nancy ind i hulen for at vække anføreren.

Et par minutter efter kom han ud med de andre smuglere.

"Philip Cornbury," sagde han med et strengt og ubarmhjertigt ansigt, "du ville have forrådt os for penge."

"Det er løgn," svarede Cornbury.

"Er det løgn? – Du skal blive tilbørlig forhørt. Nancy, aflæg dit vidnesbyrd for os alle."

Nancy gentog alt, hvad der var foregået.

"Jeg siger endnu en gang, det er løgn," svarede Cornbury. "Hvor er den kvinde, som hun siger, har fortalt hende dette? Det er ikke andet end løs tale, og jeg siger endnu en gang, det er løgn. Skal jeg dømmes uden beviser? Skal mit liv ofres for en kvindes had, der gerne vil være mig kvit, fordi –"

"Fordi hvad?" afbrød Nancy ham.

"Fordi jeg var for godt kendt med dig inden dit bryllup og kunne fortælle for meget."

"Så gid alle forbandelser ramme dig, du løgner og forræder!" udbrød Nancy. "Hvad jeg var, inden jeg blev gift, er Gud og hvermand bekendt; men det er også vel bekendt, at jeg fulgte min tilbøjelighed og kunne altid vælge. Jeg måtte såmænd have haft en dårlig smag, om jeg havde indladt mig i vidtløftigheder med sådan en byldefænger som dig. – Sir," vedblev Nancy, idet hun vendte sig til anføreren, "det er løgn, hvad han siger; og hvad der end i andre henseender kan siges imod mig, Nancy Dawson eller Nancy Corbett, så har jeg dog endnu aldrig været så lav at nedværdige mig til en løgn. Jeg henstiller det til Dem, sir, og til jer alle, er ikke mit ord tilstrækkeligt i denne sag?"

Smuglerne nikkede bifaldende.

"Og nu, da det er slået fast, skal jeg bevise hans nedrighed og løgnagtighed. Philip Cornbury, kender du dette papir?" råbte Nancy, idet hun af sin barm fremtog den af Vanslyperken undertegnede overenskomst, som hun havde samlet op den nat, da Cornbury havde revet den itu og kastet den fra sig. "Kender du dette papir, spørger jeg dig? – Læs det, sir," vedblev Nancy, idet hun rakte anføreren for smuglerne det.

Papiret blev læst, og anførerens ubøjelige ansigt vendte sig imod Cornbury – som deri læste sin dom.

"Gå ind, Nancy Corbett, og lad ingen af kvinderne komme ud, før det hele er forbi."

"Løgner!" sagde Nancy og spyttede på jorden, idet hun gik forbi Cornbury.

"Bind ham for øjnene og før ham hen til den vestlige rand," sagde anføreren.

"Philip Cornbury, du har kun et par minutter at leve i. Af nåde må du se den hellige fader, hvis du ønsker det."

"Jeg er ikke nogen fordømt papist," svarede Cornbury i en gnaven tone.

"Før ham da bort."

Cornbury førtes hen til den vestlige rand af fladen, hvor klippen var højest og stejlest, og der måtte han knæle ned.

"Fitzpatrick," sagde anføreren, idet han pegede på den domfældte.

Fitzpatrick gik med sin ladte pistol hen til den knælende, og de andre, som havde ført Cornbury hen til klipperanden, trak sig da tilbage.

Fitzpatrick spændte hanen.

"Kunne du have lyst til at sige 'Gud være min forræderske, syndende sjæl nådig' eller noget andet kort og kønt i den retning?" sagde Fitzpatrick; "i så fald vil jeg vente et par sekunder endnu, efter din lejlighed, Philip Cornbury."

Cornbury svarede ikke. Fitzpatrick satte pistolen til hans øre, kuglen hvislede gennem hans hjerne, kroppen hævede sig ved en stærk muskelbevægelse halvt op af den knælende stilling, faldt derpå forover og forsvandt ned ad den bratte skrænt i afgrunden.

"Man må håbe, at næste gang du forlader denne verden, master Cornbury, bliver det på en nettere måde. Et høfligt spørgsmål kræver allenfals et høfligt svar," sagde Fitzpatrick, idet han roligt gik hen til de andre.

18

Hele dettes indhold er blevet strøget af den engelske historie og vil derfor være splinternyt for største delen at vore læsere.

Ifald vi manglede stof til denne på begivenheder rige historie, havde vi nu en god lejlighed til at trække den ud i flere bind, men dette er så langt fra at være tilfældet, at vi knapt ved, hvordan vi skulle få plads til det, som det nu er uundgåelig nødvendigt, at læseren bliver gjort bekendt med. Vore venner ville sandsynligvis, når vi minder dem om denne kendsgerning, erindre, at der var en vis konge, Jakob den Anden kaldet, som sad på vor trone og var en meget god katolik – at han giftede sin datter Marie med en Vilhelm af Oranien, som, til gengæld for Jakobs godhed i at give ham sin datter, fratog ham hans kongedømme, støttet på, at selv om han var en slet svigersøn, var han i alt fald en god protestant. De må også kunne huske, at den fordrevne konge blev meget gæstfrit modtaget af den store hersker Ludvig den Fjortende, som gav ham slotte, penge og alt hvad han ønskede, og desuden en smuk hær og flåde for at gå over til Irland og genvinde sit kongerige, idet han bød ham farvel med denne tvetydige udtalelse, "at det bedste, som han, Ludvig, kunne ønske ham, var aldrig at se hans ansigt mere." De ville fremdeles erindre, at kong Jakob og kong Vilhelm mødtes i slaget ved Boyne, hvor den første blev slået og derpå tog tilbage til St. Germain og tilbragte resten af sine dage med gudelige øvelser og sammensværgelser imod kong Vilhelms liv.

Blandt andre virkelige og foregivne stemplinger blev der nu udklækket en i 1695, om at dræbe kong Vilhelm på vejen til Richmond; dette snigforbund blev røbet, mange af de sammensvorne blev lovformelig dømte og henrettede, men den egentlige hovedmand for det, en skotte ved navn sir George Barclay, undslap. I året 1696 udstedtes en lov, i følge hvilken sir George Barclay og ni andre, som var undflyet retfærdighedens arm, erklæredes skyldige i højforræderi, hvis de ikke godvilligt overgav sig selv senest næstkommende 25. marts. Underligt nok anså de pågældende det ikke for rådeligt at overgive sig selv; måske var det, fordi de vidste, at de kunne være sikre på blive hængt; men det er umuligt at gøre rede for menneskers handlinger; vi kan kun forelægge vore læsere kendsgerningerne.

Sir George Barclay var af fødsel en skotte, af ædet byrd og formående slægtskab. Han havde været officer i kong Jakobs hær og var denne fyrste inderlig hengiven. Desuden var han en meget streng katolik. Om han nogen sinde har fået et hverv af kong Jakob, der pålagde ham at myrde kong Vilhelm, er aldrig blev bevist; men da det er velbekendt, at kong Jakob har ladet sig optage i jesuitter-ordenen, er det ingenlunde usandsynligt. Vist er det, at baronetten tog over til St. Germain, landede igen i England og ville have vovet forsøget, hvis ikke anslaget var blevet røbet af en af de underordnede medskyldige; og det er lige så vist, at han undslap, endskønt mange andre blev hængt – og få vidste, hvad der var blevet af ham. Sagen er, at da Barclay var flygtet ned til kysten, blev han hjulpet over vandet af en bande smuglere, der forinden skjulte ham i den hytte, vi har beskrevet, og som var deres tilholdssted. Dette førte til

forbindelse og ledtog med dem. Sir George Barclay, som, skønt hans forsøg på at omkomme majestæten glippede, aldrig opgav den sag, han havde svoret til, indså straks, hvilke fordele der kunne flyde af at vedligeholde en forbindelse med hjemlandet ved hjælp af disse lovbrydere. I nogen tid brugtes smuglerne til at overbringe hemmelige depecher til Jakobs venner i England og Skotland, og da brevvekslingen tiltog i vigtighed, og det blev nødvendigt at have personlige sammenkomster i stedet for skrevne meddelelser, tog sir George hyppigt over til hulen som et mødested, hvor han kunne træffe den fordrevne konges tilhængere. I tidens løb indså han, hvor klogt det ville være at have den hele ledelse af banden i sin hånd, og det kostede ham kun ringe møje at blive kåret til deres anfører. Ved hjælp af de penge, han fik fra St. Germain, blev smugleriet nu drevet i en storartet og meget indbringende udstrækning; og ved de bestemmelser, som han indførte, forringedes faren for en opdagelse.

Kun et eneste krævedes endnu til betryggelse og hemmeligholdelse, nemlig en person, han kunne betro opsynet med hulen. Lady Barclay, som var den fordrevne kongen sag lige så varmt hengiven, tilbød sig til dette og blev med glæde modtaget, og i slutningen af året 1696, et års tid efter at sammensværgelsen var mislykket, opslog lady Barclay med sit eneste barn sin bolig på dette ensomme sted; sir George havde forinden ordnet det således, at mandfolkene altid skulle blive på den anden side af vandet, hvilket end mere ville forøge sikkerheden. I over fire år havde lady Barclay boet i hulen, optaget af at undervise sin lille Lilly, at føre hele brevvekslingen og med kraft og dygtighed træffe alle fornødne

foranstaltninger, tilfreds med at tjene den gode sag og vise sin hengivne troskab for sin landsherre. Hvor uheldige og ukloge medlemmerne af Stuart-ætten end har været, må der dog have været noget fortryllende ved dem, for der er blevet ydet dem sådanne beviser på hengivenhed og troskab, som ingen anden kongestamme har kunnet rose sig af.

Kort efter den sørgelige begivenhed, som blev fortalt i sidste kapitel, kom jesuitten ud af hulen og gik hen til sir George, der roligt ytrede: "Vi har lige sendt en forræder ind i evigheden for der at aflægge regnskab, gode fader."

"Gid de alle omkommer således," svarede præsten. "Bryde vi op i aften?"

"Ja, ganske sikkert. Hvad nyt har De at overbringe til St. Germain?"

"Meget, der er vigtigt. Der hersker misnøje hele landet over. Biskop Watsons sag har vakt meget had imod tronrøveren. Han vrider og vånder sig under rådets tyranniske bud og er i splid med det."

"Og i Skotland, fader?"

"Der er alt modent, fiks og færdigt – blev blot en hær sat i land, ville tusinder slutte sig til den. Tronrøverens uretfærdighed i at ville sætte den skotske kolonisation ud af kraft har indvirket stærkt på dem, der har stukket penge i denne spekulation – i det hele en langt større sum, end der nogen sinde før er blevet hævet i Skotland. Vore udsendinge har pustet ilden op til lys lue."

"I mine tanker, gode fader, behøvedes der ikke videre misnøje. Er vor konge ikke blevet stødt fra tronen, og vor hellige religion forfulgt?"

"Sandt nok, min søn – ganske sandt; men vi bør dog ikke lade noget uforsøgt, hvorved vi kunne forøge antallet på vore tilhængere. Nogle ledes af én følelse, andre af en anden. Det er lykkedes os at vække et ikke ringe had imod tronrøveren, der tillige er forræder imod sin svigerfader, ved at fortælle, og ganske vist overdrive, de pengesummer, som han har bortødslet på sin frille, frøken Villiers, der nu i følge hans kætterske og vanhellige hu er blevet ophøjet i pairstanden under titlen grevinde af Orkneyøerne. Alle disse småting udgør tilsammen en uhyre sum af misnøje, og kunne vi overtale Hans katolske Majestæt til at stramme sig op for endnu en gang at hævde sine rettigheder med våben i hænde, ville jeg ikke frygte for udfaldet."

"Var jeg ikke blevet forrådt," ytrede sir George eftertænksomt, "skulle kongen for længst have fået tilbage, hvad der er hans med rette."

"Trefold velsignet ville den arm have været, der havde strakt tronrøveren til jorden," genmælede jesuitten; "dog mere om det senere. Deres hustru har haft meget at tale med mig om. Hun tror, at chefen på den kutter, der krydser rundt her, er sådan af sind og tænkemåde, at han kan vindes ved guld – og har lyst til at prøve ham."

"Corbetts kone mener det samme, og hun er meget snu. I alt fald kan det jo blive forsøgt, for han kunne blive os til megen nytte, og dér ville der ikke være nogen mistanke. Det er bedst at lade hende være ene om at ordne det hele, vi kan jo bruge ham og betale ham, men ikke lide på ham."

"Det er netop det samme, som fru Alice havde foreslået," svarede jesuitten.

Lilly kom nu ud for at sige sin fader, at morgenmåltidet var færdigt, og de vendte alle tilbage til hulen.

Om aftenen blev båden sat i vandet, og jesuitten fo'r over med sir George og landede i Cherbourg, hvorfra de begge i største haft begav sig til kong Jakobs hof.

Vi har meddelt denne korte redegørelse, for at læseren kan vide, hvi og hvorfor disse personer i hulen er blevet ham forestillet, og nu vil vi fortsætte vor troværdige og sandfærdige historie.

19

Hvori Smallbones sendes ud for at se efter en potte med sort farve.

Vi må nu vende tilbage til kutteren, som endnu ligger til ankers ud for pynten i Portsmouths havn. Det er en uhyggelig mørk blæsevejrsdag med regnbyger og tyk tåge.

Mr. Vanslyperken er mere end sædvanlig misfornøjet, for da han måtte vente på den nye jolle, som han havde forlangt, tænkte han som så, at dette var en god lejlighed til at oplive *Jungfrau*s barkholter med en kende sort maling – ikke før det var påtrængende nødvendigt, det følger af sig selv, – for den var så rusten at se til, som om den var bygget af gammelt jern. Men maling kostede penge, og da mr. Vanslyperken altid solgte sin, var det jo det samme som at skille sig ved lige så meget af sin privatejendom, når han beordrede malerpotterne og penslerne frem. Nu var arbejdet med at forskønne *Jungfrau* blevet påbegyndt den foregående dag, men det uventede omslag i vejret i løbet af natten havde vasket det meste af malingen af, og nu skulle man altså igen have ikke blot al den ulejlighed, men også alle de udgifter. Det var derfor intet under, at mr. Vanslyperken var i dårligt humør – ja ikke blot i dårligt, men i det allersletteste, som tænkes kunne. Han havde foresat sig at gå i land for at besøge sin moder og gik med lange skridt op og ned ad skansen i sin stortrøje, med sin paraply under armen, fuldt færdig til at slå op, så snart han kom i land. Han var just i færd med at give ordre til, at hans båd skulle bemandes. Mr.

Vanslyperken kiggede op på vejret – tågen var endnu tyk, og det regnede. Man kunne ikke engang skelne husene på pynten. Vinden var løjet betydeligt af. Mr. Vanslyperken så ud over rælingen – den skade, der var sket, var endog større, end han havde tænkt sig. Han så ud over agterstavnen, der hang endnu den stilling, hvor malerne havde stået eller siddet, og, hvad der var alt for galt, der stod en malerpotte, med penslen i, halvt fuld af regnvand, som en eller anden skødesløs person havde efterladt der. Mr. Vanslyperken vendte sig for at kalde på en eller anden og befale ham at bære potten ned, men der var ingen på dækket, og det var ved at blive mørkt.

En pludselig tanke, uden tvivl indskudt ham af Djævelen, fyldte mr. Vanslyperkens sjæl. Det var en glimrende, gylden lejlighed, som ikke burde gå ubenyttet hen. Han gik forud og ned i sin kahyt igen, hvor han traf Smallbones i færd med at knibe en beskøjt, for knøsen var sulten, som han jo nok kunne være; men ved denne lejlighed ænsede hr. Vanslyperken ikke dette overgreb.

"Smallbones," sagde han, "en af folkene har ladet sin malerpotte stå på stillingen under agterstavnen, gå straks ned og hent den op."

"Ja, sir," svarede Smallbones, forbavset over den usædvanlig rolige sindighed, hvormed hans herre tiltalte ham.

Smallbones løb op ad trappen, gik agter ud og lod sig glide ned ad tovet, som bar planken, der af malerne var blevet benyttet som stilling. Mr. Vanslyperken greb sin forskærerkniv, fulgte listende efter ham op på dækket og gik agter ud. Han kastede hurtigt et stjålent blik for efter – der var ikke en på dækket. Et øjeblik betænkte han sig på forbrydelsen; han så den

styrbords sejsing ryste, for Smallbones skulle lige til at entre op igen. Djævelen gik af med sejren. Mr. Vanslyperken gennemfilede tovet, hørte knøsens plask i vandet og, forskrækket over sin brøde, ilede han neden under og nåede sin kahyt. Der satte han sig skælvende som et espeløv. Det var første gang, han havde begået et mord. Han var bleg som et lig, følte sig utilpas og vaklede hen til sit skab, skænkede et glas schiedamer og tømte det i et drag. Det gav ham kræfter, og han var igen karl for sin hat. Han gik atter op på tættet og befalede, at hans båd skulle bemandes, hvilket øjeblikkelig blev gjort. Mr. Vanslyperken ville have givet alverden for at kunne have gået agter ud og kigget ud over agterstavnen, men han turde ikke. Efter at have skubbet folkene i båden, steg han selv ned og blev roet i land. Uden at sige folkene nogen besked steg han ud af båden og følte sig betydelig lettet, da han befandt sig på fast land. Han gik sin vej, så stærkt han kunne – Han havde en fornemmelse, som om han ikke kunne gå hurtigt nok til – længtes eller at komme hen til sin moder. Det skylregnede, men han tænkte ikke på sin paraply, den forblev under hans arm, og mr. Vanslyperken fo'r afsted gennem tåge og regn, som om han blev jaget af en ond ånd; han trængte til at mødes med en ligesindet sjæl, en, som ville opmuntre, trøste ham, le ad hans frygt og berømme den gerning, som han nu ville have givet alverden for at kunne have kaldt tilbage som ugjort.

Hvor kunne han søge en, der egnede sig bedre end hans moder? Døren til huset, hvor hun boede, var mange fælles om, og den blev derfor åbnet ved hjælp af en klinke. Han gik ind og op ad trappen, tog i døren ind til hans moders værelse og mærkede, at den var låset indvendig. Han bankede på og hørte

den gamle brumme over, at hun skulle nødes til at rejse sig fra sin stol; hun åbnede døren, og så snart Vanslyperken var kommet inden for, smækkede han den i, og udmattet af sindsbevægelse sank han om i en stol.

"Halløj! Hvad er der nu på færde?" råbte den gamle kone på hollandsk; "man skulle næsten tro, at du var blevet overfaldet, plyndret og halvvejs myrdet."

"Myrdet!" stammede Vanslyperken, "ja, – det var mord."

"Hvad var mord, mit barn?" spurgte den gamle, idet hun atter satte sig.

"Sagde jeg mord, moder?" sagde Vanslyperken, mens han med et bomuldstørklæde aftørrede den blanding af regn og sved, der perlede på hans pande.

"Ja, du gjorde, Cornelius Vanslyperken, ikke fordi jeg just tror, at en kryster som du nogensinde kunne forsøge på sådan noget."

"Det har jeg dog gjort, moder. Jeg har begået den handling," svarede Vanslyperken.

"Har du det!" råbte hans moder; "så har du da endelig gjort noget, og du har min agtelse. Hør, barn, vær nu glad og fortæl mig det hele. Man er nok lidt benovet den første gang – men den anden er det ingen sag. Fik du guld? Hvad, min søn, meget guld?"

"Guld! Nej –. Jeg fik ingenting – jeg tabte tværtimod ved det – mistede en potte fuld af sort maling – men lige meget med det. Han er af vejen," svarede Vanslyperken, idet han hurtigt tog sig sammen.

"Hvem er af vejen?"

"Drengen, Smallbones."

"Pyt, ikke andet," svarede den gamle og rokkede i sin stol. "Nå, ja, ja, lige godt – det var altså for at hævne dig – hævnen er sød – meget sød. Sig mig nu det hele, Cornelius."

Opmuntret af den deltagelse, (om vi kunne bruge det udtryk) som hans moder viste ham, fortalte Vanslyperken, hvad han havde gjort.

"Ja, ja, barn, det er altid en begyndelse," genmælede den gamle, "nu skal jeg aldrig mere kalde dig kryster."

"Jeg må nu tilbage," sagde Vanslyperken, idet han fo'r op af sin stol.

"Gå, barn, det er silde – og drøm det om igen. Hævn er sød endog i drømme. Jeg har fået min – og i mange år har jeg tænkt på den – og skal vedblive at gøre det i årevis endnu. Jeg dør ikke endnu så snart – nej, jeg gør ikke."

Vanslyperken forlod huset. Vejret havde klaret op, der blæste en frisk kuling, som trængte gennem marv og ben, og af og til blinkede stjernerne, når de vilde skyer, som fo'r hen over himlen, tillod dem at vise sig. Vanslyperken gik hurtigt til – det gøs i ham ved den mindste lyd – alle dem, han mødte, ilede han skyndsomst forbi, som om han frygtede for at blive genkendt – han følte en vis lettelse, da han var kommet til Portsmouths gader, og til sidst nåede han til pynten; men der var ingen kutterjolle, for han havde ikke givet nogen befaling til, at de skulle vente på ham. Han blev derfor nødt til at leje en færgebåd for at komme om bord. Den gamle mand, som han tog til at ro for sig, skød ud i strømmen; tidevandet løb stærkt ind efter.

"En råkold nat, sir," ytrede færgemanden.

"Ja," svarede Vanslyperken mekanisk.

"Og en stærk strøm, vinden blæser samme vej. Den, der faldt over bord i en sådan nat som denne, ville være slemt faren. Den kraftigste svømmer ville, uden fremmed hjælp, snart være i evigheden."

Det gøs i Vanslyperken. Hvor var nu Smallbones i dette øjeblik? Og så denne omtale af evigheden.

"Tys, menneske, ti stille," sagde Vanslyperken.

"Tag mig det ikke ilde op, hr. løjtnant," svarede færgemanden, der kendte den, han roede for.

Båden roede op langs siden af *Jungfrau*, Vanslyperken betalte sin færgeleje, hvad der var uvant for ham, og steg op på dækket. Han gik straks neden under og iagttog den forsigtighed at befale, at Smallbones skulle bringe lys agter ud. Det varskoedes fra mund til mund på underste dæk, og Vanslyperken sad i mørket og ventede på melding om, at Smallbones ikke var til at finde.

Snarleyyow gik hen til sin herre og gned sin kolde snude imod hans hånd, og da først faldt det Vanslyperken ind, at han i sit hastværk med at forlade skibet havde prisgivet hunden i sine fjenders vold. Al den tid Vanslyperken sad og ventede på besked om lysene, gennemgik han i sit stille sind de ubehagelige tildragelser, der var hændt – tabet af enkens yndest, tabet af korporal Vanspitter, der var i drift i Zuidersøen, tabet af fem tusind pund ved hunden, og, underligt nok, hvad der ærgrede ham endnu mere, tabet af hundens øje; og da han gennemtænkte alt dette, udvidede hans hjerte sig, og han frydede sig inderligt ved Smallbones' død og følte ikke længere nogen anger. Men et lys kommer agter ud, og Vanslyperken sidder og bier på den forventede melding. Det er et enligt

spedelys, en skriverprås, som de benævnes til søs, der kun udsender svage stråler, og Vanslyperkens øjne er rettet mod kahytsdøren for at se, hvem det er, der kommer med det. Til hans rædsel, hans forfærdelse bæres det ind af den druknede Smallbones, der med et ligblegt og, som det forekommer ham, overjordisk åsyn og ustadigt blik fremdræver: "Vinden har to gange blæst det ud, sir."

Vanslyperken fo'r op med stive, stirrende øjne. Der var ingen fejltagelse mulig. Det var den myrdede knøs' genfærd, og han segnede bevidstløs om.

"Denne gang blev det dig," sagde Smallbones og lo, så det klukkede i ham, idet han med sit spedelys i hånden bøjede sig ned over løjtnantens legeme og så, at han var bevidstløs.

Havde mr. Vanslyperken haft det mod at se ud over kutterens hakkebræt, den gang han kom op på dækket igen, ville han have opdaget Smallbones hængende i rørkættingerne; for hvis tågen ikke havde været så tæt, ville mr. Vanslyperken have opdaget, at den gang han kappede Smallbones i drift, var det slæk vande, og kutteren lå tværs i havnen. Smallbones blev derfor ikke ført bort af strømmen, men da han var en meget flink svømmer, havde han uden møje nået rorkættingerne; men den gang Smallbones var ved at klatre op igen ad tovet, havde han set knivsbladet file løs på sejsingen og overtydedes om, at Vanslyperken stræbte ham efter livet. Da han så fik tag i rorkættingerne, holdt han fast. I førstningen tænkte han på at råbe om hjælp, men da han hørte Vanslyperken give befaling til, at hans båd skulle bemandes, besluttede knøsen at vente lidt endnu og lade sin herre være i den tro, at han var druknet. Udfaldet blev, som Smallbones havde ønsket. Så snart drengen så, at båden var

uden for hørevidde, råbte han af alle kræfter om hjælp, blev også hørt af de ombordværende og udfriet af sit kolde bad. Han besvarede ikke noget af de spørgsmål, der blev stillet ham, før han havde skiftet sine klæder og var kommet til hægterne igen, og så sammenkaldte han snildelig et råd, som bestod af Short, Coble og Jemmy And, til hvem han fortalte, hvad der havde fundet sted. Der påfulgte en lang rådslagning, og til sidst enedes man om, at Smallbones skulle indfinde sig hos løjtnanten som sædvanlig og lade det bero på omstændighederne, hvilke fremtidige forholdsregler der burde tages.

Så snart Smallbones havde forvisset sig rigtigt om, hvorledes det stod til med hans herre, gik han forud og meldte det til Dick Short, der sammen med Coble gik agter ud og ind i kahytten. Short så på Vanslyperken.

"Samvittighed," sagde Short.

"Og det tilmed en forbandet dårlig samvittighed," ytrede Coble, idet han halede op i sine bukser. "Hvad er her at gøre, Short?"

"Ingen ting," svarede Short.

"Ganske min mening," genmælede Coble; "lad ham komme til sig selv igen, om han lyster, eller dø og rejse ad Helvede til. Hvem bryder sig vel om det?"

"Ingen," svarede Short.

"Død og pine, hvor han må være blevet forskrækket," sagde Smallbones, "for han har ladet nøglen sidde i skabet. Jeg vil dog en gang for alle se, hvad der er i det."

Da Smallbones åbnede skabet, lod Snarleyyow til at have en instinktmæssig forestilling om, at han begik et overgreb,

hvorfor den krøb knurrende frem under bordet. Short gav den et spark imellem ribbenene, så den røg hen imod Coble, som gav den et til med sine søstøvler, og hunden hylede og løb ud af kahytten. O, mr. Vanslyperken, se dog, hvad der times din yndling, fordi du ikke kom til dig selv! – Imidlertid havde Smallbones stukket sin næse ned i geneverdunken – undersøgelsen ved hjælp af lugtesansen faldt gunstig ud, hvorfor han førte den op til munden – læbeprøven var endnu mere tilfredsstillende, hvorfor han tog et vinglas ned og skænkede det uden videre til bredfyldt mål og rakte Coble det.

"Vi vil drikke hans velgående," sagde Obadias og skyllede indholdet i sig.

"Ja," svarede Short, som ventede, til glasset blev fyldt igen, og derpå gjorde ligeså.

"Gid al ulykke times ham, det drikker jeg på, i hans egne gode varer," sagde Smallbones, idet han stak et tredje glas ud, fyldte det igen og rakte Coble det.

"På hans forbedring!" sagde Coble og tømte igen glasset.

"Ja," svarede Short, idet han tog det atter fyldte glas.

"Gid Fanden annamme ham og hans hund i al evighed, amen," råbte Smallbones, idet han stak sin anden ration ud.

"Hvem der?" sagde Vanslyperken med svag røst og åbnede sine øjne med et forvirret blik.

Smallbones satte dunken ind i skabet igen og svarede:

"Det er bare Smallbones, sir, og styrmændene, der er kommet for at hjælpe Dem."

"Smallbones!" sagde Vanslyperken endnu halvt i vildelse, "Smallbones er druknet – tillige med den hele potte sort maling."

"Samvittigheden," sagde Short.

"Forskærerkniven," genmælede Coble.

"Forskærerkniven!" sagde Vanslyperken, idet han rejste sig op; "jeg har jo ikke mælet et ord om nogen forskærerkniv, har jeg vel? Hvem er det, jeg ser? Short – og Coble – hjælp mig op. Jeg faldt og slog mig slemt. Hvor er Smallbones? Er han levende – rigtig levende?"

"Jo, det tror jeg nok, så nogenlunde," svarede Smallbones.

Mr. Vanslyperken havde nu genvundet sine sansers fulde brug. Han var blevet kastet op på en stol og længtes meget efter at blive sine påtrængende gæster kvit, hvorfor han sagde til Short og Coble, at han nu havde det rigtig godt, og de kunne gerne gå; uden at mæle et ord forlod de da begge kahytten.

Mr. Vanslyperken samlede sine tanker, han gad nok vide, hvorledes Smallbones var blevet bjerget, men vovede dog endnu ikke al berøre dette emne, da det ville være det samme som en tilståelse af hans brøde.

"Hvad er der sket, Smallbones?" sagde Vanslyperken. "Jeg er endnu meget mat."

"Drik et glas af dette," svarede Smallbones, idet han åbnede skabet og fremtog geneveren. Han skænkede et glas, som Vanslyperken drak og derpå ytrede: "Hvorfra vidste du, hvad der var i det skab, hvad, din spidsbub?"

"Fordi De forlangte det, da De var i vildelse," svarede Smallbones.

"Forlangte jeg genever?"

"Ja, sir, og De sagde, at De havde tabt forskærerkniven."

"Gjorde jeg?" svarede Vanslyperken, bange for, at han havde snakket over sig. "Jeg har været syg, meget syg," vedblev han og

førte hånden op til panden. "Nå, mens jeg husker det, Smallbones, hentede du så malerpotten?" sagde Vanslyperken snildt.

"Nej jeg gjorde ikke, sir, fordi jeg faldt over bord med potten og hele kommersen," svarede Smallbones.

"Faldt du over bord. Ja men jeg gik jo først senere fra borde, og jeg hørte ikke noget om det."

"Nej, sir, hvor skulle De også kunne høre noget om det?" svarede Smallbones, som var fuldstændig forberedt på denne forklaring, "strømmen førte mig i en ruf forbi salutbatteriet."

"Forbi salutbatteriet!" udbrød Vanslyperken; "ja, men hvordan blev du da frelst?"

"Fordi jeg, takket være visse personer, er for let til at synke. Jeg drev ud til den yderste bøje og endda en kvartmils vej uden for den."

"Til den yderste bøje!" udbrød Vanslyperken.

"Ja, og endda et godt stykke på den anden side, inden strømmen kæntrede; så blev jeg ført tilbage igen og kom atter ind i havnen, lige en halv time før De kom om bord."

Mr. Vanslyperken var målløs af forbavselse; der måtte være noget trolddomsagtigt ved drengens liv. Ni kvartmil i det mindste ud til søs og ni kvartmil tilbage igen.

"Det er så sandt, som jeg står her, sir!" vedblev Smallbones; "jeg har aldrig været så kold før i mine livfødte dage, sådan at ligge og flyde om som en stump andemad med tidevandet, først den ene vej og så den anden."

"Så sandt, som du står her!" gentog Vanslyperken, "ja, men står du også der?" og han gjorde et fortvivlet greb efter

drengens arm for at overtyde sig om, hvorvidt han fik fat i noget solidt eller blot en skygge.

"Er der mere, jeg skal, sir?" vedblev Smallbones; "for jeg kunne nok have lyst til at tørne i køjen – jeg er endogså nu så kold som is."

"Du kan gerne gå," svarede Vanslyperken, hvis tanker igen begyndte at forvirres over, hvad der var sket. Løjtnanten sad nogen tid i sin stol og forsøgte på at samle sine tanker og komme til fornuft – men forgæves – dertil havde denne dags rystelser været for store. Han kastede sig, fuldt påklædt som han var, i sin køje – lagde ikke mærke til, at hans yndling var fraværende – lyset fik lov at brænde ned i stagen, og Vanslyperken sank hen i en dvalelignende søvn.

20

Mr. Vanslyperken viser sig troløs mod enken Vandersloosh, og mange forunderlige ting indtræffer.

Mr. Vanslyperken vækkedes næste morgen af sin hunds piben; da den var blevet lukket ude af kahytten, havde den nemlig om morgenen vovet sig op ad trappen, mens folkene var i færd med at spule dækket, og havde fået en pøs vand kastet efter sig af Jemmy And, så udmærket godt sigtet, at den blev revet omkuld og fik det ene bagben halvvejs knækket; dette stod den nu og løftede højt i vejret, mens den hylede på de andre tre uden for kahytsdøren. Mr. Vanslyperken stod op og søgte at erindre sig, hvad der var sket; men der hengik over et minut, før han kunne genkalde sig gårsdagens begivenheder. Han forsøgte da at komme i hu, hvorledes han var kommet til køjs, og hvoraf det kom sig, at Snarleyyow var blevet lukket ude, men han kunne ikke få rede på det.

Han åbnede kahytsdøren og indlod hunden, hvis lamme ben øjeblikkelig vakte hans harme; han ringede derfor på Smallbones, som snart viste sig.

"Hvordan kom hunden ud af kahytten, sir?"

"Det ved jeg min sandten ikke, sir; jeg har ikke lukket den ud."

"Hvem er det, der har slået den?"

"Det ved jeg min sandten ikke, sir. Jeg har ikke rørt den."

Vanslyperken ville lige til at give sin harme luft, da Smallbones sagde: "Med forlov, jeg ved ikke, hvor det kan være,

men se, sir, de folk, der spulede dækket, har fundet Deres forskærerkniv agter ude ved hakkebrættet. Nogen må have taget og lagt den der, det er sikkert nok."

Vanslyperken blegnede.

"Hvem kan da have taget den?"

"Det sagde jeg jo med, sir. Hvem vover at gå ind i kahytten og tage kniven? Og hvorfor skulle de vel have taget den uden for at kappe noget over?" Og Smallbones så sin herre lige i ansigtet. Løjtnanten skælvede for sin dreng. Han kunne ikke se ham i øjnene, men vendte sig bort.

"Det er da rigtig besynderligt," vedblev Smallbones, da han mærkede den fordel, han havde vundet.

"Ud af kahytten, dreng!" råbte Vanslyperken.

"Skal jeg ikke forhøre mig om, hvordan denne her kniv er kommet derhen, sir?" svarede Smallbones.

"Nej, pas du blot dig selv. Jeg har stor lyst til at lade dig tampe, fordi den er blevet fundet der – det hele kommer bare af din skødesløshed."

"Jo, det ville rigtig nok være net," mumlede Smallbones, idet han lukkede kahytsdøren.

Hævnfølelsen mod Smallbones fordobledes nu i hans herres bryst, og den eneste sorg, han følte over gårsdagens begivenheder, var, at drengen ikke var druknet.

"Jeg skal nok ramme ham," mumlede løjtnanten. Men han glemte, at han var ved at barbere sig, og hans læbers uvilkårlige bevægelser bevirkede, at han skar sig en lang flænge i sin højre kind, hvorfra blodet flød rigeligt.

"Så gid Fanden havde – (den ragekniv ville han have sagt, men han ændrede det til) – den slubbert."

Et snit med en ragekniv er ganske vist noget meget ærgerligt. Noget efter var mr. Vanslyperken færdig med sit toilette, forlangte sin frokost, gik op på dækket, og da vejret var godt, befalede han, at skuden skulle males om igen, og gik få i land for at forhøre, om der lå nogen ordre til ham på admiralens kontor.

Da han i dybe tanker gik op ad gaden, lagde han til sidst mærke tik, at et meget smukt kvindemenneske løb efter ham, idet hun snart gik forud for ham og kiggede tilbage, snart igen sakkede agter ud og kom få atter på siden af ham. Han så hende i ansigtet, og hun smilede huldsaligt, vendte derpå skælmsk hovedet bort og så så atter på ham med betydningsfulde blikke. Skønt nu mr. Vanslyperken altid havde skyet kærlighedsforbindelser på grund af de dermed forbundne udgifter, var han dog, som en tør spån, meget let fængelig, og damens overordentlige skønhed fremkaldte uvante rørelser hos ham. Dertil kom hendes værdighed – og hendes hele i høj grad ærbare udseende – som så langt overgik manererne hos den slags folk, der sædvanlig tiltalte ham. Han tænkte på enken og hendes pengeposer, og han tænkte også på, hvor uendelig mere attråværdig enken ville være, i fald hun blot havde denne kvindes skønhed.

"Jeg tror, jeg er faret vild," udbrød den unge dame. "Undskyld, min herre, kan De sige mig vejen til Castle Street, for jeg er så godt som fremmed her i byen? Og," tilføjede hun leende, "jeg kan virkelig ikke finde ene tilbage til mit eget hus."

Castle Street var den gang, som Mr. Vanslyperken godt vidste, en af de fineste gader i Portsmouth. Dette forvissede ham om hendes agtværdighed. Yderst galant bød han hende sin

arm, som hun efter lidt nølen modtog, og mr. Vanslyperken fulgte hende hjem. Naturligvis kunne hun ikke undlade at bede ham gå op med, og mr. Vanslyperken, som aldrig havde været i tilnærmelsesvis lige så godt selskab, var som himmelfalden af forbavselse over bohavet. Alt syntes at tyde på velstand. Han var snart fordybet i en interessant samtale med hende og fik efterhånden at vide, at damen var en ung enke ved navn Malcolm, hvis mand havde været faktor ved det nye handelsselskab, som kaldtes det Ostindiske Kompagni, hun var kommet ned til Portsmouth, da hun ventede ham hjem, men havde her fået kundskab om, at han var død i land, et par dage før hans påtænkte afrejse til England. Siden den tid havde hun, da hun syntes godt om byen og den omgang, hun havde skaffet sig, tænkt på at blive her for bestandig.

"Efter sigende skal der i Indien være røverkøb på guld."

"Der må være en svær mængde af det," svarede enken, "i fald jeg skal dømme efter de summer, som min salig mand sendte mig her hjem, og han var dog ikke mere end tre år borte. Han forlod mig en uge efter vort bryllup."

Her førte den elskværdige enke sit lommetørklæde op til øjnene, og mr. Vanslyperken søgte at trøste hende.

"Det er så ubehageligt at stå ene i verden uden en eneste til at råde en og udsat for at blive så skrækkeligt bedraget. Hvad kan en stakkels enlig kvinde gøre? Har De nogen sinde set mig før, sir?"

"Nej aldrig," svarede vor løjtnant. "Må jeg stille Dem det samme spørgsmål, for jeg syntes, De lod til at kende mig?"

"Ja, jeg har set Dem tit og mange gange og har gerne villet vide, hvem De var, men jeg skammede mig ved at spørge om

det. Man kan aldrig være for forsigtig i min stilling."

Mr. Vanslyperken var meget veltilfreds, men han havde nu allerede været der ikke så kort og fandt det rigtigst at gå, hvorfor han rejste sig op og sagde farvel.

"Jeg håber at se Dem igen," sagde enken ivrigt. "De kommer jo nok og besøger mig tiere, sir, ikke sandt?"

"Jo, ganske bestemt og med største fornøjelse," svarede Vanslyperken.

Damen rakte ham sin behandskede hånd, og da Vanslyperken holdt den omsluttet i sin, syntes han at kunne mærke et svagt, ganske svagt tryk, som bragte hans hjerte til at hoppe af fryd. Og så, idet hun lukkede døren, sendte hun ham sådant et blik – o, med sådant et par øjne! – de gik lige lukt igennem Vanslyperkens hjerte.

Læseren kan vist ikke gætte, hvem denne skælmske enke vel kunne være. Det var Nancy Corbett, som efter fru Alices råd havde foretaget sig dette skridt for at fange Vanslyperken. Af Moggy havde Nancy fået alle de behørige oplysninger om løjtnantens bejlen til enkefru Vandersloosh og hans karakter som gnier og kryster. Havde han kun været gnierisk, ville hun have angrebet ham med guld alene, men da han tillige var en kryster, blev det bestemt, at han skulle have en yderligere tilskyndelse til at forråde sit fødeland og lade sig indrullere blandt kong James' tilhængere.

Skønhed forenet med rigdom, udsigter til at komme i besiddelse af begge dele, og så desuden Nancys forførelseskunster ansås for nødvendige til at vinde ham. De havde for så vidt virkelig også ret, som Vanslyperken, i fald nogen havde stillet ham det dristige forslag at slutte sig til

modpartiet og på samme tid tilbudt ham en klækkelig belønning, ville have været for mistænksom eller for frygtagtig til at løbe den fare. Det var nødvendigt at vinde ham for oprørernes sag ved midler, som syntes tilfældige, snarere end på nogen anden måde. Vanskeligheden ved at få brevene besørget var meget stor, og da kutteren stadig afsendtes til Haag, og de franske havde agenter der, kunne ikke blot breve, men personlige sendebud overføres uden mindste fare eller mistanke; da åbne både den gang var de eneste samfærdselsmidler hele vintertiden igennem, var brevvekslingen meget usikker og kunne kun foregå med lange afbrydelser.

Således blev Nancy Corbett forvandlet til en livlig enke ene og alene for den gode sags skyld, og hun spillede sin rolle godt; for der blev ikke sparet på penge, når man havde brug for slige tjenester. Vanslyperken forlod huset aldeles henrykt.

"Dette er noget for mig," tænkte han, "og hvis det lykkes mig, så kan fru Vandersloosh gå Fanden i vold."

Han vendte tilbage om bord, åbnede sin kahyt, hvor Snarleyyow var blevet indelukket for at betrygges imod Smallbones' og andre ildesindedes træske efterstræbelser, og satte sig ned for at fuldføre de luftkasteller, som han begyndte at opføre, så snart han havde forladt enkens bolig. Han klappede sin hund og tiltalte den:

"Ja, mit stakkels dyr," sagde Vanslyperken, "din herre får en rig enke, uden at det gøres nødigt, du bliver henlagt død for hendes dør. Fanden i vold med fru Vandersloosh."

Da Vanslyperken næste dag besøgte enken, var hun endnu mere fortryllende, end hun havde været den første. Hendes

imødekommenhed imod løjtnanten kunne efter hans mening ikke længere omtvistes. Hun indlod sig åbent på en redegørelse af, hvorledes hendes sager stod, spurgte ham til råds i pengesager og beviste til fulde til hans store glæde, at hun, uden at tage hendes skønhed med i betragtning, ville være en langt bedre fangst end fru Vandersloosh. Hun talte om sin familie, sagde, at hun ventede sin broder hjem ovre fra Frankrig, men han måtte komme inkognito, da han hørte til den landflygtige konges hof, klagede højligt over vanskeligheden ved at få breve fra ham og udtrykte åbent sin hengivenhed for Stuart-ætten. Vanslyperken lod kun til at have meget lidt at indvende imod hendes politiske trosbekendelse; sagen er, han var så bedåret, at han faldt blindt i snaren; han modtog indbydelse til at spise til middag hos hende den selv samme dag og gik om bord for at klæde sig lige så fint på for hende, som han havde smykket sig for enkefru Vandersloosh. Den elskværdige enke beundrede hans uniform og gav ham mange fine vink, hvorefter han godt kunne have udøst sit hjerte for hende; men dette skete ikke før under fire øjne efter bordet, da han sad med hende i en sofa (ikke sådan en plump og klodset løjbænk som fru Vandersplooshs, men en smukt betrukket), noget nær i samme stilling, som vi allerede en gang før har fremstillet ham for læseren, det vil sige med damens hånd inde i sin. Vanslyperken var ophedet af vin, for Nancy havde skænket flittigt i for ham, og endelig fremsatte han klart og tydeligt, hvad hans længsler gik ud på. Enken rødmede, smilede, tørrede sine øjne, som for at bortviske en faldende tåre, og fremstammede til sidst med et svagt håndtryk, at hun ikke vidste, hvad hun skulle svare, bekendtskabet var så kort – det

kom så uventet – hun måtte tænke lidt nærmere over det; men på den anden side kunne hun ikke andet end indrømme, at hun havde fundet behag i ham, straks den første gang hun så ham; og så smilede hun og sagde, at hun virkelig begyndte at tro, at der gaves sådant noget som kærlighed ved første øjekast, og så var det nok bedst, at han gik nu, hun ønskede at være alene – hun havde virkelig sådan en hovedpine. O, Nancy Corbett! Du var såmænd forfaren i den kunst at forføre – intet under, at dit navn er blevet forplantet til efterverdenen.

Mr. Vanslyperken mærkede det gunstige indtryk, han havde gjort, og trængte endnu mere på, indtil den rødmende enke erklærede, at hun såmænd ville tænke alvorligt over sagen, såfremt hun ved nærmere bekendtskab fandt, at hendes gode mening om ham ikke var overdrevet.

Vanslyperken vendte tilbage om bord, beruset af sit held. Ved sin ankomst erfarede han, at der havde været bud efter ham, men ingen vidste, hvor han var at finde. Han skulle møde hos admiralen tidligt den næste morgen og have alt klart til at kunne sejle straks. Dette var grumme ærgerligt, men der var ikke noget at sige til det. Næste dag gik Vanslyperken op til admiralen og fik befaling til ufortøvet at afgå til Haag med vigtige depecher; det var nemlig ikke mindre end et svar fra kong William til generalstaterne. Fra admiralen gik mr. Vanslyperken hen til den fortryllende enke, som han meddelte den uvelkomne tidende. Naturligvis blev hun alvorlig ved det og hørte på hans forsikringer med sin lille finger i munden og et tankefuldt, nedslået blik.

"Hvor længe bliver De borte?" spurgte hun.

"Om otte-ti dage i det højeste flyver jeg tilbage for at se Dem igen."

"Men sig mig nu sandheden, har De ingen bekendte der? – sig mig nu den skære sandhed. Jeg mener ikke mandfolk."

"På ære, skønne enke, jeg kender ikke et eneste kvindemenneske der," svarede Vanslyperken, inderlig glad over dette lille tegn på skinsyge; "men jeg er bange for, at jeg må forlade Dem, for admiralen er meget striks."

"Vil De gøre mig en tjeneste, mr. Vanslyperken?"

"Alt – forlang, hvad De vil."

"Jeg vil gerne have dette brev besørget til min broder – jeg er meget urolig for det. Den franske agent i Haag vil sende det videre; – det er indlagt i et andet til ham. Vil De gøre mig den tjeneste, kære sir? – Ja, jeg er vis på, De vil, hvis –"

"Hvis hvilket?"

"Hvis de elsker mig," svarede enken, idet hun lagde sin hånd på Vanslyperkens.

"Det skal jeg ganske bestemt," sagde Vanslyperken, idet han tog brevet og stak det i sin lomme.

"Så vil jeg bede Dem om én ting endnu," sagde enken. "De synes vist, jeg er meget naragtig, men der kunne måske gives en lejlighed – skriver De så til mig – kun et par linjer – blot for at sige mig, at De har afleveret brevet, det er det hele – og fortælle mig, hvorledes De har det – synes De ikke, jeg er meget naragtig?"

"Jeg skal skrive, allerkæreste, siden De ønsker det – og nu farvel."

Vanslyperken tog enken om livet og fik efter lidt vrissen og modstand lov til at tage et kys. Hendes øjne fulgte ham

sørgmodigt, indtil han lukkede døren og forsvandt, og da gav Nancy Corbett sin utvungne lystighed frit løb.

"Den nar har således allerede bidt på krogen," tænkte hun; "hvis han nu bare skriver mig til, og jeg får hans egen tilståelse for, at han har afleveret brevet, så er det fæ i min magt, og jeg kan få ham hængt, hvad dag jeg selv vil. Han kendte på ære ikke et kvindemenneske der – Gud forbarme sig! – Hvor de mandfolk dog kan lyve – men vi kan somme tider slå dem med deres egne våben." Og Nancys tanker vendte tilbage til hendes tidligere liv, som hun nu tænkte på med sorg og smerte.

Mr. Vanslyperken vendte tilbage om bord; ankeret blev lettet, straks efter at bådene var blevet hejset op, og *Jungfrau* løb ud for en gunstig vind, der varede til om aftenen, da det næsten blev blikstille, og kutteren skød kun ringe fart gennem vandet. Mange af folkene stod og talte sammen på bakken som sædvanlig, og emnet for deres samtale var gisninger om, hvad der vel var blevet af korporal Vanspitter. Ét punkt lod de alle til at samstemme i, nemlig håb om, at han aldrig mere ville vende tilbage til kutteren.

"Gør han det, skylder jeg ham en på tuden," ytrede Jemmy And. "Det er ene og alene hans skyld, at min kone blev jaget fra kutteren."

"Hendes tunge har da også en lille kende skyld," ytrede Coble.

"Ja, det kan nok være," svarede Jemmy; "men hvad var det, der fik hendes tunge på gled, andet end hans trussel om at ville lade mig tampe, og hvad fik ham til at true med det, andet end den kvabsede mariners sladder."

"Det er der nogen mening i, Jemmy. Men det vil jeg sige om din kone, Jemmy, at hun holder af dig, og det er der ingen skam

i."

"Bryd dig ikke om Jemmys kone, lad os få Jemmys sang," sagde Spurey; "han har ikke givet os et stykke på sin fløjte, siden han blev forklaget af korporalen."

"Nej, han kom skidt i fløjten for mig, den flodhest. Nå, nu skal jeg give jer en – den skal være om det, vi nu taler om, Obadias."

Jemmy satte sig på forenden af rundholterne og sang sålunde:

Tro ej, fordi jeg binder i pisk mit lange hår,
og bukserne er tjærede på knæ og på lår,
mens folk i land sig skabe og pynte for et spejl
med brystnål og kraver så hvide som et sejl
fordi jeg kun er sømand, må du dog ikke tro,
jeg er et drog, en flynder, som kun kan stå og glo,
skabt til at trampe dækket, når vinden er skrap,
og til, at du, min Polly, kan dreje mig en knap.
O, Gud velsigne dig!

Jeg ved, selv for den bedste er dette liv kun kort,
der meget er at gøre, og tiden iler bort,
når faren kommer over en, så må man tage fat,
så føler man det mindre, og snart går det glat.
Måske du deraf tænker, at jeg ej ved besked,
at Himlen er foroven med stor barmhjertighed,
og Helvede forneden, hvor alting er i stand
så ve for os på søen som for jer folk i land.
O, Gud velsigne dig!

Fordi jeg ikke splidser mig med en ærbar tøs,
som ler med mig og græder, så snart jeg går til søs,
men hellere vil vælge dig, o Polly til min viv,
hvis hånd er rap på skaftet og tungen som en kniv,
da er det, må du vide, fordi jeg er honnet,
hos dig jeg vil fortøje, her er min ankerplet;
lad ungdommen kun fjase med pigerne hvert døgn
tror du, at når jeg bander, jeg bander på en løgn?
O, Gud velsigne dig!

Tror du, fordi jeg rutter med pengene, jeg får,
og ej de, som hos andre, til kistebunden går,
at du dem lokker fra mig ved dine elskovsord,
og at på dine eder, din kærlighed jeg tror.
Nej, Polly, du kan tage hver skilling, tro mit ord,
de brænder mig i lommen, hvis de kom med om bord.
Men kærligheden, Polly, jeg rent ud siger dig,
om den er jeg ej ene, du narrer fler end mig.
O, Gud velsigne dig!

"Ja, det er en god vise, Jemmy, og den kan han ikke lade dig tampe for, hvordan det så går."

Vanslyperken lod dog til at være af en anden mening, for han sendte en mariner forud og lod hilse og sige, at han for eftertiden ikke ville vide af nogen sang, og de skulle straks holde op.

"Vi oplever vel sagtens snart, at en sang bliver regnet for mytteri," ytrede Coble. "Nå ja, det er en lang gade, som ikke drejer."

"Ja," svarede Jemmy i en dæmpet tone, "og for hver kæltring er der slået et reb. Men, lige meget, lad os gå ned."

Mr. Vanslyperkens drømmerier om den smukke enke afbrødes ikke des mindre af og til af andre, der ikke var fuldt så behagelige. Underligt nok troede han fuldt og fast på, hvad Smallbones havde forsikret om, at han af strømmen var blevet ført ud til den yderste bøje, og han overvejede i sit stille sind det spørgsmål, om der ikke var noget overnaturligt i det hele, en slags indskriden af Forsynet til fordel for drengen, hvilket måtte betragtes som en advarsel til ham selv om ikke at vove flere forsøg imod drengens liv. Han havde fået skræk i livet, skønt hans hævnfølelse endda var lige stærk. Med hensyn til, at nogen skulle mistænke ham for at have stræbt drengen efter livet, var han kommet sig af den ængstelse, og selv om de også gjorde det, hvem turde da vove at sige et ord? Der var et andet spørgsmål, som også påtrængte sig den grublende Vanslyperken, nemlig, hvorledes han ville te sig over for enkefru Vandersloosh. Skulle han besøge hende eller ikke? Han brød sig ikke det bitterste om hende, og hvis han havde lykken med sig hos Portsmouth-damen, ville han bede hende gå Fanden i vold. Men han huskede dog det gamle ordsprog, at "man skal aldrig kaste det skidne vand bort, før man er sikker på det rene". Efter nogen overvejelse besluttede han sig til, at han dog ville vedblive at drive sin bejlen, men håbede på samme tid, at enken ikke ville lade ham komme for sine øjne. Sådanne var de slutninger og forsætter, som beskæftigede Vanslyperkens sind, indtil han lod falde anker i Amsterdam; her befalede han straks, at hans fartøj skulle bemandes for at ro ham i land, og gav Dick Short udtrykkelig befaling til, at ingen under noget som helst påskud måtte forlade kutteren; for han havde sat sig i hovedet, at når enken ikke ville have hans selskab, skulle hun heller ikke

have den fordel, der flød at, at hans folk satte deres penge over styr i hendes hus.

"Se, se," råbte Coble, efter at båden havde sar af. "Nu er der sat en stopper for landloven, så vel som for sangen. Gud skal vide, hvad der så følger efter? Dette her holder jeg ikke længe ud."

"Nej," svarede Short.

"Vent bare, til han igen bliver gode venner med enken," ytrede Bill Spurey, "hun skaffer os nok alle sammen landlov."

"Mein Gott! Han sagde aldrig noget før," bemærkede Jansen.

"Nej, vi kunne jo næsten gå og komme, ligesom vi selv ville. Dette skal vi ikke finde os i."

"Nej, det vil vi ikke," svarede Jemmy And.

"Nej," svarede Short.

Mens kutterens mandskab således var godt på vej til at begå mytteri, styrede Vanslyperken sine fjed hen for at aflevere de ham overdragne depecher til myndighederne, og da det var besørget, fremtog han det brev, som Nancy havde betroet ham, og læste udskriften. Det var i samme gade, hvor fru Vandersloosh boede. Det var ærgerligt nok, da mr. Vanslyperken ikke gerne ville ses af hende; men der hjalp ingen kære moder. Han stolede på, at hun ikke ville se ham, og gik derhen; han gennemløb husnumrene over dørene indtil han kom til det rette, der lå lige over for enkens hus – det var endnu uheldigere. Han ringede på, det varede noget, inden døren blev åbnet, og mens han stod der udenfor, kunne han ikke lade være at se sig om for at opdage, om der var nogen, der så ham. Til hans store ærgrelse stod enken der og udfyldte hele døråbningen med sit svære legeme, og Babette kiggede over

hendes skulder. Da kun kanalen og to smalle halvgader var imellem dem, kunne mr. Vanslyperken ikke undlade at hilse hende, men hun ænsede ham ikke videre, end at hun vedblev at stirre på ham. Endelig, da han anden gang trak i klokkestrengen, gik døren op, og på mr. Vanslyperkens erklæring, at han havde et brev at aflevere efter den og den adresse, blev han indladt, og døren lukkedes efter ham. Han blev vist ind i en stue med grønmalede vinduesruder, så at ingen udvendig fra kunne se ind, og befandt sig over for en høj mand i gejstlig dragt, som med en håndbevægelse bad ham tage plads.

Vanslyperken afleverede brevet og satte sig derpå ned. Den fremmede herre bukkede pænt for ham ligesom for at bede om tilladelse til at bryde seglet og åbnede derefter brevet.

"Sir, jeg er Dem meget forbunden, uendelig forbunden, fordi De har påtaget Dem at overbringe disse breve. De er chef på en slup her, efter hvad jeg kan forstå?"

"En kongelig kutter, sir," svarede Vanslyperken med en vis vigtighed, "jeg er løjtnant Vanslyperken."

"Mange tak, sir. Jeg vil optegne Deres navn. – De venter formodentlig at blive belønnet for denne lille tjeneste," vedblev herren med et fint smil.

"Hun må jo have fortalt ham noget," tænkte Vanslyperken, som svarede med et lignende smil, "at det gjorde han rigtig nok regning på."

Efter dette svar gik den anden hen til et skrivebord, fremtog en pose, åbnede den og hældte en mængde guldstykker ud, som bragte Vanslyperkens tænder til at løbe i vand; men hvorfor den fremmede egentlig gjorde dette, skænkede Vanslyperken ikke

en tanke, før herren, efter at have optalt et halvt hundrede stykker, meget sirligt lagde dem i hans hånd med den ytring:

"En løjtnantsgage er ikke stor, og vi har godt råd til at vise os rundhåndede. Vil De være så venlig at se her ind, før De afsejler til England, så vil jeg bede Dem besørge et brev for mig."

Vanslyperken var målløs af forbavselse; han begyndte at lugte lunten, men han havde guldet i sin hånd, og om det så skulle koste ham hans liv, kunne han ikke have lagt det ned på bordet igen. Det var for stort et offer, for guld var hans afgud. Han lod det derfor glide ned i sin lomme, og med løfte om at komme igen og høre besked, inden han afsejlede, bukkede han og sagde farvel. Da han gik derfra, stod fru Vandersloosh og Babette endnu og holdt øje med ham i døren, men Vanslyperken var kommet i sindsbevægelse og ilede afsted, det bedste han kunne. Hvis han havde vidst, hvorfor de iagttog ham så nøje, og hvad der var hændet, ville hans sindsbevægelse have været endnu meget større. Så snart mr. Vanslyperken var kommet om bord, ilede han ned i sin kahyt, kastede pengene på bordet, frydede sine øjne ved dem og forblev en halv times tid hensunken i dybe tanker, mens han tit forelagde sig selv det spørgsmål, om han ikke havde været en forræder imod den konge og det land, i hvis sold han var. Det svar, han gav sig selv, var alt andet end tilfredsstillende, men udsigten til at komme i besiddelse af den smukke enke i Portsmouth og det på bordet udbredte guld var meget tillokkende, og denne sidste side fik overvægten; Vanslyperken sundede sig derfor lidt efter lidt og havde just rejst sig fra stolen for at samle guldet og forvare det på et sikkert sted, da han blev afbrudt ved, at nogen bankede på døren. I en fart fik han strøget guldet til side og råbte: "Kom

ind!" og til hans store overraskelse fremtren i bedste velgående og så blomstrende som en bonderose den mistede og næsten forglemte korporal Vanspitter, der med hånden op til panden, som sædvanlig, meldte på orlogsvis: "Kommet tilbage om bord, mynheer Vanslyperken." Men da korporalen af grunde, som vil blive anført nedenfor, meldte mr. Vanslyperken alle de omstændigheder, der stod i forbindelse med hans kryds i jollen, vil vi forbeholde fortællingen om, hvad der virkelig var hændt, til et nyt kapitel.

21

Hvori de tildragelser berettes, der hændte under korporalens kryds med jollen.

Så snart korporal Vanspitter havde forbrugt alt sit vejr til at råbe om hjælp, satte han sig så bundløs fortvivlet ned på toften i båden, at han nær havde kæntret den. Vandet skyllede virkelig ind over den styrbords ræling, indtil båden fyldtes så meget, at han blev våd op over sine ankler. Dette ængstede ham endnu mere, og han forblev stum som en stokfisk i et kvarters tid, mens han førtes afsted af strømmen, indtil han kunne øjne lysene i land. Det kulede op, søen rejste sig, natten var bælgmørk, og korporalen drev afsted for vinden og strømmen.

"Så for tusind djævle!" mumlede korporalen til sidst, da den gennemtrængende blæst hvirvlede rundt om hans fede sider og fik ham til at gyse. Det ene vindstød fulgte på det andet, til sidst klaprede tænderne i munden på korporalen af kulde; han trak sine fødder op af vandet i bunden af båden, for de var som is. Men ved denne bevægelse forrykkedes tyngdepunktet for hans legeme, båden krængede. Og med et "Mein Gott!" stak han dem i en fart ned igen i det kolde vand. En regnbyge, blandet med sne, udgød sig over korporalens ubeskyttede legeme, hvilket end mere forøgede hans elendighed, hans skræk og hans fortvivlelse.

"Hvor er jeg?" mumlede han. "Hvad skal der dog blive af mig? Ak, mein Gott! for tyve tusind djævle – hvad havde jeg også at gøre i en båd – jeg, korporal Vanspitter?" og han tav atter i

næsten en halv times tid. Vinden gik om til nord, og regnen hørte op, men det var kun for end mere at forøge korporalens lidelser, da den kolde vind blæste på hans våde klæder, og han gennemisnedes til marv og ben. Han rystede og bævede krampagtigt over hele kroppen, han var frosset fast til toften, og dog var der endnu intet tegn på den gryende dag, – korporalen hengav sig nu til den yderste håbløshed og fortvivlelse og begyndte at bede. Han forsøgte med et fadervor på hollandsk, men kunne ikke komme længere end til "er i Himlen", alt det andet var af mangel på øvelse i at bede fuldstændig undsluppet korporalens hukommelse. Han prøvede på at huske en anden bøn, men var lige så uheldig; til sidst fremplaprede han et slemt sammensurium af eder og bønner.

"Mein Gott! – så for hundred tusind djævle – du gode Gud! – tyve hundred tusind djævle! Ak! barmhjertighedens Gud! – Millioner djævle – du hellige Jesus! Tyve millioner djævle – jeg dør, Gud hjælpe mig, af kulde." Det var korporalens udbrud med en halv snes minutter imellem hvert, og alt imens kulede det stærkere op, bølgerne rejste sig, og båden hvirvledes afsted.

Men korporalens kvaler skulle endda forlænges; flodtiden var nu udløbet, og ebben begyndte at indtræde imod vind og sø. Dette fremkaldte det, man kalder strøm-kobling, det vil sige, en kamp imellem vinden, som jager søerne den ene vej, og tidevandet, som fører dem den anden, hvilket bevirker, at bølgerne taber deres fart, hæver sig, danser og hopper i vejret. Følgen heraf var, at da båden af tidevandet førtes ned imod den, overskylledes den hvert øjeblik af en sø, som vinden slyngede imod korporalens legeme, der nu var fuldstændig udmattet af i

over fire timer at have været udsat for en vinternat, hvis varmegrad næsten var nede ved nul. Al korporalens stoicisme var borte, han talte vildt, korsede sig og pludrede noget uforståeligt tøjeri i sin angst, da han pludselig vaktes til besindelse ved et tungt stød. Han løftede sit hoved, der var sunket ned på hans bryst, og så noget tæt ved sig og rælingen af båden. Det var en tynd, lang skikkelse, der holdt sine to arme ud fra kroppen i rette vinkler og syntes at bøje sig ud over ham. Det var netop i den stilling, at Smallbones lå på bakken af kutteren hin morgen, da korporalen skulle til at kølhale ham, og i sin åndelige og legemlige afslappelse var Vanspitter vis på, at det var genfærdet af den stakkels dreng, som han så ofte havde pint. Hårene rejste sig på hans hoved af skræk – hans mund stod på vid gab – han kunne ikke tale – han prøvede på at finde ud af, hvad det var – men en bølge sprøjtede ham op i ansigtet – hans øjne og mund fyldtes med salt vand, og korporalen kastede sig ned på tofterne i båden, aldeles ligegyldig for, om den gik til bunds eller ej; der lå han, halvt stønnende, halvt bedende, med hænderne for øjnene og sin vældige bagdel op i vejret, skælvende på hvert et lem både af kulde og angst. Var der gået en time til på denne måde, ville der ikke have været andet tilbage end de jordiske levninger af korporal Vanspitter.

Grunden til, at korporalens sidste bevægelse ikke kæntrede fartøjet, var simpelt hen den, at det stod på grund på en af bankerne, og den figur, der havde forskrækket den af sin samvittighed slåede korporal, var ikke andet end det yderste mærke af en fiskeruse, som bestod af en tynd stage med en tværstang på, ganske vist ikke Smallbones ulig i skabelon, når man tænkte sig ham stikke armene ud i den stilling.

I over en time lå korporalen således med enden i vejret, indtil dagen gryede, og båden blev liggende højt og tørt på banken. Fiskerne kom ned for at efterse deres ruse og iagttage, hvor heldig fangsten havde været; da opdagede de båden med dens indhold. Først kunne de ikke forestille sig, hvad det var, for de kunne ikke opdage andet end korporalens omfangsrige runddel, der hævede sig op i vejret, men efterhånden blev de va'r, at der hang hoved og fødder ved; ved fire mænds forenede anstrengelser lykkedes det dem at løfte ham op, og de mærkede da, at livet endnu ikke var udslukt. De hældte lidt brændevin i munden på ham, og han kom så meget til kræfter, at han kunne åbne øjnene; da de havde medbragt til stranden to små karrer, trukket af hunde, lagde de korporalen i den ene, tildækkede ham og spændte alle hundene for den ene vogn, da det sædvanlige spand ikke kunne trække en så tung byrde, og to af dem ledsagede ham op til deres hytter, mens de andre læssede de fangne fisk på karren, som blev tilbage, og tog båden i besiddelse. Da fiskernes koner så den så tungt belæssede karre komme, troede de, da den nærmede sig hytterne, at deres mænd havde gjort en usædvanlig god fangst, og blev ikke lidet skuffede, da de så, at de, i stedet for adskillige skæpper gode fisk kun havde fanget en marinerkorporal; men de var godlidende folk, da de selv vidste, hvad nød og trang ville sige. Vanspitter blev lagt i seng og tildækket med alle de tæpper, som de kunne samle sammen, og inden ret længe kunne han drikke noget varm suppe, som de gav ham. Det var imidlertid først længe efter middag, at korporalen kunne fortælle, hvad der var foregået.

"Vil Deres løjtnant betale os, fordi vi har reddet Dem og bringer ham hans båd?" spurgte fiskerne.

Det må nu bemærkes, at der var foregået en stor omvæltning i korporalens sind og tænkemåde efter denne nats rædsler og lidelser. Han følte had til Vanslyperken og velvilje imod den, som han havde behandlet ilde. Smallbones' overnaturlige fremkomst, på hvilken han endnu troede, og som forekom ham at være en advarsel – det, han havde lidt af kulde og udmattelse, og som han regnede for en straf for sin behandling af dem stakkels dreng den foregående morgen, havde forvandlet korporal Vanspitters hjerte, og han svarede på hollandsk:

"Han vil ikke give jer noget, godtfolk, ikke engang et glas brændevin, det siger jeg jer rent ud – behold I derfor båden, om I har lyst – jeg skal ikke sige et muk om det, andet end at den er forlist. Der er ingen rimelighed for, at han skal få den at se igen. Desuden kunne I jo lave om på den og male den op."

Denne korporalens særdeles ædelmodige bortskænken af Hans Majestæts ejendom var meget kærkommen for fiskerne, da det rigeligt lønnede dem for al deres ulejlighed. Korporalen trak sine klæder på, nød et kraftigt måltid, blev dygtig trakteret med stærke drikkevarer og gik til sengs med fuldstændig genvundne kræfter. Næste morgen bragte fiskerne ham ned til Amsterdam i deres egen båd, og her erfarede Vanspitter, at *Jungfrau* var afsejlet; det var grumme fortrædeligt, og korporal Vanspitter vidste ikke, hvad han skulle gøre. Efter at han havde tænkt noget frem og tilbage, faldt det ham ind, at han vel nok for mr. Vanslyperkens skyld kunne blive godt modtaget i beværtningen hos fru Vandersloosh, idet han kun lidet anede, hvor dybt hans løjtnants papirer var sunket på den kant.

Han begav sig følgelig hen til fru Vandersloosh, og den første, han mødte, var Babette, som, da hun hørte, at korporalen var hollænder og hørte til *Jungfrau*, og antog, at han altid havde næret den samme uvilje imod Vanslyperken og Snarleyyow, som hele den øvrige besætning, straks gav sig til at fortælle om Snarleyyows opførsel den foregående nat, hendes frues forbitrelse og alle de andre omstændigheder, som læseren er bekendt med. Korporal Vanspitter erfarede således heldigvis, hvorlunde sagerne stod, inden han blev ført frem for enken. Han udlod sig vidt og bredt om sine lidelser, om løjtnantens ligegyldighed imod ham ved at sejle fra ham uden at bryde sig om, hvad der var blevet af ham, og overtydede Babette om, at han ikke blot var mr. Vanslyperken fjendsk, hvilket han nu ganske sikkert var, men at han også altid havde været det. Babette, som stedse var rede til at løbe med nyt, gik op til enken og morede hende, mens hun hjalp hende med at klæde sig på, med at fortælle korporalens udståede genvordigheder, og inden enken endnu havde set korporal Vanspitter, følte hun deltagelse for ham på grund af hans "rørende hændelser til lands og til vands."

Men var hun forud indtagen til fordel for ham, inden hun endnu havde set ham, hvad følte hun da ikke, da hun skuede korporal Vanspitters kraftige legemsbygning. Der så hun det skønne ideal, som hendes indbildningskraft havde afmalet hende – den lyslevende genstand for hendes enkedrømme – den mest udprægede modsætning til Vanslyperken, ham lige så overlegen, som "Hyperion overstråler en satyr". Han havde alle hendes salig mands personlige fortrin og ingen af hans lyder, han var lige så kødfuld, men havde i det mindste seks tommer

mere i højden; i enkens øjne var korporal Vanspitter den smukkeste mand, som hun nogen sinde havde set, og i sit stille sind sagde hun: "Se, der er manden til mine penge." Og samtidig besluttede hun at ville vinde ham for sig. Ak! hvor kortsynede er ikke vi dødelige! Kun lidet anede korporalen, at den ubehageligste tildragelse i hans liv skulle give anledning til, at han kom til velstand og indflydelse. Enken modtog ham yderst huldsalig, talte aldeles uforbeholdent om Vanslyperken og rev grundigt ned på ham, hvortil korporalen trak på sine svære skuldre, som for at sige: "Han er endnu værre, end De tror," var grumme rasende på Snarleyyow, som korporalen, vis på, at det ikke var mytteri, ikke tog i betænkning at bande huden fuld, som man siger.

Enken bad ham endelig ikke være mismodig, han kunne godt blive hos hende, indtil kutteren vendte tilbage, og en time efter at deres bekendtskab var indledet, havde korporal Vanspitter spist frokost med enken og sad nu virkelig, efter hendes anmodning, i den lille klodsede sofa, på den selv samme plads, som hidtil havde været Vanslyperken forbeholdt, med fru Vandersloosh ved sin side.

Vi må forbigå de par dage, i hvilke kutteren var borte. Enker har ikke denne jomfruelige blufærdighed til at lægge bånd på deres ønsker, som så tit forhindrer en oprigtig kærlighedserklæring fra at blive udtalt; alt det, som enken ikke selv kunne sige, berettede desuden den tilbørligt instruerede Babette på hendes vegne, og inden kutteren kom tilbage, var det en afgjort sag, at korporal Vanspitter var fru Vanderslooshs retmæssige bejler. Det var dog nødvendigt, at forlovelsen holdtes hemmelig, ikke blot fordi korporalen stod under

befaling af løjtnanten, der naturligvis ikke ville lade sig stikke ud som elsker uden at hævne det, men også fordi det ikke var rådeligt, at det blev forment *Jungfrau*s mandskab at give deres penge ud i fru Vanderslooshs beværtning. De enedes derfor om, at løjtnanten skulle føres bag lyset med hensyn til bekendtskabets sande natur, og at alt skulle blive ved del gamle, indtil kutteren blev afmønstret og korporalen blev frank og fri.

Rent bortset fra det kloge i ovennævnte fremgangsmåde var det alle pågældende en hemmelig glæde at tage bedrageren Vanslyperken ved næsen. Men der tildrog sig desuden noget andet, som vi nu må berette. Korporalens ophold i enkens hus var ikke hengået upåagtet af jesuitten, den franske agent, der boede lige overfor, og han mente som så efter de forespørgsler, han havde gjort, at korporal Vanspitter måske kunne blive brugbar. Han havde ladet ham hente og lirket ved ham, og korporalen og enken drøftede det spørgsmål indbyrdes, om han skulle modtage tilbuddet eller ej, og endelig enedes de om, at han skulle slå til, da der var ringe eller ingen fare forbundet med det. Nu traf det sig så, at korporalen var gået over til jesuitten for at modtage tilbuddet og sad just inde og talte med ham, da Vanslyperken kom og bankede på døren. Da korporalen gennem en lille bar plet i det overmalede vindue, der var blevet utildækket, for at man kunne kigge ud af det, så, hvem det var, bad han om at måtte blive skjult et sted og blev straks vist ind i sideværelset gennem en dør, som var skjult af et skærmbræt. Jesuitten lukkede ikke døren rigtigt i, således som han selv antog, og korporalen, som gerne ville vide, hvad der vel kunne have bragt mr. Vanslyperken derhen, holdt den på klem under hele samtalen, og mens pengene blev talt op.

Vanslyperken gik igen, og da han lukkede den ene dør, gjorde korporalen lige så ved den, han holdt på klem, og satte sig hen i den anden ende af stuen, for at jesuitten ikke skulle mistænke ham for at have hørt alt, hvad der var foregået.

Nu var jesuitten blevet enig med sig selv om, at det var bedre at forhandle med nummer ét på skuden end med en underordnet, og havde derfor ikke længere brug for korporal Vanspitter. Han fortalte ham, at da løjtnanten underhånden havde fået nys om, at en af kutterens folk var blevet set i hans hus, og vidste, at han var fransk agent, var han kommet for at meddele ham, at hvis han forsøgte at benytte nogen af hans folk til at besørge breve, ville han forklage ham til myndighederne. Det gjorde ham grumme ondt, men efter et sådant vink var han bange for, at det påtænkte forehavende ikke ville gå. Korporalen lod til at fæste lid til hans ord og sagde farvel.

Det var derfor intet under, at enken og Babette var på deres post, den gang de så Vanslyperken gå ind i huset samtidig med, at korporalen var der.

Korporalen gik over til enken og fortalte alt, hvad han havde hørt og set.

"Nej, se mig til den forræder!" udbrød enken.

"Ja, mein Gott!" svarede korporalen.

"Den skurk, at ville sælge sit fædreland for guld!"

"Ja, mein Gott!" gentog korporalen.

"Halvtredsindstyve guineas, sagde De, mynheer Vanspitter?"

"Ja, mein Gott!" genmælede korporalen.

"O, det afskum! – men nu," vedblev enken, "har De ham i alt fald i Deres magt."

"Ja, mein Gott!"

"Ho, ho! Mr. Vanslyperken, – ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se," vedblev enken, fortrydelig over, at løjtnanten havde fået en så stor sum, der ellers efter al sandsynlighed ville være tilfaldet korporal Vanspitter, som hun nu følte, at hun havde fælles interesser med.

"Tusind djævle!" brølede korporalen, idet han sparkede til en af klapperne på det lille bord, der stod foran dem, og det med sådan kraft, at den gik helt af og faldt ned på gulvet.

"Hundred tusind djævle!" vedblev korporalen, da han så virkningerne af sin heftighed.

Skønt enken inderligt beklagede den skade, der var sket hendes bord, tilgav hun dog korporalen med et smil; hun kunne nok lide at se slige beviser på kraft hos hendes forlovede, og desuden vidste hun, at uheldet var foranlediget af harme imod Vanslyperken.

"Ja, ja, mr. Vanslyperken, det skal du komme til at betale mig," udbrød hun; "jeg spår, at inden ret længe skal du og din skidne køter komme til at dingle begge tilsammen."

Korporalen gik nu tværs over den lille stue og tilbage igen, vendte sig derpå til enkefru Vandersloosh og mumlede sagte med et i høj grad udtryksfuldt blik:

"Ja, mein Gott!"

Derefter satte han sig igen ved siden af enken, og de havde nu en kort rådslagning; inden den var endt, erklærede korporal Vanspitter sig for løjtnantens dødsfjende, bandede på, at han skulle nok volde hans undergang, og bekræftede eden på enkens læber. Ak! hvilke omskiftelser gives der ikke i denne verden!

Efter denne højtidelige pagt rejste korporalen sig, sagde farvel, gik om bord og meldte sig, som vi har berettet i det foregående kapitel.

22

Snarleyyow viser sig at være den skinbarlige djævel, derom er der ingen tvivl.

At korporalen tog sin løjtnant ved næsen, kan man let tænke sig; men korporalen havde også andet at gøre, og han gjorde det straks. Han gik hen til Jemmy And, der sendte ham nogle bistre blikke, og sagde roligt til ham, "at han havde noget at sige ham, så snart det blev mørkt og ingen kunne se dem sammen."

Vanslyperken befalede korporalen at genoptage sin vante dont og endnu samme eftermiddag uddele provianten; til folkenes store forbavselse gav han dem ikke alene fuldt mål, men endog overvægt, og i stedet for at skælde dem ud og være tvær og treven var han i godt humør og spøgte med dem; hele mandskabet stirrede forbavset på hinanden og kunne ikke begribe, hvad der vel gik af korporal Vanspitter. Men hvor stor blev ikke deres forbavselse, da Snarleyyow kom hen til ham, mens han stod og uddelte provianten, og i stedet for som sædvanlig tidligere at få noget af korporalens hånd nu fik et forsvarligt spark af hans fod imellem ribbenene, så at den løb hylende ned i kahytten. Deres forbavselse kunne kun lignes med Smallbones'. Men det var endnu ikke alt; det lod til, at der ingen ende ville blive på vidunderne; thi da Smallbones kom hen for at modtage sin herres proviant, efter at de andre var blevet besørget og gået deres vej, modtog korporalen ham ikke blot venligt, men bød ham endog et stift glas grog, blandet af korporalens højstegen hånd. Da han rakte det frem, kunne

knøsen ikke ret tro sine øjne, og selv da han skyllede det i sig, ville han ikke tro sin egen mund; han løb sin vej, lod sin proviant blive tilbage og pilede hen ad underdækket, indtil han nåede bakken, hvor han kunne føje denne forbavsende nyhed til de andre kendsgerninger, der allerede var almindelig genstand for forundring.

"Der er dog nogle løjerlige svingninger og omskiftelser i denne verden, det er sikkert," ytrede Coble. (Akkurat den selv samme bemærkning, som vi gjorde i slutningen af forrige kapitel.)

"Mon det ikke alt sammen skulle være filureri?" sagde Bill Spurey.

"Filureri, hvorfor det?" svarede Jemmy And.

"Ja, se det er spørgsmålet," genmælede Spurey.

"Det er min mening, at han må have fået et anfald af samvittighed," sagde Coble.

"Eller han har kanske set et spøgelse," ytrede Smallbones.

"Jeg har hørt om spøgelser i land og somme tider også om bord i et skib, men jeg har aldrig hørt om et spøgelse i en jolle," sagde Coble og spyttede ind under kanonen.

"Især når der var kneben plads til korporalen," tilføjede Spurey.

"Ja," bemærkede Short.

"Nå, vi får nok noget at vide om det i aften, for korporalen og jeg skal have os en passiar."

"Tag dig i vare, at han ikke pudser dig, Jemmy," sagde Spurey.

"Det er min mening," sagde Smallbones, "at det er hans ramme alvor, ellers ville han aldrig være faldet på at give mig et glas grog – der er ingen filureri i det – og tilmed et rigtig stift

glas," vedblev Smallbones, som slikkede sig om munden ved den blotte tanke om denne usædvanlige flothed.

"Meget sandt," sagde Short.

"Det går over min forstand og langt ind i præstens," ytrede Spurey. "Der er noget højst løjerligt ved det hele. Gud skal vide, hvor korporalen har været al denne tid."

"Vent til i aften," bemærkede Jemmy And, og da dette var et udmærket råd, blev det fulgt, og de skiltes derpå ad.

I depecherne var det, på grund af at vigtige foretagender var nært forestående, forlangt, at kutteren skulle ufortøvet vende tilbage, da der var andre meddelelser, som kongen af England ville gøre generalstaterne; et bud meddelte nu Vanslyperken, at han kunne sejle, når han lystede, da der ikke var noget svar på de depecher, han havde overbragt. Dette var meget behageligt for Vanslyperken, der længtes efter at vende tilbage til den smukke enke i Portsmouth og tillige ville komme bort fra fru Vandersloosh. I mørkningen lod han sin båd bemande og tog i land til den franske agent, som også havde fået nys om, at kutteren havde befaling til at vende tilbage, og havde sine depecher næsten færdige. Vanslyperken ventede en times tid; da alt var fuldt færdigt, fik han brevskaberne og vendte derpå tilbage om bord.

Så snart løjtnanten havde forladt skibet, gik korporal Vanspitter hen til Jemmy And, og uden at lade ham vide, hvorledes sagerne stod i land, fortalte han ham, at han var overtydet om, at Vanslyperken havde sendt ham ned i båden i den bestemte hensigt at blive af med ham, og grunden hertil var, at han, Vanspitter, kendte nogle hemmeligheder, der, hvad øjeblik det skulle være, kunne bringe løjtnanten til at dingle.

Som følge heraf havde han fast bestemt at hævne sig og ville for fremtiden stå last og brast med besætningen; men for at sikre sig med hensyn til deres fælles mål ville det være bedst, om han gav sig mine af at være Vanslyperken hengiven ligesom før og lod, som om han var på kant med mandskabet.

Nu vidste Jemmy, som ikke lod sig overliste, godt, at det var Smallbones, der havde kappet korporalen i drift; men det ændrede ikke sagen, da korporalen ikke vidste det. Det var derfor rådeligst at lade ham forblive i den vildfarelse. Men han forlangte prøver på korporalens oprigtighed og sagde ham det.

"Mein Gott! Hvad prøve vil De have? En budding prøves ved, at man spiser den."

"Nå, ja, ja," svarede Jemmy, "vil De da hive hunden over bord?"

"Hunden? – straks på øjeblikket – og dens herre bagefter."

Korporal Vanspitter gik da ned i kahytten, som Vanslyperken i tillid til hans påpasselighed havde ladet stå åben, greb køteren i nakken, slæbte den op på dækket og kylede den flere alen ud over kutterens skanse.

"Mein Gott! Det er min salighed godt gjort," ytrede Jansen.

"Og den kommer ikke tilbage igen med strømmen. Jeg kender strømmen, mein Gott!" bemærkede korporalen og pustede af anstrengelse.

Heri tog korporalen dog fejl. Snarleyyow satte ikke kurs efter skibet, men ind efter land; og de kunne ikke i mørket se, hvad der blev af den; strømmen var desuden heller ikke stærk, for flodtiden var næsten forbi. Følgen var, at hunden nåede strandbredden og kravlede i land ved den samme trappe, hvor bådene lægger til. Folkene var ikke i båden, men ventede noget derfra i en ølkippe, som Vanslyperken måtte forbi, når han kom

ned igen. Da køteren genkendte båden, sprang den op i den, og efter at have rystet sig godt under tofterne krøb den forud, hvor folkene havde lagt deres pjækkerter under pligten, rullede sig sammen og lagde sig til at sove.

Kort efter kom løjtnanten ned med folkene og roede om bord, men hunden, som, udmattet af anstrengelse, befandt sig meget vel, hvor den var, kom ikke frem, men blev i sin hyggelige krog.

Løjtnanten og folkene forlod båden, da de kom om bord, uden at opdage, at hunden var passager. En halv snes minutter efter, at løjtnanten var kommet om bord, sprang Snarleyyow op på dækket; men da alle folkene var forude i ivrig rådslagning og forventning om, at mr. Vanslyperken skulle opdage sit tab, nåede hunden kahytten, ubemærket ikke blot af mandskabet, men af Vanslyperken, der havde travlt med under lås og lukke at forvare de breve, der var ham betroet af den franske agent. Snarleyyow indtog sin vante plads under bordet og lagde sig ned for at sove helt ud, og der må vi foreløbig forlade den i dyb søvn; dens snorken mindede meget snart Vanslyperken om, hvad han en kort tid havde glemt at efterse, nemlig at hans yndling var til stede.

"Det er dog rigtig løjerligt," ytrede Spurey, "at han har været om bord næsten en halv time og endda ikke opdaget, at hans hund er fraværende uden orlov."

"Ja," sagde Short.

"Jeg ved nok grunden, mein Gott!" udbrød korporalen og rystede vigtigt på hovedet.

"Korporalen ved nok grunden," bemærkede Jemmy And.

"Hvorfor siger han da ikke, af hvad grund?" genmælede Bill Spurey, der endnu nærede lidt tvivl om korporalens pålidelighed.

"Fordi mynheer Vanslyperken tæller sine penge – guinea'erne," svarede korporalen, mens han græmmede sig ved tanken om, hvad han havde mistet ved sin foresattes indblanding.

"Ho, ho, sine penge; ja, det er en god grund, for han ville flå en flintesten, om han kunne," bemærkede Coble; "men det kan ikke vare evigt."

"Det beror på, hvor tit han kan tælle dem igennem," ytrede Jemmy And, "men nu ringer han."

Kort efter lød korporal Vanspitters navn langs dækket for at kalde ham ind til hans chef.

"Klar nu til en kuling," sagde Coble, idet han hev op i sine bukser.

"Ja," svarede Short.

"Og det en ordentlig dravat," ytrede Spurey.

"Når Fanden betaler, koger begen," tilføjede Jemmy leende, og de blev alle stående i ængstelig forventning om korporalens tilbagekomst.

Korporal Vanspitter var trådt ind i kahytten med en mine af den dybeste ærbødighed og underdanighed – havde hævet sin hånd op til hovedet som sædvanlig, men inden hånden havde nået sit bestemmelsessted, så han Vanslyperken sidde på kistebænken og klappe Snarleyyows hoved, som om intet var hændet. Ved denne uventede genopvækkelse udstødte korporalen et forfærdeligt "mein Gott!" og fo'r som en gal tyr ud af kahytten, kastende alt, hvad der på underste dæk spærrede

ham vejen, omkuld, indtil han nåede fortrappen, som han klatrede op ad med rystende knæ, og sank så ned på bakken ved Jemmy Ands fødder.

"Mein Gott, mein Gott, mein Gott!" råbte korporalen, idet han holdt hænderne op for øjnene som for at holde det rædsomme syn ude.

"Hvad Fanden er der på færde?" udbrød Coble.

"O, mein Gott, mein Gott!"

Da det var indlysende, at noget usædvanligt var hændet, stimlede de nu alle sammen om korporalen, der efterhånden kom til besindelse.

"Hvad er der, korporal?" spurgte Jemmy And.

Inden korporalen kunne svare, kom Smallbones, der på grund af korporalens ubegribelige forsvinden var blevet kaldet ned i kahytten, farende op ad trappen, som han tog i ét spring, med håret flyvende til alle sider, med rullende øjne og munden på vid gab; løftende sine hænder op over hovedet og standsende brat for ligesom at trække vejret udbrød knøsen med højtidelig gravrøst: "Ved alle djævle i Helvede, den er kommet igen!"

"Hvem?" udbrød flere stemmer på en gang.

"Snarleyyow," svarede Smallbones bedrøvet.

"Ja – mein Gott!" råbte korporal Vanspitter, idet han forsøgte at rejse sig op på benene.

"Pju-u!" fløjtede Jemmy And – men ingen anden mælede et kny; de så alle på hinanden, nogle med sammenknebne læber, andre med åbne munde. Endelig rystede en på hovedet – og dernæst en anden. Korporalen kom på benene og rystede sig som en elefant.

"Den hund er dog en Djævelens yngel, det er og bliver dog enden på det," sagde han med forfærdelse endnu malet i sit ansigt.

"Er den da virkelig her om bord igen?" spurgte Coble tvivlende.

"Lige få vist som, at jeg står på denne her bakke – den kyssede og slikkede løjtnanten lige så livagtig som et kristenmenneske," svarede Smallbones fortvivlet.

"Den spyede ild på mig med sit ene øje," sagde korporalen.

"Den var ikke engang våd," vedblev Smallbones.

Nu blev der anden gang kaldt på korporal Vanspitter.

"Mein Gott! Jeg går ikke derned," udbrød korporalen.

"Jo vist så, gå blot, korporal," sagde Smallbones; "det er bedst at gå lige løs på Djævelen."

"Ad Helvede til med Djævelen! – det er da ikke at bande," udbrød Short; en så lang sætning udtalt af hans mund forøgede nattens vidundere – nogle trak endog på skuldrene af det, som om dét også var overnaturligt.

"Det har jeg jo altid sagt," sagde Jansen, "det er, når alt kommer til alt, alligevel ingen hund."

"Nej vist ikke nej," svarede Coble og rystede på hovedet.

Der blev igen kaldt på korporal Vanspitter, men korporalen var lige så stædig som en flodhest.

"Korporal," sagde Smallbones, der, siden han havde fået ovennævnte glas grog, var hans oprigtige forbundsfælle og rent havde glemt og tilgivet hans tidligere adfærd, "gå ned og se, om De ikke kan lirke sandheden ud af ham."

"Ja, gør det, gør det!" udbrød de andre.

"Smallbones – Smallbones – agter ud!" var den næste befaling, der lød.

"Ja, nu kommer jeg," svarede Smallbones. "Jeg trodser Djævelen og alle hans gerninger – som vi sagde om søndagen i arbejdshuset."

"Der er alligevel krummer i den knægt," bemærkede Spurey, "det mener jeg."

"Ja," svarede Short.

Nogle sekunder efter kom Smallbones farende op ad trappen.

"Korporal, De skal straks ned i kahytten. Han er rent bandsat arrig – spurgte mig, hvorfor De ikke ville komme – og jeg sagde ham, at De havde set noget grueligt – jeg vidste ikke hvad. Sig ham, at De så Djævelen stå ved hans albue – se, om det ikke gør ham bange."

"Ja, gør det," udbrød de andre.

Korporal Vanspitter strammede sig op, trak ned i skøderne på sin trøje, gik ned ad trappen og agter ud til kahytten. Ved synet af Snarleyyow blev korporalen ligbleg – ved synet af korporalen blev mr. Vanslyperken ildrød.

"Hvad skal alt dette betyde?" udbrød Vanslyperken fnysende vred. "Hvad går alt dette ud på, korporal? Forklar Deres opførsel, sir. Hvad fik Dem til at fare ud af kahytten på den underlige måde?"

"Mein Gott, mynheer Vanslyperken, jeg kom ned for at høre ordre, men jeg kom ikke ned for at holde selskab med de Tyfel."

"Med Djævelen! – hvad mener De?" udbrød Vanslyperken forfærdet. – Da korporalen så, at løjtnanten blev forskrækket, fortalte han udførligt, at da han var kommet ind i kahytten,

havde han set Djævelen sidde bag mr. Vanslyperken, kiggende over hans skuldre og grinende med sine store øjne, mens han klappede løjtnanten på ryggen med sin venstre hånd og kærtegnede hunden med den højre.

Dette påfund af korporalen, som mr. Vanslyperken anså for en fuldtro ven og ikke i stand til forræderi, gjorde en stor virkning på mr. Vanslyperken. Det slog ham øjeblikkelig, at han for kun et par dage siden havde begået mordforsøg, og at han endnu selv samme dag havde været forræder imod sit fædreland – det var mere end nok til, at Djævelen kunne gøre påstand på ham som hjemfalden til hans vold.

"Korporal Vanspitter," udbrød Vanslyperken med et rædselsblik, "er dette Deres ramme alvor, eller er De ikke ved Deres fulde fem – så De ham virkelig?"

"Så sandt, som jeg står her," svarede korporalen, der så, at han havde overtaget.

"Så være Herren mig synder nådig!" udbrød Vanslyperken, idet han faldt på knæ og i det øjeblik glemte korporalens nærværelse; men han fattede sig snart og sprang op: "det er løgn og falskhed, korporal Vanspitter, lige så falsk som De selv er – bekend," vedblev løjtnanten, idet han greb korporalen i kraven, "bekend, at det er løgn alt sammen."

"Løgn!" udbrød korporalen, som nu tabte modet. "Løgn, mynheer Vanslyperken! Hvis det ikke var Djævelen selv, var det en af hans poder, det tør jeg gøre min saligheds ed på."

"En af hans poder," gentog Vanslyperken; "det er løgn, en skammelig løgn – bekend", vedblev han og rystede korporalen ved kraven, "bekend sandheden!"

I dette øjeblik formente Snarleyyow at have ret til at være med i legen, hvorfor den sprang frem imod korporalen, som, forskrækket over dette overnaturlige utyske, sled sig løs for Vanslyperkens nævetag og fo'r ud af kahytten, men forfulgtes langs hele det underste dæk af hunden, som snappede efter ham og gøede ad ham, indtil han havde nået fortrappen.

Atter viste korporalen sig på bakken, rent forskrækket og gispende efter vejret.

"Mein Gott! Manden er bindegal," udbrød han, "og hunden er den skinbarlige Djævel selv." Korporalen fortalte da på radbrækket engelsk, hvad der var hændet. I nogen tid var der en forvirret hvisken blandt folkene; de betragtede hundens genkomst ved denne lejlighed som endnu vidunderligere end forrige gang; thi folkene erklærede fuldt og fast, at den ikke var kommet med ud til skibet i båden; for hvis den havde gjort det, ville det have løst den hele gåde; og at en hund, der blev kastet over bord og ført bort af strømmen, kort efter kunne findes fuldstændig tør og i bedste velgående ikke blot om bord i kutteren, som den ikke kunne være kommet om bord i, men endog i sin herres kahyt, som den ikke kunne være kommet ind i uden at være blevet set, det godtgjorde til fulde, at dyret var overnaturligt. Ikke én var nu dristig nok til at benægte det, og ingen lod til at have ringeste forestilling om, hvorledes de skulle gå til værks, undtagen Smallbones, der, som vi har vist, var lige så fuld af handlekraft, som det skortede ham på fedme. Ved alle slige lejligheder bliver den modigste den bedste og går i spidsen, og da Smallbones syntes at være mere rolig og fattet og mindre forskrækket end de andre, lyttede de opmærksomt til hans ord og stimlede sammen om ham.

"Jeg kærer mig ikke det mindste om ham eller hans hund," udbrød Smallbones i en drævende, uforfærdet tone; "den hund skal jeg nok gøre det af med, enten på den ene måde eller på den anden, om det så er Djævlens eget søskendebarn. Jeg vil ikke give fortabt endnu, det er lige så vist, som at jeg hedder Peter Smallbones – jeg har lagt en plan."

"Lad os høre, Smallbones – lad os høre, Smallbones!" råbte nogle af folkene. Derefter flokkedes de alle om knøsen, der tiltalte mandskabet, som senere følger. Hans tilhørere stimlede først tæt sammen om ham, men Smallbones, som ikke kunne tale uden at slå om sig med armene, der var omtrent lige så lange og tynde som en abes i forhold til hans legeme, baskede med dem, imens han talte, indtil han fik ryddet en lille kreds omkring sig, og da han på højdepunktet af sin ivrighed slog om med dem, noget nær som et par møllevinger, holdt alle sig i ærbødig afstand.

"Nå, jeg mener nu som så, at selv om hunden er en djævel og ingen hund, ser jeg dog ingen grund til, at vi skulle gå hen og blive forskrækkede for det, for er vi ikke alle sande kristne, og frygter vi ikke alle Gud og ærer kongen? Jeg for min del tror nu ganske bestemt, at denne her hund kunne ikke være kommet om bord i dette her skib på nogen naturlig måde eller ved naturlige midler, fordi det jo er klart, at en hund, hvis det da er en rigtig hund, ikke kan gøre mere, end andre hunde kunne gøre, og hvis den kan gøre mere, end nogen hund eller noget menneske kan, så må den være Djævelen selv og ikke en hund – og det er den – det er sikkert. Men hvis det nu skulle være, at den var Djævelen, så siger jeg endnu en gang, jeg kærer mig ikke noget om det, fordi jeg ser, hvordan det hænger sammen –

den er en djævel, men kun en sødjævel og ikke nogen landdjævel, og jeg skal sige jer hvorfor. Kom den ikke om bord engang i en storm, da der blev råbt på den? Syede jeg den ikke ind i en brødsæk, og kom den ikke tilbage igen, akkurat ligesom der ikke var hændet noget; og hev korporalen den ikke ud over hakkebrættet i en ordentlig bølgegang, og kommer den ikke nu tilbage, som om der ikke var hændet noget? Se, et er nu klart, at dens magt er på vandet, og at denne her djævlekrop ikke kan druknes i noget vand, så det nytter ikke noget at gøre flere forsøg på den måde, for den er en sødjævel. Men jeg tænker nu som så: den går i land og kommer tilbage med et af sine forbandede øjne slået ud af et eller andet, hvordan det nu er gået til, og deraf slutter jeg, at den ikke har den ringeste magt i land; for hvis man kan slå dens øje ud, så kan man også slå sjælen ud af den, når man barestens slår lidt bedre til. Hvem har nogen sinde hørt, at nogen har kunnet slå Djævelens øje ud eller skade ham på anden måde? Nej, for han har magt både til lands og til vands, men denne her er kun en vanddjævel, og man må kunne tage livet af den på tørt land. Se, det er nu min mening, og så såre jeg engang får den i land, har jeg nok i sinde at prøve på, hvad jeg kan udrette. Jeg er ikke bange hverken for den eller dens herre eller for noget andet i verden, fordi jeg er et kristenmenneske og er døbt Peter, og det siger jeg jer alle sammen, at enten den så kun er en hund eller en djævel, skal jeg være på nakken af den, så snart jeg kan, og hvis jeg ikke kan have krammet på den, få gid jeg må fare til Helvede, det er det hele."

Sådan lød Smallbones' tale, som modtoges med stormende bifald. Alle og enhver fandt hans bevisførelse særdeles fornuftig

og beundrede hans beslutning, og da han i sin tale havde optaget alt det, der kunne siges i så henseende, hævede de mødet, og alle mand gik ned til køjs.

23

Mr. Vanslyperken finder højlig anledning både til at ærgre sig og glæde sig.

Imidlertid var mr. Vanslyperken alt andet end hyggelig til mode. At korporal Vanspitter faldt på at påstå, at han havde set Djævelen stå ved hans skulder, kunne nok volde ham ikke så lidt ærgrelse, hvordan man så vendte og drejede det, for enten var Djævelen bag ved hans skulder, eller han var der ikke. Hvis han virkelig stod der, så var det indlysende, at Djævelen, som følge af, at han havde tragtet et medmenneske efter livet og for penge forrådt sit fædreland, anså ham for sin, og det huede aldeles ikke mr. Vanslyperken; for ligesom mange andre i denne verden ville han nok begå alskens forbrydelser og dog alligevel komme i Himmerig. Mr. Vanslyperken var overtroisk og fej, og han troede, at sligt jo nok var muligt; og mens han sad og overtænkte det i sit stille sind, rystede og bævede han og skævede bag ud over skulderen.

Men korporal Vanspitter kunne jo have påstået det ene og alene for at skræmme ham. Det var muligt – men her var der atter en vanskelighed: korporalen havde nu i så lang tid været hans fuldtro ven, og at antage muligheden heraf ville jo være at antage, at korporalen var en forræder imod ham, og at han, af grunde som Vanslyperken ikke kunne regne ud, havde vist sig falsk, nej, det var umuligt – mr. Vanslyperken ville ikke tro det; der sad han nu i det, som et menneske i en slem knibe, uden at vide, hvad han skulle gøre; thi mr. Vanslyperken besluttede, i

fald Djævelen virkelig havde været der, straks at angre og føre et nyt liv; men hvis Djævelen ikke havde været der, indså mr. Vanslyperken ikke, at der var nogen grund til at jage med det.

Til sidst påkom der mr. Vanslyperken en tanke, som skænkede ham megen trøst, den nemlig, at korporalen havde døjet så meget ved at ligge og flakke om i jollen – for korporalen havde smurt tykt på i skildringen af sine lidelser – at han var en smule fra forstanden og havde bildt sig ind at have set noget.

"Sådan må det have været," sagde mr. Vanslyperken, der bestyrkede denne formening med et glas genever og gik derpå til køjs.

Nu traf det sig så, at på selv samme tid, mens mr. Vanslyperken sad og overtænkte alt dette med sig selv, var korporal Vanspitter også i lag med at udgrunde, hvorledes han skulle komme ud af sin forlegenhed, for skønt korporalen ikke var meget fiffig af sig, havde han dog noget af indskrænkede folks snuhed, og han følte nødvendigheden af at dysse løjtnantens mistanke i søvn. For at skjule sin forbavselse og frygt ved synet af hunden havde han sat en plet på mr. Vanslyperken, der ikke let ville tilgive ham, og det var korporalen om at gøre vedblivende at stå sig godt med sin foresatte og nyde hans tillid. Hvordan skulle han nu rede sig ud af det? Det tog korporalen hele første vagt og to tredjedele af hundevagten, inden han, der lå i sin køje, kunne finde på noget. Endelig troede han, at det var lykkedes ham. Ved daggry trådte korporal Vanspitter ind i mr. Vanslyperkens kahyt, og løjtnanten bad ham meget sindigt og roligt sige til Short, at han skulle sørge for at holde alt klart til at lette anker klokken seks.

"Med forlov, mynheer Vanslyperken, De troede nok i aftes, at jeg var blevet gal, fordi jeg så Fanden selv stå bag skulderen af dem. Mynheer Vanslyperken, jeg har set ham to gange til nede på banjerdækket. Mein Gott! Mynheer Vanslyperken, to gange, siger jeg."

"Har De set ham to gange til!" svarede løjtnanten.

"Ja, mynheer Vanslyperken, jeg så ham to gange til – jeg ser ham meget tit, efter at jeg var i drift med jollen. Første gang så jeg ham, da jeg var i jollen – siden da har jeg set ham én gang, ja to gange hver nat."

"Netop det, jeg tænkte!" sagde mr. Vanslyperken til sig selv; "han har ikke forvundet skrækken fra hin nat. – Ja, korporal Vanspitter, det har ikke noget sige. Jeg blev meget vred på Dem i aftes, fordi jeg syntes, De tog Dem for store friheder; men nu ser jeg nok, hvorledes det er fat med Dem, De må holde Dem rolig, og så snart vi kommer til Portsmouth, er det bedst, De kommer af med lidt blod."

"Hvor meget ønsker De, jeg skal af med, mynheer Vanslyperken?" svarede korporalen med sin militære hilsen.

"Sådan en otte unser, korporal."

"Vel, sir," svarede korporalen, drejede sig på hælen og marcherede ud af kahytten.

Det var en for begge parter særdeles beroligende samtale. Mr. Vanslyperken var sjæleglad over korporalens forklaring, og korporalen var lige så henrykt over, at han så let havde drejet sin foresatte en knap.

Kutteren lettede samme morgen og afsejlede til Portsmouth. Vi vil forbigå overfarten og ikke gøre andre bemærkninger om den, end at korporalen blev genindsat i mr. Vanslyperkens

yndest – at han lod til som sædvanlig at være barsk mod folkene og at tyrannisere Smallbones mere end før; men dette var ifølge særlig anmodning fra knøsen, som spillede sin rolle beundringsværdig godt – fremdeles, at mr. Vanslyperken atter bragte det spørgsmål på bane at lade Jemmy And tampe, men forhindredes i at udføre det, da korporalen ytrede frygt for, at det ville vække mytteri – og at han endelig også plejede nogle lønlige samråd med korporalen angående sit ønske om at få hævn over Smallbones, hvortil Vanspitter lånte villigt øre og gav sig udseende af at være lige så forhippet som løjtnanten på at iværksætte hævnplanen. Således stod sagerne, da kutteren kom til Portsmouth og som sædvanlig løb ind i havnen. Man kan jo nok forstå, at mr. Vanslyperken havde grueligt hastværk med at komme i land og hilse på sin henrivende enke, men der var dog ét, som skulle gøres først, nemlig at han måtte melde sig hos admiralen.

Da han som hen til admiralen, fik han til sin store ærgrelse den besked, at han måtte holde sig klar til ufortøvet at gå under sejl, da der ventedes depecher til Haag næste morgen. Denne omstændighed ville kun levne ham kort tid til at gøre haneben, og han ilede derfor skyndsomst hen til enken og blev meget nådigt modtaget. Hun fløj næsten i hans arme, skændte på ham, fordi han havde været så længe borte, fordi han ikke havde skrevet til hende, og viste så ubedragelige tegn på stærk hengivenhed, at mr. Vanslyperken kom i den syvende himmel. Da han fortalte hende, at han ventede at komme til at afsejle straks igen, førte hun sit lommetørklæde op til sine øjne og syntes, i det mindste efter Vanslyperkens formening, at udgyde nogle bitre tårer. Så snart hun var blevet lidt mere fattet,

fremdrog Vanslyperken den ham betroede pakke, som hun åbnede og udtog deraf to breve, det ene til hende selv og det andet adresseret til en vis person, der boede omme i en anden gade.

"Dette," sagde enken, "må De selv aflevere – det er af vigtighed. Jeg ville selv få gerne overbringe det, men i så fald ville jeg ikke kunne holde øje med mine små forberedelser til middagsmaden, for det er da en selvfølge, at De spiser til middag med mig. Desuden må De dog en gang, før eller senere, gøre bekendtskab med denne person, da det er til *vor* fordel."

"*Vor fordel!*" Hvor yndigt lød ikke dette ord for mr. Vanslyperken! Han sprang straks op og tog sin hat for at udføre ærindet, og enkens pålæg om, at han måtte være snart tilbage igen, fremskyndede hans bortgang. Vanslyperken kom snart hen til det opgivne hus, bankede på og blev indladt.

"Hvad ønsker De, sir?" sagde en ærværdig gammel jøde, der åbnede døren for ham.

"Hedder De Lazarus?" spurgte løjtnanten.

"Det er mit navn."

"Jeg har et brev til Dem."

"Et brev til mig! – og hvorfra?"

"Fra Amsterdam."

"Tys! Stille!" sagde jøden, idet han gik foran og ind i et lille værelse og lukkede omhyggeligt døren i.

Vanslyperken afleverede brevet, som jøden dog ikke åbnede, men lagde fra sig på bordet. "Det er fra min værdige ven i Billen Shaaten. Har han det godt?"

"Ja, rigtig godt," svarede Vanslyperken.

"Hvornår sejler De igen, mynheer?"

"I morgen tidlig."

"Det er godt. Jeg har allerede brevene liggende færdige, De kom hertil i går – vil De vente og tage dem med?" spurgte jøden.

"Ja," svarede Vanslyperken, som i tankerne så en ny rulle guldstykker tilfalde ham ved hans ankomst til Amsterdam.

"Så vil jeg med det samme give Dem Deres penge."

"Flere penge!" tænkte Vanslyperken, men svarede "hjertens gerne!" og tog sig en stol.

Jøden forlod stuen og kom snart tilbage med en lille gul pose, som han lagde i Vanslyperkens hånd, og en stor omhyggeligt forseglet pakke. "Denne er af yderste vigtighed," sagde den gamle mand, idet han rakte ham pakken. "De vil finde, at det har sin rigtighed med Deres penge, og vær nu så god at sætte Deres navn her, for jeg skal svare til beløbet." Med disse ord lagde jøden en kvittering hen for Vanslyperken, som denne skulle underskrive. Vanslyperken læste den igennem. Det var en tilståelse for at have modtaget den sum halvtredsindstyve guineas, men der stod ikke et ord om, hvad gentjeneste der var blevet ydet. Det huede ham ikke rigtig at skulle underskrive den, men hvordan kunne han undslå sig? Desuden var det jo kun, som jøden sagde, for at bevise, at pengene var blevet udbetalt; ikke des mindre gjorde han indvendinger.

"Hvorfor vil De ikke underskrive? Jeg vil ikke miste mine penge, og dem mister jeg, i fald De ikke underskriver. Hvad er De bange for – De behøver ikke at være bange for, at vi skulle angive dem; når folk betaler så højt, betaler de ikke for ingen ting. Vi kommer alle til at dingle sammen, i fald det hele bliver opdaget."

"Dingle sammen!" tænkte Vanslyperken, hvis frygt blev vakt, og han blev dødbleg.

"De bliver godt betalt for Deres tjenester – De blev godt betalt på den anden side af vandet, og nu er De en af *vore*. De kan ikke trække Dem tilbage, i så fald er Deres liv forbrudt, det kan jeg forsikre Dem – behag derfor at underskrive – De kommer ikke ud af dette hus, før De har underskrevet," vedblev jøden. "De kan ikke modtage vore penge og så gå hen og angive os, så at vi alle kommer i galgen. Behag derfor at underskrive, sir."

Der var en sådan ro i den gamles ansigt og en fasthed i den tone, han talte i, at det blev Vanslyperken indlysende, at han ikke var til at spøge med, og han var overtydet om, at den gamle måtte have hjælp ved hånden, i fald en sådan gjordes nødig. Dersom jøden havde været alene, kunne løjtnanten mageligt have fået bugt med ham, men at dette ikke var tilfældet, blev snart bevist, idet den gamle ringede med en lille sølvklokke, der stod på bordet, og kort efter hørtes en raslen og støj ude i gangen, som af flere personer. Vanslyperken opdagede nu, at han var blevet fanget i en fælde, og han indså også, at det var for sent at trække sig tilbage. Drevet af sin frygt for legemlig vold på den ene side og sin kærlighed til guld på den anden samtykkede han i at underskrive den forlangte kvittering. Så snart dette var gjort, var jøden lutter høflighed og forbindtlighed. Han tog papiret, låsede det inde i et stort skab og bemærkede da:

"Det er for Deres egen sikkerheds skyld, hr. løjtnant, at vi er nødt til at gøre dette. De har intet at frygte – vi trænger alt for meget til gode venner som Dem, til at vi skulle forspilde dem, vi må sikre og betrygge os på alle måder; nu er De en af vore – De

kan ikke røbe noget, uden at vi jo også har noget at fortælle – vi høster fordel sammen, og jeg vil håbe, at vi ikke udsætter os for at blive hængt sammen. Fader Abraham! Vi må ikke tænke på det, men på den gode sag og på pengene. Jeg er jøde og bryder mig ikke en døjt om, enten papisterne eller protestanterne går af med sejren – men jeg kalder det den gode sag, fordi enhver sag er god, der indbringer penge."

Det samme mente også Vanslyperken, der i sit hjerte var jøde.

"Og nu, sir, vil De nok behage at være meget omhyggelig for pakken og aflevere den til vor ven i Amsterdam; De kommer naturligvis ind til mig, når De kommer hertil igen."

Vanslyperken sagde farvel, med pakken i sin lomme, ikke videre vel tilfreds; men da han stak pakken til sig, følte han den gule pose, og dette trøstede ham en hel del. Den gamle jøde fulgte ham til døren, med sine små skarpe grå øjne fæstede på ham, Vanslyperken var så underlig benovet ved det og var glad, da han atter var ude på gaden. Han ilede tilbage til enkens hus, opfyldt af alle hånde tanker – han havde såmænd aldrig haft i sinde at stille sig således blot, som han nu havde gjort, eller at have ladet sig ligefrem indskrive blandt den fordrevne konges tilhængere; men pengene havde besnæret ham – han havde to gange taget mod deres stikpenge og var nu nødt til at give dem sikkerhed for sin troskab ved at sætte dem i stand til at bevise hans brøde, når som helst de lystede. Alt dette gjorde Vanslyperken temmelig mod i hu – men hans betragtninger ophørte, da han kom til den indtagende enke. Hun spurgte ham, hvad der var hændt, og han fortalte det, men med en lille forandring, da han ikke ville tilstå, at han havde underskrevet af

frygt for legemlig vold, men på den anden side ytrede han dog, at han ikke holdt videre af at have skullet underskrive et modtagelsesbevis.

"Ja, men det er dog nødvendigt," svarede hun, "og desuden, hvorfor vil De ikke det? Jeg ved jo, at De er på vor side, og De vil blive os meget værdifuld. Jeg tror virkelig, at det var Deres redebonhed til at opfylde mine ønsker, der gjorde mig så indtaget i Dem, for jeg er den retmæssige konge inderlig hengiven, og jeg ville aldrig ægte nogen mand, der ikke ville vove liv og blod for ham, således som De jo nu har gjort."

Det udtryk "liv og blod" fik Vanslyperken til at gyse, og det kriblede og krablede gennem hele hans legeme.

"Desuden," vedblev enken, "vil det ikke være nogen ringe hjælp for *os*, for belønningen er meget stor."

"For *os!*" tænkte Vanslyperken, der nu fandt det rettest at fremtvinge en afgørelse på sin bejlen. Enken lånte ham opmærksomt øre, og til sidst foreslog han en dag i den nærmeste fremtid til deres ægteskabelige forening. Hun rødmede og vendte sit hoved bort, men svarede endelig med et yndigt smil: "Ja, mr. Vanslyperken, jeg vil hverken pine Dem eller mig selv – når De kommer tilbage fra Deres næste rejse, samtykker jeg i at blive Deres."

Hvor stor var ikke Vanslyperkens fryd og henrykkelse! Han kastede sig på knæ for hende, lovede, svor, takkede, kyssede hendes hænder og var rent ude af sig selv. Han kunne næppe tro, at hans lykke var virkelig. En smuk enke med en stor formue – hvor kunne han dog nogen sinde have tænkt på at kaste sig hen for sådan en uformelig kødklump som fru Vandersloosh? Stakkels mr. Vanslyperken! Middagsmaden

gjorde en ende på alle hans højtidelige forsikringer. Han tog dygtig til sig af madvarerne og drak tappert for at behage enken. Han drak på tronrøverens død og kong James' genindsættelse. Hvilken herlig aften! Enken var så elskværdig, så blid, så føjelig, så – så –, opfyldt af vin og kærlighed og med halvtredsindstyve guineas i sin lomme blev mr. Vanslyperken så overvældet af sine følelser, at han til sidst følte sig lidt underlig. Efter vel hundrede gange at være vendt tilbage for at kysse hendes kære, kære hånd og til sidst beseglende pagten på hendes læber gik mr. Vanslyperken, fuld af vin og håb, to meget gode ting at have inde som ballast.

Men der gik noget for sig om bord under mr. Vanslyperkens fraværelse. Til trods for, at mr. Vanslyperken havde strengt forbudt Moggy at indfinde sig på kutteren, havde hun benyttet hans fraværelse til at gå om bord til sin kære, rare Jemmy. Dick Short hindrede hende ikke i at komme om bord, og han var øverstbefalende, så at Moggy atter holdt sin mand i sine arme; men det ømme par trak sig snart tilbage til en stille krog, hvor de havde en lang og alvorlig samtale, så lang og så vigtig, skulle det synes, at de ikke endte deres passiar, inden mr. Vanslyperken kom om bord, lige før mørkningen. Hans skarpe øje opdagede snart, at der var et skørt på hakkebrættet, hvor de havde begivet sig hen, for ikke at have ørevidner, og han spurgte bistert, hvem det var; hans vrede blev ikke formildet, da han hørte, at det var Salisburys kone, og han befalede, at hun straks skulle sættes i land, og lod korporal Vanspitter kalde ned i sin kahyt, for at erfare, hvorfor hun var om bord. Korporalen svarede, at "mr. Short havde ladet hende slippe om bord; han

selv havde villet tale med ham desangående, men mr. Short havde ikke villet tale med ham;" han underholdt derpå sin foresatte med en lang forklaring om oprørske intriger på banjerdækket og trusler om, at der skulle ske ham (mr. Vanslyperken) en ulykke. Denne samtale afbrødes af et sendebud, der kom om bord med depecherne og befaling til at afsejle ved daggry og straks vende tilbage uden at afvente noget som helst svar.

Læseren vil måske gerne vide, hvad den lange samtale mellem Jemmy And og hans kone drejede sig om. Den angik følgende spørgsmål: Moggy var blevet meget nyttig for Nancy Corbett, og Nancy, hvis tjeneste behøvedes i hulen, og som ikke godt kunne undværes der, havde længe inderlig ønsket at finde en, der, med det samme almene kendskab til vedkommende og den samme dømmekraft som hun selv, kunne blive anvendt i hendes sted. I Moggy fandt hun netop den person, hun ønskede; men Moggy ville ikke gå ind på forslaget, med mindre hendes mand blev optaget i smuglertruppen, og heri lå hele vanskeligheden. Nancy havde dog for dette spørgsmåls vedkommende fået tilfredsstillende svar fra sir Robert Barclay. Han trængte til et par mænd endnu, men de måtte være pålidelige og i stand til at kunne gøre tjeneste i både. Jemmy var ikke videre dygtig til at ro, for både hans arme og hans ben var for korte, men han var udmærket til at styre. Alt dette var blevet forklaret for Nancy, som endelig samtykkede i, at Jemmy blev optaget i smuglerbanden, og Moggy var så taget ud til kutteren for at formå Jemmy til at rømme og give sig i ledtog med smuglerne.

Nu havde Jemmy ikke det mindste imod at gøre fælles sag med smuglerne, han var led og ked af at være om bord i kutteren, og det at skulle leve adskilt fra sin kone havde aldrig huet ham, men, som Jemmy meget rigtigt bemærkede: "Hvis jeg rømmer fra skibet og bliver nogen sinde set igen, er jeg sikker på at blive genkendt og nappet; jeg vil derfor ikke rømme, men vente, til jeg bliver afmønstret, med mindre du ved hjælp af dine venner kan skaffe mig min afskedigelse." Dette havde været udfaldet af samtalen, da den blev afbrudt ved Vanslyperkens komme, og således stod sagerne, da kutteren den næste morgen ved daggry lettede og styrede ad Texel til.

24

Hvori Vanslyperken ikke har andet end ubehageligheder fra begyndelsen til enden.

Så snart kutteren var afsejlet, ilede Moggy hen til den foregivne enke for at melde hende sin mands svar. Nancy syntes, at der var megen sund fornuft i det, Jemmy And havde sagt, og gik straks hen til jøden Lazarus og meddelte ham sine ønsker. Den gang var der mange højtstående personer, som hemmeligt støttede kong James, og forbindelsesleddene imellem sådanne ringe småfolk, som vi her skildrer, og de mægtige var, om end vidt adskilte, dog i fuldstændig samvirken.

Få dage efter indløb en ordre til James Salisburys afmønstring fra kutteren *Jungfrau*, og brevet afleveredes endnu samme dag til den henrykte Moggy.

Mr. Vanslyperken gjorde sin korte overfart til Zuidersøen og ankrede som sædvanlig, og da han var gået til ankers, gjorde han sig rede til at gå i land. Forinden han imidlertid gik i fartøjet, kom mandskabet med Jemmy i spidsen for at forhøre, om de måtte få lov at gå i land, da de ikke var videre tilfredse med, at der blevet nægtet dem landlov i Portsmouth.

Vanslyperken sagde dem yderst høfligt, at han før ville se dem gå Fanden i vold, og steg derpå ned i båden; han gik lige hen til jesuittens hus og denne gang, som han til sin store glæde troede, uden at være blevet set af enkefru Vandersloosh og Babette, der ikke viste sig i døren. Efter at have afleveret sine depecher og modtaget sit sædvanlige honorar, omtalte

Vanslyperken, hvor vanskeligt det var for ham at komme hen til dette hus, da der blev holdt øje med ham af nogle folk lige overfor, og han spurgte, om han ikke kunne få brevene tilsendt i en konvolut ved hjælp af et eller andet pålideligt bud, idet han gjorde gældende, at bemeldte personer var ham fjendtligt sindede. Heri indvilligede jesuitten, og Vanslyperken sagde ham farvel, men da han forlod huset, havde han atter den ærgrelse at se enkens fyldige skikkelse med Babette, som sædvanlig, bag hendes skuldre, og begge fæstede deres øjne på ham. Vanslyperken lod, som om han ikke kendte dem igen – for nu brød han sig kun lidt om at stå sig godt med fru Vandersloosh, nu da den smukke enke i Portsmouth havde givet ham sit ja – og gik ganske roligt sin vej.

"Det er godt, mr. Vanslyperken – meget godt," udbrød fru Vandersloosh, da han med hurtige skridt fortsatte sin vej; "meget godt, mr. Vanslyperken – vi får at se – tre gange er du gået ind ad den dør, og jeg tør dø på, med et halvt hundrede guineas i din lomme, hver gang du er gået ud af den. Forræderi betales højt, men somme tider kommer forræderen dog til at hænge endnu højere. Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får se – vi er vidner, mr. Vanslyperken, og jeg gifter mig ikke igen, før jeg ser dig godt hængt, mr. Vanslyperken. Men, du fredsens, Babette," udbrød enken og skiftede tone, "Gud må vide, hvordan korporalen har det, den kære stakkels mand skal lade sig kommandere af sådan en forrædersk usling som ham."

"Han kommer måske i land, madam," svarede Babette.

"Ak nej, den anden giver ham såmænd ikke landlov; men det kunne jo dog være, som du siger, at han alligevel kommer. Sæt en fem-seks flasker af det bedste øl hen til ovnen, – kun ikke for

nær, Babette – han holder meget af mit øl, og det gør ens hjerte godt at se ham drikke det, Babette. Og, Babette, jeg vil dog gå op og hæge mig en lille smule. Jeg tænker nok, han kommer – hvis han kan, ved jeg, at han gør det."

Vi må nu forlade enken, for at hun kan smykke sig, og følge mr. Vanslyperken ned til båden og om bord. Straks efter sin ankomst gik han ned i kahytten for at gemme sine penge under lås og lukke. Da korporal Vanspitter gik hen til kahytsdøren, hørte han klangen af pengene, alt imens Vanslyperken talte dem, og hans galde kom i kog ved tanken om, at Vanslyperken nu var i besiddelse af det, der skulle have været hans. Korporalen tøvede lidt, inden han bankede på. Vanslyperken lagde resten af sine penge til side, skød skuffen i og bød ham så komme ind.

Korporalen hilste med hånden til hovedet og frembar en anmodning om lov til at gå i land en times tid eller to.

"Gå i land! De gå i land, korporal? De har jo aldrig nogen sinde før bedt om lov til at gå i land," sagde den mistænksomme Vanslyperken.

"Med forlov, sir," svarede korporalen, "jeg vil gerne betale de folk, som gav mig husly og føde, sidst jeg var i land."

"Ja rigtigt, det havde jeg rent glemt, korporal. Nå, ja, De kan gerne gå i land, men bliv ikke for længe borte, for folkene er meget opsætsige, og jeg kan ikke undvære Dem."

Korporalen forlod kahytten og blev sat i land af to af matroserne i jollen. Han ilede hen til enken og modtoges med åbne arme. Siddende i den lille sofa med en flaske øl foran sig på bordet og fem andre i beredskab henne ved ovnen, mens enken sendte ham sine strålende smil, – hvem kunne da være

lykkeligere end korporal Vanspitter? Gardinerne var trukket for vinduerne, gadedøren låset af for at forhindre uvelkomne besøg, og nu begyndte enken og han en lang samtale, der nu og da afbrødes af små kærlighedsytringer, der mindede om en han- og hun-elefants kurmageri.

Vi vil meddele hovedindholdet af samtalen. Enken ytrede sin forbitrelse imod Vanslyperken og tilkendegav sin faste beslutning om ikke at gifte sig, før han blev hængt. Korporalen indså straks, at dette var noget ham højlig vedkommende, og svor på, at han skulle hjælpe til, så godt det stod i hans magt. Han fortalte alt, hvad der var foregået, siden han forlod enken, og hundens overnaturlige genkomst, efter at han havde kastet den over bord. Han udviklede dernæst, at det var nødvendigt, ikke blot at Vanslyperken blev holdt i uvidenhed om, hvorledes sagerne stod imellem dem, men også at enken, for at lokke ham endnu bedre i fælden, om muligt skulle se at blive gode venner med ham igen. Dette indvilligede enken kun nødig i, men da korporalen gjorde hende det indlysende, at det var den eneste mulighed for, at hun ind imellem kunne få ham at se, og at Vanslyperken kunne blive ført fuldstændig bag lyset, mens han foregav at være forelsket i Babette, så samtykkede hun endelig, og det så meget mere som, jo større hans skuffelse til sidst ville blive, des fuldstændigere hævn ville hun opnå. Efter at de havde lagt deres planer, drøftede de dernæst, om det ikke ville være det bedste at sende bud om bord til Vanslyperken, og de blev enige om, at korporalen skulle overbringe det. Til sidst var alt bragt i orden, de seks flasker øl var tømt, og efter at korporalen havde fået lov til at trykke lige så mange kraftige smækkys, som

han ville, på enkens tykke og saftige læber, vendte han tilbage om bord.

"Melder mig tilbage om bord, mynheer Vanslyperken," sagde korporalen, idet han trådte ind i kahytten.

"Meget vel, korporal, fik de besørget alt, hvad De ville, for vi sejler igen ved daggry?"

"Ja, mynheer, og jeg så én, som jeg aldrig har set før."

"Hvem var det, korporal?" svarede Vanslyperken, for han havde siddet og frydet sig ved minderne om den smukke enke i Portsmouth og var i perlehumør.

"En smuk frue – mynheer Vanslyperken – rigtig smuk frue. Babette kom hen til mig på gaden."

"Å, Babette – nå, hvad sagde hun?"

Her begyndte korporalen, således som aftalt var imellem ham og enken, på en lang forklaring, idet han fortalte, "at hans Babette havde fortalt ham, at hendes madmoder var meget forbavset over, at mr. Vanslyperken var gået tæt forbi hendes dør, uden at være kommet ind at besøge hende; hendes madmoder var blevet rigtig glad over mr. Vanslyperkens brev og ville gerne se ham igen, og han, korporalen, havde sagt til Babette, at hunden var blevet slået ihjel af ham, Vanslyperken, og han håbede, at han havde båret sig rigtigt ad ved at sige dette."

"Nej," svarede Vanslyperken, "De har båret Dem galt ad; og hvis De kommer i land igen, kan De gerne svare, at mr. Vanslyperken ikke bryder sig en døjt om den gamle kælling; hun kan bringe sit skrog til torvs et andet sted, for mr. Vanslyperken vil ikke røre hende med en ildtang. Vil De huske det, korporal?"

"Ja," svarede korporalen, idet han skar tænder ved denne fornærmelse imod hans forlovede; "ja, mynheer, det skal jeg huske. Mein Gott; jeg skal ikke glemme det."

"Slå min hund ihjel, heh!" udbrød mr. Vanslyperken, idet han talte højt med sig selv. "Ja, ja, fru Vandersloosh, De skal få noget at ærgre Dem over, jeg skal nok drille Dem, så De mister Deres fedt. Ja, ja, fru Vandersloosh, De skal komme til bide Deres negle til blods! Intet andet vil kunne stille Dem tilfreds, end om De så Snarleyyow ligge død for Deres dør. Min hund, jo vist! – nu kan De gerne gå, korporal."

"Mein Gott! Vi vil jo også have vore jern i ilden, lige så vel som De, mynheer Vanslyperken," mumlede korporalen, idet han gik forud.

I mørkningen kom en mand på siden af kutteren i en lille båd og ønskede at tale med mr. Vanslyperken. Så snart han kom ned i kahytten, og døren var blevet lukket, lagde han nogle breve på bordet, og uden at mæle et ord gik han atter op på dækket og roede i land igen. Ved daggry lettede kutteren og sejlede for gunstig vind til Portsmouth.

Med bankende hjerte gik mr. Vanslyperken i båden, iført sit bedste puds. Han kunne næppe lægge så meget bånd på sig selv, at han først gik hen og meldte sit ankomst til admiralen, så utålmodig var han efter at kaste sig for den smukke enkes fødder og affordre hende opfyldelsen af det løfte, hvis indfrielse hun havde opsat til hans hjemkomst. Imidlertid meldte han sig dog først og gik derpå hen til huset i Castle Street.

Hans hjerte slog heftigt, da han bankede på døren, og han ventede med utålmodighed, at den skulle åbnes. Omsider blev den lukket op, men ikke af enkens pige.

"Er mrs. Malcolm hjemme?" spurgte Vanslyperken.

"Malcolm, sir!" svarede konen; "mener De den dame, som boede her og rejste i går?"

"Rejste i går!" udbrød mr. Vanslyperken og kunne næppe stå på sine ben.

"Ja, det er ikke længere siden end i går eftermiddags. Hun tog afsted med en herre."

"Med en herre!" udbrød Vanslyperken og var nær ved at tabe næse og mund.

"Ja, sir; må jeg spørge, sir, er De søofficeren på den kongelige kutter?"

"Ja, jeg er," svarede Vanslyperken, idet han lænede sig op imod dørstolpen for at holde sig oprejst.

"Så er her et brev til Dem."

Med disse ord løftede konen først sit smudsige forklæde op, derefter sin kjole og kom til sidst til en løjerlig olmerdugslomme, hvorfra hun fremtog skrivelsen, der var blevet bragt i selskab med en stump voks, et nøgle blåt uldgarn, nogle halfpence, et kobberfingerbøl og et stykke rabarberrod, og som af alle disse lommekammerater havde fået en blandet lugt og farve. Vanslyperken greb brevet, så snart det var blevet halet frem, gik forbi konen ind i spisestuen, hvor han, beklemt om hjertet, satte sig ned, aftørrede sveden fra sin pande og læste, som følger:

> Min kære, elskede, evig elskede Vanslyperken!
> Ynk mig, ynk mig, o, ynk mig! Ak! hvor snart bliver ikke lykkens bæger stødt fra os dødeliges læber! Jeg kan næppe skrive, næppe holde på pennen, næppe holde mit hoved oppe. Jeg kan ikke udholde, at De fra min hånd skal

underrettes om, at alle vore forhåbninger, som blomstrede så frodigt, er blevet fuldstændig tilintetgjort. Ak, ak! Men det må så være. Å, mit hoved, mit stakkels, stakkels hoved – hvor det svimler! Jeg sad just ved kaminen og tænkte på, når De dog kom tilbage, da jeg hørte nogen banke på døren. Det lød så ganske som Deres banken, at mit hjerte begyndte at slå heftigt, og jeg løb hen til vinduet, men jeg kunne ikke se, hvem det var, hvorfor jeg satte mig ned igen. Tænk Dem min overraskelse, min rædsel, min skuffelse, min nedslagenhed, min sorg, da den, der trådte ind, ikke var nogen anden end min mand, som jeg havde antaget for død! Jeg troede, jeg skulle have døet, da jeg så ham. Jeg faldt ligefrem i besvimelse, og da jeg genvandt mine sansers brug, stod han bøjet over mig, i den tro, stakkels tåbe, at jeg var dånet af glæde, og han kyssede mig, – uh! ja, han kyssede mig. O Gud, o Gud! Kære mr. Vanslyperken, jeg tænkte på Dem, og hvordan De vel vil blive til mode, når De erfarer alt dette; der stod han lyslevende og i bedste velgående, og nu har jeg ikke andet at gøre end at lægge mig til at dø.

Det synes, at jeg i min vildelse atter og atter har kaldt på Dem og røbet, hvorledes det virkelig er fat med mit stakkels blødende hjerte, og han var meget vred; han pakkede al ting sammen og forlangte bestemt, at jeg skulle forlade Portsmouth. Ak! Jeg skal begraves i norden og aldrig se Dem mere. Men hvorfor skulle jeg også det, min kære mr. Vanslyperken? Hvad godt vil der flyde deraf? Jeg er en dydig kone og vil vedblive at være det, men, o Gud, jeg kan ikke skrive mere.

Far vel da, far vel! Far vel for evigt! Kære mr. Vanslyperken, tænk ikke mere på Deres utrøstelige, ulykkelige, sønderknuste, elendige

Anna Malcolm.

Efterskrift. For min skyld vil De nok trofast holde ved den gode sag, ja, jeg ved, De vil det, min elskede.

Mr. Vanslyperken gennemlæste denne hjerteskærende skrivelse og sank halvkvalt tilbage i stolen. Konen, som havde stået ude i gangen, mens han læste brevet, kom ham til hjælp, og ved at hælde ham noget vand i munden og stænke ham lidt i ansigtet fik hun bragt ham nogenlunde til live igen. Vanslyperkens hoved sank ned på bordet oven på hans hænder og forblev nogle minutter i denne stilling. Så rejste han sig, lagde brevet sammen, stak det i sin lomme og vaklede ud af huset uden at mæle et ord.

O, Nancy Corbett! Nancy Corbett! Det var alt sammen dit værk.

Du havde vundet dit spil ved at forføre den stakkels mand til at begå forræderi – du havde ventet, indtil han var så indviklet i dine garn, at han ikke kunne rede sig ud af dem eller for fremtiden undslå sig for at lystre jakobiternes befalinger – du havde forført ham, Nancy Corbett, du havde beruset ham – kort sagt, Nancy, du havde ødelagt ham, og så gav du ham løbepas ved dette underfundige og træske brev.

Vanslyperken gik bort, han vidste næppe selv hvorhen – i hans hoved var der øde og tomhed. Det traf sig så, at han uvilkårligt tog vejen til sin moders hus, og da han fik fundet sig,

ilede han derhen for at give sine følelser luft. Den gamle kone gik sjælden eller aldrig ud; gjorde hun det, var det i skumringen for i en halv times tid at indkøbe tilstrækkeligt til at holde livet vedlige i fjorten dage.

Hun var hjemme, og hendes dør var som sædvanlig aflåset, da sønnen forlangte at blive lukket ind.

"Kom ind, barn, kom ind," sagde den gamle heks, idet hun med rystende hænder skød slåen fra. "Jeg drømte såmænd om dig i nat, Cornelius, og når jeg drømmer om andre, bebuder det dem ikke noget godt."

Vanslyperken satte sig ned på en kiste uden at svare. Han førte hånden op til panden og sukkede og stønnede i sin sjælsbitterhed.

"Å ja, å ja!" sagde hans moder. "Sådan har jeg også i min tid ført hånden op til hovedet. Ja, ja – når det værkede i mit hoved og brændte i min hjerne – når jeg havde udført gerningen. Hvad har du gjort, mit barn? Udøs dit hjerte i din moders barm. Sig mig alt, – sig mig grunden – og sig mig, fik du nogen penge?"

"Jeg har mistet alt," svarede Vanslyperken i en sørgmodig tone.

"Mistet alt, så må du begynde for fra og tage fra andre, indtil du har fået alt tilbage. Det er måden – jeg vil have mere endnu, inden jeg dør. Jeg dør ikke endnu, nej, nej."

Vanslyperken forblev tavs i nogen tid. Som sædvanlig meddelte han sin moder alt, hvad der var hændet.

"Nå, ja, ja, mit barn; men der er jo den anden. Guld er guld, den ene kone er lige så god – til at tilsidesætte – som den anden. Gift dig aldrig, mit barn, med en kvinde af kærlighed –

hun vil gøre dig til en nar. Du er sluppet heldigt fra det – det ser jeg grandt, Cornelius. Men hvor er det guld, som du sagde, du fik for at blive forræder – hvor er det?"

"Jeg skal bringe det i land i morgen, moder."

"Gør det, barn, gør det. De kunne måske opdage dig – få dig hængt – men de skal aldrig fravriste dig guldet. Det er sikkert – ganske sikkert hos mig, så længe jeg lever. Jeg dør ikke endnu – nej, nej."

Vanslyperken rejste sig for at gå; han længtes efter at komme om bord.

"Gå, barn, gå. Jeg har gode forhåbninger om dig – du har jo myrdet, ikke sandt?"

"Nej, jeg har ikke," svarede Vanslyperken, "han lever."

"Så forsøg det om igen. Du har i alt fald gerne villet myrde, og du har solgt dit fædreland for guld. Cornelius Vanslyperken, ved det had, jeg bærer til al verden, føler jeg, at jeg næsten elsker dig nu – jeg ser, du er mit eget barn. Gå nu og husk i morgen at bringe mig guldet."

Vanslyperken forlod huset og gik ned til stranden for at gå om bord igen; tabet af den smukke enke, den bratte omskiftelse, hvorved alle hans forhåbninger på én gang blev kuldkastede, hans tilsidesættelse af enken Vandersloosh og det fornærmelige budskab, han havde sendt hende, – havde kun den virkning, at det vakte hans galde. Han svor alt og alle hævn, men særlig Smallbones, hvem han var fast bestemt på at ville ofre. Mord og drab var ham ikke længere nogen gruelig tanke, tværtimod var det ham en vis glæde at tænke på det, og tabet af den smukke fru Malcolms forventede formue gjorde ham kun

end mere opsat på at vinde guld, og han betragtede uden mindste betænkelighed forræderi som middel til at få det.

Da han kom om bord, forefandt han en ordre fra admiralitetet om at afmønstre James Salisbury. Dette forøgede hans galdesyge og hævnlyst. Jemmy And var ikke blevet glemt, og han besluttede, ikke at kundgøre ordren, før han havde straffet ham for hans oprørske ytringer; men Moggy var kommet om bord under hans fraværelse og havde leveret sin mand det brev fra admiralitetet, der meldte ham hans afskedigelse. Vanslyperken lod korporal Vanspitter hente for at rådføre sig med ham, men korporalen oplyste ham om, at Jemmy And meget godt vidste, at han skulle afmønstres. Vanslyperkens harme kendte nu ingen grænser. Han ilede op på dækket og befalede alle mand op til afstraffelse, men korporal Vanspitter skyndte sig at advare Jemmy i tide, så at denne ikke peb folkene op, da befalingen kom.

"Hvor er den slyngel, den James Salisbury?" råbte Vanslyperken.

"Her er James Salisbury," svarede Jemmy, idet han gik agter ud.

"Pib folkene op til afstraffelse, drønnert."

"Jeg hører ikke til skibet," svarede Jemmy og gik forud.

"Korporal Vanspitter – hvor er korporal Vanspitter?"

"Her, sir," sagde korporalen, idet han kom op af lugen med forstilt hastværk.

"Bring den mand Salisbury agter."

"Jo vel, sir," svarede korporalen, idet han gik forud med påtagen ivrighed.

Men hele mandskabet havde besluttet, at denne uretfærdighedshandling ikke skulle ske. Salisbury var ikke længere i tjenesten, og skønt de vidste, at korporalen var på deres parti, omringede de dog Jemmy på bakken, og korporalen gik agter ud med den erklæring, at han ikke kunne komme delinkventen nær. Mens han afgav denne melding, hørtes en stærk kvinderøst uden bords.

"Nå, så De vil lade min Jemmy tampe, De usle kryb? Men det lader De nok være med; han er ikke længere i tjenesten, og De skal ikke røre ham; men nu skal jeg sige Dem noget; hold De Dem herefter om bord, hr. løjtnant; for hvis jeg får fat i Dem i land, så skal jeg få Dem til at synge en melodi, som De ikke drømmer om. Jo, tampe min Jemmy, min egen søde and af Jemmy – men tøv en kende – så kommer jeg om bord."

Som sagt, så gjort; matroserne havde vinket ad Moggy, at hun skulle komme om bord, hvorfor hun dristigt roede op langs siden af kutteren, sprang op på dækket og gik lige hen til mr. Vanslyperken. "Jeg skal bede Dem udlevere min mand, og ingen passiar her," råbte Moggy.

"Korporal Vanspitter, kast mig det kvindemenneske ud af skibet."

"Kaste mig ud, mig, en lovlig ægteviet kone, som kommer for at hente min egen mand med befaling fra Deres overordnede, hr. løjtnant! – Jeg gad nok se det menneske, der ville påtage sig det. Jeg affordrer Dem min mand, og jeg skal bede Dem straks udlevere ham her – ellers får De tage skade for hjemgæld, at De ved det. Jeg forlanger min mand i kongens navn, udlever ham derfor straks," vedblev Moggy, idet hun stak sin næse så tæt hen til mr. Vanslyperkens, at de næsten mødtes, og efter nogle

sekunders forløb tilføjede hun, da Vanslyperken ikke kunne svare af harme: "Jo, De er en net løjtnant, det må jeg nok sige."

"Lad Deres marinere kalde op, korporal Vanspitter."

"Det har jeg gjort, mynheer Vanslyperken," svarede korporalen, idet han rettede sig og tog til huen, "men med forlov, sir, de har gjort fælles sag med mandskabet. De og jeg, mynheer, er udelukkende overladt til os selv."

"Må jeg få bede om min lille and af en mand," gentog Moggy. Vanslyperken var slemt i knibe. Mandskabet var i fuldt mytteri, marinerne havde gjort fælles sag med dem – hvad kunne han gøre? At indskyde sig under de højere myndigheder ville være en blottelse, for han vidste, at han ikke kunne lade en mand tampe, der ikke længere hørte til skibet.

"Jeg vil have min mand," gentog Moggy, idet hun lagde armene over kors.

Mr. Vanslyperken svarede ikke. Korporalen ventede på nærmere ordre, og Moggy ventede på sin mand.

Lige i samme øjeblik var Snarleyyow, som havde fulgt sin herre op på dækket, sprunget op ad den lille trappe og stod nu og så ud over rælingen på den side, hvor den båd lå, Moggy var kommet om bord i. Da hun opdagede dette, fo'r hun med tankens hurtighed løs på hunden og skubbede den over bord ned i båden, hvor den faldt ned med et tungt spring; derpå gik hun selv fra borde, befalede færgemanden at sætte af og holdt sig lidt borte fra kutteren med hunden i sin vold.

"Se nu," råbte Moggy og slog sig på sin albue, "har jeg nu ikke fået hunden i min magt, og tror De ikke, at jeg vil skære den småt til finker og spise den oven i købet, hvis De ikke giver mig min egen søde rare Jemmy og alle hans papirer oven i købet?"

"Bemand båden," råbte Vanslyperken. Men der var ikke én, der ville lystre ordre.

"Se her," råbte Moggy og svang en kniv, som hun havde lånt af færgemanden. "Denne skal stikkes i køteren, hvis De ikke lader min Jemmy gå, og det lige straks – –"

"Gud forbarme sig, morlille!" udbrød Vanslyperken. "Lad dog være at gøre den stakkels hund fortræd, Deres mand skal nok komme i land."

"Med sine papirer klappede og klare, så han kan få sin lønning?" spurgte Moggy.

"Ja vist så, med sine papirer og alt andet, hvad han har, hvis De ikke gør det stakkels dyr nogen fortræd."

"Se så at få dem udfærdiget i en fart, for mine fingre klør, vil jeg lade Dem vide," svarede Moggy. "Husk på, jeg vil have min Jemmy og skære hundens hals over oven i købet, hvis De ikke rubber Dem."

"Straks, min gode kone, straks," råbte Vanslyperken. "Hav dog lidt tålmodighed."

"Gode kone! Jeg er ikke mere god kone end De selv," svarede Moggy.

Vanslyperken bød korporalen at følge Jemmy And i båden og gik selv ned i sin kahyt for at underskrive hans afregning. Derpå kom han straks op igen, for han var gruelig bange for, at Moggy skulle gøre alvor af sine trusler.

Jemmys kiste og køjeklæder var langet ned i båden. Han gav sine skibskammerater hånden til farvel, modtog sine papirer og sit afskedspas af korporal Vanspitter, vekslede et betydningsfuldt blik med ham og gik ned ad falderebstigen.

Båden roede agter om for at tage Moggy med, og denne sidste befalede nu færgemanden at sætte hunden om bord igen.

"Mit ord er lige så godt som min underskrift," ytrede Moggy, idet hun trådte over i det andet fartøj; "der har De Deres køter igen, hr. løjtnant, men mærk vel mine ord: jeg skylder Dem en tak for sidst, og jeg skal betale Dem med renter, inden vi to bliver kvit med hinanden."

Jemmy førte da sin pibe til sine læber og lod dens højeste tone lyde; folkene gav ham tre hurraer, og mr. Vanslyperken løb fnysende arrig ned i sin kahyt.

25

Mr. Vanslyperken beviser, at han har stor afsky for koldt stål.

Mr. Vanslyperken var blevet så fortumlet i hovedet af dagens begivenheder, at han rent havde glemt at aflevere brevene, der var ham betroet til jøden Lazarus; indholdsrige måtte sandelig de tildragelser have været, der kunne have hindret ham i at gå hen og modtage penge.

Han kastede sig på sin køje med blandede følelser, et bytte for både raseri og ærgrelse, og sov en febersøvn i sine klæder.

Hans drømme var skrækindjagende, og han vågnede uvederkvæget om morgenen. Mandskabets mytteri og frafald tilskrev han helt og holdent Smallbones' rænker, og han hadede nu denne så grundigt, at han følte, han kunne have flået ham ihjel ved høj lys dag. Det var de første indskydelser, som påtrængte sig ham, da han vågnede, og efter lidt betænkning lod han korporal Vanspitter kalde ind til sig for at rådslå med ham. Korporalen indfandt sig, lutter ydmyghed og ærbødighed, og blev atter tilspurgt om, hvad der kunne gøres ved Smallbones, idet Vanslyperken meget tydeligt gav at forstå, hvad hans ønsker gik ud på.

Korporal Vanspitter, der var blevet enig med sig selv om, hvorledes han efter deres foregående rådslagning skulle gå til værks, rømmede sig med mangt et hm! og ha! og syntes uvillig til at indlade sig på dette emne, indtil han blev drevet dertil af sin chef; korporalen ytrede da, at der var noget grumme

sælsomt ved knøsen, og slog på, at han vist var blevet sendt om bord i kutteren for at ærgre hans foresatte.

"Den nat," fortalte korporalen, "da han havde erklæret at have set Djævelen tre gange, sad han den ene gang ved hovedgærdet af Smallbones' køje, og en anden gang havde han øjensynlig en samtale med knøsen, og der var underlige historier i omløb blandt mandskabet, der mente, at både Smallbones og hunden var overnaturlige redskaber."

"Min hund – Snarleyyow – en – hvad mener De, korporal?"

Korporalen fortalte da mr. Vanslyperken, at han havde opdaget, at der var blevet gjort adskillige frugtesløse forsøg på at drukne hunden, blandt andet var den engang af Smallbones blevet kastet ud i en kanal, indsyet i en brødsæk, og var kommet igen på en vidunderlig måde.

"Den skurk!" udbrød Vanslyperken. "Det var altså brostenen. Nu, da jeg har opdaget det, skal jeg skære hans syndige sjæl ud af kroppen på ham."

Men korporalen gjorde indsigelse mod at gribe sagen åbenlyst an, for skønt det var vitterligt i følge hans egen tilståelse, at det hang således sammen, kunne det dog ikke bevises, da ingen af folkene ville aflægge vidnesbyrd.

Desuden troede han ikke, at der ville blive gjort flere forsøg, da man havde hørt Smallbones le og sige, "at vand ikke ville gøre hverken ham eller hunden fortræd," og det var denne ytring af knøsen, der først havde gjort mandskabet mistænksomt.

"Ganske sandt," udbrød Vanslyperken; "han flød helt ud til den yderste bøje og tilbage igen, den gang –" her brød mr. Vanslyperken brat af og følte en rædsel for overnaturlige

kræfter hos knøsen, idet han betænkte, hvad der var hændet, og hvad han nu fik at høre.

"Så man tror om min hund –"

"At det er Djævelen selv," svarede korporalen.

Dette tog Vanslyperken sig ikke i mindste måde nær, da det ville tjene til værn for hunden; men på den anden side var han slet ikke rolig for Smallbones; for mr. Vanslyperken var, som ovenfor sagt, både overtroisk og fej.

"De sagde, at vand ikke skader ham, korporal?"

"Ja, mynheer."

"Så vil jeg, ved Gud! forsøge, hvad en pistol kan udrette!" genmælede Vanslyperken. "Han kastede min hund i kanalen, og jeg vil have hævn, hvis der er hævn at få. Det er godt, korporal, nu kan De gerne gå," vedblev Vanslyperken, som formelig skummede af raseri.

Korporalen forlod kahytten, og da det var faldet Vanslyperken ind, at han ikke havde afleveret brevene, klædte han sig på for at gå i land.

Efter endnu en gang at have gennemlæst den smukke enkes brev, der, samtidig med at det knuste alle hans forhåbninger, ved sin milde tone gød nogen balsam i hans sårede hjerte, sukkede han, lagde det sammen, gemte det og gik op på dækket.

"Pib giggen i vandet," sagde Vanslyperken.

"Ingen pibe," svarede Short.

Dette mindede mr. Vanslyperken om, at Jemmy And havde forladt skibet, og ærgrede ham på ny. Han befalede, at bådsmandskabet skulle kaldes sammen, og da giggen var bemandet, tog han i land. Så snart han kom hen til Lazarus'

hus, bankede han på, men det varede noget, inden han blev indladt, og sikkerhedskæden blev ikke taget fra døren, som kun blev åbnet to tommer, for at man kunne mønstre ham, inden han blev lukket ind.

"Ah, det er Dem, højstærede! De kan godt komme ind," sagde jøden.

Vanslyperken gik ind i stuen, hvor han fandt en ung mand siddende af et meget smukt ydre, klædt som datidens modeherrer. Hans hat, der var smykket med en sort fjerbusk, lå på bordet. Denne person bibeholdt sin skødesløse og magelige stilling, uden at rejse sig op, da Vanslyperken trådte ind, og bad ham heller ikke sidde ned.

"Er De chef på kutteren?" spurgte den unge mand med en myndig mine, der ikke huede løjtnanten rigtig.

"Ja," svarede Vanslyperken og satte til gengæld et bistert og fornærmeligt blik op.

"De kom i går morges? Sig mig engang, sir, hvorfor blev brevene ikke straks afleveret?"

"Fordi jeg ikke havde tid," svarede Vanslyperken gnavent.

"Ikke tid, sir? Hvad vil De sige med det? Deres tid er vor, sir. De bliver betalt for den; for hver shilling De modtager af den lumpne regering, som De nedlader Dem til at tjene og forråde, får De lige så mange pund af os. Lad dette ikke ske oftere, højstærede, ellers vil De komme til at fortryde det."

Vanslyperken var ikke i det bedste lune og svarede vredt: "Så kan De jo få andre til at besørge Deres arbejde, for dette er det sidste, jeg gør for Dem; betal mig for denne tjeneste og lad mig gå."

"Det sidste, De gør! De vil behage at gøre så meget, som vi lyster, og så længe, som det behager os. De er på dobbelt måde i vor vold, skurk! De forråder den regering, De tjener, men De skal ikke forråde os. Om De så havde tusind liv, er De dødsens det øjeblik, da De svigter eller forsømmer vort arbejde. Udfør deres gerning trofast, så vil De blive belønnet; men enten må De gøre, hvad vi pålægger Dem, eller dø. De har kun at vælge."

"Nej virkelig!" svarede Vanslyperken.

"Ja virkelig! Og for at bevise Dem, at det er mit ramme alvor, vil jeg straffe Dem for Deres forsømmelighed ved ikke at betale Dem denne gang. De kan lægge brevene og gå. Men husk, at De giver os betimelig underretning om, når De får ordre til at gå tilbage til Haag, for vi har brug for Dem."

Harmfuld over dette sprog adlød Vanslyperken sin første indskydelse, nemlig at snappe brevene og forsøge på at forlade værelset.

"Uden betaling heller ingen breve!" udbrød han, idet han åbnede døren.

"Tåbe!" råbte den unge mand med et spotsk smil, uden at røre sig fra stedet.

Vanslyperken lukkede døren helt op, men til hans forfærdelse pegede tre sværd mod hans hjerte. Han fo'r tilbage.

"Vil De måske nu aflevere brevene?" ytrede den unge mand.

Med alle tegn på bestyrtelse kastede Vanslyperken dem på bordet og forblev tavs og bleg.

"Og forstå mig nu ret, sir," sagde den unge herre. "Vi gør stor forskel mellem dem, der har sluttet sig til den gode sag, eller rettere, som er forblevet deres konge tro i følge ærens og pligtens bud, og dem, der kan købes og sælges. Vi ærer de

første, vi foragter de sidste. Deres tjeneste behøver vi, og derfor bruger vi Dem. En forræder imod den landsherre, af hvem han får sin lønning og sold, kan ikke med rimelighed vente sig tillid af os. Jeg kender Deres karakter, det er tilstrækkeligt. Skønt nu regeringen ikke gør nogen anden forskel mellem det ene parti og det andet, uden denne, at nogle kunne blive beærede med at miste livet ved øksen i stedet for i galgen, vil De dog behage at lægge mærke til, hvad vi gør: Da vort liv allerede er forbrudt, gør vi os ingen samvittighed af at rydde enhver af vejen, som vi blot mistænker for at forråde os. Ja endnu mere, vi kunne forsyne regeringen med tilstrækkelige beviser imod Dem uden mindste fare for os selv; for vi har mange tilhængere, som endnu sidder i embeder. Overvej nu vel alt, hvad De har hørt, og vær forvisset om, at skønt vi foragter Dem og kun bruger Dem som vort redskab, vil vi dog betjenes trofast og omhyggeligt; i modsat fald er Deres liv forbrudt."

Vanslyperken hørte alt dette med rædsel og forvirring: han indså straks, at han sad fast i en fælde, hvorfra det var umuligt at undslippe. Hans feje hjerte sank i ham, og han lovede ubetinget lydighed.

"Ikke des mindre vil De behage, inden De går, skriftligt at tilsige kong James og hans efterfølgere huldskab og troskab," ytrede den unge herre. "Lazarus, bring pen, blæk og papir."

Jøden, som stod ved døren, opfyldte befalingen.

Kavaleren tog pennen og opsatte en bestemt formel, hvorved Vanslyperken viede den landflygtige konge sit liv og alle sine kræfter, så sandt han håbede at blive salig. "Læs dette og underskriv det, sir," sagde kavaleren, idet han rakte det til Vanslyperken.

Løjtnanten betænkte sig.

"Deres liv afhænger af det," vedblev den unge mand koldblodigt; "gør, som De lyster."

Vanslyperken vendte sig om; sværdene pegede endnu på ham, og de, der holdt dem, havde deres øjne ufravendt fæstet på kavaleren, afventende hans befalinger. Vanslyperken så, at der ikke hjalp nogen kære moder. Med skælvende hånd tilføjede han sin underskrift.

"Det er godt; – læg nu mærke til, at ved den første mistanke, vi får til Dem, og blot ved mangel på nidkærhed fra Deres side vil denne erklæring blive tilstillet rette vedkommende, og selv om De skulle kunne undfly regeringens straf, vil De ikke kunne undslippe os – "vort navn er Legio." Nu kan De gå, sir – forret Deres hverv godt, så skal De blive godt belønnet."

Vanslyperken ilede bort og slap helskindet forbi sværdene, hvis od nu sænkedes og lod ham uhindret passere forbi. Måske følte han først nu, hvor foragtelig en forræder var. Forbitret, ydmyget og forvirret, endnu rystende og bævende af frygt og på samme tid glødende af hævntørst ilede han hen til sin moders bolig, for han havde bragt de penge, som han havde fået i Amsterdam, med sig i land.

"Hvad for noget, flere ærgrelser, barn?" sagde den gamle, idet hun så Vanslyperken i ansigtet, da han trådte ind.

"Ja," genmælede Vanslyperken og lagde armene over kors, da han satte sig ned.

Det varede noget, inden han ville meddele sin moder alt, hvad der var hændet. Til sidst fik hun dog lirket sandheden ud af ham, hvilken endog han skammede sig ved at tilstå.

"Gid nu alle de forbandelser, som nogen sinde har ramt et menneske, kommer over hans hoved!" udbrød Vanslyperken, da han havde talt færdig. "Jeg ville give sjæl og legeme til at få hævn over ham."

"Det er talt som mit eget barn – det er det, som jeg har gjort, Cornelius, men jeg skal ikke dø for det første. Det glæder mig at høre dig tale således; men det bør ikke ske endnu. Lad du dem indgå det ene komplot efter det andet, og når de så tror, at alt er modent og alt rede, og at det hele vil lykkes – så – ja så er det tid til at hævne dig – endnu ikke – men for at opnå den hævn ville selv døden i galgen være sød."

Vanslyperken gyste; han kunne ikke fatte, hvorledes døden på den måde kunne blive sød – i nogen tid sad han hensunken i sine egne tanker.

"Har du endelig bragt guldet med?" spurgte den gamle.

"Ja, jeg har," svarede Vanslyperken, som rejste sig og tog det frem. "Jeg skulle egentlig have haft meget mere – men jeg skal nok hævne mig."

"Ja, ja, men få først mere guld. Hug aldrig hovedet af den gås, som lægger guldæg, mit barn," sagde den gamle, idet hun drejede skabsnøglen om.

På otte og fyrre timer var der indtruffet så mange pludselige og bedrøvelige tildragelser, at det løb rundt for Vanslyperken. Han følte tilskyndelse til at gøre noget, men han vidste ikke, hvad det skulle være. Måske ville det have været selvmord, i fald han ikke havde været en kryster. Han forlod sin moder uden at sige et ord mere og gik ned til båden, alt imens genkaldende sig snart den ene og snart den anden hændelse. Til sidst syntes hans tanker og forestillinger at samle sig på ét punkt, nemlig et

bestemt og rasende had til Smallbones, og med de skumleste hensigter ilede han om bord og ned i sin kahyt.

Hvad udslag denne stemning fik, vil ses i det følgende kapitel.

26

Mr. Vanslyperken ser et spøgelse.

Inden vi gør læseren bekendt med mr. Vanslyperkens videre foretagender, må vi igen vende tilbage til det tidsrums historie, som vi her beskriver. Det jakobitiske parti havde fået et frygteligt sammenhold, og de opbød alle deres evner og kræfter for at fremkalde et indfald i England. De vidste, at de havde talrige venner, og at mange, som beklædte embede under den herskende styrelse, var deres sag hengivne og kun behøvede en sådan håndsrækning for at gribe til våben med deres talrige tilhængere.

Indtil det tidspunkt, hvortil vi nu er kommet, var alle jakobiternes rænker blevet drevet i løndom og med en vis snuhed, men nu var tiden kommet til dåd og snarrådig bestemthed. Til sagens yderligere fremme ansås det for hensigtsmæssigt at sende et menneske af prøvet troskab til Amsterdam, hvor Williams planer lettere kunne blive opsporet end i England; for da han stod i stadig forbindelse med generalstaterne, og dette folkeråd bestod af mange personer, ville hemmeligheder let komme ud iblandt folk, for det, som mange ved, er snart ikke længere nogen hemmelighed.

I dette øjemed skaffede man sig anbefalingsbreve til et par af de højeststående i Holland, som formodedes at kunne give oplysninger og nok var tilbøjelige til at være meddelsomme og snakkesalige; disse skrivelser var tilvejebragt fra kong Williams trofaste tilhængere ved hjælp af dem, der kun foregav at være

det, og gjaldt den agent, som stod på nippet til at skulle sendes over til Holland, og denne agent var den unge kavaler, der havde behandlet Vanslyperken så uhøfligt. Han er allerede blevet omtalt for læseren under navn af Ramsay og som næstkommanderende blandt smuglerne. Det var en ung mand af høj byrd og broder til lady Alice og stod selvfølgelig højt anskreven hos sir Robert, hvis næstkommanderende han var. Han var blevet domfældet for udeblivelse fra retten og dømt for højforræderi samtidig med sin svoger, sir Robert Barclay, og havde lige siden da delt kår sammen med ham dels som tjenstgørende i båden, dels som befalingsmand over folkene, når sir Roberts personlige tjeneste eller nærværelse var nødvendig i St. Germain.

Ingen kunne være bedre skikket til den tjeneste, som han nu skulle benyttes til. Han var modig, koldblodig, forstandig og havde et tiltalende væsen. Naturligvis skildredes han i sine anbefalingsbreve som en trofast tilhænger af kong William og anbefaledes stærkt som sådan. Brevene, som Vanslyperken havde forsømt at aflevere, var af yderste vigtighed, og da Ramsay ved meddelelser fra Nancy Corbett og andre var vel bekendt med løjtnantens karakter, havde han behandlet ham på den måde, som han anså for den rimeligste til at fremtvinge en streng opfyldelse af deres ønsker.

Ramsay havde ret; for Vanslyperken var for meget af en kryster til at turde vove nogen modstand, skønt han nok kunne true med det. Det var desuden Ramsays agt at sejle over med ham i *Jungfrau*, da hans komme om bord i en kongelig kutter ville bidrage end mere til det heldige udfald af det forehavende, som han havde for øje.

Vi vil nu vende tilbage til mr. Vanslyperken, som vi forlod kogende af harme. Han er ikke i øjeblikket i bedre lune. Han attrår et offer til at udgyde sin harme over, og dette offer har han bestemt, at Smallbones, som hele hans had har samlet sig på, skal være.

Han har ladet korporalen kalde og befalet at bringe ham en pistol og en patron, hvad korporalen også har gjort. Vanslyperken har ikke betroet korporalen mere, men denne har sin mistanke og er på sin post. Vanslyperken er alene, hans hånd ryster, imens han lader pistolen, som han har taget ned fra dæksbjælken, hvor den hang, men han er ikke des mindre fast bestemt på at udføre sit forsæt. Han har lagt den fra sig på bordet og går op på dækket, ventende, til det bliver mørkt, for at fuldføre sin beslutning. Han har nu lagt sin plan og går ned; pistolen ligger endnu på bordet, han stikker den ind under tæppet på sin køje og ringer på Smallbones.

"Ville De mig noget, sir?" sagde Smallbones.

"Ja, jeg tager i land for at tilbringe natten lidt oppe i laudet, og jeg må have dig til at bære mine klæder; lad alting blive lagt i den blå pose og hold dig selv rede til at følge med mig."

"Vel, sir" svarede Smallbones, "skal jeg om bord igen i aften?"

"Ja naturligvis."

Smallbones pakkede alt ned, som befalet af hans herre, hvis øjne fulgte knøsens bevægelser, når han gik fra den ene side i kahytten over til den anden, og hans tanker vandrede fra erindringen om, at Smallbones havde forsøgt at drukne hans hund, til den langt glædeligere forventning om hævn.

I mørkningen befalede mr. Vanslyperken, at hans båd skulle bemandes, og så snart Smallbones var gået ned i den med

posen, tog han pistolen frem fra det sted, hvor han havde skjult den, gemte den under sin overfrakke og fulgte drengen ned i båden.

De landede, og Vanslyperken gik rask til. Det var nu helt mørkt, og han fulgtes af Smallbones, der havde besvær med at holde skridt med sin herre, så drabeligt travede denne ud.

De gik forbi midtvejshusene og kom uden for fæstningsværkerne og videre endnu, indtil de var en halvanden mils vej ad London til.

Smallbones var træt af den hurtige gang og sakkede nu agter ud. Hans herre befalede ham at gå til. "Jeg går, så hurtigt jeg kan, sir, men denne gang er slet ikke til at udholde med en sæk fuld af klæder på nakken," svarede Smallbones.

"Skynd dig og hold dig ved siden af mig," råbte Vanslyperken, idet han igen satte afsted, og det med langt hurtigere skridt.

De var nu kommet forbi hele det bebyggede strøg og stødte kun af og til på en enlig bondegård eller et hus langs vejen; natten var skyet, og det regnede stærkt; Vanslyperken gik hurtigere, for i sin ophidsede sindsstemning kunne han ikke mærke nogen legemlig udmattelse, og drengen sakkede igen agter ud.

Endelig fandt løjtnanten en plet, som gav ham lejlighed til at udføre sin skumle hensigt. En firkantet mur omkring et indelukke for kvæg hævede sig langs vejen; Vanslyperken vendte sig om og så efter Smallbones, som var for langt bag ud til at kunne ses i mørket. Glad over, at knøsen ikke kunne se hans bevægelser, gemte Vanslyperken sig bag hjørnet af muren, så at han kunne lade Smallbones gå forbi. Han spændte sin pistol og satte sig på hug, ventende på sit offers komme.

Et par minutter efter hørte han, hvor knøsen kom stønnende, dødtræt af at slæbe sin tunge byrde. Vanslyperken bed sine læber sammen og holdt sit åndedrag tilbage. Drengen gik forbi ham. Vanslyperken rejste sig nu op bag fra, sigtede med pistolen efter drengens hoved og skød. Smallbones udstødte et skrig, faldt ned på ansigtet og trillede derefter om på ryggen uden liv eller bevægelse.

Vanslyperken så et øjeblik hen til ham, vendte derpå om og flygtede afsted med vindens hurtighed. Samvittigheden syntes nu at forfølge ham, og han løb og løb, indtil han var så udmattet, at han segnede; pistolen havde han endnu i hånden, og da han uvilkårligt udstrakte armen for at tage for sig i faldet, kom pistolhanen i voldsom berøring med hans tinding.

Noget efter rejste han sig igen, mat og blødende, og fortsatte sit løb, dog med langsommere fart, men da vinden blæste og peb imellem træernes grene, syntes han hvert øjeblik at se den myrdede drengs skikkelse. Han fremskyndede sin gang, nåede til sidst inden for fæstningsværkerne, stak pistolen i sin frakkelomme og kom nogenlunde til hægterne igen. Han bandt sit silkelommetørklæde om hovedet og gik ned til båden, som han havde befalet at blive liggende, indtil Smallbones kom tilbage. Han måtte da foregive noget og fortalte derfor folkene, at han var blevet overfaldet af røvere, og befalede dem at ro om bord straks. Så snart han var kommet om bord, bad han folkene hjælpe sig ned i kahytten og lod derefter korporal Vanspitter kalde til at forbinde hans sår. Han meddelte korporalen, at da han, som han havde foresat sig, var på vej ud på landet, var han blevet anfaldet af røvere, blevet alvorligt såret, men havde, mente han, dræbt en af dem, mens de andre løb deres vej; hvad

der var blevet af Smallbones, vidste han ikke, men han havde hørt ham skrige i røvernes hænder.

Korporalen, som havde været overtydet om, at pistolen havde været tiltænkt Smallbones, vidste næppe, hvad han skulle tro; mr. Vanslyperkens sår var alvorligt, og man kunne dog næppe antage, at han selv havde tilføjet sig det. Korporalen tav derfor, hørte alt, hvad mr. Vanslyperken havde at sige, og vidste hverken ud eller ind.

"Det var heldigt nok, at jeg faldt på at tage en pistol med mig, korporal, ellers kunne jeg være blevet myrdet lige på stedet."

"Ja, mynheer," svarede korporalen og hjalp ham til køjs, efter at have bundet tørklædet om hans hoved. "Mein Gott! Jeg kan hverken finde begyndelse eller ende på den historie," sagde korporalen, idet han gik forud, "men jeg skal snart få sandheden at vide, jeg går ikke til køjs de første to-tre timer, og så får jeg nok andet at høre."

Det er unødvendigt at sige, at mr. Vanslyperken tilbragte en urolig nat, ikke alene på grund af smerter i sit sår, men også af samvittighedsnag; for det er kun gradvis, lidt efter lidt, at selv den største skurk kan jage dens bebrejdelser på flugt, og da er det kun for en kort tid, og når den atter styrter sig over ham, sker det med fordoblet styrke. Af og til faldt han vel i en kort søvn, men denne slummer afbrødes af krampelignende opvågninger, i hvilke han atter og atter hørte den stakkels knøs' skrig og så liget rulle for sine fødder. En times tid før daggry vågnede mr. Vanslyperken atter og så, at lyset var brændt ud. Han kunne ikke udholde at ligge i mørke, det var alt for grueligt; han rejste sig op og trak i klokkestrengen over sit

hovedgærde. Der kom en ind. "Bring straks lys," råbte Vanslyperken.

Et par minutter efter så løjtnanten et flimrende lys brænde i nogen afstand. Han iagttog, hvorledes det skred mere og mere agter og som ind i kahytten, og han følte sig lettet; men han plagedes nu af en brændende tørst, og hans læber klæbede sammen; han vendte sig om i køjen for at bede korporalen, som han antog, det var, om noget vand. Han fæstede sine øjne på personen med lyset, og ved pråsens svage skin så han Smallbones' blege indfaldne ansigt, som stirrede på ham, men uden at mæle et ord.

"Nåde, o Gud, nåde!" udbrød Vanslyperken, idet han sank tilbage og dækkede sit ansigt med køjeklæderne.

Smallbones svarede ikke; han blæste lyset ud og forlod kahytten.

27

Mr. Vanslyperken lærer en hemmelighed.

Vi længes efter at fortsætte vor fortælling, men vi må først gøre rede for Smallbones' uventede fremtræden. Da Vanslyperken anmodede korporal Vanspitter om at bringe ham en pistol og patron, slog det straks korporalen, der ikke havde glemt de vink, Vanslyperken havde ladet falde ved deres sidste rådslagning, at det var Smallbones, der skulle undgælde. Han bestyrkedes i sin formodning, da han erfarede, at Smallbones skulle i land med sin herre, efter at det var blevet mørkt.

Nu havde korporalen ikke lyst til, at den stakkels knøs skulle have en kugle for panden, og da mr. Vanslyperken gik op på dækket og lod pistolen ligge i kahytten, gik han derind, søgte efter den, fandt den og trak kuglen ud, hvilket Vanslyperken selvfølgelig ikke vidste noget af. Det faldt da korporalen ind, at dersom pistolen affyredes på Smallbones, og han forblev uskadt, ville dette højlig grundfæste den tro, som den overtroiske løjtnant allerede halvt om halvt nærede, at der var noget overnaturligt ved Smallbones, og navnlig hvis man kunne indgive ham den formening, at drengen var blevet dræbt og genopstanden. Han meddelte derfor knøsen sin mistanke, fortalte ham, hvad han havde gjort, og rådede ham til, i fald pistolen blev affyret på ham, da at lade, som om han var blevet dræbt, og når hans herre så havde forladt ham, skulle han komme om bord ganske stille i løbet af natten. Smallbones, som indså gangen i alt dette, lovede at rette sig efter det, og i sidste

kapitel vil læseren have bemærket, hvorledes det lykkedes ham at narre sin herre. Så snart løjtnanten var ude af hørevidde, rejste Smallbones sig op, lod sækken ligge, hvor den lå, ilede tilbage til Portsmouth og kom om bord, et par timers tid før Vanslyperken ringede med klokken. Han fortalte, hvad der var hændet, men kunne naturligvis ikke gøre sin saligheds ed på, at det var Vanslyperken, der havde afskudt pistolen, da der blev fyret på ham bag fra, men selv om han også kunne have svoret derpå, ville han i de tider kun have fået liden oprejsning.

Det blev anset for langt mere rådeligt, at Smallbones skulle lade, som om han troede, at han var blevet overfaldet af røvere, og at kuglen havde fejlet ham, efter at han dog først havde skræmt sin herre ved sin uventede genkomst, for Vanslyperken ville da være af den mening, at knøsen havde et fortryllet liv.

Mr. Vanslyperkens tilstand den øvrige del af denne nat var meget ynkelig, men vi må overlade det til læseren at tænke sig den hellere end at forsøge på at beskrive den.

Om morgenen kom korporalen i kahytten, og efter at have spurgt til sin chefs befindende fortalte han ham, at Smallbones var kommet om bord, at drengen sagde, at røvere havde affyret en pistol på ham og derefter slået ham til jorden med kolben af den, men han var undsluppen og havde kun mistet posen.

Der faldt en tung sten fra mr. Vanslyperkens hjerte, idet han nemlig havde indbildt sig, at han om natten havde haft besøg af Smallbones' genfærd; han ytrede glæde over hans genkomst og et ønske om at være alene, hvorfor korporalen trak sig tilbage. Så snart Vanslyperken erfarede, at Smallbones endnu var i live, vendte hans lyst til at ombringe ham atter tilbage, skønt han, den gang han antog ham for død, gerne ville have genvakt ham

til live for at komme ud af sin mismodige stemning. Én hovedtanke kunne han dog ikke forjage, den nemlig, at knøsen måtte have et fortryllet liv, han var drevet helt ud til den yderste bøje og tilbage igen og havde nu uden nogen mén fået en pistolkugle gennem pandeskallen. Han nærede alt for megen frygt til i fremtiden at forsøge noget imod ham, men hans ønske om at gøre det var stærkere end før.

Sindsbevægelse og ærgrelse pådrog ham en snigende feber, og mr. Vanslyperken lå tre-fire dage til køjs; da denne tid var forløbet, fik han bud fra admiralen med befaling om enten at komme selv eller sende en anden i land (hans tilstand var nemlig blevet meldt til admiralitetet) for at afhente sine depecher og afsejle snarest muligt.

Ved modtagelsen af dette budskab mindedes mr. Vanslyperken den forpligtelse, han havde indgået i jøden Lazarus' hus, og hvor svag han end var, følte han dog alt for megen skræk for de mulige følger, i fald han udeblev, til ikke at stå op og tage i land. Det var med nød og næppe, han kunne gå så langt. Da han kom hen til jødens hus, forefandt han Ramsay rede til at modtage ham.

"Sejle snarest muligt – det er godt, sir. Har De Deres depecher?"

"Jeg har sendt en hen til admiralen for at hente dem," svarede Vanslyperken.

"Godt, så vær klar til at lette ved midnat. Jeg skal komme om bord et kvarters tid forinden; nu kan De gerne gå, sir."

Vanslyperken tabte rent modet for Ramsays hvasse øjne og strenge blik og adlød tavs den uhøflige befaling; alligevel tænkte

han dog på hævn, da han gik tilbage til båden og atter betrådte kutteren.

"Hvad er det, Short?" ytrede Coble; "det er et nyt indfald; vi letter ved midnat, hører jeg."

"Ja," svarede Short.

"Det er jo noget ganske nyt – jeg forstår det ikke, gør du?"

"Nej," genmælede Dick.

"Nå, nu da Jemmy er borte, bryder jeg mig ikke om, hvor snart jeg skal følge efter, Dick."

"Ja, jeg heller ikke," svarede Short.

"Jeg har den tro, at der er ugler i mosen; for," vedblev Coble, "admiralen ville aldrig have kommanderet os ud før i morgen tidlig, når han ikke lod os sejle i aften. Det er ikke orlogsskik, vel, Dick?"

"Nej," svarede Short.

"Nå, vi får at se," sagde Coble. "Nu tørner jeg ind i køjen; du har vel hørt, hvordan det er gået Smallbones, hvad, Dick?"

Short nikkede.

"Ja, vi får at se, men jeg skal dog nok i længden hjælpe drengen imod hans herre og hunden med. Gid Fanden havde hans hollandske kadaver, han synes ikke at ænse engelske undersåtter stort, vel?"

Short bøjede sig ud over rælingen og fløjtede.

Da Coble mærkede, at det var umuligt at lokke et enstavelsesord mere ud af ham, gik han forud og ned ad lugen.

Lidt for tolv roede en båd op på siden af kutteren, og Ramsay steg ud af den. Vanslyperken havde gået lidt op og ned ad dækket for at tage imod ham og viste ham straks ned i kahytten, hvor han forlod ham for at gå op på dækket og bringe

kutteren under sejl. Der var en lille ovn i kahytten, for det var endnu koldt i vejret, skønt de var kommet godt ind i marts måned. Ramsay tog sin kappe af, lagde to par ladte pistoler på bordet, låsede kahytsdøren og gav sig til at varme sig, mens Vanslyperken var sysselsat på dækket.

En time efter var kutteren ude af rheden og uden for al fare, og Vanslyperken måtte banke på for at få lov at komme ind i sin egen kahyt. Ramsay åbnede døren, og Vanslyperken, som syntes, at han burde sige noget, ytrede fortrædelig:

"Nu er vi da ude i rum sø."

"Meget vel," svarede Ramsay, "og hør nu, sir, jeg tror, De har depecher om bord?"

"Ja," svarede Vanslyperken.

"De vil gøre mig en tjeneste ved at lade mig se lidt i dem."

"I mine depecher?" sagde Vanslyperken forbavset.

"Ja, sir, Deres depecher; straks, om De behager – det er ikke spøg."

"De glemmer, sir," svarede Vanslyperken vredt, "at jeg ikke længere er i Deres magt, men om bord på mit eget skib."

"De lader ikke til at vide, sir, at De er i min magt, selv om bord på Deres eget skib," svarede Ramsay, idet han fo'r op og lagde sin hånd på pistolerne, som han trak til sig og atter stak i sit bælte. "Hvis De stoler på Deres mandskab, er det en fuldstændig fejltagelse af Dem, som De snart vil opdage. Jeg forlanger depecherne."

"Men, sir, De vil styrte både mig og Dem selv i ulykke," indvendte Vanslyperken forfærdet.

"Vær De blot uden frygt," genmælede Ramsay, "for min egen skyld og for den gode sags skyld skal jeg ikke skade Dem. Ikke

en moders sjæl vil få at vide, at depecherne nogen sinde er blevet undersøgt, og –"

"Og hvad?" svarede Vanslyperken gnavent.

"For min overfart og denne tjeneste får De hundrede guineas."

Vanslyperken betænkte sig ikke længere; han åbnede den skuffe, hvor han havde henlagt brevene, og trak dem frem.

"Aflås så døren," sagde Ramsay, idet han satte sig.

Han undersøgte derpå seglene, tog nogle signeter op af lommen og sammenlignede dem, ordnede brevene efter seglene og lagde et tilsvarende signet for enden af hver stabel, for der var tre forskellige regeringssegl på depecherne. Han tog derpå en lang hollandsk kridtpibe, der hang oven over ham, knækkede hovedet af og stak den ene ende i ilden. Da den var blevet rødglødende, tog han den ud, satte sine læber til den kolde ende og den varme tæt hen til voksseglet, pustede igennem den, hvorved den ophedede luft snart opløste vokset, og depecherne åbnedes, den ene efter den anden, uden vanskelighed eller beskadigelse af papiret. Han begyndte derpå at læse og gjorde optegnelser i sin notesbog, efterhånden som han læste.

Da han var færdig, ophedede han atter piben, smeltede vokset, der var blevet koldt og hårdt igen, og forseglede på ny alle brevene med sine eftergjorte signeter.

Under denne beskæftigelse, som varede over en time, så Vanslyperken til med forbavselse, mens han lænede sig op imod kahytsskoddet.

"Her er Deres depecher, sir," sagde Ramsay, idet han rejste sig fra sin stol; "nu kan De gerne gemme dem igen, og som De vil

behage at bemærke, kan der ikke komme til at hvile nogen mistanke på Dem."

"Nej, det er vist nok," svarede Vanslyperken, som blev slået over den snilde fremgangsmåde, "men De har givet mig en idé."

"Jeg skal sige Dem, hvad det er," svarede Ramsay. "De står og tænker på, at hvis jeg overlod Dem disse falske signeter, kunne De meddele mig indholdet af depecherne, forudsat at De blev godt betalt. Er det ikke således?"

"Jo," svarede Vanslyperken, som straks var blevet slået af, at der fremsprudlede sådan en ny kilde til berigelse, thi han brød sig kun lidt om, hvad han gjorde, – det eneste, han befrygtede, var opdagelse.

"Om De end ikke selv havde foreslået det, havde jeg dog haft i sinde, at lade Dem gøre det, sir," svarede Ramsay, "og havde også betænkt, at De skulle blive betalt for det. Jeg skal ordne det hele, inden jeg går fra borde. Men nu vil jeg gerne gå til ro. Har De en køje klar til mig?"

"Jeg har ingen anden end den, De ser," svarede Vanslyperken. "Det er min egen, men den står til Deres tjeneste."

"Jeg modtager den," svarede Ramsay og lagde sine pistoler under sin hovedpude, efter at have kastet sig oven på køjeklæderne og trukket sin kappe over sig. "Og nu er De nok så god, at jage mig den køter ud af kahytten, for dens lugt er alt andet end behagelig."

Det huede ikke Vanslyperken rigtig, at hans passager sådan uden videre lagde beslag på hans køje, men at han ville jage både Snarleyyow og ham ud, forekom ham dog at være en utilladelig frihed. Men han indså, at han kun havde at lystre, thi Ramsay var despotisk, og Vanslyperken var bange for ham.

Efter nogen modstand blev Snarleyyow sparket ud af sin herre, som derefter gik op på dækket, just ikke i det allerbedste humør ved opdagelsen af, at han så fuldstændig havde solgt sig til dem, der kunne forråde ham og få ham hængt, om det så skulle være dagen efter. "I alt fald," tænkte Vanslyperken, "bliver jeg dog godt betalt for det."

Det var nu blevet dag, og kutteren løb for en gunstig brise; alle mand var blevet pebet op, og korporal Vanspitter kom op på dækket. Vanslyperken, som i sit stille sind havde gennemgået alle de begivenheder, der var foregået i den senere tid, var kommet til den erkendelse, at da han var gået glip af Portsmouth-enken, kunne han lige så godt fortsætte sin bejlen til enken Vandersloosh, især da hun havde sendt sådan et forsonligt bud med korporalen, og da han så korporalen på dækket, vinkede han ad ham, at han skulle komme nærmere. Vanslyperken ytrede da, at han havde været gnaven forgangen dag, og at korporalen ikke behøvede at bringe fru Vandersloosh den hilsen, han havde fået til hende, da han selv agtede at besøge hende straks efter sit komme til Amsterdam. Vanspitter, der ikke vidste noget om Portsmouth-enken og ikke kunne begribe, hvorfor løjtnanten havde villet sende et så uartigt svar, sagde naturligvis kun ja og amen, skønt han var fuldt og fast bestemt på, at enken nok skulle blive underrettet om fornærmelsen. Spørgsmålet var nu, hvorledes han selv skulle komme i land, og for at opnå sit ønske uden at vække mistanke bemærkede han, at jomfru Babette var en rigtig smuk pige, og han kunne nok have lyst til at hilse på hende igen.

Denne lille fortrolighed gjorde sin virkning. Det var Vanslyperken for meget om at gøre at sikre sig korporalen, og

han svarede, at korporalen måtte gerne gå i land og besøge hende, om han havde lyst, hvorpå korporal Vanspitter afleverede sin bedste militære hilsen, snurrede sig rundt på hælen og gik sin vej, mens han lo i skægget over, at han så let havde taget sin foresatte ved næsen.

Tredje dags morgen var kutteren ankommet til sit bestemmelsessted. På overrejsen havde Ramsay lagt beslag på kahytten for sig alene og anordnet alt, som han selv lystede, til stor forbavselse for mandskabet. Mr. Vanslyperken omtalte ham som en kongelig afsending, men Smallbones, der sørgede for at høre, hvad der foregik, fortalte om den slaviske ærbødighed, som løjtnanten viste Ramsay, og dette gav anledning til megen forundring; desuden tvivlede mandskabet om, at han virkelig var en kongelig afsending, for, som Smallbones meget kløgtigt bemærkede: "Hvis han var kongelig afsending, hvorfor kom han da ikke med depecherne?" Imidlertid kunne de kun opstille gisninger og ikke videre. Men at hunden var blevet jaget ud af kahytten for at føje Ramsay, var det vigtigste af det hele. De kunne nok have forklaret sig alt det andet, men dette var ganske ufatteligt, og de samstemmede alle med Coble, der, idet han halede op i sine bukser, ytrede: "Tro mig, der er en skrue løs et eller andet sted."

Så snart kutteren var kommet til ankers, befalede Ramsay, at hans vadsæk skulle bringes ned i båden, og da Vanslyperken havde fulgt ham i land, skiltes de, idet Ramsay sagde til Vanslyperken, at han nok kunne ønske at se ham den næste dag og gav ham med det samme sin adresse.

Vanslyperken afleverede sine depecher og ilede derpå hen til enkefru Vandersloosh, der modtog ham med et velforstilt

udtryk af delvis glæde og tilbageholdenhed.

Vanslyperken førte hende hen til sofaen og udøste en rigelig mængde anger, hengivenhed og undskyldninger, som til sidst lod til at smelte enkens hjerte, så at hun atter gav ham sin hånd at trykke og kysse.

Vanslyperken var i den syvende himmel over en så uventet forsoning, køterens navn blev ikke omtalt, og Vanslyperken tænkte ved sig selv: "Det går godt – lad mig først få hånd i hanke med dig, min gode kone, så skal jeg lære dig at ønske min hund død foran din dør."

På den anden side tænkte enken: "Så den skrælling tror virkelig, at jeg ville kaste mine øjne på ham! Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se, hvorledes dette ender. Din køter var under min seng, ja vel, lige så vist som at du aldrig – ja, ja, mr. Vanslyperken."

Der er grumme megen svig i denne verden, det er vist nok.

28

Hvori vi endelig har indført en ærbar heltinde, der imidlertid kun spiller nummer to i vor fortælling, Snarleyyow er første violin.

Men vi må foreløbig forlade mr. Vanslyperken og enken og *Jungfrau* og alle, der står i forbindelse med kutteren, og følge Ramsay videre på hans bane, hvorved vi kommer til at indføre nye personer i vort lille drama.

Så snart Ramsay havde sagt farvel til Vanslyperken, spurgte han, der var fremmed i Amsterdam, om vej hen til Gyldengade, hvor mynheer van Krause boede, borgmesteren i byen, som han havde fået sine vigtigste anbefalingsbreve til. Borgmesterboligen var alt for vel bekendt til, at den ikke straks skulle blive ham vist, og ti minutter efter befandt han sig med de matroser i hælene, som var blevet beordret til at bære hans rejsegods, ved en smukt udskåret lysegrønmalet dør, med dørhamre af fuldt messing, som glimrede i solen.

Mens Ramsay ventede et par øjeblikke udenfor, så han op ad huset, der var stort og rummeligt, med en prægtig forside ud imod den brede gade, der ikke, som tilfældet var med de fleste andre, gennemskares i midten af en kanal, som løb gennem hele dens længde. Døren åbnedes og førte ind til en stor brolagt gård, langs siderne af hvilken eviggrønt stod opstillet i store potter, malede med samme lysegrønne farve; op til gården stødte en lille have, omhegnet med høje mure og afdelt med megen nøjagtighed, og småbedene var fulde af tulipaner,

ranunkler og andre løgvækster, der nu lige begyndte at pippe frem af jorden. Matroserne ventede udenfor, mens den gamle gråhårede tjener, der havde åbnet gadedøren, viste Ramsay vej over gården hen til en anden dør, som førte ind i huset. Forhallen, i hvilken han trådte ind, var belagt med marmorskifer, og trappen, der førte op til første sal, var solid og smuk, men på hver side af forhallen fandtes træ-skillerum og glasdøre, gennem hvilke Ramsay kunne se, at den øvrige del af stueetagen var forbeholdt til pakrum, og i pakhuset længst tilbage i bygningen havde folk travlt med at hejse købmandsvarer op fra skibene i kanalen, der beskyllede selve murene. Ramsay fulgte med tjeneren op ad trappen og blev vist ind i et pragtfuldt møbleret værelse, hvor han forblev, mens den gamle gik hen at kalde på sin herre, der, som han sagde, var nede i pakhuset. Ramsay havde kun et par minutter til at betragte de forskellige genstande, der prydede værelset, navnlig nogle meget smukke malerier, for straks efter viste mynheer van Krause sig med nogle åbne papirer i sin hånd og sin pen på tværs i munden. Det var en meget lille mand med en anselig mave, et meget lille, ganske skaldet hoved, livlige, blå øjne, en rødladen, lige næse og en meget frisk ansigtsfarve. Der var ikke noget simpelt i hans ydre, skønt hans figur var ham imod. Udtrykket i hans ansigt var frimodig åbenhed, blandet med megen kløgt, og hele hans måde at være på bibragte en forestillingen om nøjagtighed og beregning.

"De ønskede – så for Fanden – jeg glemte rent, jeg havde pennen i munden," sagde borgmesteren, idet han greb den i faldet. "De ønskede at tale med mig, mynheer? Hvem har jeg den ære at tale med?"

"Disse breve, sir," svarede Ramsay, "vil meddele Dem fornøden oplysning."

Mynheer van Krause lagde sine papirer på bordet, anbragte pennen på tværs over dem for at betegne det blad, hvor han havde haft dem åbne, og idet han tog brevene, bad han Ramsay sætte sig ned. Han tog dernæst en stol, traf et par næsebriller frem af sin lomme, lagde brevene på sine knæ, brød seglene, og idet han lænede sig tilbage, så at han fik rygstød, begyndte han at læse dem. Så snart han var kommet til ende med det første brev, tog han brillerne fra øjnene, bukkede før Ramsay, ombøjede det åbnede brev efter hele arkets længde, fremtog sin blyant og skrev udvendig på brevet dets dato, den dag i måneden, da han modtog det, overbringerens navn og navnet på den, der havde skrevet det. Efter at have gjort dette lagde han det første brev ned på bordet, tog det andet, satte sine briller på og gjorde ligeså ved dette, og således vedblev han, indtil han havde læst dem alle seks, idet han stadig, når han var blevet færdig med hvert enkelt brev, gjorde det samme dybe buk for Ramsay som efter gennemlæsningen af det første. Ramsay, som ikke var lidet ked af alt dette pedanteri, fæstede til sidst sine øjne på et maleri af Wouvermann, der hang i nærheden af ham, og tog dem kun bort derfra, når han formodede, at tiden til at bukke var for hånden.

Da det sidste brev omsider var blevet tilbørligt mærket og nummereret, vendte mynheer van Krause sig til Ramsay og sagde: "Det glæder mig ganske overordentlig, mynheer, under mit tag at have en ung herre, der er så varmt anbefalet af mange ærede og agtede venner og end mere, efter hvad disse breve fortæller mig, en så ivrig ven af vor fælles hersker og så fjendtlig

sindet imod det jakobitiske parti. Disse breve oplyser mig om, at De agter at forblive her i Amsterdam. I så fald håber jeg, at De vil opslå Deres bolig i dette hus."

Dette tilbud modtog Ramsay, der havde ventet det, med begge hænder, skønt han dog sagde, at han havde tænkt at tage ind i et hotel; men mynheer van Krause ville endelig sende bud efter Ramsays rejsegods. Han havde ikke langt at sende, da det var lige ved døren.

"Hvorledes kom De over vandet?" spurgte værten.

"Med en kongelig kutter," svarede Ramsay, "der lå og ventede på mig i Portsmouth."

Denne meddelelse fremkaldte atter et meget dybt buk af mynheer van Krause, da det godtgjorde hans gæsts betydenhed; men nu rejste han sig, og med en undskyldning for, at hans nærværelse var nødvendig nede, da folkene var i færd med at udlosse en ladning af betydelig værdi, befalede han sin gamle tjener at vise Ramsay ind i hans værelser og bringe hans tøj ovenpå; han underrettede tillige sin gæst om, at, da klokken nu var tolv, ville middagsmaden være på bordet om halvanden time, i hvilken mellemtid han bad Ramsay more sig på bedste måde med at betragte de malerier eller gennemblade de bøger osv., hvormed værelset var vel forsynet. Derpå greb mynheer van Krause atter sine regnskaber og sin pen, tog brevene med sig, bukkede meget dybt og overlod Ramsay til sig selv, kun lidet anende, at han havde optaget en tiltalt landsforræder i sit hus og under sit tag.

Ramsay talte flydende hollandsk, for han havde, den gang han tjente i hæren, ligget to år i kvarter i Middleburg. Så snart matroserne havde båret hans vadsæk op, og han havde ladet

dem gå med drikkepenge, hvis størrelse bragte den gamle tjener til at spile øjne af forbavselse, og som bibragte ham fordelagtige tanker om hans herres nye gæst, indlod Ramsay sig i samtale med den gamle, der, ligesom Eva ved en anden lejlighed, lod sig friste, uden at lade sig nøde, thi den gamle holdt af en passiar, og i et travlt hus som borgmesterens var der kun få, der havde tid til at lade munden løbe, og de, der havde det, foretrak al anden samtale fremfor med ham, da det jo må indrømmes, at han var temmelig kedelig.

"Mein Gott, mynheer, De må ikke vente at finde selskab her hver dag. Min herre har både byens sager og sine egne sager at passe, han har ondt ved at overkomme det alt sammen; desuden er det lige i øjeblikket en travl tid; schuyterne bringer os ladningen fra et skib, der er hjemkommet fra en lang rejse, og mynheer Krause er altid i pakhuset fra frokost til middagstid og så igen fra klokken tre-fire til seks. Derefter plejer han at blive oppe i stuerne og ser en og anden hos sig og hører vor unge frøken synge."

"Unge frøken! Har han da en datter?"

"Ja, han har en datter, mynheer – kun én – eneste barn – ingen søn, det er skade, og så mange, mange penge, siger man da. Gud skal vide, hvor mange styvere og gylden hun får med tiden."

"Lever fru Krause da ikke stadig?"

"Nej, mynheer, hun døde, da pigebarnet blev født. Det var en yndig frue, hun kurerede mig en gang for gulsot."

Som alle unge mænd tænkte Ramsay, hvordan denne frøken vel så ud, men han var for betænksom til at spørge. Det glædede ham imidlertid meget at høre, at der var en ung dame i huset,

da det ville bringe tiden til at gå mere behagelig, uden at han dog egentlig ventede sig stort af hende. Dømmende efter faderen tænkte han sig, alt imens han tog sine klæder op af vadsækken, at hun var meget lille, meget pertentlig og havde kroget næse.

Den gamle forlod nu værelset for at lade Ramsay klæde sig om og sagde ham, at hvis der var noget, han ønskede, behøvede han blot at kalde på Koops, sådan hed han; men inden han var kommet ud af døren, vendte han sig om for at sige, at Ramsay måtte kalde temmelig højt, da han var en smule tunghør.

"Nå," tænkte Ramsay, mens han ordnede sin påklædning, "her har jeg da endelig fået en sikker bolig, og alt ser ud til at ville lykkes. Der er dog noget i min stilling, som min sjæl oprøres imod, men i krig er list nødvendig. Jeg er i fjendens lejr for at frelse mit eget liv og tjene den retfærdige sag. Det er ikke mere, end hvad de andre forsøger at gøre mod os. Det er min pligt imod min retmæssige konge, men alligevel – – huer det mig ikke. Så meget desto mere fortjenstligt er det af mig at opfylde en pligt, der strider så meget imod min tilbøjelighed."

Af slige tanker opfyldtes Ramsay, der som andre mandige og djærve karakterer var misfornøjet med at skulle spille en bedragers rolle, skønt han var blevet udset til dette hverv, og hans udvælgelse var stadfæstet af hoffet i St. Germain.

Åben fejde ville have været mere i hans smag; men han ville ikke græmme sig over noget, som han anså sig i følge troskab og lydighed forpligtet til at udføre, når det forlangtes af ham, skønt han uvilkårligt gyste tilbage for det. Ramsay havde nu endt sin påklædning og gik ned i modtagelsesværelset; han havde været længere end sædvanlig om at klæde sig på, men

sandsynligvis var det, fordi han nok ville tale lidt med sig selv, eller det kan også nok være, fordi han var blevet underrettet om, at der var en ung dame i huset.

Værelset var tomt, da Ramsay trådte ind i det; han fulgte nu sin værts råd og morede sig med at betragte malerierne og de andre værdisager, værelset var opfyldt af.

Til sidst, da han havde gennemgået alt det andet, beså Ramsay et prægtigt ur på kaminhylden foran et smukt spejl, som nåede helt op til det høje loft, og ved tilfældigt at kaste sine øjne i spejlet så han der, at døren ind til det værelse, mod hvilket han vendte ryggen, var åben, og at en ung dame stod der, øjensynlig forbavset over at finde en fremmed i stuen, og uden ret at vide, om hun skulle gå frem eller trække sig tilbage. Ramsay blev stående i samme stilling, som om han ikke så hende, for bedre at kunne betragte hende, uden at hun vidste af det. Det var, som han antog, borgmesterens datter, men hvor vidt forskellig fra den person, som han havde fremmanet for sit indre syn, da han klædte sig om! Hun så ud til at være sytten-atten år gammel, noget over almindelig kvindehøjde, fint bygget, skønt ingenlunde tynd og mager, hendes figur havde tvært imod al den kvindelige yppighed, som kun kan opnås, når knoglerne er spinkle, men kødfulde. Hendes ansigt var ovalt og blændende smukt, håret mørkt, kastanjebrunt, og øjnene mørkeblå. Hendes dragt var overordentlig tarvelig. Hun bar ikke andet end datidens hvide uldskørter, så korte, at man så benene op over anklerne, og en slags lille trøje af fint grønt klæde med snipper, som gik ned fra livet og var åbne for til. I det hele syntes Ramsay, at han aldrig før i sit liv havde set en ung kvinde, der ved første øjekast var så ejendommelig

tiltalende; der var i hendes miner og hele udseende en så usædvanlig friskhed, så ulig den sædvanlige hob. Som hun stod der, uvis om, hvad hun skulle gøre, åbnedes hendes mund og fremviste en række små og smukke hvide tænder.

Skridt for skridt trak hun sig tilbage, i den tro, at hun ikke var blevet set, og lukkede sagte døren efter sig, og Ramsay blev stående nogle øjeblikke foran spejlet med sine øjne fæstede på den plet, hvor hun var forsvundet.

Ramsay henfaldt naturligvis i drømmerier, som de fleste mænd gør i slige tilfælde, men han var ikke kommet langt i dem, før han blev afbrudt af borgmesteren, som trådte ind ad en anden dør.

"Det gør mig ondt, at jeg har været nødt til at overlade Dem til Deres eget selskab, mynheer Ramsay, så snart efter Deres ankomst; men min inddeling af tiden er strengt afpasset, og jeg kan ikke gøre nogen forandring deri. Inden De har været ret længe hos os, håber jeg, at De vil finde midler til adspredelse. Det skal være mig en fornøjelse at gøre Dem bekendt med mange af mine venner, hvis tid ikke er så optaget som min. Lad mig endnu en gang sige Dem, hvor glad jeg er over at optage under mit tag en så udmærket ung herre. Må jeg spørge, bragte kutteren depecher med til generalstaterne?"

"Ja, den gjorde," svarede Ramsay, "og de er temmelig vigtige."

"Nej virkelig?" genmælede mynheer Krause spørgende.

"Kære sir," sagde Ramsay, rødmende over sin falskhed, "vi er begge, tror jeg, ivrige i et punkt, nemlig at styrke den gode sag. I denne overbevisning, og idet jeg modtager Deres gæstfrihed, har jeg ingen ret til at foreholde Dem, hvad jeg ved, men hvad andre ikke er underrettet om."

"Kære sir," afbrød Krause, som nu var fuldt overtydet om sin gæsts betydenhed, "De opfatter mig ganske rigtig, jeg er den gode sag tro og standhaftig hengiven, det er jeg almen bekendt for at være, og jeg kan også, må jeg sige, tie med, hvad jeg får at vide; jeg betror mig ganske vist til mine prøvede venner, men det vil erkendes af alle og enhver, at mynheer Krause har kendt og trolig bevaret statens hemmeligheder."

I den sidste del af denne tale begik mynheer Krause en liden fejltagelse. Han var bekendt for at være en sladdermund, som en hemmelighed ikke kunne betros uden fare for, at den ville blive udplapret igen, og netop, fordi man vidste, at mynheer Krause havde denne skavank, havde Ramsay fået sådanne særlige anbefalinger til ham. Det var umuligt at forhindre ham som borgmester fra at få nys om regeringshemmeligheder, og når disse af og til kom ud iblandt folk, kunne man altid forfølge sporet tilbage til, at det var ham, der ikke havde kunnet holde ren mund.

Intet glædede mynheer Krause så meget som en hemmelighed, forbi intet voldte ham så megen tilfredsstillelse som at løbe om og i al fortrolighed hviske den i øret på en halv snes fortrolige venner. Følgen heraf var, at regeringen var særlig omhyggelig for, at han ikke skulle få at vide, hvad der gik før sig, og gjorde alt, hvad den kunne, for at forhindre det, men der var mange andre, som, skønt de nok kunne gemme på en hemmelighed, ikke havde noget imod at slippe den løs imod vederlag, og i mynheer Krauses store handelsomsætninger var det ikke ualmindeligt, at en eller flere offentlige embedsmænd afsluttede et fordelagtigt køb med ham, idet forskellen mellem den forlangte pris og den, han modtog, udjævnedes til skade for

mynheer Krauses tarv, derved at vedkommende køber indviede ham i en eller anden regeringshandling, som han hidtil var blevet holdt i uvidenhed om. Hver mand har sin kæphest og betaler den i almindelighed dyrt, og det gjorde også mynheer Krause.

Når det nu erindres, at Ramsay havde åbnet og læst alle depecherne, vil man straks kunne fatte, hvilket værdifuldt bekendtskab han ville forekomme mynheer Krause at være; men vi må ikke foregribe begivenhedernes gang. Ramsays svar lød: "Jeg anser det for min pligt og skyldighed at meddele min ærede vært alt, hvad jeg ved, men tillad mig at bemærke, mynheer, at forsigtighed er nødvendig – vi kunne let blive beluret."

"Det glæder mig at træffe en mand i Deres alder så betænksom," svarede Krause; "det ville måske være bedst at opsætte vor samtale til efter aftensmaden, men imidlertid, kunne De ikke lige straks give mig et lille nys om, hvad der er i gærde?"

Ramsay havde møje med at undertrykke et smil ved dette bevis på mynheer Krauses forhippelse på at høre nyt. Han gik ganske alvorlig hen til ham, så sig om i hele værelset, som om han var bange for, at væggene kunne høre ham, og hviskede så nogle øjeblikke sin vært i øret.

"Nej virkelig!" udbrød Krause og så Ramsay ind i ansigtet.

Ramsay nikkede afgørende.

"Gott in Himmel!" råbte borgmesteren; men nu ringedes der stærkt med middagsklokken. "Maden står på bordet, mynheer," vedblev borgmesteren; "tillad mig at vise Dem vejen. Vi vil tale om dette i aften. Gott in Himmel! er det muligt?"

Mynheer Krause gik i forvejen ind i en anden sal, hvor Ramsay ikke alene fandt bordet dækket, men også, som han havde ventet, sin værts datter, for hvem han blev forestillet. "Vilhelmine," sagde mynheer Krause, "vor unge ven vil, håber jeg, blive nogen tid hos os, og du må gøre dit bedste, for at han kan føle sig hjemme her. Du ved, kære barn, at forretningen må passes. For mig er tid penge, og det endog i den grad, at jeg næppe kan tilbørlig varetage de statssager, der påhviler mig i embeds medfør. Du må derfor komme mig til hjælp og gøre dit bedste for at underholde vor gæst."

Denne tale besvarede Vilhelmine kun med en yndefuld hovedbøjning for Ramsay, der gengældte den i al ærbødighed. Måltidet var fortræffeligt, og Ramsay morede sig meget godt, indtil det var forbi. Mynheer Krause gik da atter foran ind i selskabssalen, forlangte kaffe, og så snart han havde drukket den, gjorde han en undskyldning for sin gæst og lod ham være alene med sin smukke datter.

Vilhelmine Krause var en ung velbegavet dame, men hendes uddannelse var ikke blevet ledet efter nogen bestemt plan. Hun havde ikke kunnet drage fordel af en moders omhu og pleje og havde i grunden opdraget sig selv. Der lå i hendes karakter et stærkt hang til det romantiske, og da hun var overladt så meget til sig selv, holdt hun meget af at give sin fantasi frit løb.

I andre henseender var hun kvik, vel belæst og meget udviklet, yndig i sit væsen og åben af naturen, så åbenhjertig, at det næsten blev til en fejl; thi ligesom sin fader kunne hun ikke tie med en hemmelighed, ikke engang sit eget hjertes hemmeligheder; for alt, hvad hun tænkte, sagde hun rent ud,

hvilket just ikke så ganske er sædvane i denne verden og tit kan drage ubehagelige følger efter sig.

Den afsondrethed, i hvilken hun var blevet holdt, forøgede hendes naturlige bly tilbageholdenhed – men var hun først blevet rigtig kendt med én, tiltog også hendes åbenhjertighed. Det var umuligt at se hende uden at beundre hende, at kende hende uden at elske hende, for hun var naturligheden selv og var tillige af skabning og ydre et af naturens mesterværker.

Da de var gået ind i salen, forlod mynheer Krause dem som sagt meget snart efter, for at passe sine forretninger neden under, og bad sin datter af yderste evne underholde hans gæst; det modsatte blev tvært imod tilfældet, for det var Ramsay, der gjorde sig umage med at underholde hende, og det lykkedes ham også meget snart, for han kunne tale om hoffer og konger, om hofmænd og almuesmænd og om tusinde ting, der alle interesserede en ung pige, som havde ført et afsondret liv, og da hans klangfulde røst i dæmpet og afmålt tonefald lød i Vilhelmines ører, havde hun måske aldrig før følt en så levende interesse for, hvad hun hørte. Hun vovede kun sjældent en bemærkning uden for at bede ham blive ved, og det veltalende sprog, som Ramsay iklædte sin fremstilling, gav nyheden ved hans samtale en særegen ynde. I løbet af to timer havde Ramsay allerede fået en moralsk indflydelse på Vilhelmine, der så op til ham med agtelse og endnu en følelse, som vi kun kan bestemme ved at sige, at den til visse var alt andet end uvilje.

Tiden gik så hurtigt, at de to unge mennesker næppe kunne tro det muligt, at klokken var over seks, da de blev afbrudt ved, at mynheer Krause trådte ind; han kom fra sit kontor, da dagens slid og møje nu var omme. I sommertiden havde han for

skik på denne tid af dagen at tage sin datter med ud på en køretur, men vejret var endnu for koldt, og desuden var det mørkt. Der påfulgte en samtale om almindelige ting, som varede til aftensmadstid; efter at dette måltid var nydt, trak Vilhelmine sig tilbage og lod Ramsay og borgmesteren alene.

Da var det, at Ramsay meddelte sin vært indholdet af depecherne, til mynheer Krauses store fryd og overraskelse; han var nu ganske vis på, at hans gæst måtte have en høj stjerne hos den engelske regering, siden han kunne meddele sådanne tidender. Ramsay, som vidste, at borgmesteren før eller senere måtte erfare, hvad der stod i brevskaberne, holdt sig naturligvis nøje til sandheden i sin fremstilling, men afveg derimod derfra, da forsøgene fra det jakobitiske parti kom på tale; dér blev mr. Krause fuldstændig ført bag lyset.

Først sent ud på aftenen forføjede de sig til ro. Den næste formiddag besøgte borgmesteren, opblæst af, hvad han vidste, i højstegen person sine venner og fortalte dem, til deres store forbavselse, indholdet af de senest modtagne depecher – og opdagede til sin store glæde, at han var blevet rigtigt underrettet. Han meddelte dem også, hvad Ramsay havde fortalt ham om, hvad der var i gærde ved hoffet i St. Germain, og således blev der uforsætligt sendt falsk besked til England som stammende fra gode kilder. Det er næppe fornødent at bemærke, at Ramsay i grumme kort tid havde vundet sin værts fulde fortrolighed, og vi kunne også tilføje, hans datters; men vi må nu foreløbig lade ham forfølge sine planer, hvilke disse nu monne være, og vende tilbage til de personer, der er knyttet mere umiddelbart til denne fortælling.

29

Jemmy And beviser sandheden af Moggys påstand, at hans mage aldrig har været til hverken før eller siden – Nancy og Jemmy synger serenader til stjernerne.

Så snart Moggy var steget i land ved pynten med sin søde rare and af en mand, som hun kaldte ham, satte hun hans kiste og køje op på en bør og fik dem trillet hjem, hvor hun boede, og derpå gik de sammen hen at besøge Nancy Corbett for at ordne det fornødne med hensyn til fremtiden; Moggy gik foran med hurtige skridt, og Jemmy travede bag efter hende med sine stumpede ben, omtrent ligesom en rask islænder ved siden af en stor hest. Det var som fodgænger, Jemmy mest følte, at han stod tilbage, og den beskyttende, kærlige måde, hvorpå Moggy hvert øjeblik plejede at vende sig om og sige: "Nå, kom så, min and," ville have været drillende for enhver anden end et menneske med Jemmys fortræffelige sindelag. Mange så på Jemmy, idet han vraltede afsked, smilede og gik videre; en ulyksalig nymfe vovede imidlertid at stå stille, og idet hun satte armene i siden, så hun ned på ham og udbrød: "Nå, sikke'n net lille mand" og begyndte da at synge det gamle omkvæd:

En lille mand jeg havde,
    vel knap en tomme lang,
han boede i et blækhus,
    men fandt ej stuen trang.

Men Moggy, som havde vendt sig om, tildelte hende sådan en lussing, at det summede og brummede for hendes øren. Den unge dame var ikke af den slags, der ville vende den anden kind til for også at få den varmet, hun fo'r øjeblikkelig løs på Moggy og gengældte slaget; men Jemmy, der yndede fred og ro, greb hende om benene og kastede hende, som om hun kun havde været en fjer, over sit hoved, så at hun faldt ned i rendestenen bag ved ham med en kraft, der var alt andet end behagelig. Hun kom igen på benene, så på sine tilsølede klæder, skrabede rendestenssnavset af sin kind og – vi må desværre tilføje – benyttede sig af et meget upassende sprog; men da hun så, at hun i dette tilfælde var den lille, gik hun sin vej, idet hun ved hvert tyvende skridt vendte sig om og truede med sin knyttede næve.

Moggy og hendes mand fortsatte deres vej, som om intet var hændet, og kom hen til Nancy Corbetts hus; som man vel kan tænke sig, havde hun skiftet bolig og holdt sig fra at komme Vanslyperken for øje. Nancy var ikke helt ubekendt med Jemmy And; hvad hans ydre menneske angik, var han alt for mærkelig en person til ikke at være kendt af hende, der kendte så godt som alle, og desuden havde hun forespurgt sig tilstrækkelig om hans karakter. Trekløveret tog straks fat på forretningerne; Jemmy havde lovet sin kone at gå i ledtog med smuglerne, og det blev nu ordnet, at både han og hans kone skulle optages som faste medlemmer af banden, hun for at blive i hulen hos kvinderne, når man ikke havde brug for hende andetsteds, han for at ansættes på luggeren. Forinden måtte der imidlertid endnu foregå en nødvendig handling, idet nemlig Jemmy og hans kone begge skulle aflægge troskabseden hjemme hos

jøden Lazarus; men det var ikke rådeligt at gå derhen, før mørket var faldet på, hvorfor de indtil da blev hos Nancy, og hun overtydedes imidlertid fuldelig om, at banden i begge de nyoptagne ville få en værdifuld forøgelse; thi Nancy var meget skarpsindig og gennemskuende og havde megen menneskekundskab.

I mørkningen gik de altså hen til jøden Lazarus' hus og blev indladt af den forsigtige israelit. Nancy fortalte, i hvilket ærinde de var kommet, og da der den gang, som sædvanlig, fandtes flere af de sammensvorne hos ham, blev disse af jøden anmodet om at være vitterlighedsvidner til den ed, som skulle aflægges. Seks-syv mørkladne, kraftfulde mænd trådte straks efter ind og nikkede til Nancy som tegn på gammelt bekendtskab.

"Hvem har vi her, gamle fader Abraham?" udbrød en kæmpekarl, der var iført en bøffellæders jakke og havde et par støvler på, der gik ham til op over knæene.

"En brav og pålidelig mand," genmælede Nancy, som påtog sig at svare.

"Hvad for noget, du kalder da ikke den stump for en mand!" udbrød den statelige sammensvorne foragtelig.

"Han er lige så god mand som hver den, der nogen sinde har gået med dine støvler," svarede Moggy opbragt.

"Se, se; ja, det kan jo nok være muligt, hvis han bare kunne se at finde vej, når han først var kommet i dem," svarede den lange med en skraldende latter, som hans kammerater istemmede.

"Hvad kan du bestille, lille ven?" sagde en anden, der var noget spinklere bygget end den første, idet han gik hen og lagde sin hånd på Jemmys hoved.

Nu var Jemmy den godmodigste fyr af verden, men på den anden side sætter selv de allergodmodigste dog grænser for deres tålmodighed og holder ikke af, at fremmede tager sig friheder med dem; det syntes i alt fald Jemmy, som greb den unge mand med et fast tag i bukselinningen lige neden for hofterne, løftede ham op fra gulvet og kastede ham med en styrke, der forbavsede alle de tilstedeværende, helt over bordet, så at hans krop fejede begge lysene ned på gulvet, og hele selskabet stod i mørke.

"Jeg kan allenfals slukke et lys," sagde Jemmy.

"Det er min egen søde and," råbte Moggy, henrykt over dette bevis på sin mands styrke.

Der opstod nogen forvirring ved denne kraftprøve fra Jemmys side, men der blev atter tændt nye lys, og da den, der først havde talt, havde en fornemmelse af, at denne sejr for Jemmy var en skam for ham, begyndte han igen sine spørgsmål.

"Ja, lille ven, armkræfter har du jo, men hvad vil du gøre uden ben?"

"Ikke løbe min vej, som du har gjort de hundrede gange," svarede Jemmy hånligt.

"Nå, ved krigsguden, det skal du få betalt," svarede den anden, idet han greb Jemmy i kraven; men i et nu havde Jemmy spændt ben for ham, og han faldt med stor voldsomhed ned på ryggen.

"Bravo, bravo!" råbte alle de andre, som nu tog parti for Jemmy.

"Det er min egen lille and," råbte Moggy, "nu har du allenfals vist ham, hvad du kan gøre."

Manden rejste sig op igen og famlede øjensynlig efter nogle skjulte våben, som hån bar på sig; men nu trådte Nancy Corbett frem.

"Ja prøv, om du tør!" råbte hun; "tag du blot, hvad du har fået, og sig tak til, ellers –", og Nancy truede ad ham med sin lille pegefinger.

Den anden luskede tavs tilbage blandt de andre; den gamle jøde, der ikke havde blandet sig i striden, da Nancy, som var ham overordnet, var til stede, forelæste nu eden, der var af en sådan natur, at den ikke kan meddeles læseren, uden frygt for at vække hans afsky. Det var imidlertid sådan en ed, som blev aflagt i hine tider og siden hyppigt er blevet aflagt i Irland. Den blev også uden betænkning underskrevet af Jemmy og hans kone, og de blev straks indrulleret blandt forbundets medlemmer. Så snart denne ceremoni var gennemgået, forlod Nancy og de to, hun havde taget under sin beskyttelse, jødens hus og vendte tilbage til hendes bolig, hvor det blev aftalt, at de næste nat skulle tage over til øen, da der var god brug for Jemmy i luggeren i stedet for Ramsay, hvis plads som styrmand han var fortrinligt skikket til at indtage og egnede sig i det hele taget langt bedre til den end til at ro, da hans ben var for korte til at kunne nå spændholtet der, hvor dette i almindelighed var fastgjort.

Næste aften var vejret stille og klart, og da de steg i den gamle fiskers båd, medtagende kun ganske lidt af deres ejendele, sås ikke en krusning på havfladen, og stjernerne strålede klart på himlen; en genstand, som Jemmy aldrig skiltes ved, havde han i hånden, nemlig hans violin. De tog alle plads, og den gamle fisker satte af; snart førtes de af den stærke ebbe ud af havnen.

"Er dette her ikke bedre end at være om bord hos Vanslyperken og blive nægtet landlov?" spurgte Moggy.

"Jo vel så," svarede hendes mand.

"Og jeg måtte ikke få lov at gå om bord og se til min and af mand – gid Fanden tage den snottede benrad!" vedblev Moggy.

"Ja," svarede Jemmy tankefuldt.

"Og i selskab med hans overnaturlige køter?"

Jemmy nikkede og fingererede tankespredt ved violinens strenge.

"De skal efter sigende være flink til at spille på Deres instrument, mr. Salisbury," tog Nancy til orde.

"Det er han," svarede Moggy, "og han synger som den sødeste and. Ikke sandt, kære Jemmy?"

"Rap, rap," sagde Jemmy.

"Ja, mr. Salisbury, der findes ingen båd, så vidt jeg kan se, i nærheden af os, ikke engang til at skimte; og selv om så var, havde det kun lidt at sige. De vil nok lade mig høre Dem synge og spille, for senere hen får jeg kun ringe lejlighed til det."

"Hjertens gerne," svarede Jemmy, som tog violinen op, spillede på strengene som på en guitar og sang efter et øjebliks betænkning sålunde:

Jøsses dog, hvor unge Bill på varerne stak,
guldet lod han rulle, han dansede og drak,
tænkte: "Et års hyre kan aldrig gå fallit,
som Englands bank den holder;" men man jo fejler tit.
Blanket af til skjorten han næste dag kom op,
ville gerne låne, jeg da sagde: "Top!"
greb i mine lommer til skillingen: "Der, tag!
Men glem ej, at i morgen er atter en dag."

Da fra et kryds i vester vi med fregatten kom,
og ræerne var brasede, så jeg unge Tom;
han trykkede sin Nancy til brystet, hvilket par!
Han syntes, tro i verden den eneste hun var.
Med kyssen og med klappen, som det sig hører til,
imellem to kanoner de havde deres spil.
"Rut ikke med din elskov," jeg sagde da, "behag
at huske, at i morgen er atter en dag."

Da en orkan med vælde i sejl og ræer tog,
og skumklædte bølger mod klipperne os slog,
da vi for skuden sendte til himlen op et suk
(ret ingen tid i verden jeg nogen så så smuk),
da sagde jeg til den, som mig klynkede for galt:
"Nu har vi længe nok om den ulykke talt,
om vi for øjeblikket ser lykken på dens bag,
husk bare, at i morgen er atter en dag."

"Det er heller ikke noget dårligt vink, mr. Salisbury," sagde Nancy, da Jemmy holdt op. "I sømænd tænker desværre aldrig på den dag i morgen. I er ikke bedre end lange opløbne drenge."

"Jeg er i alt fald ikke meget bedre," svarede Jemmy leende; "imidlertid er jeg, som Gud har skabt mig, og dermed er alt i sin orden."

"Du er min egen rare Jemmy," sagde Moggy; "og når du er fornøjet, og jeg er fornøjet, så gad jeg nok vide, hvem der ellers har noget at sige. Du kan måske være lidt løjerlig at se på, men jeg tror nok, at de fyre der oppe i byen fandt, at du kunne rydde rummet forgangen aften."

"Du må ikke komme så meget rom i din tale, Moggy; du får mig til at længes efter et glas grog."

"Så kan Deres mund nok finde vandet," ytrede Nancy; "man bliver imidlertid tør i halsen af at synge, og jeg er forsynet. Lang min kurv agter, gamle, så finder vi nok noget til mr. Salisbury, hvormed han kan væde sin fløjte." Færgemanden rakte kurven til Nancy, som fremtog flaske og glas, hvilket hun fyldte og rakte til Jemmy.

"Nu venter jeg nogle flere viser, mr. Salisbury," sagde Nancy.

"De skal også nok få Dem, mistress; men jeg har hørt sige, at De også selv har en god pibe; hvad om De nu gav mig en til gengæld, det var kun lige for lige."

"Ikke så ganske, De får jo groggen oven i købet," svarede Nancy.

"Sæt min violin imod groggen, så er regningen rigtig."

"Jeg har ikke sunget i mange tider," genmælede Nancy tankefuld og så op imod de klart tindrende stjerner. "Jeg sang engang, da jeg var ung – og lykkelig – den gang sang jeg den hele udslagne dag; det var rigtig sang, for den udsprang af mit hjertes munterhed." Nancy tav en lille stund. "Ja, jeg har også sunget siden efter, og tit, for man ville have mig til at synge; men det var, da jeg var tung om hjertet – eller når det, der tyngede mig, for en tid var glemt og druknet i vin. Det var ikke sang, i det mindste ikke sang som i svundne dage."

"Men de tider er jo også forbi, mistress Nancy," sagde Moggy; "nu er De jo gift og hjemfaren og en ærbar kone."

"Ja, og Gud give, jeg må vedblive at være det, amen," svarede Nancy sørgmodig.

Havde natten ikke skjult det, ville de andre i båden kunne have set en tåre trille ned ad Nancy Corbetts kind, da hun mindedes sit tidligere liv, og da hun atter fæstede sine øjne på

den strålende himmel, syntes hver enkelt stjerne at funkle klarere, som om de glædede sig ved at se tårer som disse.

"Nu må De da være let om hjertet, mistress Nancy," ytrede Jemmy trøstende.

"Jeg er ikke ulykkelig," svarede hun, støttende sit hoved med hånden.

"Mistress Nancy," sagde Moggy, "jeg er nær ved at tro, at en lille drip af de stærke varer ikke ville gøre nogen af os skade; natten er noget råkold."

Moggy skænkede et glas og rakte det til Nancy; hun drak, og det friede hende for en strøm af tårer, som hun ikke ville have mægtet at standse. Efter forløbet af et par minutter, som Moggy anvendte til at skænke for sig selv og den gamle færgemand, fik Nancy sundet sig tilstrækkelig.

"Kender De denne melodi?" sagde Nancy til Jemmy og nynnede den for ham.

"Ja vel så, den kender jeg godt, mistress Nancy. Vil De synge til den?"

Nancy Corbett, som engang havde stået i ry for sin smukke sang så vel som for sin skønhed, begyndte straks i en dæmpet, blød og melodiøs tone, mens Jemmy anslog strengene.

En pige var med hjerte skabt,
et hjerte uden lige;
om det er stjålet eller tabt,
skal ej hun kunne sige.
Den, som det bringer, efter pligt
vi lønner mer end kongeligt
med kys et, to, tre, fire.
Amor efterlyser tabet,
ding, dingeling, ding,
efterlyser tabet.

Ak ja, ak ja, o var jeg død!
så sørgeligt det klinger,
hun sukker, råber i sin nød:
Den, som mig hjertet bringer,
ham vil jeg, som det er min pligt,
belønne mer end kongeligt
med kys et, to, tre, fire.
Amor efterlyser tabet,
ding, dingeling, ding,
efterlyser tabet.

En søndag aften blev det tabt,
hvad eller dristig røvet,
et bedre hjerte var ej skabt,
det gør mig så bedrøvet.
Jeg vil ej overleve det,
men helst betale på en plet
med kys et, to, tre, fire.
Amor efterlyser tabet,
ding dingeling, ding,
efterlyser tabet.

Og pigen søgte rundten om,
det fløj vist bort med blæsten,
men da hun til sin kærest kom
og følte ham på vesten,
da fandt hun, hvad hun havde søgt,
og der blev skændt, og der blev spøgt
med kys et, to tre, fire.
Amor havde taget det,
ding, dingeling, ding,
Amor havde det.

"Mange tak, mistress Corbett, det var en rigtig smuk sang, sunget til en køn melodi og med en yndig stemme," sagde Jemmy. "Jeg skylder Dem en til gengæld, og er rede til at betale Dem, når jeg bliver krævet. De har jo en fløjte som en rigtig drossel."

"Ja, jeg tror også, jeg vil begynde at synge igen," svarede Nancy. "Jeg er vis på, at hvis blot Corbett engang blev bosiddende i land i et net lille sted med have og en solsort i et

ståltrådsbur, ville jeg prøve på, hvem der kunne synge mest, fuglen eller jeg."

"Det gør han nok med tiden, når han lægger op."

"Ja, når han lægger op; men åbne både, stormfulde bølger og strikken er slemme biomstændigheder, mr. Salisbury."

"Tal ikke om strikken, mistress Nancy, De gør mig ganske tungsindig," svarede Jemmy, "og jeg vil ikke du til at synge en døjt mere. Nå, hvis man endelig vil hænge mig, har man da ikke nødig at takle rånokken, bare tre håndspager til kran, så kan jeg ikke nå bund, vel, Moggy?"

Nancy lo ad det snurrige indfald, men Moggy udbrød heftigt: "Hænge min Jemmy! min egen søde and! Det gad jeg nok se dem prøve på."

"I alt fald ville vi da have en sang endnu af ham, Moggy, inden de ødelægger hans luftrør, hvilket, må jeg sige, ville være evig synd og skam; men, Moggy, der er blevet hængt bedre folk end Deres mand."

"Bedre folk end min Jemmy, mrs. Corbett! Hans mage har aldrig været til i verden, hverken før eller siden," svarede Moggy harmfuld.

"Jeg mente blot med længere stamtræ, Moggy," sagde Nancy formildende.

"Det ved jeg ikke, hvad er," svarede Moggy endnu bister.

"Længere ben naturligvis," faldt Jemmy dem i talen. "Bryd dig blot ikke om det, Moggy. Nu skal De høre en vekselsang for to stemmer. Det er skade, mistress Nancy, at De ikke kan tage den ene:

"Sig, når får dit vilde liv en ende!
Sig, når bliver rolig du på land?
Når vil dit levvel du bølgen sende,
stå for altret som Susannes mand?"

"Husk, Susanne, skibet er min kone,
til jeg kapper splejsningen, min tro,
kækt vi følges ad til fjerne zone,
tog jeg dig, jeg fik jo koner to."

"William, du jo taler uden mening,
skib og mand kan aldrig blive ét,
men du ønsker ikke vor forening,
ak, jeg er forskudt, jeg føler det!"

"Li'så vist, som at jeg nu vil sejle,
uret gør du mig, det kan du tro,
ægte vil jeg dig, det skal ej fejle,
men ej nu, så fik jeg koner to."

"William, sig, når vil din lyst du stille
til den mørke sø og blive min?
Intet skal os da i verden stille,
jeg dig favner, evig er jeg din."

"Når jeg har min lomme fyldt til randen,
kappes splejsningen, og jeg er fri,
da jeg står hos dig som ægtemanden,
men ej før, – det var jo bigami."

"Tak, mr. Salisbury, moralen i den sang huer mig godt; en sømand burde aldrig gifte sig, før han til stadighed kan bo i land."

"Hvad menes der med big-a-mi?" spurgte Moggy.

"At være gift på en gang med to mænd eller to koner, mrs. Salisbury. De kunne måske nok slippe vel fra det under foregivende af, at De kun havde halvanden," vedblev Nancy leende.

"Ja, det kunne hun måske nok," sagde Jemmy, "hvis det var en dommer, der forstod sig på det."

"Ved De hvad, mistress Nancy, jeg synes, De kunne gerne lade min mands ben være i fred," ytrede Moggy fornærmet.

"Gud velsigne Dem, hvis han ikke bliver vred, behøver De såmænd ikke at blive det, jeg spøger gerne og kan også selv tåle spøg. De er dog vel ikke skinsyg?"

"Jo, det er netop det, jeg er og vil altid være det på enhver, der driver spil med min Jemmy."

"Eller hvis han driver spil med andet?"

"Ja netop."

"Så, netop! Da må De være gruelig skinsyg på hans violin, Moggy," svarede Nancy; "men De skal nu alligevel ikke være skinsyg på noget. Jeg vil synge Dem en vise, så vil De glemme alt dette." Nancy Corbett sang da sålunde:

Marie sad på Henriks skød.
"Nu må jeg bort," han højt udbrød,
    "Nu tiden er til ende!"
"Nej, Henrik, du må ikke gå,
lidt regning du mig lære må,
    den kunst må jeg dog kende."

"Da tiden løber, pas nu på,
addere først du lære må,
læg disse kys tilsammen:
Prøv summen med et kys igen,
tre gange tre, min lille ven,
ja, addition er gammen.

Nu til det næste vi vil gå,
lidt subtraktion du lære må,
tag fire fra, jeg beder.
"Så det var ret, du regner godt,"
Marie vrissede og sagde blot:
"At trække fra mig keder."

Så blev da divisionen lært,
og det var heller ikke svært,
hun fandt hver regel ægte.
"Nu, Henrik, jeg i stort og småt
jo regner overmåde godt,
det kan vel ingen nægte."

Multiplicere gik man til,
det var et mere langsomt spil.
Hvis kan vel skylden være?
Ak, ingen anden grund jeg ved
end alt for megen hurtighed,
den skader slemt, min kære.

"Marie, nu vi skilles må,
de andre regler kunne stå,
nu tør jeg ikke mere."
"Din lærdom, Henrik, er dog stor,
vi ser, hvor nattergalen bor,
for alt at repetere."

"Det er en meget køn sang, mistress Corbett, og De har uden tvivl en smuk samling. Hvis De ikke har noget imod det, vil jeg svare Dem med en anden."

"Det ville jeg gerne gå ind på, mr. Salisbury, men vi er nu snart ved vort bestemmelsessted, og vi gør bedst i at forholde os rolige, da jeg ikke gerne vil have, at folk skulle spørge os, hvor vi skulle hen."

"De har ganske ret, madam," ytrede den gamle fisker, som roede båden. "Læg De Deres violin af vejen, go'e herre; der er nok på udkig efter os, uden at vi behøver at give dem underretning."

"Meget sandt," svarede Jemmy, "ja, så holder vi op med vor koncert."

Alle iagttog nu dyb tavshed. Et kvarters tid efter løb båden ind i en lille vig, som skjulte dem for nysgerrige øjne, og så snart fiskeren havde spejdet rundt for at se, om kysten var klar, sprang de i land og skyndte sig forbi hytterne, derefter sagtnede Nancy sin gang, og om natten gik de over til den anden side af øen og kom til hytterne ovenfor hulen.

Her efterlod de en del af, hvad de havde at bære på, og gik derpå hen til stien ad brinken, som førte til hulen. På et signal af Nancy blev stigen firet ned, og der tilstodes dem adgang. Så snart de var kommet op til klippefladen, omfavnede Moggy sin

mand, idet hun sagde: "Så, nu har jeg dig da, min egen kære Jemmy, ganske alene for mig selv og sikkert og vel for bestandig!"

30

Mr. Vanslyperken trakterer damerne.

Anden dagen efter sin ankomst gik Vanslyperken, som aftalt var, hen til borgmesterens hus for at besøge Ramsay. Denne udbetalte ham hundrede pund for overrejse og beviste tjenester, og Vanslyperken var så sjæleglad, at han tænkte alvorligt på, så snart han havde lagt tilstrækkelig mange penge op, at skeje ud fra tjenesten og trække sig tilbage med sin slet erhvervede formue; men når ville vel en sådan gniepind som Vanslyperken have samlet penge nok? Ak! End ikke, om han så havde strikken halvt om halsen. Ramsay gav da Vanslyperken hans instrukser, pålagde ham at komme og hente breve, inden han sejlede igen, og sagde ham, at han skulle åbne regeringsdepecherne, således som han havde set Ramsay gøre, tage fuldstændige afskrifter af indholdet og bringe ham dem; for denne tjeneste skulle han hver gang som belønning få halvtredsindstyve pund.

Vanslyperken bukkede for sin hovmodige nye bekendt og forlod huset.

"Ja," tænkte Ramsay, "den karl er en lav, foragtelig forræder, og hvor nedrigt tager forræderiet sig ikke ud hos den skurk! men jeg – jeg – er ingen forræder – jeg har fortabt mit gods og vovet mit liv af troskab mod min konge og under forsøg på at befri verden for en tronrøver og tyran. Her spiller jeg ganske vist en forræders rolle overfor min vært, men jeg gør kun min pligt. En hær uden spejdere ville ikke være fuldtallig, og man

kan godt uden blusel eller vanære nedlade sig til en sådan tjeneste, når det gælder fædrelandets vel. Er jeg ikke allerede en forræder imod hende? Har jeg ikke allerede i min indbildning gjort mig forhåbninger om at vinde hendes hånd, hendes hjerte og hendes formue? Er det ikke forræderi? Må jeg ikke forsøge at vinde hendes kærlighed under skin af at være hendes faders ven og meningsfælle? Men hvad har kvinder med politik at gøre? Eller om de også har det, tillægger de da ikke denne så ringe værd, at de ville skifte om for rene småting? Jo, til visse; når de elsker, hylder de samme politik som dem, de klynger sig til. For øjeblikket står hun på sin faders side; men hvis hun forlader sin fader og knytter sig til mig, vil hendes politik skifte med hendes følelser. Men så er der hendes religion. Hun antager mig for at være protestant. Nå, kærlighed er ét og alt for kvinder, ikke alene politik, men også religionen må føje sig efter den, 'dit folk skal være mit folk, og din Gud skal være min Gud,' som Ruth siger i Skriften. Hun er på afveje i politikken, jeg skal føre hende ind på den rette. Hun er vildfarende i religionen, jeg skal føre hende tilbage i kirkens skød. Hendes rigdom skulle falde i en eller anden kætters lod; nej, det ville være langt bedre, om den kom til at tilhøre en, som støtter den sande religion og den gode sag. På hvad måde gør jeg hende altså skade? Ingenlunde, tvært imod."

Og Ramsay gik ned i stuen for at træffe Vilhelmine. Sådanne bevisgrunde brugte den unge mand; og med dem overtydede han sig til fulde om, at han handlede ret; havde han kæmpet for den modsatte side af sagen, ville han ligeledes være blevet overbevist, som de fleste folk bliver det, når de forfægter en sag

uden at have nogen modstander for sig; – men vi må nu forlade ham for at følge Vanslyperken.

Mr. Vanslyperken gik bort fra borgmesterens hus med den behagelige tanke, at hans ene side var hundrede guineas tungere end den anden. Han anstillede også beregninger; han havde allerede fået tre hundrede pund, en ikke ringe sum i de dage for en løjtnant. Sandt nok, han havde ved Snarleyyows gøen mistet udsigten til tusinder, og han var gået glip af den smukke Portsmouth-enke; men så var han på den anden side igen blevet gode venner med fru Vandersloosh og var på gode veje til at gøre sin lykke, og det, som han mente, uden megen risiko. Hans moder optog også en del af hans tanker; den gamle kone måtte snart til at dø, og så ville han høste alt det, hun havde skrabet sammen. Af og til trængte Smallbones sig også ind i hans tankegang, men det var kun for et øjeblik. Og mr. Vanslyperken gik bort, i det hele ganske vel fornøjet med sin nutid og sine udsigter i fremtiden. Han endte med at smigre sig selv med håbet om at kunne slå sammen under ét sin moders sparepenge, sin efterløn, enkens gylden og sin egen formue – tilsammen ville det give en ganske køn lille skilling. Men vi forlader ham indtil videre og vender tilbage til korporal Vanspitter.

Korporal Vanspitter havde været snu nok til at tage Vanslyperken ved næsen og binde ham den historie på ærmet, at han var dødelig forelsket i Babette, og Vanslyperken, som ikke havde det mindste imod denne kærlighed, tillod korporalen at gå i land og gøre kur. Da Vanslyperken ikke holdt af, at kutteren og Snarleyyow var ladt uden tilsyn af korporalen eller ham selv, blev han altid om bord, når korporalen gik i land,

så at enken havde ok at gøre – hele formiddagen hyklede hun kærlighed til løjtnanten, og efter at mørket var faldet på, holdt hun sig skadesløs ved virkelig elskov til korporalen. Hendes fede hånd blev kysset og slikket fra morgen til aften, men det var halvt af kærlighed og halvt for at få hævn.

Vi må dog igen forlade korporalen og vende tilbage til Jemmy And. Jemmy havde været to dage i hulen, inden luggeren kom tilbage, og blev i den tid perlevenner med alle, navnlig med Lilly, der sad og lyttede til hans violin og hans sang. Alt, hvad der lignede adspredelse, var noget ganske nyt i hulen. Den tredje nat kom imidlertid sir Robert Barclay tilbage fra Cherbourg, og da han kun blev liggende der en time, måtte Jemmy i en fart skynde sig om bord, hvorfor han tog afsked med sin kone, men ikke med sin violin. Han indtog sin plads som styrmand i Ramsays sted og gjorde fyldest i alle måder. De efterretninger, sir Robert medbragte, gjorde det nødvendigt, at der straks gik bud ind til Portsmouth, og da det ville vække mindre mistanke, blev Moggy nu udset til at betros dette hverv i stedet for Nancy, der i den sidste tid var blevet set for tit, og med hvem man troede, de stedlige myndigheder holdt øje. Moggy var slet ikke misfornøjet med den instruks, hun fik, idet hun nemlig skulle forblive i Portsmouth, indtil jøden Lazarus gav hende nærmere ordre; der var nemlig en ting, som Moggy brændte af begærlighed efter at få besørget, nu da hun kunne gøre det uden fare for, at der blev øvet gengældelse på hendes mand, og det var, for at bruge hendes eget udtryk, at opgøre sit regnskab med den snottede gamle skurk, Vanslyperken.

Men vi må dog atter forlade Moggy, og hvad de enkelte personer tager sig for, og vende tilbage til vor almene historie.

Jungfrau opholdtes en fjorten dages tid i Amsterdam og modtog da depecher fra generalstaterne og fra Ramsay, med hvilke Vanslyperken vendte tilbage til Portsmouth. Ved sin ankomst der gjorde han sin sædvanlige runde og gik først op til admiralen, dernæst hen til jøden, fik sit vederlag og ilede så op til sin moders bolig, hvor han traf den gamle kone, som hun stadig spåede, ikke død endnu.

"Nå, barn, hvad har du med – mere guld?"

"Ja," svarede Vanslyperken og lagde de halvandet hundrede guineas, som han havde modtaget, fra sig.

"Gud signe dig, min søn – Gud signe dig!" sagde den gamle, idet hun lagde sin visne rystende hånd på Vanslyperkens hoved. "Det er ikke ret tit, at jeg velsigner – jeg har aldrig før velsignet, så vidt jeg kan huske – jeg holder mere af at forbande. Min velsignelse må være noget værd, om ikke for andet, så for dens sjældenhed; og ved du, hvorfor jeg velsigner dig, min Cornelius? Fordi – ha, ha, ha! – forbi du er en morder og forræder, og fordi du elsker guld."

Endog Vanslyperken gyste ved heksens tiltale.

"Hvad vinder du nogen sinde ved at gøre godt her i verden? Ikke andet end latter og foragt. Jeg begyndte verden som en tåbe, men jeg vil gå ud af den som en forstandig kone, hadende, foragtende alt undtagen guldet. Og jeg har fået min hævn i min tid – ja – ja – verden, min søn, er kun delt i to dele, de, som bedrager, og de, som bedrages, – de, som hersker, og de, der bliver behersket – de, der lænkebindes af overtro og præster, og de, der, som jeg, hverken frygter Gud eller Djævelen. Vi skal alle dø, ja, men jeg dør ikke endnu, nej vist ikke nej."

Vanslyperken ønskede næsten, at han kunne tilegne sig den vantro, som fandtes hos denne udtærede kvinde, som han kaldte moder, og som lige ved indgangen til evigheden kunne fastholde en sådan tro.

"Ja, moder, det kan jo være, du har ret – jeg har endnu ikke vundet noget ved en god handling."

(Det er dog et spørgsmål, om han nogen sinde havde gjort en god handling).

"Du er dog, når alt kommer til alt, mit eget barn, ser jeg! Du har min velsignelse, Cornelius, min søn – gå og hav lykke med dig. Saml guld – saml guld," vedblev den gamle heks, idet hun tog pengene og lagde dem under lås og lukke i egeskabet.

Vanslyperken fortalte da sin moder om det uventede møde med Smallbones og sin formodning om, at drengen stod under varetægt af overnaturlige væsener. "Å nej," svarede hun, "de, der er født til at hænges, dør ikke nogen anden død; men deraf følger dog ikke, at de ikke skal dø. Forsøg en gang endnu; vand, siger du, skyr ham? Ild skader ham ikke. Så er der jo luft og jord tilbage. Prøv om igen, min søn; hævnen er sød – næst efter guld."

Efter to timers samtale mellem dem blev det mørkt, og Vanslyperken gik, grublende undervejs i sit stille sind over de ophøjede religiøse og fromme grundsætninger, som lå i det fortræffelige råd, hans alderstegne moder havde givet ham. "Bare jeg kunne tænke som hun," mumlede Vanslyperken til sidst; og lige som han ytrede dette fromme ønske, berørtes hans arm af en velklædt lille pige, der nejede og spurgte, om han ikke var løjtnant Vanslyperken og hørte til kutteren. Vanslyperken

svarede jo, og den lille pige sagde da, at en dame, hendes madmoder, gerne ville tale med ham.

"Din madmoder, min lille pige?" sagde Vanslyperken mistænksomt, "hvem er da din madmoder?"

"Det er en fin frue, sir," svarede pigen; "hun var gift med major Williams, men han er nu død."

"Aha, en enke; nå, hvad vil hun? Jeg kender hende ikke."

"Nej, sir, og hun kender heller ikke Dem; men hun sagde mig, at hvis De ikke straks fulgte med, skulle jeg give Dem dette papir at læse."

Vanslyperken tog papiret, gik hen til et butiksvindue, hvor der var lys, og her lykkedes det ham at tyde følgende runer:

Klokken to.

Højstærede!

Den dame, der boede i Castle Street, har sendt mig et brev og en pakke, som jeg skal overgive Dem egenhændig, da pakken er af værdi.

Overbringeren heraf vil føre Dem til mit hus.

Deres meget ærbødige

Jane Williams.

"Hvor bor din frue, min lille pige?" spurgte Vanslyperken, som straks tænkte sig, at det måtte være den skønne enkes portræt, indfattet i diamanter.

"Hun bor i et af gæstgiverstederne tæt her ved, sir, på første sal, mens hendes egen lejlighed bliver møbleret."

"Et af gæstgiverstederne tæt her ved, ja, ja, min lille pige, jeg går med dig."

"Jeg har gået og søgt Dem overalt, sir," sagde den lille pige, idet hun gik eller rettere travede ved siden af Vanslyperken, som skridtede godt ud.

"Kendte din frue den dame, som boede i Castle Street?"

"Ja, sir, min frue boede den gang dør om dør med hende i Castle Street, men hendes lejekontrakt var udløbet, og nu har hun en meget større lejlighed i William Street, men hun lader den hele male og møblere så nydeligt, sir, og derfor har hun nu lejet første sal i "Hvedeneget", indtil hun igen kan flytte ind hos sig selv."

Mr. Vanslyperken tænkte, at det kunne dog nok være umagen værd at lodde denne enke en kende, inden han gjorde alvor af det med fru Vandersloosh. Hvor mændene dog er egenkærlige!

Et kvarters tid efter var mr. Vanslyperken og den lille pige kommet til det omtalte gæstgiversted. Mr. Vanslyperken syntes ikke videre godt om bygningens ydre, men det var for mørkt til, at han kunne mønstre den rigtigt. Det var imidlertid indlysende, at det var et værtshus og ikke andet, og mr. Vanslyperken tænkte, at der måtte være knapt med beboelseslejligheder i Portsmouth. Han gik ind ad gadedøren og mellemdøren, og den lille pige sagde da, at hun ville gå ovenpå og lade sin frue vide, at han var kommet. Hun løb op og lod mr. Vanslyperken stå alene i den mørke gang. Han havde ventet her en føje stund, da hans medfødte mistænksomhed bibragte ham den tanke, at han var blevet holdt for nar, og han besluttede at vente uden for huset, der forekom ham grumme fordægtigt. Han trak sig derfor tilbage til mellemdøren for at åbne den, men fandt den låset. Han prøvede atter og atter på at få den op, men forgæves, og han blev nu både ængstelig og

forbitret. Da han så lys gennem et andet nøglehul, prøvede han denne dør, og den gik op; et skærmbræt stod tæt foran døren, idet han trådte ind, og han kunne ikke se, hvem der var i værelset. Mr. Vanslyperken gik uden om skærmbrættet, og alt imens hørte han døren blive lukket og låset. Han så om på den anden side af skærmbrættet og befandt sig til sin store rædsel sammen med Moggy Salisbury og henved en snes andre kvindfolk. Vanslyperken iværksatte et ilsomt tilbagetog hen imod døren, men standsedes af tre-fire kvinder, der holdt ham fast ved armene. Vanslyperken ville have vanæret sig ved at træffe blank, men det var de forberedt på, og mens to af dem havde et forsvarligt tag i hans arme, trak en af dem hans sværd af skeden og gik bort med det. To af fruentimmerne så deres snit til vedblivende at holde hans arme, mens en tredje puffede ham i ryggen, indtil han kom frem bag skærmbrættet midt ud i værelset, hvor han stod ansigt til ansigt med sin svorne fjende, Moggy Salisbury.

"God aften, mr. Vanslyperken," råbte Moggy, uden at rejse sig fra sin stol. "Det er rigtig pænt af Dem at komme og besøge mig sådan som en god gammel ven – kom, sæt Dem ned og lad os høre alt det nyt, De ved."

"Mistress Salisbury, De gør bedst i at betænke, hvad det er, De har for med en kongelig officer," råbte Vanslyperken og blev mere bleg ved denne hån, end om han var blevet overdænget med ligefremme grovheder. "Der er politibetjente, fodblokke, fængsler og skampæle i land, lige så vel som at vi har tamp og kat om bord."

"Alt det ved jeg, mr. Vanslyperken," svarede Moggy roligt; "men det har intet at gøre med den foreliggende sag: De er af

egen fri drift og vilje kommet til dette hus for at besøge nogen, det er klart, og De har truffet mig. Gør nu, som en høflig og beleven mand, hvad man beder Dem om; sid ned og traktér damerne. – Mine damer, mr. Vanslyperken betaler gildet, og vi vil min sandten have en fornøjelig aften. Hvad skal det være? Jeg vil nok delikatere mig med en flaske portvin. Hvad vil De have, mrs. Slamkoe?"

"Jeg vil nok med Deres tilladelse, mrs. Salisbury, have et krus afbrændt cognac, da jeg ikke er rigtig rask indvendig."

"Og De, min bedste?"

"Jeg vil have punch – punch over en lav skov," råbte en anden; "jeg vil drikke så meget, at en jolle kan flyde i det. Det er rigtig pænt af mr. Vanslyperken."

Alle damerne ytrede hver for sig forskellige ønsker, og Vanslyperken vidste ikke, hvad han skulle gøre; han tænkte, det var bedst, han gjorde endnu en kraftanstrengelse for at slippe ud af klemmen, for han indså, der ville blive stillet overdrevne krav til hans pung, og han elskede sine penge.

"I kan for mig gerne alle sammen bestille, hvad I lyster," sagde Vanslyperken; "men I må selv betale, hvad I kræver ind. Hvis I tror, at jeg på denne måde lader mig plukke for mine penge, så tager I fejl. Hver evige en af jer skal i morgen blive kagstrøget."

"Vil De dermed antyde, at jeg ikke er en agtværdig person, sir?" sagde et vildt udseende mandhaftigt fruentimmer, idet hun gned sin knyttede næve imod Vanslyperkens næse. "Lugt til denne her!"

Det var aldeles ikke nogen urtekost, der faldt i Vanslyperkens smag; han kastede sig tilbage i sædet, og hans stol faldt med

ham. Damerne lo, og mr. Vanslyperken rejste sig op, fnysende vred.

"Ved alle djævle i Helvede," råbte han og svingede stolen over sit hoved, "jeg gør en ulykke på jer!"

Men han blev snart stækket bag fra.

"Det er en meget uhøflig opførsel," sagde en; "kalder De Dem et dannet menneske?"

"Hvad skal vi gøre, mine damer?"

"Gøre?" svarede en anden; "lad os klæde ham af og pantsætte hans klæder og så jage ham på porten."

"Det er ikke noget dårligt indfald," sagde de andre og skred straks til at afføre mr. Vanslyperken hans frakke og vest. Hvor meget de ville være gået videre, er det umuligt at sige, for mr. Vanslyperken var blevet enig med sig selv om at købe sig fri så billigt som muligt.

Det må udtrykkelig bemærkes, at Moggy ikke blandede sig det ringeste i striden eller tog mindste del i denne voldsfærd; tværtimod blev hun siddende i sin stol og sagde: "Jeg må virkelig bede Dem, mine damer, ikke at være så voldsomme, mr. Vanslyperken er min ven. Det gør mig ondt, at han ikke vil traktere Dem; men når han ikke vil, må jeg bede Dem lade ham gå."

"Der kan I selv høre," råbte mr. Vanslyperken. "Mrs. Salisbury, har jeg frit lov at gå min vej?"

"Ja, naturligvis, mr. Vanslyperken; De har min fulde tilladelse. Mine damer, jeg beder Dem at lade ham gå."

"Nej, der er vinket af! Ikke før han trakterer os," råbte et af kvindfolkene; "hvorfor kom han ellers ind i denne beværtning? Jeg vil have min punch, inden han stikker af."

"Og jeg min afbrændte cognac."

Således råbte de alle, og mr. Vanslyperken, hvis frakke og vest allerede var trukket af ham, og som mærkede, at mange fingre havde travlt med at skulle afføre ham hans øvrige klædningsstykker, skønnede, at Moggys neutralitet kun var idel skrømt, hvorfor han bad om, at de ville låne ham øre.

"Mine damer, jeg vil gøre alt, hvad rimeligt og billigt er. Hvis fem shillings –"

"Fem shillings!" råbte et kvindemenneske, "nej, nej – en simpel baksgast ville rykke ud med mere end som så. Og De, en løjtnant? Fem guineas var da noget, der lod sig høre."

"Fem guineas! Ja, men jeg har ikke så mange penge hos mig. Jeg har min salighed ikke nær så mange."

"Lad os engang se," sagde en af flokken og stak med en taskenspillers færdighed sin hånd ned i Vanslyperkens bukselomme, hvoraf hun fremdrog hans pung. Pengene blev hældt ud på bordet; der optaltes tolv guineas.

"Hvis penge er da disse?" råbte fruentimmeret; "det er jo, min salighed, ikke Deres; har De nappet en pung i aften? Jeg stemmer for, at vi sender bud efter en politibetjent."

"Jeg glemte rent, at jeg havde lagt flere penge i min pung," mumlede Vanslyperken, der ikke ventede at få dem mere at se. "Jeg vil traktere Dem, mine damer – traktere Dem med alt, hvad De vil have."

"Bravo! Det er talt som en mand," råbte det svære kvindemenneske, idet hun gav Vanslyperken et dunk i ryggen, der næsten jog vejret af ham.

"Bravo!" råbte en anden, "det kalder jeg pænt; lad os alle sammen kysse ham, mine damer."

Vanslyperken nødtes til at gennemgå denne skærsild, og døren blev nu åbnet, men omhyggeligt bevogtet, mens de forskellige drikkevarer blev bestilt.

"Hvem skal betale for alt dette?" spurgte værtinden.

"Denne fine herre trakterer os alle," svarede fruentimmeret.

"Ah, ja så, – har det sin rigtighed, sir?"

Vanslyperken vovede ikke at sige nej, han var i deres vold, og alles øjne vogtede på ham, mens han svarede; han fremstammede derfor et "ja", og i et anfald af fortvivlelse over tabet af sine penge kastede han sig i sin stol og grundede på hævn.

"Giv mr. Vanslyperken hans pung, Susanne," sagde den kloge Moggy til den unge kvinde, som havde taget den op af hans lomme.

Pungen blev givet tilbage til sin ejermand, et par minutter efter fremsattes de forskellige drikkevarer og blandinger, der var bestilt, og lystigheden begyndte. Alle var snart sjæleglade, ene med undtagelse af mr. Vanslyperken, der, ligesom Pistol i Shakespeares Henrik den Femte, "spiste sit løg" og svor i sit stille sind på at ville tage en gruelig hævn.

"Mr. Vanslyperken, De må drikke min skål i noget af denne punch." Vanslyperken kneb sine læber sammen og rystede på hovedet. "Jeg siger, De skal, mr. Vanslyperken," råbte det svære fruentimmer og sendte ham nogle hvasse blikke; "gør De det ikke, komme vi i totterne sammen – det er det hele."

Men Vanslyperken tænkte ved sig selv, at mulig beføjelse til klage ville blive svækket, hvis han deltog i nydelsen af de drikkevarer, som han var blevet tvunget til at betale, hvorfor han bestemt vægrede sig.

"Vil De ikke høre på mine grunde, mr. Vanslyperken?" vedblev fruentimmeret. "Ja ja da, så må jeg ty til den sidste, som jeg endnu aldrig har set slå fejl." Konen gik da hen til ilden og trak den glorøde ildrager ud imellem kamingitteret. "Se nu, min putte, må De enten kysse denne eller drikke noget punch," og hun nærmede den til hans næse, mens tre-fire andre bag fra holdt ham fast til stolen; ildrageren, som udsendte en forfærdelig hede, var ikke en tomme fra den stakkels løjtnants næse; han kunne ikke udholde det længere; hans ansigt og øjne blev svedne.

"Jo, jo," råbte han omsider, "skal jeg drikke, så lad mig da drikke. Vi skal nok engang ved lejlighed opgøre dette regnskab," råbte Vanslyperken, idet han opbragt skyllede det frembudte glas i sig.

"Nu, Susanne, du må ikke mishandle mr. Vanslyperken; jeg protesterer imod enhver mishandling."

"Mishandling, mrs. Salisbury! Jeg giver ham blot undervisning i høflighed."

"Hør nu, hr. hvad Fanden De hedder, De må tømme et glas af min afbrændte cognac, ellers bliver jeg skinsyg," råbte en anden, "og når jeg er skinsyg, griber jeg altid til glorøde ildragere." Modstand var frugtesløs, ildrageren blev atter taget frem af kaminen, og den afbrændte cognac gik ned.

Atter og atter blev mr. Vanslyperken tvunget til at nedskylle alt, hvad der blev ham budt, såfremt han ikke ville udsætte sig for at få sin næse brændt af.

"Er det ikke urigtigt af Dem således at blande alle slags drikkevarer sammen, mr. Vanslyperken?" sagde Moggy med bitter hån.

Den første ladning, der var blevet bragt ind, var nu besørget, der blev ringet på klokken, og dobbelt så meget blev bestilt, til stor ærgrelse for mr. Vanslyperken; men han var i filistrenes hænder. Hvad der gjorde tingen endnu værre, var, at selskabet med hvert øjeblik blev mere og mere støjende, og ingen kunne sige, når de ville holde op.

"En sang – en sang – af mr. Vanslyperken," råbte en af dem.

"Hurra! ja, en sang af den lystige løjtnant."

"Jeg kan ikke synge," svarede Vanslyperken.

"De skal synge, ved den piber, der spillede foran Moses," sagde det mandhaftige kvindfolk; "hvis ikke, skal De synge i en anden tone;" og den gloende ildrager blev atter svinget i hendes mandige næve, og hun nærmede sig ham med de ord: "Skal vi tales nærmere ved om den ting?"

"Vil De dræbe mig, kvinde?"

"Nej, sang er ikke drab, men vi forlanger en sang, og en sang må vi have."

"Jeg kan ikke en eneste – på ære, ikke én," råbte Vanslyperken.

"Nå ja, så skal vi lære dem en. Gentag nu ordene efter mig: 'Poll satte armen i siden.' Syng – nå, frem med det." Og ildrageren blev atter stukket hen imod ham.

"O Gud!" råbte Vanslyperken.

"Syng, eller jeg gør, ved Gud, Deres næse kortere. Syng, siger jeg," gentog kvindfolket, idet hun stak ildrageren så tæt hen til ham, at den virkelig sved huden på ham.

"Tag den bort, så skal jeg nok," råbte Vanslyperken.

"Nå da: 'Poll satte armen i siden'."

"Poll satte armen i siden!" gentog Vanslyperken.

"Det er jo tale, ikke sang," råbte kvinden. "På den igen: 'Fæstende sit øje på admiralens dør'."

"Fæstende sit øje på admiralens dør," svarede Vanslyperken i en pibende tone.

Med ildrageren for øjnene, næsten lige op i hans ansigt, blev Vanslyperken således tvunget til at gentage den selv samme sang, for hvilken han havde villet lade Jemmy And katte. Han gjorde imidlertid et fortvivlet forsøg på at undgå den sidste strofe:

Imellem os her lyder talen:
Fanden tage havneadmiralen.

Intet uden den omstændighed, at hans næsetip virkelig blev brændt, kunne have fået disse sidste ord ud af ham, men frygt overvældede ham, og til sidst blev de gentaget. Derefter brast alle kvinderne under skrigen og skrålen ud i en skraldende latter, med undtagelse af Moggy, der vedblev at nippe til sin portvin.

"Skål, mr. Vanslyperken," sagde Moggy, idet hun drak ham til.

Vanslyperken tørrede sveden af sin pande og svarede ikke.

"De kalder Dem et dannet menneske og vil ikke drikke værtindens skål!" råbte den mandhaftige mrs. Slamkoe. "Dette spørgsmål vil jeg atter drøfte med Dem."

Samme ufejlbarlige bevisførelse som før blev atter bragt i anvendelse, og mr. Vanslyperken drak mrs. Salisburys skål i et glas af den portvin, som han skulle have den fornøjelse at betale.

"Jeg må sige, mr. Vanslyperken," sagde Moggy, "det var meget grusomt af Dem, at De ville lade min stakkels Jemmy tampe,

forbi han sang en vise, som De jo lige nys selv har sunget."

"Ville han lade Deres Jemmy katte for det?"

"Ja, han ville såmænd, mine damer."

"Lige så vist, som jeg står her, og gid denne punch ellers må blive til gift for mig, skal han på sine knæ bede Dem om forladelse. Ikke sandt, piger?" råbte mrs. Slamkoe.

"Jo, jo, det skal han, ellers prikker vi ham med ildrageren."

Det var en frygtelig trussel, men ydmygelsen var så stor, at Vanslyperken søgte at gøre modstand. Det var imidlertid forgæves; han blev tvunget til at falde på knæ og bede mrs. Salisbury om forladelse.

"Jeg ønsker det såmænd ikke, mine damer," sagde Moggy, "nej, De må endelig lade være. Nå, mr. Vanslyperken, De har min tilgivelse; kys mig nu og lad os være gode venner."

Omringet af furier snarere end af bakkantinder kyssede mr. Vanslyperken mrs. Salisbury.

"Hvad i al verden vil I så have mig til at gøre, I djævelskram?" råbte han til sidst, drevet til fortvivlelse.

"Er det et sprog at føre for et dannet menneske?" sagde mrs. Slamkoe.

"De skal nu ikke få Dem til at gøre mere," svarede Moggy. "Jeg må nu trække mig tilbage, mine damer, det er forbi med Deres løjer. De ved, jeg er aldrig længe oppe om aftenen. Mine damer, jeg ønsker Dem alle god nat. – Ja, mr. Vanslyperken, De ønsker måske også at gå. Jeg skal lade værtinden kalde ind, for at De kan afgøre regningen; jeg syntes, De tilbød at traktere hele selskabet?"

Vanslyperken smilede brandgult. Der blev ringet på klokken, og mens mr. Vanslyperken fremtog den sum, værtinden

forlangte, forsvandt alle damerne.

Vanslyperken stoppede sin lettede pung i lommen. "Der er Deres sabel, mr. Vanslyperken," sagde Moggy, som under hele dette optrin havde iagttaget en tilbageholdenhed, der var vidt forskellig fra hendes sædvanlige måde at være på.

Vanslyperken tog sin sabel og lod til at føle sit mod vende tilbage – hvorfor ikke? Han var bevæbnet og kun sammen med et kvindemenneske, og han tørstede efter hævn.

Han ringede med klokken, og værtinden trådte ind.

"Værtinde," råbte Vanslyperken; "vil De straks sende bud efter en politibetjent. Adlyd mig, eller jeg anklager Dem som medskyldig i den plyndring, som er blevet udøvet her. Hører De, en politibetjent, og det straks! Det kommer til at gå ud over Dem, hvis De vægrer Dem, kvinde; en kongelig officer er blevet plyndret og mishandlet."

"Gud forbarme sig! En politibetjent, sir? De har dog bestemt haft megen og fornøjelig morskab."

"Stille, kvinde; hent straks en politibetjent."

"Hører De, mrs. Wilcox?" sagde Moggy ganske roligt. "Mr. Vanslyperken vil have fat i en politibetjent. Lad der endelig blive hentet en."

"Nå, ja, når De ønsker det," sagde værtinden, idet hun forlod værelset.

"Ja, nedrige kvinde, jeg skal lære Dem at plyndre og mishandle folk på den måde."

"Gud fri og bevare mig! Jeg har jo ikke blandet mig i noget af det, mr. Vanslyperken."

"Ja, ja, lad det nu bare være godt; men De skal op med en anden lektie, når I alle sammen kommer op på

politikammeret."

"Det kan såmænd gerne være," svarede Moggy ligegyldig. "Men nu vil jeg byde Dem god nat, mr. Vanslyperken."

Mr. Vanslyperken drog nu yderst heltemodig sin sabel og svingede den over sit hoved.

"De kommer ikke forbi her, mrs. Salisbury. Ikke på nogen måde, nu er det min tur."

"Din tur, dit fæ!" genmælede Moggy. "Jo, hvis jeg ville forbi, skulle denne ildrager snart bane mig vej; men jeg kan gå uden den, og det kan du godt få bekræftelse på straks. Hør! Lad mig hviske dig et ord i øret, din skurk. Du er i min magt. Du har sendt bud efter en politibetjent, og jeg sværger dig til ved min egen Jemmys lillefinger, der er lige så meget værd som din gamle indskrumpede benrad, at jeg skal overgive dig til politibetjenten."

"Mig!" udbrød Vanslyperken.

"Ja netop dig – din skurk – dit afskum. Nu går jeg, og stands mig, om du tør. Væggene her har øren, derfor vil jeg hviske. Hvis du har lyst til at sende en politibetjent efter mig, kan du træffe mig henne hos jøden Lazarus. Forstår du?"

Vanslyperken fo'r tilbage, som om en hugorm havde rejst sig foran ham, sablen faldt ud af hans hånd, han stod som forstenet.

"Må jeg nu gå, mr. Vanslyperken, eller skal jeg vente på politibetjenten? – Den, der tier, samtykker," vedblev Moggy, idet hun nejede spotsk for ham og gik ud af stuen.

Et minut blev Vanslyperken stående i samme stilling. Endelig snappede han, bristefærdig af harme, sin sabel, stak den i

skeden og ville lige til at gå ud af stuen, da værtinden trådte ind med politibetjenten.

"De vil nok tale med mig, sir?" sagde betjenten.

"Ja, for lidt siden," stammede Vanslyperken, "men nu er hun gået."

"Jeg må have betaling for min ulejlighed, sir, om De vil være så god."

Vanslyperken måtte atter op med pungen; men denne gang følte han næppe ærgrelse over det, for i ånden så han sig allerede med strikken om halsen. Han stak betjenten pengene i hånden uden at mæle et ord og forlod derpå stuen, mens værtinden nejede dybt og ytrede håb om, at hun snart igen skulle have den fornøjelse at se ham i "Hvedeneget".

31

Snarleyyow triumferer atter over sine fjender.

Men vi må vende tilbage til kahytten og berette, hvad der tildrog sig dér under denne chefens lange fraværelse; han var gået i land ved det lag klokken tre og havde givet befaling til, at hans båd skulle være ved pynten ved solnedgang. På bakken var der blevet holdt krigsråd, hvori korporal Vanspitter og Smallbones navnlig førte ordet, og mødet holdtes for at drøfte det spørgsmål, om de skulle gøre endnu et forsøg på at tage hunden af dage eller ikke; underligt nok faldt deres bevæggrunde og bemærkninger næsten sammen med dem, som Vanslyperken og hans moder havde fremsat, da de lagde råd op om, hvorledes de skulle blive Smallbones kvit.

"Vand gør den ingen skade, det indser jeg," ytrede Smallbones.

"Nej. Mein Gott, det var at spilde både tid og ulejlighed," svarede korporalen.

"Hængning er lige så naturlig en død for en køter," bemærkede Spurey.

"Ja," sagde Short.

"Jeg er bange for, at det reb endnu ikke er spundet, det dyr skal hænges i," indvendte Coble, idet han rystede på hovedet. "Hvis vand ikke hjælper, er jeg overtydet om, at ingen ting batter, for brugte man ikke i gamle dage at jage alle ånder ud i det røde hav?"

"Jo," bekræftede Short.

"Men den er jo endnu ingen ånd," tog Smallbones igen til orde; "den er jo en slags kød og blod. Hvis jeg blot kan få rigtig has på dens legeme, så Fanden i vold med dens sjæl, siger jeg, den må den gerne beholde og slide med helsen."

"Ja, men du ved jo nok, at så vil den plage os lige så meget som før med at gå igen – vi ville lige fuldt se den her."

"En ånd er kun en ånd," ytrede Smallbones; "den kan for mig gerne opholde sig i kahytten hele den udslagne dag og nat, det kerer jeg mig ikke noget om; men ser I, der er stor forskel på genfærdet af en hund og hunden selv."

"Nej kors, hvis det udyr ikke er naturligt, kan jeg ikke se stor forskel på de to ting," sagde Spurey.

"Ja men jeg kan føle den," ytrede Smallbones. "Denne her hund har skambidt mig over hele kroppen, men et genfærd af en hund kan slet ikke bide."

"Nej," sagde Short.

"Og ser I nu, da Obadias Coble har sagt, hvordan ånder skal bortmanes, så tror jeg, at hvis vi kunne komme til at mane dette her dyr ned i den kolde jord, så kan den måske ikke komme op igen."

"Det er dog kun et *måske*," bemærkede Coble.

"Ja, det er det samme, et *måske* er dog bedre end slet intet," sagde knøsen.

"Ja," ytrede Short.

"Det afhænger af omstændighederne," bemærkede Spurey. "Hvad slags frokost ville du lave af et *måske*?"

"Måske en god," svarede Smallbones og lo af sit ordspil.

"Tyve dusin djævle, Smallbones har ret," ytrede Jansen, som ikke havde taget del i den foregående samtale. "Sæt, I graver

hunden ned, så kommer hundekroppen ikke op igen. Hvis den alligevel kommer, er det dens sjæl, der kommer, legemet lader den blive tilbage."

"Det er netop min mening om tingen," sagde Smallbones.

"Har I i sinde at begrave den levende?" spurgte Spurey.

"Levende! Gott in Himmel – nej. Jeg kvaser først pandeskallen på den og begraver den bagefter."

"Der bor dog nogen forstand i den korporal."

"Og der kan i hvert fald ikke blive meget tilbage af den, enten den så er hund eller djævel, når dens pandeskal først er kvaset."

"Nej," bekræftede Short.

"Men hvem skal gøre det?"

"Korporalen og jeg," svarede Smallbones; "det er vi enige om, ikke sandt, korporal?"

"Mein Gott, jo."

"Og nu stemmer jeg for, at vi straks på timen forsøger det; hvad nytter den megen snakken frem og tilbage? Jeg har svoret en dyr ed på, at denne her hund og jeg ikke skal leve sammen – der er ikke plads nok til os to."

"Det er ikke des mindre en vid og stor verden," bemærkede Coble, idet han trak op i sine bukser; "men det får nu være, jeg kan ikke sige andet, end at jeg ønsker jer al mulig lykke og held; men hvis I får livet af den hund, så bliver jeg også biskop – og dermed punktum."

"Og hvis jeg ikke prøver på at ombringe det bæst, vil jeg være ærkebisp, ser du det," svarede den tapre Smallbones. "Kom nu med, korporal!"

Her fik man nu noget ganske nyt at se: Smallbones fulgtes lydigt af sin tidligere forfølger og overordnede, en benrad – et

siv – en bønnestage – et fugleskræmsel, ligesom en lodskutter foran en ostindiefarer, fulgt i sit kølvand af korporal Vanspitter, som vejede sine fjorten lispund. Hvor kunne det være? Det var menneskelig natur. Smallbones gik forrest, fordi han var den modigste af de to, og ved at følge efter viste korporalen, at han stiltiende indrømmede det.

"Det er en rigtig knop, den Phil Smallbones," sagde en af folkene.

"Jeg for min part tror, at der også ved ham selv er noget overnaturligt," genmælede Spurey.

"Han er i alt fald ikke bange for køteren," sagde en anden.

"Vi får at se," svarede Coble, idet han spyttede sin skråtobakssaft ind under kanonen.

"Hør nu, folkens, nu må vi til at arbejde. Ikke sandt, mr. Short?"

"Jo," svarede den vagthavende officer, og generalforsamlingen hævedes.

Imidlertid fortsattes rådslagningen imellem Smallbones og korporalen. Denne sidste havde fået befaling til at bringe mr. Vanslyperkens skidne linned i land til vaskerkonen og var naturligvis som korporal ikke forpligtet til at bære det, hvorfor han ville tage Smallbones med i det øjemed. Han kunne da let undskylde sig for at have taget hunden med i land med det påskud, at han ville passe på den. Det blev derfor ordnet på denne måde; hunden ville nemlig nok i sin herres fraværelse følge korporalen, men ingen anden. Et par minutter efter var korporalen, Smallbones, Snarleyyow og en meget lille bylt linned nede i båden og satte af med lige så mange gode ønsker og lige så megen uro og bekymring for deres held, som Jason og

hans staldbrødre sandsynligvis fik, da de drog ud for at opsøge det gyldne skind.

De tre fodgængere fulgtes ad sammen og gik igennem byen Portsmouth. Vaskerkonen boede uden for fæstningsværkerne, og derhen begav de sig, Snarleyyow ellevild af glæde over at kunne æde græs, hvilket dens helbred højligt krævede. De gik videre og videre, indtil de kom til et stort elmetræ ved foden af vejen, som lå imellem to hække og grøfter.

"Her kan det gå for sig," ytrede korporalen højtideligt. "Mein Gott! Jeg ville ønske, det var overstået," vedblev han og tørrede sveden af sin tyrepande.

"Hvordan skal vi tage livet af den, korporal?" spurgte Smallbones.

"Mein Gott! Slå den ihjel imod træet, antager jeg."

"Ja, og begrave den nede i grøften. Kom hid, hund – Snarleyyow – kom hid, hund," sagde Smallbones, "nå, – god hund – kom så da."

Men Snarleyyow ville ikke lade sig lokke af Smallbones; den anede svig.

"Den vil ikke komme hen til mig, korporal, ellers skulle jeg snart give den dens bekomst," ytrede Smallbones.

Korporalen havde nu forvundet den lille smule skræk, som havde grebet ham. Han kaldte ad Snarleyyow, som lige straks kom. Ja, havde den anet, hvad korporalen agtede at gøre, kunne den være død som Cæsar med det udbrud "*Et tu, Brute*", hvilket betyder udlagt "også du – dit brutale fæ!"

Med en slags fortvivlelsens mod greb korporalen hunden i halen og trak den baglæns hen til sig, indtil han kunne svinge den rundt. Et par sekunder efter snurrede Snarleyyow rundt

om korporalen, som drejede sig om med den og nærmede sig alt imens lidt efter lidt elmens stamme, indtil hundens hoved til sidst med et dumpt klask kom i berøring med træet og derfra segnede livløs til jorden. "På'en igen, korporal, lad os nu gøre det af med den." Korporalen svingede atter hundens livløse krop rundt, den ene gang efter den anden kom hovedet i berøring med det hårde træ, indtil korporalen endelig forpustet og åndeløs af anstrengelse lod kroppen falde i græsset. En føje stund mælede ingen af dem et ord, men betragtede hunden, som lå der uden at røre sig, sammenkrøben med for- og bagbenene op til hinanden og det ene øje lukket.

"Se så, nu tænker jeg, at den allenfals til sidst engang har fået, hvad den behøver," sagde Smallbones.

"Mein Gott, ja!" svarede korporalen. "Den kommer aldrig mere på benene igen, hvad enten den så er hund eller djævel."

"Så skulle vi vel se til at få den ned i jorden," sagde Smallbones, idet han greb hunden i halen og trak den hen imod grøften. "Gud skal vide, om vi kunne få en spade etsteds, korporal."

"Mein Gott! Hvis vi spørger efter en spade, så vil man spørge 'til hvad? og så kan Vanslyperken gerne få besked om det hele."

"Ja, jeg vil dog begrave den og dække den til; den kommer ikke til live igen, og gør den det, så gid jeg må blive knubset sådan i hovedet, som den er blevet, andet kan jeg ikke sige." Smallbones halede hundens krop ned i grøften, samlede rundt omkring fra en dygtig bunke våde blade og tildækkede hunden med det i en halv alens højde. "Se så, nu skal de ikke kunne finde den, fordi de ikke ved, hvor de skal lede efter den. Men

hør nu, korporal, jeg tror, vi gjorde bedst i ikke at blive set her for længe."

"Nej," sagde korporalen, idet han tørrede sin pande og stak sit lommetørklæde op i huen og satte huen på hovedet, "nu må vi gå."

De gik hen til vaskerkonen, afleverede bylten og vendte derpå tilbage om bord, hvor hele mandskabet underrettedes om det heldige udfald af deres landtur, og alle lod til at være inderlig glade over, at der var gjort ende på den afskyelige køter – alle undtagen Coble, som rystede på hovedet.

"Vi får at se," sagde han; "men jeg vil være evig fordømt, om jeg ikke venter køteren tilbage igen i morgen tidlig." –

Vi må nu vende tilbage igen til Vanslyperken, som forlod værtshuset rent ude af sig selv. "Hvor Fanden kunne hun vide noget om det?" udbrød han. "Mit liv i den djævelskvinds magt!" og Vanslyperken gik videre, alt imens grundende over, hvorledes det hang sammen. "Jeg er gået for vidt til nu at kunne trække mig tilbage. Jeg må enten gå videre endnu eller rømme af lande. Fly, ja hvor hen? Sikke'n nar jeg dog også har været!" Men så tænkte Vanslyperken på pengene. "Nej vist ikke nej, ikke en nar, men jeg er meget ulykkelig." Vanslyperken fortsatte sin vej, indtil det endelig faldt ham ind, at han ville hen til jøden Lazarus og tale med ham; "for," tænkte Vanslyperken, "hvis det hele bliver opdaget, kunne de gerne tro, det er mig, der har røbet dem, og så vil begge partier tragte mig efter livet." Vanslyperken som hen til jødens bolig og bankede sagte på, men fik ikke noget svar; han bankede en gang endnu og stærkere; uro og larm hørtes indenfor, og endelig blev døren, med sikkerhedskæden påsat, åbnet et par tommer, og jøden

stammede ud gennem den smalle åbning: "Hvem der så sent ud på natten?"

"Det er mig, løjtnanten på kutteren," svarede Vanslyperken. "Jeg må straks tale med Dem."

Døren åbnedes, fodtrin af flere personer og våbenklirren hørtes i den mørke gang, og så snart Vanslyperken var trådt indenfor, blev døren igen stænget og låset, og han stod ene i mørket.

Et minut efter viste jøden sig, indhyllet i en ulden slåbrok, med et lys og førte Vanslyperken ind i den stue, hvor han før var blevet vist ind. "Se så, hr. løjtnant, hvad er der så i vejen?"

"Jeg frygter for, at vi er opdaget!" udbrød Vanslyperken.

"Hellige fader Abraham!" råbte jøden og fo'r tilbage. "Men sig mig, hvor falder De på det?"

"Et fruentimmer har sagt mig i denne samme nat, at hun vidste, hvorfor jeg havde min gang i Deres hus – og at jeg var i hendes vold."

"Hvad var det for et fruentimmer?"

"En rigtig Helvedes brandstok, der hader mig som selve Djævelen."

"En Helvedes brandstok ville ikke hade Djævelen," bemærkede jøden langsomt.

"Nå, ja, det ville hun måske heller ikke, men hun her vil styrte mig i ulykke, hvis hun kan komme af sted med det."

"Hvad hedder hun?" spurgte Lazarus.

"Moggy Salisbury."

"Bah! er det det hele? Min gode ven, hun er jo en af vore. Gå De kun igen – gå De kun rolig til køjs, mr. Vanslyperken."

"Hvad skal det sige?"

"Det skal sige, at hun har haft Dem til bedste og villet skræmme Dem – hun er en af vore, og det samme er hendes mand, der fo'r med Dem. Når De bliver hængt, så bliver hun og jeg hængt med det samme; forstår De nu?"

"Ja, jeg gør," svarede Vanslyperken; "men hvor kan De sætte lid til sådanne folk?"

"Sætte lid til sådanne folk, mr. Vanslyperken! Hvis De viser Dem lige så tro som disse folk, vil jeg blot sige: så meget des bedre; gå De nu – gå til køjs – De har vækket alle folkene her. God nat, hr. løjtnant!" Og jøden førte Vanslyperken til dørs og lukkede ham ud.

"Se, se," tænkte Vanslyperken undervejs ned til pynten, "den gode kone og hendes mand er – så til Helvede! men jeg kunne have stor lyst til at åbenbare alt, om ikke for andet, så blot for at få dem hængt." Men ved nærmere eftertanke fandt Vanslyperken dog, at det ikke var umagen værd selv at blive hængt blot for den fornøjelse at få andre til at dingle. Det var ham en tung sten fra hjertet at vide, at der ikke var nogen fare for at blive opdaget. Hans næsetip kløede, uvilkårligt gned han den og gned al huden af med det samme. Han huskede den gloende ildrager – pengene, som han var blevet tvunget til at rykke ud med – mindedes, hvorledes han havde måttet synge og på knæ bede om forladelse; og han forbandede i sit hjerte Moggy, så meget mere som han indså, at han ikke turde vove noget skridt imod hende.

Da han kom til pynten, stod han noget på strandstenene og så sig om efter sin båd, men folkene havde ligget og ventet der til klokken tolv, og da de så antog, at deres chef slet ikke ville komme den nat, var de roet om bord igen. Han så sig om efter

en færgemand, som kunne sætte ham ud til kutteren, da noget koldt berørte hans hånd. Det gøs i ham, han kunne gerne have skreget af frygt. Han så ned efter, det var den kolde snude på Snarleyyow, som nu sprang op ad sin herre.

"Snarleyyow, min stakkels hund! Hvordan er du kommet i land?"

Men da hunden ikke kunne tale, svarede den ikke.

Mens Vanslyperken grublede over, hvordan hunden dog kunne være kommet i land, og hvad der vel gik af korporal Vanspitter, siden han havde tilladt det, åbnedes et lille tagvindue i nabolaget, og et hoved blev stukket ud.

"Vil De sættes om bord, sir?" spurgte en dirrende røst.

"Ja vel," svarede Vanslyperken.

"Så skal jeg ret straks være nede hos Dem, sir," sagde den gamle færgemand, som et par minutter efter viste sig med sine årer på skulderen.

"Det er ikke nemt at få fat i en båd på denne tid af morgenstunden, sir," sagde manden; "men jeg hørte Dem tale, for jeg har haft sådan en tandpine de sidste to nætter, at jeg ikke har kunnet lukke mine øjne."

Den gamle løsnede kæden, som fastholdt hans færgejolle, og et par minutter efter var Vanslyperken oppe på dækket af kutteren, men forefandt ingen der til at tage imod ham – der blev ikke holdt vagt. "Godt!" tænkte han; "det tales vi ved om i morgen tidlig. Short eller Coble, Gud skal vide, hvem det er af de to – jo, dejlig pligtforsømmelse – det skal, ved Gud, meldes til admiralen!"

Med disse ord gik Vanslyperken, med Snarleyyow i hælene på sig, ned i kahytten – slæbte sig af i mørke, for han ville ikke lade

nogen som helst vide, at han var om bord. Da klokken var henved tre om morgenen, og mr. Vanslyperken var meget træt efter gårsdagens begivenheder, faldt han snart i en dyb søvn.

Det falder ikke vanskeligt at forklare hundens genkomst, da den havde en langt tykkere pandeskal end selv korporalens. Den var blevet bedøvet af de tunge slag, men ikke dræbt. Efter en god stunds forløb kom den til sig selv igen i sin løvseng og skrabede først med den ene pote, derefter med den anden, indtil den atter genvandt brugen af sine sanser, arbejdede sig ud af bladdyngen og lagde sig til at sove. Efter at have fået sig en god lur, rejste den sig styrket og vederkvæget, skuttede og rystede sig og travede så ned til stranden; men båden havde allerede fat af, og køteren havde så stået og ventet der på en lejlighed til at komme om bord, den gang dens herre kom ned til stranden med det samme mål før øje.

Men da alle nu sover på deres grønne øre, vil vi ende dette kapitel.

32

Lurere hører aldrig noget godt om sig selv.

Tre timer efter at være faldet i søvn vækkedes Vanslyperken ved larmen af pøsene, dækket blev spulet med. Han hørte folkene tale på dækket, og vis på, at ingen vidste, at han var om bord, stod han op fra sit leje og åbnede en af skydelemmene i skylightet for at lytte efter samtalen. De første ord, han hørte, kom fra Bill Spurey.

"Hør, Coble, Gud ved, hvad skipperen vil sige, når han kommer om bord og opdager, at hunden er fløjten?"

"Hø, hø!" tænkte Vanslyperken.

"Jeg er vis på, at den endnu ikke er fløjten," svarede Coble.

"Smallbones bander på, at denne gang er det ude med den," genmælede Spurey.

"Det har han sagt før!" indvendte Coble.

"Igen Smallbones!" tænkte Vanslyperken. "Ja jeg skal – smallbonse ham, om jeg få skal blive hængt for det."

"Ja, men han siger, at han begravede den en alen dybt."

"Ja vel få; men hvad nytter det at begrave et dyr, som ikke er nogen menneskelig skabning? Jeg for min part siger, at den djævleyngel hører sin herre til og er forpligtet til at tjene ham, så længe dens herre lever. Når han dør, kan hunden nok blive taget af dage, og så –"

"Hvad så?"

"Ja, så går de begge, med Guds hjælp, ad Helvede til sammen, og mig er det lige kært, hvor snart det sker."

"Så du vil dræbe mig, du gamle skurk!" mumlede Vanslyperken, idet han skar tænder.

"Ja, det er nu lige meget, hvis hunden ikke kan ryddes af vejen, så kan Smallbones heller ikke. Han er ikke bange for Djævelen selv."

"Nej, det er han jo ikke; jeg er nu af den mening, at det er ikke for ingen ting, at Smallbones blev sendt om bord til os."

"Han er i alt fald to gange undgået hans efterstræbelser."

"Nå så det ved de," tænkte Vanslyperken og blegnede.

"Ja, og jeg vil vædde med dig, om hvad det skal være, at skipperen får aldrig livet af den dreng. Der er trolddom ved ham, eller også er jeg en flynder."

Vanslyperken følte med sig selv, at det var samme mistanke, han nærede, og rystede og bævede ved tanken om, at drengen kunne være forhekset.

"Af vejen, Coble, ellers fylder jeg dine sko," råbte en af matroserne, idet han spulede en pøs vand hen ad dækket.

"Det går ikke så nemt, fordi jeg har støvler på," svarede Coble. "Imidlertid skal jeg nok flytte mig andetsteds hen."

Matroserne fjernede sig, og Vanslyperken kunne ikke høre mere; men han havde hørt nok. Smallbones havde tragtet hunden efter livet, det var tydeligt. Efter at have tænkt sig lidt om ringede Vanslyperken med klokken.

"Ved alt, hvad der er blåt, skipperen er om bord," udbrød folkene på dækket.

"Hvornår Fanden kom han?"

"I alt fald ikke på min vagt," svarede Coble. "Kom han på din, Short?"

"Nej," svarede Short.

"Så må det have været på korporalens."

"Korporalen purrede mig ikke og var heller ikke selv på dækket," svarede Coble. "Jeg har en anelse om, at han aldrig gør nogen vagt."

Ringningen gjaldt særlig to af mandskabet, de to brødefulde, Smallbones og korporal Vanspitter.

Den sidste indfandt sig; men inden han lystrede klokkens kalden, havde mr. Vanslyperken fået tid til at overveje. "Nå, så de tror, at min hund er overnaturlig," sagde han; "så meget des bedre. Jeg skal få dem til at holde endnu mere fast ved denne tro." Mr. Vanslyperken kaldte på hunden og pegede på sengen. Hunden, som nok holdt af et varmt leje og kun sjældent fik lov til at komme op i køjen, sprang straks op i den, da den blev indbudt til det, og mr. Vanslyperken klappede den og tildækkede den med køjeklæderne. Han trak derefter omhænget for og ventede for at se, hvem der ville efterkomme ringningen. Korporal Vanspitter trådte ind.

"Korporal, jeg kom meget silde om bord; hvor har De gjort af hunden? Lab den komme ned i kahytten."

Korporalen, der var forberedt på dette, rystede på hovedet, glattede sit pandehår og satte et grumme bedrøveligt ansigt op.

"Det hele er min skyld, mynheer Vanslyperken, jeg gjorde det dog i den bedste mening, men hunden er borte."

"Hvad vil det sige, korporal?"

Korporalen fortalte da, at han havde været så forsigtig at tage hunden med i land, da han var bange for at efterlade den om bord, når han begav sig hen til vaskerkonen, og han havde ikke været der længe, men imidlertid var hunden dog forsvundet. Han havde søgt efter den overalt, men ikke kunnet finde den.

"De tog Smallbones med Dem?" spurgte Vanslyperken.

"Ja, mynheer, for at bære vasketøjet."

"Og hvor var han, mens De var henne hos vaskerkonen?"

"Han var lidt hist og lidt her."

"Jeg ved, at det var ham, som slog hunden ihjel og gravede den ned, korporal."

Korporalen fo'r tilbage; han troede, han var opdaget.

"Slog den ihjel og gravede den ned! Mein Gott!" sagde korporalen, da han jo dog var nødt til at sige noget.

"Ja, det hørte jeg folkene sige på dækket, korporal. Han må have benyttet lejligheden, mens De var inde i huset og talte vasketøjet."

Nu havde korporalen fået tid til at komme sig, og han kom til den slutning, at alt andet var bedre, end at han selv skulle blive mistænkt. Det var allerede en velbekendt sag, at Smallbones havde tragtet hunden efter livet, og derfor ville han lade løjtnanten blive i sin vildfarelse.

"Mein Gott! Han er dog en fordømt hunderakker, den knægt," ytrede korporalen. "Jeg søgte overalt, men kunne ikke finde hunden. Er hunden da død?"

"Ja," svarede Vanslyperken, "men jeg skal nok straffe den skurk, stol De kun på det. Det er godt, korporal, De kan gå."

Da Snarleyyow forholdt sig fuldstændig rolig under denne samtale, må vi højlig rose Vanslyperken for dette fif. Korporalen gik hen til Smallbones og gentog, hvad der havde tildraget sig. Smallbones knipsede med fingrene.

"Han må gerne kølhale mig eller hænge mig, det er mig lige kært. Hunden *er* død. Vær De blot ikke bange, korporal, jeg skal

ikke sladre om Dem. Jeg er som et jaget dyr, og som et sådant vil jeg dø – når galt skal være."

Vanslyperken lod Smallbones kalde. Denne, som var blevet bragt op til den højeste grad af sindsbevægelse, trådte dristig ind.

"Nå, din skurk, så du har slået min hund ihjel og begravet den?"

"Nej, jeg har ikke," svarede Smallbones. "Jeg ved ikke noget om Deres hund, sir."

"Nå, så det ved du ikke, men det sagde folkene på dækket, din skurk, det hørte jeg selv."

"Jeg er lige glad, hvad folkene siger; jeg har ikke slået Deres hund ihjel, sir."

"Din skurk, jeg vil have dit liv!" udbrød Vanslyperken.

Smallbones forvred sit ansigt til et djævelsk grin, og Vanslyperken, som mindedes alt, hvad matroserne havde ytret til bekræftelse på hans egen formodning med hensyn til Smallbones, blegnede. Smallbones, der på sin side vidste fra korporal Vanspitter, at løjtnanten havde sådanne tanker om ham, drog straks fordel af kendetegnene i løjtnantens ansigt og fremdrævede – "Det – går – ikke – så – let!"

Vanslyperken vendte sig bort. "Du kan gerne gå nu, men du kan stole på, du skal få min hævn at føle!" og Smallbones forlod kahytten.

Vanslyperken fuldendte sin påklædning og jog derpå hunden ud af sengen.

Han gik op på dækket, og efter at have travet op og ned en føje stund, lod han gå bud efter korporal Vanspitter for at rådføre sig med ham om den bedste måde til at få at vide, hvad

der var blevet af Snarleyyow. Efter tilsyneladende meget alvorlig at være gået ind på korporalens forslag om straks at tage i land, bad han korporalen sørge for, at hans frokost blev tilberedt og bragt ind i kahytten.

Det traf sig nu så, at korporalen gik ind i kahytten, fulgt af Smallbones; den første genstand, hans øje faldt på, var Snarleyyow, som sad på kisten og kløede sit lasede øre, som om der ikke var sket noget.

"Gott in Himmel!" brølede korporalen, idet han vendte sig om og fo'r ud af kahytten, væltede Smallbones, som han mødte i gangen, og travede som en elefant lige over ham. Smallbones var for øvrigt ikke den eneste, der kom til at undgælde; to marinere og tre matroser blev én for én efter hinanden kastet omkuld af korporalen, der var aldeles forblindet af frygt og standsede ikke, før han løb hovedet bus imod sejldugen i kutterens folkelukaf. Dette og tømmeret i skuden opfangede ham på en måde, dog ikke i opret stilling, for i sit vilde løb rendte den stakkels korporal hovedet så voldsomt imod plankerne, at han segnede afmægtig og sanseløs om.

Imidlertid var Smallbones atter kommet på benene og gned sine ribben for at mærke, om de alle var hele. "Nå, det må jeg bekende," sagde han, "jeg er da blevet lige så flad som en pandekage af den korporals tunge vægt. Man kunne lige så gerne lade en bredfælget vogn på en gang gå over sit legeme; men hvad kunne det vel være, der fik ham til sådan at løbe sin vej og skrige og skråle så forbandet? Han må have set den skinbarlige Djævel, eller måske," tænkte Smallbones, "den djævelsyngel Snarleyyow. Jeg vil dog gå ned og se, hvad det var."

Gnidende sig på maven, hvor korporalen havde trådt hårdest, gik Smallbones ind i kahytten, hvor han så hunden og blev stående med munden på vid gab.

"Jeg trodser Djævelen og alle hans gerninger," udbrød han endelig, "og du er en af dem, det er afgjort nok. Jeg frygter Gud og ærer kongen, og præsten har lært mig at læse i Bibelen. Så du er altså genopstanden. Nå, det nytter vel sagtens ikke noget, men alligevel trodser jeg dig, Satan; men det er dog grumme hårdt, at en god kristen skal nødes til at lave den frokost, af hvilken du skal æde halvparten, og jeg indser ikke, hvorfor jeg skal opvarte Djævelen eller hans slæng."

Her holdt Smallbones inde og tænkte sig lidt om. "Gud ved, om den også har været rigtig død, som jeg troede. Herren kom om bord i nat, uden at nogen vidste noget af det, og han kan godt have bragt hunden med sig, i fald den er kommet til live igen. Jeg kan ikke tro, at man ikke nok skulle kunne gøre det af med den, for hvorledes kunne den ellers miste sit ene øje? Nå, jeg er lige glad, jeg er en god kristen, og jeg vil lade mig drukne og dyppe, om jeg ikke endnu en gang prøver på, hvad stof den er lavet af! Første gang vi hugger oksekød af, vil jeg dog prøve på at hugge din hale af, det vil jeg, om jeg få skal blive hængt for det."

Smallbones genvandt snart sin fatning. Han gav sig til at dække frokostbordet, og da alt var i orden, gik han op på skansen for at varsko mr. Vanslyperken, der havde ventet at se ham ude af sig selv af skræk, men i stedet for endte knøsen sin tale med de ord: "Med forlov, sir, hunden sidder nede i kahytten, kvik og frisk; jeg sagde Dem jo, at jeg har ikke slået Deres hund ihjel og heller ikke nedgravet den."

"Hunden nede i kahytten!" udbrød mr. Vanslyperken med påtaget forbavselse. "Ja, men hvordan Fanden er den da kommet der ned?"

"Den er vel sagtens kommet samme vej som De selv, sir, uden at nogen vidste noget af det," fremdrævede Smallbones, som derpå gik sin vej.

Imidlertid var korporalen blevet løftet op, og folkene søgte at bringe ham til live igen. Smallbones gik for ud for at se, hvad der var blevet af ham, og erfarede da, hvorledes det var gået til, at han var sanseløs.

"Nå, ja, ja," tænkte Smallbones, "det selv samme kan jo godt have været tilfældet med hunden, og jeg tror, der er øjenforblændelse med i spillet; for hvis hunden havde vist sig så pludselig, som herren påstår, at den gjorde, ville han være blevet mere forskrækket end jeg."

Således sluttede nu Smallbones, og den slutning var ganske rigtig. Imidlertid slog korporalen øjnene op og genvandt lidt efter lidt brugen af sine sanser; først da spurgte mandskabet, der alle sammen var nede at skaffe til frokost, Smallbones om grunden til, at korporalen havde teet sig så underligt.

"Jo, jøsses," svarede Smallbones, "det asen, den Snarleyyow er jo kommet tilbage igen lys levende, efter at have været død og begravet – den ligger nu nede i kahytten – det er det hele!"

"Det hele!" udbrød en.

"Det hele!" råbte en anden.

"Det var som Satan!" sagde en tredje.

"Jeg sagde jo nok, at sådan ville det gå," sagde Obadias Coble, "den hund er ingen hund, det er lige så vist, som at jeg sidder her."

Hundens genkomst gjorde i virkeligheden et stærkt indtryk på hele mandskabet. Korporalen svor på, at den ikke havde været nede i kahytten, og at Vanslyperken var blevet enig med ham om, at han skulle tage i land og søge efter den, men pludselig havde hunden så vist sig, ingen vidste, hvorledes. Smallbones var så afgjort i mindretal, at han ikke sagde noget. Det var fuldstændigt kætteri ikke at tro på, at hunden var sendt dem på halsen fra underverdenen, og det blev regnet for ligefrem galskab at foretage yderligere forsøg på at bringe den af dage.

Men dette fornyede forsøg fra Smallbones' side – for Vanslyperken var overtydet om, at der var blevet gjort forsøg, ihvorvel det var mislykket – vakte atter Vanslyperkens hævnfølelse imod knøsen, og han besluttede at øve gengæld på en eller anden måde. Hans harme overgik hans frygt, og han tilsidesatte alle hensyn i sin higen efter hævn. I Vanslyperkens hjerte fandtes ikke den ringeste mistanke om svig fra korporal Vanspitters side, og korporalen spillede sin dobbelte rolle få godt, at han, om muligt, steg endnu højere i yndest hos løjtnanten.

Efter et par dages forløb, i hvilke mr. Vanslyperken forblev om bord, lod han korporalen kalde ned til sig i det øjemed at udforske ham om, hvor vidt han ville foretage noget imod Smallbones' liv; for Vanslyperkens fjendskab til drengen havde nu nået en sådan højde, at han besluttede at afse nogle af sine penge, for med dem at bestikke korporalen, fremfor ikke at blive drengen kvit. Efter mange vink, som han lod falde, men som den snu korporal ikke ville forstå, da han for enhver pris ville have, at Vanslyperken skulle tale rent ud af posen, rykkede

han da åbenlyst frem med, hvad det var, han ville have gjort, og lovede ham en belønning af ti guineas, – og Vanslyperken ventede derefter på, hvad korporalen ville svare.

"Mein Gott, mynheer Vanslyperken! Hvis det var muligt, ville jeg ikke have Deres penge, jeg ville med fornøjelse gøre det for intet; men, sir, det er ikke muligt."

"Ikke muligt!" udbrød Vanslyperken.

"Nej, mynheer," svarede korporalen. "Jeg har ikke sagt Dem alt." Her førte korporalen sin hånd op til panden og tav, til Vanslyperkens store forbavselse. Men sagen var, at korporal Vanspitter stod og tænkte på, hvad han nu skulle finde på at sige. Til sidst fik han et glimrende indfald – han fortalte løjtnanten, hvorledes han, den gang han lå og flød om i Zuidersøen, havde set Smallbones' genfærd, som han troede, – beskrev med stor livlighed sin rædsel, da det overnaturlige syn viste sig for ham, og til det, som han selv troede var sandt, knyttede han noget, som han vidste, var løgn, nemlig at genfærdet havde råbt til ham, *"at intet dødeligt menneske kunne skade det!"* "Gott in himmel!" endte korporalen, "aldrig i mit liv har jeg været så ræd og bange. Jeg ser ham endnu, lige så tydeligt som jeg ser Dem, mynheer. Røsten lød, tyve tusind djævle, som torden, – og hans øjne var som lyn – jeg faldt i afmagt. Ak, mein Gott, mein Gott!"

Så godt spillede korporalen sin rolle, at Vanslyperken blev ganske forskrækket, lyset syntes at brænde dunkelt, men han turde ikke røre sig for at pudse det. Han kunne ikke andet end tro korporalen, for der var en sådan alvor og troværdighed i beskrivelsen, en sådan livlighed i hans udmalende skildring,

som ikke kunne være skrømtet; og var korporalen desuden ikke hans sande og eneste ven?

"Korporal," sagde Vanslyperken, "De kunne måske have lyst til et glas schiedamer; der står noget inde i skabet."

Det var meget smukt af mr. Vanslyperken, men han trængte selv til en opstrammer, langt mere end korporalen. Korporalen fremtog flaske og glas, skænkede i, gjorde sin militære honnør og drak det ud.

"Giv mig et glas med, korporal," sagde Vanslyperken med bævende stemme. Løjtnanten drak et, to, tre glas, det ene efter det andet, for at komme til kræfter.

Korporalen havde virkelig forskrækket ham. Han var overbevist om, at der var hekseri ved Smallbones. Var han måske ikke drevet ud til den yderste bøje og tilbage igen? – Havde han ikke fået en pistolkugle igennem sig, uden at det skadede ham? Vanslyperken gyste; han drak endnu et glas og rakte så flasken til korporalen, som skænkede for sig selv, gjorde honnør, og drikken forsvandt atter i et nu.

"Hollændermod" er blevet til et ordsprog, skønt det er en fornærmelse imod et af de tapreste folkefærd. Vanslyperken følte nu dette mod gennemstrømme sig, og han begyndte igen med korporalen.

"Hvordan lød ordene?" spurgte han.

"At ingen dødelig mand kunne skade ham, mynheer. Jeg kan aflægge min bibeled på det," svarede korporalen.

"Død og plage!" råbte Vanslyperken, "men tøv lidt – dødelig mand – han kan måske dog rammes af en kvinde."

"Ja, det er noget ganske andet, mynheer."

"Han skal ikke undslippe, hvis jeg kan gøre noget til det," genmælede Vanslyperken. "Jeg må tænke nærmere over det." Vanslyperken skænkede sig endnu et glas genever og skød stendunken hen til korporalen, som uden videre forsynede sig. Mr. Vanslyperken var nu tre kvart fuld, for han var ikke vant til få megen spiritus.

"Ja, hvis jeg nu bare havde været gode venner med den – den – Helvedes brandstok, den Moggy Salisbury," tænkte Vanslyperken, som nu talte højt med sig selv.

"Mein Gott, ja, mynheer," svarede korporalen.

Vanslyperken drak sig igen et glas, men spildte en hel del på bordet, da han skænkede det op; han holdt derefter hånden for øjnene, som om han hensank i tanker. Korporalen fyldte da uden opfordring sit glas, og da han så, at hans foresatte forblev siddende i samme stilling og ikke lagde mærke til ham, så gjorde han sig til gode med endnu et glas og ventede derpå, indtil Vanslyperken atter ville åbne munden, men drikken havde overvældet ham, og han mælede ikke et ord mere.

Efter et par minutters forløb gik korporalen hen til sin foresatte; han rørte lempelig ved hans skuldre og sagde "mynheer", men fik ikke noget svar. Tvært imod bragte det sagte stød mr. Vanslyperken til at falde forover på bordet. Han var rent fra sans og samling.

Korporalen løftede ham op i sine arme og lagde ham i hans køje; derpå nedlod han sig selv i løjtnantens stol, da han var træt af at stå så længe, og gav sig i lag med at tømme flasken; da denne imidlertid var stor og helt fuld, den gang den blev taget ud af skabet, tog det jo nogen tid at nå bunden i den, og inden dette var helt besørget, var korporal Vanspitter faldet i dyb søvn

i stolen. Kort efter brændte lyset ud, og det blev mørkt i kahytten.

Henad klokken tre om morgenen begyndte mr. Vanslyperken at komme til sans og samling igen, og da hans bevidsthed vendte tilbage, nåede en uhyggelig brummen og en usædvanlig støj hans øre. Det lød for hans indbildning ganske overjordisk, for hans søvn var blevet forstyrret af vilde drømme om Smallbones og hans gengangeri over for korporalen. Det lød som fjern torden, og mr. Vanslyperken syntes tydeligt at kunne skelne: *Dødelig mand, dødelig mand!* og stundom også de andre ord i den overnaturlige advarsel til korporalen. Dette *dødelig mand* blev trukket ud i et langt tonehold og lød rigtig gruopvækkende. Vanslyperken råbte højt, *dø-de-lig – mand,* lød svaret.

Badet i angstens sved udstødte Vanslyperken næsten et hyl. Den underlige lyd hørte nu op, men afløstes af et spektakel som af klirrende glas, der går i stykker, og borde og stole, der væltes, og Vanslyperken trak sengeklæderne op over hovedet. Så hørte han døren, der havde været lukket, smælde i med tordenbrag, og Snarleyyow begyndte nu at gø både højt og dybt.

"O, Gud forlade mig min synd!" råbte den rædselsslagne løjtnant. "Vor fader – du som er i Himlen – frels mig – frels mig!"

Kort efter trådte korporalen ind med lys og spurgte, om mr. Vanslyperken havde kaldt. Han fandt ham dryppende af sved og halvdød af skræk. I afbrudte ord fortalte han nu, hvilket besøg han havde haft, og hvorledes den samme tilkendegivelse, at ingen dødelig mand kunne skade Smallbones, også havde lydt i hans øren.

"Det har kun været en drøm, mynheer Vanslyperken," sagde korporalen.

"Nej, – det var ingen drøm," svarede Vanslyperken. "Bliv her i kahytten, gode korporal."

"Ja, mynheer," sagde korporalen og trak omhænget fra sengen; derpå gav han sig ganske roligt til at opsamle de forskellige genstande på gulvet, bordet og stolene, som var blevet væltet.

Ak! Frygt er brødens følgesvend. Hele denne skrækkelige hjemsøgelse af mørkets ånder bestod ganske simpelt i, at mr. Vanslyperken havde hørt korporalens rædsomme snorken, mens Vanspitter sad og sov i stolen, og hans ophidsede indbildningskraft havde forvandlet den til ordene "dødelig mand". Vanslyperkens første udråb havde vækket korporalen, der, i bevidstheden om de upassende friheder, han havde taget sig, havde forsøgt at trække sig tilbage, men havde derved væltet bord og stole tillige med flaskerne og glassene på dem.

Frygtende for at blive opdaget ved denne uventede støj var han ilet ud af kahytten, havde smældet døren i efter sig og vækket Snarleyyow; men han skønnede af Vanslyperkens udråb, at løjtnanten var rent ude af sig selv af skræk; han vendte derfor dristig tilbage med et lys for at overskue ødelæggelsens vederstyggelighed og blev inderlig glad ved at mærke, at løjtnanten endnu var et bytte for sansebedrag.

Så snart korporalen havde sat alt på rette sted igen, tog han sig en stol, og da han så, at han heldigvis havde sat proppen i stendunken, inden han faldt i søvn, og at der endnu var et par glas tilbage i den, drak han dem ud og ventede tålmodigt på, at det skulle blive dag. Vanslyperken var da atter faldet i søvn;

korporalen bortfjernede nu alle skår og stumper, satte tingene i orden og forlod kahytten.

Da Vanslyperken vågnede og ringede på sin klokke, trådte Smallbones ind. Vanslyperken stod op, og da han fandt kahytten i samme stand og orden, som han havde forladt den aftenen i forvejen, overtydedes han endnu mere om, at han havde haft besøg af onde ånder. Frygt gjorde ham ganske høflig imod knøsen, om hvis liv han nu mente det samme som mandskabet om hundens, at det nemlig var spildt ulejlighed, for ham i det mindste, at forsøge nogen voldsdåd, og således ender dette gruopvækkende kapitel.

33

Hvori der hverken forekommer noget særlig mærkeligt eller særlig interessant.

Vi må nu for en kort tid bytte skueplads og forestille vore læsere et selskab, der er samlet i det bedste gæstgiversted, som på den tid var at finde i Cherbourg. Det værelse, hvori de var samlet, var stort i rumfang, men lavt til loftet – vinduerne var bitte små og lod kun et dæmpet lys slippe ind, fordi husene lige over for lå så nær op til dem. Vinduesrammerne var små og rudrede, og midt i hver glasrude sad et rundt stykke plumpt malet glas. Et smalt bord strakte sig næsten gennem stuens hele længde, og for begge ender af det stod en stor kamin, hvori store stykker favneved brændte nok så lystigt. Nogle lignende sofaer som de, vi nu kalder *chaises longues*, var rykket hen til siderne af bordet eller opstillet langs væggene, der var uden prydelser og ganske net overstrøgne med gult okker.

Det samlede selskab udgjorde vel i det hele en tredive stykker, hvoraf en seks-syv måske var iført datidens gejstlige dragt, mens de andres klæder var skåret efter det snit, som den gang var egent for modeherrer og adelsmænd, og afveg kun grumme lidt fra den dragt, der blev båret på Charles den Førstes og Andens tid i England, alene med undtagelse af, at kappen var afskaffet og den varmere overfrakke trådt i dens sted. De fleste tilstedeværende var mænd, der endnu ikke havde nået den modnere manddomsalder, når vi undtager præsterne, der var betydelig mere til års, og enhver, som nogen sinde før

var truffet sammen med smuglerbanden og dens besætning, ville ikke haft vanskelighed ved at genkende mange af dem i de pynteligt klædte, øjensynlig højbårne og dannede unge mænd, som sad eller stod i værelset. Blandt dem indtog sir Robert Barclay en fremragende plads; han stod henne ved ilden og talte sammen med to af de gejstlige.

"Mine herrer," sagde han til sidst, "vor højærværdige fader Lovell er lige kommet fra St. Germain; og da den hurtigste meddelelsesmåde nu er nødvendig, har han fuld magt til her og i vor nærværelse at åbne enhver depeche, som vi fører over vandet, inden den går videre til hovedkvarteret, og har tillige tilladelse til at handle således, som det tykkes Hans Majestæts her forsamlede venner bedst."

Sagen var, at kong James i den sidste tid fuldstændig havde slået sig på andagtsøvelser og spægelser, og enhver forhandling med ham var forbundet med så megen tidsspilde og forhaling fra dag til dag, at det var blevet anset for rådeligst at handle uden at rådspørge ham, og for at undgå den forhaling, der fulgte af, at meddelelserne sendtes til Paris, havde de virksomste partigængere for hans sag besluttet, at de for øjeblikket ville opslå deres bolig i Cherbourg og blot tilstille deres venner i St. Germain en redegørelse om deres foretagender, ved hvilken ordning de i det mindste vandt en uge. Forsamlingen kunne opvise mange navne af en vis betydning. Blandt de gejstlige var Lovell, Collier, Snatt og Cooke; blandt adelsmændene fandtes Musgrave, Friend og Perkins, hvis slægtninge havde lidt døden for kong James, fremdeles Smith, Clancey, Herbert, Cunningham, Leslie og mange andre.

Da sir Robert Barclay nærmede sig bordet, satte de andre sig i tavshed.

"Mine herrer," tog sir Robert til orde, idet han lagde de nys åbnede depecher på bordet, "De bør vide, at vore sager nu tegner til at stå såre heldigt. Understøttet som vi er af mange medlemmer af den engelske regering og af endnu flere i Underhuset, foruden af de talrige herværende tilhængere af vor sag, har vi nu al rimelig udsigt til fremgang og held. I de første tre måneder af dette år er meget blevet udrettet, ihvorvel vi på den anden side må indrømme, at tronrøveren og kætterne har gjort alt, hvad der har stået i deres magt, for at besejre og knuse os. Af denne depeche, som jeg her holder i min hånd, fremgår det, at et lovforslag er gået igennem i Underhuset, hvorved der bestemmes, at 'ingen, som fødes efter næstkommende 25. marts og er katolik, skal kunne arve titel eller ejendom i kongeriget England, hertugdømmet Wales eller byen Berwick ved Tweed'."

Her opløftede nogle af de gejstlige herrer deres øjne mod himlen, andre slog med knyttede næver i bordet, og adelsmændene lagde ligesom efter fælles overenskomst hånden på kårdehæftet, så det rungede i værelset.

"Og endvidere, mine herrer, 'at ingen papist skal kunne købe noget jordstykke, fæste- eller arvegods hverken i eget eller i anden mands navn for sin regning."

Læseren må mindes, at i hine dage blev der ikke hen lagt nogen *Times* eller *Morning Herald* på morgenbordet indeholdende Underhusets forhandlinger – at samfærdslen var alt andet end hurtig, da der ikke gaves nogen regelret

postforbindelse – så at det, der havde tildraget sig to måneder tilbage i tiden, meget tit var nyheder.

"Det lader altså til, mine herrer, at den eneste udsigt, vi har til at genvinde vor arv og eje, afhænger af vore gode sværd."

"Dem vil vi bruge!" var det enstemmige svar fra de tilstedeværende lægmænd.

"I Skotland tager vore tilhængere daglig til i tal, tronrøveren har krænket og sveget så manges tarv, at tusinder af sværd vil fare ud af skeden, så snart vi kan støtte sagen med den lovede hjælp fra hoffet i Versailles; vi har her tidender om, at Parlamentet for øjeblikket ligger i åben krig med tronrøveren, og at gæringen i folket er så stor, at den næsten er på grænsen af ligefremt oprør. Jeg ved også gennem privat meddelelse fra vor ven Ramsay, som nu lever i Amsterdam og under sådanne forhold, at han kan blive os meget nyttig, at tronrøveren har antydet over for sine egne landsmænd, skønt det endnu ikke er bekendt i England, at han i juli måned vil vende tilbage til Haag. Dette, mine herrer, er de budskaber, jeg har at meddele med hensyn til vore udsigter i vort eget land, – hvortil jeg kan føje, at den hemmelige delingstraktat, som modstrider den franske konges interesser, er blevet undertegnet både i London og Haag, såvel som af den franske afsending der. En gunstigere begivenhed for os er måske aldrig før indtruffet, da den kun vil forøge Hans katolske Majestæts allerede velbekendte uvilje imod den, der har frarøvet sin egen svigerfader kronen. Jeg har nu, mine herrer, forelagt Dem vor nuværende stilling og fremtidige udsigter; og da vi er kommet sammen her for at rådslå om de bedst mulige forholdsregler, som vi nu skulle tage, vil det være mig særdeles kært at høre andres anskuelser."

Sir Robert Barclay satte sig ned.

Jesuitten Lovell var den første, som derefter rejste sig. "Jeg har," sagde han "ingen mening at fremsætte vedrørende krigsforetagender, da disse ikke stemmer med mit kald og stand. Dem overlader jeg til mænd som sir Robert, hvis sværd altid er rede til at drages, og hvis glimrende egenskaber er så godt skikket til at styre deres sværd; men det et velbekendt, at hvis krig skal føres, må der tilvejebringes midler til den; og det er mig en stor glæde at kunne melde de her forsamlede, at jeg fra vore venner i England har fået budskab om, at to særskilte summer, den ene på tre og halvfems tusind pund sterling og den anden på ni og tyve tusind pund, virkelig er blevet indsamlet og overgivne pålidelige mænd i forvaring til støtte for den gode sag, og end videre, at indsamlinger endnu vedblivende drives med hurtighed og held. Fra Hans katolske Majestæt har vi fået anvisning på ministeren for en sum af fire tusind louisd'orer, der er blevet os fuldt udbetalt, og fra vor hellige fader paven en anvisning på fem hundrede tusind paoli, hvilket beløber sig til henved tretten tusind pund sterling, tillige med fuldstændig aflad for alle synder, der allerede er begået, og dem, der vil blive begået, og desuden sikker forjættelse om paradiset til dem, der falder i kampen for opretholdelsen af den sande tro og den lovlige konge. Jeg har fremdeles store forventninger fra Irland og mange løfter andetsteds fra til støtte for den sag, som jeg håber, med Guds hjælp, til sidst skal vinde sejr."

Så snart Lovell satte sig, rejste præsten Collier sig.

"At vi jo vil finde fuldt op af sværd på rede hånd til at drages og tilstrækkelig pengeforsyning til opnåelsen af vore øjemed,

kan ikke betvivles; men jeg vil dog gerne forelægge de her forsamlede et spørgsmål. Det er en uomtvistelig sætning i den sande tro, at vi er forpligtede til at opretholde den ved alle mulige midler. Alle menneskelige anslag og idrætter er tilladelige, når det gælder Guds tjeneste. Mange forsøg er allerede blevet gjort på at blive tronrøveren kvit, men de er ikke blevet kronet med held, som vi jo desværre kun alt for godt ved; tværtimod har den umættelige kætter jo rigelig udgydt blodet af vore frænder og venner, af hvilke mange ikke har haft lod eller del i disse anslag.

Men de har dog allerede vundet uvisnelige kranse, ufortabelige kroner, ved at lide som martyrer for religionens og retfærdighedens sag. Alligevel mener jeg, at vore forsøg på at rydde tronrøveren af vejen bør fortsættes; en eller anden lykkeligere hånd kan måske have held med sig. Dog bør, om muligt, ikke blot hans liv tages, men hans afkom bør udryddes med rod og grene. I ved alle, at af de mange børn, som er blevet født kætteren William, er alle til hobe på én nær blevet ham ved døden berøvet til straf for hans mangfoldige forbrydelser. Kun én søn er tilbage, den nuværende hertug af Gloucester, og jeg holder for, at dette kætterskud skal afhugges, endog fremfor hans fader, hvis hele færd er sådan, at den kun støtter vor sag, og hvis død måske ville kunne mildne Hans katolske Majestæts heftige uvilje, da det jo er bekendt nok, at hans fjendskab er ganske personligt. Jeg har hverken mænd eller penge at tilbyde Dem, men jeg har, håber jeg, midler til at løse denne opgave, og jeg helliger mit unyttige liv til dette forsøg."

Det ville fylde for mange sider, hvis vi skulle berette alt, hvad der blev sagt og gjort ved dette møde, som vi har været nødt til

at omtale, eftersom det står i højeste forbindelse med vor historie. Der optrådte mange andre talere, forslag blev stillet, forkastet og vedtaget. Fortegnelser på tilhængere fremlagdes og ligeledes på dem, der måske kunne vindes. Beslutninger fattedes og nedskreves, og spørgsmål drøftedes. Inden mødet hævedes, fremlagdes regnskaberne over de udgivne summer og de endnu for hånden værende penge; blandt udgiftsposterne forekom navnet Vanslyperken hyppigt. Så snart regnskaberne var gennemgået, brød forsamlingen op.

Vi sagde ovenfor, at blandt deltagerne i dette møde fandtes flere personer, der vist ville kunne genkendes som hørende til besætningen på luggeren. Dette var også tilfældet; sir Robert Barclay og mange andre var mænd af god familie og ivrige jakobiter. Disse unge mænd gjorde tjeneste i båden sammen med de andre, der kun var simple matroser, men det ansås for nødvendigt i hine forræderske tider. Luggeren førte atten årer, var klinkbygget og meget hurtiggående, selv med fuld ladning. De agterste årer roedes af sir Roberts tilhængere, og våbenkisten var stuvet ned under agtersædet; da disse unge mænd således altid var væbnet, kunne intet forsøg fra smuglernes side på at forråde dem eller sætte sig op imod dem, om de havde følt tilbøjelighed dertil, være lykkedes. Ramsays post som styrmand var blevet overdraget til Jemmy Salisbury, men ellers var ingen forandring foregået. Vi har meddelt disse enkeltheder for at vise det jakobitiske partis virksomhed. En times tid efter at mødet var hævet, havde sir Robert og hans adelige junkere atter iført sig deres sømandsdragter, for de skulle over vandet endnu samme nat, og to timer før mørket faldt på, kunne deltagerne i et møde, hvor kongerigers og

kronede hoveders skæbne stod på spil, ses trække på årerne i selskab med simple matroser og drive den hurtige båd gennem de bortvigende bølger hen imod dens tilflugtssted inde i bugten.

34

Indeholder foruden meget andet et argument.

Vi forlod Ramsay som optaget i borgmester van Krauses hus, på bedste fod med sin vært, der betragtede ham som et mønster på velunderrettethed, og ikke så lidt i kridthuset hos borgmesterens datter Vilhelmine. Der kunne måske ikke gives nogen gunstigere lejlighed for en smuk og dannet ung mand til at udfolde sin elskværdighed og vinde den sidstes kærlighed, i fald han havde lyst til det. Vilhelmine var blevet opdraget i alskens rigdom og overflod, men afsondret fra verden. Hun var nu lige i den alder, i hvilken det var hendes faders agt at føre hende ind i selskabslivet; men med sin romantiske karakter brød hun sig kun lidt om den formelle præsentation, som det var påtænkt skulle finde sted. Heller ikke havde hun blandt det unge hollandske adelskab, hvoraf de fleste var hende velbekendte af udseende, eftersom hendes fader på hendes rideture med ham havde vist hende dem, set nogen med den skikkelse og det personlige ydre, som hendes indre øje havde skuet i hendes drømme om, hvorledes hendes vordende elsker skulle se ud. Hun havde en naturlig fin smag, og hun attråede den nette og yndefulde optræden i væsen og lader, som hun forgæves søgte hos sine landsmænd, men som nu pludselig åbenbarede sig for hende i Edward Ramsays person.

Når hendes faders venner en sjælden gang samledes i deres hus, var samtalen kedsommelig, om ikke ligefrem stødende, for den drejede sig om varer og omsætning, penge og spekulation,

af og til afbrudt af politiske diskurser, som var af lige få liden interesse for hende. Hvor vidt forskellig herfra var ikke den unge engelskmands væsen, belevenhed og tale, han, som var blevet opdraget ved hove og tillige havde rejst meget! Der var noget tiltrækkende ved alt, hvad han sagde, så meget belærende i forbindelse med det nye og underholdende, alt sammen krydret med så megen vid og skæmt, at Vilhelmine var ganske bedåret af det, uden selv at vide det, og inden de endnu var blevet tilstrækkelig nøje bekendte til at kunne give hinanden hånden, når de sås, havde hun allerede ubevidst skænket ham sit hjerte. De mange tilfældige lejligheder, der hidrørte fra, at hendes fader var så optaget af sine forretninger, og den gensidige tiltrækning, som førte dem sammen største delen af dagen, hun begærlig efter at adspredes, han lokket af hendes ungdom og skønhed, benyttedes i fuldt mål af dem begge, og følgen blev, at de inden en halv snes dages forløb var uadskillelige.

Enten så borgmesteren ikke den fare, for hvilken hans barn var udsat, i fald der kunne rejses indvendinger imod den fortrolige omgang, eller også havde han, lige så indtaget i Ramsay, ikke noget at indvende imod, at sagerne gik deres gang.

Ramsay havde sikkert nok i førstningen søgt omgang med Vilhelmine, mere måske som en adspredelse end med noget bestemt mål for øje, men han opdagede snart, at den tiltrækningskraft, hun øvede på ham, var for stor til at tillade ham at fortsætte legen, hvis han ikke havde alvorlige hensigter. Da han en aften, inden hun endnu havde været en uge der i huset, var trådt ind i sit eget værelse, ransagede han sig selv

strengt med hensyn til beskaffenheden af sine følelser, og han overtydedes da om, at han måtte undgå hendes selskab, hvilket var umuligt, såfremt han forblev der i huset, eller som en mand af ære i tide trække sig tilbage; for Ramsay var for hæderlig til at lege med en uskyldig piges følelser. Efter nøje at have overvejet dette punkt, beregnede han dernæst sandsynligheden af at blive opdaget og det mere eller mindre passende i at fortsætte sine opmærksomheder imod datteren af et menneske, som han førte bag lyset, og hvis politiske meninger stod i sådan modstrid med hans egne – men dette var et punkt, hvor han ikke kunne komme til nogen afgørelse. Hans pligt og skyldighed over for den sag, han støttede, kunne ikke tillade ham at forlade huset – og blive der i huset uden at blive forelsket var umuligt.

Men hvorfor skulle hans politiske anskuelser nogen sinde blive kendt? og hvorfor skulle Vilhelmine ikke være af samme anskuelse som han? – og hvorfor – Ramsay faldt i søvn, mens han gjorde sig selv disse spørgsmål, og næste morgen besluttede han at lade tingene gå deres jævne gang.

Det var en fjorten dags tid siden, at kutteren var sejlet til England. Ramsay var en del utålmodig efter at erfare nyt hjemme fra, men kutteren var endnu ikke vendt tilbage. Det var noget siden, de havde spist frokost, mynheer van Krause var gået ned i sine pakhuse, og Ramsay og Vilhelmine sad sammen i en af sofaerne i salen, begge lænende sig tilbage og frie for den tvang, som ene og alene den største fortrolighed kan frigøre en for.

"Altså, min Vilhelmine," sagde Ramsay, idet han greb hendes hånd, som lå ørkesløs ved hendes side, og legede med hendes

fine fingre, "altså tror De virkelig, at William af Nassau er en brav mand?"

"Ja, gør De ikke det, Ramsay?" svarede Vilhelmine overrasket.

"Nej, om jeg end kan glæde mig over, at han sidder på den engelske trone, tvivler jeg dog om, hvor vidt jeg kan retfærdiggøre hans adfærd imod den ulykkelige kong James, idet han indgik forbund imod sin egen svigerfader og berøvede ham hans kongerige. Sæt nu, Vilhelmine, at et lykkeligt menneske engang blev Deres ægtefælle: hvilken grusom – hvilken djævelsk opførsel ville det da ikke være fra hans side – i det mindste forekommer det mig – om han, til gengæld for, at Deres fader havde overgivet ham sin måske kæreste skat på jorden, ville lægge beslag på al Deres faders ejendom og bringe ham til tiggerstaven, fordi andre folk ville opfordre ham til at gøre det."

"Jeg har aldrig før hørt sagen fremstillet i det lys, Ramsay; at familieskabet mellem kong William og hans svigerfader burde have talt til hans samvittighed, indrømmer jeg; men når et folks lykke afhang af det, burde da ikke en person af Williams stilling tilsidesætte alle underordnede betænkeligheder?"

"Et folks lykke, Vilhelmine? På hvad måde vil De kunne bevise, at så meget stod på spil?"

"Stod den protestantiske religion ikke på spil? Er kong James ikke en bigot katolik?"

"Det indrømmer jeg, og derfor burde han ikke være konge over et protestantisk folk; men hvis De tror, at noget som helst folks lykke afhænger af herskerens religion, er jeg bange for, at De tager fejl. Religion er blevet anført som undskyldning for at gribe ind i et folks lykke, når man ikke har kunnet opdrive

noget bedre påskud; men De kan skole på, at massen af folket vil aldrig tvistes om religion, når man lader den i fred og ikke krænker dens tarv. Havde kong James ikke stillet sig blot i andre henseender, kunne han godt have dyrket sin skaber under hvilken som helst form, han fandt passende. At en protestantisk konge var alt, hvad der behøvedes for at berolige folket, er til fulde gendrevet ved landets nærværende tilstand, nu da kong William allerede i flere år har ført scepteret, eftersom det i dette øjeblik befinder sig i en tilstand, der grænser meget nær til oprør."

"Men er det ikke fremkaldt ved rænker af det jakobitiske parti, som vækker tvedragt på alle kanter?" indvendte Vilhelmine.

"Jeg indrømmer, at jakobiterne ikke ligger på den lade side," svarede Ramsay; "men læg mærke til den bitre uenighed imellem William og Underhuset, som repræsenterer det engelske folk. Hvad har religionen med det at gøre? Nej, Vilhelmine; skønt der her til lands kun findes få, som ikke glæder sig over, at deres konge er blevet kaldet til Englands trone, er der mange, og det de klogeste, i hint land, der lige så meget beklager det,"

"Men hvorfor dog det?"

"Fordi menneskene ledes af egennytte, og fædrelandskærligheden er ikke stort andet end et skalkeskjul. Dette land har store fordele af forbindelsen med England, særlig fra et handels-synspunkt, og derfor vil De ikke her finde mangel på fædrelandsvenner; men for England stiller forholdet sig helt anderledes; det ligger ikke i dets interesse at blive inddraget og indviklet i krige og tvistigheder på fastlandet,

hvilket nu uundgåeligt må blive tilfældet. Vær de overtydet om, at efterverdenen vil finde, at England dyrt har måttet betale for at have en protestantisk konge; religion er noget, hvis tilbørlighed og nødvendighed alle er villige til at indrømme, lige indtil de forpligtes til at betale for den, så er det forbavsende, hvor ligegyldige, om ikke lede de bliver ved den."

"Man skulle virkelig ikke, Ramsay, ved at høre Dem tale i dag, tro, at De er få varm en tilhænger af den nuværende regering, som jeg tror, De virkelig er," svarede Vilhelmine.

"Min offentlige færd som hørende til et parti hindrer mig ikke i at have mine egne private meninger. Mit parti er jeg og vil jeg altid være standhaftigt tro, men når man, som jeg, kender verden og de hemmelige drivfjedre til de fleste folks handlinger, må De ikke undre Dem over, at jeg er så åbenhjertig imod Dem, Vilhelmine. Vor samtale begyndte, tror jeg, med en bedømmelse af kong Williams karakter; og jeg må tilstå Dem, at, når jeg sammenligner de to karakterers moralske værd, ville jeg uendelig hellere foretrække at være den landflygtige og katolske James end den unaturlige og kronede kong William."

"Derefter vil De vel sige, at De vil lige så gerne være katolik som protestant?"

"Ja, om jeg var opdraget i den ene tros lærdomme i stedet for den andens, hvad anden forskel ville det da have gjort, end at jeg ville have bibeholdt mine forfædres tro og dyrket den almægtige på deres vis og med de ceremonier og skikke, som de brugte? Og er ikke alle religioner gode, når de blot er oprigtige? Stræber de ikke alle hen til det samme, og har de ikke samme mål for øje, nemlig at vinde Himmerige? Ville De ikke foretrække en brav, hæderlig, samvittighedsfuld mand, selv om

han var katolik, fremfor et lavt, rænkefuldt og uværdigt menneske, der bekendte sig til den protestantiske lære?"

"Jo, ganske vist, men frem for en retskaffen katolik ville jeg foretrække en retskaffen protestant."

"Det er kun ganske naturligt; men husk på, Vilhelmine, at De hidtil kun har set den ene side af sagen, og når jeg taler så åbent med Dem, er det kun for at tilbyde dem fordelene af den erfaring, som jeg har samlet ved at færdes ude i verden. Jeg er mit parti tro, og som mand må jeg tilhøre et sådant, hvis jeg ikke skal blive et rent nul. Hvis jeg var i en så uafhængig stilling, at jeg efter eget behag, uden at skade mit gode navn og rygte, kunne antage eller forkaste mine anskuelser, – som en kvinde for eksempel kan – så bryder jeg mig så lidt om partier og ved, at ret og uret så ligeligt opvejer hinanden til begge sider, at jeg for at tækkes den, jeg elskede, straks ville opgive mine egne meninger for at samstemme med hende, hvis hun ikke ville opgive sine for at samstemme med mig."

"De mener altså, at en kvinde skulle kunne gøre det? Det er just ingen artighed mod mit køn, Ramsay, for det er det samme som at påstå, at vi ikke alene ikke har nogen betydning eller indflydelse i verden, men at vi end ikke har nogen fast karakter eller bestandighed."

"Langt fra; dermed vil jeg blot sige, at kvinder i almindelighed ikke trænger tilstrækkelig ind i politikken til at bryde sig meget om den; sædvanligvis tilegner de sig samme politiske betragtning som dem, de lever sammen med, uden videre prøvelse, og det er ikke nogen skam for dem, hvis de skifter om. Desuden findes der hos kvinden en følelse, som er mægtig nok til at besejre alle andre, og når denne engang fylder

hendes bryst, forsvinder alle de andre eller bliver den underdanige."

"Og denne følelse er –"

"Kærlighed, Vilhelmine, og når en kvinde, som af sine forældre er blevet opdraget i en vis tænkemåde, overfører sin ømhed på sin ægtefælle, vil hun snart, i fald hun virkelig elsker ham, gå over til hans mening, hvis han indtager et andet politisk standpunkt end hendes hidtidige."

"Det er jeg ikke så ganske vis på, Ramsay."

"Jeg er vis på, at det bør hun. Politik og partivæsen er stadige stridsemner og bør derfor altid undgås af en hustru. Desuden, når en kvinde vælger sig en til ægtefælle, ledsager og rådgiver igennem livet, en, som hun sværger at ville elske, ære, agte og lyde, så giver hun et grumme ringe bevis på, at det løfte er alvorligt ment, når hun ikke opgiver sin egen mening i alle de sager, som hører mere særligt ind under hans afgørelse."

"De fremstiller virkelig tingen i et så nyt lys, Ramsay, at jeg næppe ved, hvad jeg skal svare Dem, ihvorvel jeg ingenlunde er overbevist."

"Fordi De ikke har haft tilstrækkelig tid til at tænke over det, Vilhelmine; men overvej nu vel og betænk, hvad jeg har sagt, så vil De enten erkende, at jeg har ret, eller finde grunde, hvormed De kan godtgøre, at jeg har uret. Men De lovede at synge noget for mig. Tillad mig at føre Dem ind i musikværelset."

Vi har meddelt denne samtale mellem Vilhelmine og Ramsay for at vise, ikke blot hvilken indflydelse han allerede havde vundet over den ukunstlede, men forstandige unge pige, men også den måde, hvorpå han snildelig forberedte hende på den tilståelse, som han besluttede at gøre hende ved en kommende

lejlighed; for skønt Ramsay kun brød sig lidt om at tage faderen ved næsen, ville han dog ikke ægte datteren, uden at hun fuldt ud vidste, hvem han var. Disse samtaler fornyedes stadig, ligesom rent tilfældigt, af Ramsay; og længe, inden han med rene og tydelige ord havde talt om kærlighed, havde han fuldstændig forberedt hende på det, så at han følte, at hun ikke ville blive synderlig overrasket, når han engang kastede masken, selv om hun opdagede, at han var katolik og af ganske andre anskuelser end hendes fader så vel i religion som i politik. Sagen var, at Ramsay i førstningen lokkedes lige så meget af hendes rigdom som af hendes personlige ynde, men ligesom det går mange andre mænd, blev han efterhånden, i samme forhold som hans kærlighed voksede, ligegyldig for hendes rigdom, og han var fast bestemt på at vinde hende til sin hustru til trods for alle hindringer, ja selv om han, for at få hendes hånd, skulle blive nødt til at bortføre hende uden faderens samtykke.

Havde det været nødvendigt, er det ingenlunde sikkert, om ikke Ramsay kunne have ladet sig overtale til at forlade sit parti, så bedåret var han til sidst blevet af den virkelig fortryllende Vilhelmine.

Men Ramsay afbrødes midt i en af sine mest yndede sange af gamle Koops, der underrettede ham om, at løjtnanten fra kutteren ventede ham inde på hans værelse. Med en undskyldning for, at han blev nødt til at gå, forlod Ramsay musikværelset og ilede ind til Vanslyperken.

Mr. Vanslyperken havde fået ordre til at vende tilbage til Haag få dage efter den skræk, som korporalens næselyd havde indjaget ham. Ifølge instruksen fra Ramsay havde han ikke

undladt at åbne alle regeringsdepecherne og gøre uddrag af deres indhold. Han havde også overbragt breve fra Ramsays staldbrødre.

"De er jo vis på, at disse uddrag er fuldstændig rigtige?" spurgte Ramsay efter at have gennemlæst dem.

"Fuldstændig rigtige, sir," svarede Vanslyperken.

"Og De har omhyggeligt forseglet brevene igen, så at der ikke kan opstå nogen mistanke?"

"Afhænger ikke mit liv af det, mr. Ramsay?"

"Ganske sandt, og tillige af Deres troskab imod os. Her er Deres penge. Lad mig vide, når De sejler, og kom så og hent ordre."

Vanslyperken tog da sin pose penge, bukkede og gik, og Ramsay begyndte at gennemlæse de breve, som han havde fået fra sine venner. Mynheer van Krause stod og holdt øje med, når Vanslyperken igen gik sin vej, og ilede derefter straks ind til Ramsay for at spørge nyt. En del af depechernes indhold blev ham meddelt, og ikke længe efter sås borgmesteren gå ud i byen, idet han overlod det til sine folk at mærke og tælle vareballerne, som hejsedes op fra et skib i kanalen. Sagen var, at mynheer van Krause var så forhippet på at komme af med sin hemmelighed, at han ikke kunne dy sig længere og gav sig på vej for at meddele en af de højere embedsmænd, hvad han havde erfaret.

"Men hvorfra har De fået denne efterretning, mynheer Krause?" spurgte den anden. "Depecherne er endnu ikke blevet åbnet, vi venter på mynheer Vanwejen. Når han kommer, får vi nok noget at vide af dem. De vidste alt før vi, sidste gang

kutteren kom. De må have indflydelsesrige venner ved det engelske hof, mynheer van Krause."

Mynheer Krause nikkede blot med en hemmelighedsfuld mine og sagde kort efter farvel.

Men denne mynheer Krauses særdeles gode ven var tillige hans særdeles store fjende. Krause havde i den senere tid gået om og fortalt hemmeligheder, som man antog kun kendtes af og var betroet til folk, der nød regeringens fulde tillid. Hvor kunne han være blevet indviet i dem uden ved forræderi af nogen hjemme i Holland? Og hvor kunne nogen der hjemme nære tillid til mynheer Krause, der var bekendt som en sladdermund, med mindre det skete med forræderske hensigter, da regeringen trods hans høje borgerlige embedsstilling ikke stolede på ham, fordi den vidste, at han ikke kunne holde tæt? Således ræsonnerede mr. Krauses særdeles gode ven, som anså det for rettest at ytre sine meninger i så henseende og henstille til sine embedsbrødre, om det ikke var en sag, der passende kunne blive indberettet i deres næste depecher til England, og på hans tilskyndelse blev det hele tilbørligt indberettet. Mynheer Krause var ikke den første, hvis tunge havde bragt ham i forlegenhed.

Så snart Vanslyperken havde afleveret sine depecher til Ramsay, begav han sig hen til enken Vandersloosh og blev som sædvanlig modtaget med alle ydre tegn på at være hjertelig velkommen; han fik atter sæde i den lille sofa, drak atter øl af enkens eget bryg og fik lov at kramme hendes fede hånd. Babette spurgte til korporalen, og da løjtnanten drillede hende, lod hun til at rødme og vendte sit hoved bort.

Enken deltog også i spøgen og erklærede, at der skulle blive et par af de to, og at Babette og hun selv skulle have bryllup på samme dag. Da det led ud på aftenen, sagde Vanslyperken farvel og gik om bord, hvor han gav korporalen lov at gå i land, og ikke længe efter indtog korporalen hans plads.

Det er en slem verden, vi lever i, så fuld af svig og bedrageri.

35

En røget sild indføres atter som handlende person i vor mærkværdige fortælling.

Vi er noget tilbøjelige til at moralisere. Vi havde egentlig ikke i sinde at skrive i dag. Tværtimod, vi havde truffet forberedelser til en lyst- og fornøjelsestur, på hvilke hælene og alle andre legemsdele op efter, med undtagelse af hjernen, skulle sættes i virksomhed, og dette var for at få lidt hvile. Morgenen var smuk, og vi lovede os selv rigtig megen morskab, men vi blev skuffede og vendte tilbage til vort arbejde, mens regnen skyllede ned i strømme og vaskede den moderlige jords snavsede ansigt. Ja, vi blev skuffede og kunne derfor ikke tilbageholde en bemærkning, at denne vor fortælling er et sandt billede af menneskelivet – thi hvilket væv af svig og bedrageri indeholder den ikke?

Smallbones bedrager sin herre, mr. Vanslyperken – enken bedrager mr. Vanslyperken, Babette lige så, og hele mandskabet på *Jungfrau*. Ramsay bedrager sin vært og sin elskede. Alle jakobiterne til hobe sammensværger sig imod regeringen og bedrager den, og hvad mr. Vanslyperken angår, bedrager han, som det snart vil sige sig, alle og til sidst sig selv med. Det eneste ærlige væsen i hele fortællingen er den mest hadede, således som det i reglen går her i verden – jeg mener Snarleyyow. I den er der ikke svig, og derfor er den fortrinsvis fuldt ud berettiget til at være bogens helt og give den navn. Den næsthæderligste i bogen er Vilhelmine, alle de andre kvinder,

med undtagelse af Lilly, er træske og underfundige – men Lilly er for ung; vore læsere må derfor være så gode at betragte Snarleyyow og Vilhelmine som fortællingens helt og heltinde, hvorved denne kommer til at opvise den mærkelighed, at hovedpersonerne ikke blot ikke bliver forenede, men bogen ender, uden at de nogen sinde får hinanden at se. Dog, videre.

Af al den svig og bedrageri, som udøves af alle de optrædende personer, forekommer det os dog, at enkens træskhed og forræderi var det mest nedrige og djævelske. Hun var som en oppustet edderkop, der langsomt spandt de tråde for hendes offer, som skulle besnære ham til hans ødelæggelse og fordærvelse, for hun havde højtideligt lovet og svoret, at hun ikke igen ville lade sig føre til brudeskamlen, før mr. Vanslyperken blev hængt. Måske havde enkefru Vandersloosh hastværk med at blive gift; i det mindste kunne det synes så efter hendes ihærdighed – men lad os ikke foregribe fortællingens gang.

Den lille sofa var heldigvis, som dens form også udviste, stærk som en kleppert, ellers ville den ikke kunne have båret vægten af to sådanne elskende som enkefru Vandersloosh og korporal Vanspitter; de sad i den, hun strålende af kærlighed og øl, han ligeledes; deres sider mødtes, thi sofaen kunne lige netop rumme dem begge, uden at der var så meget som en tomme til overs; deres hænder mødtes, deres øjne mødtes, og hver gang den ene løftede sit glas, var den anden straks til rede med sit, og deres glas mødtes og klinkede – aldrig sås et mere udpræget, skønnere drikkelag. Kun ét manglede til at fuldstændiggøre deres lykke, der, ulig andre folks, ikke hang i

en tråd, men afhang af noget langt stærkere, et tov nemlig: det tov, hvori mr. Vanslyperken skulle hænges.

Og nu slår enken, som de tre skæbnegudinder sammenfattede i en, væven og udgyder på godt hollandsk sit håb og sin frygt, sine formodninger, sine antagelser og sine ønsker i korporalens opmærksomme øre, – og han indsuger dem begærligt, idet han skyller dem ned med øl af enkens eget bryg.

"De to sidste gange har han ikke været i huset overfor," sagde enken, "det er sikkert; for Babette og jeg har været på post. Det var for voveligt. Jeg kan nu ikke tro andet, end at han må gå andetsteds hen; han overbringer sine breve og modtager sine penge ligesom før, det kan De være vis på. Ja, men jeg skal nok komme efter det. Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se, hvem af os der er den snildeste – De eller enken Vandersloosh."

"Mein Gott, ja!" svarede korporalen.

"Nu sidste gang landsatte han en passager, som han udgav for kongeligt sendebud, men jeg er lige så vis på, som jeg sidder her, at det ikke var noget kongeligt sendebud, med mindre det da skulle være en af kong James', for, ser De, korporal Vanspitter, tror De, at kong William til afsending ville bruge en engelskmand, som De jo siger, det var, når han kunne få en hollænder for gode ord og penge? – Nej, nej, vi må have rede på, hvor han går hen; jeg vil have en på udkig, når De kommer tilbage igen, og så sætte Babette på vagt. Hun skal nok spore ham til hans forræderske hule. Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se, hvem der til sidst går af med sejren, De eller enken Vandersloosh."

"Mein Gott! ja," svarede korporalen.

"Jeg har nu, korporal, tænkt på alt dette, lige siden De rejste, og på alt, hvad De har fortalt mig om hans feje forsøg imod den stakkels drengs liv og hans endnu større jammerlighed ved at ville tro sådanne tåbeligheder, som De har bundet ham på ærmet, at drengen ikke skulle kunne skades af nogen dødelig mand. Slidder-sladder! Drengen er kun en dreng."

"Mein Gott! ja," sagde korporalen.

"Og nu, korporal, skal jeg sige Dem noget andet, nemlig at De og mandskabet på *Jungfrau* er akkurat lige så store narre som Vanslyperken, når I tror alt dette vrøvl og sludder om hunden. Hunden er ikke andet end en hund."

Korporalens høflighed blev derved sat på en temmelig hård prøve; at benægte, hvad enken sagde, kunne let mishage hende, og da han fuldt og fast troede det modsatte, befandt han sig i en ubehagelig knibe; men enken så ham lige i ansigtet, som om hun ventede hans bekræftelse, hvorfor korporalen til sidst fremhævede: "Mein Gott! Ja – en hund er kun en hund."

Enken var tilfredsstillet, og da hun ikke skønnede den ubetydelige forskel mellem en hund og hunden, vedblev hun:

"Nu vel, korporal, da en knøs kun er en knøs, og en hund kun er en hund, så har jeg brudt mit hoved med, hvorledes jeg skal få den nedrige forræder i min magt. Jeg har i sinde at lade, som jeg føler al mulig interesse for ham, og at lirke alle hans hemmeligheder ud af ham, og når han så fortæller mig, at Smallbones ikke kan skades af nogen dødelig mand, vil jeg sige, at han kan i alt fald skades af en kvinde; jeg vil da gøre ham et forslag, som han jo nok går begærligt ind på, og så har jeg ny anklage imod ham til at få ham hængt, foruden at jeg bliver køteren kvit. Ja, ja, mr. Vanslyperken, haml De op med en

kvinde, om De kan. Vi får at se, om Deres hund igen skal skabe sig som herre i mit sovekammer."

"Mein Gott! ja," svarede korporalen atter.

"Og nu skal jeg sige Dem, hvad jeg vil gøre, hr. korporal; jeg vil selv lave den til, og så skal mr. Vanslyperken få den stegt til frokost, dog skal han ikke spise den, men levne den til Smallbones, og så skal Smallbones lade, som om han spiser den, men i det sted stikke den i lommen, og så (for det går ikke an at gøre det om bord, eftersom han da vil opdage, at knøsen har givet hunden den) skal han bringe den i land og give den til hunden her i gården, så at han selv skal tage hunden af dage, mens han går ud på at dræbe andre. Forstår De, korporal?"

"Mein Gott! Ja, jeg forstår nok, hvad De siger, men hvad er det, De vil tillave?"

"Hvad det er? Naturligvis en røget sild."

"Ja, men hvor kan en røget sild slå et menneske eller en hund ihjel?"

"Du gode Gud, korporal, hvor De dog er indskrænket! Jeg vil jo komme rottekrudt på den."

"Nå-å, ja-a, men det siger De jo først nu."

"Nå, så var det en forglemmelse, men nu forstår De da det hele?"

"Mein Gott! Ja, men når knøsen nu ikke dør, hvad vil løjtnanten så tænke?"

"Tænke! At han uden skade kan spise gift som gule ærter, og at hverken mand eller kvinde kan bringe ham af dage; han vil blive bange for knøsen og lade ham i fred."

"Mein Gott! ja," svarede den noget indskrænkede korporal, som nu forstod hele planen.

Sådan var den snare, som den træske enke lagde for mr. Vanslyperken, og inden kutteren afsejlede, blev anslaget bragt i udførelse. Hun modtog nu løjtnanten som sin erklærede bejler, lod ham tale om bryllupsdagen, listede alle hans hemmeligheder ud af ham undtagen det, der angik hans forræderi, rev ned på Smallbones og vedgik, at hun havde været for overilet imod hunden, hvem det skulle glæde hende atter at se i land. Vanslyperken kunne næppe tro sine egne sanser – enken ville tilgive Snarleyyow, og det for hans skyld, han var glad, henrykt, kastede sig for hendes fødder og svor hende evig taknemmelighed med sine læber, – men hævn i sit hjerte.

O, mr. Vanslyperken, De fortjente at blive bedraget.

Den afsky, som enken ytrede mod Smallbones, var også meget behagelig for løjtnanten, og han gjorde hende til sin fortrolige, idet han meddelte, hvad korporalen havde fortalt om Smallbones' gengangeri, den gang han flød om i Zuidersøen.

"Nu vel, løjtnant," sagde enken, "selv om en dødelig mand ikke kan skade ham, kan måske en dødelig kvinde, og af kærlighed til Dem skal jeg tillave noget, der nok skal befri Dem for ham. Men, Vanslyperken, husk på, der er ikke noget, som jeg ikke ville gøre for Dem – men hvis det blev opdaget – o Gud, o Gud!"

Enken meddelte ham da, at hun ville tillave en røget sild med rottekrudt, som han skulle tage med om bord og befale Smallbones at riste til frokost; han skulle da give sig udseende af ikke at være rigtig rask og lade drengen tage den af bordet, og denne ville naturligvis snart sætte den til livs.

"Fortræffeligt!" udbrød Vanslyperken, som tænkte, at han derved ikke blot ville blive Smallbones kvit, men også få enken i

sin magt. "Kæreste frue, hvorledes kan jeg være Dem taknemmelig nok! Hvor De dog er god og elskværdig!" vedblev Vanslyperken, idet han krammede og slikkede hendes fede fingre, som enken uforbeholdent overlod ham.

Hvem skulle have troet, at der mellem disse to bestod et dødeligt had? Sligt kunne vi tænke os at finde sted i et hofs forfinede og kunstlede luft, men ikke i et hollandsk værtshus i Amsterdam. Samme aften, inden han forlod hende, forærede enken sin tro hyrde den skæbnesvangre sild, og bejleren modtog den med samme tegn på taknemmelighed og ærbødighed, som en ungersvend i fordums dage ville have ytret, når hans skytsånd havde skænket ham en eller anden magisk gave.

Den røgede sild var i og for sig kun en røget sild, men trolddommen ved den bestod i, at der medfulgte for ti øre rottekrudt.

Næste morgen undlod Vanslyperken ikke at forlange den røgede sild til sin frokost, men tog sig vel i agt for at spise den.

Smallbones, som var blevet tilbørligt underrettet om hele anslaget, spurgte sin herre, da han tog af bordet, om han skulle gemme den røgede sild til næste dag; men Vanslyperken svarede ham meget nådigt og nedladende, at den kunne han selv spise. En times tid efter lod Vanslyperken sig ro i land, idet han for første gang tog Snarleyyow med og befalede Smallbones at følge med og bringe en sæk beskøjter hen til enken. Dette forslag var kommet fra enken, da det så kunne formodes, at Smallbones havde spist noget i land. Smallbones tog sig ligesom sin herre vel i vare for at spise silden, men lagde den i sin lomme som en lækkerbisken til Snarleyyow. Da de roede i

land, syntes mr. Vanslyperken, at knøsen lugtede grumme stærkt af sild, og dette bestyrkede ham i den tro, at han virkelig havde spist den; men for at blive mere vis i sin sag udbrød han: "Det er dog Fandens, som du lugter af røget sild."

"Det kommer af, at jeg lige har spist en, sir," svarede Smallbones med et lunt grin.

"Du griner nok på en anden måde, inden en time er omme," tænkte hans herre.

Løjtnanten, hunden og beskøjterne blev alle nådigt modtaget.

"Har han spist den?" spurgte enken.

"Ja," svarede Vanslyperken med et nik. "Tøm sækkene, så vil jeg sende ham om bord igen."

"Endnu ikke, endnu ikke – giv ham en halv time at drive om i, det er bedre. Deres stakkels hund kan trænge til en smule græs," sagde enken, "når den sådan altid er om bord. Lad den løbe lidt om ude i gården, der finder den græs nok."

Den lydige løjtnant åbnede gårddøren, og Snarleyyow, som hverken havde glemt enken eller Babette, gik ud af egen drift. Mr. Vanslyperken forvissede sig med et blik om, at døren fra gården ud til gaden var forsvarligt låset, og vendte da tilbage igen, idet han lukkede bagdøren efter sig.

Smallbones ventede som sædvanlig ude i gangen.

"Babette," råbte enken, "pas på, at du ikke åbner gårddøren og slipper mr. Vanslyperkens hund ud. Hører du!"

Smallbones, der opfattede dette som et vink til ham, sneg sig straks omkring huset, åbnede gårddøren, tog silden op af sin lomme og kastede den hen til Snarleyyow. Hunden løb hen til den, snusede til den, tog den og travede af, med ørene og halen

i vejret, om til den solbeskinnede side af gården, i den tanke ret at skulle gøre sig til gode, og Smallbones, som var bange for, at mr. Vanslyperken skulle gribe ham på fersk gerning, gik ud af gården og ilede hen til sin tidligere post i gangen. Han fik øje på Babette, der kom ned ad trappen, blinkede til hende og smilede. Babette gik ind i stuen, så hen til sin madmoder, blinkede og smilede, hvorefter enken befalede Babette at tømme brødsækken og give Smallbones den til at bringe om bord – en befaling, der gentoges af mr. Vanslyperken. Inden Smallbones gik ned til båden igen, gik han atter om til gårddøren. Snarleyyow var der, men ikke spor af nogen røget sild. "Han har min salighed ædt den hele," sagde Smallbones grinende og gik ned til fartøjet med brødposen på nakken. Så snart han var kommet om bord, meddelte knøsen mandskabet på *Jungfrau* det hele, og de blev jublende glade over denne tidende, ene og alene med undtagelse af gamle Coble, som rystede på hovedet og erklærede, "at det var to pence og en røget sild kastet bort til ingen nytte."

Mr. Vanslyperken vendte ud på eftermiddagen tilbage om bord, fuldt og fast ventende at høre, at Smallbones var meget dårlig. Han forbavsedes over, at folkene, som roede for ham, ikke fortalte ham noget om det, og spurgte dem løst henkastet, om der var noget nyt om bord, men fik et benægtende svar. Da han steg om bord, fulgt af Snarleyyow, rettedes alles øjne på hunden, for at se, hvordan den så ud, men den lod til at være lige få kvik og bidsk af sig som før, og de rystede alle på hovedet.

Vanslyperken lod Smallbones kalde og så ham stift i ansigtet. "Er du ikke rask?" spurgte han.

"Jo, sir!" svarede Smallbones. "Jeg havde nok en smule mavepine i morges, men nu er det helt forbi."

Mr. Vanslyperken ventede hele den øvrige del af dagen på, at Smallbones skulle lægge sig til at dø, men det gjorde han ikke. Mandskabet ventede hele dagen på, at køteren skulle gå hen og dø, men det gjorde den ikke. Hvad slutning kunne der nu drages? Mandskabet kom til den erkendelse, at hunden var overnaturlig, og gamle Coble sagde, at det havde han jo sagt dem. Mr. Vanslyperken som til den erkendelse, at Smallbones var overnaturlig, og korporalen rystede på hovedet og sagde, at det havde han jo sagt ham.

Grunden til, at Snarleyyow ikke døde, var ganske simpelt den, at den ikke havde ædt den røgede sild. Den havde lige lagt den mellem sine poter og skulle netop til at tage fat; men Smallbones havde i sit hastværk ladet gårddøren stå åben, og en hund, større end køteren, kom tilfældigvis forbi og så Snarleyyow; den røg ind på Snarleyyow, rev den omkuld, trampede på den og stak af med den røgede sild, som den havde gjort bedre i at have ladet ligge, eftersom den fandtes død næste morgen.

Enken hørte både af korporalen og Vanslyperken, at begges planer var strandet. At Smallbones ikke var blevet forgivet, undrede det hende ikke at høre, men hun sørgede snildelig for at samstemme med Vanslyperken i, at alle anslag imod ham var frugtesløse; men at hunden endnu var i live, vakte rigtig nok hendes forbavselse, og enken tiltrådte korporalens mening, at man ikke kunne få livet af hunden.

"For hele to pence rottekrudt! Tænk dig, Babette, hvad det må være for en køter!" Og ligesom sin madmoder løftede Babette

hænderne i vejret af forbavselse og udbrød: "Ja, sikke'n køter!"

36

Skønt mr. Vanslyperken har tabt sporet, gør han dog krav på halen som sin del af byttet.

Efter at Vanslyperken havde fået sine depecher fra Generalstaterne, indfandt han sig i mynheer Krauses hus og modtog Ramsays breve, hvorefter kutteren atter lod stå ad England til.

Vi bør her minde læseren om, at det var i januar måned 1699, vi første gang lod mr. Vanslyperken og hans samtidige fremtræde på skuepladsen, og at alle de vigtige tildragelser, som vi har berettet, er indtruffet imellem denne dato og maj måned, som vi nu er i. Vi tror fuldt og fast, at dette værks særlige fortjeneste er, at det mærkværdig godt overholder enheden af tid og sted; for – dette bedes læseren bemærke, vi agter at slutte det, længe inden året er omme, og hele vor skueplads er, kan man gerne sige, henlagt i Kanalen eller imellem Kanalen og Texel, hvilket i betragtning af, at det er en historisk fortælling, er højst mærkeligt. Undersøg andre boglige frembringelser af denne slags, grundede på historiske kendsgerninger, og læg mærke til forskellen. Læs Scott, Bulwer, James eller Grattan, læs deres historiske fortællinger, og læg så mærke til, hvorledes de flyver og farer fra land til land, fra det ene klima til det andet. – Ligesom skytherne sagde til Alexander, strækker deres højre arm sig imod øst og deres venstre imod vest, så at de næsten omfatter hele verden. Og over hvor mange år lader de ikke deres sider udstrække sig,

mens derimod vort barn bliver bragt til verden i de tilbørlige ni måneder, som lige er den tid, jeg behøver til min bog. Det må derfor indrømmes, at i henseende til enhed i tid, sted, plan og tro gengivelse af kendsgerninger er vor historiske roman aldeles enestående.

Vi sagde, at det var maj måned – ikke en sådan maj, som stundom kommer lunefuld, surmulende og mismodig – nej, men maj i al sin smilende skønhed. Vejret var varmt, og søen var smul, og folkene på kutteren havde stuvet deres stortrøjer af vejen, trukket deres søstøvler af og taget sko på i stedet. Mr. Vanslyperken lod sig ikke ret tit se på dækket under overrejsen. Han havde meget travlt nedenunder og bredte et stykke flagdug over skylightet, for at ingen skulle titte ned og se, hvad han havde for, og kahytsdøren var næsten hele tiden låset. Hvad kunne dog Vanslyperken have for? Ingen anden end Snarleyyow vidste det, og Snarleyyow hverken kunne eller ville sige det.

Kutteren kastede anker på sin sædvanlige plads, og Vanslyperken gik som sædvanlig i land med sin dobbelte ladning depecher, som blev rigtigt afleveret; derefter gik han ind i en juvelérbutik. Hvad kunne mr. Vanslyperken vel have der at bestille? Naturligvis for at købe noget til enkefru Vandersloosh – et halsbånd eller et par ørenringe? Nej, det var ikke derfor, han gik derind; men ikke des mindre blev mr. Vanslyperken der længe, og så blev han set gå derfra. Af hvem blev han set? Af Moggy Salisbury, der havde set ham gå derind, og som ikke kunne begribe hvorfor; hun sagde imidlertid ikke noget om det, men mærkede sig butikken og gik så sin vej.

Næste dag tog mr. Vanslyperken i land for at overgive i sin moders værge de penge, han havde fået af Ramsay, og fortalte

alt, hvad der var hændet, – hvorledes Smallbones havde sat for to pence rottekrudt til livs uden at have anden mén deraf end en smule mavepine, og hvorledes han nu fuldt og fast troede, at intet kunne dræbe drengen.

"Jo pyt! barn – pyt – vrøvl! – intet dræbe ham? – Havde han været i mine hænder, hvor gamle og rystende de end er, skulle han ikke være sluppet derfra med livet; nej, nej – ingen undslipper mig, når jeg endelig vil. Det skulle vi engang tale om, men ikke nu, Cornelius, – det er da endelig engang blevet varmt i vejret, og man behøver ikke længere at lægge i kakkelovnen. Gå, barn; pengene er i sikker forvaring, og jeg er i dårligt lune – jeg kunne endog gøre en ulykke på dig."

Vanslyperken, som vidste, at det efter dette vink ikke var nogen nytte til at blive, sagde farvel og vendte tilbage om bord. Undervejs strøg han forbi en båd, der øjensynlig som ude fra kutteren, og Moggy Salisbury sad på agtersædet. Hun viftede med hånden ad ham og lo så smørret.

"Den uforskammede taske!" tænkte Vanslyperken, idet hun roede forbi, uden han vovede ikke at sige et ord. Han blev bleg af vrede og vendte hovedet bort; men den gang fattede han kun lidt, hvor megen grund han havde til at harme og ærgre sig. Moggy havde været tre timer om bord på kutteren og talt med folkene, men navnlig med Smallbones og korporalen; med begge disse havde hun haft en alvorlig samtale hele den første time, hun var om bord.

Moggys fjendskab til Vanslyperken er vel bekendt, og hun gjorde kun løjer med deres formening, at Snarleyyow var andet og mere end en hund, der havde haft et ganske usædvanligt held i så tit at undgå efterstræbelser. Smallbones delte hendes

mening og erklærede det igen for sin bestemte hensigt at gøre en ulykke på hunden, så snart han kunne se sit snit til det. Efter sin rådslagning med de to gav Moggy sig i snak med mandskabet, der altid havde holdt en klat af hende, og korporalen gik hen for at have tilsyn med ophugningen og uddelingen af det ferske kød, der var kommet om bord om morgenen.

Kødblokken stod på bakken, hvor størstedelen af mandskabet tillige med Moggy var forsamlet; Snarleyyow havde altid ved slige lejligheder holdt sig til hos korporalen og stod endnu på den bedste fod med ham; thi hvordan det nu end havde sig, syntes hunden dog ikke at betragte korporalen som medskyldig i at ville knuse hovedet på den, men havde tilregnet sin naturlige fjende Smallbones det hele. Hunden stod som sædvanlig ved blokken tæt op ad korporalen og opsamlede de stumper kød, der faldt fra øksen.

"Jeg har svoret min saligheds ed på at ville have halen hugget af denne hund," ytrede Smallbones, "og hvis ingen vil sladre, skal den også af lige på minutten. Jeg bryder mig pokker om det; kan jeg ikke slå den ihjel på en gang, så skal jeg nok blive den kvit stykke for stykke. Det ene øje er allerede ude, og nu har jeg lyst til dens hale. Korporal, lån mig øksen."

"Bravo, Smallbones, vi vil ikke sladre – ikke én af os."

"Det er jeg dog ikke så ganske sikker på," tog Moggy til orde; "der er nok nogle af jer, der ikke vil sladre, det ved jeg; men der er andre, som gerne kunne falde på det, og så vil Smallbones blive kølhalet, så vist som noget, og Vanslyperken vil have retten på sin side. Nej, nej, Smallbones – du må ikke gøre det. Giv mig øksen, korporal, jeg skal gøre det; og hvem der lyster, kan jo så

fortælle ham det, når han kommer om bord. Jeg bryder mig ikke en døjt om ham, – og det ved han, korporal. Lang mig øksen."

"Det er rigtigt, lad Moggy gøre det," sagde matroserne.

Korporalen vendte hunden om, så at dens hale kom til at ligge på blokken og fodrede den med små stykker kød for at få den til at stå i samme stilling.

"Er De rede, Moggy?" sagde Smallbones.

"Ryk den en kende nærmere ind til blokken, korporal, for, hvis jeg kan gøre noget til det, lader jeg den ikke beholde en tomme af den," sagde Moggy; "og gå så lidt længere bort, alle I andre."

Moggy hævede øksen, tog godt sigte og lod den falde ned på hundens hale, som skiltes ikke en tomme fra dens rod og blev liggende blødende på blokken, mens hunden under de grueligste hyl løb agter ud og efterlod en klattet blodstrime, som betegnede dens løb hen ad dækket.

"Der ligger en dejlig spilepind, for hvem der holder af den," ytrede Moggy, idet hun så på hundens hale og satte øksen fra sig. "Jeg tænker, at Vanslyperken har nu fået nok, fordi han ville lade min Jemmy tampe – min egen and af mand."

"Ja," bemærkede Coble, "her er jo syn for sagn; men ellers ville jeg aldrig have troet det muligt, på den måde at hugge hundens hale af."

"Nu kan den da ikke have meget af en djævel i sig," sagde Bill Spurey; "for hvad er en djævel uden hale? En djævel er ligesom en slange, hvis brod sidder i halen."

"Ja," svarede Short, som tavs havde stået og set til.

"Men, hør nu, Moggy, det er vist lige så godt, at han ikke træffer Dem her om bord."

"Hvad bryder jeg mig om det?" svarede Moggy. "Han er mere bange for mig, end jeg for ham; men det er kanske lige godt bedst ikke at være her, da det kan bringe andre i forlegenhed. Husk blot på at sige ham lige straks, at det var mig – jeg trodser ham."

Moggy sagde dem så farvel og forlod kutteren; undervejs derfra var det, at hun, som sagt, mødte Vanslyperken.

"Mein Gott! hvad skal vi nu gøre?" spurgte korporalen de omstående, idet han så på den skabede hale, som endnu lå på kødblokken.

"Gøre, korporal?" svarede Smallbones, "ih, De må jo, når han kommer om bord, lave Dem til at klage over det. De må tage halen og fortælle, hvordan det er gået til, og anstille Dem lige så vred og bedrøvet som han selv og bande hende ind i hede Helvede. Det er det, der skal gøres."

Det var ikke noget dårligt råd af Smallbones – mandskabet gav sit bifald, og korporalen indså rigtigheden af det.

Imidlertid var hunden tyet ned i kahytten, og dens hyl var efterhånden hørt op; men den havde efterladt en blodstrime langs hen ad dækket og ned ad trappen, og så snart Dick Short fik øje på det, pegede han på blodpølene og råbte "svabere".

Matroserne kom agter ud med svabere og havde spulet dækket og trappen til kahytsdøren, da mr. Vanslyperken kom om bord.

"Har den kælling været her?" spurgte mr. Vanslyperken, da han kom op på dækket.

"Ja," svarede Dick Short.

"Har jeg ikke givet bestemt befaling om, at der ikke måtte tilstedes hende adgang?" råbte Vanslyperken.

"Nej," svarede Dick Short.

"Så gør jeg det nu," vedblev løjtnanten.

"For sent," bemærkede Short, idet han trak på skuldrene og gik forud.

"For sent! Hvad skal det sige?" sagde Vanslyperken, idet han vendte sig til Coble.

"Jeg ved intet om det, sir," svarede Coble. "Hun kom efter nogle af sin mands sager, som var efterladt her om bord."

Vanslyperken vendte sig om for at se efter korporalen og få nærmere oplysninger af ham.

Der stod korporal Vanspitter, ret op og ned, med et meget bedrøveligt ansigt, den ene hånd som sædvanlig op til huen og holdende i den anden Snarleyyows hale.

"Hvad er det? Hvad er der i vejen, korporal?"

"Mynheer Vanslyperken," svarede korporalen, bibeholdende sin ærbødige stilling, "her er halen."

"Halen? Hvad for en hale?" udbrød Vanslyperken, idet han lod blikket falde på det, korporalen holdt i sin venstre hånd.

"Hundens hale, mynheer," svarede korporalen alvorligt, "som den fordømte rakkerkvind – den Moggy –."

Vanslyperken stirrede og stirrede, han kunne næppe tro sine egne øjne, men der var den jo. En god stund kunne han ikke tale for sindsbevægelse; men endelig fo'r han med en gruelig ed ned i kahytten.

Hvem kan beskrive den stemning, han kom i, ved at se Snarleyyow liggende i en krog, haleløs, med en blodpøl bag ved sig.

"Min stakkels, stakkels hund!" råbte Vanslyperken og holdt hænderne for ansigtet.

Hans sorg gik snart over til ubændigt raseri – han nedkaldte alle de forbandelser, som han kunne hitte på, over Moggys hoved – han svor hævn – han stampede i gulvet af galskab – og så klappede han Snarleyyow; og da dyret så ham bedrøvet op i ansigtet, udgød Vanslyperken tårer. "Min stakkels, stakkels hund! først dit øje – og nu din hale – hvad vil disse forfølgere monstro næste gang efterstræbe? Forbandelse ramme dem! Gid jeg må blive evig fordømt, hvis jeg ikke hævner mig. Det er Smallbones, der stikker under alt dette, ham kan og vil jeg hævnes på."

Vanslyperken ringede, og korporalen trådte ind med hundens hale endnu i hånden.

"Læg den ned på bordet, korporal," sagde Vanslyperken bedrøvet, "og sig mig, hvorledes dette gik til."

Korporalen begyndte da en lang, omstændelig forklaring over, hvordan det var gået til, at hundens hale var blevet afstumpet – han havde stået og hugget kød – og mens han så vendte ryggen til, og Snarleyyow, som sædvanlig, stod ved siden af blokken og opsamlede de nedfaldne stumper kød, havde Moggy Salisbury, som mr. Short havde tilladt at komme om bord, grebet øksen og afhugget hundens hale.

"Stod Smallbones henne ved blokken?" spurgte Vanslyperken.

"Ja vel, mynheer," svarede korporalen.

"Hvem holdt hunden, mens dens hale blev hugget af?" spurgte Vanslyperken, "nogen må jo dog have holdt den."

Det var et kildent spørgsmål; men korporalen svarede: "Ja, mynheer, nogen må jo have holdt hunden."

"Hørte De da ikke, hvem det var? Det skulle da vel ikke være Smallbones?"

"Nej, jeg hørte ikke, mynheer," svarede korporalen; "men," tilføjede han med et betydningsfuldt blik, "jeg tror nok, jeg tør nævne en."

"Ja, ja, korporal, jeg ved, hvem De mener. Det var ham – det er jeg vis på – og lige så vist som jeg sidder her, vil jeg have hævn. Kom med en svaber, korporal, og tør mig alt dette blod op. Tror De, at det stakkels dyr vil komme sig?"

"Ja, mynheer, der er hunde med hale og hunde uden hale."

"Ja, men blodtabet – hvad skal man gøre for at standse blødningen?"

"Den forbandede kælling, den Moggy, da jeg sagde, at hunden ville dø – bløde sig ihjel, sagde hun: Sig til mr. Vanslyperken, at det bedste til at kurere køteren er den gloende ildrager."

Her stampede Vanslyperken i gulvet og bandede grueligt.

"Hun sagde, mynheer, at det standsede al blødning."

"Gid hun havde en gloende ildrager i livet på sig," udbrød Vanslyperken bittert.

"Gå efter svaberen, korporal, og send Smallbones herned."

Smallbones viste sig.

"Ville De mig – noget, sir?"

"Ja, sir. Jeg hører af korporalen, at det var dig, der holdt hunden, mens den nedrige kælling huggede dens hale af."

"Dersom ens tid, at korporalen siger sådan noget," råbte Smallbones, idet han slog sig i den flade venstre hånd med sin knyttede højre, "så vil jeg lade mig kagstryge, om han ikke siger en løgn lige så tyk som han selv – at De ved det. Det menneske

er min dødelige fjende, og hvis hunden kommer galt afsted på nogen måde, så kan jeg altid være sikker på, også at få fortrædeligheder. Hvorfor skulle jeg vel hugge hundens hale af, det gad jeg nok vide? Så sulten er jeg da heller ikke."

Tanken om, at knøsen skulle ville æde hans hunds hale, forøgede endnu mere Vanslyperkens harme, og med et blik, der lyste af ondskabsfuld hævntørst, befalede han Smallbones at forlade kahytten.

"Skal jeg kaste dette her over bord, sir!" spurgte Smallbones, idet han tog halen, som endnu lå på bordet.

"Læg den," brølede Vanslyperken.

Smallbones gik sin vej med et fornøjet grin, men vendte dog imens ansigtet bort fra mr. Vanslyperken.

Korporalen kom ind igen, tørrede blodet op og meldte, at blødningen var standset. Mr. Vanslyperken havde ikke mere at befale ham – han ønskede at være ene. Han støttede sit bøjede hoved på sin hånd og sad en stund hensunken i tungsindige tanker, med øjnene fæstet på halen, som lå foran ham – denne hale, nu en "blødende klump muld", der aldrig mere skulle hilse ham med en logren. Hvad der i denne sorte stund foregik i Vanslyperkens sjæl, ville det blive for vanskeligt og langsommeligt at gentage; for tanken flyver med lynets hurtighed gennem tid og rum. Endelig stod han op, tog hundens hale, stoppede den i lommen, gik op på dækket, befalede sin båd bemandet og roede i land.

37

Mr. Vanslyperken slutter en grum handel.

Vi vil være retfærdige og oprigtige i vor dom om de historiske kendsgerninger, som vi nu fortæller. Partiånd og andre følelser, foruden vrange fremstillinger, forleder samtiden til at fælde sin dom mildest talt strengt og kun alt for ofte urigtig. Det påhviler efterverdenen roligt at gennemgranske de vidnesbyrd, der er kommet den i hænde, og upartisk at undersøge enhver ting efter fortjeneste. Ledet af disse følelser tager vi ikke i betænkning at påstå, at mr. Vanslyperken i foreliggende tilfælde havde skellig grund til at være misfornøjet, og at Moggy Salisburys egenrådige selvtægt at afhugge Snarleyyows hale efter vor formening ikke lader sig retfærdiggøre.

Der er en vis agtelse for andres ejendom, indprentet og opretholdt ved lovene, som man aldrig bør tilsidesætte, og hvilke overgreb der end kunne lægges mr. Vanslyperken eller hunden til last, så er en hale dog altid en hale, og enten den er skabet eller ej, udgør den dog *bona fide* en del af det levende legeme; og forgribelse herpå må uundgåeligt henføres under lovparagraffen om "sår og lemlæstelse", hvilken vi dog med samme oprigtighed, som altid skal lede vor pen, må tilstå ikke blev vedtaget før i et langt senere tidsrum end det, hvis historie vor fortælling omhandler.

Efter således i al ærbødighed at have fremsat vor ringe mening vil vi atter vende os til kendsgerningerne. Mr. Vanslyperken tog i land med hundens hale i sin lomme. Han gik

med hurtige skridt hen imod midtvejshusene, i et af hvilke det værelse lå, som hans alderstegne moder havde i leje; for til hvem andre kunne han ty hen om trøst i denne hårde nød? At det var Moggy Salisbury, som havde ført det grumme slag, var en ved vidner fuldstændig godtgjort kendsgerning, men at det var Smallbones, som havde holdt hunden og derved var blevet virksom deltager i handlingen og følgelig lige så skyldig, var en formodning, som korporalens antydninger havde skænket hele styrken af et ligefremt bevis. Og da Vanslyperken sagde sig selv, at Moggy ikke alene var ude af hans magt, men at han, selv om han havde hende i sin magt, ikke turde øve gengæld imod hende af grunde, som vi allerede har udviklet for vore læsere, så stod det selvfølgelig klart for ham, at Smallbones var den, mod hvem han sikrest kunne give sin harme luft, og desuden, når han gjorde det, betalte han kun en længe ophobet gæld af had og uvilje. Men på den anden side var Vanslyperken også på det rene med, at det ikke var så ganske let at blive af med en knøs, som kunne flyde helt ud til den yderste bøje og tilbage igen uden at synke, – som kunne få en kugle gennem hovedet, uden at der blev mærker tilbage af det, og – som kunne sætte for hele to pence rottekrudt til livs uden andet mén end en smule mavepine. At korporalens syn ikke var nogen indbildning eller opdigtelse, var indlysende – den knøs kunne ikke skades af nogen dødelig mand; men skønt enkens rottekrudt havde forfejlet sin virkning, forklarede mr. Vanslyperken i sin overtro sagen således, at kvinden i dette tilfælde ikke selv havde været den handlende person, da hun kun havde tillavet silden, og Smallbones havde ikke egenhændigt modtaget den af hende. Læseren mindes nok, at i den sidste samtale mellem

Vanslyperken og hans moder havde denne ladet et vink falde om, at hvis hun tog Smallbones under behandling, skulle han ikke slippe så vidunderligt fra det, som han hidtil havde gjort, for alt, hvad hun påtog sig, gjorde hun grundigt. Ihukommende disse ytringer gik Vanslyperken hen til hende for at udøse sine bekymringer og få bistand af sin højst agtværdige og ærværdige moder.

"Nå, barn, hvad er der – er det penge, du bringer?" udbrød den gamle, da Vanslyperken trådte ind i stuen.

"Nej, moder," svarede Vanslyperken og kastede sig i den eneste stol, der fandtes i værelset, foruden den med de halvt afsavede ben, på hvilken hans moder plejede at sidde og rokke foran kaminen.

"Nej, moder, men jeg har dog medbragt noget – og jeg er kommet til dig om råd og bistand."

"Ikke medbragt penge – og dog medbragt noget! – nå, barn, hvad har du da medbragt?"

"Denne!" udbrød Vanslyperken og slængte hundens hale hen på bordet.

"Denne!" gentog den gamle heks, idet hun løftede halen op og undersøgte den, så godt hun kunne, da rystelsen i hendes runkne, kraftesløse lemmer meddelte sig til genstanden, hun holdt i hånden, "nå, barn, hvad er så det?"

"Er I blind, gamle kone?" svarede Vanslyperken fnysende vred, "siden I ikke kan se, at det er mit stakkels hunds hale."

"Blind, gamle kone! og hundehale! Ja så! blinde gamle kone, ho, ho! Mr. Cornelius, du understår dig at falde mig en blind gammel kone, og at bringe en skabet hundehale hid – og lægge den på mit bord! Er dette din sønlige ærbødighed for mig,

knægt? Hvor tør du tage dig sådanne friheder? Se der, sir," skreg heksen, ude af sig selv, idet hun snappede halen og kylede den ud igennem det åbne vindue, – "se der, sir, – og nu kan du følge efter din hale. Hører du? – øjeblikkelig ud af stuen, ellers kløver jeg din feje hjerneskal. Blind, gamle kone, nå, det må jeg sige – vanartige barn –"

Trods moderens forbitrelse kunne Vanslyperken ikke holde sine øjne fra at følge sin hunds hale, da den svævede igennem den bølgende luft, som omgav midtvejshusene, og det glædede ham at se den dale ned mellem nogle kålblade, som var kastet ud på vejen, uden at tildrage sig opmærksomhed. Tilfreds ved visheden om, at han ville kunne få sin skat igen, når han forlod huset, vendte han sig om for at formilde sin forbitrede moder, der endnu ikke havde fuldendt den sætning, som vi ovenfor afbrød.

"Jeg beder og bønfalder dig om forladelse, kære moder," sagde Vanslyperken, der indså usandsynligheden af, at han under hendes nuværende sindsstemning skulle kunne nå det mål, som han havde foresat sig. "Jeg var så ærgerlig, så opbragt – at jeg ikke vidste, hvad jeg sagde."

"Blinde gamle kone," gentog heksen.

"Jeg beder dig igen om forladelse, kæreste moder," vedblev Vanslyperken.

"Og det, bare forbi en hunds hale er blevet hugget af. Det er bedre, at den er af end på – så meget des mindre skab er der så på den snerrende køter."

Det var at såre Vanslyperken på det ømmeste sted; men han havde et stort mål for øje og lagde derfor bånd på sine følelser.

"Jeg havde uret, moder – højlig uret – men jeg har gjort alt, hvad jeg kan gøre, jeg har bedt dig om forladelse. Jeg kom herhen for at søge råd og bistand hos dig."

"Hvad råd eller bistand kan du vente dig af en blind gammel kone?" genmælede den gamle heks. "Og hvad råd eller bistand fortjener et så vanartigt barn?"

Der hengik nogen tid, inden heksens ophidsede sind kunne beroliges; endelig lykkedes det Vanslyperken. Han fortalte da omstændeligt alt, hvad det var hændet, og endte med den ytring, at, "da Smallbones ikke kunne skades af nogen dødelig mand, var han kommet til hende om hjælp".

"Det vil sige – du er kommet til mig for at bede mig splintre drengens hjerneskal – tage livet af ham – rent ud sagt, myrde ham. Sig mig, Cornelius, er det ikke det, du vil?"

"Jo, netop, kæreste moder. Jeg kender dit mod, – dit –"

"Ja vel, jo alt det ved jeg; men hør nu mig, barn. Der er gerninger, som er begået, og som jeg har gjort, men den slags gerninger udøves kun ifølge mægtige tilskyndelser, mord eller drab er en af dem; men folk myrder og dræber kun af to grunde – for at få hævn og for at få guld. Folk udøver ikke sådanne gerninger, som ville pine og plage deres sjæl her i verden, og som de måske ville blive straffet for i den næste, – at sige, hvis der gives en anden verden, barn. Jeg siger, folk udøver ikke sådanne gerninger som disse, ene og alene fordi en utaknemmelig søn kommer til dem og siger: "Å, gør det, hvad, moder!" Forstår du det, barn? Jeg har allerede blod nok på mine hænder – og det ædelt blod – de er ikke besudlet med et fattighusbarns usle snavs og skal heller ikke blive det, uden –"

"Uden hvad, moder?"

"Har jeg ikke sagt dig, Cornelius, at der er kun to store bevæggrunde – hævn og guld? Jeg har ingen hævn at skulle have udøvet på knøsen – hvis du mener, at en hundehale kræver et menneskeoffer – nu vel – så udfør selv gerningen."

"Det ville jeg også," udbrød Vanslyperken, "men jeg har forsøgt det forgæves. Det må gøres af en kvinde."

"Så hør mig, Cornelius; hvis det skal gøres af kvindehænder, så må du se at finde en kvinde til at gøre det, og du må betale hende for dåden. Mord er i høj pris. Du henvender dig til mig – jeg er også villig til at gøre det; men jeg må have guld – og det meget guld."

Vanslyperken tøvede med at svare. Den gamle havde alle hans penge i forvaring – hun stod ved gravens bred – hvorfor ville hun forlange hans guld? – Kunne hun være så tåbelig? – det var jo vanvid. Ja, Vanslyperken havde ret – det var vanvid, for gerrighed er ikke stort bedre.

"Vil du dermed sige, moder," svarede Vanslyperken, "at du vil have guld af mig?"

"Ja, af hvem ellers?" spurgte den gamle i en hvas tone.

"Tag det da, moder – tag lige så mange guldstykker, du vil."

"Jeg må have alt det, der er i det skab, Cornelius."

"Alt, moder?"

"Ja, alt; og hvad er det, når det kommer til stykket? Hvilken pris er for høj for blod, som råber på gengældelse? Desuden, Cornelius, bliver det jo alt sammen dit igen, når jeg dør; men jeg dør ikke endnu, – nej, nej."

"Nu vel, moder," svarede Vanslyperken, "hvis det skal være således, skal det også være dit alt sammen – skønt jeg ikke kan indse, hvad forskel det gør, om det hedder dit eller mit."

"Hvorfor vil du da ikke give din stakkels gamle moder, hvad der kan blive dit igen, inden løvet atter falder? Spørg dig selv hvorfor, Cornelius, så har du mit svar. Guldet er her i mit værge, men det er ikke *mit* guld, – det er dit. Du aner kun lidt, hvor tit jeg har ligget i min seng og attrået, at det alt sammen var *mit*. Så ville jeg tælle det – tælle det atter og atter – våge over det, ikke som jeg nu gør, som noget, der blot er betroet til min varetægt, men som en moder ville våge over og smile til sit førstefødte barn. Der er en trolddom i det ord *mit*, som ikke engang den mere *død* kan fravriste *livet*. Det er vor natur, barn – sig mig så, er alt det guld *mit*?"

Vanslyperken tøvede med at svare; han følte også det magiske ved ordet; og skønt det kun gjaldt om af navn og for en tid at fraskrive sig sin ejendom, kom han desuagtet i en svar kamp med sig selv; men hans gerrighed besejredes af hans hævntørst, og han svarede højtideligt: "Så sandt som jeg håber på hævn, moder, er alt det guld dit, på det vilkår, at du udfører gerningen."

Her brast den gamle heks i en skingrende latter. "Send ham hid, barn," og den næsten spøgelsesagtige klukken fortsattes – "send ham hid, barn – jeg kan ikke gå og opsøge ham – det er så godt som gjort – bring ham blot hid."

Så snart denne overenskomst var truffet, havde Vanslyperken og hans moder en rådslagning, og de enedes om, at det ville være rådeligt ikke at forsøge at udføre mordet før dagen, forinden kutteren afsejlede, da det ville fjerne al mistanke og føre til den antagelse, at drengen var rømt sin vej. Efter denne aftale forføjede Vanslyperken sig temmelig hurtigt bort. Sagen

var, at han var opsat på at få fat igen i den stump af Snarleyyow, som hans moder så foragteligt havde kastet ud ad vinduet.

38

Mr. Vanslyperken antages for en troldmand.

Mr. Vanslyperken ilede ud på gaden og hen til den dynge kålblade, hvor han havde set genstanden for sine ønsker falde ned; men en anden var der før ham, nemlig en gammel so, som rodede ivrigt op imellem affaldet. Skønt Vanslyperken var kommet i land uden så meget som en stok i hånden, var han dog ikke bange for et svin, men gik dristigt hen for at jage det bort, fuldt og fast overtydet om, at ihvorvel soen nok havde smag for kål, var den dog ikke ligefrem kødædende, hvorfor han jo nok ville finde halen uforvansket. Men det lod til, at soen ikke blot ikke ville finde sig i at blive forstyrret, men havde tilmed kødædende tilbøjeligheder; for just i dette samme øjeblik snusede og skubbede den til halen med sin tryne og hilste Vanslyperkens komme med en grumme vredladen grynten, idet den hævede sit hoved op imod ham med et bistert øf, hvorefter den atter gav sig i lag med stumpen af Snarleyyow.
Vanslyperken, som var faret tilbage, så nu, at soen just var i færd med den eftersøgte genstand, og da han fandt, at generhvervelse af halen var forbundet med mere fare, end han havde ventet, tuskede han sig ned efter et par store sten og kastede dem på dyret for at jage det bort. Denne angrebsmåde havde i én henseende den forønskede virkning, for soen trak sig virkelig tilbage, men ville på den anden side ikke forføje sig bort uden den lækre bid, som den førte med i sin mund.

Vanslyperken fulgte efter; men soen beviste, at den kunne slås lige så godt som løbe, idet den hvert øjeblik vendte sig om for at sætte sig til modværge og gryntede og hvinede grueligt. Til sidst, efter at Vanslyperken havde jaget den det meste af en halv fjerdingvej, fik han uventet bistand af en stor hund, som fo'r frem fra vejkanten, hvor den lå og slikkede solskin, og nappede soen i øret, så at den lod halen falde for at redde sit eget skind.

Vanslyperken blev sjæleglad; han ilede, det bedste han kunne, hen for at genvinde sin skat, men til hans store ærgrelse nåede den store hund, som havde ladet soen løbe, hen til stedet før ham, og efter at have lugtet til sit bytte og fundet, at her var der ikke tale om et, men om mange ben, tog den det i munden og luntede af hen til sit tidligere leje i solskinnet, hvor den lagde sig ned med halen foran sig.

"Den ene hund æder dog vel ikke den anden hunds hale," tænkte Vanslyperken, mens han gik hen til dyret; men et ildevarslende bistert blik, en dyb knurren og fremvisning af en række tænder som en hyænes overtydede Vanslyperken om, at det ville være klogt at trække sig tilbage – hvilket han også gjorde, i en ærbødig afstand, og forsøgte at vinde hunden med det gode. "Nå, rar hund, nå, så kom'se da," sagde Vanslyperken, idet han knipsede så smått med fingrene og nærmede sig mere og mere. Til hans forskrækkelse gjorde hunden akkurat det samme som før: den rejste sig op, nærmede sig lidt efter lidt til Vanslyperken og snappede efter hans fingre. Ikke fornøjet med dette fo'r den løs på ham selv, rev det ene skøde af hans overfrakke helt af og lige så bagdelen af hans benklæder; mr. Vanslyperken vendte nemlig straks halen til, og hunden syntes

opsat på at få hans hale lige så vel som hans elskede køters. Den lod sig dog nøje med tre kvarter klæde som sejrstegn, vendte tilbage til sin tidligere plads og blev liggende der med frakkeskødet og hundehalen foran sig, mens dens glubske øjne fæstedes truende på Vanslyperken, som nu havde truffet sig tilbage i en større afstand.

Denne strid var ikke forblevet ubemærket af adskillige personer, som beboede denne gyde af rønner. Mange øjne rettedes hen imod det sted, hvor Vanslyperken og soen og hunden havde været oppe at nappes, og mange gisninger opstilledes.

Da hunden trak sig tilbage med frakkeskødet, kom mange ud for at se, hvad der gav anledning til striden, iblandt andre hundens ejermand, som boede i huset lige over for det sted, hvor hunden havde ligget. Han så Vanslyperken, der noget nær lignede et skib, hvis sejl er blevet flængede i en storm, og på samme tid meget bedrøvelig at skue, stå noget der fra, aldeles rådvild om, hvad han skulle gribe til, og han råbte ud til ham: "Hvad pokker har De med min hund at bestille, menneske?"

"Menneske!" Vanslyperken optog denne benævnelse som en fornærmelse, hvorimod, efter vor mening, Vanslyperken var en vanære for navnet menneske. "Menneske!" udbrød Vanslyperken; "Deres hund har jo taget min ejendom!"

"Så tag da Deres ejendom!" svarede den anden, idet han tilkastede ham frakkeskødet, som han havde taget fra hunden.

Imidlertid var en hel skare mennesker stimlet sammen fra de forskellige omliggende hytter.

"Det er ikke alt," råbte Vanslyperken, "den har også taget min hunds hale og ligger der med den."

"Deres hunds hale!" udbrød den anden, "hvad skal det sige? Er det den skabede tingest der, De vil have?" og han tog Snarleyyows hale og holdt den op til beskuelse for den forsamlede hob.

"Ja," svarede Vanslyperken, idet han ivrigt gik hen til manden; "det er den, jeg vil have," og han udstrakte hånden for at modtage den.

"Må jeg spørge," genmælede den anden, idet han så mistænksomt på Vanslyperken, "hvad vil De med dette stykke ådsel?"

"Han vil koge suppe på den," tog en anden leende til orde, "han har ikke råd til at købe sig en oksehale."

Vanslyperken snappede begærligt efter sin skat; men den anden løftede den op på den anden side, så at han ikke kunne nå den.

"Lad os se lidt på den fyr!" sagde den første og undersøgte Vanslyperken, hvis spidse næse og hage, små ilderøjne og skulende blik visselig ikke talte til fordel for ham, lige så lidt som hans gamle og nu flængede klæder. Ingen ville have antaget Vanslyperken for en kongelig officer, – uheldigvis tog de ham for at være noget ganske andet.

"Sig mig nu, kammerat, hvad ville De egentlig gøre med denne?" spurgte hundens ejermand i en streng tone.

"Det har jeg ikke nødigt at sige Dem," svarede Vanslyperken.

"Ih, det er jo den fyr, som jeg ser gå ind og ud af stuen, hvor den gamle fordømte heks bor, hun, som sidder og bander, så lang dagen er."

"Det syntes jeg jo nok," ytrede den anden, som endnu holdt hundens hale i vejret. "Nu vil jeg spørge jer alle, hvad kan en fyr

bruge en tingest som denne her til – hvad, godtfolk, og være så forhippet på at få den, at han for dens skyld udsætter sig for at blive flået i stykker – hvis han da ikke er forfalden til djævelskunster?"

"Nej, det er vist nok," svarede en anden.

"En troldmand – en troldmand!" råbte hele sværmen.

"Lad os give ham en dukkert – bind hans tommelfingre – bort med ham – kom, folkens, afsted med ham."

Skønt der ikke på den tid, vi skildrer, fandtes bestaltede heksejægere, som i James den Førstes dage, holdt dog den fjendtlige stemning imod troldmænd og hekse sig endnu tillige med troen på, at de øvede trolddomskunster. De blev ikke længere overantvordede til hurtig afstraffelse på livet, men når og hvor nogen vakte mistanke mod sig, kunne han være sikker på at lide en meget ilde medfart. Denne skæbne ramte Vanslyperken, som nu blev grebet af hoben, der puffede til ham og spyttede på ham og slæbte ham hen til gadeposten, da der til al lykke for ham ikke fandtes nogen vanding der i nærheden. Efter at være blevet dygtig gennembanket og tilsølet med mudder, efter at hans klæder var flået af hans ryg, hans hat revet af ham og trampet under fødder, blev han holdt ind under posten og overøst med vand i næsten en halv times tid, indtil han fuldstændig udmattet og afkræftet lå under tuden. Hoben var da tilfreds, og det stod ham nu frit for at gå sin vej på bedste måde, hvilket han også noget efter gjorde i den ynkeligste tilstand, barhovedet, i bar skjorte og med sønderrevne benklæder. Det lykkedes ham at slæbe sig hen til det hus, hvor hans moder boede, og blev indladt i hendes stue, hvor han segnede udmattet om på sengen. Dat gamle blev meget

forbavset, og da hun havde noget genever i sit skab, kvikkede hun ham op ved at hælde lidt af det i munden på ham; efter en halv times forløb var Vanslyperken blevet så rask, at han kunne fortælle hende sine genvordigheder; men al den trøst, han fik af den gamle heks, var: "Løn som forskyldt, fordi du er sådan et fæ. Du bringer formodentlig snart de dumme folk på nakken af mig, de har før hujet og pebet ad mig. Godt – jeg lader mig ikke sådan uden videre overpumpe med vand – min kniv er skarp."

Vanslyperken havde klæder forvaret hos sin moder, han iførte sig et andet sæt og ilede så bort, meget krænket og forvirret over dagens senere begivenheder. Udfaldet af hans aftale med moderen var imidlertid en balsam for hans sårede sjæl, og han betragtede Smallbones som allerede død. Han ilede ned i sin kahyt, så snart han kom om bord, for at undersøge Snarleyyows tilstand; han fandt hunden så rask, som man med billighed kunne vente; af og til gjorde den nogle frugtesløse forsøg på at slikke stumpen af sin hale.

"Min stakkels hund!" udbrød Vanslyperken; "hvad har du dog ikke tit, og hvad har jeg ikke lidt for din skyld! Ak! hvis jeg skal lide så meget, som jeg har måttet døje i dag alene for din hale, hvad vil jeg da ikke komme til at gennemgå for hele dit legeme?" Og idet Vanslyperken i tankerne gennemgik sit vanheld, voksede hans kærlighed til dyret, som havde givet anledning til det. Af hvad grund kan vi ikke sige, undtagen at det har været således fra verdens begyndelse, er tilfældet nu og vil altid være tilfældet af den bedste af alle mulige grunde, nemlig den, at det er så *menneskets natur*.

39

Hvori omtales et højst barbarisk og blodigt mord.

Vi meddelte i et foregående kapitel, at mr. Vanslyperken blev set af Moggy Salisbury gå ind i en juvelerbutik og blive der nogen tid, og at Moggy var meget nysgerrig efter at få at vide, hvad det var, som kunne bevæge Vanslyperken til at gå ind på et for ham så usædvanligt sted.

Den næste dag gik hun ind i butikken under påskud af at ville se på nogle ørenringe og forsøgte at indlede en samtale med juveleren, men da Moggys udseende måske ikke huede ham, og han ikke så hende an for at være en kunde, affærdigede han hende mut. Da dette forsøg altså mislykkedes, besluttede Moggy at vente, til Nancy Corbett engang kom over til byen, da hun vidste, at Nancy kunne klæde og te sig som den fine dame og ville derfor sandsynligvis have bedre held med sig end hun selv. Men skønt Moggy ikke kunne trænge ind i hemmeligheden, et det dog nødvendigt, at læseren underrettes om, hvad det var, Vanslyperken havde for.

Da Ramsay havde vist ham, hvorledes han skulle åbne regeringsdepecherne, og havde forsynet ham med de falske signeter til atter at forsegle dem, glemte han rent, at han også med det samme viste Vanslyperken måden, hvorpå han ligeledes kunne åbne hans egne breve og opdage hans hemmeligheder så vel som regeringens; men Vanslyperken, der hadede Ramsay, på grund af dennes opførsel imod ham, og med glæde gad se hele hans parti så vel som ham selv i galgen,

mente, at det kunne være lige så godt at have to strenge på sin bue, og han sluttede som så, at når han kunne åbne de sammensvornes breve og tilliste sig deres hemmeligheder, ville disse kunne blive af værdi for ham og måske redde hans egen hals, hvis han blev forrådt for regeringen. På rejsen til Amsterdam havde han derfor omhyggeligt undersøgt Ramsays segl og ligeledes seglene på de breve, som var adresseret til ham. Han aftegnede dem og tog til ydermere sikkerhed aftryk af dem i voks; derefter henvendte han sig til bemeldte juveler for at få ham til at skære signeter med disse præg og nøjagtig af samme størrelse og form. Juveleren, der kun brød sig lidet om, hvad arbejde han udførte, når han blot fik det godt betalt, gjorde ingen spørgsmål, men forlangte en grumme høj pris, og Vanslyperken, som vidste, at de ville være ham billige for en hvilken som helst pris, sluttede akkord med ham på de af ham opstillede vilkår, når de blot blev hurtigt færdige. I ugens løb blev seglene efter aftale stukket. Mr. Vanslyperken erlagde den forlangte betaling og ventede nu blot på ordre til at sejle.

Med hundens hale var det meget bedre.

Den niende dag lod admiralen Vanslyperken kalde op til sig og gav ham ordre til at holde sig sejlklar næste morgen ved daggry. Han gik umiddelbart derefter hen til jøden for at melde sin afrejse og derfra hen til sin moder for at forberede hende på, at Smallbones ville komme samme aften lidt før mørkningen.

Vanslyperken havde ordnet det således, at så snart mordet var begået, ville han gå hen til jøden efter breve og så ile om bord for at sejle den næste morgen ved daggry; såfremt noget skulle blive opdaget, kunne hele skylden falde på hans moder,

der for ham gerne måtte blive hængt. Det er et sandt ordsprog, som siger, at æblet ikke falder langt fra stammen.

Da Vanslyperken meddelte Smallbones, at han ville gå i land om aftenen og tage ham med, glemte knøsen ikke den sidste tur, han havde haft sammen med sin herre, og frygtende for, at en eller anden udåd var tilsigtet, sagde han: "Jeg vil da ikke håbe, at det er til en ny tur ind i landet, sir?"

"Nej, vist ikke nej," svarede Vanslyperken, "det er for at bringe nogle beskøjter hen til en stakkels gammel kone tæt her ved. Jeg vil lige så lidt plyndres som du selv, Smallbones."

Men herrens hurtige svar forøgede kun mistanken hos Smallbones, der forlod kahytten og ilede hen til korporal Vanspitter for at lægge råd op med ham.

Korporal Vanspitter var af samme mening som Smallbones, at løjtnanten havde ondt i sinde imod ham, og tilbød at forsyne ham med en pistol; men Smallbones, som kun forstod sig lidt på skydevåben, bad om at måtte få en bajonet i stedet, da han bedre kunne bruge den. Han fik da også en sådan, som han skjulte inden for skjorten, og da det blev ham befalet, gik han ned i båden med Vanslyperken. De landede, og det var mørkt, inden de nåede midtvejshusene. Vanslyperken gik op ad trappen og befalede Smallbones at følge efter. Så snart de var inde i værelset, sagde Vanslyperken: "Her, morlille, er beskøjterne, og gid de må bekomme jer vel."

"Det er meget smukt af Dem, sir, mange tak skal De have. Det er ikke ret tit, at folk er godgørende nu til dags, og det har været en streng vinter for fattigfolk. Læg posen ned der, lille ven," vedblev den gamle hyklerske, idet hun vendte sig til Smallbones.

"Og nu, min gode kone, vil jeg lade min oppasser blive hos Dem, indtil jeg kommer tilbage. Jeg skal hen at besøge en ven og behøver ikke at have ham med. Vent her, Smallbones, til jeg kommer igen; tag beskøjterne ud af posen, for den må vi have om bord igen."

Smallbones havde ikke noget imod at blive hos en affældig, lam, gammel kvinde. Hende havde han vel ikke noget at befrygte af, og han begyndte virkelig at tro, at hans herre havde gjort sig skyldig i en velgerning.

Mr. Vanslyperken gik og lod Smallbones blive tilbage hos sin moder.

"Kom her, lille ven, kom her hen til stolen og sid ned ved ilden," (den gamle havde nemlig med vilje tændt op), "sid ned, så skal jeg se, om jeg kan finde noget til dig i mit skab; jeg ved, at jeg et sted har en dråbe kirsebærbrændevin stående. Sid ned, barn, du har været så god at bringe brødet op til mig, og jeg er dig meget taknemmelig."

Tonen i den gamle heks' stemme var vidt forskellig fra den, som hun sædvanlig brugte. Der var næsten noget blødt ved den, hvilket beviste, hvad indtryk hun måtte have gjort, den gang hun endnu var ung og smuk. Smallbones følte ikke den ringeste smule ængstelse, han satte sig ned i stolen ved ilden, mens den gamle så ind i skabet bag ved ham efter kirsebærbrændevinen, hvoraf hun skænkede ham en god snaps i en tekop.

Smallbones nippede og nippede, han havde slet intet hastværk med at få den drukket ud, da den var god, den gamle gik igen hen til skabet, raslede lidt om med tingene der inde og fremtog så pludselig, mens Smallbones uden at ane noget ondt

nippede til drikken, en stor hammer, løftede den med begge hænder, og ned faldt slaget på den dødsdømtes hoved.

Den stakkels knøs lod koppen falde, fo'r op med et krampagtigt sæt, vaklede og segnede om. I faldet trillede han endnu en gang rundt, der gik nogle trækninger gennem hans den, og han rørte sig da ikke mere.

Heksen holdt vågent øje med ham, med hammeren i hånden, rede til, om fornødent gjordes, at gentage slaget; hun ville ganske sikkert også have gentaget det, hvis ikke Smallbones' hoved, idet han, efter at være faldet, trillede rundt, var rullet ind under den lave seng, hvor hun sov.

"Mit slag er sikkert," mumlede hun, "og *alt guldet er mit*."

Hun så efter endnu en gang, men han rørte sig ikke – en blodstrøm kom frem under sengen og løb som en lille bæk hen imod ildstedet.

"Jeg ville ønske, jeg kunne trække ham ud," sagde den gamle og halede i knøsens ben; "et slag til eller to ville gøre tingen mere sikker." Men anstrengelsen oversteg hendes kræfter, og hun lod det fare. "Det gør heller ikke noget," mumlede hun; "han sladrer ikke af skole."

Men heri tog den gamle heks dog fejl; Smallbones var vel blevet bedøvet, men ikke dræbt; hammerslaget var heldigvis gledet af, havde oprevet hovedhuden i en længde af tre tommer og givet ham en flænge, der gik lige ned til øret. I det samme hun ytrede de sidste ord, var Smallbones ved at komme til sans og samling igen, men han var endnu fortumlet i hovedet, ligesom i en drøm.

"Ja, ja," sagde den gamle efter nogle minutters ophold, "alt guldet er mit."

Knøsen hørte denne ytring og mindedes nu, hvor han var, og hvad der var foregået. Han ville just til at rejse sig, da det bankede på døren, og han blev liggende stille. Det var Vanslyperken. Døren åbnedes af den gamle heks.

"Er det gjort?" spurgte han med dæmpet røst.

"Gjort!" råbte heksen, "ja, og det godt gjort. Kom ikke her og fortæl mig om et fortryllet liv. Mine slag er sikre – se der."

"Er du vis på, at han er død!"

"Ja, ganske vis, barn – og alt guldet er mit."

Vanslyperken så med rædsel på blodstrømmen, der endnu flød og opsugedes af asken under ildstedet.

"Det var dig, der gjorde det, moder; husk på, det var ikke mig," råbte han.

"Ja, jeg gjorde det – og du betalte for det – og alt guldet et mit."

"Men er du ganske vis på, at han er død?"

"Vis – ja, og nu hjemfalden til dommen, hvis der er nogen."

Vanslyperken betragtede Smallbones' tilsyneladende livløse legeme; skønt knøsen havde hørt hvert eneste ord, lå han dog uden at røre sig, for han vidste, at hans liv afhang af det. Efter et par minutters forløb var løjtnanten beroliget.

"Jeg må nu om bord, moder; men hvad vil du nu gøre med liget?"

"Overlad det til mig; hvem kommer vel nogen sinde her? Overlad det til mig, kujon, og gå du blot om bord, som du siger."

Vanslyperken åbnede døren og gik ud af værelset; den gamle heks låsede den godt efter ham og satte sig så i stolen, som hun atter stillede hen ved siden af kaminen, med ryggen til Smallbones.

Knøsen følte sig meget mat af blodtabet og var ilde tilpas, men hans sanser var ikke det mindste svækkede. Han var nu vis på, at Vanslyperken var gået, og at han kun havde den gamle kone imod sig. Hans mod var ikke kuet, og han besluttede i fornødent fald at øve nødværge; i den hensigt listede han varsomt bajonetten frem fra sit bryst og holdt derefter øje med den mordlystne gamle heks, som sad og rokkede frem og tilbage i sin stol.

"Ja, ja, guldet er mit," mumlede hun, "jeg har tjent det, og jeg vil tælle det. Jeg har dyrt tjent det – et mord til på samvittigheden – nå, det er kun ét til. Lad mig se, hvad skal jeg nu gøre med liget? Jeg må brænde det, stykke for stykke – og jeg vil tælle guldet – det er alt mit, for han er død."

Her vendte den gamle sig om for at se på liget, og hendes skarpe øje opdagede straks, at der var foregået en ubetydelig forandring i stillingen.

"Se, se!" råbte hun, "endnu ikke rigtig død; vi må altså bruge hammeren en gang til," og hun rejste sig fra stolen og vaklede med usikre skridt hen for at tage hammeren, som lå på den anden side af kaminen. Smallbones, som indså, at nu var det rette øjeblik kommet for ham til at handle, rejste sig straks, men inden han kunne komme op på benene, havde hun vendt sig om imod ham; med et slags undertrykt hyl fo'r hun ind på ham med en raskhed og lethed, som man ikke skulle have formodet hos et menneske i hendes alder og med et så affældigt ydre, og huggede efter ham. Smallbones løftede sin venstre arm og opfangede slaget, og med sin højre hånd stødte han bajonetten dybt ind i den gamle kones runkne hals. Hun brødes med ham, og kampen var skrækkelig; med den ene af sine

knoklede hænder greb hun ham i struben, så at hendes negle borede sig dybt den ligesom en rovfugls kløer – fingrene af den anden stak hun i det takkede og gabende sår i hans hoved og sønderflængede endnu mere hovedhuden, mens hun samtidig brugte alle sine kræfter for at vælte ham om på ryggen; men bajonetten sad endnu i hendes strube med spidsen nedad imod kroppen, og Smallbones jog den alt dybere og dybere ned, indtil han havde begravet den lige til fæstet. Et par sekunder efter slap den gamle heks sit tag, sitrede og faldt død om; knøsen var ligeledes så udmattet af kampen og det foregående blodtab, at han segnede afmægtig om ved siden af liget.

Da Smallbones genvandt bevidstheden, flimrede og flagrede lyset i stagen. Han rejste sig op i en siddende stilling og søgte at genkalde sig alt, hvad der var hændet.

Det flintrende skær fra lyset faldt på den gamle kones lig, og han mindedes alt. Efter nogle minutters forløb følte han sig i stand til at stå op og satte sig på sengen, svimmel og mat. Da faldt det ham ind, at han snart ville være i mørke, og at han ville behøve lys for at iværksætte, hvad han havde besluttet at gøre, hvorfor han rejste sig og gik hen til skabet for at søge efter et lys. Han fandt også et og fandt ligeledes brændevinsflasken, som han tømte for alt, hvad der var tilbage i den, og følte sig genoplivet og atter i stand til at handle. Efter at have sat det andet lys i stagen så han sig om efter vand, vaskede sig og forbandt sit hoved med sit lommetørklæde. Derpå tørrede han blodet op på gulvet, strøede lidt sand over de våde pletter og kastede håndklædet ind i ilden. Hans næste foretagende var forbundet med større vanskeligheder, nemlig at løfte den gamle kones lig op, lægge det i sengen og tildække det med

sengeklæderne, efter først at have trukket bajonetten ud. Intet blod flød ud af såret – forblødningen var udelukkende indvendig. Han tildækkede ansigtet, tog dørnøglen og prøvede den i låsen, satte lyset i kaminen, for at det kunne brænde ud uden at gøre skade, og stak hammeren til sig; derpå undersøgte han døren, gik ud og aflåsede den udvendig fra, stak nøglen ind under døren og ilede så afsted, det bedste han havde lært. Han mødte ingen mennesker og befandt sig snart i god behold nede på gaden med sin bajonet, som han atter havde gemt inde under klæderne.

Den forsigtighed, som Smallbones anvendte, beviste, at knøsen havde lige så vel omdømme som mod. Han som til den slutning, at det ikke var rådeligt, at det blev bekendt, at denne skæbnesvangre kamp havde stået imellem den gamle kone og ham. Glad over at have reddet sit liv ville han nødig indvikles i en drabssag, da han ønskede at fuldføre sine planer med sine kammerater om bord.

Han vidste, at Vanslyperken var mand for at aflægge hvilken som helst ed imod ham, og at hans bedste betryggelse lå i, at sagen indtil videre ikke blev bekendt, hvilket den ikke kunne, før kutteren var afsejlet, eftersom ingen havde set ham hverken gå ind eller ud. Der var også en anden grund, som bevægede Smallbones til at handle, som han gjorde – uden at ty til øvrigheden – den nemlig, at hvis han vendte tilbage om bord, ville det gøre et heftigt indtryk på Vanslyperken, der troede at have set ham ligge død på gulvet. Der fandtes imidlertid en person, som han besluttede at ty hen til om råb, inden han bestemte sig for, hvorledes han skulle gå til værks, og det var Moggy Salisbury, som havde givet ham sin adresse, da hun var

om bord på *Jungfrau*. Han begav sig derfor hen til hendes bolig og traf hende hjemme. Klokken var da hen ad ni om aftenen.

Moggy blev højlig forbavset ved at se Smallbones træde ind i den forfatning; men Smallbones' historie var snart fortalt, og Moggy sendte bud efter en læge, hvis hjælp var højst fornøden for knøsen. Mens såret, som de begge erklærede, at han havde fået i et slagsmål, blev forbundet, overlagde Moggy, hvilken fremgangsmåde der ville være den bedste. Lægen sagde, at han ville komme og se til Smallbones næste dag, men anmodedes om blot at overlade ham tilstrækkelig meget plaster og bind, da det var aldeles nødvendigt, at han indfandt sig om bord, fordi det skib, han hørte til, skulle sejle næste morgen. Lægen fik sin betaling, anbefalede ro og hvile og gik igen sin vej.

En rådslagning fandt da sted. Smallbones erklærede det for sin faste beslutning at gå om bord; han var ikke bange for mr. Vanslyperken, da kutterens mandskab nok ville tage ham i forsvar – og desuden ville hans genkomst skræmme mr. Vanslyperken fra vid og sans. Moggy indrømmede dette, men foreslog, at han, i stedet for at vise sig allerede den næste morgen, ikke skulle lade sig se for mr. Vanslyperken, før skibet var ude i rum sø eller, om muligt, ikke før det var ovre på den anden side af kanalen. End videre besluttede Moggy at gå om bord, tale med korporalen og træffe aftale med ham og mandskabet, som nu var endrægtige, da de seks marinere nu adlød korporalens vink, så at mr. Vanslyperken rigtig kunne få en skræk i livet. Hun opfordrede Smallbones til at lægge sig i hendes seng og søge den hvile, han så højlig trængte til, tog hat og kåbe på, lejede en båd og roede sagte op langs siden af kutteren.

Vanslyperken havde været to timer om bord og var i sin kahyt; lysene stod imidlertid endnu og brændte. Korporalen var endnu oppe, utålmodigt ventende på Smallbones' tilbagekomst, og blev meget urolig, da han hørte Moggy lægge til. Hun fik snart fortalt korporalen, Dick Short og Coble alle enkelthederne i, hvad der havde tildraget sig, og hvad hun foreslog, der skulle gøres. De gik redebont ind på hendes forslag og erklærede, at hvis Vanslyperken prøvede på at tilføje knøsen noget ondt, skulle de nok gøre mytteri og kaste mr. Vanslyperken over bord; alt var altså klappet og klart imellem dem, og Moggy ville lige til at gå fra borde, da mr. Vanslyperken, som var gruelig angst og i en forfærdelig vånde og derfor havde søgt at drukne sin samvittighed i genever, kom op på dækket, endnu værre at komme nær end ellers på grund af det, han havde tyllet i sig.

"Hvem er det fruentimmer?" råbte Vanslyperken.

"Det fruentimmer er Moggy Salisbury," råbte Moggy, idet hun gik hen til Vanslyperken, mens korporalen luskede forud uden at blive opdaget.

"Har jeg ikke givet bestemt befaling om, at dette fruentimmer ikke må komme om bord!" råbte Vanslyperken, idet han holdt sig ved skylightet. "Hvem der – mr. Short?"

"Ja," svarede Short.

"Hvorfor lod De hende komme om bord?"

"Jeg kom uden forlov," sagde Moggy. "Jeg havde bud med om bord?"

"Bud! Hvad for et bud – til hvem?"

"Til Dem," svarede Moggy.

"Til mig – fra hvem, De basilisk?"

"Det skal jeg såmænd sige Dem," svarede Moggy, det hun gik tæt hen til ham, "fra jøden Lazarus. Vil De selv høre det, eller skal jeg aflevere det til Dick Short?"

"Tys – tys – ikke et ord; kom med ned i kahytten, gode Moggy. Kom her ned – så vil jeg høre det,"

"Hjertens gerne, mr. Vanslyperken, men husk vel, ingen angreb på min dyd! Husk på, jeg er en ærbar kone."

"Vær De blot ikke bange, min gode Moggy – jeg har såmænd aldrig gjort en kat fortræd."

"Det tror jeg heller ikke om Dem," genmælede Moggy og fulgte ned med Vanslyperken, der næppe kunne stå på benene.

"Der er noget abracadabra med i spillet," ytrede Coble til Short, da de to andre gik ned. "Hun kan jo vikle ham om sin finger."

"Ja," istemte Short.

"Jeg forstår ikke et muk af det hele."

"Nej," sagde Short.

Så snart løjtnanten og Moggy var kommet ned i kahytten, fik den sidste øje på geneverflasken på bordet. "Nej, se engang, mr. Vanslyperken, De vil nok traktere mig i aften og igen drikke min skål, ikke sandt?"

"Jo, Moggy, jo – nu er vi jo venner, ved de;" for som alle, der plages af samvittighedsnag, var Vanslyperken glad ved at blive gode venner endog med sin bitreste fjende.

"Nå, så skænk for mig da, mr. Vanslyperken, så skal jeg sige Dem mit ærinde."

Så snart Moggy havde tømt sit glas genever, begyndte hun at tænke på, hvad hun skulle sige, for hun havde ikke noget budskab på rede hånd; endelig faldt der hende noget ind.

"Jeg er blevet anmodet om at sige Dem, at når en passager eller en person, forklædt som sømand, enten forlanger at sættes over vandet eller vil gøre matrostjeneste for overrejsen, skal De straks tage ham om bord, selv om De under forklædningen skulle opdage, at vedkommende ikke er den, de udgiver sig for – forstår De?"

"Ja," svarede Vanslyperken, som var helt omtåget.

"Enten de vil sættes over herfra eller fra den anden side af kanalen, det er lige fedt, De må tage dem med – hvis ikke –"

"Hvis ikke hvad?" spurgte Vanslyperken.

"Hvis ikke De ønsker at blive hængt, det er det hele, min putte. God nat," sagde Moggy, idet hun forlod kahytten.

"Jeg bliver ellers hængt," mumlede Vanslyperken, idet han ravede og tumlede op imod skoddet. "Nå, ja, hvad så, bliver jeg hængt, er der også andre, der kommer til at dingle. Lige meget, men gid Fanden havde den taske!"

Her skænkede mr. Vanslyperken sig endnu et glas genever, hvis indhold gjorde det fuldstændig af med den smule, han endnu havde tilbage af sine forstandsevner. Med klæderne på tumlede han ind i køjen og sagde, mens han vendte sig om på siden: "Smallbones er da i alt fald død og borte."

Moggy sagde farvel til sine venner på dækket og lod sig ro i land. Smallbones, som hun fandt i dyb søvn, lod hun ligge uforstyrret indtil hen ad klokken tre om morgenen og vågede hele tiden ved hans leje. Ved nævnte klokkeslæt vækkede hun ham, og de begav sig i forening på vej, tog en båd og roede ud til kutteren. Smallbones' køje var blevet lavet i stand til ham af korporalen. Han blev lagt op i den, og Moggy forlod derpå skibet.

Mens alt dette gik for sig, henlå Vanslyperken i en døs og blev kun med stort besvær vækket af korporalen, i følge given befaling, da det var blevet dag, og kutteren skulle lette anker.

"Smallbones er ikke kommet om bord i nat, sir," meldte korporalen.

"Den slyngel er formodentlig rømt," svarede Vanslyperken; "det er ikke mere, end hvad jeg ventede. Det er for øvrigt ikke noget tab, for det var en uduelig, doven og løgnagtig slubbert." Mr. Vanslyperken tørnede ud af køjen; da han havde alle sine klæder på, behøvede han ikke at have ulejlighed med sit toilette. Han gik op på dækket, fulgt af den stumprumpede Snarleyyow, og en halv time efter var kutteren på vej ad St. Helens til.

40

Et grueligt spøgelse forstyrrer mr. Vanslyperkens sindsro.

I to dage styrede kutteren for en svag brise ad Texel til, og mr. Vanslyperken holdt sig hele tiden nede i sin kahyt. Af og til spøgte mindet om det blodige skue i moderens værelse for ham – Smallbones død og blodstrømmen, der randt hen ad gulvet, moderens djævelske ansigt, som hun stod med hammeren løftet i sine rystende hænder; men han havde ved siden af sig en spore til hævn, som syntes at lette hans sind, når det følte sig kuet og nedbøjet, det var Snarleyyows stumpede hale; og når hans blik faldt på den, var han ikke længere trykket af anger, men ønskede sig til lykke med, at gerningen nu var gjort. Hans tid var for øvrigt fuldt optaget hele dagen, thi for låsede døre afskrev han de ham betroede breve til Ramsay.

Han nøjedes ikke med at gøre uddrag af dem, som han gjorde med regeringsdepecherne, der skulle forrådes til Ramsay, nej, han afskrev hvert eneste ord og påtrykte atter seglene med megen færdighed. Henad aften påkom der ham en mørk, uhyggelig sindsstemning, og han turde ikke lægge sig til hvile, før han havde styrket sig med adskillige glas genever, men selv da skræmtes han af sine drømme; men han skulle blive endnu mere forskrækket.

Tredje dags morgen trådte korporal Vanspitter ind i kahytten med et gruelig ængsteligt ansigt. "Mein Gott! Mynheer Vanslyperken, hele besætningen har gjort mytteri."

"Mytteri!" udbrød Vanslyperken, "hvad er der da i vejen?"

"De siger, sir, at de i nat har set Smallbones' genfærd ude på bugsprydet med et stort sår i hovedet og blodig over hele ansigtet."

"Har set hvad? Hvem så ham?"

"Mein Gott! Mynheer, det er sandt nok; jeg tror virkelig, at jeg selv så ham ved hakkebrættet; han sad der og havde et stort sår her fra nedefter," sagde korporalen, idet han pegede på sit eget hoved og beskrev nøjagtigt såret. "Folkene sagde, at han måtte være blevet myrdet, og de er nu i fuldt oprør."

"Jeg har i alt fald ikke gjort det, korporal," svarede Vanslyperken bleg og skælvende.

"Det sagde Smallbones også til Dick Short, da han talte med ham på bugsprydet."

"Talte han med Dick Short?" spurgte Vanslyperken, idet han greb korporalen i armen.

"Ja, mynheer; mynheer Short talte først, og så sagde genfærdet, at De ikke havde gjort det, men at De havde givet en gammel kone guld for at gøre det, og hun knuste hovedet på ham med hammeren."

At beskrive Vanslyperkens rædsel ved denne meddelelse ville være umuligt. Han kunne ikke andet end være vis på, at en overnaturlig meddelelse havde fundet sted. Hans knæ rystede under ham og slog imod hinanden, og han blev helt mat og dårlig.

"O Gud! o Gud! korporal, jeg er en stor synder," råbte han til sidst uden selv i mindste måde at vide, hvad han sagde. "Noget vand, korporal." Korporal Vanspitter rakte ham noget vand, og Vanslyperken vinkede med hånden til ham, at han skulle

forsvinde og lade ham være ene; mr. Vanslyperken forsøgte at bede, men det endte med gudsbespottelse.

"Det er løgn, løgn alt sammen," udbrød han til sidst og tømte et stort glas genever. "De har skræmt korporalen. Dog – nej – han må have set ham – hvor kunne han ellers vide, hvorledes han blev myrdet! Han må selv have sagt dem det, og dog så jeg ham død og stiv med disse mine egne øjne. Nå, det var jo ikke mig, der gjorde det," vedblev Vanslyperken, i det han forsøgte over for sig selv at besmykke sin brøde; det lykkedes ham dog ikke, og Vanslyperken gik op og ned ad gulvet i den lille kahyt, plaget af frygt og samvittighedskval.

Anger følte han ikke, for han havde Snarleyyows ulægte halestump for øje. Om aftenen gik mr. Vanslyperken op på dækket; vejret var nu meget varmt, for det var i begyndelsen af juli, og fulgt af Snarleyyow hensank mr. Vanslyperken i dybe tanker, mens han vandrede frem og tilbage.

Solen var gået ned, og mr. Vanslyperken fortsatte stadig sin vandring, men hans skridt var usikre og vaklende, og hans åsyn uhyggeligt at skue. Det var snarere en nyfanget tigers hurtige og vrede traven om i sit bur end en i dybe tanker hensunken persons gang. Således vedblev mr. Vanslyperken endnu at gå på dækket i den lyse nat med den blege, skinnende måne.

Matroserne stod hist og her omkring på bakken og ved kobryggen, tavse eller kun dæmpet hviskende til hinanden, og Vanslyperken kastede sit blik på dem, for han havde ikke glemt korporalens melding om, at de var på nippet til at begå mytteri.

Pludselig vaktes mr. Vanslyperken ved et højt skrig for ude fra, hvorved alle matroserne styrtede agter ud. Han troede, at mandskabet havde gjort oprør og stod i begreb med at kaste sig

over ham, men de løb tværtimod med rædselsskrig forbi ham og ilede ud på hakkebrættet.

"Hvad! Hvad er det?" udbrød Vanslyperken, af sin egen skræk fuldstændig forberedt på, hvad svar der ville følge.

"O Gud! hav barmhjertighed med os," råbte Bill Spurey.

"Gode Gud! frels os," råbte en anden.

"Ak, mein Gott!" skreg Jansen, idet han fo'r lige imod Vanslyperken og slog ham i dækket.

"Ja, ja, mord kommer dog for en dag! – det er vist," sagde Coble, som stod ved siden af Vanslyperken, da han atter var kommet på benene.

"Hvad! Hvad?" udbrød Vanslyperken åndeløs.

"Der, sir, – se der!" sagde Coble forfærdet og pegede på Smallbones' skikkelse, som nu trådte frem af skyggen i det klare måneskin.

Hans hoved var ikke forbundet, og ansigtet syntes blegt og blodplettet. Han var iført de samme klæder, som han havde på, da han gik i land, og i sin hånd holdt han hammeren, hvormed udåden var forøvet.

Skikkelsen nærmede sig langsomt skansen, og Vanslyperken forsøgte at trække sig tilbage, men benene svigtede ham, han faldt ned på sine knæ, udstødte et højt fortvivlelsens skrig og kastede sig næsegrus, fladt ned på dækket.

Pantomimen blev virkelig udført ganske uovertræffeligt, men den var i forvejen blevet ordnet af Moggy, korporalen og de andre. Der fandtes ikke en af mandskabet, uden at han jo havde svoret på at ville holde tæt, og hvis liv ikke ville have været alvorlig truet, i fald han ved at bringe Vanslyperken ud af

vildfarelsen havde narret de andre for denne retfærdige og berettigede hævn.

Smallbones forsvandt, så snart Vanslyperken faldt ned på dækket.

Han fik lov at ligge der nogen tid, da man nok gad høre, om han ville sige noget; men da han ikke mælede det mindste, løftede de ham op og fandt, at han var bevidstløs. Han blev da straks båret ned i kahytten og lagt i sin køje.

Mr. Vanslyperkens nerver var blevet sat på en hård prøve, og virkningen var af en alvorlig natur. Allerede i forvejen alt for ophidset ved nydelsen af stærke drikke faldt han i krampe, som vedvarede største delen af natten, og først hen ad morgenstunden faldt han i en urolig slummer.

Først klokken elleve om formiddagen vågnede han og så sin *trofaste* korporal stå ved køjen.

"Har jeg ikke været meget syg, korporal?" sagde Vanslyperken, hvis hukommelse for øjeblikket var meget uklar.

"Mein Gott! jo, mynheer."

"Der er hændet noget, ikke sandt?"

"Mein Gott! jo, mynheer."

"Besvimede jeg ikke?"

"Mein Gott! jo, mynheer."

"Jeg er endnu ør i hovedet; hvad var det, korporal?"

"Drengens genfærd," svarede korporalen.

"Ja, rigtigt," genmælede Vanslyperken, idet han sank tilbage på puden.

De sammensvorne havde lagt råd op om, at Smallbones skulle vise sig i kahytten, når klokken slog et; men den opnåede virkning havde allerede været så alvorlig, at det ansås for

rådeligt foreløbig at opsætte alle videre forsøg. At skjule Smallbones i skibet, så længe det skulle være, var ingenlunde vanskeligt; for selv om Vanslyperken skulle falde på at gå forud på banjerdækket, hvad han rigtig nok aldrig gjorde, behøvede Smallbones blot at ty til klyssene, hvor der var så mørkt, at han ikke kunne ses. De afpassede derfor deres færd, omtrent som inkvisitionsmedlemmerne plejede at gøre i fordums dage, de lod deres patient komme til kræfter igen for senere at blive underkastet flere pinsler.

Først den fjerde dag efter at være afsejlet fra England kom kutteren til Amsterdams havn, og mr. Vanslyperken havde holdt sengen, lige siden han blev lagt i den, men nu kunne det ikke gå længere; han stod op, svag og afkræftet, klædte sig på og gik i land med depecherne, som han først afleverede, og styrede derefter kåsen hen til borgmesterens hus, hvor han afleverede sine breve til Ramsay.

Kutterens ankomst var blevet pligtskyldigst meldt til enkefru Vandersloosh, endnu inden den havde kastet anker, og i overensstemmelse med sin tidligere fattede beslutning afsendte hun straks Babette, for at følge mr. Vanslyperkens spor og holde øje med, hvad han tog sig for. Babette tog sig vel i agt for at blive set af Vanslyperken, men fulgte ham, tæt indsvøbt i sin trykte kattunskåbe, hen til rådhuset til mynheer van Krauses bolig, hvor hun tog stade et lille stykke fra porten og ventede, til han kom ud igen. Da hun nok gad vide, om han derfra begav sig andetsteds hen, lod hun sig ikke se, før hun mærkede, at han tog vejen hen til enken – hun fremskyndede da sin gang for at indhente ham.

"Å, mr. Vanslyperken, er det Dem? Jeg hørte, De var løbet ind i havnen, og det samme har også min madmoder fået at vide, og hun har siddet og ventet Dem den sidste halve time."

"Jeg har skyndt mig, så meget jeg har kunnet, Babette, men jeg var nødt til først at aflevere mine depecher," svarede Vanslyperken.

"Men jeg troede, at De altid bragte Deres depecher op på rådhuset?"

"Ja, det gør jeg også, Babette; jeg kommer lige derfra."

Dette var nok for Babette, det beviste, at han agtede at holde sit besøg hos borgmesteren hemmeligt; men hun var for klog til at lade ham vide, at hun havde udspejdet hans gang.

"Men, jøsses, mr. Vanslyperken, De ser dårlig ud. Hvad har De dog fejlet? Min madmoder vil blive ganske forskrækket."

"Jeg har ikke været rask, Babette," svarede Vanslyperken.

"Så må jeg virkelig skynde mig hjem, det bedste jeg kan; jeg vil sige min frue, at De har været dårlig, for ellers bliver hun så betuttet;" og Babette ilede i forvejen for mr. Vanslyperken, som var alt for svag til bens til at kunne gå hurtigt.

"Borgmesterens hus – se, se!" sagde enken, "mynheer van Krause! Ja, men han er jo efter alles sigende kongen så huld og tro," vedblev hun. "Det forstår jeg ikke. Men nu om stunder kan man ikke lide på nogen. Babette, du må af og til gå derhen og se til, at du kan få at vide, om den person, som han førte her over, og som han udgav for kongelig afsending, bor hos borgmesteren. Det tror jeg bestemt, han gør; for hvorfor skulle Vanslyperken ellers gå derhen? Og bor han der, så er der forræderi i gærde – det er så vist som noget! Men det skal jeg nok komme efter, så sandt som jeg hedder Vandersloosh."

Kort efter indtraf mr. Vanslyperken i enkens hus og modtoges med den sædvanlige forstilte kærlighed; men han havde ikke været der mere end en time, da Coble (som Short havde afsendt) kom til ham for at melde mr. Vanslyperken, at en fregat var under opsejling med kongeflag på stormasten, til tegn på, at kong William var der om bord.

Dette budskab nødte mr. Vanslyperken til at skynde sig om bord, eftersom han skulle salutere og tillige gøre sin opvartning om bord på fregatten.

Fregatten var ikke en kvartmil borte, da mr. Vanslyperken kom om bord på kutteren, og da batterierne saluterede, gjorde kutteren ligeså. Kort efter lod fregatten falde anker og gengældte salutten. Iført fuld uniform befalede mr. Vanslyperken, at hans båd skulle bemandes, og lod sig ro om bord.

Da mr. Vanslyperken satte foden på skansen, modtoges han af fregattens kaptajn og blev derpå forestillet for kong William af Nassau, som stod omme på den anden side af dækket omgivet af hertugen af Portland, lord Albemarle og flere andre af sine hoffolk, som ingenlunde alle var ham fuldt så tro som de to førstnævnte.

Da mr. Vanslyperken førtes frem for Hans Majestæt, rystede og bævede han næsten lige så meget, som da han havde set Smallbones' formodede genfærd, og det kunne han også nok have grund til, da hans samvittighed sagde ham, idet han bøjede knæ, at han var en forræder. Hans sindsbevægelse blev imidlertid tilskrevet betuttethed over det uvante i at blive stedet for kongen. Idet mr. Vanslyperken trak sig tilbage med den kolde sved på panden, ytrede Albemarle med et smil til kongen:

"Den værdige løjtnant ville uden al tvivl vise lidt mere mod, Deres Majestæt, hvis han stod over for Deres Majestæts fjender."

"Det vil vi håbe," svarede kongen med et smil. "Jeg er enig med Dem, Keppel."

Men Hans Majestæt og lord Albemarle kendte ikke mr. Vanslyperken, som læseren vil indrømme.

41

Hvori vises, hvor farligt det er at omtale en hemmelighed.

Mr. Vanslyperken fik befaling til at være til stede med sin båd ved Hans Majestæts landstigning, som fandt sted et kvarters tid efter under en fornyet kanontorden.

Kong William modtoges ved landingstrappen af myndighederne, steg derfra op i den vogn, som ventede på ham, og kørte til sit palæ i Haag, til stor lettelse for mr. Vanslyperken, der følte sig ilde tilpas i sin landsherres nærværelse. Da Hans Majestæt satte foden i land, var den første til at modtage ham i embeds medfør borgmester mynheer van Krause, der i fuld galla med kappe, kæder og paryk bukkede dybt, da Hans Majestæt nærmede sig, ventende som sædvanlig sin landsherres nådige smil og venlige nik; men til stor krænkelse for ham gengældtes hans bukken og skraben kun med en alvorlig om ikke streng mine, og kongen gik ham forbi uden at skænke ham videre opmærksomhed. Også alle hoffolkene, som ellers brugte at hilse på ham og veksle nogle ord med ham, vendte til hans forbavselse deres hoveder en anden vej. I førstningen kunne mynheer van Krause næppe tro sine egne sanser, han som altid var blevet så nådigt modtaget, der med rette var blevet anset som sådan en tro og pålidelig støtte for sin konge, skulle således tilsidesættes, krænkes, og det uden grund. I stedet for tillige med de andre høje embedsmænd at følge Hans Majestæt til vogns blev han stående som forstenet; vognen rullede bort, og næppe besvarende nogle

til ham rettede spørgsmål ilede borgmesteren hjem til sig selv i en næsten ubeskrivelig tilstand af forvirring og krænkelse. Han skyndte sig op ad trappen og trådte ind til Ramsay, som just var sysselsat med de nys modtagne depecher.

"Nå, mynheer van Krause, hvordan ser Hans Majestæt så ud?" spurgte Ramsay, som vidste, at borgmesteren havde været nede at modtage ham ved hans landstigning.

Mynheer Krause kastede sig i en stol, knappede sin embedsdragt op og udstødte et dybt suk.

"Hvad er der i vejen, bedste sir? De synes at være i en oprørt sindsstemning," vedblev Ramsay, som af de uddrag, Vanslyperken havde taget af depecherne, allerede vidste, at der var faldet mistanke på hans vært.

"En sådan behandling – mod en af hans ivrigste tilhængere," udbrød van Krause endelig og meddelte derefter omstændeligt, hvad der var hændt.

"Ja, sådan er det med de søde miner og de huldsalige smil, som vi attrår af kongerne, mynheer Krause."

"Men der må jo dog være nogen grund til alt dette," ytrede borgmesteren.

"Uden tvivl," svarede Ramsay – "en eller anden grund – men ikke nogen retfærdig."

"Nej, det er vist," sagde borgmesteren, "nogen må have bagtalt mig for Hans Majestæt."

"Meget muligt," genmælede Ramsay, "men der kan jo også være andre årsager; konger er mistænksomme af sig, og undersåtter kan let være for rige og for mægtige. Blandt Hans Majestæts yndlinge findes mange fattige, som ville blive meget

glade ved at se Deres ejendom inddraget og Dem selv kastet i fængsel."

"Men, højstærede –"

"De glemmer også, at jakobiterne sammenrotter og har sammenrottet sig i flere år, at den ene sammensværgelse afløser den anden, og at konger, når de således modvirkes og fortrædiges, let bliver mistænksomme."

"Ja, men Hans Majestæt, kong William –"

"Hvor stor hengivenhed og troskab jeg end nærer mod min hersker og konge, mynheer Krause, tror jeg dog ikke, at kong William er mere til at stole på end kong James, konger er konger; de gengælder de vigtigste tjenester med smil og den ringeste tvivlsomme handling med galgen. Jeg er enig med Dem i, at nogen må have bagtalt Dem, men tillad mig at fremsætte en bemærkning, at når mistanke eller mishag først får indpas i et kongeligt bryst, så kan ingen udslette den; end ikke det fuldstændigste bevis på uskyldighed vil kunne gøre det. Det er ligesom undergravningen af en af dette lands dæmninger. Vandets indtrængen, mynheer Krause, er i førstningen kun ringe, men den forøges stadig mere og mere, indtil det ender med en almen oversvømmelse."

"Men jeg må anholde om foretræde hos Hans Majestæt og få lejlighed til nærmere at forklare mig."

"Forklare – nej, det blotte forsøg på det vil blive betragtet som et bevis på Deres brøde; nej, nej, som oprigtig ven af Dem vil jeg råde Dem til at forholde Dem ganske rolig og kun foretage sådanne skridt, som sagen kræver. Denne rynken af øjenbrynene, denne behandling i alles påsyn siger mig

tilstrækkelig tydeligt, at De må være forberedt på det værste. Kan De vente, at en konge vil gøre offentlig afbigt?"

"Afbigt! Nej, – jeg forlanger ingen offentlig afbigt af min konge."

"Ja, men når han, efter offentligt at have vist Dem mishag, igen smiler offentligt til Dem, gør han afbigt. Han vedgår derved, at han har begået en fejltagelse, og det bliver en offentlig undskyldning."

"Gud forbarme sig! så er jeg fortabt," svarede borgmesteren, idet han kastede sig tilbage i stolen. "Er det virkelig Deres mening, mynheer Ramsay?"

"Jeg siger ikke ligefrem, at De er fortabt. For øjeblikket har De kun mistet Deres konges gunst, men den kan De jo nok undvære, mynheer Krause."

"Undvære! – men så ved De ikke, at uden den er jeg fortabt. Er jeg ikke borgmester her i Amsterdam, og kan jeg vel vente at beholde en så vigtig post, når jeg står i unåde hos kongen?"

"Ganske sandt, mynheer Krause; men hvad er vel at gøre ved det? De er blevet angrebet, uden at De ved af det, De kender ikke de beskyldninger, der er rejst imod Dem, og kan derfor ikke gendrive eller afbøde dem."

"Men hvad beskyldninger kan der rejses imod mig?"

"Der kan kun gøres én beskyldning imod en person i Deres høje stilling, nemlig for misfornøjelse med regeringen."

"Misfornøjelse! Jeg, som er og altid har været kongen så hengiven."

"Den mest misfornøjede giver sig i almindelighed mine af at være den mest hengivne, mynheer Krause, det hjælper Dem ikke."

"Men, min Gud!" udbrød Krause med liv; "hvad kan da hjælpe mig, når undersåtlig troskab kan udlægges som tegn på misnøje?"

"Intet," svarede Ramsay koldt. "Mistanke i en konges hjerte lader sig aldrig udrydde, og misnøje kan snart blive forstørret til højforræderi."

"Ve mig!" udbrød van Krause, idet han yderst fortvivlet korsede sig og lagde hånden på hjertet. "Kære mynheer Ramsay, vil De sige mig Deres mening om, hvorledes jeg skal handle?"

"Det er vanskeligt at afgøre, hvor vidt De har ret i Deres formodninger, mynheer Krause," svarede Ramsay, "De kan jo godt have taget fejl."

"Nej, nej, han rynkede panden – så skævt til mig – jeg ser endnu hans ansigt."

"Ja, men en lille ubetydelighed kan formørke et kongeligt ansigt; hans ligtorne har måske pint ham, eller han har haft ondt i maven – hans rejse har måske angrebet ham."

"Han smilede meget nådigt til andre, deriblandt til min den Engelback."

Det var netop ham, der havde fremført beskyldningerne imod Krause – hans egen særdeles gode den.

"Nej, gjorde han?" svarede Ramsay. "Så kan De stole på, at det netop er ham, der har beløjet Dem."

"Hvad for noget, Engelback? Min særlige ven?"

"Ja, jeg er nær ved at tro det. Sig mig, mynheer Krause, jeg håber, at De aldrig har betroet ham de vigtige hemmeligheder, som jeg har gjort Dem bekendt med, for hvis De har det, ville Deres kundskab herom være mere end nok til at gøre Dem mistænkt."

"Min kundskab herom? Det forstår jeg virkelig ikke. Hvor kan min kundskab om det, der foregår mellem kongens venner og rådgivere være en grund til mistanke?"

"Jo, mynheer Krause, fordi kongen er omgivet af mange, som han har måttet beholde af politik og af frygt for dem. Hvis disse hemmeligheder røbes trods eder og forsikringer, er det da ikke indlysende, at vedkommende, der således udbreder dem, ikke er oprigtige venner af Hans Majestæt, og vil det ikke være en ganske naturlig slutning, at de, som er indehavere af dem, ligeledes er hans åbenbare eller hemmelige fjender?"

"Ja, men efter den regel, mynheer Ramsay, må De jo selv være en fjende af Hans Majestæt."

"Det følger slet ikke deraf, mynheer Krause; jeg kan jo få hemmelighederne at vide af personer, der ikke er kongen så hengivne, som de er mig, men det beviser intet imod min undersåtlige troskab. At røbe dem ville naturligvis udsætte mig for mistanke – men jeg bevarer dem omhyggeligt. Jeg har ikke sagt et ord om dem til nogen moders sjæl uden til Dem, min kære mynheer Krause, og jeg har været overtydet om, at De var alt for pligttro til at røbe for nogen som helst, hvad det var Deres pligt imod Deres konge at holde hemmeligt. De har dog vel ikke, mynheer Krause, betroet Dem til det menneske?"

"Jeg har måske nok ladet et vink falde eller slået på et og andet – jeg er bange for, at jeg har gjort det; men det er min hjerteven."

"Hvis det er tilfældet," svarede Ramsay, "så undrer det mig ikke i mindste måde, at kongen har set bistert til Dem; Engelback har af Dem fået meddelelse om, hvad der kun antoges vitterligt for de højeste statstjenere, og han har så anset

det for sin pligt at indberette det til regeringen, og nu er De mistænkt."

"Gud forbarme sig! Bare jeg så aldrig var kommet ind i Deres hemmeligheder, mynheer Ramsay. Det lader altså til, at jeg imod min vilje og vidende har begået forræderi."

"De har i alt fald pådraget Dem mistanke. Det er skade, at De har omtalt, hvad jeg betroede Dem, men gjort gerning står ikke til at ændre, nu må De være om Dem."

"Hvad skal jeg gøre, kære ven?"

"Vente det værste og være forberedt på det – De er rig, mr. van Krause, og det vil ikke forbedre Deres stilling, det vil kun fremskynde udbruddet, der vil indtræffe før eller senere. Send så mange af Deres penge, som De kan, et sted hen, hvor de vil være i sikkerhed for røverne. Omsæt alt, hvad De kan, i guld, for at De i fornødent fald kan benytte den første lejlighed til at fly for deres hævn. Men gør dette i stilhed. Lad ellers alt blive ved det gamle, som om intet var hændet – tal med Deres ven Engelback – opfyld Deres pligter som borgmester. Uvejret driver måske over, skønt jeg er bange for det modsatte. I hvert fald vil De efter al sandsynlighed få et eller andet forvarsel, da man vil afskedige Dem som borgmester, inden man foretager videre skridt imod Dem. Jeg har endnu kun ét at tilføje. Jeg er Deres gæst og vil tilforladelig dele skæbne med Dem, hvordan denne end monne blive; bliver De kastet i fængsel, er jeg også vis på at komme derhen, De kan derfor byde og befale over mig efter behag. Jeg skal ikke forlade Dem, det kan De stole på."

"Kære unge mand, Dem kan man i sandhed kalde ven, og Deres råd er godt. Min stakkels Vilhelmine, hvad skal der blive af hende?"

"Ja, det er sandt nok, vant, som hun er, til overflødighed i alle måder – hendes fader i fængsel, hans hoved måske spiddet over byens porte, hele hans ejendom inddraget, og alt det, ene og alene fordi han havde de tidligste efterretninger. Således lønnes undersåtlig troskab."

"Ja, det må De nok sige," svarede borgmesteren; "sæt ikke din lid til fyrster, siger salmisten. Hvis det skal være lønnen for min undersåtlige troskab – men der er ingen tid at spilde. Jeg må med første afgående post skrive til Hamburg og Frankfurt. Mange tak, kære ven, for Deres råd, som jeg ikke skal undlade at følge." Med disse ord gik mynheer Krause ind på sit værelse, afførte sig forbitret sin kappe og sine kæder og skyndte sig ind i sit kontor for at skrive sine vigtige breve.

Vi må nu benytte denne lejlighed til at underrette læseren om, hvad der havde tildraget sig i borgmesterens hus. Ramsay havde, som man vel kan tænke sig, vundet Vilhelmines hjerte, havde erklæret hende sin kærlighed og modtaget forsikringen om hendes genkærlighed; han havde også vundet sådan magt over hende, at hun havde samtykket i at dølge deres gensidige hengivenhed for faderen, da Ramsay, efter hvad han angav, gerne ønskede først at være kommet i besiddelse af en vis formue, som han daglig ventede ville tilfalde ham, og før det skete, syntes han ikke, han havde nogen ret til at gøre sig håb om Vilhelmines hånd.

At Ramsay var alvorligt forelsket, var der ingen tvivl om; han ville have ægtet Vilhelmine, om hun så ikke havde haft en øre; men på den anden side kendte han kun alt for godt fordelene ved at have rigdom til ikke at skatte den i fuldt mål, og han indså, at nødvendigheden og retfærdigheden mod Vilhelmine

bød, at hun ikke ved hans skyld gik glip af det velvære, hun var blevet opdraget til. Men her mødte en vanskelighed, som opstod ved, at han støttede lige det modsatte af den sag, som mynheer Krause hyldede; for religionsforskellen anså han med rette som en ren ubetydelighed i sammenligning med uligheden i politisk tænkemåde. Han havde allerede fået Vilhelmine vænnet af med de politiske sympatier, som var blevet hende indpodet af hendes fader og hans bekendte, uden at han dog foreløbig oplyste hende om, at han hørte til modpartiet. Det havde været hans agt, så snart tjenesten kaldte ham andetsteds hen, at anholde om Vilhelmines hånd hos hendes fader, men at lade denne vedblivende være uvidende om hans politiske standpunkt; efter brylluppet ville han så have taget hende med sig til hoffet i St. Germain og have ladet mynheer Krause tro og tænke, hvad han ville, men ikke have indladt sig på nogen forklaring. Men mynheer Krause havde, som Ramsay ganske rigtigt ytrede, gjort sig mistænkt ved ikke at holde på de ham betroede hemmeligheder, og var han først engang mistænkt af kong William, var det så sikkert som noget, at derefter ville følge hans unåde, om ikke fuldstændig undergang. Denne for Ramsays planer så vigtige omstændighed var blevet meddelt i de uddrag, som Vanslyperken havde gjort af de sidste depecher, og Ramsay havde beregnet følgerne af det, da mynheer Krause kom så modfalden tilbage fra mødet med kongen.

At Ramsay bar sig grumme fint ad i den samtale, vi har gengivet, er vel sandt, men hans råd var ikke des mindre det bedste både for Krause og hans egne interesser, således som de følgende tildragelser vil vise. Imidlertid må vi minde læseren

om, at Ramsay ikke havde nogen anelse om det dobbelte forræderi, som Vanslyperken begik ved at tage afskrift af alle breve, som sendtes til og fra ham, samtidig med at han gjorde uddrag af regeringens depecher.

"Elskede Edward, hvad er det, der i formiddag har holdt dig så længe borte fra mig?" spurgte Vilhelmine, da han trådte ind i musikværelset en times tid efter sin samtale med borgmesteren.

Ramsay meddelte hende nu omstændeligt, hvad der var hændt, og indflettede derimellem sine egne bemærkninger, som var beregnet på at skulle vække Vilhelmines mishag med kong Williams handlemåde og bringe hende til at betragte sin fader som højlig forurettet. Han underrettede hende om det råd, som han havde givet faderen, og påviste hende, hvor vigtigt det var, at hun med alle de overtalelsesmåder, der stod til hendes rådighed, formåede ham til at følge det.

Vilhelmines harme blev vakt, og hun undlod ikke, da hun talte med sin fader, i heftige udtryk at dadle kongen og trænge ind på faderen, at han skulle forlade et land, hvor han var blevet så slet behandlet. Mynheer Krause tænkte det samme, hans stolthed var blevet hårdt såret, og man kan med fuld føje påstå, at den protestantiske konge mistede en af sine standhaftigste tilhængere ved et sammentræf af lige så ejendommelige som uventede omstændigheder.

Imidlertid var korporalen gået i land som sædvanlig og havde meddelt enken så vel det sidste mordforsøg imod Smallbones som mandskabets hævn. Babette havde også spillet sin rolle godt.

Hun havde opdaget, at Ramsay boede i borgmesterens hus, og at han var den passager, som Vanslyperken havde ført over i kutteren.

Enken, som nu næsten havde sine planer færdige, modtog Vanslyperken venligere end nogen sinde; hun forbandede den formentlig døde Smallbones, udgød tårer over Snarleyyows stumpede hale og spurgte Vanslyperken om, hvornår han agtede at opgive den snavsede kutter og slå sig til ro i land.

42

Hvori påvises det uforsigtige i at sove under åben himmel, selv en sommernat.

Jungfrau fik ikke lov at blive liggende mere end to dage til ankers. Tredje dagen hejsedes der signal til mr. Vanslyperken om at gøre sig klar til at lette. Han besvarede det straks, gav Short sine befalinger og skyndte sig, så hurtigt han kunne, hen til borgmesterens hus, for at underrette Ramsay om det med tilføjende, at han straks måtte tilbage om bord, og derfor måtte brevene sendes ud til ham. Ramsay indså nødvendigheden af dette og samtykkede. Ved sin tilbagekomst til båden erfarede Vanslyperken, at der var hejst signal til ham om at komme om bord i fregatten, og han skyndte sig derfor ud til kutteren for at iføre sig sin uniform og efterkomme befalingen. Han fik sine depecher af fregattens kaptajn med befaling til straks at gå til søs. Lige for sine foresattes øjne kunne mr. Vanslyperken ikke rigtig nøle eller smøle; han hev ankeret op og ned, hejsede sit storsejt og affyrede en kanon som signal til at sejle, alt imens uroligt spejdende efter båden, som skulle komme med brevene fra Ramsay, eftersom han ikke turde sejle uden dem; men der var ingen båd at se, og mr. Vanslyperken nødtes til at lette anker. Imidlertid ville han dog ikke sætte flere sejl til, men tøvede endnu nogle minutter, da han omsider så en lille båd nærme sig. På samme tid blev han va'r, at en båd satte af fra fregatten, og de kom næsten i samme øjeblik på siden af

kutteren, Ramsays jolle dog heldigvis først, så at mr. Vanslyperken fik tid til at bære brevene ned i kahytten.

"Chefen ønsker gerne at vide, hvorfor De ikke i overensstemmelse med Deres ordre går til søs," sagde officeren.

"Jeg ventede blot på, at denne båd skulle komme om bord, sir," svarede mr. Vanslyperken løjtnanten.

"Hvorfra kom da den båd, om jeg må spørge?" vedblev officeren.

"Fra borgmesteren, mynheer van Krause," svarede Vanslyperken, som ikke vidste, hvad han ellers skulle sige, og troede, at borgmesterens navn ville være tilstrækkeligt.

"Og hvad bragte båden ud, siden det kunne medføre dette ophold, sir?"

"Et par breve til England," svarede Vanslyperken.

"Meget vel, sir, god morgen," sagde løjtnanten, som derpå steg ned i sin båd, og Vanslyperken satte da sejl.

Kutterens tøven for at modtage breve fra borgmesteren meldtes pligtskyldigst samme aften til chefen, som vidste, at borgmesteren var mistænkt, og derfor underrettede myndighederne om, hvad der var sket, og denne ubetydelige omstændighed forøgede end mere mistanken imod den ulykkelige mynheer van Krause; – men vi må nu følge kutteren og dem, som er om bord på den. Smallbones var stadig forblevet skjult om bord i den, hans sår var næsten lægt, og det blev nu igen foreslået, at han, så snart de var kommet ud i rum sø, på ny skulle lade sig se og skræmme Vanslyperken, ligesom at han straks efter ankomsten til Portsmouth skulle gå i land og rømme fra kutteren, såsom Vanslyperken naturligvis ville få at vide, at hans moder var blevet myrdet, og følgerne deraf kunne

blive farlige for Smallbones, der ikke kunne fremlægge noget modbevis, ifald Vanslyperken aflagde ed på, at han havde myrdet hans moder. Denne plan kuldkastedes imidlertid af begivenhederne, som vi nu skal berette. – Tredje dags morgen efter afsejlingen gik Vanslyperken op og ned ad dækket, hvor der for øvrigt ikke fandtes andre end rorgængeren agter. Det var meget lummert i vejret; kutteren havde de første otte og fyrretyve timer sejlet for god vind, men havde derefter haft vindstille i de sidste fire og tyve, så at den, fra at befinde sig mindre end tre mile fra St. Helens, var blevet forsat ned bag øen Wight, og følgen deraf blev, at ebben nu førte den næsten ned til den modsatte side af øen, hvor den før omtalte hule lå. Vanslyperken hørte matroserne tale neden under, og som sædvanlig nysgerrig efter at høre, hvad der blev sagt, var han standset for at lytte. Han hørte Smallbones' navn blive nævnet flere gange, men kunne ikke tydeligt opfatte, hvad der blev sagt.

Begærlig efter at vide det, steg han ned ad trappen, men i stedet for at gå ind i sin kahyt listede han sig varsomt forud hen ad banjerdækket, hvor han hørte en rådslagning imellem Coble, Short og Spurey.

"Vi kommer nok i havn i morgen," sagde Spurey, "i fald det kuler op, og så er det for silde; Smallbones må skræmme ham igen i nat."

"Ja," svarede Short.

"Han skal gå ind i kahytten klokken tolv, det bliver det bedste."

"Ja, men korporalen?"

"Tys! – der er nogen der henne," sagde Spurey, der var blevet opmærksom ved en ubetydelig knirken af Vanslyperkens støvler

og hurtigt vendte sig om.

Vanslyperken trak sig tilbage og ilede op ad trappen; men han var næppe kommet op på dækket, før han bemærkede et ansigt ved lugen, åbenbart i den hensigt at se efter, om han virkelig fandtes på dækket.

De få ord, Vanslyperken opsnappede, overtydede ham om, at Smallbones var i live og om bord i kutteren; det gik nu op for ham, at der var drevet gæk med ham; hans forbitrelse var grænseløs, men han vidste ikke, hvad han skulle gøre. Hvis Smallbones endnu var i live, og det syntes jo at være tilfældet, måtte han være undsluppet fra hans moder, og selvfølgelig måtte mandskabet da vide, at han var blevet stræbt efter livet. Det brød han sig ikke videre om, for han havde ikke forøvet udåden; men hvordan kunne knøsen dog være kommet om bord? Havde han ikke selv set ham ligge død? Det var rigtig nok højst underligt, og der måtte være noget hekseri ved den drengs liv. I alt fald var det en gåde, som Vanslyperken ikke kunne løse; først tænkte han på, at han ville lade Smallbones komme ind i kahytten og have en ladt pistol på rede hånd til ham. Ordene "ja, men korporalen", der var blevet afbrudt, var ham et bevis før, at korporalen ikke var i ledtog med dem; men det var dog besynderligt, at mandskabet skulle have kunnet skjule drengen uden korporalens vidende. Vanslyperken gik frem og tilbage og tænkte og tænkte; endelig besluttede han at gå ned i sin kahyt, lade, som om han lagde sig, aflåse sin dør, hvilket han ellers ikke havde for skik, og afvente, om man så ville forsøge at komme ind til ham. Som tænkt, så gjort; korporalen fik lov at træde af, og klokken tolv var der nogen, som gentagne gange prøvede på at vriste døren op, men da den fandtes låset,

forføjede vedkommende sig bort igen. Vanslyperken ventede, til det lød to glas, for at høre, om der ville blive gjort nye forsøg på at trænge ind; men det skete ikke; han stod derefter op af køjen, hvor han havde kastet sig med alle klæderne på, åbnede forsigtigt døren og listede sig op på dækket. Natten var meget varm, men det begyndte at lufte lidt, og kulingen tog til; kutteren stod ind efter og tæt til land for at gøre et langt stag. Vanslyperken gik forbi manden ved roret og agter ud hen til hakkebrættet, steg op på klampen for at se, hvor stærk fart kutteren skar, og grundede på, hvilken fremgangsmåde der ville være den bedste. Havde han vidst, hvor Smallbones' køje var ophængt, ville han være gået ned for at forvisse sig om, hvorledes det i grunden hang sammen; men med et mandskab, der var ham så åbenbart fjendsk, kunne han ikke indse, hvorledes selve visheden om, at Smallbones var om bord, kunne medføre den ringeste gavnlige følge for ham. Jo mere Vanslyperken tænkte, des mere løb det sur før ham. Sagen er, at han vidste hverken ud eller ind, men Djævelen, som altid hjælper sine yndlinge, kom også mr. Vanslyperken til hjælp. Hækjollen var som sædvanlig hejset op agter, og mr. Vanslyperkens øjne faldt tilfældigvis på den. Han så en mørk masse ligge på tofterne og tog den nærmere i øjesyn; han hørte en snorken; det var altså en af mandskabet, som lå og sov der tvært imod givet forbud. Han bøjede sig ud over hakkebrættet, slog stortrøjen til side, som den sovende havde trukket over sig, og da han opmærksomt betragtede hans ansigtstræk, kunne han ikke tvivle om, at det jo var Smallbones selv. Efter hvad Vanslyperken vidste om det, der gik forud, skønnede han straks, at han havde knøsen i sin magt.

Efter at være blevet hejset op med taljer hang båden nu i et enkelt tov ved hver af deviserne. Den var temmelig bred i forhold til sin længde og sikredes mod at dingle ved hjælp af en enkelt krappe, som holdt den på dens plads, idet den trykkede den tæt op til kutterens spejl og hindrede den i at vende bunden i vejret, hvilket ellers uundgåeligt ville være sket ved den mindske vægt på den ene eller anden ræling. Smallbones lå tæt op til rælingen nærmest ind til kutterens spejl. Når krappen løsnedes, ville båden derfor straks vende bunden i vejret, og Smallbones ville plumpe i søen. Vanslyperken undersøgte omhyggeligt, hvorledes kraptovene var fastgjort, så, at de kunne kastes los ved en eneste bevægelse, og han var vis på, det ville lykkes, men han var dog forsigtig. Rorgængeren måtte kunne høre båden kæntre; han kunne måske høre Smallbones råbe om hjælp. Vanslyperken gik derfor ud til manden ved roret og bad ham gå ned og sige til korporal Vanspitter, at denne skulle lave ham et glas grog og lade ham få det med op, så skulle han selv imidlertid styre skibet, indtil matrosen som tilbage. Matrosen gik ned for at udføre den givne ordre, og Vanslyperken styrede kutteren et halvt minut, alt imens han så forud for at forvisse sig om, at ingen rørte sig. Alt var tyst, hele vagten sov på bakken, og Vanslyperken lod kutteren styre sig selv, ilede agter ud og kastede krappen los, hvorved båden, som han havde beregnet, straks kæntrede, og den sovende Smallbones plumpede i søen. Vanslyperken ilede tilbage til rattet og bragte atter kutteren i ret kurs. Han hørte Smallbones' skrig, men det var ikke ret højt, for kutteren havde allerede ladet ham et godt stykke agter, og det blev svagere og svagere

og hørtes til sidst ikke mere – ikke en af vagtmandskabet var blevet forstyrret.

"Hvis han nu nogen sinde mere agerer spøgelse for mig," mumlede Vanslyperken, "så vil jeg lade mig hænge!"

Vi henleder særlig Læserens opmærksomhed på disse ord af mr. Vanslyperken.

Matrosen kom tilbage med groggen, hvori Vanslyperken drak på en lykkelig rejse for stakkels Smallbones. Han gav derpå befaling til, at kutteren skulle vende, og så snart den var svajet rundt, gik han ned i sin kahyt og tørnede til køjs, meget mere tilfreds, end han havde været i lang tid.

"Endelig må vi da være blevet ham kvit, min stakkels hund," sagde han, idet han klappede Snarleyyows hoved. "Din fjende er nu borte for bestandig."

Og mr. Vanslyperken sov trygt, thi, skønt han havde begået et mord, var der ingen rimelighed for, at han ville blive opdaget. Vi bliver snart vant til forbrydelser; tidligere gyste han ved tanken om mord, nu derimod frygtede han alene for at blive opdaget.

"God nat, mr. Vanslyperken!"

43

Hvori Smallbones forvandles fra orlogsgast til smugler og tillige skifter køn.

Ifald vi fulgte den sædvanlige fremgangsmåde, som historiske romanforfattere bruger, ville vi i dette tilfælde lade Smallbones sejle sin egen sø og overlade ham til, hvad der kunne synes at måtte blive hans uundgåelige skæbne, og så bringe ham frem på skuepladsen ved et teaterfif, når læseren mindst ventede det. Men det har vi slet ikke i sinde; vi tror, at interessen for denne vor fortælling om forbigangne tildragelser er fuldt tilstrækkelig, uden at vi har nødig at nedlade os til såkaldte knaldeffekter; i vor fortælling er så mange personer idelig genstand for et eller andet slags bedrag, at vi ikke behøver at forøge deres tal ved at forsøge på at føre vore læsere bag lyset; tværtimod vil vi, som det en troværdig historieskriver sig egner og anstår, venligt tage dem ved hånden og føre dem gennem begivenhederne i den rækkefølge, i hvilken de indtræffer, og påvise for dem, hvorlunde de alle fører til ét fælles mål. I dette øjemed vil vi nu følge Smallbones' skæbne; vi forlod ham liggende og pjaskende på henved syv favne vand.

Vejret var varmt, ja endog som sagt lummert, men desuagtet og til trods for at han var en tålelig god svømmer, når man ser hen til, at han var så tynd, huede det ham dog ikke rigtigt at blive vækket af en dyb søvn og ganske pludselig finde sig pjaskende på dybt vande, hvor man ikke kan bunde, en halv fjerdingvej fra nærmeste land, er alt andet end behageligt;

overgangen er for brat. Smallbones sank nogle fod, inden han kunne vikle sig ud af folderne i den stortrøje, hvori han havde indsvøbt sig. Den tilhørte Coble, som havde købt den i en hosebod på pynten for sytten shilling og seks pence, og desuden var den så god som ny. Som følge af dette ophold under vandfladen havde Smallbones kun meget lidt vejr i sig, da han kom op igen i overfladen, og han kunne ikke i en fart fylde sine lunger så meget med luft, at han kunne råbe højt, før kutteren var kommet i det mindste halvandet hundrede alen fra ham, for den gled hurtigt gennem vandet, og i næste minut stod det klart for Smallbones, at han kun havde sig selv at stole på.

I førstningen havde knøsen troet, at det hele kun var en tilfældighed, og at tovet var bristet for hans tyngde, men da han opdagede, at hans skrig ikke ænsedes, overtydedes han om, at det var noget, som mr. Vanslyperken var mester for.

"Nå, endelig fik han da, min salighed, mig fra halsen. Ja, mig er det lige fedt, jeg kan kun dø en gang, det er sikkert og vist, og han går ad Helvede til, det er også sikkert og vist."

Og med denne trøsterige forvisning vedblev Smallbones at strække ud og svømme ind imod land, hvilket han rigtig nok kun havde grumme lidt udsigt til nogen sinde at nå.

"Det er dog skammeligt at blive ved at prøve på at tage livet af en stakkels knøs tre-fire gange i træk," sagde Smallbones pustende og spyttende en stund derefter, da han følte sine kræfter svigte ham. Han vendte sig da om på ryggen for at hvile armene.

"Jeg magter ikke på nogen måde at nå land, det ser jeg nok," sagde Smallbones; "jeg kan derfor lige så godt først som sidst gå til bunds som et dyblod."

Men, idet han mumlede dette og var på vej til at blive enig med sig selv om at opgive alle videre anstrengelser – noget, der dog ikke er så ganske let, når man er på nippet til at indgå i en anden verden – endnu flydende på ryggen, med øjnene fæstet på den stjernebesatte himmel, tænkende, som Smallbones senere selv fortalte, at der ikke var meget at leve for i denne her verden, og grundende over, hvad der vel kunne være i den næste, stødte hans hoved imod noget hårdt. Smallbones vendte sig øjeblikkelig om i vandet, for at se, hvad det var, og opdagede, at det var en af de store korkskiver, som bar et tungt bundgarn oppe, hvilket var sat ud tværs for strømmen for deri at fange stimefisk. Korkpladen var næppe stor nok til at bære ham oppe, så tung som han var, men den gav ham dog en vis støtte og tid til at se sig om, som man siger. Knøsen følte sig frem med hænderne under garnet og korken, indtil han nåede den nærmeste grund, en fire-fem hundrede alen derfra. Da han var kommet derhen, så han sit snit til at skrabe nogle af korkpladerne sammen, indtil han havde tilstrækkelig mange til at bære ham oppe; så syntes Smallbones, at han dog, når alt kom til alt, havde det ret rart, for vandet var meget varmt og nu ganske smult.

Som læseren må have bemærket i løbet af vor fortælling, var Smallbones en knøs med det uomtvisteligste mod og med gode grundsætninger. Havde han haft det held at være blevet født blandt de højere samfundsklasser og kunne have nydt alle opdragelsens fordele, kunne han godt være blevet en helt; som forholdene nu var, gjorde han ærlig og tro sin pligt i den livsstilling, hvor han var blevet kaldet, og, som han sagde i sin

tale til folkene på bakken, han frygtede Gud, ærede kongen og var Djævelens naturlige fjende.

Ridder Bayard gjorde ikke sine sager bedre, han havde blot en videre mark for sin virksomhed og sine medfødte gaver, men den bevæbnede og harniskklædte Bayard viste ikke mere mod og omsigt, når han førte sine hære til sejr, end den ubevæbnede Smallbones lagde for dagen imod Vanslyperken og hans hund. Vi er af den formening, at på sin vis var Smallbones lige så stor en helt som ridderen, for intet menneske kan gøre mere end sit bedste, det er i alt fald ufornuftigt at vente mere.

Mens Smallbones hang ved korkstykkerne, beregnede han sine udsigter til at kunne blive bjerget.

"Nårenstid de nu skulle komme og tage garnene op henad morgenstunden, ja, så tror jeg nok, jeg vil kunne holde ved så længe; men hvis de giver sig stunder og bier længere, så finder de mig lige så død som en fisk," sagde Smallbones, der kun sjældent indlod sig på større vidtløftigheder end enstavelsesord, og hvis sprog, om det end ikke kan regnes for rent engelsk, dog var noget underligt saksisk; Smallbones begyndte da at overveje med sig selv, om det ikke var nødvendigt, at han før sin død tilgav mr. Vanslyperken, og hans grunde for og imod endte med, at han jo nok troede at burde gøre det, for det var hans pligt, imidlertid ville han ikke jage med det; han mente, at det var det sidste, som han behøvede at gøre; hunden derimod var han ikke nødt til at tilgive, det var sikkert nok – lige så sikkert som, at halen var af den; og Smallbones, som sad i vand lige til hagen, lo ved erindringen om dette så meget, at han indtog mere salt vand end behageligt.

Han spyttede det ud igen og så så op til stjernerne, der tindrede over ham.

"Gud skal vide, hvad klokken er," tænkte Smallbones, da han syntes, han hørte en fjern lyd. Smallbones spidsede øren og lyttede – jo, den kom i regelmæssig takt og blev tydeligere og tydeligere. Det var en båd, der kom roende.

"Nå, de vil naturligvis tro," tænkte Smallbones, "at det er en løjerlig fisk, de der har fanget," og han ventede meget tålmodigt på, at fiskerne skulle nå hen til ham. Til sidst øjnede han båden, der var meget lang og blev roet af mange årer. "Det må være smuglerne," tænkte Smallbones. "Gud ved, om de vil tage en stakkels forkommen knøs op? Båd, ohoj!"

Båden vedblev at styre ind imod kysten, fremdrevet med en fart af syv-otte kvartmil i timen, og var nu næsten ret ud for Smallbones og ikke halvt hundrede alen fra ham.

"Halløj, båd ohøj!" skreg Smallbones af alle livsens kræfter.

Denne gang blev han hørt, og de holdt inde med roningen, men båden skar dog endnu gennem vandet med den fart, der var blevet den givet, som om den ikke behøvede nogen fremdrivende kraft.

"Hør der henne! I vil dog vel ikke lade en stakkels knøs ligge og drukne her, vil I vel det?"

"Det er Smallbones, tør jeg sværge på," råbte Jemmy And, som styrede båden og straks lagde roret om.

Men sir Robert Barclay betænkte sig; der stod for meget på spil til, at man turde udsætte sig for nogen fare, selv om det gjaldt at redde et medmenneskes liv.

"I giver jer gode stunder til at overtænke, om I vil hjælpe mig," råbte Smallbones, – "ville I lade en medkristen blive siddende

her som en sild i et fiskergarn, hvad, ville I? I kan tro, I ville ikke selv synes rigtig godt om det."

"Det er Smallbones, sir," gentog Jemmy And, "og jeg svarer for ham som en brav og pålidelig knøs."

Sir Barclay betænkte sig ikke længere: "Hal ud, gutter, og fisk ham op."

Et par minutter efter blev Smallbones halet ind over rælingen og fik plads på agtersædet lige over for sir Robert.

"Det er en hel del koldere uden for vandet, end nede i det, det er sikkert," ytrede Smallbones gysende.

"Hal ud, folkens, vi har ingen tid at give bort," råbte sir Robert.

"Tag denne her, Smallbones," sagde Jemmy.

"Hvad for noget, det er jo Jemmy And!" svarede Smallbones forbavset, "hvordan har du båret dig ad med at komme her?"

"Omstændigheder," svarede Jemmy; "men hvor kommer det sig, at du er her?"

"Også omstændigheder, Jemmy," svarede Smallbones.

"Stille!" bød sir Robert, og nu mæledes der ikke et ord mere, før luggeren lagde til inde ved hulen.

Ladningen førtes i land, og Smallbones, der var forkommen og gennemfrossen, havde ikke noget imod at hjælpe til. Han bar sin dragt varer lige så fuldt som de andre, og som sædvanlig kom kvinderne halvvejs ned for at modtage varerne.

"Hvad er det, hvem har vi her?" sagde en af kvinderne, som Smallbones afleverede sin byrde til, "ih, det er jo Smallbones."

"Ja," svarede Smallbones, "vel er det mig; men hvor kommer De her, Nancy?"

"Ja, det var nok værd at vide, men hvordan kommer du her, min gut?" svarede Nancy.

"Jeg kom til vands, andet ved jeg ikke."

"Nuvel, nu er du en af vore; du ved jo nok, at man ikke kan trække sig tilbage igen."

"Jeg attrår såmænd heller ikke at gå tilbage igen, Nancy; men hvad skal der gøres? Dog vel ikke noget ukristeligt?"

"Vi er alle gode kristne her, Smallbones; vi bøjer ikke knæ for afguder og tilbeder dem, som andre folk gør."

"Frygter I Gud og ærer kongen?"

"Ja, det første lige så meget som andre folk, og kongen elsker og tjener vi trofast."

"Nå, så formoder jeg, at alt er, som det skal være," svarede Smallbones; "men hvor bor I?"

"Følg med, tag din byrde, så skal jeg vise dig det, for jo før du kommer der, des bedre. Båden skal vist afsted igen om en halv times tid, hvis jeg ikke tager meget fejl."

"Afsted; hvor hen?"

"Til Frankrig med budskab til kongen."

"Ja, men kongen er jo i Holland! Der forlod vi ham, da vi sejlede."

"Å snak, kom nu bare med."

Da sir Robert kom til hulen, traf han der en gammel ven, som ventede utålmodigt på hans komme; det var Graham, der af jakobiterne var udsendt til hoffet i St. Germain med budskab af stor vigtighed, nemlig at den unge hertug af Gloucester, kong Williams eneste tilbagelevende søn, var hensovet. Han var, hed det sig, død af en ondartet feber; men hvis læseren vil mindes, hvad en af jesuitterne ytrede i sin tale ved sammenkomsten i

Cherbourg, vil han nok kunne danne sig nogle formodninger om, hvad der havde fremkaldt hertugens død. Da denne begivenhed gjorde arvefølgen uvis, steg jakobiternes forhåbninger til det højeste, så meget mere som det gærede og bruste rundt om i landet, og kong William var fraværende i Haag. Graham var derfor afsendt til den landflygtige James med forslag fra hans venner i England og for at fremhæve nødvendigheden af et indfald i landet. Som Nancy ganske rigtig havde formodet, bestemte sir Robert sig til ufortøvet at fare over til Cherbourg; der blev indrømmet mandskabet en kort frist til at hvile og vederkvæge sig i, inden de igen vendte tilbage til deres møjsommelige bestilling; Jemmy And forsikrede sir Robert, at Smallbones var både pålidelig og brugbar, og Nancy bestyrkede ydermere hans forsikring. Det blev altså tilladt ham at blive i hulen hos kvinderne, og længe inden Smallbones' klæder var tørre, satte sir Robert og hans mandskab igen over Kanalen mellem England og Frankrig.

Smallbones havde, vel at mærke, aldrig været godt forsynet med klæder, og ved denne lejlighed havde han, da han faldt over bord, ikke andet på end et par gamle lærredsbukser og en skjorte, der var vasket så tit, at den fra at være ternet var blevet lys himmelblå; men dels ved hans anstrengelser ved garnet og dels ved den kraft, der blev anvendt for at hale ham op i båden, var skjorten gået mere end halvvejs fløjten, – det vil sige, det ene ærme og rygstykket var helt borte, og det andet ærme var fuldt belavet på ved første vindstød at følge sin kammerat. Med hans bukser var det næsten lige så slet bevendt. Da de halede ham indenbords, og hans hoved var kommet over rælingen, havde en af matroserne taget ham bag i bukserne for at løfte

ham ind i båden, og følgen heraf var, at bagdelen af bukserne, der var meget tyndslidt af, at ejermanden havde siddet så meget på den, blev tilbage i matrosens kraftige næve. Af alle disse småting tilsammen kan læseren nok skønne, at, skønt Smallbones fortil kun syntes at være bare pjalter, kunne han bagtil ikke regnes for rigtig anstændig, især da han var det eneste mandfolk blandt en hoben kvindemennesker. Under det hastværk og virvar, som gik forud for smuglernes bortrejse, havde de andre ikke ænset denne skavank, og Smallbones selv lagde heller ikke mærke til det; men nu, da de var borte, opdagede Smallbones sine skrøbeligheder og var forfærdelig i bekneb med, hvad han skulle gøre, da han var sig bevidst, at dagslyset ville røbe den for andre så vel som for ham selv; han støttede derfor sin ryg op imod en af klipperne og blev stående ørkesløs, mens kvinderne havde fuldt op at gøre med at stuve ladningen af vejen i hulens forskellige afdelinger.

Nancy, som ikke havde glemt, at Smallbones var hos dem, kom hen til ham.

"Hvorfor står du der, Smallbones? Du må være sulten og forkommen, kom ind med mig, så skal jeg se at finde noget, du kan få at spise."

"Det kan jeg ikke, mistress Nancy, først trænger jeg til Deres råd og bistand. Har nogen af matroserne efterladt nogle gamle klæder i denne her hule?"

"Gamle klæder? Nej, dem har de alle sammen ovre på den anden side af vandet. Vi har ikke andet her end skørter og særke."

"Hvad skal jeg da gribe til?" udbrød Smallbones.

"Å, nu ser jeg det, din skjorte er flænget i ryggen. Det skal du ikke bryde dig om, jeg skal låne dig en særk."

"Tak, mistress Nancy, men det er endda meget værre fat med mig; jeg har ikke noget bagstykke i mine bukser; de rev det ud, da de halede mig ind i båden. Det er for velanstændigheds skyld, jeg står her og trykker mig op til denne klippe. Hvad skal jeg dog gøre?"

Nancy brast i latter. "Gøre? Ih, når du ikke kan få mandsklæder, må du trække i fruentimmerklæder, men så er du også rigtig uniformeret, som det hører sig til her i hulen."

"Det bliver jeg vel så nødt til, men jeg kan just ikke sige, at det er sådan rigtig efter mit hoved," svarede Smallbones.

"Ja, du har da vel ikke i sinde at stå klistret op ad den sten hele dit liv igennem ligesom et andeskæl? Der er nok for dig at tage fat på."

"Skal det være, må jeg vel til det," genmælede Smallbones.

"Du kan ikke vise dig for fru Alice i den forfatning," svarede Nancy. "Det er en fin og fornem dame og tilmed meget prikken af sig, og så er der desuden frøken Lilly, og hvis hun får dig at se, bliver hun så rød som et dryppende blod."

"Ja, så må jeg vel sagtens til det, mistress Nancy, for her får jeg min død af kulde; jeg er drivvåd, og den ene gysen farer mig gennem kroppen efter den anden, som følge af, at jeg har været så længe i vandet, og min ryg, der støtter sig op til stenen, er som is."

"Det er intet under; jeg skal løbe ind og hente dig noget," svarede Nancy, der morede sig rigtig ved tanken om at klæde Smallbones på som fruentimmer.

Nancy kom snart igen med en særk, et kort flonels skørt og et sjal, som hun gav Smallbones, med opfordring til ham om at afføre sig sine våde klæder og tage de andre på i stedet. Hun skulle komme tilbage til ham, så snart han havde trukket dem på, og se efter, at de sad, som de skulle.

Smallbones fortrak om bag en af klipperne og havde snart skiftet klæder, men han tog hver ting avet på, så at Nancy måtte gøre det alt sammen om, da hun kom tilbage. Hun gav ham så sjalet på og førte ham ind i hulen, hvor han traf mistress Alice og nogle af kvinderne, der ikke var sysselsat med ladningen.

"Her er den stakkels fyr, der blev kastet over bord, frue," sagde Nancy og havde møje med at bevare alvoren. "Alle hans klæder blev flået af ham, og jeg har været nødsaget til at give ham disse til at tage på."

Lady Barclay kunne næppe undertrykke et smil. Smallbones havde et ydre som et langt, magert register, bleg og glat nok til at kunne forestille kvinde, men med den latterligste figur. Hans lange tynde arme var bare, hans hals var som en tranes, og skørterne var så korte, at de næppe nok nåede til knæet. Sko og strømper havde han ingen af. Hans lange tjavsede hår var sammenklistret og indfiltret af saltvand, og den ene side af hans hoved var afraget og fremviste et uhyggeligt halvlægt sår.

Lady Barclay stillede ham et par spørgsmål og bad derpå Nancy give ham noget at spise og finde noget, som han kunne få at ligge på i den afdeling af hulen, der brugtes som køkken.

Men vi må nu sige farvel til Smallbones og lade ham underholde beboerne af hulen med fortællingen om sine oplevede genvordigheder, hvilket han gjorde med visse mellemrum, så længe han opholdt sig der. Han beholdt sine

kvindeklæder, for Nancy ville ikke lade ham bære andre, og han var til stor morskab ikke alene for smuglernes koner, men også for lille Lilly, som gerne hørte på hans samtale og bemærkninger, der næsten var lige så troskyldige og ukunstlede som hendes egne.

44

Mr. Vanslyperken lider dobbelt nederlag.

Sent ud på aftenen samme dag som Smallbones var blevet så tilfredsstillende fjernet, kom kutteren til Portsmouth; men lige fra daggry og indtil kutteren kastede anker, herskede der en ikke ringe forvirring og hurlumhej om bord i *Jungfrau*. Da Vanslyperkens kahytsdør fandtes låset, bestemte oppositionslederne, at Smallbones ikke skulle optræde som genganger den nat, men vente til den næste; følgelig forføjede alle sig til køjs, og Smallbones, som fandt heden mellem dækkene trykkende, var krøbet op ad trappen og havde taget natteleje i jollen, for at kunne sove rigtig køligt og behageligt, da han havde i sinde at være nede igen, længe inden mr. Vanslyperken kom op; men, som læseren ved, var mr. Vanslyperken oppe før ham, og følgen heraf blev, at Smallbones gik i søen i stedet for ned på banjerdækket, som han havde haft i sinde.

Næste morgen blev det alment bekendt, at Smallbones ikke var til at finde, og mandskabet kom i en modfalden, forknyt stemning. Så snart Smallbones var blevet væltet ud, havde jollen atter indtaget sin nøjagtige stilling, og en af matroserne, der var sat til at spule dækket, havde atter fastgjort krappen, som han troede var gået løs ganske tilfældigt, da tovene blev skudt op til spuling; for den gang savnede man endnu ikke Smallbones. Da dækkene derfor var gennemsøgt i alle kroge, og det stod fast, at knøsen ikke var i skibet, blev mistanken meget

stor. Ingen havde set ham gå agter ud for at lægge sig til at sove i jollen. Manden, som stod ved rattet, erklærede, at mr. Vanslyperken havde sendt ham ned efter et glas grog og imens selv havde taget roret; men det beviste imidlertid ikke noget. Hans forsvinden var en uløselig gåde. En henvendelse til mr. Vanslyperken var naturligvis umulig, for han vidste jo ikke, at knøsen var om bord. Hele dagen hengik med gisninger og formodninger, som alle endte med den simple kendsgerning, at Smallbones på en eller anden måde var faldet over bord, og at det nu var forbi med den sølle fyr.

Så snart kutteren var til ankers, skyndte mr. Vanslyperken sig at besørge sine tjenestepligter, og utålmodig efter at erfare, hvorledes det var lykkedes Smallbones at undslippe af hans moders kløer, styrede han sin gang ad midtvejshusene til. Han kom til døren ind til sin moders stue og bankede som sædvanlig på, men der kom intet svar. Det var nu sidst i juli måned, og skønt klokken var over syv, var det dog endnu højlys dag. Vanslyperken bankede atter og atter. Hans moder måtte være ude, tænkte han, og i så fald tog hun altid nøglen med sig. Der var ikke andet for ham at gøre end at vente på hendes tilbagekomst. Gangen og trappen var mørke, men fra vinduet faldt et bredt lys ind i stuen, og dette lys trængte ud i forstuen neden under døren. En skygge, som gennede for lyset, tiltrak sig Vanslyperkens opmærksomhed, og for at forslå den kedelige ventetid med noget blev han nysgerrig efter at se, hvad det var; han lagde sig ned på knæ, kiggede ind under døren og fik øje på nøglen, som Smallbones havde lagt der; han stak sin finger ind under døren og traf den frem i den tro, at hans moder havde stukket den der ind under, indtil hun kom tilbage.

Han satte den i låsen og åbnede døren – straks blev hans lugtenerver angrebet af en forfærdelig stank, der overraskede ham så meget des mere, som vinduet stod åbent. Vanslyperken så sig om i værelset og opdagede, at blodet var tørret op fra gulvet, og der var strøet sand på. Havde han ikke vidst, at Smallbones havde været om bord i kutteren den foregående dag, ville han have troet, at det var lugten af hans døde legeme, der endnu ikke var blevet skaffet af vejen.

Da denne tanke fo'r ham gennem hovedet, stod den sande sammenhæng straks klar for ham, og ligesom af instinkt gik han hen til sengen og trak sengeklæderne til side; – forfærdet fo'r han tilbage ved synet af sin moders ansigt, der nu var sorteblåt og i det sidste trin af forrådnelse.

Overvældet af det gruelige syn og den rædsomme stank, som stod i forbindelse med den, ravede han hen til vinduet og snappede efter vejret. Han fik helt hjerteondt og kunne i nogen tid ikke røre sig, ja næppe nok tænke.

"Hun er altså gået alt kødets gang," tænkte han til sidst, og han gyste, da han spurgte sig selv *hvor* hen. "Hun må være faldet for knøsens hånd," vedblev han, og straks syntes alt, hvad der var hændet, at blive ham klart. "Ja sådan er det, han er kommet til sig selv efter slaget – har dræbt hende og låset døren – alt er nu klart, men jeg har hævnet hendes død."

Vanslyperken, som nu havde sundet sig tilstrækkeligt, gik sagte hen til døren, tog nøglen af og låsede sig inde. Han havde overlagt med sig selv, om han skulle kalde naboerne ind; men ved nærmere eftertanke besluttede han at lade være, da ingen havde set ham gå ind. Han ville tage sit guld, låse døren af igen og henlægge nøglen under den, således som han havde fundet

den, inden han opdagede, at hun var død; man ville da tro, at hun var død en naturlig død, for ligets tilstand ville umuliggøre at bevise det modsatte. Men der var ét, som nødvendigvis måtte gøres, og som Vanslyperken gøs tilbage for. Nøglen til egetræskisten bar moderen altid på sig, og den måtte han endelig have; han måtte søge efter den i død og forrådnelse, blandt kravlende orme og modbydelig stank. Det varede en halv time, inden han kunne bekvemme sig til denne ransagning, men hvad formår ikke pengegriskhed!

Han tildækkede atter moderens ansigt og slog med skælvende hånd sengeklæderne til side. Men vi vil ikke vække væmmelse hos læseren; nok sagt, han fandt nøglen og åbnede kisten.

Vanslyperken genfandt alt sit eget guld, og meget mere, end han nogen sinde havde ventet, at hans moder ejede. Der fandtes også andre sager, som tilhørte ham, men han anså det for klogest ikke at røre dem. Skatten stoppede han på sig, og da han vidste, at alt var vel forvaret (han måtte nemlig dele den i flere portioner og gemme den på forskellig måde rundt om på sin person), tillåsede han igen kisten, lagde nøglen i skabet og gik ud af værelset, låsede døren og overlod som en god søn sin moders jordiske levninger til at begraves på sognets bekostning.

Aldrig havde mr. Vanslyperken været så tungt belæsset, eller hans hjerte så let, som da han ubemærket forlod huset og nåede Portsmouth by. Han var blevet både Smallbones og sin moder kvit, begge på en for ham fuldstændig tilfredsstillende måde.

Han havde fået sit eget guld igen og var desuden blevet over al forventning rig ved moderens sparepenge. Han mærkede

næppe noget til den byrde, han bar på sig, og ønskede kun, at den havde været endnu tungere. Det eneste, han inderligt attråede, var blot at komme om bord og bringe sin ejendom i sikkerhed. Hans båd ventede på ham, og en af matroserne meddelte ham, at der imidlertid var indløbet befaling til ham om straks at indfinde sig hos admiralen; men Vanslyperken gik først om bord og efterkom ikke admiralens ordre, før han havde bragt alle sine skatte under lås og lukke. Kutteren skulle sejle straks, for budskabet om hertugen af Gloucesters død var lige kommet med depecherne, der meldte det og skulle overføres til kong William, som endnu stadig opholdt sig i Haag. Vanslyperken sendte båden om bord med ordre til Short om at hive ind på ankeret og gøre sejlene los og ilede da selv til jøden Lazarus; jøden, som havde formodning om, at kutteren efter al sandsynlighed ufortøvet ville blive afsendt til Haag, havde allerede brevene til Ramsay liggende på rede hånd. Vanslyperken modtog igen sin rundelige betaling og var en time efter atter på vej til Texel.

På overrejsen, der gik meget hurtigt, morede Vanslyperken sig som sædvanlig med at afskrive brevene til Ramsay, der indeholdt yderst vigtige oplysninger om jakobiternes planer, og af de forskellige skriftlige tankeudvekslinger mellem Ramsay og de sammensvorne var Vanslyperken ligeledes kommet til kundskab om den ham hidtil ubekendte omstændighed, at der fandtes huler oven over den vej, hvorhen han i begyndelsen af vor fortælling var blevet ført af angiveren, ligesom han også derigennem havde lært navnene at kende på dem, som søgte tilhold der.

Vanslyperken besluttede ved lejlighed at drage fordel af denne oplysning; for det var åbenbart, at der kun fandtes kvinder i hulen. Mr. Vanslyperken talte sit guld, klappede Snarleyyow på hovedet og svælgede i forhåbninger om endnu mere rigdom og enkefru Vanderslooshs hånd.

Lutter tomme drømme, mr. Vanslyperken.

Kutteren ankom til sit bestemmelsessted, og mr. Vanslyperken tog i land med depecherne til regeringen; og da han ligeledes havde afleveret brevene til Ramsay, ilede han til enken, der som sædvanlig modtog ham med lutter smil og venlighed. Han betroede hende nu sin moders død og forbavsede hende med at nævne den sum, hvortil hans rigdom beløb sig, hvilken han dog var så forsigtig at erklære, at den for største delen var blevet ham efterladt af hans moder.

"Hvor har De anbragt alle de penge, mr. Vanslyperken?" spurgte enken. Og Vanslyperken svarede, at han var kommet for at bede hende om råd i så henseende, da han for øjeblikket havde dem alle sammen om bord i kutteren. Enken, som ingenlunde var ligegyldig for penge, var ham mere nådig og huld end nogen sinde før. Hun udklækkede den plan i sit hoved at overtale ham til at overgive hende pengene i forvaring; men Vanslyperken var forhippet på at komme om bord igen, da han opdagede, at han ikke havde nøglen i sin lomme, og var bange for, at han havde ladet den ligge på kahytsbordet. Han sagde hende derfor temmelig brat farvel, og enken fik ikke tid til at åbne sine batterier. Så snart mr. Vanslyperken var kommet om bord, begav korporal Vanspitter sig i land uden at spørge om forlov, eftersom han anså det unødvendigt, og så snart i den forelskede enkefru Vanderslooshs arme. Imidlertid opdagede

Vanslyperken nøglen i den vest, han havde taget af, og efter at have låset døren, åbnede han igen sin skuffe og frydede sig et par timers tid med at ordne sin skat. Da han derefter ikke havde noget at tage sig til, faldt det ham ind, at han lige så gerne kunne ofre lidt mere tid på enken, hvorfor han lod sin båd bemande og roede atter i land.

Det kan nu være meget rart for damerne, om de føler lyst, at have en formiddags- og en eftermiddagselsker, ligesom de har en formiddags- og en eftermiddagsdragt, men de må så benytte hver for sig. Ligesom det ingen sinde faldt mr. Vanslyperken ind, at korporalen holdt ham for nar, således kom enken heller aldrig på den tanke, at mr. Vanslyperken ville indfinde sig om aftenen og forlade kutteren og Snarleyyow, uden at korporalen var om bord til at våge over dem.

Men mr. Vanslyperken forlod nu alligevel kutteren og Snarleyyow, tog i land, gik hen til enkens hus, trådte ganske uventet der ind, og hvad blev følgen? – At man ikke så ham, da han kom, og da stuedøren stod åben lige så vel som gangdøren for at slippe frisk luft ind, såsom både enken og korporalen fandt, at det for folk af deres førhed var temmelig varmt arbejde at kærtegne hinanden i hundedagene – så opdagede løjtnanten til sin store ydmygelse og ærgrelse, at korporalen sad på hans plads i den lille kluntede sofa med den ene arm om enkens liv og med den anden holdende hendes hånd i sin, og, o blusel! pattende på hendes fugtige læber, ganske som en vældig karpe en midsommer eftermiddag ligger og suger under vandliljerne.

Mr. Vanslyperken blev som forstenet – de to pågældende var alt for optaget af at udveksle kærtegn til at opdage hans

nærværelse; til sidst syntes korporalen dog, at hans læber trængte til at fugtes med en slurk øl af enkens eget bryg, t hendes læbers honning havde klistret dem sammen, hvorfor han vendte sig om mod bordet for at tage sit glas – og fik øje på mr. Vanslyperken.

Et øjeblik blev korporalen ligesom forstenet, men i slige tilfælde handler folk aldeles mekanisk, eftersom de ikke ved, hvad de skal gøre. Korporalen havde fået en god militær opdragelse, han rejste sig derfor fra sofaen, rettede sig og førte bagen af sin højre hånd op til panden. Så stod han der, stiv og strunk som en billedstøtte, hilsende sin foresatte.

Enken havde også opdaget Vanslyperkens nærværelse, næsten lige så tidligt som korporalen; men en kvinde forstår ved sådanne lejligheder lettere at finde sig til rette end en mand. Hun indså, at al forstillelse nu var til ingen nytte, og rustede sig derfor til strid. Men skønt hun var rede til at affyre en salve skældsord imod Vanslyperken, tøvede hun dog lidt for at overveje, hvorledes hun skulle gå til værks. Idet hun påtog sig en ligegyldig mine, sagde hun: "Nå, mr. Vanslyperken?"

"Ja, nå!" udbrød Vanslyperken, men kunne ikke sige mere for harme.

"På lur, som sædvanlig, mr. Vanslyperken."

"Gid taget på dette hus må falde ned over Dem, De fordømte –"

"Ingen ukvemsord, sir, om jeg må bede," afbrød enken ham; "det tåler jeg ikke i mit eget hus, vil jeg lade Dem vide. Nej, mr. Vanslyperken," vedblev enken og talte sig selv hidsig, "det går ikke længere her, mr. Vanslyperken."

"Uh, De uforskammede – tvefjæsede – –"

"Tvefjæsede – ja, det er skade, at De med Deres drivende næse og krogede hage ikke er blevet tvefjæset, som De behager at kalde det. Tvefjæset, se, se! Oho, mr. Vanslyperken – vi får at se – vent bare lidt – vi får at se, hvem der er den største filur. Ja, ja, mr. Vanslyperken – det kommer til at gælde Dem, mr. Vanslyperken – jeg kan få Dem hængt, hvad øjeblik jeg vil, mr. Vanslyperken. Korporal, hvor mange guineas så De blive ham udbetalt i huset her lige over for?"

Korporalen stod hele tiden stiv som en støtte og uden at røre sig, med hånden løftet til hilsen; men da han tilspurgtes af sin elskede, svarede han, bibeholdende sin ærbødige stilling: "Halvtredsindstyve guineas i guld, fru Vandersloosh-"

"Løgn! Skændig løgn!" råbte Vanslyperken, idet han drog sit sværd. "Her har du din belønning, din forræder!" vedblev han til korporalen.

Det var et grumme kritisk øjeblik. Korporalen gjorde ikke forsøg på at forsvare sig, men blev stående i samme stilling, og Vanslyperkens forbitrelse over enkens falskhed og opdagelse af korporalens forræderi var så stor, at han mistede alt herredømme over sig selv. Var ikke en tredje person kommet ind, lige som Vanslyperken drog sin sabel, kunne det let være gået korporalen ilde; men heldigvis kom Babette ind fra gården, og da hun så sværdet fare af skeden, stak hun hånden om bag døren og tog to langskaftede fejekoste, af hvilke hun overgav den ene til sin madmoder og beholdt selv den anden.

"Der har du din løn!" skreg Vanslyperken, idet han stormede afsindig frem for at hugge korporalen ned. Men han standsedes i farten af de to fejekoste, af hvilke den ene ramte ham i ansigtet og den anden i brystet. Enken og Babette stillede sig nu side om

side, holdende deres koste på samme måde, som soldaterne holder geværerne ved et bajonetangreb.

Hvad gjorde korporalen? Han bibeholdt den samme ærbødige stilling og overlod enken og Babette hele ulejligheden med angreb og forsvar.

Denne hindring forøgede kun Vanslyperkens raseri. Han fo'r på ny løs på korporalen med sablen, men modtoges for anden gang af kostene, som han fik i ansigtet. Han greb den ene med hånden, men blev drevet tilbage med den anden; han forsøgte da at overhugge dem med sin sabel, men forgæves.

"Ud af mit hus, din skurk! – din forræder – ud af mit hus!" råbte enken, idet hun bearbejdede ham så kraftigt med kosten, at hun trykkede ham op imod væggen og holdt ham fast der, mens Babette gjorde et udfald imod hans ansigt, hvorfra blodet nu flød. Angrebet fortsattes nu med sådan styrke, at Vanslyperken først nødtes til at trække sig tilbage til døren og derefter gennem denne ud på gaden; men da han også blev forfulgt der ud, smurte han haser, og enken og Babette vendte sejrsæle tilbage til stuen, til korporalen. Mr. Vanslyperken kunne ikke forklage ham for mangel på ærbødighed imod sin foresatte. Korporalen havde gjort honnør for ham, da han trådte ind, og han gjorde honnør endnu, da han gik.

Enken kastede sig i sofaen, og korporal Vanspitter tog atter plads ved siden af hende. Overvældet af vrede og anstrengelse brast enken i gråd og hulkede i hans arme.

Korporalen skænkede et glas øl, som han overtalte hende til at drikke.

"I alt fald skal jeg nok få ham hængt, og det den dag i morgen. Jeg vil selv gå til Haag," udbrød enken. "Ja, ja, mr.

Vanslyperken, vi får vel at se, hvem der går af med sejren," vedblev hun hulkende.

"De kan jo bevise det, korporal?"

"Mein Gott! ja," svarede korporalen.

"Så snart han er blevet hængt, korporal, gifter vi os."

"Mein Gott! ja."

"Den forræderske skurk! – at sælge sin konge og sit fædreland for guld!"

"Mein Gott! ja."

"De er jo vis på, at det var halvtredsindstyve guineas, korporal?"

"Mein Gott! ja."

"Ah, godt, mr. Vanslyperken, vi får at se," sagde enken, idet hun tørrede sine øjne. "Ja, ja, mr. Vanslyperken, De skal blive hængt, og Deres køter tillige med Dem, så sandt jeg hedder Vandersloosh."

"Mein Gott! ja," svarede korporalen.

45

Mr. Vanslyperken beviser sin undersåtlige troskab mod kong William.

Mr. Vanslyperken ilede bort fra sin vanærende kamp halvt afsindig af harme og skuffelse. Han vendte tilbage om bord, gik ned i sin kahyt og kastede sig i sin køje. Hans forhåbninger og beregninger havde været så glimrende – befriet fra sin fjende Smallbones – med guld i eje og udsigt til mere – og nu blive så grusomt bedraget af enken – den basilisk! Derhos af en person, som han havde skænket sin hele fortrolighed, og som allerede kendte mange af hans hemmeligheder – korporal Vanspitter – han også! – og han vovede at gøre sig håb om enkens hånd – det var jo galskab – og så Deres kendskab til hans forræderi – korporalen havde med egne øjne set ham modtage guldet – hvad andet kunne han vel med sådanne bitre fjender vente sig end strikken – han følte den allerede om sin hals og våndede og gav sig i sin sjæls bitterhed.

Imidlertid holdtes en rådslagning mellem enken og korporalen om den bedste fremgangsmåde. At korporalen ikke kunne vente sig andet end det mest udprægede fjendskab fra Vanslyperkens side, var sikkert nok; men det ænsede han kun lidt, da han havde hele kutterens besætning på sin side og selv indtog for høj en rang til at være prisgiven Vanslyperken.

Efter mange grunde for og imod og i det mindste en halv snes flasker øl – for sindsbevægelsen hos korporalen og anstrengelsen af enken havde gjort dem begge tørre i halsen –

blev det besluttet, at fru Vandersloosh skulle forlange foretræde i Haag den næste formiddag og afsløre mr. Vanslyperkens forræderske rænker, idet hun kaldte korporalen til vidne på, at løjtnanten havde fået pengene af jesuitten.

"Mein Gott!" udbrød korporalen, idet han slog sig for sin tyrepande, som om en ny tanke trængte til at hjælpes ud; "ja, men de vil jo nok spørge mig om, hvorledes jeg selv kom derhen, og hvad skal jeg så sige?"

"Sig, at jesuitpateren havde sendt bud efter Dem for at friste og lokke Dem til at begå forræderi for ham, men at De ikke ville deltage i det."

"Mein Gott, ja – det går an."

Korporalen vendte derpå tilbage om bord, men anså det ikke for umagen værd at melde sig hos mr. Vanslyperken.

Mr. Vanslyperken havde også ligget og tænkt over sagen, og hvorledes han skulle kunne undgå de snarer, der var lagt for ham. At enken ufortøvet ville sætte myndighederne i behørig kundskab, det var han overtydet om. Hvorledes skulle han nu redde sig ud af klemmen?

Efter modent overlæg fattede han følgende beslutning: Han havde afskrifter af alle Ramsays breve ligesom af dem, der var adresseret til Ramsay, og de sidst afleverede var meget vigtige. Det bedste, han kunne gøre, var derfor ganske tidligt næste morgen at begive sig til Haag, forlange en samtale med en af ministrene eller vel endog med Hans Majestæt selv – sige, at der var blevet tilbudt ham penge af det jakobitiske parti for at overføre deres breve, og at han, med det mål for øje at tjene Hans Majestæt ved at udspejde deres hemmeligheder, havde samtykket i at gøre det og havde taget imod pengene for at

overtyde dem om sin pålidelighed. Han havde så åbnet brevene og afskrevet dem, og nu da indholdet var af vigtighed, havde han anset det for rigtigst straks at meddele regeringen dem og samtidig medbringe de penge, som han havde modtaget for disse tjenester, for at stille dem til Hans Majestæts rådighed.

"Om hun kommer før eller efter mig," tænkte Vanslyperken, "vil da kun have lidt at sige; alt, hvad jeg vil have at befrygte, kommer fra Ramsay og hans parti; men regeringen må være forpligtet til at beskytte mig."

Der lå til visse megen klogskab til grund for denne plan, det var den eneste udvej, der kunne forsøges med held eller med nogen udsigt til at kunne lykkes.

Mr. Vanslyperken var oppe ved daggry og iførte sig sin bedste uniform; i sine lommer stak han alle afskrifterne af den jakobitiske brevveksling og tog i land – lejede en kalechevogn, for han kunne ikke ride, og kørte ad Haag til, hvor han ankom hen ad klokken ti. Han lod sig melde, begærede audiens hos hertugen af Portland som chef på et af Hans Majestæts skibe og blev øjeblikkelig indladt.

"Hvad ønsker De, mr. Vanslyperken?" sagde hertugen, som stod ved bordet sammen med lord Albemarle.

Vanslyperken var lidt forvirret – han mumlede, stammede noget om befippelse og undersåtlig troskab, ængstelighed og overdreven nidkærhed osv. –

Det var ikke noget under, at han stammede, for han talte om ting, som han ikke kendte noget til – men disse to adelsmænd, som huskede hans forvirring, da han om bord på fregatten blev forestillet for sin landsherre, undskyldte ham.

"Jeg har omsider," udbrød Vanslyperken med mere selvtillid, "set mig i stand til at opdage jakobiternes rænkefulde planer, Deres Nåde."

"Nej virkelig, mr. Vanslyperken!" svarede hertugen med et vantro smil; "De må endelig sige os, hvori de består, men fat Dem så kort som muligt, da Hans Majestæt venter på os."

"Det vil tage nogen tid at læse disse breve," sagde Vanslyperken; "men deres indhold er af største vigtighed."

"Hvad for noget, breve – hvorledes er De kommet i besiddelse af deres breve?"

"Det vil blive for omstændeligt at fortælle, sir, – mylord, ville jeg sige," genmælede Vanslyperken; "men de vil rigeligt lønne en time af Deres tid, om De kan afse den."

I dette øjeblik gik døren op, og Hans Majestæt trådte ind i værelset. Ved synet af kongen tog Vanslyperkens selvtillid igen en fransk afsked.

"Mylord, jeg venter på Dem," sagde kongen med lidt barskhed i tonen.

"Om forladelse, Deres Majestæt, men her står løjtnant Vanslyperken, chef på et af Deres Majestæts skibe, og han erklærer at have vigtige oplysninger at meddele og at være i besiddelse af jakobitiske papirer."

"Se, se!" sagde kong William, der altid blev lutter øje og øre, når der var tale om jakobitiske sammensværgelser, der allerede havde voldt ham så mange farer og fortrædeligheder.

"Hvad er det, mr. Vanslyperken? Sig dristigt frem, hvad De har at meddele."

"Deres Majestæt, jeg beder underdanigst om forladelse, men her er afskrifter af den brevveksling, som er ført mellem

forræderne ovre i England og her i landet. Hvis Deres Majestæt allernådigst vil lade den forelæse for Dem, vil De se, hvor vigtig den er – når Deres Majestæt har læst den, skal jeg have den ære at forklare Dem, på hvad måde den er kommet i min besiddelse."

Kong William var forretningsmand, og Vanslyperken handlede klogt, da han gjorde dette forslag. Hans Majestæt satte sig straks ned, med hertugen af Portland ved sin ene side og lord Albemarle ved den anden; den sidste tog brevene, som var ordnede efter datum, og læste dem med klar og tydelig stemme.

Efterhånden som læsningen skred frem, gjorde Hans Majestæt optegnelser og bemærkninger med sin blyant på et ark papir, men afbrød ikke lorden en eneste gang under hele oplæsningen. Da det sidste og vigtigste brev var læst til ende, så de to adelsmænd med betydningsfulde blikke på Hans Majestæt. I nogle øjeblikke trommede Hans Majestæt med venstre hånds anden og tredje finger på bordet og sagde så:

"Sig mig engang, mr. Vanslyperken, hvorledes er De kommet i besiddelse af disse breve og papirer, eller hvor har De kunnet tage afskrifter af disse breve?"

Vanslyperken, som under hele oplæsningen havde stået ved den anden side af bordet, havde ængsteligt holdt øje med Hans Majestæts og de to adelsmænds åsyn og miner og så nu, at de oplysninger, brevene indeholdt, havde gjort et stærkt indtryk, som han også havde ventet. Med en vis selvtillid begyndte han sin forklaring.

Han erklærede, at kutterens mandskab havde haft for skik at besøge en vis enkefru Vanderslooshs beværtning, og at han selv

havde gjort hendes bekendtskab ved adskillige gange at gå derhen og have øje med sine folk.

Denne enke havde tit givet ham forskellige vink og til sidst ligefrem foreslået ham at medtage breve til nogle af hendes venner – samt endelig rent ud sagt ham, at det skete for jakobiternes regning, og han havde da på skrømt sagt ja.

Af hende var han blevet ført hen til en jesuits hus, nr. 169 i Burregaden, næsten lige over for hendes beværtning, og jesuitten havde givet ham nogle breve og halvtredsindstyve guineas for sin ulejlighed.

Han forklarede videre, at han havde åbnet, afskrevet og atter forseglet brevene, samt at han havde overført en af de sammensvorne, der nu boede hos borgmester van Krause; alt dette ville han have afgivet melding om før, hvis han ikke havde ventet, til der indløb noget af større vigtighed. De sidste breve forekom ham nu at være af sådan betydning, at han havde anset det for sin pligt ikke at tøve længere.

"De har handlet ret, mr. Vanslyperken," svarede Hans Majestæt.

"Og spillet et dristigt spil," bemærkede lord Albemarle, idet han fæstede sit blik på Vanslyperken. "Sæt, at De var blevet grebet i ledtog med forrædere, inden De havde bragt denne afsløring?"

"Så kunne jeg måske ved min nidkærhed have forbrudt mit liv," svarede Vanslyperken snildt, "men det er jo pligt for en officer i kongens tjeneste."

"Vel talt," ytrede hertugen af Portland.

"Jeg har endnu et par spørgsmål at gøre Dem, mr. Vanslyperken," sagde Hans Majestæt. "Hvad er det for en hule,

der bliver så tit omtalt?"

"Den ligger ved stranden af øen Wight, Deres Majestæt. Jeg vidste ikke noget om dens tilværelse, før jeg læste brevene, – men jeg lå en gang en hel nat i den lille bugt neden for den for at opsnappe smuglerne i følge en angivelse, jeg havde fået, men der blev gjort anskrig, og de undslap."

"Hvem er Deres agent i Portsmouth?"

"En jøde ved navn Lazarus, som bor i Little Orange Street bag pynten, Deres Majestæt."

"Kender De navnene på nogle af de sammensvorne?"

"Nej, Deres Majestæt, med undtagelse af en kvinde, som er meget virksom, en vis Moggy Salisbury – hendes mand var for knap en måned siden bådsmand på kutteren, men han har haft nogen til talsmand og fået sin afsked."

"Mylord Portland, skriv en huskeseddel, at der bliver forhørt om, hvem det var, som androg om denne mands afskedigelse. Mr. Vanslyperken, De kan gå – vi vil ved lejlighed tilkalde Dem – De tier jo nok med, hvad der er hændet."

"Jeg har endnu en pligt at opfylde," svarede Vanslyperken, idet han tog nogle ruller guldpenge op af lommen; "det er penge, jeg har modtaget af forræderne, – det sømmer sig ikke for en kongelig officer at have dem i eje."

"De har ret, mr. Vanslyperken, men forrædernes guld er hjemfaldent til kronen og tilhører nu mig; De må modtage det som en gave fra Deres konge."

Mr. Vanslyperken tog guldet fra bordet, bukkede, forlod kongen og fjernede sig.

Læseren må indrømme, at det var umuligt at spille sine kort bedre, end Vanslyperken gjorde ved denne samtale, og at han

fortjente megen ros for sin snildhed. Med sådanne diplomatiske evner ville han kunne være blevet en stor førsteminister.

"Rådet er tilsagt til at møde klokken tolv, mylord. Disse breve må fremlægges, for det forekommer mig hævet over al tvivl, at de er ægte."

"Jeg betvivler ingenlunde, at de er fuldtro afskrifter," svarede lord Albemarle, "men –"

"Men hvad, mylord Albemarle?"

"Afskriverens pålidelighed forekommer mig meget mistænkelig – der er ganske sikkert noget mere, som han ikke har villet rykke ud med."

"Hvorfor tror De det, mylord?"

"Fordi, Deres Majestæt, selv om et menneske ville spille den rolle, som mr. Vanslyperken siger, han har gjort, for at opdage sammensværgelsen, ville han da ikke ganske naturligt for at undgå al fare for sig selv, have tilstillet regeringen det allerførste brev og fået dens tilladelse til at fuldføre sine planer? Denne officer har i de sidste to år eller længere været anvendt til at overføre depecherne til Haag, og det må slå Deres Majestæt, at et menneske, der er så ferm til at åbne andres breve, også kan åbne sin egen regerings."

"Det er ganske sandt, mylord," svarede Hans Majestæt eftertænksomt.

"Deres Majestæt ved vel, at der er blevet rejst mistanke om borgmesterens troskab, en mistanke, som denne officers udsagn har stadfæstet. Men hvorledes opstod denne mistanke? Fordi han vidste besked med regeringens hemmeligheder, og det formodedes, at han havde sin visdom fra en eller anden af

dem, vi stoler på, men som er os fjendsk og uværdig til den tillid, der vises ham. Deres Majestæts skarpsindighed vil straks sige Dem, at mynheer Krause kan have fået hemmelighederne ad samme vej og ved samme midler, som er blevet bragt i anvendelse, for at komme til kundskab om de sammensvornes hemmeligheder. Jeg tager måske fejl, og hvis jeg ved min mistanke gør denne officer uret, så Gud forlade mig, men der er noget ved hans blik, som siger mig –"

"Hvilket, mylord?"

"At han, Deres Majestæt tage mig det ikke fortrydeligt op, er forræder imod begge partier."

"Ved Gud, Albemarle, jeg tror, De har truffet sandheden," sagde hertugen af Portland.

"Det skal vi snart komme under vejr med – for øjeblikket må vi overveje, om det er rådeligt at benytte ham til at opdage mere, eller om vi straks skal lade de personer pågribe, som han har angivet. Men det lader sig bedre drøfte i rådssalen. Kom, mine herrer, man venter os."

Sagen var af alt for stor vigtighed til ikke at trænge alt andet til side, og man besluttede, at politibetjente ved midnatstid skulle trænge ind hos mynheer Krause, jesuitten og enken Vandersloosh, og at disse så vel som alle de sammensvorne, som man muligvis traf, skulle kastes i fængsel. Kutteren skulle så ufortøvet afgå til England med befaling til at pågribe alle de andre, som Vanslyperken havde angivet, og en væbnet styrke skulle afsendes for at angribe hulen og fange alle dem, som fandtes der. Desuden fik admiralen ordre til at bruge Vanslyperken både til at vise vej og til at yde bistand med kutteren og dens besætning.

Efter at disse foranstaltninger var blevet vedtaget, opløstes rådet. Kong William havde endnu en samtale med sine to yndlinge, og der sendtes så bud efter Vanslyperken.

"Løjtnant Vanslyperken, vi føler os i stor gæld til Dem for Deres vigtige meddelelser, og vi skal ikke glemme, når tid kommer, at belønne Deres nidkærhed og undersåtlige troskab, som den fortjener. De må nu straks sejle til England, så snart vore depecher er færdige, hvilket vil ske inden midnat, siden vil De få yderligere ordrer fra admiralen i Portsmouth, og jeg tvivler ikke om, at De jo vil benytte lejligheden til at give os nye beviser på Deres troskab og hengivenhed."

Vanslyperken bukkede ydmygt og fjernede sig, henrykt over det heldige udfald af sine kunstgreb, hoppede med let hjerte op i kalechen og kørte bort.

"Ja, ja, madam Vandersloosh," tænkte han, "De vil forråde mig. Vi får at se. Ja, ja, vi får at se, madam Vandersloosh."

Og ganske rigtigt fik han madam Vandersloosh at se, hun kom kørende ud til palæet i en anden kalechevogn og fo'r lige forbi ham.

Vanslyperken rympede næse ad hende, da han kørte forbi, og forbavset over hans indbildskhed tænkte hun, mens hun fortsatte sin vej: "Ja, ja, mr. Vanslyperken; vi får nok at se; De kan gerne sætte Deres drivende næse i vejret, men vent bare, til Deres hoved sidder i strikken – ja, mr. Vanslyperken, vent, til Deres hoved sidder i strikken."

Vi må nu lade mr. Vanslyperken køre og enken Vandersloosh køre, mens vi selv kører på.

De følgende begivenheder, som indtraf på denne hændelsesrige dag, vil vi meddele i næste kapitel.

46

Hvori der forekommer megen forvirring og hurlumhej, planer og modplaner.

Et par timers tid efter, at rådet var gået fra hinanden, leverede en gammel kone, som straks forsvandt, følgende meddelelse i Ramsays egne hænder:

> Løjtnanten på kutteren har taget afskrifter af hele Deres brevveksling og forrådt Dem. De må ufortøvet flygte, ellers bliver De og alle Deres fængslet ved midnat. Retfærdighed kræver, at De efterlader en erklæring, som kan fri mynheer Krause for al skyld.
>
> Kutteren afsejler i aften – med befalinger til at pågribe Deres venner i Portsmouth og i hulen.

"Nå, ved Frelserens hellige kors! Jeg skal hævne mig på den usling! Der er ingen tid at give bort, fem minutter til overvejelse, så må der handles," tænkte Ramsay, idet han sammenrullede denne betimelige meddelelse, der, som læseren nok fatter, måtte være blevet sendt ham af en, der havde siddet med i rådet. Ramsay havde snart fattet sin beslutning, han afsendte et pålideligt bud til jesuitten med anmodning til ham om øjeblikkelig at sætte sig i forbindelse med de andre og enes om en fælles plan at gå til værks efter. Derpå skrev han en billet til Vanslyperken, bad ham om at komme straks og ilede hen til det værelse, hvor Vilhelmine opholdt sig om formiddagen. Med få ord sagde han hende, at han havde fået betimelig

underretning om, at det var regeringens hensigt at gribe hendes fader og ham som mistænkte forrædere og allerede næste nat kaste dem i fængsel.

Vilhelmine svarede ikke.

"For din fader, min kære pige, er der ingen fare; han vil blive fuldstændig frikendt, men jeg, Vilhelmine, må straks afsted, ellers er jeg fortabt."

"Vil du forlade mig, Edward?" svarede Vilhelmine.

"Nej, du må følge med mig, Vilhelmine, af mere end en grund; regeringen hor befalet, at de pågældende skal gribes om natten, for at undgå uroligheder, men det kan den ikke forebygge; pøbelen er kun alt for glad ved at kunne lægge sin undersåtlige lydighed for dagen, når det kan gøres ved rov og plyndring, og du kan være vis på, at dette hus vil blive plyndret og jævnet med jorden inden i morgen aften. Du kan ikke vandre i fængsel med din fader; du kan ikke blive her, prisgivet en rasende og lovløs pøbels vilkårligheder. Du må følge med mig, Vilhelmine, stol på mig, ikke blot for min skyld, men også for din faders."

"Min faders, Edward! Det er kun det, jeg tænker på; hvorledes skulle jeg vel kunne forlade min fader under sådanne forhold?"

"Du vil netop kunne redde din fader ved at gøre det. Din flugt sammen med mig vil godtgøre hans uskyldighed, beslut dig til det, min kære pige, beslut dig straks; enten må du flygte sammen med mig, eller også må vi skilles for evigt."

"O nej, det må ikke ske, Edward," råbte Vilhelmine og brast i gråd.

Efter nogle flere overtalelser af Ramsay og nye tårer af den ham inderligt hengivne pige kom de endelig overens om, at hun

skulle følge hans råd, og med bankende hjerte gik hun ind i sit værelse for at træffe de nødvendige forberedelser, mens Ramsay bad mynheer Krause skænke ham et par minutters samtale oppe på hans værelse.

Borgmesteren indfandt sig snart. "Nå, mynheer Ramsay, De har sikkert nogle nyheder at fortælle mig;" for trods den affejende måde, han var blevet på behandlet af kongen, kunne mynheer Krause ikke frigøre sig for sin lyst til at jage efter nyt og løbe med sladder. Ramsay gik hen til døren og drejede nøglen om.

"Ja, jeg har rigtig nok højst vigtige nyheder, mynheer Krause, og, det gør mig ondt at sige, tillige yderst ubehagelige."

"Nej, virkelig!" svarede borgmesteren bestyrtet.

"Jo, af en meddelelse, der er blevet mig tilstillet af en person i Hans Majestæts råd, der i morges har været samlet i Haag, erfarer jeg, at De er mistænkt for forræderiske omvæltningsplaner."

"Gud forbarme sig!" udbrød borgmesteren.

"Og at De allerede i den kommende nat skal gribes og kastes i fængsel."

"Jeg, stadens borgmester! Jeg, der kan sætte enhver anden i fængsel!"

"Ja, netop, det er kong Williams taknemmelighed for Deres lange og tro tjeneste, mynheer Krause! Jeg har nu bedt Dem komme op til mig, for at vi i forening kunne rådslå om, hvad der er bedst at gøre. Vil De flygte? I så fald råder jeg over midler til at hjælpe Dem bort."

"Flygte, mynheer Ramsay? Amsterdams borgmester flygte? – Aldrig! De kunne falskelig anklage mig, de kunne dømme mig

og afhugge mit hoved foran rådhuset, men flygte vil jeg ikke."

"Jeg ventede dette svar, og De har ret, mynheer Krause; men der gives også andre omstændigheder, som bør tages i betragtning, og som nok er Deres opmærksomhed værd. Når pøbelen får at vide, at De er fængslet for forræderi, vil den jævne dette hus med jorden."

"Nu vel, det bør den også gøre, hvis den anser mig for skyldig, det bryder jeg mig kun lidt om."

"Det ved jeg; men De mister dog Deres ejendom, og det er kun almindelig klogskab at redde, hvad De kan: De har allerede samlet en betydelig sum guld."

"Jeg har mindst fire tusind gylden."

"De må tænke på Deres datter, mynheer Krause. Dette guld må ikke finde vej til pøbelens lommer. Den kongelige kutter sejler, vel at mærke, i nat, og jeg foreslår, at De bringer Deres guld der om bord, så skal jeg nok skaffe det vel forvaret over Kanalen for Dem. Lad der så hænde, hvad der hænde vil, Deres datter vil da ikke være bragt til tiggerstaven."

"Sandt, ganske sandt, højstærede, det er umuligt at forudsige, hvorledes dette vil ende. Det ender måske godt; men, som De siger, hvis huset bliver plyndret, er guldet borte for stedse. Deres råd er godt, og inden De tager herfra, vil jeg give Dem anvisninger på alle de penge, jeg har stående hos mine agenter i Hamburg, Frankfurt og andre steder. Jeg har lydt Deres råd, min unge ven, og skønt min formue beløber sig til nogle tusind gylden, ville de dog, når dette hus indtages, kun kunne tilegne sig grumme lidt af, hvad der tilhører mynheer Krause. Men min stakkels datter, mynheer Ramsay?"

"Skulle nogen ulykke hænde Dem, kan De stole på mig, det sværger jeg Dem til, så sandt jeg håber at blive salig."

Den gamle mand satte sig dybt rørt ned og holdt hænderne for ansigtet.

"O, min kære unge ven! Hvad er dette dog for en verden, hvor man ikke kan skelne en trofast og oprigtig undersåt fra en forræder! Men hvorfor kan De ikke blive her – beskytte mit hus imod pøbelen – lade borgervagten træde i gevær?"

"Jeg bliver her, kære sir? Nej, jeg er medindbefattet i anklagen for forræderi."

"De?"

"Ja; og der ville ikke være megen udsigt for mig til at undfly mine fjender; dertil hader de mig for grundigt. Men fat mod, sir, jeg tænker, at De ved min hjælp skal blive renset for al mistanke."

"Ved Deres hjælp?"

"Ja, men jeg kan ikke forklare mig nærmere; min bortrejse er nødvendig for Deres sikkerhed; jeg tager hele skylden på mig, og De skal blive frelst."

"Jeg forstår Dem virkelig ikke, min kære ven; men det forekommer mig, at De står i begreb med at bringe et eller andet stort offer for min skyld."

"Spørg mig ikke, mynheer Krause, for jeg svarer Dem ikke; kun så meget vil jeg sige, at det er min faste beslutning, at De skal kendes ren og uskyldig. Det er min pligt. Men vi har ingen tid at give bort. Hold Deres guld i beredskab ved solnedgang, så skal jeg have alt i orden."

"Men min datter må ikke blive her; her vil hun være ene og prisgivet pøbelens vilkårlighed."

"Vær De kun rolig, mynheer Krause, også det er der sørget for. Deres datter må forlade dette hus og være på et sikkert tilflugtssted, inden politibetjentene kommer for at anholde Dem; jeg har ordnet alt."

"Hvor har De i sinde at sende hende hen?"

"Ikke til nogen af Deres venner, mynheer Krause; nej – vist ikke, men vær De ubekymret, jeg skal nok bringe hende i sikkerhed, inden jeg rejser; det må afhænge af omstændighederne, – dog mere om det siden, De har ingen tid at spilde."

"Gud forbarme sig!" udbrød mynheer Krause og åbnede døren, "at jeg, borgmesteren, den trofasteste undersåt! – ja, ja, man kan rigtig nok med sandhed sige: Sæt ikke din lid til fyrster."

"Stol trygt på mig, mynheer Krause," sagde Ramsay og greb hans hånd.

"Det gør jeg, det vil jeg, min brave ven, jeg vil gå stolt i fængsel som en uskyldig og forurettet mand."

Mynheer Krause skyndte sig derefter ned på sit kontor for at træffe de aftalte foranstaltninger, mens Ramsay vendte tilbage til Vilhelmine og meddelte hende, hvad der havde været på tale mellem ham og hendes fader, hvilket kun styrkede hende i hendes beslutning.

Vi må nu vende tilbage til enken Vandersloosh, der er ankommet til kongeslottet i Haag vel beholden, men nær ved at smelte af heden på køreturen derud. Hun lod straks en tjener vide, at hun ønskede at tale med Hans Majestæt om vigtige sager.

"Jeg kan ikke melde Dem ligefrem til Hans Majestæt, men hvis De vil sige mig Deres navn, så skal jeg tale med lord Albemarle."

Enken skrev sit navn på en strimmel papir, som tjeneren gik ind med, og enken satte sig da ned på en bænk i forværelset og svalede sig med sin vifte.

"Fru Vandersloosh," sagde lord Albemarle, idet han læste navnet. "Lad hende komme ind – det er jo," vedblev han, idet han vendte sig til hertugen af Portland, der sad ved siden af ham, "det er jo den samme kone, som der er givet ordre til at arrestere i den kommende nat efter angivelse af løjtnant Vanslyperken; tro mig, nu får vi nyt at høre."

Fru Vandersloosh viste sig, sejlende ind i stuen som en datidens hollandsk orlogsmand for fulde sejl, høj i forstævnen og bred agter til. Da hun aldrig før havde stået over for fornemme folk, var hun ikke så lidt forlegen, hvorfor hun viftede sig af alle livsens kræfter.

"De ønsker at tale med mig?" sagde lord Albemarle.

"Ja, Deres nådigste Nåde, jeg er kommet for at blotte en snottet forræder imod Hans Majestæts krone. Ja, ja, mr. Vanslyperken, nu få vi at se," vedblev enken, talende med sig selv og viftende videre.

"Vi er lutter øre, madame."

Mistress Vandersloosh) begyndte da helt åndeløs og vedblev ganske forpustet og hæsblæsende, indtil hun havde fortalt hele sin historie, der, som læseren må vide, kun stadfæstede alt, hvad Vanslyperken allerede havde meddelt, kun med undtagelse af, at han havde angivet enken. Lord Albemarle, der havde stor menneskekundskab, lod hende blive ved uden

afbrydelse, og enkens fortælling bestyrkede ham i hans mening om Vanslyperken.

"Ja, men, min gode kone," sagde lord Albemarle, "ved De, at mr. Vanslyperken allerede har været her?"

"Ja, Deres Nåde, jeg mødte ham, da han kørte hjem, og han rympede næse ad mig, og så sagde jeg: Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se; vent bare lidt, mr. Vanslyperken."

"Og fremdeles," vedblev lord Albemarle, "at han har angivet Dem som meddelagtig i alle disse forræderske handlinger?"

"Mig – angivet mig – han – o Gud, o Gud! lad mig bare møde ham ansigt til ansigt – lad ham da sige det, om han tør, den snottede – krysteragtige – morderiske skurk."

Derpå begyndte fru Vandersloosh at snakke op om Vanslyperkens bejleri, om hans køter Snarleyyow, om hendes kærlighed til korporalen, hvorledes løjtnanten den foregående dag havde truffet hende sammen med korporalen, hvorledes han var blevet jaget ud med kostene, og hun havde truet med at ville røbe hans forræderi. "Og nu, da han opdager, at han er udsat for at blive angivet, kommer han selv først; det er den rene, skære sandhed, så vist som, at jeg hedder Vandersloosh, Deres Nåde," og enken gik frem og tilbage med en elefants gang, idet hun viftede sig voldsomt, og hendes barm gik op og ned af sindsbevægelse, og hun var så rød i ansigtet som en kogt krebs.

"Fru Vandersloosh," sagde lord Albemarle, "lad nu sagen hvile, som den er for øjeblikket, men jeg skal ikke glemme, hvad De har fortalt mig. Nu synes jeg, De gjorde bedst i at tage hjem."

Ved denne affærdigelse vendte enken om for at gå.

"Jeg siger Deres Herlighed så mangfoldig tak," sagde hun; "jeg er rede til at komme, når som helst De mener at have brug for mig. Ja, ja, mr. Vanslyperken," gentog enken, da hun gik hen mod døren, og glemte rent den ærbødighed, hun skyldte de to adelsmænd. "Vi får at se, ja, ja, vi får at se."

"Nå, mylord, hvad mener De om dette?" sagde lord Albemarle til hertugen af Portland, da enken lukkede døren efter sig.

"Jeg tror minsandten hun er ærlig; hun er for fed til at være forræderske."

"Det mener jeg med. Episoden med korporalen var ypperlig og har kastet meget lys over løjtnantens adfærd; han er efter min formening en så topmålt forræder, som tænkes kan, men han må have lov til at fuldføre sit forehavende, så skal vi snart opdage forræderen, men hvis jeg ikke tager meget fejl, blev det menneske født til at hænges."

Vi må nu vende tilbage til mr. Vanslyperken, der fik brevet fra Ramsay, lige da han ville gå ned til sin båd. Da han ikke vidste, hvilke skridt regeringen ville foretage, besluttede han at gå hen til Ramsay og underrette ham om, at han havde fået befaling til straks at sejle.

Han kunne måske få mere at vide af Ramsays breve og tillige bortfjerne mistanken om, at han havde forrådt ham. Ramsay modtog mr. Vanslyperken med en vis tilsyneladende fortrolighed.

"Sid ned, mr. Vanslyperken, jeg vil gerne vide, om der er nogen udsigt til, at De snart skal sejle."

"Jeg er just gået her op til Dem for at meddele Dem, at jeg har fået befaling til at sejle i aften."

"Det er et heldigt træf, da jeg agtede at fare over med Dem, og, hvad mere er, mr. Vanslyperken, jeg har en stor sum i klingende mønt, som vi må se at få om bord. Lader det sig ikke gøre, kan jeg ikke rejse uden den."

"En stor sum i klingende mønt?" Vanslyperken overtænkte sagen. Jo, han ville indespærre Ramsay som fange og tilegne sig pengene, om han kunne. Når Ramsay blev anholdt om bord af ham, ville det være et nyt bevis på hans troskab og snildhed. Men så tænkte Vanslyperken på, at korporalen var faldet fra ham; dog det havde ikke stort at sige. Kutterens besætning ville ikke vove at nægte ham lydighed, når de fik befaling til at gribe en forræder.

Mens Vanslyperken sad og overtænkte dette, havde Ramsay sine øjne fæstet på ham og ventede på svar.

"Det vil være vanskeligt," ytrede Vanslyperken, "at få pengene om bord, uden at nogen ser det."

"Det er jeg også bange for, men jeg har et forslag at gøre. Hvis De vil lette anker og dreje bi en kvartmils vej ude, så skal jeg komme der ud i borgmesterens båd, den kan jeg benytte, når jeg vil, og så vil man ikke opdage noget."

Vanslyperken syntes atter at betænke sig.

"Jeg løber dog en stor fare alligevel, mr. Ramsay."

"Nogen fare løber De måske nok, dog ikke videre megen, men jeg lover Dem, De skal blive godt betalt for det."

"Nu vel, sir, jeg samtykker," svarede Vanslyperken. "Hvad klokkeslæt agter De at gå om bord?"

"Henad klokken elleve eller lidt før. De må have en lanterne over agterspejlet; praj båden, når De ser den komme, så skal jeg svare 'Kongeligt sendebud med depecher'; det vil føre Deres

mandskab bag lyset. – De antog mig jo sidst for et kongeligt sendebud," svarede Ramsay.

"Ja, det lader sig gøre," genmælede Vanslyperken, som derefter tog afsked med tilsyneladende stor hjertelighed.

"Nidding," mumlede Ramsay, da Vanslyperken lukkede døren, "jeg kender dine tanker."

Vi må forbigå resten af denne hændelsesrige dag. Vilhelmine havde anskaffet sig en drengedragt, i hvilken forklædning hun agtede at løbe bort med Ramsay, og alle hendes forberedelser var truffet længe før tiden. Mynheer Krause var også beskæftiget med at indpakke sine penge til indskibning, og Ramsay var optaget af at skrive breve. Depecherne fra Haag kom omkring klokken ni, og Vanslyperken modtog dem om bord. Henad klokken ti lettede han anker og satte sejl, men lagde bi en kvartmils vej ude til søs med en lanterne agter ude, som aftalt var. Ved den fastsatte tid sås en stor båd komme roende hen imod kutteren. "Båd ohoj!"

"Kongeligt bud med depecher," lød svaret.

"Alt vel," sagde Vanslyperken, "lang dem en ende der forude."

Båden skurede op ad kutteren, Den førte ti årer, men så snart den var på siden af skuden, sprang et antal bevæbnede mænd fra den op på dækket og drev mandskabet ned, mens Ramsay med pistoler i sit bælte og sin kårde i hånden gik agter ud til Vanslyperken.

"Hvad er alt dette?" udbrød den rædselsslagne løjtnant.

"Intet, sir, andet end almindelig forsigtighed fra min side," svarede Ramsay. "Jeg har en høne at plukke med Dem."

Vanslyperken mærkede, at hans forræderi var opdaget og faldt på knæ. Ramsay vendte sig fra ham for at udstede

befalinger, og Vanslyperken fo'r ned ad lugen og nåede banjerdækket.

"Det er det samme," sagde Ramsay, "han skal ikke undslippe mig; kom hid, manne, lang kasserne op, så hurtigt I kan."

Ramsay gik derefter hen til båden, hjalp Vilhelmine, som var blevet siddende der nede, op og førte hende ned i kahytten. Kasserne blev også båret ned, båden blev gjort fast, og de sammensvorne forblev i besiddelse af dækket. En af dem tog roret, kutteren hejsede atter sejl og havde båden på slæb efter sig.

47

Et meget interessant kapitel.

Mr. Vanslyperkens forsvinden var ubekendt for besætningen, som troede, at han endnu var på dækket, han skyndte sig forud for at skjule sig, endog for sit eget mandskab, der ikke var lidet forbavset over dette uventede overfald, som de ikke kunne gøre sig rede for. Størstedelen af håndvåbnene om bord forvaredes altid i mr. Vanslyperkens kahyt, og den var ikke blot i angribernes magt, men der stod endog en stærk vagt i gangen uden for, som førte til banjerdækket.

"Ja, dette går over min forstand," sagde Bill Spurey.

"Ja," svarede Short.

"Ja, og over min med," tilføjede Obadias Coble, "sådan at blive entret og bortført, skønt vi, som I jo ved, har fred med alle nationer."

"Hvad kan det vel være for folk?"

"Jeg har mistanke om, at Vanslyperken ligger på bunden af det hele," svarede Spurey.

"Ja," sagde Short.

"Men jeg kan ikke komme til bunds i det," vedblev Spurey.

"Min dyblodsline er heller ikke lang nok," svarede Coble.

"Gott for dam, hvad kan det dog være?" udbrød Jansen. "Det må være forræderi."

"Mein Gott! ja," sagde korporal Vanspitter. "Det er bare forræderi, og forræderen er Vanslyperken."

Men skønt korporalen havde forvirrede forestillinger om sammenhængen, kunne han dog ikke samle sine tanker.

"Jeg har ingen lyst til at være indespærret her," ytrede Coble; "de kan ikke være nær så mange som vi, selv om de også var stuvet sammen i båden som sild i en tønde. Kan vi ikke komme til våbnene, korporal, og slå et slag?"

"Mein Gott! våbnene er alle i kahytten, så nær som tre par pistoler og bajonetterne."

"Men vi har jo håndspager," indvendte Spurey.

"Gott for dam, giv mig håndspagerne," råbte Jansen.

"Vi gør i alt fald bedst i at vente, til det bliver dag," ytrede Coble, "så kan vi bedre se, hvad vi gør."

"Ja," svarede Short.

"Ja, jeg kan ikke begribe denne manøvre. Det går over min forstand, hvad de har gjort ved Vanslyperken."

"Det ved jeg ikke, men de har sparket køteren ud af kahytten."

"Så kan du være vis på, at de også har sparket ham ud."

Således vedblev mandskabet at opstille gisninger hele natten igennem, men, som Bill Spurey sagde, manøvren gik over deres forstand.

Ét blev de dog enige om, at de, så snart de kunne, skulle gøre et forsøg på at generobre skibet.

Imidlertid havde Ramsay med Vilhelmine og jesuitterne lagt beslag på kahytten og åbnet alle depecherne, hvoraf de fik de fuldstændigste oplysninger om de befalinger, som var givet for at gribe de sammensvorne i Portsmouth og i hulen. Hvis det ikke havde været Ramsay om at gøre at redde sine venner, ville han straks have ført kutteren til Cherbourg og der landsat Vilhelmine og de betroede penge; men den uro, han nærede for

sine venner, bestemte ham til straks at rejse til Portsmouth og sende bud over land ind til byen. Vinden var gunstig, og vandet smult, og inden morgen var kutteren allerede et godt stykke på vej.

Alt imens havde kutterens mandskab dog ikke ligget på den lade side; trapperne var blevet taget op, og lugerne lagt over. Den eneste udsigt til held var et angreb på vagten, der var opstillet på post uden for kahytten.

De havde seks pistoler, det meste af et par hundrede pund krudt og kugler, men, med undtagelse af et halvt dusin bajonetter, ingen andre våben. Men de var rådsnare, modige mænd, og så snart de havde truffet deres forberedelser, som bestod i at opstable deres køjer, så at de dannede en barrikade, de kunne skyde hen over, begyndte de at gå angrebsvis til værks; det første signal var et pistolskud, som affyredes imod de folk, der stod skildvagt i gangen, og sårede en af dem. Ramsay fo'r ved knaldet ud af kahytten; der affyredes et andet og tredje skud, og Ramsay gav da befaling til at skyde igen. Dette skete, dog uden at tilføje kutterens matroser, der dækkedes af køjerne, nogen skade, og Ramsay, som allerede havde fået tre af sine folk såret, indså, at stillingen nedenunder ikke længere var holdbar. Man holdt derfor krigsråd og besluttede at opgive gangen på banjerdækket og kahytten, da det ville være let at holde øverste dæk besat.

Kahyttens skylight blev taget af, og pengekasserne langedes op, mens vagten ved kahytsdøren vedligeholdt kampen med *Jungfraus* mandskab. Da alle kasserne var kommet op, løftedes Vilhelmine op på dækket, skylightet blev sat på igen, og så snart man var klar til at sætte agterlugerne over, trak Ramsays folk sig

tilbage til trappen, som de drog op efter sig, og lagde så lugerne på.

Havde køjebarrikaden ikke hindret dem, kunne *Jungfraus* mandskab have styrtet frem og fulgt de andre op på dækket, men inden de kunne rive barrikaden ned, hvilket de gjorde, så snart de så modstandernes tilbagetog, var trappen trukket op og lugerne lagt over.

Jungfraus mandskab var nu herrer over hele banjerdækket, men mere kunne de ikke udrette; og Ramsay indså, at hvis han kunne hævde besiddelsen af øverste dæk, var det alt, hvad han kunne vente over for så uforfærdede angribere. Denne kamp var blevet fortsat hele formiddagen, og klokken var tolv, inden Ramsays staldbrødre havde rømmet kahytten og banjerdækket. Hele dagen igennem vedvarede fægtningen, idet *Jungfraus* mandskab krøb op på kahytsbordet og fyrede igennem skylightet; men derved udsatte de sig selv for modpartens ild, idet disse sad som katte og lurede på, at de andre skulle vise sig, for så at fyre, i samme nu som et hoved lod sig se. Imidlertid fo'r kutteren afsted for en stærk og gunstig vind, og således gik den første dag. I løbet af natten gjorde kutterens matroser mange forsøg på at bane sig vej op på dækket, men Ramsays årvågenhed bragte dem alle til at strande, og næste morgen var øen Wight i syne. Vilhelmine havde tilbragt natten på bakken, indhyllet i et sejl; ingen af Ramsays folk havde fået noget at spise al den tid, de havde været der om bord, og han længtes meget efter at komme til sit bestemmelsessted.

Ved middagstid var kutteren ret ud for Black Gang Chine; Ramsay havde gjort regning på at kunne vedblive at være herre over kutteren og føre alle hulens beboere over til Cherbourg,

men det var nu umuligt. Han havde fem af sine mænd såret, og han kunne ikke ro båden ind til hulen uden at efterlade så svag besætning om bord, at de ville blive overmandet; for hans ammunition var opbrugt på et par skud nær, der blev sparet til yderste nødstilfælde. Det hele, han nu kunne gøre, var derfor at bringe pengene ned i båden og med Vilhelmine og alle sine folk ro ind til hulen, hvorfra han kunne lade gå bud til Portsmouth efter de andre, at de skulle komme og slutte sig til dem; de måtte da lade det være nok med at afvente det påtænkte angreb på hulen og forsvare den, indtil de kunne iværksætte deres flugt over til Frankrig. Da vinden var ugunstig for kutterens tilbagevenden til Portsmouth, ville han kunne sende landværts bud ind til Portsmouth, inden *Jungfrau* kunne nå derhen.

Der var begået en stor uagtsomhed, da banjerdækket blev forladt: Depecherne var blevet tilbage på Vanslyperkens køje. Hvis de var blevet taget bort eller tilintetgjort, ville samtlige hans staldbrødre have haft rigelig tid til at flygte fra England, inden der kunne komme genpart af brevskaberne. Som forholdene nu var, kunne han ikke gøre andet og mere, end hvad vi allerede har omtalt.

Båden blev halet frem på siden af kutteren, pengekasserne sattes i den, de sårede lagdes i bunden af den, og efter at Ramsay, på tilskyndelse af en af hans folk, havde kappet den lavere rigning, faldene, osv., for at forsinke kutterens sejlads til Portsmouth, gik han og hans kammerater i båden og roede ad hulen til.

Deres undvigelse opdagedes snart af *Jungfrau*s mandskab, som nu sprængte skylightet og nåede op på dækket, dog ikke før båden var kommet ind i vigen.

"Hvad er der nu at gøre?" sagde Coble. "Splitte mine ribben, de har jo rent skamferet rigningen. Vi må til at knobe og splidse."

"Ja," svarede Short.

"Hvor Fanden har de gjort af Vanslyperken?" udbrød Bill Spurey.

"Formodentlig enten kastet ham over bord eller taget ham med sig," sagde Coble.

"Jo, dette her er en dejlig redelighed," ytrede Spurey.

"Mein Gott, ja," svarede korporalen, "vi vil have en net historie at fortælle admiralen."

"Ja, de har i alt fald skilt os af med ham; jeg vil bare håbe, de hænger ham."

"Mein Gott, ja!"

"Løn som forskyldt," sagde Coble.

"Gott for dam! jeg gad nok se ham dingle."

"Nu, da han er borte, lad os så sende hans hund efter ham. Hurra, gutter, slå en ende op i råen, og lad os hænge Snarleyyow."

"Mein Gott! Jeg vil gå ned og hente den," svarede korporalen.

"Nå, så det vil De?" brølede en stemme.

Korporalen vendte sig om, de andre gjorde ligeså – der stod mr. Vanslyperken med dragen sabel.

"Din fordømte, oprørske slyngel!" råbte Vanslyperken, "rør min hund, om du tør!"

Korporalen løftede hånden til militær hilsen, og Vanslyperken rystede på hovedet med et djævelsk udtryk i ansigtet.

"Hvor Fanden kunne han nu komme fra?" hviskede Spurey.

Coble traf på skulderen, og Short udstødte en lang hvislen, hvortil han anvendte mere vejr end sædvanligt.

Der var imidlertid ikke mere at sige, og så snart rigningen var knobet og splidset, blev der sat sejl til på kutteren; men da vinden var løjet helt af, kom de ikke ind til Portsmouth før næste aften, og admiralen fik ikke depecherne at se før den følgende morgen, af den bedste af alle mulige grunde, den nemlig, at Vanslyperken ikke bragte dem i land. Han havde meget at fortælle, og han fandt det klogest ikke at forstyrre admiralen efter middagsmaden, da høje herrer er tilbøjelige til at være grumme hidsige, så længe fordøjelsen står på.

Følgen heraf var, at da mr. Vanslyperken den næste morgen indfandt sig hos admiralen, var der indløbet melding fra hulen, og alle vedkommende var forsvundet. Mr. Vanslyperken fremstillede sagen på sin måde, hvorledes han var blevet prajet af en båd, der foregav at have kongeligt sendebud om bord, hvorledes de havde entret ham og trængt ham og hans mandskab ned under dækket, han og hans mandskab havde så kæmpet med dem under lugerne og drevet dem op på dækket, og derfra havde de så tvunget dem til at forlade kutteren. Alt dette lød meget rimeligt, og derpå afleverede Vanslyperken de af Ramsay åbnede depecher.

Admiralen læste dem i en fart, gav straks befaling til at omringe og bryde ind i jøden Lazarus' hus, hvor militæret ikke fandt andet end en gammel hankat, og beordrede derpå mr. Vanslyperken at holde kutteren rede til at tage tropper om bord og afgå endnu samme eftermiddag; men soldater bevæger sig ikke så hurtigt afsted, som folk tror, og inden hundrede mand var blevet mønstret af sergenten med deres oppakning,

tornystre og tresindstyve pund ammunition, var det for silde at få dem indskibet den aften, hvorfor de ventede til næste morgen. Desuden havde mr. Vanslyperken befaling til fra værftet at hente tre store både til udskibning af bemeldte tropper, men bådene var ikke ganske i brugbar stand, den ene skulle have en ny ræling, den anden trængte til tre nye planker i bunden, og den tredje manglede agterstævn, hvorfor alle tømmermændene på værftet blev sat i arbejde med at udbedre dem til næste morgen. Mr. Vanslyperkens instruks lød på, at han skulle sejle hen til hulen og landsætte soldaterne, marchere op til hulen og dække troppernes fremrykken, samt yde dem al mulig bistand ved at samvirke med den major, som kommanderede delingen; hvor hulen fandtes, vidste ingen, men den skulle ligge et steds der i nærheden.

Næste morgen klokken otte blev detachementet, bestående af hundrede mand, indskibet om bord på kutteren, men da den kommanderende major fandt, at dækkene var overfyldte, og at han næppe kunne trække vejret, befalede han første, anden og tredje deling, hver på fem og tyve mand, at gå i bådene for at blive taget på slæb. Derefter blev der bedre plads om bord, og kutteren stod ud efter St. Helens.

48

Hvori der forekommer megen brevveksling, og enken jages op af sengen tidligt om morgenen.

Vi må nu vende tilbage til mynheer Krause, som, efter at have udleveret sit guld, lukkede sit kontor og gik op i salen, fast bestemt på at møde sin skæbne med hele en romersk senators værdighed. Han sendte bud efter sin datter, som lod svare, at hun var i færd med at pakke sine gangklæder, og dette svar forekom borgmesteren ganske rimeligt, hvorfor han blev siddende i sin stol, grundende over sin forestående anholdelse, idet han tillige udarbejdede taler og i tankerne forudså en ærefuld frifindelse, indtil domkirkens klokke slog halv elleve. Han lod da igen gå bud op til sin datter og fik til svar, at hun ikke var på sit værelse, hvorefter han sendte gamle Koops op til Ramsay og udbad sig hans nærværelse. Svaret på denne anden budsending kom i skikkelse af et brev, adresseret til borgmesteren, der brød seglet og læste, som følger:

> Kære, højtærede sir!
> Jeg har søgt et passende tilflugtssted for Deres datter under de truende uroligheder, men ikke kunnet finde noget, som huede mig. Som følge heraf og da jeg vidste, at jeg ikke ville have fået Deres samtykke, hvis jeg havde anmodet om det, har jeg foretaget det dristige skridt at føre hende med mig på kutteren. Der vil hun være i sikkerhed; men da hendes rygte til en vis grad kunne lide

ved, at hun er sammen med en ung mand i min alder, agter jeg, så snart vi kommer i havn, at lade mig vie til hende, for hvilken handling jeg håber, De vil skænke mig Deres tilgivelse. Hvad Dem selv angår, behøver De ikke at være urolig; jeg har reddet Dem. Mød anklagen med foragt, og skulle De blive stedet for Hans Majestæt, så bebrejd ham den utaknemmelighed, som han har gjort sig skyldig i; jeg håber, vi snart skal ses igen, for at jeg kan tilbagegive Dem de værdipapirer og rede penge, jeg har fået i forvaring, så vel som Deres datter, der længes efter endnu en gang at modtage Deres velsignelse.

Deres til døden hengivne

Edward Ramsay.

Mynheer Krause gennemlæste flere gange dette brev, der var meget gådefuldt. Meget beror her i verden på den sindsstemning, folk det givne øjeblik er i; mynheer Krause var just fuld af catonisk opofrelse og romersk dyd, og han optog derfor brevets indhold i sand catonisk ånd.

"Fortræffelig ung mand – for at redde min ære har han taget hende med sig, og for at bevare hendes rygte agter han at gifte sig med hende! Nu kan jeg vandre i fængsel uden et suk. Han fortæller mig, at han har reddet mig – reddet mig! Ja, han har reddet alt, mig, min datter og min formue og ejendom! Nu skal de se, hvorledes jeg vil te mig! De skal blive vidner til en stoikers ro; jeg skal ved anholdelsen hverken ytre sindsbevægelse eller overraskelse, som de naturligvis forventer, da jeg nu ved, at den vil finde sted – ingen frygt – ingen ængstelse, når jeg er i fængsel, fordi jeg ved, at jeg vil blive udfriet. Jeg vil blot bede

dem betænke, at jeg er borgmester i denne by, og fordrer, at der bliver vist mig den ærbødighed og agtelse, som skyldes min ophøjede stilling."

Mynheer van Krause tog piben af munden og befalede Koops at bringe ham et krus øl, og således dobbelt væbnet ligesom Cato afventede han retsbetjentens komme med al den stoicisme, som hidrører fra øl og tobak.

Omtrent ved samme sene klokkeslæt om aftenen som brevet afleveredes til mynheer Krause, blev en lille pakke bragt ind til lord Albemarle, der sad og spillede et parti *put* [Note 3)] med Hans Nåde hertugen af Portland; den gang var put et meget fint og yndet spil; men det går med spil ligesom med klæder; efterhånden som de bliver gamle, lægges de af og overlades til tjenestefolkene. Omslaget på pakken var mærket: *"Til lord Albemarle, egenhændig. Haster. Sager af største vigtighed!"* Det lod imidlertid til, at de to ædle lorder anså put-spillet for vigtigere og mere magtpåliggende, for de fortsatte og endte det, uden at se på ommeldte pakke, og klokken blev tolv, inden de lagde kortene fra sig. Lord Albemarle gik da hen til et sidebord, noget fra det øvrige selskab. Det var et brev med indlagte papirer og lød således:

> Mylord Albemarle!
>
> Skønt Deres politiske modstander yder jeg Deres fortjenester fuld retfærdighed, og for at bevise de gode tanker, jeg har om Dem, tilstiller jeg Dem dette brev, hvis øjemed er at skåne Deres regering for den skam, at krænke og forurette en hæderlig mand og en trofast tilhænger og tillige afsløre en fej skurks lumpenhed. Når jeg siger, at mit navn er Ramsay, kan De også være forvisset om, at jeg,

når dette kommer Dem i hænde, er så langt borte, at De ikke kan nå mig. Jeg kom hertil med den kongelige kutter, som føres af mr. Vanslyperken, med anbefalingsbreve til mynheer van Krause, hvori jeg fremstilledes som ivrig tilhænger af William af Oranien og protestant, og under denne forudsætning blev jeg vel modtaget og opslog min bopæl i hans hus. Mit formål kan De let tænke Dem, men lykken var mig endnu mere gunstig, da jeg havde løjtnant Vanslyperken i min magt. I hans nærværelse åbnede jeg regeringens depecher, forsynede ham med falske signeter for at sætte ham i stand til det samme og til at give mig uddrag, som kunne være af vigtighed, og jeg behøver næppe at sige, at han blev rundeligt belønnet for disse tjenester; dette er blevet drevet i nogen tid, men det lader til, at jeg ved at vise ham, hvorledes han skulle tilliste sig Deres hemmeligheder, tillige har lært ham, hvorledes han skulle komme i besiddelse af vore, og følgen har været, at han er blevet dobbelt forræder, og jeg er med nød og næppe undkommet.

De oplysninger, som mynheer Krause har været i besiddelse af, har jeg meddelt ham for at vinde hans yndest af den ganske simple grund, at jeg blev forelsket i hans datter, som nu har forladt landet sammen med mig. Han er ikke blevet bragt ud af sin vildfarelse med hensyn til min sande stilling og kender den ikke engang nu. Lad mig vise en hæderlig mand retfærdighed. Jeg vedlægger uddragene af Deres depecher, som er foretaget af mr. Vanslyperken, skrevet med hans egen hånd, hvilke jeg håber, vil overbevise Dem om hans forræderi og formå

Dem til at tro på den brave borgmesters uskyldighed i følge forsikring af et menneske, der, skønt katolik, jakobit og, om De vil, dømt forræder, alligevel er ude af stand til at fortælle Dem en usandhed. Jeg er, mylord, med al agtelse for Deres ædle karakter

Deres ærbødigste

Edward Ramsay.

"Dette bestyrker min mistanke," sagde lord Albemarle, idet han lagde papirerne hen for hertugen af Portland.

Hertugen læste brevet og undersøgte de vedlagte bevisligheder.

"Skal vi henvende os til kongen i aften?"

"Nej, han er gået til ro, og det er ingen nytte til; de pågældende er nu i fængsel; vi vil afvente rapporten i morgen – for at se, hvor mange der er blevet anholdt – og så forelægge Hans Majestæt disse dokumenter."

Vi lader de to ædle lorder gå til sengs og vender nu tilbage til Amsterdam på slaget tolv om natten; i det øjeblik klokken slog, hørtes en kraftig banken på borgmesterens hus. Koops, som af sin herre havde fået befaling til at blive oppe, åbnede straks døren, og en hob bevæbnede politibetjente opfyldte gården.

"Hvor er mynheer Krause?" spurgte den øverstbefalende myndigt.

"Hr. borgmesteren er oppe i salen."

Uden at lade sig melde gik øvrighedspersonen op, fulgt af tre-fire andre, og traf mynheer Krause rygende sin pibe.

"Ah, min særdeles gode ven, mynheer Engelback, hvad fører Dem hid så sent ud på aftenen med alle Deres folk? Er der ildløs

i byen?"

"Nej, hr. borgmester. Det gør mig ondt at måtte sige det, det er en befaling til at arrestere Dem og føre Dem i fængsel."

"Arrestere og føre mig i fængsel – mig, byens borgmester – det er besynderligt – tillader De, at jeg ser Deres fuldmagt – ja, den er i sin orden og undertegnet af Hans Majestæt. Jeg har ikke videre at sige, mynheer Engelback. I egenskab af byens borgmester og lovens håndhæver er det min pligt at give eksempel på lydighed imod dem, idet jeg dog samtidig forsikrer, at jeg er fuldstændig uskyldig. Koops, hent mig min kappe. Mynheer Engelback, jeg gør fordring på at blive behandlet med den ærbødighed, der tilkommer mig som borgmester her i staden."

Politibetjentene blev ikke lidet forbavsede over mynheer Krauses koldblodighed og ro; ingen sinde havde han vist sig så meget til sin fordel; de bukkede ærbødigt, da han endte sin tale.

"Jeg tror, mynheer Krause, at De har nogle gode venner boende hos Dem?"

"Nej, jeg har ingen ven her i huset undtagen min særdeles gode ven, mynheer Engelback," svarede borgmesteren.

"De må undskylde os, men vi må gennemsøge huset."

"De har Hans Majestæts fuldmagt til at gøre det, og der behøves ingen undskyldninger."

Efter en halv times omhyggelig ransagning fandtes ingen i huset, og politibetjentene begyndte at få mistanke om, at regeringen var blevet holdt for nar. Mynheer Krause førtes med alle tegn på agtelse og ærbødighed hen til rådhuset, hvor han toges i forvaring, da myndighederne ikke anså det for rigtigt, at borgmesteren på blot og bar mistanke kastedes i det simple

fængsel. Ved ankomsten derhen forbavsede mynheer Krause dem alle ved den ro, han røg sin pibe med.

Men skønt der i borgmesterens hus ikke fandtes andre end borgmesteren selv, og skønt der ikke fandtes nogen moders sjæl i det hus, der beboedes af jesuitten, var der dog en endnu indbefattet i arrestbefalingen, nemlig enkefru Vandersloosh; for skønt lord Albemarle i sit hjerte var overtydet om hendes uskyldighed, kunne han dog ikke påtage sig det ansvar at gribe ind i rådets bestemmelser; hen ad klokken et hørtes der altså en heftig banken på enkens dør; den gentoges flere gange, inden den vækkede enken, der var træt af sin lange og hede rejse til Haag. Babette havde gjort sig det til regel aldrig at vågne ved andet end de seks trylleslag om morgenen, der lød fra kirkeklokken, eller ved sin madmoders stemme.

"Babette!" råbte enkefru Vandersloosh, "Babette!"

"Ja, madam."

"Der er nogen, som banker på døren, Babette."

"Det et kun nogle fulde matroser, madam, de går nok deres vej igen, når de mærker, at de ikke kan komme ind."

Slagene tiltog i styrke.

"Babette, stå op, Babette – og tru dem med byvagten."

"Ja, madam," svarede Babette med en forfærdelig gaben.

Der blev slået og hamret på døren værre end før.

"Babette, Babette!"

"Jeg må dog have noget på, madam," svarede Babette temmelig tvært.

"Tal til dem ud af vinduet, Babette."

Den stakkels Babette gik nu ned til stueetagen, åbnede vinduet i forstuen ved nedgangen af trappen, stak sit hoved ud

og råbte:

"Hvis I ikke går jeres vej, I fulde banditter, så lader min madmoder byvagten hente."

"Hvis De ikke kommer ned og åbner døren, bryder vi den op," svarede den befuldmægtigede politimand.

"Sig til Dem, at her er ingen kro, Babette, vi lukker ikke folk ind efter sengetid," råbte enken, idet hun vendte sig i sengen og længtes efter at fortsætte sin afbrudte søvn.

Babette gav dem denne besked og lukkede vinduet i.

"Bryd døren op," råbte politichefen til sine undergivne. Et par minutter efter blev døren sprængt, og rettens folk gik op ad trappen.

"Men du fredsens! Der kommer de jo, Babette!" råbte enken, som sprang ud af sin seng, og idet hun skød døren, der var ladet åben for at skaffe frisk luft ind, næsten helt i, tittede hun ud gennem sprækken for at se, hvem disse påtrængende gæster vel var; hun så da en mand i sort med en hvid stav.

"Hvad vil De?" skreg enken forfærdet.

"Vi vil tale med fru Vandersloosh. Er det måske Dem?" sagde politimanden.

"Ja, vel er det mig. Men hvad vil De her?"

"Jeg må bede Dem klæde Dem på og straks følge med mig hen til rådhuset," svarede politimanden meget høfligt.

"Gott in Himmel! Hvad er der da på færde?"

"Det er i anledning af en beskyldning for forræderske anslag, madam."

"Aha! Nu er jeg med: Mr. Vanslyperken! Meget vel, gode herre; nu skal jeg straks tage mine klæder på. Jeg vil med fornøjelse stå op, til hvad tid af natten det skal være, for at

bringe den skurk – –. Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se. Babette, vis herrerne ind i dagligstuen og giv dem noget afproppet øl. De ville nok synes om det, mine herrer; det er af mit eget bryg. Bag efter, Babette, må du komme op og hjælpe mig."

Politichefen fandt det ikke nødvendigt at rive enken ud af sin vildfarelse; hun bildte sig nemlig ind, at hun skulle op at aflægge vidnesbyrd imod Vanslyperken, og anede ikke, at hun selv skulle i fængsel. Alligevel huede det ikke enkefru Vandersloosh at blive kaldt op af sengen på sådan ubelejlig tid, og hun ytrede sig sålunde til Babette, mens hun klædte sig på:

"Ja, nu får vi at se, hvorledes dette spænder af, Babette. – Min klokke ligger på stolen. – Jeg fortalte nådigherrerne den hele, rene, skære sandhed, hvert evige eneste ord, og jeg er også vis på, at de troede mig. – Snør ikke stramt lige straks, Babette; hvor tit skal jeg sige dig det! Du har vist sprunget et snørehul over. – Den lumske gavtyv går hen og siger – ja, Babette –, at jeg selv er en forræderske; men jeg sagde til nådigherrerne: Ser jeg kanske ud som en forræderske? – Mine skørter, Babette! Gud, hvor du dog er dum, dine øjne er jo ikke mere end halvt åbne; du ved jo, at jeg altid tager det blå på først, så det grønne og til sidst det røde, og så giver du mig alligevel det, du først får fat på. – Det er en smuk herre, den hertug af Portland; han var en af de *bon* – –, før kong William drog over og erobrede England, og han blev gjort til lord for sin tapperhed. – Min pibekrave, Babette. – Hollænderne er en tapper nation. – Så mit tørklæde! – Hvor meget øl gav du herrerne? Pas nu godt på alting, mens jeg er borte. Jeg kommer nok hjem henad ni. Formodentlig vil de have ham forhørt allerede nu, at han kan

blive hængt ved solopgang. Jeg vidste nok, hvordan det ville gå. Ja, ja, mr. Vanslyperken, alt har sin tid, og jeg har en anelse om, at det nu er forbi både med Dem og med Deres hund."

Da enken nu var behørigt påklædt og smykket, gik hun ned i stuen til de ventende herrer og begav sig med rettens folk hen til rådhuset. Der førtes hun frem for mynheer Engelback, der beklædte embedet som formand i retten.

"Her er enken Vandersloosh, mynheer."

"Det er godt," svarede Engelback, der var i meget dårligt humør over den frugtesløse ransagning efter de sammensvorne; "bort med hende!"

"Bort! Hvor hen?" udbrød enken.

Engelback nedlod sig ikke til at svare. Politibetjentene var stumme; men to håndfaste karle tog hver sin af hendes arme og trak af med hende trods alle mundtlige indsigelser og nogen modstand fra hendes side.

"Hvor skal jeg hen? Hvad betyder alt dette?" udbrød enken forskrækket, men fik ikke noget svar.

Til sidst kom de til en dør, som allerede holdtes åben af en anden mand, der var forsynet med et knippe nøgler. Den forfærdede kvinde så nu, at det var en brolagt stencelle med en murstenshvælving over, kort sagt: en arrest; først nu slog sandheden hende; det var hende, der var blevet arresteret for forræderi. Men inden hun fik tid til at udstøde et skrig, blev hun skubbet ind, og døren lukkedes og låsedes efter hende; overvældet af forbavselse og harme sank enken ned i en siddende stilling på gulvet. "Var det muligt? Havde den skurk sejret?" Dette spørgsmål forelagde hun sig selv den ene gang efter den anden. Snart gav hun sin smerte, snart sin harme luft,

et bytte for vekslende stemninger vred hun det ene øjeblik hænderne og udbrød det næste: "Ja, ja mr. Vanslyperken, vi får at se."

Note 3: **Put:** Et kortspil

49

Hvori berettes meget, som henhører til krigens "pomp og pragt".

Ramsays og hans staldbrødres komme var så uventet, at lady Barclay først troede, at de var blevet forrådt, og at båden var fuld af bevæbnede fra den kongelige kutter, som var kommet i land i den hensigt at tiltvinge sig adgang til hulen. I ét nu blev der truffet alle forberedelser til forsvar, for det var for længst blevet aftalt, at kvinderne, i tilfælde af et uventet angreb, skulle gøre al den modstand, som stod i deres magt, og som stedets naturlige beskaffenhed satte dem i stand til at yde.

Men – som mange bemærkede – skønt kommende fra kutteren og ikke dårligt bevæbnede syntes de fremmede dog ikke at nærme sig i fjendtlig hensigt. Efter at have tøvet nogen tid i nærheden af båden rykkede de frem, hver med en kasse på skulderen; men hvad disse kasser indeholdt, voldte hulens beboere meget hovedbrud; det kunne jo gerne være håndgranater til at kaste ind i hulen. Imidlertid var de snart henne ved klippen, hvor stigen blev nedladt, og der opstillede Smallbones sig med en bøsse i hånden, skrævende ben og sort skørt, og råbte: "Hvem der?"

Ramsay, som hjalp Vilhelmine, så op, forbavset over denne besynderlige tilvækst til hulens beboere. Vilhelmine så ligeledes på ham og sagde: "Kan det være et fruentimmer, Ramsay?"

"Jeg har i alt fald ikke den ære at kende hende. Men hun sigter på os med musketten. – Vi er venner," råbte Ramsay. "Sig

til mrs. Alice, at det er Ramsay."

Smallbones gjorde omkring og meldte svaret, hvorpå han, idet han lystrede den ham af fru Alice givne ordre, efterlignede skildvagterne og råbte: "Ramsay, passér, alt vel," præsenterede gevær og foretog et vældigt spring fra klippen, hvor han stod, ned på platformen, for at kunne nedfire stigen, så snart Ramsay var kommet derhen. Denne bad om, at alle tilsammen måtte blive sendt ned for så snart som muligt at bringe pengekasserne i sikkerhed, for at ikke kutterens folk, i fald det lykkedes dem at befri sig, skulle forsøge et angreb. Nu gjordes det ikke længere nødigt at dølge sig, og både kvinder og mænd gik ned ad den stejle gangsti og førte skatten op, imens Ramsay forestillede Vilhelmine for lady Barclay og kort og fyndigt fortalte hende alt, hvad der var hændet, og hvad de nu havde i vente. Der var ikke et øjeblik at spilde; kutterens folk kunne muligvis sende depecherne over land, ifald de kom til at tænke på det, og være i Portsmouth lige så tidligt som de selv, om ikke før. Nancy Corbett blev straks tilkaldt og fik sine instrukser. Alle de sammensvorne i Portsmouth skulle komme over til hulen med alle de ejendele, som de i en fart kunne skrabe sammen og bære på sig, samt, for det tilfælde, at kutteren sendte bud over land, af forsigtighed være forklædte. Våben, krudt og kugler fandtes der nok af i hulen, som Ramsay nu indså, at han måtte forsvare til det yderste, indtil de kunne fortrække over til den anden side af Kanalen. Inden en halv time efter var Nancy på vej og kom endnu samme aften til Portsmouth og fik advaret alle de sammensvorne. I et samlet møde blev det afgjort, at den bedste forklædning ville være kvindedragten, følgelig blev de alle udklædt således, og inden morgen var alle kommet over, to-tre i

hver båd, og landsat ved Ryde, hvor de samledes af Moggy Salisbury, der var den eneste af dem alle, som kendte vejen til gemmestedet. De gik tværs over øen to eller tre sammen, så langt fra hinanden, at det ene hold lige netop kunne se det nærmest foregående, og uden at vække mistanke eller blive standset ankom, under Moggys ledelse, jøden Lazarus og seksten håndfaste og uforfærdede karle, som havde holdt sig skjult i jødens hus, og som var rede til at lystre hvilken som helst befaling af deres overordnede, hvor fortvivlet og faretruende den end monne være.

Da de alle var samlet ved randen af klippefaldet, havde ingen vel nogen sinde set en lignende skare jættekvinder, alene med undtagelse af Lazarus, der så ud som en lille gammel kælling; for da de var fast bestemt på, i fald de blev opdagede, at gøre fortvivlet modstand, havde de deres bøffellæders køllerter under kvindeklæderne. De stod snart efter inde i hulen og var under Ramsays vejledning ivrigt i færd med forberedelser til at modtage det forventede angreb. Sir Robert Barclay havde to dage forinden været ovre med sit båd, og ingen vidste, når han kom igen. Man kan let fatte, at under disse forhold ønskede man inderligt hans nærværelse, da hans bådsmandskab ville bringe deres styrke op til det dobbelte, såfremt de nødtes til at blive der, og hans båd ville i forbindelse med den, Ramsay havde medbragt, sætte dem i stand til at iværksætte deres flugt, inden angrebet skete, uden at de behøvede at efterlade en eneste.

Som læseren måske har bemærket, vendte Nancy Corbett ikke tilbage til hulen med de sammensvorne. Da hun ikke var mistænkt, besluttede hun at blive i Portsmouth til det sidste og holde øje med, hvad myndighederne foretog sig.

Kutteren kom ikke ind i havn før den anden dags aften, og depecherne afleveredes ikke til admiralen før den tredje dags morgen; alle kom da på benene og fik forfærdelig travlt med at skulle træffe forberedelser. Nancy var på færde overalt, hun fik opspurgt, hvilke tropper der beordredes til at indskibe sig til dette togt, og hun var godt kendt med flere af officererne, så vel som med sergenter og korporaler; pludselig fik hun en idé, som hun tænkte, hun kunne drage nytte af. Hun sneg sig ind i kasernegården og hen, hvor de til togtet bestemte soldater blev udtaget; her stillede hun sig tæt op til en sergent, som hun kendte.

"Nå, De laver Dem nok klar til at rykke ud, sergent Tanner?"

"Ja, mistress Corbett, jeg skal også med."

"God fornøjelse," svarede Nancy spydigt.

"Å, det er kun småting, mrs. Corbett, rene småting, bare nogle smuglere i en hule; dem skal vi snart jage ud."

"Jeg hørte noget ganske andet af admiralens skriver."

"Så, hvad hørte De da?"

"Sig mig først, hvor mange mand er der udkommanderet?"

"Hundrede menige – otte underofficerer – to løjtnanter – en kaptajn og en major."

"Bravo, sergent, De vil feje alting af vejen."

"Ja, det håber jeg, mistress Corbett, især da vi skal have bistand af kutterens mandskab."

"Det bliver bedre og bedre," svarede Nancy spydigt. "God fornøjelse, jeg ønsker Dem til lykke med de laurbær, De vil høste, sergent, ha, ha, ha."

"Hvorfor ler De, mistress Corbett, og hvad er det, De har hørt på admiralens kontor?"

"Ikke andet end hvad De selv kan få at høre, og hvad jeg ved er sandt; der findes ikke en eneste smugler i hulen."

"Ikke det?" udbrød sergenten. "Findes der ikke én der?"

"Jo, nogen er der jo, hulen er af smuglerne blevet udvalgt til at landsætte deres varer i."

"Ja, men nogle af dem må jo være der for at passe på varerne."

"Det er der også, men det er alle sammen kvindfolk, smuglernes koner, som bor der; det bliver en prægtig udrykning! Lad mig se: – en tapper major, en tapper kaptajn, to tapre løjtnanter, otte tapre underofficerer og hundrede tapre soldater af tredje regiment, alle dragende ud for at angribe, forjage og besejre en snes gamle kællinger."

"Det er kun Deres spøg, mistress Corbett."

"Nej så min sandten, om det er, sergent, De skal få at se, at det er sandt; admiralen skammer sig ved hele den historie, og kutterens mandskab sværger på, at de ikke vil løsne et skud."

"Ved krigsguden!" udbrød sergenten; "det er da nogle forbandet slemme nyheder, De bringer, mistress Corbett."

"Ingenlunde; Deres regiment vil komme i mode, de vil komme til at gå under navn af kvindemorderne, ha, ha, ha. God fornøjelse, sergent, ha, ha, ha!"

Nancy Corbett kendte alt for vel det latterliges magt; hun forlod sergenten, men standsedes og tiltaltes af en af løjtnanterne; ham hånede og drillede hun på samme måde.

"Men er det også virkelig Deres alvor, Nancy?" sagde løjtnanten til sidst.

"Ja, så min salighed er det så; men på den anden side har jeg også hørt, at de vil kæmpe tappert, for de er vel bevæbnede og vil gøre fortvivlet modstand ligesom deres mænd, og de

sværger på, at de vil slås til "sidste kvinde", hellere end at overgive sig; så nu får vi at se, hvem der slås bedst, kvinderne eller mændene. Jeg holder en guld-jacobus på mit køn, hr. løjtnant, tager De mod væddemålet?"

"Du gode Gud, hvor det er ærgerligt! Jeg kan ikke, jeg vil ikke befale folkene at skyde på fruentimmer; jeg kunne ikke gøre det, om det så var skinbarlige djævle; en kvinde er jo dog en kvinde."

"Og bliver ikke ringere, fordi hun er tapper, løjtnant Dillon; som jeg sagde til sergent Tanner, Deres regiment vil herefter stadig gå under navn af kvindemorderne."

"Det er også fordømt!" udbrød løjtnanten; "men nu husker jeg, der må jo dog være flere der; de, som bemægtigede sig kutteren og gik i land i dens båd."

"Ja vel, og efter sigende med fyrre kasser guldpenge; men tror De, at de ville være sådanne tosser at blive der og lade Dem tage deres penge? – nej, den båd roede sidste nat over til Frankrig med hele skatten, og nu er de velbeholdne i Cherbourg. Det ved jeg ganske bestemt; for en af smuglernes koner, som bor her, viste mig et brev om det fra sin mand, hvori han beder hende følge efter. Men nu må jeg gå; far vel, hr. kvindemorder!"

Løjtnanten lod det, Nancy havde fortalt ham, gå videre til officererne, og majoren blev så fortrædelig til mode, at han gik op til admiralen og sagde, hvilket rygte der gik, og at der kun var kvinder at kæmpe med.

"Det hedder sig nok i depecherne, tror jeg," ytrede admiralen, "at man formoder, der kun opholder sig fruentimmer i hulen, men smuglerne, som var om bord på kutteren –"

"Er taget afsted i går nat med alle deres penge, hr. admiral, så at vi hverken høster ære eller fordel."

"De vil i alt fald have den tilfredsstillelse og fortjeneste at lystre ordre, major Lincoln."

Majoren svarede ikke, men gik meget misfornøjet bort. Imidlertid havde sergenten talt med sine underofficerer og menige, der var udkommanderede til udrykning, og misfornøjelsen var almen. De fleste af soldaterne bandede på, at de ikke ville løsne et eneste skud imod fruentimmer, om de så selv skulle blive skudt for det, og misfornøjelsen steg næsten til mytteri. Imidlertid havde Nancy ikke været uvirksom, hun havde set sit snit til at tale med bådsmandskabet fra *Jungfrau*, fortalte, at smuglerne var stukket af med deres guld, og at det var aldeles vist, at de ikke ville komme til at kæmpe med andre end kvinder, at soldaterne havde svoret ikke at affyre et eneste skud, og at Moggy Salisbury, som var med iblandt smuglerne, havde bandet på, at hun ville hejse sin særk som flag og kæmpe til det yderste. Dette blev snart bekendt om bord på *Jungfrau* og vakte stor uvilje hos hver en af mandskabet, der enstemmigt erklærede, at de ikke ville slås med skørter og endnu mindre skyde på Moggy Salisbury.

Hvilket bjerg af bryderi og fortræd kan ikke ophobes ved en kvindes træske tunge!

Efter denne forklaring er det let at begribe, at iveren ikke var synderlig stor hos de afsendte tropper. Sagen er, at de alle var gnavne lige fra majoren og ned efter blandt soldaterne, og lige fra Vanslyperken og ned efter blandt søværnet. Glad over at have nået sit mål havde Nancy ladet sig færge over den foregående nat og forenet sig med sine kammerater i hulen, og

hvad der var overordentlig heldigt, samme nat kom sir Robert Barclay over i luggeren, og da han hørte, hvorledes sagerne stod, hejste han straks bådene op på klipperne, førte alle sine folk derop og belavede sig med sine følgesvende på en kraftig modstand, som naturligt var at vente af folk, hvis liv afhang af kampens udfald.

Næste morgen sås kutteren komme ned med bådene på slæb, men kunne næppe stævne strømmen, så svag var brisen. Nancy Corbett bad da om at måtte få sir Robert Barclay i tale. Hun meddelte ham, hvad hun havde gjort, og den som følge deraf opståede misfornøjelse blandt soldaterne og matroserne; hun forestillede ham desuden det hensigtsmæssige i, at alle smuglerne blev klædt som fruentimmer, da det ville udrette mere til deres fordel, end om de havde et halvt hundrede mand flere til at forsvare hulen. Sir Robert indså det fornuftige i dette forslag og rådførte sig med Ramsay, som stemte ivrigt for, at dette råd blev taget til følge. Mændene blev kaldt sammen, og sagens sammenhæng forklaret dem, og følgen blev et yderst pudsigt optrin med skæmt og latter, som endte med, at alle mand iførtes kvindeklæder. Den eneste, som beholdt mandsklæder på, var en kvinde, Vilhelmine Krause, men hun skulle blive i hulen hos de andre kvinder og ikke tage del i den forestående kamp.

50

Officererne, underofficererne og samtlige menige nødes til at gøre helt omkring.

Ved middagstid lagde *Jungfrau* bi ud for hulen, og soldaterne fordeltes på bådene.

Henad klokken halv ét var tropperne i bådene og alt klart.

Klokken ét havde mr. Vanslyperken sat sine egne både i vandet og bemandet dem. Med sine pistoler i bæltet og dragen sabel meldte mr. Vanslyperken major Lincoln, at han var klar til at sætte af. Med sin kikkert i hånden gik major Lincoln i båden med mr. Vanslyperken, og hele styrken roede ind efter og landede i den lille vig, hvor de fandt smuglernes både hejst op på klipperne, hvad folkene lod til at blive glade over, da de antog for givet, at de dog ville finde nogle mænd at slås med i stedet for kvinder. Majoren satte sig i spidsen for sine folk, og de begyndte at klatre op ad skråningerne og kom til foden af den høje klippe, som dannede bjergfladen oven over ud for indgangen til hulen; her råbte majoren "holdt!" hvilket var en meget fornuftig befaling i betragtning af, at det var umuligt at gå et skridt videre. Soldaterne så sig om alle vegne, men kunne ikke finde nogen hule, og efter en times omhyggelig søgen holdt major Lincoln og hans officerer, glade over at blive den affære kvit, en rådslagning, hvorved det blev bestemt, at soldaterne skulle indskibes igen. Soldaterne blev kommanderet ned igen, meget varme af deres anstrengelser, og hele togtet ville således have endt uden blodsudgydelse, hvis en kvinde ikke havde båret

sig uforsigtigt ad. Denne kvinde var Moggy Salisbury, som, da hun havde set, at tropperne lavede sig til at gå om bord igen, greb lejligheden, mens sir Robert og alle mændene holdt sig i skjul, til at hejse et vist klædningsstykke på en stang, ligesom for at håne dem, hvorved hun røbede hulens beliggenhed og udsatte sig for den fare at ofre alle dem, som var der inde. Da dette klædningsstykke blev hejst, fik en af matroserne i båden øje på det og råbte: "Der kommer flaget da endelig op på toppen."

"Hvor?" udbrød majoren, idet han trak sin kikkert ud. "Ja, der er det, ved Gud – og der må hulen altså være."

Hverken sir Robert eller nogen af de sammensvorne vidste noget om denne manøvre af Moggy; thi da Smallbones så, hvad hun havde gjort, halede han det ned et minut efter. Det havde imidlertid været hejst, og majoren anså det for sin pligt at vende tilbage, hvorfor soldaterne endnu en gang steg op ad den stejle sti.

Moggy gik da ind i hulen. "De har fået kig på os, sir," sagde hun, "de peger på os og er på vej herop igen. Jeg vil stå skildvagt. Soldaterne vil ikke skyde på mig, og skulle de alligevel gøre det, bryder jeg mig ikke om det."

Sir Robert og Ramsay stak hovederne sammen og rådslog. De mente, at de ved en dristig manøvre nok kunne rede sig ud af denne knibe. Vinden var fuldstændig døet hen, søen var glat som et spejl, og der var alle tegn til, at vindstillet ville holde sig.

"Hvis vi kunne mage det så – og jeg tror nok, vi kunne – så, jo før det får en ende, des bedre."

Moggy havde nu taget en bøsse på nakken og spankulerede frem og tilbage langs randen af klippefladen ganske som en

rigtig skildvagt. Hun blev snart opdaget, og der løb en fnisen gennem alle rækkerne; til sidst, da majoren nærmede sig, råbte hun:

"Hør engang, soldat, hvad har De her at bestille? Skrub af, ellers sender jeg Dem en kugle gennem trøjen."

"Min gode kone," svarede majoren, mens hans folk lo af fuld hals, "vi vil ikke gøre Dem noget ondt, men De må overgive Dem."

"Overgive mig!" råbte Moggy; "hvem taler om at overgive sig? – Op med flaget der henne!"

Op fo'r særken til enden af stangen, og Smallbones grinede, da han hejsede den.

"Min gode kone, vi må lystre vore ordrer."

"Og jeg må lystre mine," genmælede Moggy. "Råb vagten ud!"

Alle kvinderne viste sig nu, som aftalt var, med bøssen på nakken, anført af lille Lilly med dragen sabel.

Synet af barnet, som kommanderede delingen, blev hilst med høje hurraråb og latter.

"Det er nok, det er nok," råbte sir Robert, som var angst på Lillys vegne, "lad dem komme ind igen."

"De skyder i alt fald ikke først," råbte Moggy; "vær blot uden frygt, sir. Vagt, marcher af!" vedblev hun, hvorefter Lilly og hendes kompagni forsvandt.

"Dette er, på ære, alt for latterligt," sagde løjtnant Dillon.

"Jeg ved min salighed ikke, hvad her er at gøre," genmælede majoren.

"Moggy, vi må på en eller anden måde begynde fjendtlighederne," råbte sir Robert inde fra. Smallbones kom nu

ud med sit bøsse for at afløse Moggy, og denne trak sig tilbage ind i hulen.

Majoren, som tænkte, at der på den anden side måtte være en fodsti, som førte til hulen, rykkede nu frem i den hensigt at finde den og på en eller anden måde gøre ende på denne usædvanlige krigsførelse.

"Er De så god at holde Dem i afstand, ellers skyder jeg," råbte Smallbones, idet han hævede sin bøsse.

Majoren gik frem uden at ænse truslen. Smallbones gav da ild, og majoren faldt.

"Gid Fanden havde den djævelskvind! – Er De såret, hr. major?" råbte løjtnant Dillon.

"Ja, jeg er – jeg kan ikke røre mig."

Et skud til affyredes, og sergenten faldt.

"Død og Helvede! Hvad skal vi gøre?"

Men nu stormede hele smuglerbanden ud af hulen som fruentimmer med kapper på og begyndte en morderisk ild på soldaterne, der faldt rundt om. Kaptajnen, som havde overtaget kommandoen, forsøgte nu at finde vej om til den anden side af hulen, hvor han ikke tvivlede om, at han ville finde indgangen, men derved udsattes soldaterne for en yderst voldsom ild uden at kunne besvare den.

I førstningen vægrede soldaterne sig ved at skyde igen, da de var sikre på, at de havde med smuglernes koner at bestille; selv i den tykkeste røg var der ingen mandfolk at se, og de soldater, der stod noget længere borte og kunne besvare ilden, undlod det. De morede sig snarere over kvindernes mod, og da de ikke vidste, at deres kammerater faldt så tæt, forblev de uvirksomme. Men der gives grænse selv for ridderligheden, og

da de sårede soldater blev båret forbi, vaktes deres harme, og til sidst besvaredes ilden lige så varmt, som den som fra angriberne; men inden dette skete, var imidlertid halvdelen af hærstyrken ukampdygtig.

Al den bistand, som de kunne have fået af det på stranden opstillede dækningsmandskab fra kutteren, udeblev rent; matroserne vidste ikke, hvor stort et tab soldaterne havde lidt, og skønt de fyrede i følge ordre, ville de dog ikke tage sigte.

En stund blev soldaterne trængt om til østsiden af klippen, der, som læseren vil erindre, var langt mere stejl end vestsiden, hvorfra man steg ned ved hjælp af stigen. Her var de prisgivet de sammensvorne, der lå gemt bag klippemasserne på bjergfladen og tog ufejlbart sigte. Kaptajnen var faldet, løjtnant Dillon var hårdt såret blevet båret tilbage til bådene, og kommandoen var tilfaldet et ungt menneske, der nylig var kommet til regimentet og aldeles ukyndig i alt, hvad der hed militær taktik, selv om noget sådan kunne være kommet til anvendelse i dette tilfælde.

"Kalder De dette at slås med kvinder, sergent Tanner?" sagde en af folkene. "Jeg har været med før, men sådan morderisk ild har jeg endnu aldrig været i. Vi har jo mistet to tredjedele af vore folk."

"Og vil til miste dem alle sammen, inden vi finder indgangen til denne fordømte hule. Regimentet har tabt sit gode navn og rygte for bestandigt, og mig er det lige kært, hvor snart en kugle afslutter mit regnskab med verden."

Ramsay afsendte nu en del af sine folk for at skyde på de til dækningen bestemte matroser, der stod opstillet ved bådene i vigen og var aldeles ubeskyttede, mens hans egne folk kunne

dække sig bag klippemasserne. Mange faldt, sårede eller dræbte, og efter at Vanslyperken uophørligt havde flyttet sig fra den ene plads til den anden, befalede han, at de sårede skulle lægges i hans båd, hvorpå han roede bort med to mand, for, som han sagde, at hente mere ammunition, og efterlod resten af sin afdeling på stranden, hvor de selv måtte se at klare sig på bedste måde.

"Jeg tænkte nok, at dette arbejde ville blive ham for hedt," ytrede Bill Spurey.

"Ja," svarede Short, som i samme øjeblik fik en kugle i låret og segnede om blandt klipperne.

Ilden på matroserne vedblev at gøre sin virkning. De veg ikke fra deres post, men den ene efter den anden sank såret til jorden. Soldaterne var nu uden befalingsmænd, for da de, der havde banet sig vej hen til vestsiden af klippen, så, at det var lige umuligt at rykke frem og trække sig tilbage, krøb de ind under siderne af brinken for at søge ly imod en morderisk ild, som de ikke kunne besvare. De andre var spredt hist og her, og søgte dækning, som de bedst kunne, under klippemasserne og besvarede de sammensvornes ild sikkert og fortvivlet. Men af de hundrede mand, der blev udsendt på dette togt, var der ikke tyve tilbage, som ikke var dræbte eller sårede, og næsten hele matrosflokken var faldet, hvor den stod.

Klokken var da fire; de få mænd, der endnu var uskadte, led af den overordentlige hede og anstrengelse og var nærved at forgå af tørst. De sårede råbte på vand. Søen var stille, rolig og glat som et spejl, der viftede ikke et vindpust til at svale de såredes feberhede pander, og kutteren flød med sine slapt

hængende sejl om på den blanke vandflade en syv-otte hundrede alen fra stranden.

"Nu er vor tid kommet, sir Robert."

"Ja, Ramsay, – nu gælder det, rask til værket – bort med denne kvindedragt, gutter – omgjord eder med sablerne og stik pistolerne i bæltet!"

Det varede kun ganske kort, inden denne befaling var udført, og skønt nogle af folkene var sårede i denne dags hede dyst så vel som i kampen om kutterens dæk, talte dog de tre bander fra Amsterdam, Portsmouth og Cherbourg fyrre bestemte og kraftfulde mænd.

Stigen blev firet ned, og de steg ned. Sir Robert befalede Jemmy And og Smallbones at blive tilbage og hale stigen op igen, og hele flokken ilede ned til vigen med sir Robert og Ramsay i spidsen, bemægtigede sig bådene og roede ud til kutteren.

51

Den jakobitiske sag sejrer både til lands og til vands.

Den store vanskelighed, som sir Robert Barclay havde at overvinde, bestod i at finde transportmidler for deres talrige venner af både mænd og kvinder, som da fandtes i hulen; nu da deres tilholdssted var kendt, kunne man være vis på, at regeringen ville tage indgribende forholdsregler, hvorved de, i fald de ikke kunne kues på anden måde, ville blive omringet og ved udhungring tvunget til overgivelse.

De to både, som de havde, var ikke tilstrækkelige til at overføre en så talrig skare, som nu bestod af henved halvandet hundrede personer, og deres fødemidler kunne ikke slå til for mere end et par dage.

Kutterens ankomst med soldaterne var ikke sir Robert nogen kilde til bekymring, da han håbede ved en sejr over tropperne at bemægtige sig deres både og således iværksætte sin flugt; men dette ville have været vanskeligt, om ikke ligefrem umuligt, hvis kutteren havde stået under en ordentlig befalingsmand, da den førte fire kanoner og kunne have hindret deres flugt, selv om den ikke skød båden i sænk; men da sir Robert mærkede, at det var blikstille, faldt det ham på en gang ind, at hvis han, efter at have slået tropperne, kunne entre og bortføre kutteren, ville alle vanskeligheder være borte, for da kunne de indskibe alle deres folk og føre dem over til Cherbourg.

Det var den plan, som sir Robert havde undfanget, og som Ramsay gik ind på, og for at udføre den havde de nu, da

hærstyrken var oprevet, gjort et udfald og bemægtigede sig bådene. De i hulen efterladte kvinder var for øjeblikket fuldstændig betryggede, da der uden stormstiger ikke var nogen mulighed for de tilbageblevne soldater at udrette det mindste, selv om de også samlede sig igen og fik forstærkning.

Den det af *Jungfrau*s besætning, som havde set dem fare ned til stranden, varskoede Vanslyperken, der var gået ned i sin kahyt, da han ikke fandt for godt at tage mere del i kampen eller udsætte sit dyrebare liv. Vanslyperken som op på dækket, hvorfra han så bådene blive bemandet og lægge ud af vigen.

"De kommer for at angribe os, sir," sagde Coble, hvem kommandoen over kutteren var tilfaldet, da mr. Vanslyperken tog i land.

Mr. Vanslyperken blev så hvid som et lagen; hans øjne var fæstet på Ramsay, der stod på agtersædet af den første båd med løftet sabel – han genkendte ham straks, snappede efter vejret og kunne ikke svare.

Kutterens mandskab greb straks til våben, uagtet det var svækket ved at have mistet de fleste af deres bedste mænd; Coble, Cornelius Jansen og korporal Vanspitter sås fremmest iblandt dem, og opmuntrede dem til at værge for sig.

"Gott for dam – lad os dog slå et slag," udbrød Jansen.

"Mein Gott, ja," råbte korporalen.

Vanslyperken fo'r op: "Det er ingen nytte til, folkens – det er galskab – unyttig opofrelse af menneskeliv; de er to imod en – vi må overgive os. Gå ned, alle sammen – hører I? Vil I se til, I kan lystre mine ordrer!"

"Ja, og også melde Dem til admiralen," svarede Coble; "jeg har aldrig i mine levedage hørt en sådan ordre blive givet, og nu har

jeg dog tjent kongen i nogle og halvtredsindstyve år."

"Korporal Vanspitter, jeg befaler Dem at gå ned – alle sammen ned," råbte Vanslyperken; "det er mig, der befaler her – vil De lystre, sir?"

"Mein Gott, ja," svarede korporalen, idet han gik sin vej og ganske sindigt steg ned ad trappen.

Bådene var nu ikke stort mere end en halv snes alen fra kutteren, og folkene stod rådvilde; ved at lystre ordre havde korporalen gjort dem modløse; nogle af dem fulgte korporalen.

"Det nytter ikke," sagde Coble; "jeg indser nu, det er ingen nytte til; det er kun at lade sig hugge sønder og sammen for ingen ting, folkens; men jeg forlader ikke dækket." Coble kastede sin huggert og gik agter ud; de andre matroser gjorde ligeså, alle undtagen Jansen, som endnu betænkte sig. Coble rev ham huggerten ud af hånden og kastede den over bord, i samme øjeblik som bådene kom langs siden af kutteren.

"Gott fordam!" mumlede Jansen, idet han lagde armene over kors og så stift på dem, der sprang op på kutterens dæk. Da Ramsay, der var den første mand om bord, så, at matroserne stod på dækket, uden at gøre nogen modstand, vendte han sig om og slog sværdodden i vejret for nogle af hans folk, der stormede blindt frem, og inden et minuts forløb var alt roligt på *Jungfraus* dæk. Mr. Vanslyperken lod sig ikke se. Da bådene kom dem nær, var han ilet ned i sin kahyt og havde låset sig inde; hans eneste tanke var, at Ramsays vrede skulle have tid til at lægge sig og hans liv derved blive skånet.

"Hør nu, gutter," sagde sir Robert til kutterens besætning, "det glæder mig meget, at I ikke gjorde nogen modstand mod en styrke, som I ikke kunne modstå, og jeg ville have taget mig

det grumme nær, om nogen af jer havde mistet livet; men I må nu gå ned og lade os være herrer over kutterens dæk. Måske ville det være det bedste, om nogen af jer tog en af jeres både og roede i land for at samle jeres sårede kammerater op."

"Med Deres tilladelse, sir, vil vi nok gøre det," sagde Coble, idet han trådte frem, "og kutteren er Deres, for så vidt det afhænger af os. Vi vil i alt fald ikke gøre noget forsøg på at tage den tilbage, da De har været så god at tænke på vore stakkels kammerater, som ligger der inde på stranden. Det lover I vel nok, gutter?" vedblev Coble, idet han vendte sig til matroserne.

"Ja vel, det lover vi," svarede de.

Coble tog da mandskabet med sig og roede i land ind til bugten, på hvis strand de fandt alle deres kammerater liggende enten døde eller sårede. Dick Short, Spurey og ni andre blev bragt om bord; de, som var stendøde, lod man ligge i land. Kun ti mand blev efterladt på kutteren, hvilket imidlertid var tilstrækkelig mange til at hamle op med de par stykker af *Jungfraus* besætning, der blev tilbage om bord, selv om de skulle få i sinde at bryde deres ord; med resten af sine folk vendte sir Robert og Ramsay tilbage til bådene og roede i land, for deres andre angribere var endnu ikke undertvunget, henved en snes soldater var endnu uskadte og sad på klippestykkerne.

Så snart Ramsay var steget i land, hejste han et hvidt lommetørklæde på en bajonet, som var stukket på en musket.

"Sergent Tanner," sagde en af soldaterne, "der er et parlamentærflag."

"Er der det? Det har jeg ikke noget imod – de er nu to imod en. Jeg vil gå det i møde."

Sergenten gik hen imod Ramsay.

"Hvis vi ville, kunne vi godt tvinge eder til at overgive eder eller hugge eder ned – det må I selv indrømme; men vi vil ikke tilføje eder noget ondt. – Der er allerede faldet for mange brave mænd."

"Det er et sandt ord," svarede sergenten, "men det er da altid en trøst, at I nu endelig har vist eder at være mænd og ikke fruentimmer."

"Ja, det er vi; men hør nu vilkårene. I blev sendt ud for at bemægtige eder hulen – den skal I komme i besiddelse af, så snart vi er borte, hvis I ville trække eder højere op på klippen og lade os indskibe os uden at forulempe os. Hvis I ikke straks antager disse vilkår, vil vi aldeles bestemt angribe eder; eller, hvis I vil, kan I gøre bedre endnu – sæt eders geværer i pyramide, saml eders sårede, bring dem ned til stranden, rede til at føres over i bådene, som vi, så snart vi er i sikkerhed, vil overlade eder; – skal der så være våbenhvile eller ej? – I må straks bestemme eder."

"Ja, lad der så være våbenhvile; for jeg ser ingen mulighed for at opnå bedre vilkår. Jeg er øverstbefalende, og De har sergent Tanners ord."

Sergenten vendte da tilbage og råbte, da han var kommet halvvejs hen til sine folk: "Kompagni, træd an – geværerne i pyramide!"

Udmattede af den langvarige kamp og vel vidende, at de ikke havde udsigt til at kunne stå sig mod en sådan overmagt, adlød soldaterne med glæde og inddeltes nu i hold på tre-fire mand, som samlede de sårede og bare dem ned til vigen.

Sir Robert og hans mænd ilede op til klippen – stigen blev firet ned, og alle tog ivrigt fat på forberedelserne til

indskibningen – lady Barclay og Lilly kastede sig i hans arme, mens Vilhelmine klyngede sig op til Ramsay; men de ofrede kun kort tid på kærtegn – minutterne var for kostbare. Alt var blevet pakket sammen, pengekasserne firedes ned, varebundterne derimod blev kastet ned, og i løbet af et kvarter blev hulen tømt for alt, hvad de kunne føre med sig.

Kvinderne steg da ned, og alle mand blev sat i arbejde med at bære pengekasserne og rejsegodset ned til bådene. Så snart den ene båd var ladet med pengekasserne, steg også lady Barclay, Lilly og Vilhelmine i den, og halvdelen af folkene gik med dem om bord i kutteren, hvor Coble allerede var ankommet med de sårede matroser. Ramsay blev ved den anden båd for at indskibe kvinderne og bagagen; da alt var bragt over i fartøjerne, kaldte han på sergenten, viste ham stigen og sagde ham, at han måske nok ville finde noget i hulen, det lønnede sig at gå derop for.

"Er der en dråbe drikkeligt der oppe, sir? For vi, der er uskadte, er nær ved at forgå af tørst, og det er grueligt at høre de stakkels sårede bede om vand."

"De vil finde både vand og brændevin i overflod der oppe, sergent, og De kan fortælle, hvad De vil, når De kommer til Portsmouth, vi skal ikke modsige Dem."

"Listen over døde, sårede og savnede vil tydeligt nok melde sammenhængen," svarede sergenten; "men løb nu der op, folk, og hent noget vand til disse stakkels fyre. Far vel, sir, og mange tak."

"Far vel, sergent Tanner," sagde en af kvinderne i båden.

"Nancy Corbett, så sandt jeg er en synder!" råbte sergenten.

"Det sagde jeg Dem jo, sergent – De kommer alle dage til at hedde kvindemorder."

"Jo, det var et net kvindemyrderi," mumlede sergenten og vendte sig fnysende vred bort. Ramsay roede med bådene ud til kutteren, og så snart de var udlosset, blev de bugseret til land længst inde i vigen af nogle af *Jungfraus* matroser.

Imidlertid havde damerne så vel som de øvrige kvinder opholdt sig agter ude på dækket, da Vanslyperken havde låset sig inde i sin kahyt; men sir Robert befalede nu sine folk at sprænge kahytsdøren og føre mr. Vanslyperken forud på banjerdækket. Da døren blev åbnet, fandtes Vanslyperken i sin køje mere død end levende; han blev halet frem og slæbt forud. Damerne blev derefter ført ned, og så snart pengene var stuvet af vejen og det øverste dæk ryddet for bagagen, fik kvinderne befaling til at gå ned på banjerdækket, og mr. Vanslyperken beordredes ført op.

52

Hvori der vises megen undersåtlig troskab for at veje op mod Vanslyperkens forræderi.

Vi må imidlertid ikke glemme borgmesteren og enken Vandersloosh, som vi forlod i fængslet i Amsterdam. Vi forlod mynheer Krause røgende sin pibe og visende de omstående, hvor stor en stor mand stedse viser sig at være, når modgangens time kommer. Også enken ville være blevet anerkendt for at have været en stor kvinde, i fald hun var optrådt offentligt. Hun kunne ikke andet end sørge over nutiden, thi hun sad jo også på gulvet i et fængsel, og derfor vred hun også nu og da sine hænder; men hun skuede ud i fremtiden og imødeså bedre tider, hengav sig ikke til fortvivlelse, men trøstede sig med håb, som tydeligt lod sig godtgøre af hendes idelige gentagelse af disse ord: "Ja, ja, mr. Vanslyperken, vi får at se."

At natten forekom dem begge lang, lader sig ikke fragå, men selv den længste nat får dog ende, så længe verden vedbliver at dreje sig rundt, og følgen deraf var, at det blev morgen som sædvanlig for borgmesteren, omend enken på grund af sit særegne opholdssted ikke nød den samme fordel.

Efter morgen kommer frokost, efter verdens naturlige gang, og da konger jo dog ikke er andet end mennesker, undergivet de samme fornødenheder som andre dødelige, så satte Hans Majestæt kong William sig ned og indtog et let måltid i selskab med Hans Nåde hertugen af Portland og den højvelbårne lord

Albemarle. Historien melder ikke i dette tilfælde, som den gør i værker af samme slags som foreliggende, ved hvilke retter Hans Majestæts madlyst skærpedes, vi må derfor forbigå denne omstændighed og, ligesom Hans Majestæt gjorde ved denne lejlighed, så snart frokosten var til ende, skride til forretningerne.

"Har De fået meddelelse, mylord Albemarle, om, hvor mange af de sammensvorne der er blevet grebet?"

"Med Deres Majestæts gunstige tilladelse, det gør mig ondt at måtte meddele Dem, at alle de uskyldige er blevet fængslet, og alle de skyldige er undsluppet."

Ved denne tidende så Hans Majestæt meget alvorlig ud.

"Hvad mener De med det, mylord?" sagde han efter et lille ophold.

"De sammensvorne har alle i tide fået et eller andet venskabeligt vink, og de eneste to, der sidder i forvaring, er borgmesteren mynheer Krause og værtshusmadammen."

"Regner De borgmesteren til de uskyldige, mylord?"

"Hvis Deres Majestæt vil behage at læse denne meddelelse," svarede lord Albemarle, idet han rakte ham Ramsays brev og bilagene, "vil De tiltræde min mening."

Kong William tog brevet og læste det. "Hvad for noget, Ramsay – ham, der blev domfældet sammen med sir Robert Barclay?"

"Netop ham, Deres Majestæt."

"Så nær ved os og dog undsluppet – men hvad tiltro vil De skænke ham?"

"Med Deres Majestæts tilladelse skænker jeg ham fuldstændig tiltro. Jeg anser ham ude af stand til at sige en

usandhed."

"Sådan en forræder!"

"Forræder imod Deres Majestæt, men Hans katolske Majestæt, forhenværende kong James, huld og tro. Men hvis jeg må være så dristig at henlede Deres Majestæts opmærksomhed på bilagene, så udviser de, at løjtnant Vanslyperkens ord ikke er meget værd. Han i det mindste har begået dobbelt forræderi."

"Ja, en smule hængning kan ikke skade ham – er De vis på, at det er hans håndskrift?"

"Det kan der ikke være tvivl om, Deres Majestæt, jeg har sammenlignet den med de andre aktstykker."

"Vil De tage Dem af den sag, mylord; men borgmesteren?"

"Han er, som Deres Majestæt vil kunne se, blevet ført grovelig bag lyset og mistænkt uden grund."

"Og værtshusmadammen?"

"Var her i går og overtydede mig fuldstændig om, at Vanslyperken var en forræder, og hun selv uskyldig. Hans Nåde hertugen af Portland var ligeledes nærværende."

"Nu vel, mylord, De kan give befaling til Deres frigivelse; naturligvis vil lidt tilsyn med dem være tilrådelig. I eftermiddag må De over for rådet retfærdiggøre den hele fremfærd."

"Jeg tager mig den underdanige frihed at henlede Deres Majestæts opmærksomhed på, at borgmesteren bør have oprejsning for den offentlige skam, der er overgået ham."

"Ja vel så – lad ham komme," svarede Hans Majestæt ligegyldig. "Jeg vil modtage ham i morgen tidlig," og dermed forlod Hans Majestæt værelset.

Lord Albemarle afsendte ufortøvet et ilbud med befaling til borgmesterens og fru Vanderslooshs frigivelse, tillige med et

brev til den første, indeholdende tilkendegivelse af, at Hans Majestæt ville modtage ham den næste dag ved middagstid. Men mens denne retfærdighedshandling forberedtes i palæet i Haag, foregik der i byen Amsterdam handlinger, der ikke lod sig fuldt så let retfærdiggøre.

Solen lod sig se over en time før de kongelige livvagtskarle. Pøbelhobe samlede sig i klynger på gaden og foran rådhuset, og øjemedet med deres sammenstimlen var at drøfte borgmesteren mynheer van Krauses forræderi og fængsling. "Det er skammeligt – skændigt" – "Død over forræderen" – "Riv ham i tusinde stykker" – og "Længe leve kong William" var de første enkeltvise ytringer – siden tiltog støjen og tumulten. De små folkehobe sluttede sig efterhånden sammen, indtil de udgjorde en stor sværm, der brændte af undersåtlig troskab, og hvori hver enkelt higede efter at aflægge håndgribelige prøver på sin nidkærhed – atter hørtes råbene "Længe leve kongen!" og "Død over forræderen", med høje hurraråb. Derefter fulgte en forvirret larm, og sværmen syntes ligesom uvilkårligt på én gang at drages hen i en bestemt retning. Omsider gaves det løsen, som de alle ventede på. "Hen til hans hus – til hans hus – ned med det – død over forræderen!" og den kongeligsindede pøbel ilede afsted, hver især ivrig efter at være den første til at vise sin kongekærlighed ved at tilrane sig mynheer Krauses gods og løsøre.

I Nederlandene har denne slags undersåtlighed altid været meget i mode og er det da endnu. I løbet af ti minutter blev porten sprængt – gamle Koops slået til jorden og trådt under fødder, til han var død, – hver genstand af værdi, som kunne bæres bort, skaffet af vejen, stole, borde, spejle, der ikke kunne

medtages, kastet ud ad vinduet, Vilhelmines harpe og pianoforte splintret i mange stykker, senge, sengeklæder, alt fløj om i luften, og derpå blev der tændt ild på stumperne af bohavet, og efter mindre end en time stod mynheer Krauses prægtige hus i lys lue, mens pøbelen jublede og råbte "Længe leve kong William!"

Inden ilbuddet kunne komme fra Haag, var de nøgne mure det eneste, der var tilbage af mynheer Krauses ejendom og købmandsvarer, alt var fortæret af luerne, og en del af bygningen var styrtet ned i kanalen og havde tilstoppet den, mens femten schuyter, som lå og ventede på at udlosse deres ladninger, havde set sig nødsagede til at trække sig tilbage for de rasende flammer, og de flegmatiske skippere stod og så til med deres piber i munden og hænderne i deres vide bukselommer.

Da den kongetro pøbel havde nået sin hensigt, veg den efterhånden pladsen. Underligt nok ytrer folkestemningen sig altid på samme måde. Hvis pøbelen var stimlet sammen til kongefjendske idrætter, ville den have givet sin opsætsighed luft akkurat på samme måde, alene med den forskel, at så havde stadens råd- og domhus måttet undgælde i stedet for mynheer Krauses privatbolig.

Men nu skete der et omslag i pøbelens stemning. Som en løbeild havde den tidende udbredt sig, at herr borgmesteren var blevet befundet uskyldig, at der var indløbet befaling til hans øjeblikkelige løsladelse, og at Hans Majestæt havde ladet ham kalde til sig; pøbelen blev nu tvivlrådig om, hvor vidt den skulle vise sin harme over denne uretfærdige fængsling af deres værdige øvrighedsperson ved at stikke ild på en eller anden

offentlig bygning eller bære ham i triumf til hans hus, som de rent glemte, at de havde brændt af. Heldigvis besluttede de sig til det sidste; de omringede rådhuset under råbene: "Længe leve vor værdige borgmester – held og lykke følge mynheer Krause!" De stormede op ad trappen, løftede ham op på deres arme og bar ham i triumf gennem gaderne, indtil de til sidst bragte ham til de rygende tomter af hans hus og forlod ham der; de havde gjort alt, hvad de kunne, de havde båret ham der hen i triumf, uden at bygge huset op igen, det var umuligt; mens mynheer Krause mismodig betragtede de sørgelige levninger af al sin ejendom, spredte den kongetro pøbel sig, idet enhver følte med sig selv, at han havde været lidt for overilet med at tilrane sig en lille del af det. Undersåtlig nidkærhed er dog en herlig ting; mynheer Krause befandt sig ene; han så med foragt og harme på denne skueplads, hvor den rå magt havde boltret sig, og gik derpå hen til et hotel, inderlig ked af det loyale råb "Længe leve kong William!"

Imidlertid oplodes døren til det fangehul, hvor enken Vandersloosh sad indespærret, og hun underrettedes om, at hun ikke længere var fange. Harmfuld over at være blevet fængslet for sin undersåtlige troskabs skyld, teede enken sig som besat og skred majestætisk ud af rådhuset, uden at værdige de lykønskninger, som nogle af de underordnede retstjenere fremkom med, noget svar. Hendes bryst svulmede af harme, og hun var fast bestemt på at sige Hans Majestæt ren besked, hvis hun kunne få adgang til ham, og næste dag gjorde hun sig den ulejlighed at gå hele vejen ud til Haag, for igen at træffe Hans Majestæt; men Hans Majestæt var ikke hjemme, og lord Albemarle, hos hvem hun lod sig melde, var upasselig, og

Hans Nåde hertugen af Portland var optaget af vigtige forretninger; enken havde således gjort hele denne tur forgæves, og hun erklærede til Babette, at hun aldrig mere i sit liv ville sætte sin fod under kongeslottets tag.

Men skønt madame Vandersloosh ikke blev modtaget ved hove den dag, blev dette dog tilfældet med borgmester mynheer Krause; for da han lod sig melde, førte lord Albemarle ham ved hånden ind til Hans Majestæt.

"Vi har været for overilede, mynheer Krause," sagde Hans Majestæt med et nådigt smil.

Mynheer Krause bukkede dybt.

"Det gør mig ondt at høre, at folket i sin undersåtlige nidkærhed har nedbrændt Deres hus, mynheer Krause – de har forivret sig."

Mynheer Krause bukkede atter dybt.

"De vedbliver selvfølgelig at beklæde Deres embede som borgmester i staden Amsterdam."

"Tilgiv mig, Deres Majestæt," svarede mynheer Krause ærbødigt, men bestemt, "jeg har adlydt Deres befaling til mig om at indfinde mig her, men må nu anholde om, at Deres Majestæt vil befri mig for denne byrde. Jeg er kommet for at nedlægge min kæde og embedsstav for Deres Majestæts fødder, da det er min agt at forlade byen."

"De er for overilet, mynheer Krause," genmælede Hans Majestæt misfornøjet.

"Med Deres Majestæts tilladelse," svarede Krause, "den, der har været indsat som arrestant på rådhuset, egner sig ikke til der at forrette sit hverv som dommer. Jeg har tjent Deres Majestæt i mange år med den største iver og troskab; til

gengæld for det er jeg blevet kastet i fængsel og min ejendom ødelagt; jeg må nu vende tilbage til en stilling, som passer sig bedre for min nuværende forfatning, og med al forsikring om min undersåtlige lydighed anholder jeg derfor endnu en gang om tilladelse til for Deres Majestæts fødder at nedlægge tegnene på min tidligere embedsværdighed."

Som sagt, så gjort. Kongen rynkede panden og vendte sig om mod vinduet, og da mynheer Krause så, at Hans Majestæt havde vendt ham ryggen, gik han ud af døren.

"For overilet!" tænkte mynheer Krause. "Jeg er kongen og lovene huld og tro og kastes i fængsel, og så venter man, at jeg skal lade mig nøje med den undskyldning, at man har været for overilet. Mit hus bliver nedbrændt, og den plyndrende pøbel har overilet sig. Ja – ja, det var en lykke, at jeg fulgte Ramsays råd, for mit hus og hvad der fandtes var en ren ubetydelighed, men hvis alt mit guld, som nu er i Hamburg og Frankfurt, tillige med det, som Ramsay har i forvaring, havde været der, og jeg var blevet en stodder, så ville al den oprejsning, jeg havde fået, have været et smil og den undskyldning, at man havde været for overilet. Gud skal vide, hvor min datter og Ramsay nu er? Jeg længes efter at komme sammen med dem."

Af denne mynheer Krauses samtale med sig selv vil det blive læseren indlysende, at borgmesterens undersåtlige følelse havde lidt et slemt skår; han syntes måske, at han havde betalt sin embedsværdighed for dyrt.

Ved sin tilbagekomst tilkendegav mynheer van Krause offentligt, at han havde frasagt sig borgmesterbestillingen til stor forbavselse for alle dem, der hørte det, og til stor fryd for hans særdeles gode ven Engelback, der næste morgen tog ud til

Haag og havde en sammenkomst med Hans Nåde hertugen af Portland. Udfaldet af den blev, at af grunde, som vedkommende formodentlig bedst kendte selv (for historien åbenbarer ikke alt), anbefaledes mynheer Engelback til at beklæde borgmesterembedet i byen Amsterdam, der var blevet ledigt ved mynheer Krauses fratræden, og som følge heraf begav det sig, at alle de, som for ikke mere end to dage siden tog hatten af for mynheer Krause, men beholdt den på, når de mødte mynheer Engelback nu lod den sidde på hovedet, når de mødte mynheer Krause, og tog den meget høfligt af for mynheer Krauses særdeles gode ven mynheer Engelback.

53. Forhør, domfældelse eg henrettelse af to af hovedpersonerne i vor fortælling.

Vi forlod sir Robert Barclay på kutterens dæk, damerne og de andre kvinder havde han sendt ned, og to af sir Roberts folk var just i færd med at slæbe mr. Vanslyperken agter ud. *Jungfrau*s mandskab var den gang nede på banjerdækket, nogle hjalp de sårede, andre talte med Jemmy Salisbury og hans kone, som de var forbavset over at træffe blandt angriberne.

"Hør, Jemmy, hvor kom det sig, at du slog dig ned blandt de fyre?"

"Det skal jeg sige dig," tog Moggy til orde; "da han sidst var i Portsmouth, hørte de ham spille på sin fiol og synge, og derved blev de så aldeles forgabte i ham, at de med djævels vold og magt ville have ham til at underholde og adsprede dem i hulen. Så tog de en aften og ligefrem stjal ham, førte ham bort med vold og har lige siden da holdt ham fangen."

"Det er dog næsten at drive spøgen for vidt," ytrede en af matroserne.

"Mein Gott, ja!" svarede korporalen.

"Men nu har jeg da i alt fald min frihed igen," svarede Jemmy, som forstod halvkvædet vise og gik ind på, hvad hans kone havde sagt, "og hvis den tværdriver Vanslyperken ikke længere kommanderer kutteren, hvilket jeg har en anelse om, at han ikke kommer til, så vil jeg nok tage tjeneste som bådsmand – hvad mener du, Dick?"

"Ja," svarede Dick som lå og dinglede i sin køje.

"Nå, da jeg nu mærkede, at Jemmy ikke var til at finde, han, min egen søde and af en mand – min perle, min juvel – mit diamantskrin (er du ikke det, min Jemmy?), så rev jeg mig i håret og løb om på gader og stræder som en gal kone," vedblev Moggy. "Omsider traf jeg Nancy Corbett, hvis mand er en af banden, og hun fortalte mig, hvor han var med violin og det hele, og så talte jeg godt for hende, så hun lod mig komme til ham, og sådan gik det til, at vi begge er her."

Det var et godt indfald af Moggy, og da der ikke var nogen, som gjorde sig den ulejlighed at modbevise det, blev redegørelsen modtaget som ikke i mindste måde utroværdig.

Men nu slæbtes mr. Vanslyperken forbi dem af to af de sammensvorne, og hele *Jungfraus* mandskab fulgte med op på dækket for at se, hvad der skulle gå for sig.

Da mr. Vanslyperken var blevet ført agter ud, rystede hans ben under ham, og han kunne næppe stå. Hans ansigt var gustent, og hans læber hvide af skræk, og han vidste alt for godt, at han kun havde liden barmhjertighed at vente.

"Nå, sir," sagde sir Robert med en streng mine, "hør anklagen imod Dem, for skønt vi måske står uden for loven, vil vi dog være retfærdige. De trådte frivilligt i vor tjeneste og modtog

betaling af os. De var en af vore, alene med den forskel, at vi omfattede vor sag af princip og undersåtlig troskab, mens De derimod gik i ledtog med os af egennyttige bevæggrunde. Alligevel holdt vi ord over for Dem; for enhver tjeneste, De ydede, blev De godt og punktligt betalt. Men De tog mod vore penge og handlede forrædersk imod os, røbede vore hemmeligheder og gav Deres regering oplysninger, i følge hvilke denne herre her (han pegede på Ramsay) og mange andre ville være omkommet i galgen, hvis de ikke heldigvis var blevet advaret i tide. Nu gad jeg nok vide, sir, hvad De kan fremføre til Deres forsvar, hvilke forskellige grunde kan De angive, for ikke at dø den død, som De så forræderisk har beredt andre?"

"Dø!" udbrød Vanslyperken, "o nej – nåde, sir – nåde. Jeg er ikke beredt til at dø."

"Det er kun få – men sikkert er det – at en slyngel som De ikke egner sig til at leve."

"På mine knæ beder jeg om nåde," råbte den forfærdede usling, idet han faldt ned på dækket. "Mr. Ramsay, tal for mig."

"Ja, jeg vil tale," svarede Ramsay, "men ikke for Dem; jeg vil stille det klart for Dem, at selv om det lykkedes Dem at undslippe fra os, ville De alligevel blive hængt, for alle Deres uddrag af depecherne har jeg med fuldstændig forklaring overgivet til den engelske regering. Venter De nåde fra den kant – den har hidtil ikke udvist overvættes megen barmhjertighed."

"O Gud, o Gud!" udbrød Vanslyperken, idet han fortvivlet kastede sig ned på dækket.

"Nu, mine gutter, I har hørt anklagen imod denne mand og er vidner på, at han ikke har noget at fremføre til sit forsvar, hvad dom fælder I?"

"Døden!" råbte de sammensvorne.

"I folk, som hører til kutteren, I har hørt, at dette menneske har forrådt den nuværende regering i England, i hvis sold og tjeneste han den gang var – hvad mener I?"

Obadias Coble halede her op i sine bukser og sagde: "Ja, når jeg skal sige min mening, så er jeg enig med Dem, sir, hvem De så end er."

"Mein Gott! ja, sir," udbrød korporalen.

Hele besætningen råbte enstemmigt: "Døden – døden!" hvilket, i forbigående sagt, var meget oprørsk.

"De ser, at De er på dobbelt vis domfældet som dobbelt forræder," sagde sir Robert. "Bered Dem derfor til at dø; hvilken religion De bekender Dem til, ved jeg ikke, men den tid, der vil blive Dem tilstået til at slutte fred med Deres Gud, er kun femten minutter."

"O!" stønnede Vanslyperken med ansigtet ned imod dækket.

"Holla der, manne, kast en løkke op om rånokken," sagde Ramsay.

Nogle af hans folk gik hen for at udføre hans befaling med bistand af matroserne på *Jungfrau*. Men mens de var i færd med at knytte løkken om styrbord, var Jemmy And i al ro og mag beskæftiget med at få en anden op om bagbords rånokke, hvilket ingen gav agt på.

Så snart løbetovet med løkken var fastgjort og alt i orden, blev det meldt til sir Robert af korporal Vanspitter, der trådte hen til ham med sin sædvanlige militære hilsen. Sir Robert tog til gengæld sin hat af. Han havde holdt sit ur i hånden lige fra det øjeblik af, at han havde udtalt dommen over Vanslyperken, der endnu blev liggende næsegrus på dækket.

"Det er min pligt at meddele Dem, sir, at der nu kun er fem minutter tilbage af den tid, som er blevet Dem indrømmet," sagde sir Robert til Vanslyperken.

"Fem minutter!" udbrød Vanslyperken, idet han sprang op fra dækket, "kun fem minutter – at skulle dø om fem minutter!" vedblev han og så med rædsel op til rebet ved rånokken og den skæbnesvangre løkke for enden af det! Korporalen holdt den anden ende af løbetovet i sin hånd. "Holdt! Jeg har guld – meget guld – jeg kan købe mig fri."

"Kongeriger ville ikke kunne frikøbe Dem," sagde sir Robert foragtelig.

"O!" udbrød Vanslyperken, idet han vred sine hænder, "skal jeg forlade alt min guld?"

"De har kun to minutter igen, sir," bemærkede sit Robert. "Læg løkken om halsen på ham."

Dette udførtes af korporal Vanspitter, der gjorde det af hjertens lyst.

"Nåde, nåde!" udbrød Vanslyperken, idet han atter faldt på knæ og strakte sine hænder i vejret.

"Anråb Himlen om nåde, De har nu kun et minut tilbage."

Men her indtraf en afbrydelse.

En kvinde viste sig på den anden side af dækket, trækkende i et tov helten i vor fortælling, Snarleyyow, der strittede imod af alle kræfter og kastede sit hoved til højre og venstre, men til ingen nytte; den blev slæbt hen lige over for det sted, hvor Vanslyperken lå på knæ. Som læseren nok kan gætte, var denne person Smallbones, som havde bundet sig en fruentimmerhat på hovedet og tilhyllet sit ansigt for ikke at blive genkendt, straks han kom om bord. Jemmy And hjalp nu til, og løbetovet

på den bagbords rånokke blev fastgjort til et tov med en løkke til deri at hænge køteren.

Dette syn vakte atter Vanslyperken til live. "Min hund!" udbrød han, "kvinde, vil du lade den hund være i fred – hvem er du, som vover at røre min hund?"

Fruentimmeret vendte sig om, kastede sin hat og tørklæde og viste den rædselsfulde løjtnant den for død antagne Smallbones' ansigt.

"Smallbones!" udbrød *Jungfraus* mandskab på en gang.

"Barmhjertige Gud – hjælp mig, barmhjertige Gud!" råbte Vanslyperken forfærdet.

"Nu kender De mig formodentlig nok," sagde Smallbones.

"Har havet tilbagegivet sine døde?" svarede Vanslyperken med hul røst.

"Nej, det har ikke, og ved De hvorfor? Fordi jeg ikke druknede," genmælede Smallbones, "dog det takke Fanden Dem for; men hvis det nu er sådan, som jeg formoder, at De er på vej til at blive hængt, så vil jeg, da jeg er en god kristen, tilgive Dem – at sige, hvis De bliver hængt, forstår De. "

Vanslyperken, som nu indså, at Smallbones var blevet frelst ved et mirakel, fattede sig.

"Hvis du tilgiver mig," sagde Vanslyperken, "så må du endelig ikke gøre min hund noget ondt."

"Den har jeg ingenlunde tilgivet – den skylder jeg ikke så lidt, og nu vil jeg min sandten have regningen opgjort med den. Når De farer til vejrs hist, så går den til vejrs her, lige så vist som at jeg hedder Philip Smallbones."

"Vær barmhjertig!" råbte Vanslyperken, som, underligt nok, glemte sin egen vånde for at gå i forbøn for sin elskede køter.

"Den er en overbevist forræder, og den skal min salighed dø!" råbte Smallbones og slog til stadfæstelse på dette med knyttet næve i sin anden håndflade.

Under denne samtale var den Vanslyperken forundte frist for længe siden udløbet, men den interesse, som ordskiftet vakte, havde formået sir Robert til at vente, indtil det var forbi.

"Nu må det være nok," råbte sir Robert. "Deres tid er for længe siden udløbet. Befal Deres sjæl Gud i vold – bemand tovet der!"

"Så, Jemmy, klar til at vralte forud," råbte Smallbones.

"Et øjeblik – jeg beder blot om et eneste øjeblik," råbte Vanslyperken, meget bevæget, "blot et øjeblik, sir."

"Til hvad?"

"Til at kysse min stakkels hund," svarede Vanslyperken og brast i gråd. Hvor besynderlig og næsten latterlig hans anmodning end var, lå der dog i Vanslyperkens ord og fagter en sådan alvor og højtidelighed, der virkede som en varmende solstråle på de tilstedeværende; thi denne ene følelse, der ikke var blandet med andre af ringere værd, kastede lys over slutningen af et uværdigt og jammerligt levned; sir Robert nikkede, og Vanslyperken gik med rebet om halsen hen, hvor Smallbones stod og holdt hunden, bøjede sig ned over køteren og kyssede den gentagne gange.

"Nu må det have en ende," råbte sir Robert; "før ham tilbage."

Korporal Vanspitter greb Vanslyperken i armen og trak ham over til den anden side af dækket. Den ulykkelige usling var aldeles optaget af tanken om den skæbne, der truede køteren, som havde forsøgt at følge sin herre. Hans øjne var fæstet på Snarleyyow, og Snarleyyows var fæstet på dens herre. Således

fik de lov til at stå nogle sekunder, indtil sir Robert gav signalet. Afsted gik den række af matroser, som havde bemandet styrbords-linen, og afsted vraltede Jemmy And på bagbords-siden, og ved kutterens rånokker hang ligene af Vanslyperken og Snarleyyow.

Sålunde omkom en af de største slyngler og en af de nedrigske køtere, som nogen sinde har været til. De havde været brødefulde i deres liv og skiltes ikke i døden.

Af håndskrevne optegnelser, fundet blandt de jakobitiske papirer, fremgår det, at denne dobbelte henrettelse foregik den tredje august i det Herrens år 1700.

53

Det lakker ad enden.

Der gives kun få mennesker, hvis hævntørst ikke finder sig tilfredsstillet ved den persons død, imod hvem slige bitre følelser er blevet vakt. Alle på dækket nærværende (det vil sige alle, på én nær) rettede først deres øjne på den sprællende Vanslyperken, og derefter vendte de sig, ligesom sårede ved synet af hans lidelser, bort med en følelse, der var meget nær beslægtet med medlidenhed.

Én alene hverken så eller tænkte på Vanslyperken, og denne ene var Smallbones, der holdt øje med sin naturlige fjende Snarleyyows spjætten og sparken. Lidt efter lidt ophørte hundens anstrengelser, men Smallbones holdt dog vedblivende øje med den, noget tvivlrådig om, hvorvidt en hund, der havde trodset alle andre dødsmåder, ville nedlade sig til at lade sig hænge. Omsider var Snarleyyow ganske stille. Den syntes næsten at være vandret did, hvor "de onde ophører at volde fortræd og de mødige får hvile."

"Denne gang kommer du ikke mere til live igen," sagde Smallbones; "men jeg vil dog ikke slippe dig af hænderne endnu. Man siger, at en kat har ni liv, men der er min salighed hunde, som har halvfems."

På kutterens dæk herskede et kvarters tid dødsstilhed, mens ligene forblev hængende ved rånokkerne. Da kom en brise sagtelig viftende og krusede vandfladen. Dette var af for stor vigtighed til at tilstede længere ophold. Sir Robert bød *Jungfraus*

matroser komme agter ud, sagde dem, at de skulle føre deres kutter til Cherbourg for at landsætte kvinderne og hans folk, hvorefter det stod dem frit for at vende tilbage til Portsmouth; det eneste, han bad dem om, var, at de måtte forholde sig rolige og lystre ordre, den korte tid han og hans folk var der om bord. Coble svarede på besætningens vegne, at "hvad det anbelangede, behøvede han ikke at være bange for, at de ikke skulle være rolige og fredelige nok, da de andre var mere end to imod en af *Jungfrau*s folk, men i virkeligheden nærede de ikke noget fjendskab til dem; for om de end følte sig lidt nedslåede over det, der var hændet, og over at deres kammerater var blevet såret, så havde på den anden side det, der hang og dinglede ved rånokken, gjort dem til gode venner igen. Herren måtte gerne føre kutteren, hvor hen han lystede, og kunne benytte den, så længe han selv ville, og når han ikke havde brug for den længere, var det mere end tids nok at føre den tilbage til Portsmouth."

"Godt, da vi altså forstår hinanden, gør vi bedst i at sætte sejl," sagde sir Robert. "Kap tovet der," vedblev han og pegede på taljerebet, hvori Vanslyperkens lig hang.

Jansen gik forud med sin kniv, i et nu blev rebet skåret over, og den afsjælede Vanslyperkens legeme plumpede ned i bølgerne og forsvandt.

"Denne her må I ikke skære ned med!" råbte Smallbones. "Jeg tror ikke på den – å, Jemmy, hent mig et stykke ballastjern, kammerat. Jeg vil sænke den på halvtredsindstyve favnes dybde, og kommer den så op igen, så er der ikke andet for, end jeg må give fortabt."

Jemmy bragte ballastjernet op, Snarleyyows døde krop firedes ned på dækket, og efter at den var blevet fastsurret til jernklumpen ved adskillige omgange af rebet, kylede Smallbones den ud i vandet.

"Se så," sagde Smallbones, "nu tror jeg ikke, at den skal bide mig tiere; men det er der for den sags skyld ingen, der kan vide. Jeg går imidlertid ned og ser efter, om jeg kan finde min pose, og så vil jeg klæde mig på som en kristen."

Kutteren fo'r afsted for brisen, som den havde på låringen, og nu da hængningen var besørget, kom kvinderne op på dækket. En af jesuitpaterne var en dygtig læge og forbandt de sårede, der alle tegnede til at komme sig inden ret længe, og, som Bill Spurey sagde:

"De vil alle endnu komme til at danse ved korporalens bryllup."

"Hør, korporal, hvis vi nu bare kunne gå til Amsterdam i stedet for til Portsmouth."

"Mein Gott, ja," svarede korporalen, og ledet af denne tanke gik han agter ud og indlod sig i samtale med Ramsay, som han fortalte vidt og bredt, hvorledes det stod til mellem ham og enken, fremdeles, at hun var taget til Haag for at anklage Vanslyperken, og endte med at ytre ønske, på egne og besætningens vegne, om, at de måtte løbe ind til Haag i stedet for at sejle tilbage til Portsmouth. Det var netop noget, der huede Ramsay. Han længtes efter at sende et brev til mynheer Krause for at underrette ham om, at hans datter var i god behold, og han svarede derfor straks, at det kunne de gøre, hvis de ville.

"Mein Gott – men hvordan, mynheer – vi har ingen undskyldning at fremføre."

"Så skal jeg give Dem en," svarede Ramsay, "jeg befaler Dem at sejle ind til Haag."

Korporalen tog til hatten med den største ærbødighed og gik forud for at meddele de andre denne gode tidende. *Jungfraus* mandskab og de sammensvorne og smuglerne stod snart på den bedste fod med hinanden, og da der ikke var nogen til at hæmme den ødsle omgængelse med proviant og drikkevarer, og ingen længere var ansvarlig, blev brændevinen hejset op på dækket, og natten gik i sus og dus.

"Han elskede dog lige godt sin hund," sagde Jemmy And.

"Ja, og han fik da også sit elskede med sig," svarede en af smuglerne.

"Så, Jemmy, lad os nu få en vise."

"Det må da være uden violin," svarede Jemmy, "for den er stuvet ned mellem det andet rejsetøj – hør nu da:

Jeg har tit hørt præsten sige, at når faren er os nær,
skal vi bede til Vorherre, nådig hjælper han enhver,
men vi må dog ikke glemme, at vi selv skal gøre vort,
da, når kræfterne os svigte, vil han tage byrden bort.

Jeg derover ikke tænkte, før en dag vi lå i havn,
og der kom en knøs, som ville fare med i Herrens navn,
ret som sejsinger hang håret om et fjæs så rent forbandet,
som et hajgab munden nåede fra det ene øre til det andet.

Ej han havde stuvet køjen mer end godt og vel en uge,
før han til at søge Herren hele tiden ville bruge,
hvor det var, han Herren søgte, ingen sinde jeg forstod,
men på dækket var det ikke, for der satte aldrig han sin fod.

Knøsen læste aldrig Biblen, den for ham ej god nok var,
kursen, som vi styred, sa' han, lige ind i Helved bar.
Alle var vi fordømte, alle skulle vi afsted;
ved hans præk jeg måtte gabe, så min mund gik helt af led.

Storm det blev, og læk sprang skibet, revne slog vor fok,
alle mand vi stod ved pumpen, rundt om var der arbejd nok.
Men hvad tror I, slynglen gjorde? Højt han brølede, det fæ,
at vi skulle gå fra pumpen og kun falde ned på knæ.

Men så kom vor bådsmand Billy, sagde til ham: "Sej, du der!
Hvorfor er du ej ved pumpen? Vil du se, du kommer her!"
"Vig fra mig," han svared, "Satan! Sjælen søger frelsens vej."
"Fanden ta' din sjæl, din driver, men dit skind du hytter ej."

Og med tamp af fokkebrasen gjorde Bill ham nu bekendt,
han skar ansigt, – det var løjer! – tampen smurte excellent.
Som en abekat han grined, når den ret er gennemstegt,
hylede som bavianen, thi vor Billy slår med vægt.

"Tag nu det og gå til pumpen!" sagde Billy til vor gut;
siden så han Biblen efter, men der stod det ej forbudt.
Pumperne endnu kan bære, ej fortvivler havets søn,
er vi frelste eller dødsens, da først knæle vi til bøn."

"Nu ville vi have en fra den anden side af huset," sagde Moggy, så snart bifaldsråbene var forstummet.

"Hør du, Anthony, du skal være ordfører for os og vise, at vi også kan kvæde en sang lige så godt som andre skikkelige folk."

"Hjertens gerne, William – nu skal I få min allerbedste."

Smugleren sang derefter sålunde:

Skænk, brødre, skænk!
En kur det er, betænk,
mod alle livets plager;
hvis lykken os forsager,
af kursen mod vi tager
og synge glad vor sang.
        Vi er trygge.
Vi får bedre lykke
en anden gang.

Drik, brødre, drik!
Til bunds nu bollen stik!
Enhver sin del skal tage,
om kvinderne bedrage,
vi sørge ej og klage,
men synge glad vor sang.
        Vi er trygge.
Vi får bedre lykke
en anden gang.

Stem nu alle i,
synge ville vi.
Er lykken end forborgen,
i fald vi dø i morgen,
så blæse vi ad sorgen,
var livets vej lidt trang.
        Vi er trygge.
Vi får bedre lykke
en anden gang.

Eftersom de sårede optog størstedelen af banjerdækket, og der ikke var liggeplads til den talrige mængde mænd og kvinder om bord, holdt sviren ved til næste morgen, da kutteren ved daggry løb ind til Cherbourg. Toldbetjentene, der kom om bord, gik i land med den melding, at kutteren tilhørte den engelske regering, men var blevet taget og holdtes besat af sir Robert og hans folk, som var godt kendte. Følgen heraf var en befaling til kutteren om øjeblikkelig at forlade havnen, da det at tilstede den adgang ville være enstydigt med et angreb fra Frankrigs side. Men skønt denne befaling blev givet, var det dog ikke meningen, at den skulle strengt overholdes, og sir Robert og hans folk fik mere end tid nok til at gå i land med deres penge og bagage.

Ramsay glemte ikke sit løfte til korporalen. Han gik hen til de franske myndigheder, udviklede for dem, hvor vigtigt det ville være for ham straks at kunne sende brev til Amsterdam, og fremhævede, at måden, hvorpå det nu kunne ske, ville være meget tilfredsstillende. Da man vidste, at kong William var i Haag, skulle de skrive et brev til ham omhandlende kutterens ankomst, og for at Hans Majestæt ikke skulle tro, at den franske

regering ville godkende slige voldsgerninger, havde de straks afsendt den til ham under kommando af en af deres egne officerer, der skulle gøre Hans Majestæt sin opvartning og personligt udtale deres beklagelse over, at noget sådant skulle være hændet. Myndighederne, som vel vidste, at det ikke ville mishage hoffet i Versailles, om de føjede sir Robert, og at undskyldningen for en sådan handlemåde kun ville blive optaget som en artighed imod det engelske hof, fulgte hans tilskyndelse. En fransk officer sendtes om bord i kutteren med depechen, og Ramsays brev til mynheer Krause betroedes korporalen til videre besørgelse.

Inden solen var gået ned, var *Jungfrau* atter til søs, og tredje dags morgen ankrede den på sin sædvanlige plads ud for staden Amsterdam.

54

Hvori vi håber, at alt vil blive ordnet til vore læseres tilfredshed.

Den franske officer, der blev afsendt for at forklare, hvad der havde givet anledning til, at kutteren løb ind i Cherbourgs havn, begav sig lige straks til Haag og blev modtaget af lord Albemarle.

Så snart hans kreditiver bare blevet undersøgt, blev han stedet for Hans Majestæt kong William.

"Det lader til," sagde Hans Majestæt til lord Albemarle, efter at franskmanden var blevet ham forestillet, "at disse jakobitiske sammensvorne har sparet os en ulejlighed ved at hænge denne forræder, Vanslyperken."

"Ja, Deres Majestæt, han har fået løn som forskyldt," svarede lord Albemarle.

Idet han dernæst vendte sig til den fremmede officer, sagde Hans Majestæt med et buk: "Vi vil udtrykke vor erkendtlighed for dette bevis på velvilje fra den franske regerings side. Mylord Albemarle, vil De sørge for, at der vises denne herre al mulig opmærksomhed."

Officeren bukkede dybt og trak sig tilbage.

"Dette er en overdreven høflighed, som jeg ikke sætter videre pris på," ytrede Hans Majestæt til lord Albemarle. "Se til, at der bliver holdt godt øje med denne person; De kan være vis på, brevet er kun et påskud, han har nok en ræv bag øret."

"Jeg deler ganske Deres Majestæts opfattelse og skal omhyggeligt påse, at Deres Majestæts befalinger overholdes," svarede Hans Herlighed, da kong William trak sig tilbage til sine private værelser.

Kutteren havde ikke ligget for anker en halv time, før Obadias Coble gik i land med korporalen. Det første, de gjorde, var at henvende sig til myndighederne, for at de sårede kunne blive bragt på hospitalet, hvilket også skete før nattens frembrud; deres næste ærinde var at aflevere brevet til mynheer Krause. Imidlertid anså de det dog for rådeligst først at gå hen til enken Vandersloosh, som blev overrasket ved synet af sin elskede korporal og endnu mere henrykt, da hun hørte, at mr. Vanslyperken og hans hund var blevet hængt.

"Jeg skal nok holde ord, korporal," udbrød enken; "jeg sagde Dem, at jeg ikke ville gifte mig, før han var blevet hængt. Nu har jeg ikke noget imod at gifte mig med Dem i morgen den dag."

"Mein Gott, ja, endnu i dag!"

"Nej, nej, ikke i dag, korporal, og heller ikke i morgen; vi må vente, til de stakler kommer ud fra sygehuset, for jeg må have dem alle sammen med til mit bryllup."

"Mein Gott, ja," svarede korporalen.

Enken gav sig derpå til at fortælle, hvorledes hun var blevet kastet i fængsel, men at hun og borgmesteren, mynheer Krause, dagen efter var blevet frigivet; at mynheer Krauses hus var brændt lige til grunden, samt alle de øvrige omstændigheder, som læseren allerede kender.

Dette mindede korporalen om brevet til mynheer Krause, som han en stund havde glemt, hvorfor han spurgte, hvor

denne herre var at træffe; men enken var for klog og forsigtig til at lade korporalen selv gå der hen – hun sendte Babette, der udrettede sit ærinde uden at vække ringeste mistanke og gjorde mynheer Krause sjæleglad. Han traf snart de nødvendige forberedelser og rejste hen til sin datter og Ramsay, som imidlertid ikke havde afventet hans komme, men havde ladet sig vie, dagen efter at de var landet i Cherbourg. Mynheer Krause blev ikke lidet overrasket ved at erfare, at hans svigersøn var en jakobit, men hans fængsling og tabet af hans ejendom havde betydeligt kølnet hans undersåtlige hengivenhed. Han bosatte sig i Hamburg og blev aldeles ligegyldig for, om England regeredes af kong William eller af kong James.

Ramsays giftermål gjorde ligeledes ham mindre varm for den gode sag; han havde fået en smuk kone og en stor formue, og for at være rigtig kongetro og fædrelandsven bør et menneske være meget fattig. Kong James' død i det påfølgende år løste ham fra hans forpligtelser, og da han boede i Hamburg, glemtes han snart og opfordredes aldrig til at deltage i de senere frugtesløse forsøg fra jakobiternes side.

Da det var nødvendigt at skrive til admiralitetet i England for at underrette de høje herrer om mr. Vanslyperkens skæbne og forlange, at en anden officer blev afsendt for at overtage kommandoen over *Jungfrau*, indtrådte en hviletid på tre-fire uger, i hvilken kutteren blev liggende i Amsterdam, for selv om man havde villet sende den tilbage, så forstod Dick og Coble sig ikke tilstrækkeligt på navigation til at kunne føre skibet, og desuden havde det så mange af sin besætning på sygehuset, at den kun var svagt bemandet.

En måneds tid efter dens ankomst til Amsterdam var hver eneste mand, der hørte til kutteren, gået i land, og skuden havde fuld frihed til at svaje for tidevandet og gøre sine ankerkættinger uklare eller drive ud til søs, om den lystede, for den måtte ganske skøtte sig selv. Denne usædvanlige ringeagt for sømandsmæssige ordensbestemmelser hidrørte fra den simple omstændighed, at den dag skulle brylluppet mellem enken Vandersloosh og korporal Vanspitter fejres.

Forberedelserne havde rigtig nok været storartede; Jemmy And og Moggy og Bill Spurey – han og alle de andre var nemlig nu udskrevet fra sygehuset – havde måttet lægge deres hoveder i blød og opbyde al deres skarpsindighed og talenter for at hjælpe enken og Babette med at indrette og udsmykke huset til den vigtige ceremoni, som enken erklærede, nok skulle komme selve kong William for øre, lige meget hvad det kostede. Blomsterkranse og laurbærguirlander hang ned fra loftet, ekstra-lysekroner strålede, ekstra-musikanter spillede, kort sagt, alt var smykket og samlet for at hædre denne lykkelige og betydningsfulde dag.

Hele kutterens besætning blev indbudt, dog ikke for at svire på enkens bekostning, (hverken hun eller korporalen ville give dem frit traktement), men for at øde deres penge til ære for dagen. Og det må bemærkes, at efter at være kommet i havn havde *Jungfraus* mandskab brugt en svær hoben penge hos enken, hvilket ansås for besynderligt, da det var temmelig længe siden, de havde fået nogen hyre. Det bemærkes end videre, at ingen syntes så velhavende som Smallbones og korporalen. Nogle har ligefrem påstået, at det var mr. Vanslyperkens guld, som mandskabet havde tilegnet sig til eget

brug, idet de betragtede sig som hans lovlige arvinger. Om dette var sandt eller ej, er umuligt at sige; men vist er det, at der ikke fandtes guld i mr. Vanslyperkens kahyt, da hans eftermand tog den i besiddelse. Og lige så vist var det, at alle, som hørte til *Jungfrau*, havde lommerne fulde af guld, og at størstedelen af dette guld til sidst overgik i enken Vanderslooshs eje; ja man hørte hende rent ud sige, at mr. Vanslyperken havde betalt udgifterne ved hendes bryllup. Af disse kendsgerninger tilsammen må vi overlade det til læseren at uddrage, hvad slutning han lyster.

Enken var prægtig klædt i en hvid kirseys nederdel, med mørkeblå strømper, sølvspænder i skoene, rødt fløjlsliv med lange skøder for og bag, et seks tommer langt guldkors hængende i et fløjlsbånd, hvortil var fæstet et stort guldhjerte halvvejs mellem korset og halsen, desuden guldørenringe og på hovedet et smykke, som i Holland og Tyskland kaldes *zitternadel*, der vippede og bævrede, da hun gik til kirke, hængende ved sin elskede korporals arm. Nogle af broerne var for smalle, til at det lykkelige par kunne gå jævnsides over dem. Båndet blev knyttet. Navnet Vandersloosh blev opgivet uden sorg for det kraftigere lydende Vanspitter; rødmende af glæde og med en varmegrad godt op imod feberhede vendte brudeskaren hjem og forfriskede sig med noget øl af fru Vanspitters eget bryg.

Man må dog ikke tro, at det nygifte par indtog deres middag i enrum, nej, så tåbelige var korporalen og hans kone ikke. Middagsselskabet bestod af en udvalgt samling, korporalens allerfortroligste venner, nemlig mr. Short, næstkommanderende og bådsmand, mr. William Spurey, mr. og mrs. Salisbury, samt til sidst, skønt ikke den mindst vigtige

person i denne fortælling, Philip Smallbones, Esquire, der, efter at han på en eller anden måde var kommet til mønt, nu udmærkede sig ved sin nette påklædning. Understøttet af Moggy og Babette kogte den smukke enke selv maden, og da den var færdig, kom hun ind fra køkkenet så rød i hovedet som en kogt krebs og meldte det, hvorefter maden blev båret frem, og de satte sig alle til bords i den lille stue. Der var knebent med plads, herrerne tog deres trøjer af, enken og Moggy viftede sig, og den uhyre tørst, der fulgte af den megen fordampning, slukkedes med skummende øl. Ingen kunne bedre have ageret vært og værtinde end korporalen og hans frue, der sad opløste af varmen og tæt sammenstuvede i den lille klodsede sofa, der havde været vidne til så megen forstilt og så megen virkelig kærlighed.

Men *lusthauset* oplyses nu, selskabet samler sig hurtigt. Babette vralter om og traver som et panserdyr fra det ene hjørne til det andet, Babette hist og Babette her og Babette alle vegne. Stuen er fuld, og musikanterne er allerede begyndt at stemme deres instrumenter. Middagsselskabet rejser sig fra bordet for at slutte sig til de andre. Et almindeligt hurra hilser enken, da hun træder ind i stuen, ført af korporalen – hun havde nemlig indbudt mange af sine venner og veninder tillige med besætningen fra *Jungfrau*, ligesom der også kom mange uindbudne, så at bryllupsdagen, i stedet for udgift, indbragte det lykkelige par en god slump penge.

"Se nu, korporal, må De jo åbne ballet med Deres frue," råbte Bill Spurey.

"Mein Gott, ja."

"Hvad skal det være, madam Vanspitter?"

"En vals, om De vil være så god."

Musikanterne spillede op til en vals, og korporalen, som ikke havde andet kendskab til at valse, end at han havde set denne dans udført af andre, greb sin kone om livet, mens hun med et kælent blik lagde sin fede arm på korporalens skulder. Dette var signalet for de andre, – korporalen havde ikke gjort mere end en svingning, før allerede hundrede andre par også svingede omkring – hele værelset syntes at danse rundt. Korporalen kunne ikke valse, men svinge omkring kunne han – han holdt fast i enken, og med en sådan modvægt holdt han en vis centrifugal ligevægt, og uden hensyn til tid eller rum forøgede han sin hastighed til en ganske utrolig fart. De svingede altså rundt med samme farlige kraft som de to jernkugler på regulatoren, der bestemmer kraften på en vældig dampmaskine.

Korporalen ville ikke, og hans bedre halvdel kunne ikke standse. Det første par, de kom i berøring med, slyngedes over til den anden side af værelset, et andet og tredje par faldt omkuld, men endnu hvirvlede korporalen rundt; to stole og et bord fejedes af vejen på et øjeblik; tre unge piger med kurve fulde af bagværk og nødder kastedes mod hinanden, og indholdet af deres kurve spredtes på gulvet; "Bravo, korporal!" lød det fra *Jungfrau*s mandskab – dernæst kvasedes Babette og to flasker ingefærøl; Jemmy And fik en loftetur, og Smallbones blev trykket så flad som en pandekage. Alle flygtede bort fra disse omkredsende kloders bane og lod dem svirre rundt alene. Til sidst, da mrs. Vanspitter mærkede, at intet andet kunne standse hendes mand, der som alle tunge legemer fortsatte den en gang begyndte bevægelse, lod hun sig falde og lod ham bære

hendes hele vægt. Dette var mere, end korporalen mægtede, og det tvang ham til omsider at stå stille – han standsede, lod sin kone falde og tumlede hen til en stol; for han var så ør i hovedet, at han ikke kunne stå på benene, og så forpustet, at han snappede efter vejret.

"Bravo, korporal!" rungede det gennem stuen, mens hans brud ikke ret vidste, om hun skulle le eller skælde ham huden fuld, men da det jo var selve bryllupsaftenen, lod hun skændene fare for denne ene aften, nåede hen til en stol, hvor hun skiftevis viftede sig og tørrede sig sveden af panden. Kort efter ville korporalen danse igen; men mrs. Vanspitter, som havde fået mere end nok for den aften, takkede ham for tilbuddet, nøjedes med hans allerede aflagte manddomsprøve, men betakkede sig under påskud af, at luften var så lummer og kvalm, til hvilken bemærkning korporalen som sædvanlig svarede:

"Mein Gott, ja."

Største delen af aftenen tilbragtes med dans og drik. Korporalen og hans hustru i forening med Babette betjente nu deres gæster, som på grund af anstrengelsen, den kvalme luft, varmen og tobaksrøgen var mere end sædvanligt tørstige og bestilte forfriskninger, efterhånden som de blev trætte af at danse.

Men vi kan ikke få plads til at dvæle ved den mængde øl og den masse forskellige slags spirituøse drikkevarer, som gæsterne tyllede i sig ved dette mærkelige bryllup, hvormed vi afslutter vor på omvekslende begivenheder så rige fortælling, heller ikke til at ynke den forpustede, røde og af heden opløste Babette, der næste dag var så syg, at hun ikke kunne rejse sig af

sengen, og lige så lidt kan vi i det enkelte beskrive al den skæmt og munterhed, som lød, alle de sange, der blev givet til bedste, den skraldende, skingrende latter, de vældige kor, de gammeldags kunster og dansetrin, som udførtes af selskabet; endnu mere umuligt ville det være at give et begreb om de tre rungende hurraer, som rystede *lusthauset* i dets grundvolde, da korporal og fru Vanspitter trak sig tilbage og bød samtlige tilstedeværende farvel.

Jemmy Salisburys ytring, da han vraltede ud, var lige så rigtig, som den var fyndig:

"Nå, Bob, det kan nok hænd'se, det var løjer!"

"Ja," svarede Bob Short.

Om "Helvedhunden"

Forfatter: Frederick Marryat (1792-1848).
Org.udgave: *Snarleyyow, or The Dog Fiend.* Føljeton i månedsskriftet *Metropolitan* januar 1836 til juli 1837, bogudgave Henry Colburn, London 1837.
Denne udgave baseret på: *Snarleyyow eller Helvedhunden*, af Kaptejn Marryat (Skrifter bd. 17), Chr. Steen og Søns Forlag, København 1883.
Oversætter: Jens Peter Valdemar Petersen (1843-1915). Til de fleste af sangene er ifølge en fodnote i bogforlægget benyttet en oversættelse af H. C. Andersen (fra den tidligere udgave fra C. Steens Forlag, København 1837).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter illustration af Francis Arthur Fraser (1846-1924): "*Mr. Vanslyperken rushes to the assistance of Snarleyyow*", fra udgaven George Routledge & Sons, London 1873.

ISBN 978-87-7979-897-7

2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-308-8 (Ølstykke 2013).

© 2023 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk